

RP.ORG	KB1966_12_dec_Nr.04	_____	2
RP.ORG	KB1966_01_jan_Nr.05	_____	28
RP.ORG	KB1966_02_feb_Nr.06	_____	51
RP.ORG	KB1966_03_mrt_Nr.07	_____	76
RP.ORG	KB1966_04_apr_Nr.08	_____	104
RP.ORG	KB1966_05_mei_Nr.09	_____	128
RP.ORG	KB1966_06_juni_Nr.10	_____	150
RP.ORG	KB1966_07_Juli_Nr.11	_____	174
RP.ORG	KB1966_08_Aug_Nr.12	_____	198
RP.ORG	KB1966_09_sept_Nr.01	_____	223
RP.ORG	KB1966_10_okt_Nr_02	_____	247
RP.ORG	KB1966_11_nov_Nr-03	_____	270

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

8e JAARGANG N°. 4 - DECEMBER 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

*Aan allen die bij het Korps Rijkspolitie werkzaam zijn,
alsmede de leden van de Reserve Rijkspolitie*

Nu het jaar 1966 ten einde spoedt, wil ik gaarne u allen danken voor de wijze waarop u in het afgelopen jaar uw taak hebt verricht.

Reeds jaren aan het Korps verbonden, weet ik uiteraard dat dit somtijds onder moeilijke omstandigheden moest geschieden.

Ondanks het zorgwekkende tekort aan mankracht heeft het Korps Rijkspolitie in het algemeen de opdrachten waarvoor het is gesteld tot tevredenheid kunnen volbrengen. Het feit dat, dank zij een succesvolle wervingscampagne, de opleidingsschool thans volledig is bezet met jonge krachten, die binnenkort de gelederen zullen komen versterken, moge ons hoopvol stemmen.

Ik spreek de verwachting uit, dat u ook in het jaar 1967 met dezelfde ijver en dienstbetrachting uw werk zult verrichten.

In die verwachting wens ik u met uw naasten veel heil, zegen en voorspoed in het komende jaar toe.

DE ALGEMEEN INSPECTEUR VAN HET KORPS
de Inspecteur-Generaal der Rijkspolitie

W. de Gast

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

8e JAARGANG

No. 4 - december 1966

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bankeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
Flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 - Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

PLICHTSGETROUW
STEEDS PARAAT

optreden voor radio groeide uit tot muzikaal festijn

Dat de Keulenaren op 21 november keken alsof ze het hoorden donderen, is overdreven, want het optreden van de Rijkspolitiekapel heeft hen op die dag als muziek in de oren geklonken. Enigszins verbaasd waren de Keulenaren wel, maar wie is dat niet als hij een stramine politie-muziekkapel te samen met een allesbehalve stramme jazz-band ziet en hoort musiceren. Die band was dan ook de befaamde Dutch Swing College band. In Nederland is het samenspel tussen Rijkspolitiekapel en DSC niets nieuws. Via radio en grammofoonplaat hebben de Nederlanders met deze toch wel wat zonderlinge „coalitie” kennis gemaakt. Voor de Keulenaren was het echter een nieuwtje, waarmee de gemoedelijke „Kölner” wonderlijk snel vertrouwd raakten en waarvoor ze hun waardering en bewondering bepaald niet onder stoelen of banken staken.

Radio-optreden

De DSC was feitelijk ook debet aan de aanwezigheid van de voltallige Rijkspolitiekapel plus drumband op de Walravenplatz, vlak voor het Rundfunkhaus, de residentie van de West-Deutsche Rundfunk, in het hart van Keulen. Toen de WDR, ter gelegenheid van de 500ste uitzending van das Mittag Magazin, een in Duitsland zeer populair radio-programma, nog een spectaculaire medewerker zocht, zei de plaatsvervangend leider van de DSC, Ari Lighthart, onmiddellijk: „Dan moeten jullie de Rijkspolitiekapel vragen”. En passant kwam

toen ook de kapel van de Keulse politie erbij en kon vanzelfsprekend een gezamenlijk optreden niet achterwege blijven. Maar voordat omstreeks vier uur de beide muziekkorpsen, onder leiding van de kapitein H. Ch. Hoogervorst, gezamenlijk de mars Alte Kameraden lieten weerklinken, had de Rijkspolitiekapel gedurende een ruim drie en half uur durende uitvoering,

Rijkspolitie oogstten

afwisselend „life” voor de radio en voor het — ondanks de druifregen hardnekkig volhoudende — publiek buiten, zijn visitekaartje gepresenteerd. De DSC-bandleden moesten daarbij verschillende malen als een haas van binnen naar buiten rennen, omdat ze afwisselend in het Rundfunkgebouw voor het publiek in de zaal en buiten met de Rijkspolitiekapel moesten optreden. Vooral voor de man aan de logge

... escorte van de Keulse politie ...

Omslagfoto:

... Als sporen in de sneeuw versmelten de jaren achter ons. Er is geen weg terug, wij trekken onzeker het spoor verder naar de toekomst ...

Foto: Bas den Oudsten

kapel en Dutch Swing College Band veel succes in Keulen

tekst en foto's: opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

contra-bas hebben we toen bewondering gekregen.

Presentator Hasse Wolf lichtte voor de microfoon het publiek in over de Rijkspolitiekapel, die hij „das beste holländische Amateurorchester” noemde. In een kort interview met de overste F. M. C. Offermans, voorzitter van de kapel, kreeg deze eveneens gelegenheid de kapel bij de luisteraars te introduceren. Hij kon daarbij ook een groet brengen aan de collega's in Nederland en België, omdat het programma door de Nederlandse en Belgische radio werd overgenomen. Het programma „Das Mittag Magasin” heeft correspondenten in 65 steden over 35 landen in de gehele wereld, van Erzerum tot Washington.

Omstreeks vier uur stelden de beide muziekkorpsen zich op de Walravenplatz op, waarna afwisselend musicerend, dwars door Keulen naar het Polizeipräsidium werd gemarcheerd. Daar heette Polizeipräsident Theo Hochstein de Neder-

landers welkom, waarbij hij gewag maakte van de goede verstandhouding tussen het Nederlandse en Keulse muziekkorps. Grammofoonplaten werden uitgewisseld en de politiepresident die het optreden en de houding van de Rijkspolitiekapel loofde, zei te hopen, dat de kapel op het komende Europese politiemuziekfestival in de Domstad van de partij zou zijn.

In de kantine van het Präsidium werd een koffiemaaltijd genoten vóór, nu onder leiding van Polizeikommissar-musikmeister Gert Engelhardt gezamenlijk nog enkele nummers ten gehore waren gebracht. Dat ook de drumband onder leiding van de wachtmeester 1e kl. B. Groeneveld zich in Keulen niet onbetuigd heeft gelaten, behoeft wel geen nader betoog.

De kapel van de Keulse politie

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Generaal reikte tevredenheidsbetuigingen uit voor optreden „Ijsselstein”

tekst en foto's: opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

„Wat mij betreft, mag dit wekelijks gebeuren”, zei de generaal W. de Gast, toen hij op 14 november, in het theorielokaal van de Verkeersschool te Bilthoven, tevredenheidsbetuigingen van de Minister van Justitie uitreikte aan de politieambtenaren, die aan de snelle en zo succesvolle oplossing van de Ijsselsteinse bankroof hadden medegewerkt. De Minister van Justitie had er, op voordracht van de officier van justitie, alle aanleiding in gevonden de betreffende politieambtenaren schriftelijk van zijn bijzondere tevredenheid over hun optreden te doen blijken.

De generaal noemde het een plezierige opdracht en liet zijn gedachten nog eens teruggaan naar die gedenkwaardige dag, toen weer eens bewezen werd, dat de werkelijkheid soms fantastischer is dan de detectivestory's, die we in films en boeken krijgen voorgeschoteld. Hij wees nog eens op de belangrijkheid van goede verbandingen, die voorwaarde zijn om snel te kunnen toeslaan. Ook memoreerde de generaal de uitstekende samenwerking met de gemeentepolitie. Met een handdruk en een persoonlijke gelukwens reikte hij vervolgens de tevredenheidsbetuigingen uit.

Geen garantie

De majoor mr J. W. Buitendijk dankte namens de aanwezigen de generaal voor de bereidheid de tevredenheidsbetuigingen persoonlijk te overhandigen, hetgeen zeer op prijs werd gesteld. In alle bescheidenheid meende hij te moeten vaststellen, dat de factor geluk ook wel een rol heeft gespeeld en hij kon de generaal dan ook echt niet de garantie geven, dat een volgende keer hetzelfde succes zou worden bereikt. Wel meende hij de persoonlijke inzet van ieder personeelslid te kunnen garanderen, dat — zo zei de majoor — bereid is, het devies „plichtsgetrouw en steeds paraat”, waar te maken.

De Territoriaal Inspecteur in het ressort Amsterdam, de kolonel H. A. van Steenis, op wiens initiatief de „reünie” in Ijsselstein destijds plaats vond, was ook bij de uitreiking van de tevredenheidsbetuigingen aanwezig.

Zo reikte de Generaal W. de Gast de tevredenheidsbetuigingen uit aan de majoor mr J. W. Buitendijk, de districtsrechercheur adjudant K. Gerssen en de wachtmeester te kl. H. Haddingh.

NILLMIJ FINANCIERING N.V. v/h *Escofima*

f **GEZINSKREDIET** **f**
f **f** **f** **f**

Geen kosten vooruit
 (na kredietverlening f 3,- inhouding).

Groot Hertoginnelaan 83 's-Gravenhage Telefoon (070) 514611

de
muren
hebben
oren

*

tekst en foto's:
Bas den Oudsten

Onder supervisie van de Amsterdamse officier van justitie, hoofd van het arrondissementsparket, mr J. F. Hartstuijker, zijn de politie en speciaal de Opsporingsdienst van de Bijzondere Radiodienst van de PTT in actie gekomen tegen de zogenaamde „afluisterapparaten”, die — geïmporteerd uit Japan, Duitsland en Amerika — niet alleen de privacy aantasten, maar bovendien het werk van justitie en politie kunnen bemoeilijken, wanneer die apparaten worden gebruikt door de onderwereld. Het optreden tegen deze apparaten is een moeilijke zaak. De chef van de Bijzondere Radiodienst van de PTT, de heer D. Neuteboom, heeft verklaard, dat op grond van art. 70 van het radioreglement van 1930, het voorhanden hebben of gebruiken van een radio-elektrische zendinstallatie zonder vergunning verboden is. De meeste afluisterapparaten zijn radio-elektrische zendertjes. Even kwalijk als de apparaten zelf, zijn de overwegingen van importeurs en handelaars. Dat blijkt uit nevenstaand interview met een van de importeurs, de alom bekende wapenhandelaar Paul A. Wilking of „Pistolen Paultje”. Tijdens het gesprek over zijn oude en nieuwe business, kwamen afluisterapparaten op tafel (zie foto's). Dat was een paar dagen vóór bij hem een inval werd gedaan, waarbij niets werd gevonden. Pistolen Paultje verklaarde na de huiszoeking: „Ik plaats alleen orders. Ik heb dat spul nooit in huis.” Twee dagen tevoren zei hij tegen onze verslaggever: „Och, de politie en ik foppen elkaar wederkerig.”

„Pistolen Paultje”: in wapens en afluisterapparatuur

„Je kunt een bijl kopen om hout te hakken, maar je kunt er ook je buurman de hersens mee inslaan. Je kunt een wapen aanschaffen voor beveiliging, maar je kunt er ook je vrouw mee doodschieten. Met een auto kun je je verplaatsen en je kunt er een kind mee doodrijden. Als mijn aquarium van 1200 liter barst, verzuip je de loodgieter hier beneden. De ene is voor het koningshuis, de ander voor een republiek. Ik moet m'n eigen zak spekken. Als je in de goot ligt helpt niemand. Ik ben een zakenman, ik verkoop wapens en afluisterapparatuur om geld, zoals de politicus praatjes verkoopt om stemmen en wat ze met mijn spullen doen is mij egaal.”

De man, die spreekt is de ruim 200 pond zware, 43-jarige Paul A. Wilking, nationaal en internationaal bekend als P. P. oftewel Pistolen Paultje, internationaal wapenhandelaar en importeur-verkoper van geraffineerde afluisterapparaten, die de privacy aantasten, die verraden wat ambtelijk, zakelijk of privé behandeld wordt. Pistolen

Paul spreekt in de ruim met rococo-meubels ingerichte, met perzen belegde en met schilderijen van Israëls, Breitner, Van Baarle en Mesdag en met antieke wapens vervolmaakte kamers van de eerste etage van het perceel Van Brecstraat 118, achter het Amsterdamse Concertgebouw.

Op de voordeur van het pand, waarin eens de legendarische spionne Mata Hari met haar officier heeft gewoond, prijkt een emaille CD-bordje, doet de uiterlijk goed verzorgde, keurig en zacht sprekende Paul A. Wilking zijn evangelie voor het bestaan uit de doeken: „Veel geld verdienen en het liefst op een gemakkelijke manier. Ik houd van mooie dingen, mooie vrouwen en lekker eten. Eigenlijk hou ik helemaal niet van mensen, want die bedonderen je allemaal als ze de kans krijgen. Toch heb ik een hoop vrienden: Ben Bella bijvoorbeeld is een vriend van mij. Van hem heb ik een diplomatiek paspoort. Vandaar dat CD-bordje op mijn auto. Ik heb Ben Bella wapens geleverd en

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Tsjombe ook. Die auto, een Alpha Romeo Spyder met opgevoerde motor, heb ik gekocht van Moboctoe. Dat zijn allemaal vrienden van mij." Paul A. Wilking is wapenhandelaar, door zijn handel en wandel bekend bij politie en justitie, door zijn zin voor publiciteit bij het publiek. „Ze noemen mij Pistolen Paultje door het verzet. Ik was sectiecommandant van een verzetsgroep. Dat was een harde tijd. In de oorlog mocht je wapens smokkelen behalve dan van de Duitsers. Na de oorlog mocht het niet meer. Ik ben een keer veroordeeld wegens smokkel: 14 dagen gezeten wegens accijnsontduiking. Hoorn is een slecht kosthuis. Ze zijn daar blijven staan in de tijd van Emile zola. M'n inkopers reizen nu de hele wereld af. Ik koop vooral antieke wapens in heel Europa, ook in Roemenië, Hongarije en Oost Duitsland. In Spanje zit ook nog veel, maar dat is meestal rommel." Antieke wapens hangen ook aan de wanden in zijn woning, degenen, jachtgeweren uit de zeventiende eeuw. Kort geleden stond hij voor de Amsterdamse kantonrechter vanwege overtreding van de vuurwapenwet. Het ging om een honderd jaar oud pistool, waarvoor geen minuut meer te krijgen is en Paul Wilking werd vrijgesproken. Maar, Wilking doet niet alleen in antieke wapens. „Overal waar het rommelt, overal waar onrust is, daar is behoefte aan wapens en daar ben ik ook", zegt hij. „Ik lever naar alle onrusthaarden. Meestal illegaal, want daar verdienen je 't meeste mee. Voor het transport heb ik

**„Ik wacht
rustig af
wat justitie
doet”**

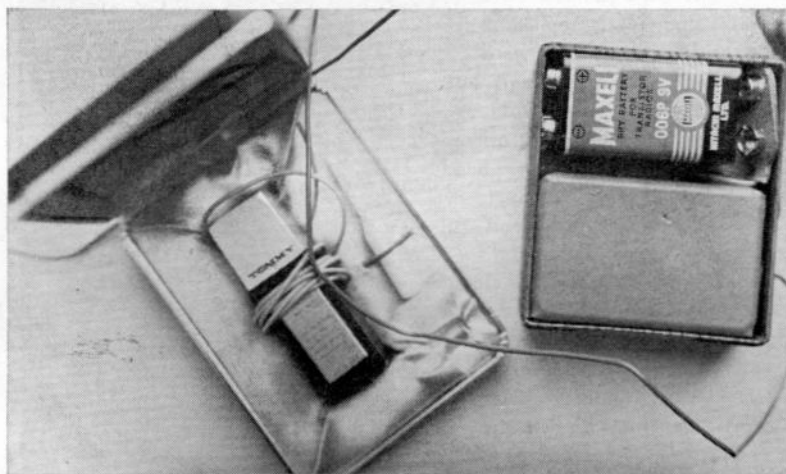
m'n eigen mensen, piloten en visers overal ter wereld willen graag eens wat meer verdienen dan ze gewend zijn. De prijzen zijn verschillend en het zijn meestal dumpwapens." Samuel Cummings van de N.V. Interarmco, die vuurwapens levert aan alle onderontwikkelde gebieden, behoort ook tot de vrienden van Paul Wilking, die precies weet wat wapens onder bepaalde omstandigheden waard zijn. Een Walther P-38 pistool, een Parabellum of een FN Grande Puissance kosten in de Nederlandse wapenhandel zo'n honderd tot tweehonderdvijftig gulden, 9 mm patronen drie of vier dubbeltjes, maar dat zegt allemaal niks voor de internationale dumphanandel. „Binnenkort vlieg ik weer naar Dakar", zegt Wilking peinzend. „Eigenlijk ben ik als de dood voor vliegen maar je moet af en toe op reis. Neem nou de hele business van de zogenaamde af luisterapparatuur. Daar ben ik op gekomen door Japanse kennissen. Ik dacht: dat is er mooi bij

en het is een mooie handel. Iedereen koopt ze: boeren hangen ze in de stal en ze kunnen binnen op de radio horen of er een koe moet kalven. Particuliere detectives nemen ze en advocaten. Iedereen kan ze gebruiken: om in echtscheidingszaken te horen wat er in een bepaald pand tussen bepaalde mensen besproken wordt. Oude wijven nemen ze ook: meneer de burens kletsen over me, ik wil weten wat ze zeggen. En de politie heeft ook besteld, welke politie doet er niet toe. Het is prachtig spul. Hier neem nou deze . . ."

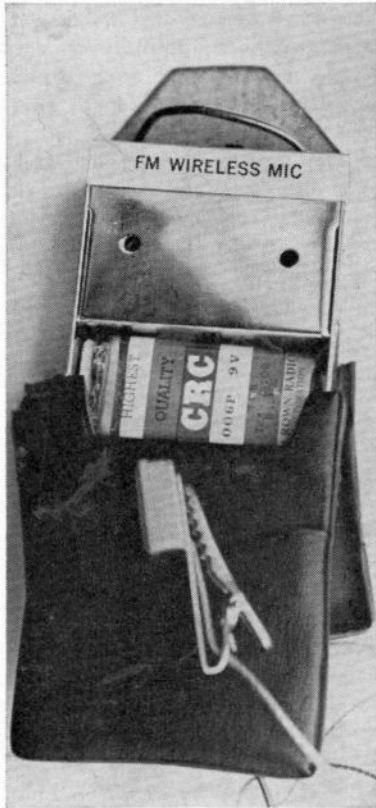
Wilking legt een doosje op tafel, waar een apparaatje uitkomt zo groot als een lipstick. „Dat is Tommy, de kleinste op de wereld. Die lever ik voor f 225,—. Of deze, ook een Japanner, zo groot als een sigarettendoosje. Dat kun je in je zak stoppen, de dasklem is een microfoon. Als ik op straat loop of in de auto zit, kunnen ze hier afstemmen op de FM-band en horen wat ik zeg. De draagwijdte is vijfhonderd tot zevenhonderd meter, kosten f 275,—. Mijn concurrenten verkochten die dingen voor duizend gulden meer, maar daarom zijn ze nou dan ook failliet gegaan."

Wilking pakt de Tommy van tafel. „Er zit een batterij in van een hoorapparaat", zegt hij. „Ik stem nu af op de FM-band van de radio." Er klinkt hevig gepiep door de kamer. „Zo, dat is m", zegt Wilking, sprekend via de Tommy. „Ik loop nu weg. Een, twee, drie, vier, vijf . . ." Hij telt staccato tot dertien. „Ik ben nu in de keuken, ik ga nu door de deuren naar het balkon, zevenentwintig, achtentwintig, negentwintig. Ik ga nu de trap af, dertig, eenendertig . . ."

Wilking keert voldaan terug in de kamer. „Dat gaat zo tot op een afstand van tweehonderd meter", zegt hij. „Je kunt er alles mee doen. Je kunt hem ook in een pand achterlaten en op je autoradio horen wat er gezegd wordt. Je kunt hem in de babykamer leggen en zelf een paar huizen verder op visite gaan, waar je dan op de FM band kunt horen of het kind huult. Dan is het een draadloze babyphone. Hier heb ik nog een Duits apparaat. Hij is lelijk maar uit-

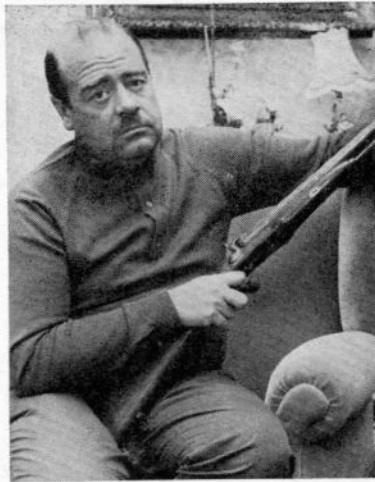

stekend, de microfoon vangt alles op uit een kamer van pak weg tien meter lang. Het is natuurlijk ook een omwenteling voor spionagediensten. Die werkten altijd met aangesloten microfoons. Dit zijn eigenlijk draadloze microfoons." Paul A. Wilking brengt ook zuig-

Zo groot als een sigarettendoosje: draagwijdte 500-700 meter.

napjes, die op een raam geplakt alles naar buiten zenden wat er in de kamer gezegd wordt. „Er zijn”, zegt hij, „ook stetoscopen. Die kun je tegen een muur houden en tot op vier huizen verder instellen om te horen wat daar gezegd wordt. Er is ook een telescoop kijker, die je op een bepaald huis kunt richten en je alles laat horen wat daar wordt gezegd. Maar die kost f 1400,—. Binnenkort krijg ik die dingen ook in een wandelstok of paraplu. Een zender in een vulpen heb ik besteld. En dat is nog lang niet alles. Ik verkoop koffertjes voor f 495,—. Het zijn net diplomatenkoffers. Die kun je gewoon neerzetten en alles wat gesproken

„Wat ze met de spullen doen laat me koud” . . .

wordt neemt het apparaat op. Makkelijk voor zakenlui, die na een bespreking met een directie hun koffertje kunnen vergeten en het later terug komen halen . . . Zeker, de privacy is naar de maan. Dat zeggen ze tenminste, maar het hoeft natuurlijk niet, want ik verkoop voor tweehonderd gulden ook horloges, die verklikken dat er een zender in de buurt is. Al die spullen heb ik nu trouwens niet in huis, want ze zeggen ook dat af luisterapparatuur verboden is, omdat het zenders zijn. Ik noem het draadloze microfoons, maar ik heb de rommel natuurlijk niet hier. Er kunnen bij wijze van spreken elk ogenblik zes politiemannen binnestappen voor een huiszoeking, al is nog niet zeker dat het bezit van deze apparatuur strafbaar is. Je weet het nooit. Als je voor de vrede demonstreert krijg je ook een lal met de gummiknuppel.”

Pistolen Paultje is op dit punt voorzichtig. Tenslotte werd er enige jaren geleden bij een huiszoeking in zijn woning voldoende aan geweren, pistolen en mitrailleurs gevonden om een bende mee te bewapenen én met een waarde van rond achtduizend gulden.

„Nee, ik verkeer niet op slechte voet met de politie,” zegt Paultje, „al wij ik ook niet zeggen dat de politie m'n beste vriend is. Ik zou ook elektrische gummistokken aan de politie leveren, dingen die een schok geven als je er iemand mee aanraakt. Dat is een christelijker

gezicht dan een sabel. Die stokken worden gevoed door staafbatterijen en komen uit Duitsland. Maar ze zijn afgekeurd door Justitie omdat er mensen zijn met hartmakke, die er misschien weleens aan dood zouden kunnen gaan. Alsof een klap of een hondebeet dan niet gevaarlijk zijn. Enfin, ik ga rustig verder. Ik maak me nog nergens ongerust over. Ik denk wel dat ze tegen de af luisterapparatuur gaan optreden, maar zo ver is het nog niet. Er is nog steeds niemand veroordeeld en er loopt ook nog geen proefproces. Ze zullen het wel op de zendvergunningen gooien. Ik wacht rustig af en voorlopig bevorderen alle berichten over een mogelijk verbod alleen maar de verkoop. Als die dingen echt verboden worden zie ik wel weer. Ik maak zo min mogelijk last, want als ik gedonder maak ga ik toch voor de bijl. Ik zie wel, in de wapens zit muziek genoeg en er zullen steeds weer overal op de wereld onrusthaarden zijn. Ik lever overal. Ik ben ook diplomatiek inkoper, vandaar dat bordje op m'n deur. Maar dat is eigenlijk snobisme. Misschien ga ik wel weer eens filmen. Ik heb in een stuk of zes films gespeeld. Hier heb je een foto van mij als Chinese bendeleider, omgeven door schonen. Ik ben altijd bendeleider, 'k schijn een ideaal gangstertype te zijn. Alleen het nare is, dat ik in elke film kapotgeschoten wordt . . .”

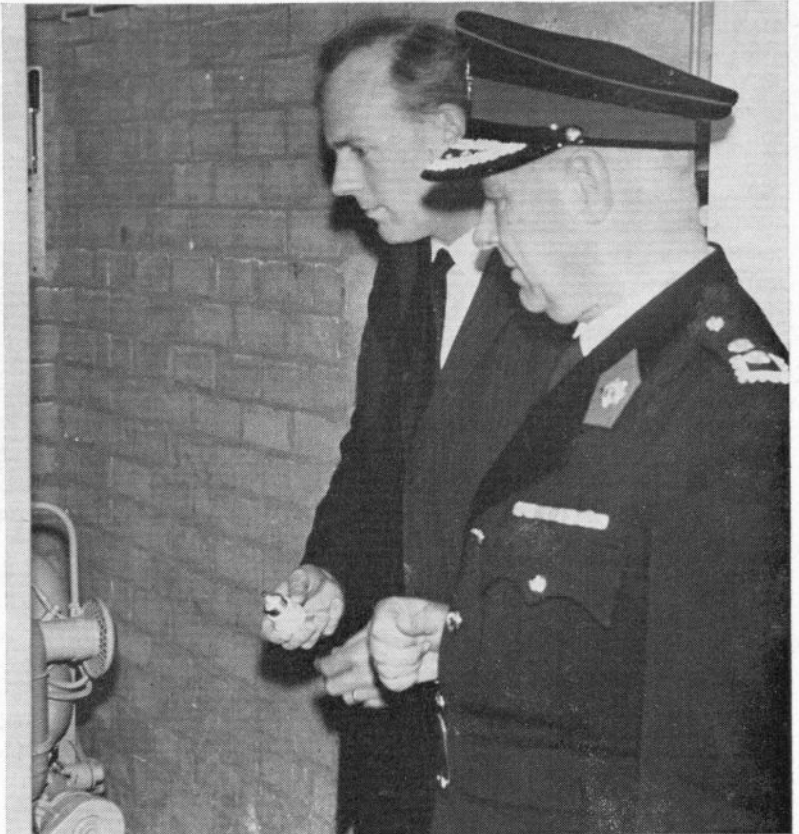
Pistolen Paultje als filmheld . . .

In Oudenbosch :

eerste „selfsupporting” relaisstation van Rijkspolitie in gebruik

tekst en foto's:
opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen
te Nijmegen

★

Een historisch moment voor de politieverbindingen: de generaal W. de Gast stelt het relaisstation in werking, waarmee een begin is gemaakt met het inlopen van zekere achterstanden. Naast de generaal burgemeester drs J. W. C. van Casteren.

De torenklok van Oudenbosch sloeg juist twaalf, toen burgemeester drs J. W. C. van Casteren op het groepsbureau van de rijkspolitie een stop uit het schakelbord draaide en daarmee het relaisstation van het district Breda officieel in gebruik stelde. Mét het afsnijden van de stroomtoevoer nam namelijk het noodaggregaat automatisch de taak van de elektriciteitsmaatschappij over en bleven de verbindingen gehandhaafd. „Een historisch moment in de politie-verbindingen”, zei generaal W. de Gast, die met een aantal genodigden de ambtshandeling van de Oudenbossche burgemeester gadesloeg.

Een korte bijeenkomst in het groepsbureau was aan deze handeling voorafgegaan. Namens de directeur-generaal van politie was hierbij tegenwoordig, het plaatsvervangend hoofd van de Directie Politie, mr A. M. van Liere; verder de territoriaal inspecteur in het ressort Den Bosch, de kolonel M. C. Ruigrok, de districtscommandant Breda, de majoor W. H. L. van Nijnanten;

diens toegevoegd-officier, de luitenant B. A. Lutken en de voltallige studie-commissie radiotelefonische verbindingen Korps Rijkspolitie.

Nadat de majoor Van Nijnanten de aanwezigen welkom had gezegd, werd het woord gevoerd door de generaal W. de Gast. Hij wees erop, dat goede verbindingen de paraatheid bestendigen en bevorderen. Hoewel het hier in Oudenbosch niet het eerste relaisstation betreft bij het Korps, is het wel het eerste station, dat volkomen „self supporting” is. Spreker meende dat het Korps Rijkspolitie op dit terrein wat achter is geraakt. De voorsprong die anderen hebben bereikt, wordt nu — zij het soms schoorvoetend — getracht in te lopen. Een gelukkige gedachte noemde de generaal daarbij de instelling van de studie-commissie radiotelefonische verbindingen Korps Rijkspolitie, waaraan de ingebruikneming van dit relaisstation voor een groot deel is te danken. Hij was ervan overtuigd, dat de paraatheid er zeker mee zou wor-

den opgevoerd en wenste de commandant van het district Breda geluk met dit station. Met belangstelling zei hij de rapporten over de praktische ervaringen met het relaisstation tegemoet te zien.

Door het hoofd van de Politie Verbindingsdienst, ir E. Kroeze, werd daarna een uiteenzetting gegeven over de werkwijze van een relaiszender. Na een korte inleiding over de historie en opbouw van het net, waaruit bleek, dat reeds op 20 april 1964, toen het groepsbureau te Oudenbosch nog vrijwel in embryonaal stadium verkeerde, een voorlopig plan is ontworpen, waarbij ruimte werd gereserveerd voor de apparatuur en het noodstroomaggregaat. Na veel overleg met talrijke instanties, zoals de Rijksgebouwendienst, de gemeente Oudenbosch en de welstandcommissie, werd een definitief plan tot stand gebracht. Op 2 september 1965 verleende de Minister van Justitie machtiging tot de bouw van de zender en werden de benodigde gelden ter beschikking ge-

steld. Op 22 april 1966 werd de 40 meter hoge antennemast geplaatst. Tijdens het afwerken van de mast en de overige voorzieningen, werden ook de mobilo-apparatuur voor het relaisstation en de V.S.O.'s (Vast Station Onderband) in de groepsbureaus geplaatst, zodat op 12 juli 1966 met het „proefdraaien” kon worden begonnen.

Zoals de situatie nu is, bevindt zich in het groepsbureau te Oudenbosch een onbemande radio-telefoon-zender voor relaisbedrijf (doorgeefbedrijf), met de mogelijkheid om bij storing over te schakelen op een reserve-zender. Door de hoge antenne (die bovendien centraal is gelegen) zijn in het gehele district verbindingen mogelijk tussen alle voertuigen met hun groepsbureaus, terwijl vanuit de voertuigen en bureaus bovendien onderling gesprekken kunnen worden gevoerd. In de groepsbureaus zijn V.S.O.'s geplaatst, om van daaruit met de voertuigen te kunnen spreken. In het districts-bureau te Breda is zowel voor het district, als voor de verkeersgroep een V.S.O. aanwezig waarvan het eerstbedoelde de functie van „net-control-station” vervult. Dit heeft tevens als voordeel, dat bij storing van één van beide, de ander kan worden benut. In dat geval vallen wel alle V.S.O.'s uit, behalve die te Oudenbosch, maar

blijven verbindingen mogelijk tussen de voertuigen onderling, alsook vanuit het groepsbureau te Oudenbosch.

Tot slot werd nog het woord gevoerd door de voorzitter van de studiecmissie, de kolonel T. J. Canter Visscher. De kolonel deelde mede, dat de commissie zich van het begin af aan bewust is geweest van het grote belang en de grote omvang van haar taak. Veel voordeel heeft de commissie ondervonden van een door de kapitein A. C. Vogel en de heer P. J. van der Burg, hoofd van de afdeling Technische Uitvoering van de P.V.D. opgemaakt rapport naar aanleiding van een studiereis naar Duitsland. De Duitse politie beschikt namelijk over een voortreflijk verbindingssysteem.

Uit het oogpunt van bestaande „technische en tactische” wensen, noemde de kolonel de samenstelling van de commissie ideaal, met betrekking tot het uitbrengen van advies aan de Minister van Justitie. Spreker zei dat het grote belang van draadloze verbindingen al duidelijk werd bij de watersnoodramp van 1953 in Zeeland, toen hij nog commandant van het district Breda was. Men kan zich nauwelijks meer voorstellen, hoe zonder verbindingsmogelijkheden in deze dynamische tijd de politietaak

Mr Van Liere, waarnemend Directeur-Generaal, bij het verlaten van het groepsbureau.

nog goed kan worden uitgevoerd, zo zei hij. We zijn een geheel nieuwe periode ingegaan, waarin ernstige ongevallen en het optreden van b.v. (internationale) bankovervallers met zeer snel materiaal, tot een geheel andere methode van politie-optreden openen. Snel en gecoördineerd optreden van de politie zonder een doeltreffend verbindingssysteem, is ondoenlijk, aldus de kolonel.

Een uitgangspunt hierbij is ondermeer, dat alle op surveillance zijnde wagens tegelijk een bericht van de commandant kunnen opvangen en elkanders berichten kunnen horen. Een grote radio-verkeersdiscipline is daarbij uiteraard vereist.

Ter sprake kwam nog even het „probleem” van het meeluisteren. Het is een publiek geheim, dat op de politiefrekwenties, welke overigens zowel nationaal als internationaal zijn vastgelegd, kan worden meegeluisterd en dat dit ook gebeurt. Er bestaan technische mogelijkheden, om dit meeluisteren onmogelijk te maken, maar de uitvoering daarvan is zeer kostbaar. De commissie acht het gevaar voor meeluisteren door „kwaadwillenden” echter niet zó belangrijk, dat daarvoor deze grote kosten zouden moeten worden gemaakt. Bovendien zijn er mogelijkheden, om de kwaadwillende om de tuin te leiden (b.v. door het gebruiken van steeds wisselende codes). Maar die gaan we zelfs in dit Korpsblad niet uit de doeken doen . . .

Commissie politieverbindingen en genodigden bijeen: v.l.n.r. de heer R. v. d. Poel, plv. hoofd P.V.D., overste A. K. Holthuis (namens c r p te water), mr ir W. H. Folmer, hoofd v. d. afd. criminële zaken, directie politie, generaal W. de Gast, burgemeester drs J. W. C. van Casteren, mr A. M. van Liere, ir E. Kroeze, hoofd P. v. D., kolonel T. J. Canter Visscher, voorzitter van de commissie politieverbindingen, kapitein E. E. Gerritsen en kapitein A. C. Vogel. Niet op de foto zichtbaar doch eveneens aanwezig, de leden van de commissie: overste W. M. Rehorst, hoofd van de onderafd. opsporingsbijstand en het bureau Interpol, kapitein R. den Breejen en de heer P. J. van der Burg.

Correspondenten en redactie Korpsblad bijeën in Utrecht

Tijdens de correspondentenvergadering in Utrecht werd afscheid genomen van de wachtmeester 1e kl. A. J. Willems, die bijna vijf jaar deel van de redactie uitmaakte. De kolonel P. Oom overhandigde hem een blijk van dank en waardering.

Onlangs werd de jaarlijkse bijeenkomst gehouden waar de correspondenten hun mening en wensen over inhoud en vormgeving van het Korpsblad Rijkspolitie aan de redactie konden voorleggen. Van deze gelegenheid werd een ruim gebruik gemaakt en op de eerstvolgende redactievergaderingen zullen vele opmerkingen een punt van bespreking vormen.

Zo zal geprobeerd worden meer aandacht te besteden aan het hoe en waarom van nieuwe maatregelen voor het korps en door attractieve artikelen de belangstelling van het gehele gezin te wekken. Er bleek nog veel voor verbetering vatbaar en met de hulp van de correspondenten zal de redactie alles doen om vorm en inhoud op een hoger en aantrekkelijker plan te brengen. Van deze bijeenkomst werd tevens gebruik gemaakt om afscheid te nemen van de wmr. 1e kl. A. J. Willems, die bij de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis is geplaatst.

Hij heeft ruim 4 1/2 jaar deel uitgemaakt van de redactie en sprak in de vergaderingen, waar hij dit nodig vond niet alleen zijn woordje mee, maar keek ook om zich heen en schreef over hetgeen zijn aandacht trok regelmatig bijdragen. Daarnaast was hij een verdienstelijk redactie-penningmeester. Een ander afscheid betrof de correspondent voor het district Assen, de opperwachtmeester G. Schoemaker die — een man van het eerste uur — vanaf de start van het Korpsblad op 1 september 1959, zijn medewerking heeft verleend. Voor hem in de plaats werd welkom geheten de opperwachtmeester D. W. N. Tits, bij wie — mede door zijn bekendheid als sportinstructeur — de belangen van het Korpsblad Rijkspolitie in het district Assen ongetwijfeld in goede handen zijn.

De namen van de correspondenten vindt u elders in dit nummer opgenomen.

De gaande en komende man in Assen

De
opperwachtmeester
G. Schoemaker

De
opperwachtmeester
D. W. N. Tits

NILLMIJ FINANCIERING N.V. v/h *Escofima*

GEZINSKREDIET

Geen kosten vooruit
(na kredietverlening f 3,- inhouding).

Groot Hertoginnelaan 83 's-Gravenhage Telefoon (070) 514611

R.P. 38 : de 30ste „Schottel“ te Grouw in gebruik gesteld

**mr H. P. Linthorst Homan : „Te veel onkunde, Maatregelen nodig voor
veiligheid op het water . . . “**

Tekst en foto: Bas den Oudsten

Op het Pikmeer bij Grouw heeft de commissaris der Koningin in Friesland, mr H. P. Linthorst Homan, de nieuwe RP 38 in gebruik gesteld, die vanuit Grouw dienst gaat doen in het omliggende watersportgebied. De RP 38 is de dichtstbijzijnde Schottel-patrouilleboot van de Rijkspolitie te Water en vormt een nieuwe uitbreiding van de vloot van snelle moderne schepen, waarmee de Rijkspolitie te Water — zoals de kolonel H. E. Overbeek

nogeens zei, „zoveel mogelijk wil doen met zo min mogelijk personeel, reden waarom het materieel niet goed genoeg kan zijn opdat het toezicht zo efficiënt én zo goedkoop mogelijk kan worden uitgeoefend“. Via de zeilschepen waarmee in 1859 al politietoezicht op de wateren rond Grouw werd uitgeoefend, de later gebruikte roeischouwen en het eerste motorvaartuig dat in 1920 in Grouw werd gestationeerd en waarvan de be-

DOOPCEEL VAN DE RP 38

De RP 38 is een enkelschroef type Schottelboot: de voortstuwung en besturing geschieden door een roerpropeller, die het mogelijk maakt de volle stuwkracht van de schroef in elke gewenste richting te benutten. Het schip is 10,80 meter lang, 3,20 meter breed, de diepgang is 1,10 meter. Een DAF-dieselmotor van 135 pk geeft de RP 38 een snelheid van 25 km per uur. Het vaartuig heeft een uitgebreide elektrische installatie en is verder uitgerust met heteluchtverwarming, elektrische drinkwaterpomp en mobilfoon- en luidsprekerinstallatie.

ZIJ WAREN ER . . .

De ingebruikstelling van de RP 38 werd behalve door de Commissaris der Koningin mr H. P. Linthorst Homan en de kolonel H. E. Overbeek, ook bijgewoond door onder meer de procureur-generaal mr W. A. baron van der Feltz en de officier van justitie mr G. R. Nubé, de kolonel J. R. Hoogkamer, de majoor mr A. J. Dek, de majoor J. Rodenhuis, de kapitein Th. Nelissen, burgemeester K. J. Vrijling van Idaarderadeel en de adjudant G. Vollema.

manningen nog ten dele dienst op het land en voor een ander deel op het water deden, kwam de kolonel in zijn inleidende toespraak weer terecht bij de RP 38 en het andere moderne materieel, dat — zo zei hij — ondanks hoge kosten een besparing aan personeelslasten mogelijk maakt en toch opgewassen is tegen de nieuwe ontwikkelingen van binnenvaart en watersport.

De groeiende taak van de Rijkspolitie te Water op de Friese meren, die in oppervlakte groter zijn dan alle meren in de andere provincies samen, werd bij deze gelegenheid

nogeens duidelijk gesteld door de Commissaris der Koningin. Het aantal pleziervaartuigen dat de Terhornster sluis passeerde steeg in 1964 met 23 % tot 32.000. In 1965 bedroeg de stijging 16 % en dit jaar passeerden er zeker 40.000 pleziervaartuigen. „Vooral in gebieden waar de pleziervaart en de beroepsvaart samenvallen is“, aldus de Commissaris, „reden voor grote waakzaamheid. Nu reeds doen zich situaties voor waarbij het meer geluk dan wijsheid is dat pleziervaarders er „zonder kleerscheuren“ afkomen. Voor een deel is dat een gevolg van de vrijbuitersgeest van het wijde waterland, voor een ander deel is onkunde ten aanzien van de voorschriften voor het verkeer te water de oorzaak.“ De Commissaris stelde dat maatregelen nodig zijn om ongelukken te voorkomen, o.a. voorlichting aan watersporters omtrent landelijke en provinciale regels en verscherpte surveillance.

De sleutel van Hjerpsted . . .

Duizenden keien zwerven al duizenden jaren langs het smalle strand van West Jutland, slechts gedreven door het eeuwig bewegen van eb en vloed, gelijk menselijke legers, keihard in opmars zonder noemenswaard te vorderen.

Op de rand van land en strand, omgeven door bomen die gestriemd door stormen moeilijk met de rug gebogen naar het westen staan en uitkijken naar het licht dat elk etmaal in het oosten boven de kim klimt, staat de toren van Hjerpsted, de galmgaten gericht op de donkere woeste wolkenvelden, die overzee aandrijven en op het nieuwe, veelbelovende licht, dat dagelijks de duisternis verdrijft: op de tegenpolen oost en west, op duisternis en licht op vrees en hoop. De kerk, tweeledig tegen de toren aangehurkt, vervolmaakt dit laatste steunpunt van de mens op de grens van land en water, in de wereld van wijde horizonten, vol goede en kwade kansen.

In de plaatselijke krant staat een aparte rubriek „Tak”, waarin streekbewoners kond doen van hun dankbaarheid jegens mensen: „Hjertelig tak for opmaerksomhed ved min 75 ars fødselsdag”, Margrethe Jensen, Skaerbaek; Hjertelig tak for

venlig opmaerksomhed, som er vist mig under mit sygehusophold, Louise Jørgensen, Harknag; Hjertelig tak for al opmaerksomhed ved vort guldbryllup. Tak allesammen, Anne og Holger Asmussen, Ballum.” Want, mensen hebben altijd behoefte aan steun, aan meelevende. Maar, dankbaar zijn ze niet zo dikwijls omdat er — behalve misschien hier in Denemarken — dikwijls zo weinig is om mensen voor te danken.

Niettemin: in dezelfde krant staat een bericht, dat Oost Duitsland een groot aantal voor bewoners van de DDR oftewel Oost Duitsland bestemde Kerstpakketten uit het Westen inbeslagneemt en doorstuurt naar Noord Vietnam omdat de afzenders zich niet aan de verzendvoorschriften zouden hebben gehouden. Die afzenders krijgen een briefje met de mededeling: „Uw pakje is doorgestuurd aan de vrijheidsstrijders in Noord Vietnam”. Want, systemen hebben andere oogmerken dan de dankbaarheid van de mensen in Hjerpsted en wijde omgeving. De mogelijkheden van het „Vrede op aarde” worden niet verstaan door wie bij onvrede bestaan.

Aan de oude muur van de toren

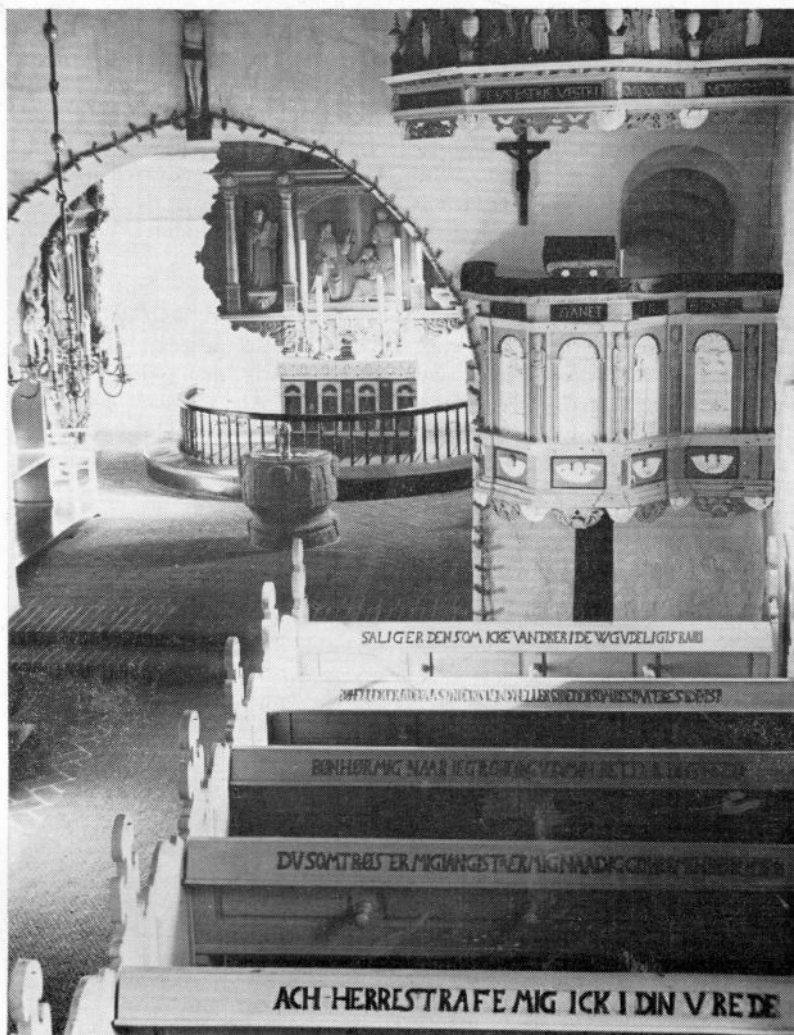

van Hjerpsted hangt een antieke sleutel aan een roestige spijker onder een fraai gesmeed muuranker. Die sleutel geeft toegang tot de kerk, waarin dennegroen rond de gothische spitsboog is aangebracht, waarin teksten in de banken zijn gesneden: Ach, Heer, straf mij . . .

Het licht van een valse winterzon valt door de hoge ramen over een witte preekstoel en een zandstenen doopvont. Het schittert in een koperen kroon en geeft de uitgesneden letters een extra reliëf, zelfs zo dat de bezoeker hier in de sfeer van intense vrede op de rand van land en zee tot bezinning wordt gedwongen. De kerkbanken vertellen summier van hoop en troost en vrede, die de mens verwachten mag.

De zware sleutel aan de muur van de oude kerk van Hjerpsted is zo min of meer ook een sleutel tot het eigen gemoed. Die sleutel hangt er voor iedereen. Iedereen kan hier naar binnen. Maar Hjerpsted is ver en het is natuurlijk niet noodzakelijk om via Hjerpsted naar Bethlehem te gaan . . .

Bas den Oudsten

Comptabele J. Goedbloed met pensioen

Op 29 november werd in het hoofdbureau van politie te 's-Gravenhage afscheid genomen van de heer J. Goedbloed, comptabele der rijks-politie in het ressort 's-Gravenhage. Daags tevoren had hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. De generaal W. de Gast — aanwezig omdat hij in zijn vorige functie van Territoriaal Inspecteur 's-Gravenhage de heer Goedbloed had leren kennen en waarderen en ook omdat er nog geen nieuwe Territoriaal Inspecteur was benoemd — memoreerde dat de aftredende comptabele het respectabel aantal van 47 overheidsdienstjaren had bereikt. Onder de comptabelen der rijks-politie neemt die met standplaats 's-Gravenhage een bijzondere plaats in omdat bij hem — naast de veelzijdige werkzaamheden van het comptabel beheer — allerlei zaken zijn ondergebracht die nu eenmaal niet voorkomen bij andere territoriale inspecties. Daarom worden van deze comptabele vele adviezen gevraagd en wordt hij aangezocht voor verschillende commissies. Ook was de inspectie 's-Gravenhage proefgebied voor de mechanische administratie. Bij al deze activiteiten werd bij de heer Goedbloed niet alleen een van grote ervaring getuigend inzicht aangetroffen, maar bleek ook zijn gevarieerde belangstelling op maat-

schappelijk terrein. Omdat hij zijn standpunt altijd op een prettige, positieve wijze naar voren wist te brengen, toonde hij zich een uitstekend contactpersoon en was een gesprek met hem uitermate boeiend. Namens allen behorende tot de Territoriale Inspectie te 's-Gravenhage overhandigde de generaal een waardebond en kreeg mevrouw Goedbloed een bloemenhulde in ontvangst te nemen. Namens het hoofdbestuur van de Nederlandse Politiebond en namens de Commissie Onderlinge-Band sprak de hoofdinspecteur R. O. Metzlar van de gemeentepolitie 's-Gravenhage. Deze spreker wees er op dat het geen gewoonte is dat het hoofdbestuur tegenwoordig was bij het afscheid van een lid, maar dat er alle aanleiding was, nu wél aanwezig te zijn. De heer Goedbloed had zich niet alleen een actief en zeer meelevend lid getoond, maar was ook door de Nederlandse Politiebond voorgedragen om zitting te nemen in de Commissie Dienst Geneeskundige Verzorging Politie. Hier heeft hij zich een krachtige steun getoond voor de „zwakkeren” dat wil in dit verband zeggen: degenen die in hun gezin ernstig door ziekte werden getroffen. Als lid van deze commissie was de heer Goedbloed geen verantwoording schuldig aan het

hoofdbestuur, maar het werd bijzonder op prijs gesteld dat hij steeds bereid was op zijn eigen wijze — altijd sprak hij van „de commissie” en nooit was het „Goedbloed heeft dat of wil dat” — toelichting te geven op maatregelen of besluiten.

De Commissie Onderlinge Band — uniek in de Nederlandse politiewereld, niet in het minst door het samengaan van gemeente- en rijks-politie — kon de heer Goedbloed tot de eerste leden rekenen en ook dit typeert de scheidende functionaris als iemand die open staat voor goede verstandhoudingen en initiatieven op dit gebied daadwerkelijk steunt. Namens de Nederlandse Politiebond overhandigde de heer Metzlar een chèque en namens de Commissie Onderlinge Band een reisnecessaire en manchetknopen.

Dat de heer Goedbloed zowel om zijn persoon als om zijn werk zeer werd gewaardeerd, bleek wel uit de druk bezochte receptie, waar het personeel van het comptabelbureau met hun dames aanwezig waren, mr S. Kloosterman, de districtcommandant, tevens waarnemend Territoriaal Inspecteur, de overste jhr W. A. Gevers Deynoot, de hoofdofficier jeugdzaken, mejuffrouw L. J. M. Kleijn, de kapiteins L. P. Bergsma, E. E. Gerritsen, J. Vermeulen en A. C. Vogel, de inspecteur motor materieel, de heer A. Blokzijl Ing., de heren J. F. Laan en H. J. de Ruijter, resp. voormalig hoofd en tegenwoordig hoofd van de onderafdeling personeel van de Directie Politie, de heren G. Turk en W. Krommenhoek, resp. oud-comptabele en comptabele, de ambtenaar van de Rekenkamer de heer Bomhof, de heer Simons, hoofd van de accountantsdienst van het Ministerie van Justitie, de heer G. Stuffers, comptabele P.T.D., de heer Van Haasteren van de Comptabiliteit van het Ministerie van Justitie, de voorzitter van „Zeelandia”, de gepensioneerde adjudanten F. J. van den Akker, P. Hoensler, J. de Goey, Th. F. Souer en G. van der Zanden, groepscommandanten en oud-personneelsleden van het bureau comptabele.

R.

Wachtmeester 1e kl. H. H. Assen van S.A.S. op tragische wijze omgekomen

Op donderdag 17 november werd onder overweldigende belangstelling op de R.K.-begraafplaats te Coevorden het stoffelijk overschot van de wachtmeester der Rijkspolitie 1e kl. H. H. Assen ter aarde besteld. Assen werd op 12 november door een tragische samenloop van omstandigheden gedood toen de door hem bestuurde Porsche bij een invoegmanoeuvre vanaf de vluchtstrook naar de rijbaan op een niet-verlichte geparkeerde vrachtwagencombinatie inreed.

Bij de begrafenis met korpseer waren deputaties van alle ressorten en diensten van het korps alsmede van de gemeentepolitie Utrecht en de Wegenwacht aanwezig. De kolonel J. Hoogkamer — Territoriaal Inspecteur in het ressort Groningen — vertegenwoordigde de Algemeen Inspecteur.

De mede-inzittende van de Porsche, de wachtmeester der Rijkspolitie J. J. Otten werd met een hersenschudding in het ziekenhuis opgenomen waaruit hij op 1 december j.l. werd ontslagen. Een spoedig algeheel herstel wordt hem vanaf deze plaats toegewenst.

Overpeinzingen bij een dienstongeval

Wanneer een donkere, mistige nacht je omhult en je per auto op weg bent naar de plaats van een dienstongeval, wanneer je al de zekerheid hebt dat twee collega's slachtoffer van een noodlottige samenloop van omstandigheden zijn geworden — de één vrijwel op slag gedood, de ander gewond — dan rijd je weliswaar voorzichtiger, maar boordevol met ellendige gedachten. De confrontatie met het gebeuren op de weg zelf, in het ziekenhuis en in de kring van naaste verwanten doet je verstomd én met lege handen staan. Op dat ogenblik besef je pas hoe moeilijk het is om con-

tacten te leggen, die wat zeggen en die een verwezenlijke inhoud hebben. Het zijn de moeilijkste ogenblikken in het leven van de politie-ambtenaar. Zo was het ook op die sombere zaterdagavond 12 november 1966.

Maar toch . . . in elke duisternis — hoe zwart en hoe donker ook — is een lichtvlek aanwezig. En die avond was dat — naast de ontzettende ontsteltenis — het warme gevoel dat ondergaan werd toen korpsleden in diverse rangen en van verschillende onderdelen op de plaats van het ongeval en in het ziekenhuis te samen waren en el-

kaar veelal zwiingend een hand gaven. In het ziekenhuis was 't bovendien de bewondering voor de met het onderzoek belaste wachtmeester van de landgroep, die met de nodige zelfbeheersing op kalme en rustige wijze zijn uiterst delicate taak verrichtte. Het was ook de dankbaarheid die ervaren werd bij het lezen van een aantekening in het rapport van de ploegcommandant, de coördinator aan de mobilfoon: „1001 dingen afgehandeld die ik bij benadering niet meer op papier kan krijgen, wel tussentijds heel even de tranen de vrije loop gegeven, Herman Assen als mens en collega verklaart mijn zwakteheid”.

Er is van dit alles en van de vele blijken van belangstelling van binnen en buiten het korps, een sterke stimulans uitgegaan. Een stimulans ten aanzien van de gezamenlijke taak, die weliswaar moeizaam te volbrengen schijnt, maar die toch door een ieder met de inzet van zijn persoon aangepakt wordt. Met deze wetenschap hebben wij afscheid kunnen nemen van de wachtmeester Assen, die naar collegiale en menselijke maatstaven deze toch zo dankbare taak tot een goed einde wist te brengen.

W. Frackers

BANDEN

voor uw

KORPSBLAD

kunt u

nu bestellen

à f 2.95

per stuk

op giro 83 31 11

ten name van

Schaafsma & Brouwer

Dokkum

januari 1967

ALGEMENE INSPECTIE:

Wmr. 1e kl. B. Groeneveld, Koningskade 8, 's-Gravenhage.
J. van Wees (Res.-Rijkspolitie), Burg. Patijnlaan 63, 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM:

Territoriale Inspectie: Adj. H. Kuik,
De Laïressestraat 39, Amsterdam, tel. 020-79 89 10.
District Alkmaar: Owmr. P. de Wild,
Kennemerstraatweg 128, Alkmaar, tel. 02200-1 64 44.
District Amsterdam: Owmr. W. J. Petiet,
Paulus Potterstraat 32, Amsterdam, tel. 020-73 24 22.
District Utrecht: Wmr. 1e kl. D. Johannes,
Utrechtseweg 139, De Bilt, tel. 030-6 16 43.

RESSORT 's-GRAVENHAGE:

Territoriale Inspectie: Adj. W. A. J. van den Wijngaard,
Koninginnegracht 46, 's-Gravenhage, tel. 070-18 34 30.
District Dordrecht: Adj. W. J. van Essen,
Buiten Walevest 9, Dordrecht, tel. 01850-71 41.
District 's-Gravenhage: Owmr. J. Bom,
Koninginnegracht 46, 's-Gravenhage, tel. 070-18 34 30.
District Leiden: Adj. D. van Buren,
Herengracht 20, Leiden, tel. 01710-3 22 45.
District Middelburg: Adj. C. den Otter,
Groenmarkt 14, Middelburg, tel. 01180-27 88.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH:

Territoriale Inspectie: Wmr. 1e kl. B. J. Bruinsma,
Julianaplein 8, 's-Hertogenbosch, tel. 04100-3 34 41.
District Breda: Owmr. L. Hoedemaker,
Catharinastraat 20, Breda, tel. 01600-2 40 61.
District Eindhoven: Adj. J. M. Tijssen,
Hoogstraat 226, Eindhoven, tel. 040-2 37 85.
District 's-Hertogenbosch: Adj. G. Th. Volk,
Pastoor De Kroonstr. 44, 's-Hertogenbosch, tel. 04100-2 44 81.
District Maastricht: Adj. L. Krul,
Wilhelminasingel 97, Maastricht, tel. 04400-1 31 45.
District Roermond: Owmr. H. v. d. Waa,
Andersonweg 46, Roermond, tel. 04750-52 52.
District Tilburg: Adj. H. J. Kloezeman,
St. Josephstraat 104, Tilburg, tel. 04250-2 54 70.

RESSORT ARNHEM:

Territoriale Inspectie: Owmr. J. van de Wetering,
Velperweg 168, Arnhem, tel. 08300-2 28 41.
District Almelo: Adj. F. van Vliet,
Sluiskade N.Z. 90, Almelo, tel. 05490-58 66.
District Apeldoorn: Adj. B. Bol,
Emmalaan 1, Apeldoorn, tel. 05760-1 33 44.
District Doetinchem: Adj. G. A. Tönies,
Mr. Lovinklaan 16, Doetinchem, tel. 08340-33 18.
District Nijmegen: Adj. J. Liebers,
v. Schaeck Mathonsingel 6, Nijmegen, tel. 08800-2 59 27.
District Zwolle: Adj. B. C. Blom,
Oude Deventersestraatweg 1-2, Zwollerkerksp. l.

RESSORT GRONINGEN:

Territoriale Inspectie: Owmr. J. M. Post,
Verl. Hereweg 163, Groningen, tel. 05900-2 86 45.
District Assen: Owmr. D. W. N. Tits,
Beilerstraat 127, Assen, tel. 05920-48 45.
District Groningen: Owmr. F. de Vries,
Heresingel 5, Groningen, tel. 05900-3 75 41.
District Heerenveen: Owmr. H. van der Woude,
Burg. Falkenaweg 102, Heerenveen, tel. 05130-32 44.
District Leeuwarden: Adj. Tj. Bleeker,
Arumerstraat 29, Leeuwarden, tel. 05100-2 34 60.
District Winschoten: Adj. J. Kleppers,
Burg. Schönfeldsingel 33, Winschoten, tel. 05970-20 02.

RIJKSPOLITIE TE WATER:

Staf Commandant: Wmr. 1e kl. H. v. d. Werf,
Westerdoksdiijk 2, Amsterdam, tel. 020-6 33 11.
District Amsterdam: Wmr. 1e kl. L. Gorter,
Westerdoksdiijk 2, Amsterdam, tel. 020-6 33 11.
District Leeuwarden: Owmr. F. Oosterhof,
Emmakade N.Z. 3, Leeuwarden, tel. 05100-2 30 44.
District Nijmegen: Adj. J. C. de Leeuw,
Newtonstraat 99, Nijmegen, tel. 08800-5 30 26.
District Vlaardingen: Adj. J. C. van der Hilst,
Oosthavenkade 85, Vlaardingen, tel. 010-6 74 00.

DIENST LUCHTVAART KORPS RIJKSPOLITIE:

Owmr. W. H. Hoffmeister,
Luchthaven Schiphol, tel. 020-72 99 99.

OPLEIDINGSSCHOOL KORPS RIJKSPOLITIE:

Adj. J. F. de Kock,
Velperweg 158, Arnhem, tel. 08300-3 28 44.

Adjutant T. Tas groepscommandant te Anna Paulowna

De adjutant T. Tas is met ingang van 1 jan. '67 aangewezen als groepscommandant te Anna Paulowna. Hij werd op 24 juni 1912 geboren te Haarlemmer-

meer en trad op 15 januari 1937 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingstijd ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 september 1947 in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Berkhout. Op 1 maart 1949 werd hij verplaatst naar Hippolytushoef in de functie van postcommandant, op 1 januari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant te Wieringen. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachmeester en per 1 januari 1967 tot adjutant.

Adjutant J. de Ridder groepscommandant Oisterwijk

Met ingang van 1 december 1966 is de adjutant J. de Ridder aangewezen als groepscommandant te Oisterwijk. Hij werd op 7 juli 1916 geboren te Brielle

en trad op 31 mei 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Sluis. Op 16 april 1946 werd hij verplaatst naar Goudriaan, op 18 november 1946 naar Ameide en op 15 september 1947 in de functie van postcommandant naar Spijkenisse. Op 15 september 1955 ging hij naar Hillegom, waar hij op 1 juli 1957 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 juli 1956 werd hij bevorderd tot opperwachmeester en op 1 december 1966 tot adjutant.

Adjutant W. Lok

groepscommandant te Zuidhorn

De adjutant W. Lok is met ingang van 1 november 1966 aangewezen als groepscommandant te Zuidhorn. Hij werd op 18 juni 1917 geboren te Ambt

Vollenhove en trad op 22 juli 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Losser. Op 1 maart 1951 werd hij verplaatst naar Heeten en op 10 maart 1958 naar Raalte in de functie van postcommandant. Op 1 april 1958 werd hij te Raalte aangewezen als plaatsvervangend - groepscommandant, tevens rayoncommandant. Op 25 juni 1964 ging hij in gelijke functies naar Zaltbommel. Op 1 april 1958 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 november 1966 tot adjutant.

Op 2 november jl. werd de opperwachtmeester A. Alting — in leven postcommandant te Sloten (groep Gaasterland, district Heerenveen) — onder zeer grote belangstelling met korpseer begraven.

(Foto: Adm. ambt. H. Hiemstra, Heerenveen)

Adjutant A. Mauer aangewezen als groepscommandant te Elburg

Met ingang van 1 november 1966 is de adjutant A. Mauer aangewezen als groepscommandant te Elburg. Hij werd op 10 april 1914 geboren te Domburg en trad op

12 augustus 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Hellevoetsluis. Op 1 november 1951 werd hij verplaatst naar 's-Gravendeel en op 15 mei 1956 naar Krainingen, in de functie van postcommandant. Op 11 april 1958

werd hij aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant te Krainingen. Op 1 oktober 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 november 1966 tot adjutant.

Adjutant H. Drenth naar de Verkeersgroep Zwolle

De adjutant H. Drenth is met ingang van 1 november 1966 aangewezen als groepscommandant bij de Verkeersgr. Zwolle. Hij werd op 10 november 1916 te Weststellingwerf geboren en trad op 15 augustus 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. Op

15 oktober 1946 werd hij bij het Korps Rijkspolitie aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl., ter standplaats 's-Gravenhage, ingedeeld bij de Directie Politie van het Ministerie van Justitie. Van 15 mei 1945 tot zijn aanstelling bij het Korps Rijkspolitie was hij ingedeeld bij de Binnenlandse Strijdkrachten. Op 1 mei 1947 werd hij verplaatst naar de Intendance te Apeldoorn, op 1 mei 1950 volgde zijn indeling bij de Parketgroep 's-Gravenhage en op 28 mei 1952 werd hij verplaatst naar de Verkeersgroep Amsterdam. Op 15 november 1955 werd hij verplaatst naar Wormerveer en aangewezen als commandant van de Verkeerspost aldaar. Op 1 augustus 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 november 1966 tot adjutant.

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premien betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

PRO JUVENTUTE
ORANJE
KALENDER 1967

*hart tegen hard:
tal van
kinderen
hebben extra zorg
nodig*

Verschenen is de Oranje-kalender 1967, uitgegeven door het Nederlands Verbond der Verenigingen Pro Juventute. Zoals bekend mag worden verondersteld, stellen de Verenigingen en afdelingen Pro Juventute zich ten doel, kinderen, die door ongelukkige familie- en gezinsomstandigheden, gebrek aan harmonie en rust in de naaste omgeving of door een tekort aan aandacht, begrip en dergelijke in moeilijkheden dreigen te raken, de helpende hand te bieden. Dit gebeurt in samenwerking met de ouders en met eerbiediging van ieders levensovertuiging. De kalender, gedrukt bij drukkerij H. A. M. Roelants te Schiedam, is in kleuren uitgevoerd. Het is met recht een Oranje-kalender. Het schutblad is verlucht met een prachtige foto van H.M. de Koningin, terwijl bij de maanden januari t.m. november foto's zijn geplaatst van leden van het Vorstelijk huis en van gebeurtenissen waarbij deze zijn betrokken. Een avondfoto van het Koninklijk paleis op De Dam is een waardig sluitstuk van een kalender, die een sieraad voor het oog is. Verscheidene afbeeldingen werden nog niet eerder gepubliceerd. Uit deze overweging en met het oog op het doel dat met de uitgave ervan wordt nagestreefd, kunnen wij de kalender dan ook zonder voorbehoud in de belangstelling van onze lezers aanbevelen. Het is de 20e kalender van Pro Juventute. Naast de Nederlandse is er ook een op het buitenland afgestemde Oranje-kalender verkrijgbaar. Deze heeft een viertalig calendarium: Engels, Frans, Duits en Spaans, met Engels bij de foto's.

De kalender kan worden besteld bij: Kalenderactie Pro Juventute, postbus 7101, Amsterdam; giro 51 74 00 (tel. 020-79 09 49) en verder bij alle Verenigingen Pro Juventute. De prijs bedraagt f 3.50 (verzendkosten f 0.40 extra).

J. van Aerssen

Adjutant G. J. Olde-Hanhof
groepscommandant te Swalmen

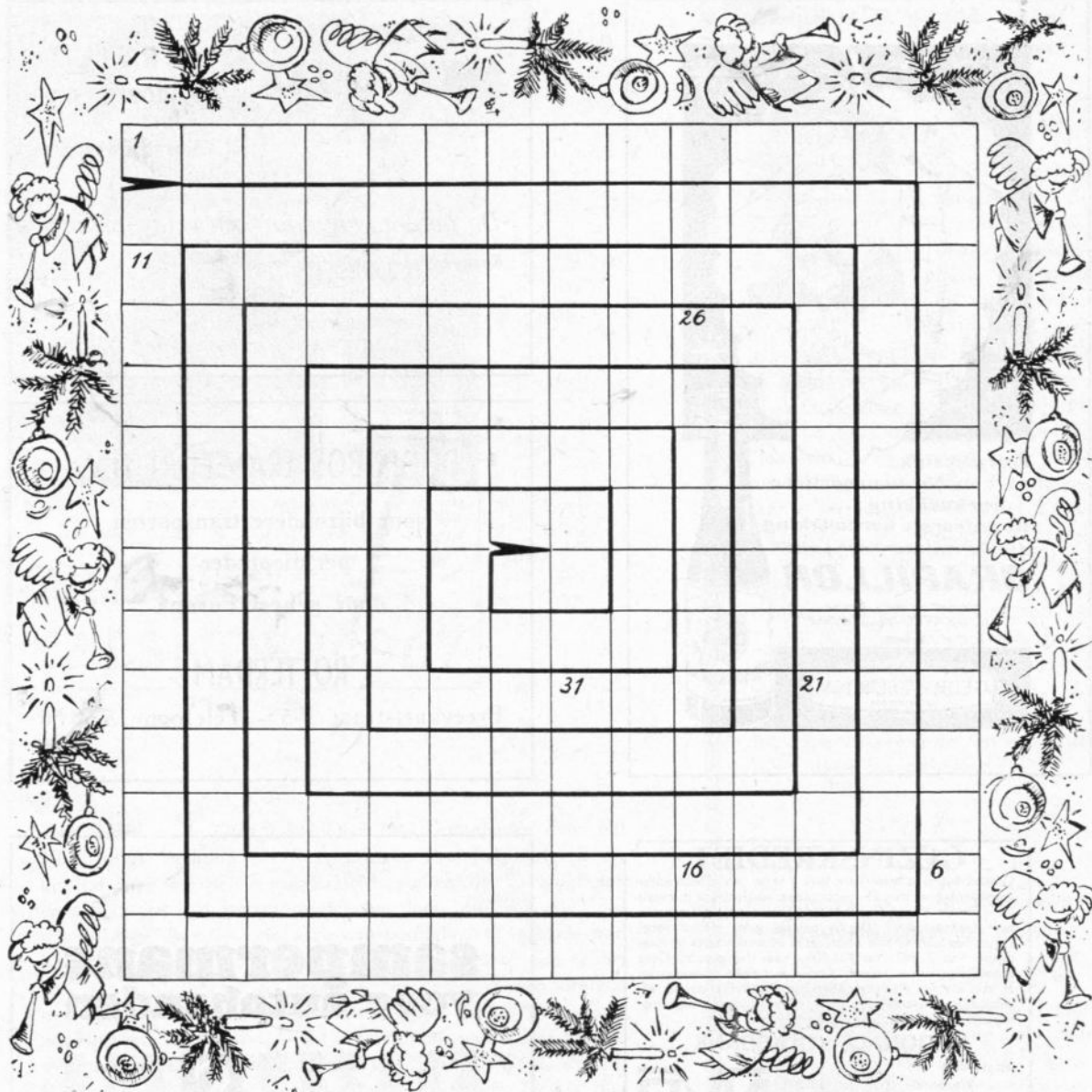

Met ingang van 1 oktober '66 is de adjutant G. J. Olde-Hanhof aangewezen als groepscommandant te Swalmen. Hij werd op 25 oktober 1915 te Losser geboren en trad op 15 april 1936 in dienst bij het Korps Politietroepen. Gedurende de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Maastricht. Op 1 februari 1947 werd hij verplaatst naar Amby, op 1 december 1949 naar St. Geertruid, op 1 mei 1952 naar Simpelveld en op 1 februari 1956 in de functie van postcommandant naar Wylre. Op 1 februari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 oktober 1966 tot adjutant.

Adjutant G. J. T. Papenburg
groepscommandant te Staphorst

Met ingang van 1 november 1966 is de adjutant G. J. T. Papenburg aangewezen als groepscommandant te Staphorst. Hij werd op 23 december 1916 te Hattum geboren en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 augustus 1943 ging hij over naar de toenmalige Parkeetwacht en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Arnhem. Op 1 augustus 1952 werd hij verplaatst naar Ruurlo, waar hij op 17 augustus 1953 werd aangewezen als postcommandant. Hij werd op 1 februari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 november 1966 tot adjutant.

☆
 ☆ In bovenstaand spiraalraadsel moeten 34 woorden worden ingevuld, beginnende bij het vakje
 ☆ genummerd 1, totdat u steeds ronddraaiende op het middelpunt bent aangekomen. Om u wat
 ☆ te helpen zijn verscheidene vakjes genummerd, welke nummers overeenkomen met die gegeven
 ☆ in de omschrijving. Bovendien zijn een of meer letters aan het eind van een woord dikwijls
 ☆ dezelfde als de beginletters van het daarop volgend woord. Bijvoorbeeld: boerenkar; ar-
 ☆ reslee.
 ☆
 ☆ 1. tegenwerping; 2. tienmaal; 3. scherf; 4. vlakmaken; 5. kenteken; 6. waarneembaar; 7. soort
 ☆ aap; 8. vruchtengeleri; 9. weekdier; 10. onvruchtbaar maken; 11. muziekhulde bij avond; 12. later;
 ☆ 13. meerderjarig verklaring; 14. vastzittend; 15. verhoogde plaats in de zaal; 16. wanhopig;
 ☆ 17. Europees land; 18. onderwijsinrichting van beeldende kunsten; 19. tandeloos zoogdier;
 ☆ 20. niet toeschietelijk; 21. dreunend schokken; 22. geen rente gevend; 23. Godin van de lente;
 ☆ 24. Zuid-Italiaanse volksdans; 25. boer; 26. publieke betoging; 27. waarborgsom; 28. maatregel
 ☆ ter voorkoming van inflatie; 29. Nederlands volksspel; 30. soort vlinder; 31. soort vis; 32. hol-
 ☆ bewoner; 33. bevoegd persoon voor het geven van diëtvoorschriften; 34. sfeer.
 ☆
 ☆
 ☆

Sport + camera

door H. Hiemstra, adm. ambt., Heerenveen

Als u 's maandags de krant leest, zult u daarin veel sportverslagen vinden. Deze verslagen worden dan meestal aantrekkelijker gemaakt door vaak goede „sportfoto's". Menig foto-amateur zal wel eens de verzuchting hebben geslaakt ook eens in de gelegenheid te mogen zijn een dergelijke foto te kunnen maken. Landschapsfotografie, het maken van portretten en vakantiekiekjes behoort meestal tot het terrein van de amateurfotograaf. De „Stichting ter Bevordering van de Amateurfotografie", gezeteld te

Amsterdam, heeft in nauwe samenwerking met de Nederlandse Sport Federatie en de Nederlandse Vereniging van Fotojournalisten een actie op touw gezet om de amateurfotograaf in het komende winterseizoen in de gelegenheid te stellen de sport als doelwit te kiezen voor het cameraoog.

Deze actie startte op 1 november 1966 en eindigt op 1 maart 1967. Kort geleden werd te Amsterdam een persconferentie belegd. In de afgelopen weken is in de omroepen t.v.-bladen een coupon afgedrukt, met daarop vermeld: „Zo'n kans is uniek! Ja, dit ga ik proberen."

Deze zinsnede dient men met een tweede rijmende regel aan te vullen. Tevens dient u deze coupon te voorzien van naam en adres. Bovendien vermeldt u er nog op voor welke tak van sport u veel interesse heeft. Deze coupon dient dan opgezonden te worden naar de „Stichting ter Bevordering van de Amateurfotografie". Dit moet gebeuren met een speciale enveloppe, die u kunt krijgen bij een fotohandelaar bij besteding van f 1,75 bijvoorbeeld aan fotoartikelen.

Het rijmpje op de door u ingevulde coupon wordt dan beoordeeld door een jury. Deze jury hoopt, dat

duizenden amateurfotografen in het bezit kunnen worden gesteld van een camerapaspoort. Dit camerapaspoort geeft recht op diverse faciliteiten, welke u bij toekenning van een paspoort tijdig bekend zullen worden gemaakt.

Dit camerapaspoort is geldig voor één wedstrijd (voetbal, honkbal, volleybal, enz.) op één bepaalde dag. Het geeft tevens vrije toegang tot die wedstrijd. Bij het maken van de foto zal in zoveel mogelijk gevallen de houder van een camerapaspoort worden ge-coached door een vakfotograaf.

De houders van een camerapaspoort zullen duidelijk herkenbaar zijn aan een armband, welke hen zal worden verstrekt. Zij zijn verplicht deze te dragen. Aan het maken van deze foto's is ook nog een wedstrijd verbonden. Hieromtrent kunnen echter nog geen mededelingen worden gedaan.

Amateurfotografen bij het Korps Rijkspolitie, probeer eens raak te schieten. Uw fotohobby krijgt hierdoor weer een andere kleur. Uw kans om een prachtige sportopname te maken van een zwevende keeper of een smashende volleyballer in een grote wedstrijd (voor voetballen bijvoorbeeld Ajax-Feyenoord) hebt u in eigen hand.

NILMIJ FINANCIERING N.V. *vlh* **Escofima**

f
f
f
f

GEZINSKREDIET

f
f
f
f

Geen kosten vooruit
(na kredietverlening f 3,- inhouding).

Groot Hertoginnelaan 83 's-Gravenhage Telefoon (070) 514611

Verzoeken inlichtingen over gezinskrediet.

NAAM: _____

ADRES: _____

WOONPLAATS: _____

KR

Tijger uit politie-tank

Twee langharige jongelieden zijn in een nacht in de nek gesprongen door een Oudbeijerlandse rijkspolitie-man toen zij een tijger uit de tank van diens auto „hevelden”. In het holst van de nacht waren beide jongelieden (21 jaar) gewapend met slangetje en benzineblik de voor het huis van de wachtmeester der rijkspolitie 1e kl. C. Blokland geparkeerd staande auto „te lijf” gegaan. De echtgenote van Blokland hoorde gerommel op straat; uit haar slaapkamerraam kijkend ontwaarde zij een tweetal dichtbehaarde hoofden achter de auto van haar man, die ogenblikkelijk uit Morpheus armen werd gehaald. Het bespringen van de hevelaars kwam zo onverwachts, dat een van hen het enkele ogenblikken heel moeilijk kreeg, doordat hij van schrik een stevige slok benzine, die hij juist aan het aanzuigen was, binnenslurpte.

De toch wel heel erg brutale benzinedieven gaven de rijkspolitie-man, die hen van eerder ondernomen escapades kende, „een vlotte bediening aan huis”. In het hol van de leeuw is het moeilijk tijgers in een blikje stoppen . . .

Wmr. 1e kl. J. M. Mudde te 's-Gravenhage

Politie New York bevordert sport op straat

De politie van de stad New York heeft ter bestrijding van de jeugd-criminaliteit naar een nieuw middel gegrepen. Zij heeft een grote sportvereniging „PAL” genaamd en bezit enkele sportcomplexen, gymnastiekzalen e.d. In het verleden heeft deze „Police Athletic League” al verdienstelijk werk gedaan.

Enerzijds beschikte de politie niet over voldoende sportaccommodatie, anderzijds waren er bezwaren aan verbonden de straatjeugd geregeld naar zaal en veld te laten komen. Een grootindustriële heeft thans een belangrijk bedrag ter beschikking gesteld om de volgende gedachte te verwezenlijken. Vijftig zijstraten van New York zijn tot „speelstraten” uitgeroepen, hetgeen betekent dat deze straten geheel of gedeeltelijk kunnen worden ingericht als speel- en sportgelegenheden met de bepaling dat zij voor sommige uren geheel voor het verkeer zijn afgesloten. De jongelui kregen prachtig materiaal in de handen geduwd, kleine sportvelden werden op straat uitgezet en zo is het mogelijk geworden dat in deze „sportstraten” de jeugd op bepaalde uren kan voetballen, basketball spelen, honkbal, kegelen, microgolf enz. Van de resultaten van dit experiment verwacht de politie heel veel en mocht dit inderdaad het geval zijn, dan overweegt het stadsbestuur het aantal „sportstraten” in New York uit te breiden.

MODERN TOILETPAPIER

't wordt
pas
goed
met
Coca-Cola

Personalia

Verplaatsingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-11-'66: G. J. Alberts, wmr. 1e kl. van Driebergen naar Staphorst.

DIENST LUCHTVAART

Per 1-11-'66: C. Verberk, owmr., van Schiphol naar Ulestraten.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'66: J. F. A. Schaaf, wmr., van Bergen-Binnen naar Opmeer; H. W. Botter, wmr. 1e kl., van Odbad naar Wervershoof.

Per 3-10-'66: H. Dijkstra, wmr., van Zaandijk naar Kaatsheuvel; J. Linschoten, wmr., van Jutphaas naar St. Oedenrode; H. B. v. Luijn, wmr., van IJsselstein naar Someren; D. Schuurman, wmr., van Breukelen naar Veldhoven; W. C. A. Vermeulen, wmr., van IJsselstein naar Erp.

Per 4-10-'66: V. H. J. Dusink, owmr., van Loosdrecht naar Dinther.

Per 15-10-'66: J. S. Kuipers, wmr. 1e kl., van Middenmeer naar Oosterend. Per 1-11-'66: W. H. Ritsema, wmr., van Grootebroek naar Bovenkarspel; H. Drenth, owmr., van Wormerveer naar Zwolle.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'66: P. v. d. Broeke, wmr. 1e kl., van Bruinisse naar Kortgene.

Per 3-10-'66: A. C. Voerman, wmr., van Lisse naar Boskoop; J. Paauw, wmr., van Lisse naar Oegstgeest; G. M. Knijff Gladpootjes, wmr., van Lisse naar Hillegom; G. Hoogerwerf, wmr., van Boskoop naar Waddinxveen; M. Bijl, wmr., van Roelofarendsveen naar Voorhout; A. J. Beijersbergen, wmr., van Oegstgeest naar Noordwijkerhout; G. M. Hendriks, wmr., van Roelofarendsveen naar Leiderdorp; F. J. H. Helversteijn, wmr., van Rijnsburg naar Bodegraven; W. A. D. Trumpie, wmr., van Lisse naar Leiderdorp.

Per 16-10-'66: L. Goor, wmr. 1e kl., van Reeuwijk naar Piershil; P. l'Ami, wmr. 1e kl., van Nieuwkoop naar Posteroort.

Per 22-10-'66: M. A. Danckaerts, wmr. 1e kl., van Wissenkerke naar 's-Heerenhoek.

Per 1-11-'66: Th. A. M. Smale, wmr., van Boskoop naar Maasbracht; A. Mauer, owmr., van Kruijningen naar Elburg; J. Spruit, owmr., van Wijngaarden naar De Meern; G. J. de Graaf, wmr., van Boskoop naar Waddinxveen; L. Voorderhake de Keizer, wmr. 1e kl., van Hillegom naar Reeuwijk; E. Snoop, wmr. 1e kl., van H. I. Ambacht naar Wijngaarden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 23-8-'66: L. G. H. Peerboom, wmr. 1e kl., van Simpelveld naar Bochtoltz.

Per 3-10-'66: J. Viergever, wmr., van Ulvenhout naar Drunen; W. A. v. Woerkom, wmr., van Grave naar Mill;

J. B. Vos, wmr., van Veghel naar St. Oedenrode; H. L. J. Kuijs, wmr., van Drunen naar Lieshout; C. P. P. G. v. Boven, wmr., van Oudenbosch naar Deurne; J. M. Lambregts, wmr., van Ulvenhout naar Bakel; W. M. Boons, wmr., van Dongen naar Waalre; H. L. J. Effting, wmr., van Grave naar Nederweert; H. W. M. Willems, wmr., van St. Oedenrode naar Herkenbosch; J. M. M. A. van Bokhoven, wmr., van St. Oedenrode naar Grathem; B. Bekx, wmr., van St. Oedenrode naar Nieuwenhagen; W. H. Janssen, wmr., van Venray naar Stein; J. A. A. Kusters, wmr., van Meerssen naar Eysden; L. J. W. Plum, wmr., van Meerssen naar Schaesberg; J. H. F. M. Driessen, wmr., van Schaesberg naar Valkenburg; J. M. J. v. Noorbeek, wmr., van Nuth naar Heer; J. L. J. Peters, wmr., van Deurne naar Bithoven.

Per 10-10-'66: E. A. J. v. d. Bergh, wmr. 1e kl., van Gennep naar Echt.

Per 15-10-'66: K. H. M. Eikelenboom, wmr., van Lieshout naar Oirschot.

Per 16-10-'66: A. Gootjes, owmr., van Mechelen naar Amby.

Per 31-10-'66: P. J. M. Brans Brabant, wmr. 1e kl., van Well naar Goor.

Per 1-11-'66: A. Aarts, wmr. 1e kl., van Oud Gastel naar Hooge en Lage Mierde; W. V. Raa, wmr. 1e kl., van Horn naar Leidschendam; A. J. Willems, wmr. 1e kl., van Roermond naar Soestdijk (vaste det.); N. A. Olyslagers, owmr., van Oud Gastel naar 's-Gravenzande.

Per 2-11-'66: G. van Blanken, wmr. 1e kl., van Goirle naar Tuk.

RESSORT ARNHEM

Per 3-10-'66: A. H. A. Bel, wmr., van Putten naar Rosmalen; A. J. Bremmer, wmr., van Haaksbergen naar Heesch; J. G. A. v. d. Woning, wmr., van Haaksbergen naar Helvoirt; J. H. W. van Aken, wmr., van Lochem naar Doesburg; H. J. Angenent, wmr., van Lochem naar 's-Heerenberg; G. Ekelboom, wmr., van Denekamp naar Leeuwen; G. J. v. Halteren, wmr., van Zevenaar naar Eibergen; M. A. L. Jacobs, wmr., van Laag Keppel naar Dinxperlo; H. Martena, wmr., van Dalfsen naar Tuk; J. v. Rosmalen, wmr., van IJsselmuiden naar Ommen; A. J. M. Rouwhorst, wmr., van Laag Keppel naar Ulfst; W. Schouwstra, wmr., van Ermelo naar Haften; E. J. Stuit, wmr., van Raalte naar Lemelerveld; C. Th. J. Theunissen, wmr., van Groesbeek naar Huissen; J. D. v. Toorn, wmr., van Groesbeek naar Geldermalsen; B. A. Wenting, wmr., van Terborg naar Neede; W. Westerbeeck, wmr., van IJsselmuiden naar Zwartsluis; J. ten Hoopen, wmr., van Lochem naar Ruurlo; Th. Fijn, wmr., van Schalkhaar naar Oosterwijk; G. v. d. Brink, wmr., van Nunspeet naar Kaatsheuvel; J. Gerritsen, wmr., van Ermelo naar Gennep; D. Herlaar,

wmr., van Denekamp naar Schijndel; M. A. J. M. Jansen, wmr., van Raalte naar Fijnaart; H. P. M. Klein Overmeen, wmr., van Haaksbergen naar Meerssen; Th. Klein Tiessink, wmr., van Terborg naar Bergen-L.; H. B. Klomp, wmr., van Hattem naar Horst; H. R. R. Kuiper, wmr., van IJsselmuiden naar Etten; J. M. Landewers, wmr., van Zevenaar naar Bergen-L.; J. G. de Man, wmr., van Twello naar Dongen; W. Mulder, wmr., van Hattem naar Deurne; L. v. d. Steeg, wmr., van Rijssen naar Rijen; B. C. Tamminga, wmr., van Putten naar Zundert; J. H. v. Triest, wmr., van Ermelo naar Venray; Th. J. Veldhuis, wmr., van Rijssen naar Ulvenhout; K. Welmers, wmr., van Raalte naar Oosterwijk; J. H. G. Natrop, wmr., van Twello naar Goirle.

Per 4-10-'66: H. Huysman, wmr. 1e kl., van Olst naar Zwartsluis.

Per 16-10-'66: G. Smit, wmr. 1e kl., van Schalkhaar naar Giethoorn.

Per 19-10-'66: J. Scheper, wmr. 1e kl., van Rouveen naar Heeten.

Per 25-10-'66: W. Hessels, wmr., van Hedel naar Vollenhove.

Per 1-11-'66: J. C. Feldkamp, adm. ambt. C3 van Delden naar Haaksbergen; G. J. T. Papenburg, owmr., van Ruurlo naar Staphorst; W. Lok, owmr., van Zaltbommel naar Zuidhorn; G. A. Damman, wmr. 1e kl., van IJsselmuiden naar Oldemarkt.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'66: H. van Dam, owmr., van Slochteren naar Bedum.

Per 3-10-'66: A. J. Bosma, wmr., van Zuidlaren naar Uden; H. Meerman, wmr., van Oude Pekela naar Grave; P. v. d. Vries, wmr., van Slochteren naar Ravenstein; H. v. Bruggen, wmr., van Bolsward naar Boxmeer; T. Kuik, wmr., van Westerbork naar Valkenburg; H. de Leeuw, wmr., van Gieten naar Etten; P. Scheuneman, wmr., van Oude Pekela naar Steenberg; Th. J. v. d. Veen, wmr., van Bergum naar Berghem; L. J. Mathlener, wmr., van Leek naar Leusden.

Per 4-10-'66: H. Bruinsma, wmr., van Joure naar St. Nicolaasga; H. Ekkelenkamp, wmr., van Eelde naar Diever; F. T. Elsinga, wmr., van Lemmer naar Mantgum; H. J. Faber, wmr., van Dokkum naar Bolsward; A. Kinderman, wmr., van Blijham naar Oldeberkoop; A. Messendorp, wmr., van Blijham naar Finsterwolde; W. Nijkeuter, wmr., van Zuidlaren naar Bellingwolde; J. Pranger, wmr., van Rolde naar Kornwerderzand; J. J. Raspe, wmr., van Zuidlaren naar Oude Pekela; K. H. v. d. Veen, wmr., van Eelde naar Kornwerderzand; J. de Vries, wmr., van Bergum naar Witmarsum; H. Brink, wmr., van Diever naar Hallum; A. Folgerts, wmr., van Slochteren naar Uithuizen; G. Nieuwenhuis, wmr., van Slochteren naar Wildervank; H. J. Schröder, wmr., van Zuidlaren naar Schoonoord; C. L. Westerhof, wmr., van Murmerwoude naar Holwerd.

Per 11-10-'66: G. Kamps, wmr. 1e kl., Zwaagwesteinde naar Roden.

Per 15-10-'66: P. D. Hofman, owmr., van Winschoten naar Groningen.

Per 16-10-'66: E. J. Woortman, owmr., van Siddeburen naar Slochteren; W. A. Tuuk, wmr. 1e kl., van Appingedam naar Nieuwe Schans.

Per 17-10-'66: J. C. J. van Woudenberg, wmr., van Leek naar Zuidhorn.

Per 19-10-'66: H. Schut, wmr. 1e kl., van Schoonoord naar Ruinerwold.

Per 1-11-'66: O. C. den Engelsman, adm. ambt. C3, van Sexbierum naar Dokkum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-10-'66: L. Verkaik, owmr., van Amsterdam (recherchegr. Zeehaven) naar Amsterdam (districtsrecherche). Per 1-11-'66: J. M. Jansen, wmr. 1e kl., van Nijmegen naar Soestdijk (veiligheidsdienst Kon. Huis).

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 3-10-'66: Onderstaande aspiranten van de Opleidingsschool Arnhem naar:

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
J. J. Schoenmakers
Munstergeleen
ress. 's-Hert.bosch
☆ 8-2-1909
† 25-10-1966

Owmr.
A. Alting
Sloten-Fr.
ressort Groningen
☆ 23-3-1917
† 30-10-1966

Wmr. 1e kl.
J. C. J. van Luyk
Groningen
ressort Groningen
☆ 24-11-1909
† 4-11-1966

ressort Amsterdam:

F. Bakker naar Zaanwijk; H. D. de Boer naar Diemen; P. J. van Bruegel en K. F. Drieënhuizen naar Muiden; A. J. J. de Bruin en C. J. H. Tibboel naar Weesp; H. A. Derksen en W. A. Herder naar Maartensdijk; E. J. Groot naar Bergen-Binnen; M. van den Heuvel en J. J. van der Pijl naar Mijdrecht; J. Kleimeer naar Heerhugowaard; R. Klooster en H. J. Wielinga naar Ouderkerk a.d. Amstel; G. M. van der Meijden naar Schagen; G. J. Rookhuizen naar Halfweg; H. Waal naar Castricum; A. G. Westera, C. v. Woerkom en J. Vermeulen naar De Meern; M. A. Pronk naar Vinkeveen en Waverveen; C. S. Reijneker naar Rhenen; L. Verbeeke naar IJsselstein.

ressort 's-Gravenhage:

A. J. Beijleveld naar Oegstgeest; P. van den Boogaard en S. W. Boorsma naar Zierikzee; R. G. N. Bot, A. F. M. Englebort en P. H. M. Bonnet naar Wateringen; A. M. Fiere naar Rijnsburg; W. A. Findhammer en M. C. Oosthoek naar Krimpen a. d. IJssel; Th. M. J. van Hecke naar Hulst; W. de Jong en J. Kievit naar Barendrecht; C. M. A. A. Kouwenhoven naar Hillegom; J. H. van der Meijden en J. P. van der Wiel naar Ablasserdam; G. van Pelt, B. P. Tiel en A. G. Vervoorn naar Pijnacker; V. v. Schelt naar 's-Gravenzande; E. R. Smits en A. Visser naar H. I. Ambacht; P. J. M. Tas en P. J. M. Vincenten naar Sassenheim; P. H. J. Beereboom naar Nieuwkoop; D. Coppoolse naar Bruinisse; G. J. de Graaf naar Boskoop; A. van 't Hof naar Noordwijkerhout; C. J. Mikhout naar Kloosterzande.

ressort 's-Hertogenbosch:

W. G. Th. Braun en H. J. Ch. Nagelmaeker naar Linne; A. L. M. Broers en W. A. van Dijk naar Rijen; J. J. Deswijzen naar Waubach; J. M. M. van der Eerden naar Veghel; P. J. M. Ermers naar Amstenrade; G. J. M. Gabriëls en J. M. H. G. Smulders naar Grave; B. G. M. G. Gubbels en J. J. W. D. Wolter naar Kessel; W. P. M. van Haaren naar Uden; C. A. van Kaam naar Etten; J. P. G. Koert naar Beek; B. J. van der Linde naar Nieuwenhagen; J. L. Lutgens naar Schaesberg; J. Maat en J. W. P. Mulder naar Helden-Panningen; J. W. L. Michiels naar Bergeijk; Th. J. Ophelders en Ch. P. L. van Rens naar Arcen; P. Th. G. M. Pouwels naar Horst; H. J. Kunder naar St. Oedenrode; C. J. Th. C. Bolman naar Hapert; B. G. H. van den Burg naar Amstenrade; G. J. Dietzenbacher naar Hilvarenbeek; H. Th. Gaal naar Reuver; F. A. Gehrmann naar Wouw; L. A. Gerards naar Schaesberg; H. M. de Greef naar Waubach; J. H. Hunting naar Hunsel; A. W. J. G. Janssen naar Veghel; H. Ketelaar naar Rijen; J. F. M. Klomp naar Helden-Panningen; J. A. M. Mols naar Bladel; Th. J. M. Peters naar Goirle; J. H. Poorta naar Geertruidenberg; H. G. J. B. Rensen naar Deurne; H. Rikking naar Vlijmen; H. J. G. Veenstra naar Zevenbergschenhoek.

ressort Arnhem:

G. D. P. Aalbers naar Groesbeek; J. Ch. van Aalderen en G. W. Beldman naar Denekamp; J. H. F. Ammerlaan naar Elst-O.B.; A. M. Baars en R. J. P. van der Burgt naar Zevenaar; H. J. Biesterbos naar Elburg; Th. Ch. J. Bos naar Leeuwen; H. Bosch en C. B. Nijland naar Rijssen; E. W. D. Bouw naar Gorssel; J. E. Ch. Brendel naar Huissen; B. Brill naar Beek; J. Bruinewoud naar Vollenhove; W. J. M. Holzapfel naar Wijhe; W. R. P. Jansen en J. Th. ter Welle naar Lochem; G. M. Janssen naar Drempt; B. A. de Jong en K. Pul naar Putten; A. J. Kristens en A. J. Palstra naar Borne; W. H. M. Oolthuis naar Terborg; H. J. Oost naar Oldebroek; J. F. ter Schure naar Olst; J. Wieringa naar Wychen; H. H. X. M. Wolters naar Haaksbergen; P. Hamstra naar Laag-Keppel; A. J. G. Ankone naar Dreumel; C. J. J. de Looze naar Gene-

muiden; M. C. van der Mark naar Hedel; A. de Meij naar Hengelo-G.; T. A. van Schaijk naar Alphen; B. J. W. Schinkel naar Stad-Delden.

ressort Groningen:

H. A. Bakker naar Leek; K. Bakker naar Franeker; C. J. Barelds naar Appingedam; R. Bergman naar Grootegast; J. Beijert en A. Faber naar Bolsward; M. Claus, J. H. Eiting, W. Jansen, B. Kuipers, G. J. Bruins en N. S. Meinders naar Coevorden; J. van Dalfsen en K. Werkman naar Lemmer; C. J. Dokter naar Dokkum; S. J. Feenstra naar Oosterwolde; K. Geertsma en J. B. Groeneveld naar Hoogkerk; H. P. C. de Geeter naar Zuidlaren; H. A. Gommers naar Roden; J. H. Goos naar Nieuwe Pekela; R. Greveling, A. Jager en I. S. Blauw naar Borger; J. H. de Haan naar Sexbierum; G. Habing en H. J. Prins naar Annen; K. Knevelbaard naar Blijham; B. Knol naar Bedum; S. van der Laan naar Stadskanaal; R. B. van der Molen naar Tolbert; J. Olthof naar Sleen; R. Osinga naar Murmerwoude; K. W. Post naar Bergum; G. de Vos naar Wommels; H. C. Keizer naar Zwaagwesteinde.

Rijkspolitie te Water:

D. C. M. Schoneveld naar Vlaardingen (Europort); B. van Willigen naar Amsterdam-II; R. Buwalda naar Amsterdam-I; A. Steer naar Amsterdam-III.

Aanwijzing voor functie

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'66: Adjutant G. J. T. Papenburg tot groepscommandant te Staphorst; Adjutant A. Mauw tot groepscommandant te Elburg; Adjutant H. Drenth tot groepscommandant te Zwolle (verkeer).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'66: Adjutant H. van Dam tot groepscommandant te Bedum.
Per 1-11-'66: Adjutant W. Lok tot groepscommandant te Zuidhorn.

Bevorderingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

tot schrijver A:

Per 1-9-'66: H. J. Toorenburg te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot wachmeester:

Per 3-10-'66: E. J. Groot te Bergen-Binnen; J. Kleimeer te Heerhugowaard; G. M. v. d. Meijden te Schagen; H. Waal te Castricum; H. D. de Boer te Diemen; G. J. Rookhuizen te Halfweg; K. F. Drieënhuizen en P. J. v. Bruegel te Muiden; H. J. Wielinga en R. Klooster te Ouderkerk a.d. Amstel; A. J. J. de Bruin en C. J. H. Tibboel te Weesp; F. Bakker te Zaanwijk; H. A. Derksen en W. A. Herder te Maartensdijk; J. Vermeulen, A. G. Westera en C. van Woerkom te de Meern; M. v. d. Heuvel en J. J. v. d. Pijl te Mijdrecht; C. S. Reijneker te Rhenen; M. A. Pronk te Vinkeveen en Waverveen; L. Verbeeke te IJsselstein.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachmeester:

Per 16-10-'66: L. Goor te Piershil.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: R. Couwenberg te 's-Gravenhage.

tot wachmeester:

Per 3-10-'66: S. W. Boorsma en P. v. d. Boogaart te Zierikzee; D. Coppoolse te Bruinisse; G. J. de Graaf te Boskoop; C. J. Mikhout te Kloosterzande; A. G. Vervoorn, G. v. Pelt en B. P. Tiel te Pijnacker; A. J. Beijleveld te Oegstgeest; R. G. N. Bot en A. F. M. Englebort te Wateringen; A. M. Fiere te Rijnsburg; W. A. Findhammer en M. C. Oosthoek te Krimpen a.d. IJssel; Th. A. M. J. v. Hecke te

Hulst; W. de Jong en J. Kievit te Barendrecht; C. M. A. A. Kouwenhoven te Hillegom; J. H. v. d. Meijden en J. P. v. d. Wiel te Ablasserdam; V. v. Schelt te 's-Gravenzande; E. R. Smits en A. Visser te H. I. Ambacht; P. J. M. Tas en P. J. M. Vincenten te Sassenheim; E. Snoep te Wijngaarden; P. H. J. E. Beereboom te Nieuwkoop.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachmeester:

Per 16-10-'66: P. l'Ami te Posterholt.
Per 1-11-'66: A. Aarts te Hooge en Lage Mierde.

tot schrijver A:

Per 1-1-'66: J. H. H. Machiels te Maastricht.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-8-'66: C. Pechler te Nederweert en E. Meulenaar te Linne.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-4-'66: P. L. Augustus te Swalmen.

Per 1-8-'66: J. F. Verberkt te Boxmeer.

tot wachmeester:

Per 6-9-'66: C. A. Fox te Beek-L.
Per 3-10-'66: C. J. T. C. Bolman te Hapert; G. J. Dietzenbacher te Hilvarenbeek; H. Th. Gaal te Reuver; F. A. Gehrmann te Wouw; L. A. Gerards te Schaesberg; H. M. de Greef en J. J. Deswijzen te Waubach; J. H. Hunting te Hunsel; A. W. J. G. Janssen en J. M. M. van der Eerden te Veghel; H. Ketelaar, A. L. M. Broers en W. A. van Dijk te Rijen; J. F. M. Klomp, J. Maat en J. W. P. den Mulder te Helden-Panningen; J. A. M. Mols te Bladel; Th. J. M. Peters te Goirle; J. H. Poorta te Geertruidenberg; H. G. J. B. Rensen te Deurne; H. Rikking te Vlijmen; H. J. G. Veenstra te Zevenbergschenhoek; W. G. Th. Braun en H. J. Ch. Nagelmaeker te Linne; P. J. M. Ermers te Amstenrade; G. J. M. Gabriëls te Grave; B. G. M. G. Gubbels en J. J. W. D. Wolter te Kessel; W. P. M. van Haaren te Uden; C. A. van Kaam te Etten; H. J. Klunder te St. Oedenrode; J. P. G. Koert te Beek-L.; J. W. L. Michiels te Bergeijk; Th. J. Ophelders en C. P. L. van Rens te Arcen; P. Th. G. M. Pouwels te Horst.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-11-'66: G. J. T. Papenburg te Staphorst; A. Mauw te Elburg en H. Drenth te Zwolle.

tot opperwachmeester:

Per 16-10-'66: G. Smit te Giethoorn.
Per 1-11-'66: G. A. Damman te Oldemarkt.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-9-'66: H. J. A. Smit te Elburg

tot wachmeester:

Per 3-10-'66: A. J. G. Ankone te Dreumel; C. J. J. de Looze te Genemuiden; M. C. v. d. Mark te Hedel; A. de Meij te Hengelo-G.; T. A. van Schaijk te Alphen; B. J. W. Schinkel te Stad Delden; G. D. P. Aalbers te Groesbeek; J. Ch. v. Aalderen en G. W. Beldman te Denekamp; J. H. F. Ammerlaan te Elst-O.B.; A. M. Baars te Zevenaar; H. J. Biesterbos te Elburg; Th. Ch. J. Bos te Leeuwen; H. Bosch en C. B. Nijland te Rijssen; E. W. D. Bouw te Gorssel; J. E. Ch. Brendel te Huissen; B. Brill te Beek-G.; J. Bruinewoud te Vollenhove; W. J. M. Holzapfel te Wijhe; W. R. P. Jansen en J. Th. ter Welle te Lochem; G. M. Janssen te Drempt; B. A. de Jong en K. Pul te Putten; A. J. Kristens en A. J. Palstra te Borne; W. H. M. Oolthuis te Terborg; H. J. Oost te Oldebroek; J. F. ter Schure te Olst; J. Wieringa te Wijchen; H. H. X. M. Wolters te Haaksbergen.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-10-'66: H. van Dam te Bedum.
Per 1-11-'66: W. Lok te Zuidhorn.

tot opperwachtmeester:

Per 16-10-'66: W. A. Tuuk te Nieuwe Schans.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-1-'66: L. Steinfors te Coevorden.

tot wachtmeester:

Per 3-10-'66: I. S. Blauw, R. Greveling en A. Jager te Borge; G. J. Bruins, N. S. Meinders, J. H. Eiting, W. Jansen en B. Kuipers te Coevorden; H. C. Keizer te Zwaagwesteinde; H. J. Prins en G. Habing te Annen; K. Werkman en J. van Dalfsen te Lemmer; H. A. Bakker te Leek; K. Bakker te Franeker; C. J. Barelds te Appingedam; R. Bergman te Grootegast; J. Beijer en A. Faber te Bolsward; C. J. Dokter te Dokkum; S. J. Feenstra te Oosterwolde; K. Geertma en J. B. Groeneveld te Hoogkerk; H. P. C. de Geeter te Zuidlaren; H. A. Gommers te Roden; J. H. Goos te Nieuwe Pekela; J. H. de Haan te Sexbierum; K. Knevelbaard te Blijham; B. Knol te Bedum; S. v. d. Laan te Stadskanaal; J. Olthoff te Sleen; R. Osinga te Murmerwoude; K. W. Post te Bergum; G. de Vos te Wommels.

In dienst getreden**STAF ALGEMENE INSPECTIE**

Per 27-9-'66: J. J. Mabelis, schrijver te Den Haag.

Per 1-11-'66: C. Mos, schrijver te Den Haag.

ALG. INSPECTIE (Motormaterieel)

Per 15-9-'66: Meij. J. M. F. v. Muijen, schrijver te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-11-'66: N. A. Collignon, schrijver te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-10-'66: G. v. Ginkel, velddienst-assistent (schr.) te De Bilt.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-9-'66: P. L. A. Palit, schrijver A te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 15-10-'66: J. F. Velterop, adm. ambt. C 3e kl. te Holten.

Per 1-11-'66: E. Bronkhorst, velddienst-assistent te H. Soeren; S. Dam, wmr. 1e kl. te Stad Delden; P. Ros, adm. ambt. C 3e kl. te Arnhem; mej. J. E. H. A. Beerentsen, schrijver te Zwolle.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'66: W. Woltena, adm. ambt. C 3e kl. op a.c. te Vlaardingen.

Per 1-11-'66: H. Noppe, rijksambtenaar E in tijd. dienst te Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-10-'66: J. J. v. d. Korput, rijksambtenaar E te Arnhem.

Per 1-10-'66: de volgende adspiranten: J. Anjema, P. J. A. Ardonne, J. van Assenbergh, C. Bakker, J. M. Bakker, H. Bartol, F. J. M. van Beek, P. J. A. M. op de Beek, F. C. van Beest, W. C. F. van den Berg, H. Bergman, R. H. G. Berns, J. Beugels, J. Beute, J. J. Beijer, R. G. M. de Bie, H. Binsbergen, L. H. J. Blank, J. Bode, C. den Boer, P. E. M. Boeijkens, A. van den Bogaard, G. H. ter Bogt, H. van der Boon, L. F. Botter, L. J. Bout, R. Boxum, J. Brink, J. A. Broekhuizen, A. Broersma, A. J. Bruggeling, A. M. M. van der Bruggen, W. de Bruin, B. Brummelkamp, T. T. T. Bult, W. H. M. Camps, H. J. M. Clabbers, T. Dellebeke, J. H. Dirks, K. Dontje, P. van den Dool, K. J. J. Doove, W. G. Draaijer, P. Drost, G. J. L. Duineveld, G. van Dijk, M. Dijks, A. J. Dijkshoorn, M. J. Dijkshoorn, H. J. Eggink, J. Eker, R. Elsinga, A. W. B. Embrechts, P. van Engeland, W. J. H. Essers, A. Gerards, L. D. T. T. Gertsen, F. G. Goossens, L. A. Gouw, J. Groen, R. Groot, J. M. G. Gunging, J. Gijlstra, P. W. J. Gijtenbeek, W. de Haan, G. Haandrikman, Th. W. van der Have, J. Hazelhoff, G. J. Hekker, J. 't Hoen, W. J. M. van der Hoeven, R. B. van den Hof,

A. C. Hoogendoorn, J. A. M. de Hoogh, H. Horden, A. van der Horst, J. van der Horst, B. A. Horstink, F. A. Hotting, P. A. M. van Hove, B. J. P. Huttenhuis, G. Huijsse, P. Janse, Ch. M. J. Jansen, J. G. J. M. Jansen, J. A. Jansen, J. Jansen, W. J. M. Jansen, G. J. Janssen, H. W. de Jong, J. Jongedijk, J. Jongeling, J. G. Jonge Poerink, A. de Jongh, J. J. Kaarsemaker, H. E. Kamperman, A. W. van Kasteren, G. Kleinschmidt, E. Koers, A. W. P. P. Kokke, W. G. Kolderie, K. Kooi, J. J. F. Kooij, A. M. Kortlever, P. Kraaijeveld, K. Krol, B. Kroon, E. A. H. Kroon, P. C. Lagendijk, A. J. van der Lee, J. M. van Leeuwen, A. Lenten, J. A. Lenting, A. Liefstink, M. Lindenberg, K. Los, A. Luijendijk, H. Maas, A. C. J. M. van der Maat, J. Maring, J. A. Martens, M. Mater, A. R. L. Massop, C. H. van der Meer, W. H. Meertens, G. J. van Meurs, W. P. A. Meijers, H. T. Molenaar, H. H. P. I. Nadels, J. J. M. Naus, W. A. G. Neijenhuis, Ph. Noordam, J. A. G. Nijsen, C. A. H. van Oeffelen, G. L. Olinga, P. E. Onckels, J. J. P. Oomen, N. Oord, H. G. M. Oosterbaan, C. P. J. Otte, G. M. L. M. Oude Veldhuis, B. W. ten Pas, H. M. C. Peeters, W. J. H. Peeters, W. H. A. van Pelt, A. Th. Peltenburg, G. H. Peterink, F. J. Th. van der Ploeg, J. E. C. M. Polane, W. J. Pols, J. B. Poolman, P. J. J. de Poorter, G. L. Prins, P. C. Pruiksma, A. M. J. Quaadaekers, H. Rab, D. C. G. van Reenen, J. W. Remmerts, F. A. M. Reijers, J. de Ridder, Y. Roders, Th. B. Roeleveld, J. van Roodselaar, D. Rorije, W. E. Rosie, K. Roos, P. G. M. Salden, C. A. H. Schenk, G. Schipper, G. Schuurman, P. Seits, A. G. M. Setz, F. W. M. Severin, H. Siersema, H. P. M. Sjollem, G. Slot, L. J. J. Smid, J. A. H. Snelders, J. H. Spee, E. Steenweg, P. A. Sterk, J. P. Stoffer, G. J. Stomphorst, A. H. G. Struijs, G. Teunissen, H. J. C. M. Theeuwes, G. P. W. Thissen, W. H. Thönissen, P. M. C. Thurlings, W. J. M. Tiehuis, G. Turkestein, C. Twigt, J. Verhoeven, G. A. Verhulst, A. Vermeer, P. L. M. Vermeulen, W. P. Vermeulen, P. G. Vierveijzer, L. L. B. Vogelaar, P. J. Voogd, A. de Vries, L. van der Waal, J. Wagenaar, H. Weistra, P. N. J. Wels, A. Wernert, M. Wernsing, W. F. Wesselink, F. Wielink, E. de Wilde, F. A. G. M. Wilders, Tj. W. Wispelwey, A. J. Woldhuis, J. K. H. Woortmeijer, W. B. Wouters, P. van der Zalm, R. van der Zee, J. C. Zoodma, J. Zwaan, J. H. Roelofs, A. P. Kamsteeg.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 1-11-'66: J. Ch. A. Högermann, Breda; J. J. M. Bleimans en J. J. M. van Baardwijk, Tilburg; W. Gaasbeek, Assen; W. Bulder, Leeuwarden.

Per 15-11-'66: C. J. Bierens en J. S. Vreugdenhil, 's-Gravenhage; B. J. G. Verbruggen en G. J. Manders, 's-Hertogenbosch; G. F. Sanenije, Eindhoven;

ven; P. G. H. Harmsen, Doetinchem; S. Huitema, Heerenveen.
Per 1-12-'66: C. Nederveen, Dordrecht; T. van Randwijk, G. H. H. Prenger en J. A. van Dijk, Tilburg; M. W. J. M. Bitter, Doetinchem; A. van Dijk en J. Hagen, Assen.

De dienst verlaten**STAF ALGEMENE INSPECTIE**

Per 1-12-'66: H. Knottnerus, schrijver te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-10-'66: J. F. Chr. Roos, adm. ambt. C II te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'66: J. P. v. Harselaar, schrijver te De Bilt.

Per 1-11-'66: H. G. v. d. Laan, owmr. te Driebergen; P. Lenstra, owmr. te Utrecht; M. H. Nebbeling, adjudant te Beemster; K. Saal, adjudant te Landsmeer; R. M. Frijn, schrijver te Wieringerwerf.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'66: J. J. de Ruiter, adjudant te Kloosterzande; D. Dijkstra, adjudant te Nieuwkoop; J. v. d. Woestijne, adjudant te Breda; J. J. Buscop, adjudant te 's-Gravenhage; M. J. Moerland, owmr. te Middelarn; J. C. M. Broekhof, wmr. te Lisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 3-10-'66: P. A. J. de Wijn, parketwachter te 's-Hertogenbosch.

Per 1-11-'66: W. H. van Kessel, adjudant te Heesch; M. van Sint Annaland, adjudant te Uden; J. H. van de Ven, adjudant te Grathem.

RESSORT ARNHEM

Per 22-10-'66: J. G. Alberts, wmr. 1e kl. te Neede.

Per 1-11-'66: W. A. v. Giessen, wmr. 1e kl. te Poederoyen; J. Maathuis, schrijver te Haaksbergen; Ph. A. v. Mildert, wmr. 1e kl. te Tuk; A. J. Mulder, adjudant te Staphorst; A. Ragers, adjudant te Zwolle; G. Veldhoen, adjudant te Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'66: K. Luijendijk, adm. ambt. C 3 te Groningen; T. Teitsma, adm. ambt. C 3 te Dokkum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'66: J. N. de Jong, rijksambtenaar D te Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-10-'66: H. Euwema, adjudant te Arnhem.

Onderstaande adspiranten van de Opleidingsschool te Arnhem:

Per 6-10-'66: A. P. Kamsteeg.

Per 7-10-'66: C. P. J. Otte.

Per 9-10-'66: H. J. A. van Velde.

Per 11-10-'66: P. E. M. Boeijkens; T. T. T. Bult; L. L. B. Vogelaar.

Per 15-10-'66: D. J. Schuurman.

Per 26-10-'66: G. H. de Boer.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
F. G. van Deursen
Groesbeek
ressort Arnhem
25 jaar op 12-1-1967

Owmr.
H. A. Gijsen
Harkema Opeinde
ressort Groningen
25 jaar op 5-1-1967

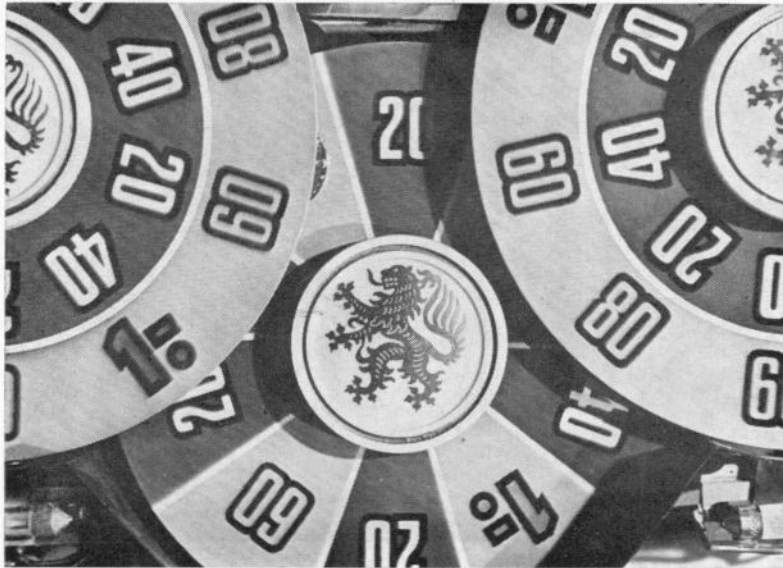

Wmr. 1e kl.
H. de Boer
Franeker
ressort Groningen
25 jaar op 22-1-1967

KORPSBLAD **RIJKSPOLITIE**

7e JAARGANG No. 5 - JANUARI 1966

Wet op de kansspelen aanleiding tot grote actie tegen automaten

Nederland is een goed land, zeggen buitenlanders, maar Nederlanders die graag een gokje wagen vinden dat hier niks mag en De Speler van Dostojevski zou zich hier doodvervelen. Want, Saturne en Delphi zijn nu officieel hazardspelen en in het noorden van het land is zelfs geen kwartje meer te vergokken. Bij een bliksemactie van de rijkspolitie in Friesland zijn 63 speel- of gokautomaten van het type Rotamint in beslaggenomen of verzegeld. Enige tientallen automaten van dit type, of ze nu waren opgehangen onder het merk Roulomint, Bingolet, Bingolux, Rotamat, Hermes, Tip Top, Tivoli, Hellomat, Neomat, Velomat, Veromat of Metromat, werden overgebracht naar de griffie van het kantongerecht te Leeuwarden, van waaruit de actie was gelast, na een simpele mededeling van de wachmeester 1e kl. B. Lageweg, op controle in Dokkum. Zij vonden een dergelijke kwartjesautomaat onder een kleedje, opdat het apparaat — volgens de caféhouder — onttrokken zou blijven aan de aandacht van kinderen. Nou zijn wachmeesters

geen kinderen meer en dus werd dat apparaat na een telefoontje met de waarnemend substituut-officier van justitie te Leeuwarden, mr A. N. A. Josephus Jitta, de inzet van de actie in Friesland.

Sindsdien wordt er alleen maar naarstig gegokt in Huize Gelria, het gebouw van de territoriale inspectie in het ressort Groningen, om precies te zijn door de adjudant G. van Ruiswijk, de wachmeester 1e kl. E. Remerie en door burgerpersoneel van de inspectie, zoals de typiste mej. A. van der Veen, die de enige burgerjuffrouw is, die — zij het onder toezicht — kwartjes in speelautomaten mag stoppen, maar er nooit een cent aan verliest. De Nederlandse automaat-exploitanten, met een eigen bond en zelfs een eigen maandblad, kijken met spanning uit naar de uitslag van de zaken, die binnenkort zullen dienen voor de kantongerechten in Dokkum, Sneek, Leeuwarden, Heerenveen en Beetsterzwaag, wegens overtreding van de op 1 januari 1965 in werking getreden wet op de kansspelen.

Het hazardspel heeft al sinds men-

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 5 — januari 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

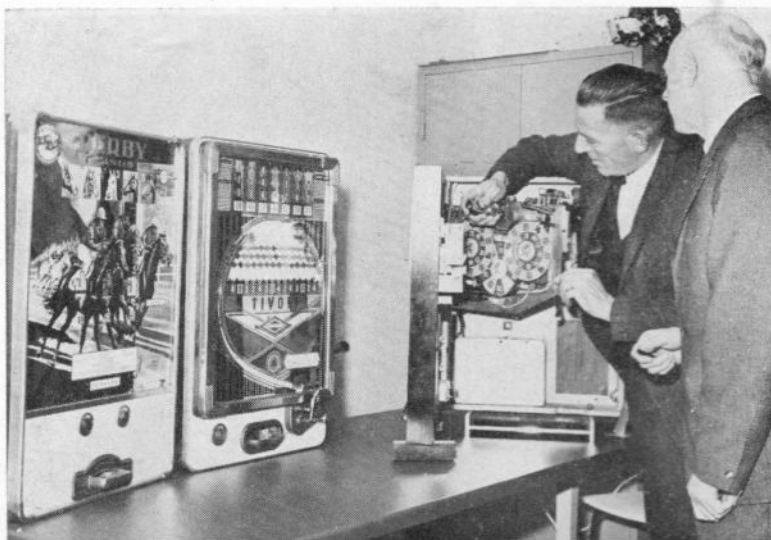
Ongewoon karwei op de rijksweg
12 bij Maarsbergen . . .

(Foto: Ad. Kon, De Bilt)

De adjudant G. van Ruiswijk (rechts) en de wachmeister te kl. E. Remerie bezig met de kansspelen.

★

senheugenis de aandacht van spelers, exploitanten en justitie bezighouden. Er waren steeds weer lieden, die iets nieuws bedachten om door de mazen van de wet te kruipen en de nieuwe wet op de kansspelen betekende wel dat er een nieuwe koers werd gevaren, maar niet dat iedereen er dadelijk op ingeschoten was. Saturne of Delphi floreerden enige tijd en Nederland leek een paradijs voor gokkers te

In Friesland is geen kwartje meer te vergokken; technische recherche Groningen speelt hele dag . . .

zijn, totdat de justitie ingreep. Maar intussen waren er reeksen kwartjes-automaten van het type Rotamint uit Duitsland geïmporteerd en opgehangen. In gelegenheden, waar de jukeboxen bij gedempt licht de jongste — al dan niet erotisch getinte — tophits door de rookflarden biëren, kon jong en oud zijn kwartjes ook kwijt in dit soort apparaten, dat ratelend kwartjes slokte en af en toe met lichtflitsen en rinkelende bellen wat teruggeeft. Dat is lang goedgegaan. Tot het in werking treden van de wet op de kansspelen was er ook geen vuiltje aan de lucht. Maar, per 1 januari 1965 werd dat anders. De nieuwe wet bepaalde immers al in artikel 1 dat het verboden is gelegenheid te geven om mee te dingen naar prijzen of premies, indien de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling waarop de deelnemers in het algemeen geen overwegende invloed kunnen uitoefenen, tenzij daarvoor in gevolge deze wet vergunning is verleend. En volgens artikel 30, waarin wordt gezegd, dat het verboden is zonder vergunning van de burgemeester in het openbaar speelautomaten of andere mechanische toestellen te hebben, die zijn ingericht voor de beoefening van een

spel. Daarmee is niet helemaal duidelijk waar sprake is van gokken of van een spel.

In elk geval menen twee hoofdagenten van de Rotterdamse gemeentepolitie, J. Hogendoorn en D. Pruis, in een artikel in het Algemeen Politieblad uit, dat de Rotamint en aanverwante toestellen zonder meer hazardautomaten zijn.

Zij constateerden dat de Rotamint type Silber — want er zijn drie Rotaminttypen — bij nauwkeurige werking van de 1000 ingeworpen kwartjes er 718 teruggeeft, althans in theorie. In de praktijk gaf het toestel 63,5% van de 400 kwartjes terug, wanneer geen gebruik werd gemaakt van de zogenaamde remtoetsen, slechts 63% wanneer die toetsen wel werden gebruikt. Bovendien werd uitgemaakt dat de speler voor f 56,— aan kwartjes in een uur kan inwerpen. De Rotamint-Karat gaf bij een nauwkeurige werking in theorie 75,8% van de 1000 ingeworpen kwartjes terug, in de praktijk 71,25% zonder en 84,5% met gebruik van remtoetsen, zulks bij een capaciteit van voor f 58,— aan kwartjes per uur.

De vraag, waar de grens ligt tussen spelen en gokken, wordt tot dusver door burgemeesters verschillend be-

antwoord, aangezien de interpretatie van artikel 30 voor verschil van opvatting vatbaar is en aangezien het niet eenvoudig geacht moet worden uit te maken of de speler invloed kan uitoefenen op het spel. De Rotterdamse hoofdagenten vonden de apparaten van het type Rotamint in strijd met de wet. De technische recherche van de territoriale inspectie in het ressort Groningen is in eerste aanleg tot dezelfde conclusie gekomen, zowel ten aanzien van het aantal kwartjes dat naar de spelers terugvloeit, als ten opzichte van de vraag of de speler invloed kan uitoefenen op het spel. „De drie schijven draaien zo snel, dat de daarop voorkomende cijfers niet voor de speler te onderscheiden zijn en de zogenaamde remmen waarmee de speler dan zijn kans zou kunnen bepalen, blokkeren meteen,” is een van de opmerkingen van de adjudant Van Ruiswijk en hij vraagt: „Hoe zul je dan je kansen beïnvloeden?”

De automaten waarop in Groningen wordt gespeeld zijn van verschillend type, want het is immers niet bij die ene automaat onder het kleedje in Dokkum gebleven. De automaathouder zei: „Waarom word ik bekeurd en waarom Jan en Piet niet.” Toen

zijn — na overleg met de officier — al die Jannen en Pieten in Friesland bezocht. Want, de majoor J. Rodenhuis en de majoor mr J. Dek, commandanten van de districten Leeuwarden en Heerenveen, kregen het verzoek van mr G. R. Nubé, hoofd van het arrondissementsparket te Leeuwarden, om op alle groepen een onderzoek naar deze automaten te doen instellen.

Er hingen in Friesland meer automaten dan werd verwacht. De meeste waren het eigendom van exploitanten in en buiten Friesland, die met de caféhouders op fifty-fifty basis werkten, andere waren door de caféhouders gekocht. Alle automaten waren importapparaten uit Duitsland, waar erop wordt gegokt met 10 Pfennigstukken. In de Bundesrepubliek hangen de automaten met vergunning, op voorwaarde dat ze om de drie jaar worden vervangen door nieuwe en meestal moet er belasting van worden betaald. De verjaarde automaten gaan voor een gering bedrag van de hand. Ze worden onder meer naar Nederland gebracht, geschikt gemaakt voor de inworp van een kwartje, wat iets anders is dan 10 Pfennig, en hier weer opgehangen.

Afgezien van alles, hingen de meeste apparaten in Friesland zonder vergunning van de burgemeester, dus clandestien, zodat de justitie in dit geval op twee benen staat. Dat het allemaal niet een onbelangrijke zaak is van een paar kwartjes, blijkt uit het feit dat in een Fries dorp in 9 dagen een recette van f 107,— werd gevonden. Bij de zaken, die binnenkort dienen, gaat het om handhaving van de wet, maar vooral om bescherming van de (jonge) staatsburgers, die zich snel laten verleiden door flitsende lichten, draaiende schijven en rinkelende bellen in de sfeer van de jukebox.

Inmiddels heeft prof dr Fred Schuh oud-hoogleraar in de kansberekening, kort voor zijn dood, enkele weken geleden, in „De Automaat”, het maandblad van de automaathouders, verklaard dat de spelers op dit soort apparaten wel degelijk invloed op de uitslag van het spel kunnen uitoefenen. Dat zal dan nu uitgemaakt moeten worden. Bovendien is er nog altijd de vraag of de burgemeester wel vergunning heeft verleend. In elk geval wordt er momenteel bij de technische recherche in Groningen druk gespeeld . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

★

Ook ander personeel van de Territoriale Inspectie Groningen „speelde mee” in het onderzoek, zoals hier de typiste mej. A. van der Veen.

De adjudant P. van Hulst naar Baarle-Nassau

De adjudant P. van Hulst is met ingang van 16 oktober '65 aangewezen als commandant van de groep Baarle-Nassau. Hij werd op 13 september 1913 te Heer-L.

geboren en trad op 1 juli 1939 als gemeenteveldwachter in dienst te Rucphen. Op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl. Achtereenvolgens is hij postcommandant geweest te Ossendrecht, De Heen, Lepelstraat en Standdaarbuiten. Op 1 mei 1961 werd hij verplaatst naar Baarle-Nassau in de functie van plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Op 1 januari 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 oktober 1965 tot adjudant.

Adjudant W. H. M. Leewis groepscommandant Goor

Met ingang van 1 december 1965 is de adjudant W. H. M. Leewis aangewezen als groepscommandant te Goor. Hij is op 9 februari 1914 te Putten geboren

en trad op 1 augustus 1936 als agent van politie in dienst van de gemeente Gorinchem. Op 6 augustus 1941 werd hij gemeenteveldwachter te Heteren en in de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 september 1948 werd hij postcommandant te Den Ham en op 1 februari 1958 plv.-groepscommandant te Vriezenveen. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 april 1961 tot adjudant, onder gelijktijdige aanwijzing als groepscommandant te Brakel.

Twee nieuwe gezichten bij Korpsblad

**J. M. A. Kasprovicz in redactie, wachtmeester
1e kl. B. Groeneveld volgt adjudant H. C. Schimmel
op als correspondent**

J. M. A. Kasprovicz

B. Groeneveld

H. C. Schimmel

Met instemming van de Algemeen Inspecteur is de heer J. M. A. Kasprovicz als lid toegetreden tot de

G.S.A. rukte uit voor wild zwijn

Dezer dagen is de G.S.A. van de groep Doorn uitgerukt voor een ongewone aanrijding. De wachtmeester 1e kl. P. G. van Oord kreeg een melding binnen dat op de rijksweg 12 onder Maarsbergen een automobilist in botsing was gekomen met een wild zwijn. De auto, een Lancia, bleek ernstig beschadigd, het zwijn lag dood in de berm, hetgeen niet zo verwonderlijk is, aangezien de auto op het moment van de botsing een snelheid had van 130 km per uur. Nu is een G.S.A. ingericht voor allerlei omstandigheden, maar juist niet voor het aan boord nemen en vervoeren van een wild varken. De wegenwacht en enkele vrachtwagenchauffeurs werden ingeschakeld om het dier dat ruim 200 pond woog, in de G.S.A. te krijgen. Na overleg met de provinciaal voedselcommissaris is het dier naderhand afgeleverd in Leersum, waar een hotelhouder er f125,— voor neertelde, een bedrag dat wordt overhandigd aan de gedupeerde automobilist, die hiermee overigens niet aan zijn trekken is gekomen . . .

Korpsbladredactie. Er was een vacature in de redactie ontstaan door het vertrek van de reserve-adjudant J. G. Jansen. De heer Kasprovicz, hoofd van het bureau reserve-rijkspolitie, zal zich ook voor het korpsblad uiteraard in het bijzonder bezighouden met zaken, welke de reserve-rijkspolitie betreffen. De redactie is er echter van overtuigd, dat de belangstelling van de heer Kasprovicz zich niet uitsluitend tot de reserve-rijkspolitie zal beperken, doch dat ook de overige Korps(blad)-aangelegenheden zijn volle aandacht zullen hebben.

Tegelijk met de heer Kasprovicz doet de wachtmeester 1e kl. B. Groeneveld van de algemene inspectie zijn intrede als correspondent. De wachtmeester 1e kl. B. Groeneveld, als secretaris en tamboer-maitre van de Rijkspolitiekapel geen onbekende, gaat als correspondent de adjudant H. C. Schimmel vervangen. De adjudant Schimmel heeft om persoonlijke redenen zijn functie als correspondent ter beschikking gesteld. Hem wordt hier gaarne dank gebracht voor het vele werk, dat hij ten behoeve en in het belang van het Korpsblad heeft verricht. Gelet op de door de wachtmeester 1e kl. Groeneveld in het verleden ontplooiende activiteit voor de kapel, vertrouwt de redactie erop, dat ook het Korpsblad de volle belangstelling van de nieuwe correspondent zal genieten.

Adjudant W. Schipper naar Bodegraven

De adjudant W. Schipper is met ingang van 1 december 1965 aangewezen als groepscommandant te Bodegraven. Hij werd op 5 december 1912 geboren te Dokkum en trad op 5 oktober 1934 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, in de rang van opperwachtmeester, ter standplaats Coevorden. Bij de aanwijzing van Coevorden als gemeente met gemeentepolitie op 1 maart 1948 werd hij ex lege brigadier van gemeentepolitie te Coevorden. Toen Coevorden op 1 oktober 1953 weer als rijkspolitiegemeente werd aangewezen, werd hij ex lege weer opperwachtmeester der rijkspolitie. Op 1 januari 1958 werd hij aangewezen als groepscommandant te Klaaswaal en op 1 januari 1959 bevorderd tot adjudant.

De adjudant G. Haandrikman groepscommandant Sleen

Met ingang van 1 december 1965 is de adjudant G. Haandrikman aangewezen als groepscommandant te Sleen. Hij is op 20 februari 1911 te Odoorn geboren

en heeft van 16 december 1931 tot 31 december 1937 gediend bij het Korps Politietroepen. Vervolgens heeft hij als veldwachter gediend in de gemeente Norg tot 1 maart 1943, toen hij overging naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 2 mei 1960 werd hij aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant te Gieten en op 1 januari 1961 tot groepscommandant te Schoonebeek, onder gelijktijdige bevordering tot adjudant.

Experiment wachtmeesters j.c. volledig geslaagd

door de adjudant W. J. STOUTHART te Grave

Enkele jaren geleden werd een begin gemaakt met werving van 17-jarigen voor de politie. Dit was een experiment en velen vroegen zich toen af of dat wel zou slagen. In ons Korps werd er alles aan gedaan om dit experiment inderdaad te laten gelukken. De jonge aspiranten kregen een eigen opleiding, aangepast aan hun leeftijd. Toen ruim een jaar geleden de eerste aspiranten van de Opleidingsschool overgingen naar de landgroepen, werden brieven met richtlijnen verzonden, het mentorschap werd ingevoerd en de commandanten van de landgroepen waarbij de wachtmeesters j.c. zouden worden ingedeeld, kregen — evenals de aanstaande mentors van deze jonge wachtmeesters — een uitnodiging om op de Opleidingsschool te verschijnen, waar zij voorbereid werden op de ontvangst en ingeleid in de psyche van de jonge wachtmeesters. Daarbij was volop gelegenheid om over mogelijke of verwachte „opvangmoelijkheden” van gedachten te wisselen.

En daarna kwam het ogenblik waarop zou gaan blijken of het genomen initiatief juist was geweest. Er verschenen op de groepsstandplaats twee wachtmeesters j.c., uiteraard nadat op de groep zelf nog enkele besprekingen hadden plaats gevonden met het voltallige personeel en tussen de groepscommandant, zijn vervanger en de aanstaande mentors. Na aankomst werden de jonge wachtmeesters kalmaan mee op patrouille gestuurd, voornamelijk om de weg te leren, te kijken en te luisteren. Langzaam werd dit uitgebreid en werden zij in de gelegenheid gesteld rijpapiertjes te controleren, andere eenvoudige controles te houden, bij lichte aanrijdingen een getuige te horen, alles onder onmiddellijk toezicht van de mentor

waarbij de afspraak bestond, dat de steeds aanwezige mentor de slotvragen zou stellen om eventuele tekortkomingen aan te vullen.

De ondervinding hierbij leerde, dat vooral in het begin zeer belangrijke vragen niet werden gesteld, hetgeen vooral te wijten was aan de voor de jonge wachtmeesters vreemde omgang met het publiek en de moeilijkheid de theorie aan te passen aan de praktijk, door snel een situatie te kunnen beoordelen en daardoor de juiste vragen te kunnen stellen. Vrij snel verbeterde dit echter en werden zij handiger in het beoordelen van situaties en het stellen van de noodzakelijke vragen. Zeer belangrijk was ook dat het publiek geheel normaal reageerde op het optreden van en de ondervraging door de jonge wachtmeesters zodat ook hier geen probleem bestond.

In het praktijkjaar hebben de jonge wachtmeesters zoal het een en ander meegemaakt. Op eigen standplaats een moord (met bekende dader), een zedendelict, diverse ernstige soms dodelijke aanrijdingen, inbraken en diefstallen waarvan de daders werden aangehouden enz. Dikwijls mochten zij zelf het onderzoek meemaken of werden anders volledig geïnformeerd over het gebeurde en de gang van zaken bij het onderzoek.

Hierbij bleek het zeer nuttig te zijn de jonge wachtmeesters voor de aanvang van een onderzoek voor te bereiden. Een voorbeeld hiervan was het volgende: Een jonge wachtmeester was aanwezig bij het verhoor van een gemeenteambtenaar die zich ernstig had misdragen. Het geval was tevoren besproken en de wachtmeester was onder de aandacht gebracht dat deze ambtenaar vermoedelijk zeer in de put zou zitten, hetgeen later inderdaad het geval bleek te zijn. De betrokkene jonge wacht-

meester had echter geen moeilijkheden bij het verwerken van het meegemaakte onderzoek. Toen echter diezelfde wachtmeester, nadat hij plotseling en onverwachts bij het verhoor van een terzake van diefstal aangehouden verdachte aanwezig was geweest, erkende hij na afloop gevoelens van medelijden te hebben ondervonden.

De jonge wachtmeesters werden ook al tamelijk vlug aan het werk gezet achter de schrijfmachine. In het begin om de door hun mentor opgenomen verklaringen voor deze te typen, een klein volledig procesverbaal voor hem te maken, hetgeen langzaam werd uitgebreid tot iets moeilijker werk. In het begin waren ook hier enige aanpassingsmoeilijkheden. In de praktijk komt het nu eenmaal wel eens voor dat men eerst een verdachte hoort en daarna de getuigen, dus dreigde dan de geleerde volgorde in gevaar te komen. Op dit gebied werd het door de mentors ook zeer nauw genomen. In de eerste plaats werden de conceptverklaringen vergeleken met de in het proces-verbaal opgenomen verklaringen en verder zagen zij toe op de juiste indeling en het correcte werken, alsmede het aanwezig zijn van de elementen van het gepleegde strafbare feit en het in het proces-verbaal op de juiste wijze vermelden van door verbalisanten verrichte ambtshandelingen.

Ook op dit gebied viel het werk van de jonge wachtmeesters niet tegen. Zij leerden de theorie snel aan de praktijk aan te passen en bleken in het geheel niet bang om hun tanden in een moeilijk geval te zetten. Zij waren blij met opgedragen werk en waren er best tegen bestand wanneer hun werk werd afgekeurd en zij een proces-verbaal moesten overmaken.

LEDERWAREN- en CONFECTIE-INDUSTRIE

„DE VALK” N.V. AMSTERDAM - W.

De Wittenstraat 10-14 - Tel. 8 54 04 - 8 63 02

Leveranciers: Rijks- en Gem. Politie

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het op de groep gevolgde systeem hield in dat van het begin af aan een open contact bestond tussen de wachmeesters j.c. en de mentor, groepscommandant en waarnemend groepscommandant.

Een jonge wachmeester moet vrij met zijn moeilijkheden durven komen en anderzijds accepteren, dat hij op zijn fouten wordt gewezen. Dat kan het beste gebeuren door hem bij aankomst op de groep erop te wijzen dat hij zijn moeilijkheden met zijn mentor, groeps- of waarnemend groepscommandant moet bespreken en dat die hem eerlijk zijn eventuele fouten en tekortkomingen onder de aandacht zullen brengen. Ook moet hem meegedeeld worden dat mentor, groeps- en waarnemend groepscommandant openlijk onder elkaar over hem spreken, zonder dat hij dit moet opvatten als reddelarij omdat zulks bedoeld is voor intern gebruik op de groep om in opbouwende zin met hem te worden besproken.

Deze gang van zaken is zeer belangrijk daar de jonge wachmeesters zich in hun vormingsperiode bevinden en alleen maar goed gevormd kunnen worden wanneer er een eerlijk gesprek is, waarbij ook zij hun mening naar voren kunnen brengen. Volgens dit systeem werkende is gebleken, dat er in de loop van het praktijkjaar een volledig vertrouwen is gegroeid tussen de jonge wachmeesters enerzijds en de mentors, groeps- en waarnemend groepscommandanten anderzijds.

Mijn eindconclusie is deze:

1. het experiment is volledig gelukt;
2. de jonge wachmeesters zijn meer volwassen en weten zich sneller in te werken dan door ons aanvankelijk werd aangenomen;
3. in de laatste paar maanden van het praktijkjaar zou echt wel iets meer aan de jonge wachmeesters kunnen worden overgelaten dan volgens de (gezien het experiment zeer terecht gegeven) bestaande richtlijnen is toegestaan;
4. dezerzijds bestaat sterk de indruk dat de jonge wachmeesters, die thans hun dienstplicht zijn gaan vervullen, reeds nu door het beroep van rijkspolitie-man „gevangen zijn” en weer graag in dit beroep zullen terugkeren.

Nogmaals: ERE-LIJST VAN GEVALLENEN

Na het verschijnen van het novembernummer van het Korpsblad Rijkspolitie ontvingen wij nog de onderstaande gegevens over een politie-ambtenaar die in de bezetting het leven liet.

P. H. van der Scheer, Marechaussee te Nieuwenhagen, geboren 10-17-1919. Op 21 maart 1941 werd hij met andere leden van de brigade Nieuwenhage ter assistentie gezonden naar een ordeverstoring, ontstaan tussen colporterende leden van de „Nederlandse Unie” en van de W.A. De marechaussee Van der Scheer werd door een pistoolschot, afgevuurd door een W.A.-man dodelijk getroffen en overleed op dezelfde dag.

De Divisiecommandant — de toenmalige kapitein J. van Waning — vermeldde bij dagorder, dat hij was gevallen in de volstrekt rechtmatige uitoefening van zijn taak, in de volstrekt rechtmatige verdediging van eens anders lijf en in de uitoefening van zijn taak als handhaver der openbare rust en orde.

Generaal reikte strepen uit aan wachmeesters j.c. bij cavalerie

In „de Zuidwester” (maandblad van het Korps Rijkspolitie in het ressort 's-Gravenhage) lazen wij het onderstaand vermelde artikel over de wachmeester der rijkspolitie j.c. bij de Cavalerie.

Wie licht de redactie van het Korpsblad Rijkspolitie in over de lotgevallen van de bij andere legeronderdelen vertoevende wachmeesters der rijkspolitie j.c.?

Er zijn momenteel tientallen politie-ambtenaren j.c. die hun militaire dienstplicht vervullen. Zij vallen juist buiten de vrijstellingsregeling door de minister van defensie bepaald. In februari, de eerste lichter van dit jaar, zijn we opgeroepen bij verschillende onderdelen van de Koninklijke Landmacht. Ongeveer elf man van de Rijkspolitie, waaronder ondergetekende, werden geplaatst in de Willem III-kazerne te Amersfoort bij de cavalerie.

Na een basisopleiding van circa 6 weken werden we overgeplaatst naar het depot van de cavalerie in de Bernhard-kazerne in Amersfoort, waar de kaderschool van dit dienstvak is gevestigd. Zo kwamen allen dus op de kaderschool verspreid over twee pelotons en bestemd voor verschillende functies. Van de elf man kwamen er zeven in het peloton voor de opleiding tot tankcommandant van de „Centurion”-tank.

Volgens verwachting slaagden alle kandidaten. Op de dag van de commando-overdracht van de kaderschool werd het zg. „politie-peloton” toegesproken door de inspecteur der

cavalerie, de brigade-generaal Schoemaker, die veel goeds zei over de wijze waarop wij onze dienst deden. Wij vormden een uniek gesloten peloton, aldus de generaal.

Het was bekend geworden dat de inspecteur-generaal van het Korps Rijkspolitie hierbij aanwezig zou zijn, hetgeen voor ons een grote verrassing betekende, mede doordat „onze” generaal de strepen zou uitreiken.

Na de officiële plechtigheid werd in de onderofficierskantine in een ongedwongen sfeer een kopje koffie gedronken, waarbij eveneens de generaal Gerritsen en de brigade-generaal Schoemaker aanwezig waren, die zich beiden tevens enige tijd met ons onderhielden.

Al met al werd dit voor ons een onvergetelijke dag, waarbij de geestelijke band met het korps Rijkspolitie werd verstevigd. Wij waren van wachmeester weer wachmeester geworden.

J. Kamp, wmr. der R.P. j.c.
wmr. der Cavalerie.

NIEUWE VOORSCHRIFTEN ?

Sinds 17e eeuw weinig nieuws voor Enkhuizen

door de adjudant C. P. DE LEEUW te Enkhuizen

We menen — en ik geloof niet ten onrechte — de laatste jaren te worden bedolven onder stromen voorschriften waarvan de handhaving wordt vereist en menigmaal zult u — evenals ik — met weemoed terugzien naar de tijd dat de produktieverhoging op dit gebied wat minder spectaculair was. In deze tijd leert de ervaring ons, dat het soms moeilijk is steeds „ingeschoten” te zijn op de voorschriften. De ontwikkeling in de maatschappelijke, economische of sociale verhoudingen vergt een voortdurende aanpassing. Die ontwikkeling maakt het geloof ik nodig, of als u wilt doet de behoefte voelen, aan rationalisering, zodat de nieuwe voorschriften steeds meer de nadruk leggen op delegatie. Bij dit alles is het soms of onze collega's uit de 17e eeuw er gunstiger voorstonden, omdat de frequentie van de wettenscheppende arbeid belangrijk lager was . . .

Maar: de historie van de „stad Enckhuizen”, door G. Brandt — een

gedeelte uit de 17e eeuw — confronteert de lezer met verordenende bepalingen van de plaatselijke overheid, die weinig afwijken van thans bestaande, of in het leven geroepen voorschriften, met dien verstande dan, dat de meeste nu van de centrale overheid uitgaan. Enkele van deze voorschriften zijn mij in het bijzonder opgevallen. Ze tonen aan dat er op wetgevend gebied weinig nieuws is onder de zon.

Zo is interessant te lezen dat „de Voogden der Leprosen, met advys van Burgemeesteren en Regeerders van Enkhuizen, goed en bequaam huis voor de gemelde personen buiten de Stad te doen bouwen; doch also zij daartoe geen genoegzame middelen hadden, besloten zij, tot vervulling van de onkosten, een Loterije op te richten, waar toe zij van de Staten van Holland en West Friesland octrooi en consent verzochten, 't geen hen de zestiende van julius dezes jaars, door hunne Edele Grootmogendheden wierd verleent

en toegestaan.” Uit de winst dezer Loterije heeft men het Leprosenhuis „Beijert” gesticht. Alzo dus op de achtergrond: een verbod op kansspelen in 1612 of eerder . . .

Zij die menen dat het regelen van verschillende onderwerpen een verschijnsel is waarmee onze overheid zich pas de laatste decennia is gaan bezighouden, moeten na het lezen van onderstaande toch wel erkennen dat men er in de 17e eeuw ook niet huiverig voor was, regelend op te treden daar waar men meende dat dit nodig was.

Opvallend is dat reeds de 29e maart des jaars 1612 een plakkaat en ordonnantie werd beraamd en vastgesteld, rakende „het vangen, zouten, havenen, pakken, ophopen en leggen van Haring”. Dus reeds toen voorschriften bevorderende de hygiëne. Even verderop staat dat ook het vangen van haring voor het „Sai-zoen” werd verboden: bescherming van de visstand dus.

vervolg op pagina 17

★
De Oude Waag
van
Enkhuizen
(1559)
★

Minister Samkalden stelde R.P. 54 in gebruik

... topsnelheid 40 km per uur ...

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Foto's: Wachtmeester Te kl. J. E. de Jong te Amsterdam

De minister van justitie, dr I. Samkalden, is een voorzichtig man. Dat bleek weer toen hij begin januari een nieuw patrouillevaartuig van de rijkspolitie te water in dienst stelde. Pas nadat de bewindsman persoonlijk een proeftocht in het vaartuig had gemaakt, heeft hij de werf'ag verwisseld voor de rijkspolitiewimpel, ten teken dat het vaartuig officieel was aanvaard. „Ik koop niet graag een kat in de zak”, zei de minister lachend tot de heer J. Verhoef, directeur van de Scheepsbouw Industrie te Aalsmeer, op wiens werf de „R.P. 54” werd gebouwd. De proefvaart verliep tot ieders tevredenheid, want nadat de minister in gezelschap van een aantal andere hoge autoriteiten in pijlsnelle vaart de Amsterdamse havens had doorkruist, bleek hij gaarne bereid het vaartuig officieel in dienst te stel-

len en over te dragen aan de commandant der rijkspolitie te water, de kolonel H. E. Overbeek. De bewindsman deed de ambtshandeling vergezeld gaan van een korte toespraak, waarin hij zijn vertrouwen uitsprak in dit produkt van Nederlandse bodem. Hij wenste de rijkspolitie te water geluk met de nieuwe aanwinst en hoopte, dat deze dienst er veel plezier aan zal beleven.

Werkbezoek

Aan de indienststelling was een kort werkbezoek aan de staf van de rijkspolitie te water voorafgegaan. Minister Samkalden werd bij het gebouw van de dienst aan de Westerdoksdijk in Amsterdam verwelkomd door de kolonel Overbeek. In de kantine was al een aantal autoriteiten bijeen, waaronder onder andere de commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland, mr F. J. Kranenburg; de directeur-generaal, hoofd van de directie politie, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen; het plv. hoofd van de directie politie, mr A. M. van Liere; de algemeen-inspecteur van het Korps Rijkspolitie, de generaal J. Gerritsen, in gezelschap van de chef-staf, de kolonel T. J. Canter Visscher; de procureur-generaal, fungerend directeur van politie te Amsterdam, mr M. H. Geelink; de hoofdcommissaris van politie te Amsterdam, H. J. van der Molen; de officier van justitie, hoofd van het arrondissementsparket te Amsterdam, mr J. F. Hartsuiker en de inspecteur voor de scheepvaart, belast met de Rijksvaartuigendienst, jhr F. T. Laman Trip.

Terwijl elders in het gebouw de pers werd voorgelicht door de districtscommandant Amsterdam, de overste H. Waakop Reijers, zette de kolonel Overbeek in de kantine aan de aldaar verzamelde autoriteiten, doel,

Plechtige ingebruikstelling door minister Samkalden.

werkwijze en organisatie van de dienst der rijkspolitie te water uiteen. Hij wees er daarbij op, dat dit de derde maal was dat minister Samkalden een vaartuig van de rijkspolitie te water in dienst stelde, zij het, dat de twee vorige ambtshandelingen ook in een vorige ambtsperiode van deze bewindsman vielen. Door minister Samkalden werden namelijk opp 20 december 1956 de R.P. 19 te Delfzijl en op 8 oktober 1957 de R.P. 4 (vroeger R.P. 21) te Harlingen in dienst gesteld. Na de uiteenzettingen van de kolonel Overbeek bezichtigde de minister de in het gebouw gevestigde dienstlokalen, waarna hij — begeleid door de generaal Gerritsen — de op het voorplein opgestelde bemanningen der vaartuigen, die nadien aan een korte vlootshow zouden deelnemen, inspecteerde.

Vlootshow

Vervolgens begaven de minister en de overige autoriteiten zich aan

Aandacht voor R.P. te water en Amsterdam

In het begin van deze maand heeft de minister van Justitie dr I. Samkalden, in Amsterdam de nieuwste aanwinst van de rijkspolitie te water officieel in gebruik gesteld: de r.p. 54. Dit is de reden waarom wij in dit nummer uitvoerig aandacht besteden aan de betekenis van de Amsterdamse haven en de unieke situatie van de r.p. te water in 's lands hoofdstad . . .

boord van de R.P. 9, die daarna „opstoomde” naar het havengebied Oost. De R.P. 9 werd in kiellinie gevolgd door de rijkspolitievaartuigen R.P. 25, R.P. 21, R.P. 32, R.P. 50, R.P. 63 en het in dienst te stellen patrouillevaartuig R.P. 54. Dit laatste vaartuig werd geflankeerd door twee speed-boats.

De R.P. 9 meerde af aan de oostelijke golfbreker, waarna de haar volgende vaartuigen voorbijvoeren, terwijl de bemanningen aan stuurboord stonden opgesteld. Eenmaal met matige snelheid, eenmaal met verhoogde snelheid voer de R.P. 54 voorbij. De korte vlootparade leverde op het glatte, door de zon beschenen water van het Binnen IJ, een imposant schouwspel op.

Na de vlootparade werd het nieuwe vaartuig officieel door de minister in dienst gesteld.

„Personalialia”

De R.P. 54 is een geheel van aluminium vervaardigd vaartuig, speciaal ingericht voor de dienst op de Amsterdamse wateren. De „lengte over alles” bedraagt 11 meter, bij een breedte van 2.90 meter en een diep-

gang van 0.65 meter. De ingebouwde Mercedes Benz dieselmotor, OM 346, van 180 paardekrachten, verleent het vaartuig een topsnelheid van ruim 40 kilometer, bij een toerental van 2000 per minuut. Het vaartuig is voorzien van een Impax Seal schroefafdichting en van een hydraulische Velvet-keerkoppeling.

Uitstekende samenwerking

Aan het einde van de plechtigheid werd nog het woord gevoerd door de Amsterdamse hoofdcommissaris van politie. Deze verontschuldigde de burgemeester, die — door ambtsbezigheden elders — niet aanwezig kon zijn. De heer Van der Molen wees op de uitstekende samenwerking tussen gemeentepolitie en rijkspolitie te water in Amsterdam. Aan elk verzoek om assistentie wordt door de rijkspolitie te water onmiddellijk gevolg gegeven. En dat gebeurt nogal eens. De hoofdcommissaris toonde zich persoonlijk eveneens gelukkig met dit moderne patrouillevaartuig, waarmee de voortreffelijke samenwerking nog doeltreffender zou kunnen worden geëffectueerd.

R.P. 54: Waardevolle aanwinst . . .

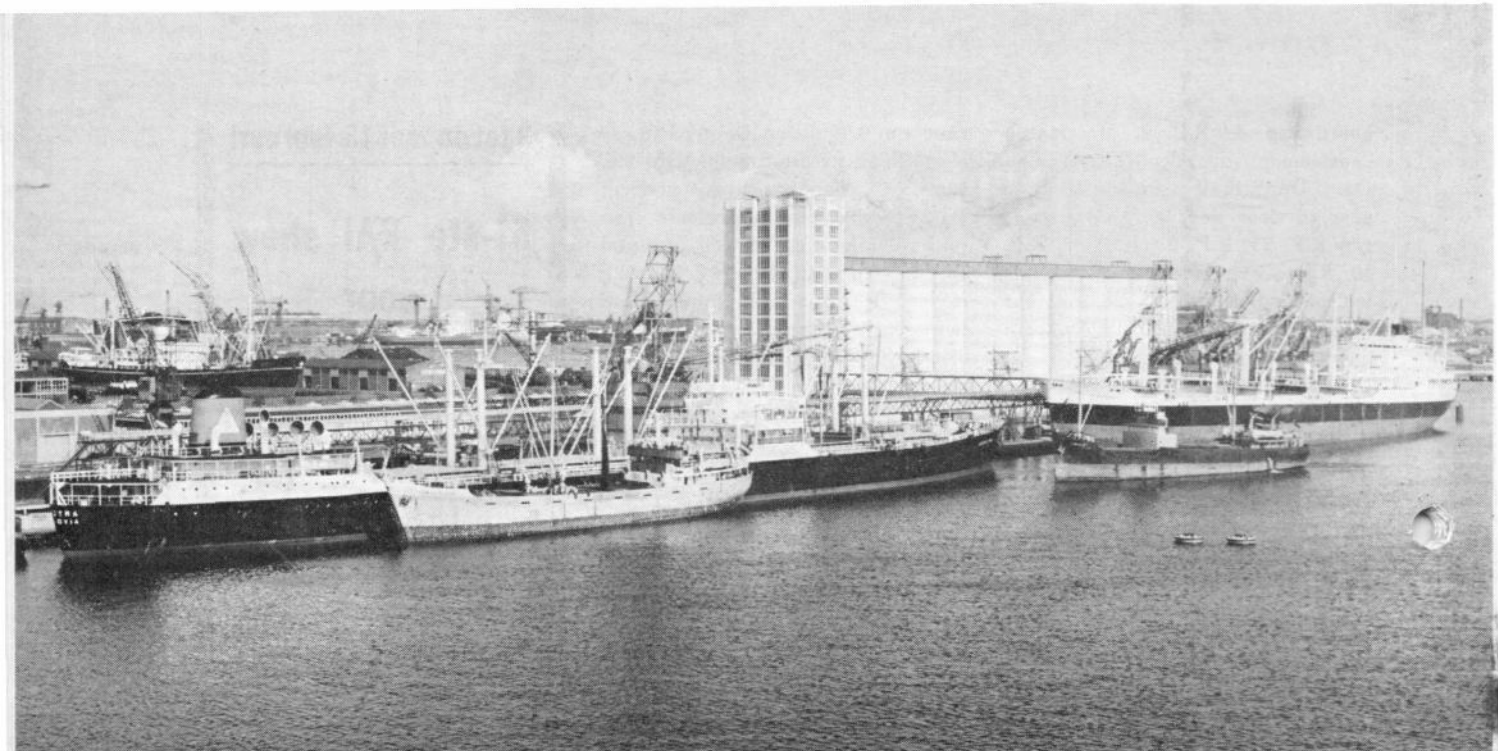

3 tot en met 13 februari

51-ste RAI show voor bedrijfsauto's

In de nieuwe RAI aan het Amsterdamse Europaplein wordt van 3 tot en met 13 februari de 51-ste tentoonstelling van bedrijfsautomobielen gehouden. Over het algemeen zullen er vooral de combinatie-wagen, de bestelwagen, al dan niet met zijruiten, de open bestelwagen, de ambulance en de lichte vrachtwagen, alsmede de zogenaamde microbus te zien zijn. Dat zal voor de rijkspolitie, die uit interesse voor alles wat langs 's Heren wegen rijdt en waarmee hij te maken heeft, niet alleen een kennismaking opleveren met een aantal nieuwtjes. Want, op deze tentoonstelling komen we ook vertrouwde bekenden tegen, die dagelijks goede diensten bewijzen bij de vervulling van de politietaak: Citroën is er met het zusje van onze eigen T.P.W., Ford met het broertje van de G.S.A. om maar een paar voorbeelden te noemen. Wellicht leveren de veredelde stationcars, als de Fiat Familiare, de Citroën ID 21-F Break, de Opel Caravan of de VW Variants weer nieuwe gezichtspunten. Jammer is, dat we eigenlijk alle andere politiebedrijfswagens, behalve dan die wij noemden, op deze tentoonstelling moeten missen. Maar dat is geen reden om deze RAI-tentoonstelling onbelangrijk te vinden, want het is boeiend en nuttig om op de hoogte te blijven van de ontwikkeling in het wegvervoer.

De tentoonstelling is geopend van 10 tot 17 uur en van 19 tot 22 uur, op zaterdag en zondag van 10 tot 17 uur.

Amsterdam op de grens

Amsterdam kan als centrum van handel en verkeer terugblikken op een historie van eeuwen. Er zijn tijden geweest van grote bloei ook echter tijden waarin het leek of alle ondernemingslust, welke tot deze bloei had geleid, was uitgeblust en waarin de stad nog slechts een flauwe afspiegeling bood van haar grootse verleden.

Lang niet altijd heeft de Amsterdamse koopmansstad het juiste besef weten op te brengen van hetgeen de tijd eiste en door kortzichtigheid, door een teveel voorop stellen van het rechtstreekse eigenbelang of door een te grote tevredenheid over hetgeen was bereikt, goede kansen voorbij laten gaan, of de sympathie elders in den lande op hoge proef gesteld. Sporen van de ressentimenten, die deze huuding heeft opgeroepen bestaan zelfs nu nog en het is nog altijd een goede grap om enige smalende opmerkingen over Amsterdam te laten horen.

Wanneer men echter onbevooroordeeld kennis neemt van hetgeen er

de laatste decennia te Amsterdam is geschied, dan zal men tot de conclusie moeten komen dat er hier hard en doeltreffend wordt gewerkt en dat thans op de aanwezige grondslagen en volgens de beste tradities, gebouwd wordt aan een toekomst. Deze activiteit doet zich voor bij alle facetten van het maatschappelijk leven en het is ondoenlijk hiervan in kort bestek een beeld te geven dat ook maar enigszins de werkelijkheid benadert. De nieuwe woonwijken van de Tuinsteden en de grote gebouwen welke overal verrijzen vormen er echter een getuigenis van.

Als van Amsterdam wordt gesproken denkt men aan handel, — ook geldhandel — aan verkeer, industrieën in grote verscheidenheid, meestal van niet te grote omvang, voorts aan onderwijs — universiteit — en andere uitingen van cultuur. Amsterdam is echter ook een havenstad. De Amsterdammer is niet zoals dat elders wel het geval is, met zijn haven vergroeid en dat is hem niet

helemaal kwalijk te nemen. Amsterdam heeft immers ook zoveel anders te bieden. Het is niet voor niets dat de toeristenstroom uit het buitenland zich steeds meer op de hoofdstad richt. Toch neemt de haven in de stedelijke — en daardoor in de landelijke economie — een zeer belangrijke plaats in.

Er is hier een ontwikkeling aan de gang waarvan het einde nog niet met zekerheid valt te voorspellen, maar alle facetten wijzen erop, dat langs de boorden van Noordzeekanaal en IJ een gebied aan het ontstaan is waar de activiteiten van een groeiend aantal haven- en industriële ondernemingen van allerlei aard een steeds overtuigender bijdrage aan onze welvaart zal gaan leveren.

Nederland is maar klein en heeft, afgezien van de recente aardgasvondsten, niet zoveel natuurlijke hulpbronnen. Zijn groeiende bevolking zal het moeten vinden in een steeds verdergaande industrialisatie en specialisatie en voorts zoals dit

Miljoenen tonnen broodgraan voor Europa circuleren in Amsterdams haven bij het machtige Graanoverslagbedrijf de „I.M.G.A.“ in het westelijk Havengebied.

★

door de eeuwen heen ook reeds is geweest, in de dienstverlening aan anderen, door uitbreiding van zijn scheepvaart- en vervoerswezen. Amsterdam doet alles om hiervoor de omstandigheden te scheppen.

Na de verwoestingen welke in de laatste periode van de bezetting in

donesië, waarop vroeger een belangrijk deel van de Amsterdamse handel en koopvaart heeft gesteund. De schepen van de Indonesische Rederij de Djakarta Lloyd, die nu Amsterdam weer binnenlopen, doen de hoop op herstel van zekere betrekkingen herleven. Er werden echter andere wegen gevonden en mogelijkheden geschapen.

De regering werd na lang aandringen bereid gevonden de reeds voor de oorlog begonnen verbetering om de vaarroute naar het achterland te voltooien. Hiermee werden gunstige omstandigheden geschapen voor een Amsterdamse deelname aan het toenemend massagoedvervoer (ertsen, olie, kolen, granen enz.) naar het

massagoedvervoer van Amsterdam in de laatste jaren duidelijk hebben uitgeoefend vormen het bewijs dat waar de weg is, ook het vervoer komt. Deze gedachte speelt bij de verdere ontwikkelingsplannen voor de haven dan ook een overwegende rol.

Er is in de scheepvaart een tendens waar te nemen naar de bouw van steeds grotere schepen. In het toekomstig, gaandeweg nog verder geïndustrialiseerde Europa zal de betekenis van het massagoed, voor het vervoer waarvoor deze schepen bestemd zijn, hand over hand toenemen. Een haven, welke deze schepen kan ontvangen ziet alleen al daardoor een wijf verschiet voor zich.

zen van een nieuwe tijd

de haven waren aangericht is een periode van koortsachtige activiteit tot herstel gevolgd, waarbij tegenslagen niet uitbleven. In dit verband kan worden genoemd het verloren gaan van de betrekkingen met In-

achterland, voor de vestiging van het Overslagbedrijf Amsterdam aan de Westhaven en de installatie der Internationale Graanoverslag Maatschappij aan de Vlothaven. De invloed welke deze bedrijven op het

Foto links onder: Een goed „samenspel“ tussen de scheepvaart en moderne „outillage“ biedt dienstverlening in de kwaliteitshaven Amsterdam.

Foto rechts onder: 30-tons grijpers met kolen en ertsen zorgen voor een snelle overslag bij het Overslagbedrijf Amsterdam N.V. (O.B.A.)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het is dan ook verheugend dat de regering op advies van de Rijkswaterstaat besloot de haventoeegang te IJmuiden vanuit zee en het Noordzeekanaal, voor de grootste schepen welke de Noordzee kunnen bevaren — dat zijn schepen van circa 100.000 ton, waarvan er reeds een aantal in de vaart is — geschikt te maken. De nieuwe havenbekkens in het westelijk uitbreidingsgebied van de haven, worden reeds direct voor de grote afmetingen en diepgang van dergelijke schepen geschikt gemaakt. Uitgebreide aangrenzende terreinen worden gereed gemaakt om de vestigingen van belangrijke industrieën onder meer bijvoorbeeld raffinaderijen en chemische industrieën mogelijk te maken.

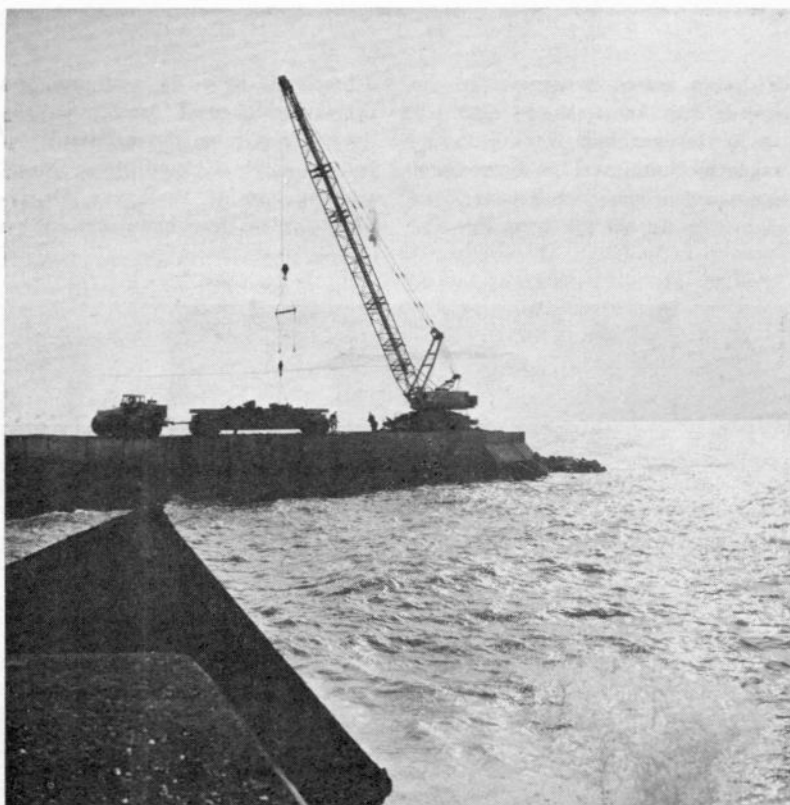
Goede weg- en railaansluitingen zullen deze nieuwe gebieden de verbinding geven met het internationaal verkeersnet, terwijl langs het water de verbinding voor de binnenscheepvaart met het achterland gestadig wordt verbeterd. Het Amsterdam Rijnkanaal is ontworpen in een tijd dat de duwvaart in Europa nog geen ingang had gevonden. De afmetingen en de kunstwerken voldoen nu niet aan de eisen welke dit nieuwe verkeersmedium stelt. Ook dit is echter een kwestie van tijd, die Amsterdam overigens veel te lang duurt. Verwacht mag worden dat een beperkte duwvaart op het kanaal zal kunnen worden toegelaten en dat nog aan het einde van het lopende decennium duwvaart op Amsterdam niet meer op bezwaren zal stuiten.

Met de werken aan de waterwegen van de zee- en de landzijde zijn honderden miljoenen guldens gemeoid, waarin Amsterdam voor een belangrijk percentage bijdraagt. Voor het overige moeten deze kosten worden goedge maakt door de grotere bijdrage welke de handel en industrie van Amsterdam en het omliggende gebied hierdoor kunnen gaan leveren.

De toekomst kan wat dat betreft met vertrouwen worden tegemoet gezien. En . . . Amsterdams internationale „instelling” en grote veelzijdigheid met een enorme specificatie van bedrijven zullen dit vertrouwen naar wij mogen aannemen nog stimuleren.

Het Amsterdam-Rijnkanaal, verbinding van Amsterdams haven met het achterland.

De werkzaamheden aan de nieuwe, enorme havenmond van IJmuiden welke Amsterdam toegankelijk zal maken voor de grootste tonnage.

Omdat het in 1612 reeds verboden was vis te kopen van anderen dan de handelaren vraag je je af of hier sprake is van de eerste beginselen van geleide economie, vestigingsvoorschriften of P.B.O. In elk geval is het een voor ons bekend geluid, dat het vangen, pakken en inleggen van haring aan regels is gebonden. Of men zich er in 1615 te Enkhui-zen van bewust is geweest dat het instellen van bedrijfschappen een nogal wat rumoerverwekkend onderwerp zou zijn, is in 1965 uiteraard moeilijk na te gaan. Vast staat wel dat in 1615 reeds een verorde-ning werd uitgevaardigd regelende het gilde van houtzaggers en wevers. De tegenwoordig vaak zo fel becrite-ri-seeerde bouwverordeningen van ge-meenten hebben zich ook al door de eeuwen heen weten te handhaven. Reeds in 1619 bezat de gemeente Enkhui-zen een dergelijke verorde-ning van vijftig artikelen.

In 1618 — om precies te zijn op de 21e april — had de gemeente Enkhui-zen blijkbaar behoefte aan be-teugeling van de bedelarij en zulks omdat er „verkeerde ongeregelde- en onbehoorlijkheden ontstonden”. Ik heb nergens kunnen vinden wat indertijd onder „verkeerde onbehoorlijkheden” werd verstaan.

De nu zo in het nieuws zijnde ar-beidsovereenkomsten bestonden vol-gens de geschiedschrijving al in 1618 te Enkhui-zen, zij het dat toen alleen de beloningen werden vastgesteld. Prijsbeheersing was blijkbaar ook al een probleem, want in 1620 was er al een prijsvoorschrift gemaakt in de sector dienstverlenende beroepen, met name voor voerlieden.

In 1621 maakt de schrijver gewag van de eerste havenmeester, die werd belast met regeling in- en uit-vaart en incasso havengelden.

Geen nieuws is er na 1621 te Enkhui-zen m.b.t. de „ordonnantie op de Gewigte en mate, om tegen het be-drag, daaromtrent gepleeght, te voorzien”. Dus toen al wettige IJk. Dat dorstige kelen de fiscus altijd welgevallig zijn geweest, bewijst dat te Enkhui-zen al in 1630 accijnzen op bier werden geheven. Uitbreiding van het politiekorps schijnt in dit jaar geen probleem te zijn geweest want „diefstallen en roverijen” wa-

ren aanleiding dat scheeps- en 54 andere wachters een speciale ordon-nantie ontvingen om dit euvel tegen te gaan.

Zestienhonderdvierendertig onder-scheidde zich evenals 1964 omdat men in oktober nog aardbeien kon eten. Of er echter omstreeks dezelf-de tijd ook „verscheidene” kievits-eieren werden gevonden en de tul-penbollen voor de 2e maal bloeiden, tot in november, is mij niet bekend. De politie te water op de IJssel be-hoeft zich er nimmer over te beklagen, dat er bij perioden te weinig water staat want in oktober en no-vember 1634 stond er op sommige plaatsen slechts 1½ voet. In de af-gelopen maanden was dat wel anders.

In 1642 waren de middenstands-voorschriften de gemeente Enkhui-zen niet vreemd want men moest aan bepaalde bekwaamheidseisen voldoen wilde men het beroep van loods mogen uitoefenen, terwijl de pandhuishouder — die in deze tijd ook al niet op veel sympathie kan bogen — zijn beroep slechts krach-tens een vergunning kon uitoefenen. Wie van ons zou ooit hebben ge-dacht dat reeds in 1646 al vereen-voudiging en differentiatie in de rechtspleging nodig was. Op 21 de-cember namelijk ontstonden „Min-dere Gerechtshoven en boeten de f. 50,— niet te boven gaanden” wer-den aan de nieuw gevormde rechts-colleges toevertrouwd zomede „kleine kijvagiënen, verschillen van woorden, dreigingen, vechtinge en dergelijke”. Nu telkens weer berichten verschij-nen over de dienst tussen West-Friesland en Staveren, lijkt het me wel interessant te weten dat voor het eerst in de geschiedenis over deze dienst in de officiële stukken over deze „IJslopers en veerlieden” wordt gesproken op 16 november 1654 door de burgemeester van Enkhui-zen en Staveren.

Tenslotte nog een voorloper van de warenwet met betrekking tot de vervaardiging van brood. Reeds toen (in 1655) werd aan de bakkers de verplichting opgelegd voor wat witen tarwebrood betreft zich te hou-den aan bepaalde kwaliteitseisen. In 1664 ontdekte ik een voorloper van de „Wet op de besmettelijke ziekten”, terwijl in 1669 de „Elger” als verboden vistuig in de ban werd ge-daan.

R.P. slip speld

Bovenstaand speldje van de Ver-keersschool der Rijkspolitie is voor het bedrag van f 0,50 te verkrijgen bij „De Varenkamp”. Het speldje — verschenen bij de opening van de slipbaan van het Korps — is ont-worpen door de opperwachtmeester J. Schot (Verkeersgroep Bilthoven) en kan alleen „over de toonbank” op de school worden gekocht. Schrif-telijke en/of telefonische bestellingen kunnen met het oog op de daaraan verbonden konsekventies van admi-nistratie, verzending etc. helaas niet geaccepteerd worden.

Rasechte speldjes spaarders: een nieuw exemplaar voor uw verzame-ling.

R.P.-Kalender 1966

De door de technische recherche in het ressort 's-Hertogenbosch reeds sinds vele jaren uitgegeven rijks-politiekalender (dit is de zestiende) is weer verschenen.

Er is thans uitgegaan van een ander procedé. Zes houtsneden, betrekking hebbende op de politie en vervaar-digd door leerlingen van enige kunstacademies, vormen de versie-ring. Voor hen die wijsheid nastre-ven — en welke rijkspolitieaan doet dit niet? — staan diepzinnige spreu-ken vermeld van historische kop-stukken en denkers.

Dat mejuffrouw Idje Mulders de vervaardigster van één van de hout-sneden is, berust — naar wij met zeer grote zekerheid menen te mogen vermoeden — op meer dan toevallige naamsovereenkomst met de adjudant F. A. Mulders, technisch rechercheur en artistiek gezinshoofd van een artistiek gezin.

unieke situatie:

Rijkspolitie op alle wateren van Amsterdam

**Goede samenwerking
met gemeentepolitie**

door de overste
H. WAAKOP REIJERS,
districtscommandant der rijkspolitie te water
te Amsterdam

★

★

★

Bij het lezen van bijgaand artikel zal elke rechtgeaarde „waterkip” ongetwijfeld gedacht hebben aan de Rijkspolitie te Water, die — zoals bekend — haar werkterrein heeft in die haven. Hoe werkt zij daar, hoever strekt zich haar activiteit uit en hoe verhoudt zij zich als vreemde eend in de bijt met een modern groot Korps van de Gemeentepolitie. Om hiervan een juist beeld te krijgen, is het wellicht dienstig om enige jaren in de geschiedenis terug te grijpen en te zien, hoe vóór de tweede wereldoorlog de verhoudingen lagen.

Als vanzelf dringt zich dan de vergelijking op tussen de toestand op politiegebied te Amsterdam en die te Rotterdam. Beide steden hebben en hadden een groot havengebied en hadden dus uit dien hoofde een intense bemoeienis op politieel gebied met die haven. Onmiddellijk springt dan een opmerkelijk verschil naar voren voor wat betreft de manier waarop men zich van die taak kweet. Rotterdam creëerde haar Rivierpolitie, met een eigen bureau en een commandant, ressorterende onder de Hoofdcommissaris; kocht een aantal vaartuigen en wees als arbeidsterrein voor deze dienst aan De Nieuwe Maas-Nieuwe Waterweg en de zeehavens met inbegrip van de daaraan gelegen terreinen van scheepvaartondernemingen.

Later werd deze dienst verheven tot een Afdelingscommissariaat. De voornaamste beweegreden van deze radicale aanpak lag in de omstandigheid dat Rotterdam een enorme transitohandel had met het achterland, in casu Duitsland (Ruhrgebied). Ik wil hier in dit bestek niet verder op ingaan. Het ontstaan van de Rivierpolitie Rotterdam is een hoofdstuk apart.

Bezien we de toestand in Amsterdam dan valt onmiddellijk op, dat deze haven in de eerste plaats een stukgoedhaven was zonder open verbinding naar de zee, waardoor de zeescheepvaartbeweging qua omvang (aantal zeeschepen en totale tonnage) veel kleiner was dan die van Rotterdam.

De te Amsterdam aangevoerde handelsgoederen kwamen daar ook grotendeels in het binnenlandse verkeer en de opslagplaatsen waren over de gehele oude stad verspreid. Straf-

bare feiten die zich met betrekking tot deze stukgoederen voordeden, werden behandeld door een afdelingscommissariaat binnen welks gebied de diverse scheepvaartmaatschappijen, cargadoors en stuwadoors hun bedrijf uitoefenden. Uit een en ander volgde, dat te Amsterdam zich nimmer die behoefte had doen gevoelen een apart commissariaat van politie voor de haven in te stellen. Voor het handhaven van de voorschriften van de Amsterdamse Politieverordening, Binnenaanvaringsreglement etc., zorgde de Gemeentelijke Havendienst.

Wel had de Gemeentepolitie een paar kleine open motorboten, doch die werden — meen ik — alleen gebruikt wanneer zich speciale omstandigheden in de haven voordeden zoals begeleiding van hoge bezoekers. Een werkelijke Havenpolitie, te vergelijken met de Rotterdamse Rivierpolitie, kende men in Amsterdam niet. Dit duurde tot de Duitse bezetting. De bezetter greep toen naar een bestaand reorganisatieplan, dat tendeerde naar een Algemene Nederlandse Politie. Blijkbaar was men er hier te lande reeds vóór 1940 van doordrongen, dat er aan de versnippering, om het woord chaos niet te gebruiken, die er ten aanzien van de politie bestond, een einde moest komen.

De door de bezetter aangestelde Reichskommissar für die Niederlande benoemde een Gevolmachtigde voor de reorganisatie van de Nederlandse Politie, uiteraard een collaborerende Nederlander, die de zaak wel grondig aanpakte. Hij formeerde een Staatspolitie, waarin de gehele gezamenlijke Gemeentepolitiekorpsen en de Rijksveldwacht opgingen. Als onderdeel van deze nieuwe Staatspolitie werd een Politie te Water geformeerd, waarvan de eerste kern werd gevormd door de vroegere Rivierpolitie Rotterdam en de bestaande Rivierbrigades van de Rijksveldwacht. Deze dienst werd uitgebreid over bijna het gehele land, door de oprichting van Groepen Politie te Water. Tot de bevrijding in 1945 waren de diverse groepen georganiseerd in drie Afdelingen namelijk Rotterdam, Amsterdam en Groningen. Door deze organisatie kreeg Amsterdam een politiedienst voor de Amsterdamse Haven.

Typisch in dit schema was, dat de Afdelingscommandanten ressorteerden onder Politiepresidenten te Rotterdam, Amsterdam en Groningen, welke laatste figuren min of meer te vergelijken waren met de voordien bestaande Directeuren van Politie, met welke functie voor en na de bezetting de Procureurs-Generaal bij de Gerechtshoven waren belast.

Na de bevrijding kregen — zoals bekend — diverse gemeenten (over het algemeen de grotere) weer een eigen gemeentelijk politiekorps, doch aan het onderdeel van de Staatspolitie, de Politie te Water, werd niet getornd, met als uitzondering de gemeente Rotterdam die haar eigen Rivierpolitie weer onder zich nam. Amsterdam daarentegen stelde er prijs op de Politie te Water — dit nu als onderdeel van het Korps Rijkspolitie — in haar gemeente te behouden. Voor de afbakening der bevoegdheden werd een zogenaamd „Gentlemen's Agreement” opgesteld, waarin werd bepaald dat de Rijkspolitie te Water in de gemeente Amsterdam haar politietaken in de gemeentelijke havens en wateren zou blijven uitoefenen. „Zij zou zich daarbij beschouwen als een onderdeel van de Gemeentepolitie zonder dat er nochtans sprake zou zijn van een bevelsverhouding.”

Deze situatie is nadien vastgelegd in de diverse organisatie-beschikkingen Rijkspolitie te Water, welke beschikking haar wettelijke grondslag gevonden heeft in de nieuwe Politiewet. Het spreekt vanzelf, dat er tussen de Rijkspolitie te Water in Amsterdam en de Gemeentepolitie een zeer nauwe samenwerking bestaat, die haar hoogtepunt vindt in de researchwerkzaamheden. Over deze werkzaamheden dus een enkel woord.

Naast de drie te Amsterdam werkzame groepen van onze dienst, door welke groepen een dag- en nachtsurveillance in de havens en wateren van Amsterdam wordt verricht, opereert nog een vierde groep, Researchgroep Zeehaven Amsterdam genaamd. De leden van deze groep behandelen alle op het water aan boord van schepen begane misdrijven, benevens die welke aan boord van Nederlandse schepen in he buitenland worden begaan door opvarenden daarvan.

Voorzover daarbij de hulp nodig is van gespecialiseerde mensen, bijvoorbeeld onderzoek van vingerafdrukken e.d., wordt steeds een beroep gedaan op de daarvoor uitstekend uitgeruste Gemeentepolitie van Amsterdam. Het uitwisselen van gegevens omtrent bekende onderwereldfiguren met de diverse recherche afdelingen van de Gemeentepolitie vindt natuurlijk veelvuldig plaats. Het ziet er dan ook wel naar uit, dat de vestiging van de Rijkspolitie te Water te Amsterdam ook in de komende decennia zal worden gecontinueerd — naar wij hopen voor altijd — wanneer er misschien ook in Nederland eens toe zal worden overgegaan tot de oprichting van één ondeelbare Nederlandse Politie.

Goede informatie kinderwetgeving

„Wegwijzer in de nieuwe kindernetwetgeving”, uitgegeven in opdracht van het Ministerie van Justitie. f 4.50.

De inhoud van dit boekje wordt voor het grootste gedeelte gevormd door de tekst van de op 1 juli 1965 in werking getreden wetten van 9 nov. 1961 tot herziening van het kinderstrafrecht, het kinderstrafprocesrecht en tot vaststelling van een nieuwe Beginselenwet voor de kindbeschermering en het Uitvoeringsbesluit kindbeschermering.

De wettekst wordt voorafgegaan door een tweetal hoofdstukken, waarin een kort overzicht wordt gegeven van de belangrijkste bepalingen van het nieuwe recht. Dit is op overzichtelijke wijze geschied, waarbij steeds de nieuwe bepalingen, voorzover nodig, worden vergeleken met de oude.

Hoewel geen aanspraak op volledigheid wordt gemaakt, zal ieder, die in kort tijdsbestek geïnformeerd wil worden t.a.v. de nieuwe kinderstrafwetgeving en enigszins thuis is in de wereld van de kindbeschermering, dit boekje met vrucht kunnen raadplegen.

Mr M. A. Dijksma

Personeelsmaatschappelijk werk bij Justitie: belangrijke diensten in stilte . . .

door mejuffrouw C. M. P. LAMMERS te 's-Gravenhage

In het verleden heerste de gedachte dat, indien een werknemer in dienst trad, de werkgever geen verdere taak had dan het tot stand brengen van een arbeidsovereenkomst waarbij de werknemer een bepaalde hoeveelheid arbeidskracht verhuurde tegen een daarvoor overeengekomen betaling. Uit deze arbeidsovereen-

komst als zodanig vloeide geen bepaalde verantwoordelijkheid van de werkgever ten opzichte van de werknemer als mens voort.

Door de moderne ontwikkeling echter is men gelukkig gaan inzien dat mét de arbeidskracht tevens de mens binnen de werkgemeenschap wordt gehaald. In verband met deze ge-

wijzigde opvatting zijn bedrijven (productie- of administratieve-) er toe overgegaan een daartoe bevoegde en deskundige functionaris aan te stellen om voor de problemen die het werken in een gemeenschap soms voor de individuele werknemer met zich mee kan brengen, zoals bijvoorbeeld aanpassingsmoeilijkheden binnen de werksfeer, oplossingen te vinden. De bedrijfsmaatschappelijk werkster had haar intrede gedaan. De overheid is geen „bedrijf in economische zin”, doch wel werkgeefster. Er is daarom een parallel te trekken tussen het bedrijf en de daarin werkende mens en de overheid met zijn ambtenarenkorps. Ook in deze laatste situatie is sprake van de verhouding „werkgever-werknemer”.

Men zou een departement kunnen vergelijken met een administratief bedrijf. Ook de overheid kent de ontwikkeling van louter administratief registreren van de lichamelijke aanwezigheid van de ambtenaar naar het zich verantwoordelijk voelen voor de zorg voor de mens in deze werkgemeenschap. In de loop van de tijd zijn diverse maatregelen getroffen waaruit deze zorg blijkt.

Ik noem er enkele die in hoofdzaak op het financiële vlak liggen:

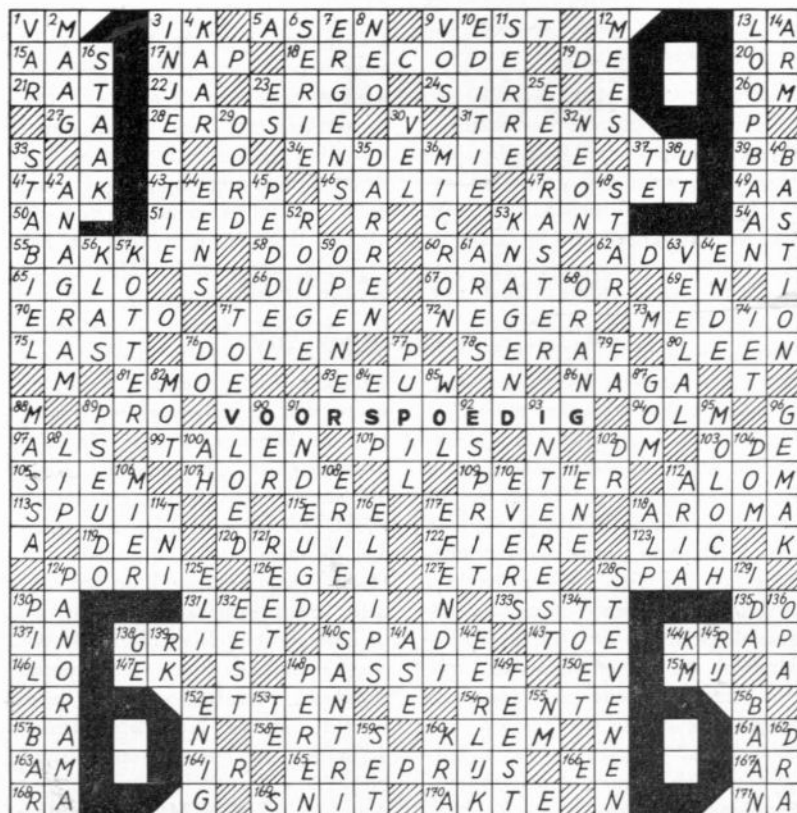
- 1e. *de 5% regeling*, waarvoor men in aanmerking kan komen indien men ziektekosten heeft, die, hoewel goed verzekerd zijnde, niet door een verzekeringsmaatschappij vergoed worden.
- 2e. *het gratificatiebesluit K 320*, dat b.v. toegepast kan worden in situaties waar sprake is van indirecte ziektekosten, waarvoor men doorgaans geen verzekeringen kan sluiten, zoals gezinshulp, extra voeding opname in een herstellingsoord aanschaf van een invalidewagen enz.
- 3e. *het verplaatsingskostenbesluit*, dat ook voorziet in tegemoetkomingen bij overplaatsing, of bij verhuizing op medische indicatie.

Winnaars nieuwjaarspuzzel in Coevorden, Hulsberg en Den Burg

Ruim 300 puzzelaars zonden een oplossing in van de nieuwjaarspuzzel. Vele goede oplossingen kwamen tevoorschijn en het lot moest beslissen.

De drie prijswinnaars zijn:

- 1e prijs f 30,—: Wmr. 1e kl. G. H. Bergervoet,
Secr. Bruintjesstraat 1, Coevorden.
- 2e prijs f 20,—: Owmr. E. de Heus,
Jhr. v. d. Maesenstraat 37, Hulsberg-L.
- 3e prijs f 10,—: W. F. Stomp,
Keesomlaan 4, Den Burgh-Textel.

Bij Justitie is medio 1952 op initiatief van enkele ambtenaren een Stichting in het leven geroepen, die tot doel heeft ambtenaren in financiële moeilijkheden bij te staan, het u allen bekende Sociaal Fonds.

Door allerlei factoren zowel buiten de werksituatie als daarbinnen kan een ambtenaar in moeilijkheden komen.

Om in deze situaties de helpende hand te kunnen bieden zijn deskundige functionarissen, maatschappelijk werksters, ook bij de overheid en bij ons Ministerie aangesteld.

Aanvankelijk werkten deze maatschappelijk werksters voornamelijk voor het Sociaal Fonds door het uitbrengen van een advies bij aanvragen om financiële hulp. Maar ook bij Justitie ontwikkelt het personeelsmaatschappelijk werk zich steeds meer en doet zich daarom een verschuiving in de taak van de maatschappelijk werksters voor.

Omdat een departement, zoals reeds werd geschreven geen bedrijf is, wordt over het werk dat de maatschappelijk werksters doen ten behoeve van het personeel (de ambtenaren) niet gesproken over bedrijfs-, doch over personeelsmaatschappelijk Werk. De sectie Personeelsmaatschappelijk werk is uit een oogpunt van doelmatig werken, ondergebracht bij het Stafbureau Algemeen Personeelsbeleid. Hoewel de maatschappelijk werksters dus organisatorisch ressorteren onder A.P.B., zijn zij ten aanzien van hun activiteiten geen verantwoording verschuldigd aan het Hoofd van het Stafbureau. Zij doen hun werk binnen het verband van het betrokken dienstvak.

Wanneer wordt of moet nu een maatschappelijk werkster ingeschakeld worden?

Vooropgesteld zij dat de lijnchef in eerste instantie de verantwoordelijke persoon is voor de aan hem toegevoegde ambtenaren. Maar de chef kan zich niet altijd diepgaand bezighouden met individuele personeelsproblemen en de daarachter liggende oorzaken.

In deze situaties, waarbij een methodisch, zorgvuldig en tijdrovend onderzoek vereist is, is het inschakelen van een maatschappelijk werkster op zijn plaats. Het is echter niet zo dat

nu de maatschappelijk werkster ook de taak van de chef en zijn verantwoordelijkheid voor zijn medewerkers overneemt. Het inschakelen van de maatschappelijk werkster kan, indien dit uitgaat van de chef, personeelschef of Hoofd van Dienst alleen gebeuren met medeweten en toestemming van de betreffende ambtenaar. Uiteraard kan ook de betrokken ambtenaar zich wenden tot de maatschappelijk werkster. Hij kan dit desgewenst rechtstreeks doen zonder zijn chef hierin te kennen. De maatschappelijk werkster kent een geheimhoudingsplicht: wat in vertrouwen haar wordt verteld, wordt niet aan derden doorgegeven. Wanneer hiervoor aanleiding is, of voor de oplossing van het probleem noodzakelijk dat anderen worden ingelicht, dan kan dit alleen met toestemming van betrokkene.

Welke zijn nu de problemen waar de hulp van de maatschappelijk werkster bij ingeroepen kan worden.

In het algemeen die, welke van invloed zijn op de werker en doorwerken in zijn werksituatie.

Enkele voorbeelden: migratieproblemen bij overplaatsing, door het niet kunnen wennen aan de andere woon- en leefomgeving; problemen rondom gewijzigde werksituaties, hetzij door reorganisatie of mechanisatie; moeilijkheden bij ziekte van de betrokkene zelf, de angst bijvoorbeeld dat zijn werk blijft liggen of geheel zal worden overgenomen door een ander wanneer de ziekte wat lang gaat

duren; ernstige of langdurige ziekte van één der gezinsleden, al dan niet gepaard gaande met financiële problemen en de zorg hoe deze dan op te vangen; moeilijkheden in het gezin; opvoedingsmoeilijkheden met kinderen.

De oplossing met name van die moeilijkheden die het gezin betreffen behoren primair niet tot de taak van de personeelsmaatschappelijk werkster. De verwijzing echter door de personeelsmaatschappelijk werkster naar de daarvoor aangewezen instanties kan wel tot haar taak gerekend worden, mede in verband met haar kennis van de maatschappelijke werk instellingen.

Moeilijkheden in de privé-sector kunnen hun terugslag vinden in de dienstuitoefening o.a. door verminderde werkprestaties. Niet alleen de betrokkene, doch ook de betreffende dienst is dus gebaat met het vinden van een oplossing. Ook omgekeerd kan dit zijn neerslag vinden in de huiselijke omgeving, hetgeen een wisselwerking tot gevolg heeft die de zaak verergeren.

De maatschappelijk werksters van het Ministerie verlenen hun diensten aan iedereen, bij elk dienstvak aan de ambtenaar en zijn gezin als aan de chefs, personeelschefs en Hoofden van Dienst.

Het is goed dat de mens zoveel mogelijk onbelemmerd door persoonlijke zorgen en moeilijkheden kan werken. De maatschappelijk werkster heeft tot taak hierbij te helpen.

De sectie Personeelsmaatschappelijk Werk is als volgt samengesteld:

- Mejuffrouw C. M. P. Lammers : Hoofd van de Sectie Personeels Maatschappelijk Werk, heeft voor zover mogelijk, Den Haag als werkterrein;
- Mejuffrouw J. J. Schuller : plv. Hoofd, met als werkterrein de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht;
- Mejuffrouw B. van den Bergen : de provincies Zeeland, Brabant en Limburg;
- Mevr. J. J. van Zutphen-v. d. Hoef: de provincies Gelderland en Overijssel;
- Mejuffrouw J. N. E. Hoving : de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en Avereest.

Als administratieve kracht is toegevoegd: mejuffrouw M. Seffelaar.

De sectie is gevestigd: Lange Poten 29 te 's-Gravenhage,

Telefoon 070 - 61 43 11, toestel 340 en 379.

De wereld van maand tot maand

De nieuwe bijdrage, die de belangrijkste denker over militair-politieke aangelegenheden in de westelijke wereld, Henry A. Kissinger, in zijn onlangs verschenen boek „The Troubled Partnership” aan de discussie over de kernstrategie van het Westen en andere problemen heeft geleverd, wordt door velen aangemerkt als verplichte lectuur voor politici. Het boek stelt echter een drietal thema's aan de orde die voor een ieder met politieke belangstelling eigenlijk eveneens verplichte lectuur is.

Het boek heeft drie hoofdthema's:

1. de verhouding Verenigde Staten-Frankrijk;
2. de kwestie van de medezeggenschap in atoomzaken voor de bondgenoten der Verenigde Staten;
3. de kwestie Duitsland, waarvan Kissinger vaststelt dat zij de beslissende onzekerheidsfactor is, die thans nog elke duurzame en vreedzame oplossing in Midden-Europa in de weg staat.

Kissinger gaat uit van het feit dat de NATO in haar oude vorm zichzelf heeft overleefd doordat Europa weer krachtig werd. Hiermee slaat hij degenen, die de crisis in het bondgenootschap op de generaal willen terugvoeren, een al te gemakkelijk argument uit de hand. De onderlinge verhouding der bondgenoten had volgens Kissinger in elk geval aan de veranderde situatie moeten worden aangepast, onverschillig wie er in Washington of Parijs regeert. Kissinger legt bij alle begrijpelijke distantie vis-à-vis generaal De Gaulle niet alleen respect, maar ook zelfs een zekere bewondering voor deze staatsman aan de dag. Hij vindt het opmerkelijk dat de generaal het heeft klaargespeeld om zijn macht door het Amerikaanse potentieel voortdurend te vergroten.

Uit het feit dat De Gaulle steeds meer maatregelen treft, die met de politiek der Verenigde Staten onverenigbaar zijn trekt Kissinger de even verrassende als verhelderende conclusie: juist omdat een individuele strategie in het atoomtijdperk niet meer mogelijk is hebben de bondgenoten van Amerika een speelruimte voor het najaigen van hun eigen belangen, die sinds de oorlog nog nooit zo groot is geweest.

Niettegenstaande alle verwijten, die Kissinger de Amerikaanse politiek maakt wegens haar onbegrip tegenover het Europese historische bewustzijn, kan men hem geen gaullist noemen. Voor Kissinger ligt de oorzaak van de meeste moeilijkheden van de NAVO in het feit dat de Verenigde Staten zich te laat of helemaal niet hebben verzoend met de idee dat de politiek van een sterk verenigd Europa niet onvoorwaardelijk parallel met die van Amerika behoeft te lopen.

Europa heeft na de oorlog weer zijn eigen identiteit gevonden. De Harvard-professor is het volledig met De Gaulle eens, dat de alles beheersende macht in de alliantie Amerika is.

Kissinger is niet alleen een belangrijk theoreticus der strategie, hij weet ook, dat veel, dikwijls alles afhangt van de psychologie der volken en van hun leidlieden. Hier blijkt hoe onafhankelijk Kissinger denkt en werkt. Hij geselt onbarmhartig de eis die vele Amerikaanse politici aan hun Europese bondgenoten stellen om onder volledige negatie van de historische gegevens — heden slechts met abstracte doelmatigheidsoverwegingen — te werken. Hij aanvaardt de nationale staten van Europa als historische data, zonder weliswaar het nationalisme in de verste verte te verdedigen. Kissinger erkent de rechtmatigheid van de gaullistische conceptie van het „Europa der vaderlanden” en geeft hieraan de voorkeur boven de Amerikaanse plannen voor de Europese een-

heid, maar tegelijkertijd waarschuwt hij de politicus in het Elysée om Washington niet zo onverhopen uit te dagen: „de ironie van de Frans-Amerikaanse rivaliteit ligt hierin dat de plannen en concepties van De Gaulle verder gaan dan zijn macht, terwijl daarentegen de macht der Verenigde Staten verder reikt dan hun politieke conceptie.”

Het eerste resultaat van de laatstgehouden vergadering van de NAVO-ministers van defensie was de verdere verhoging van het aantal in Europa gelegen tactische atoomwapens met 1000 stuks tot ca. 6000. Kissinger was dan ook niet bij de strategische planning van de Verenigde Staten en van de NAVO betrokken. Hij ziet het als een groot gevaar dat zo dicht aan de Russische grens atoomwapens worden opgeslagen. Al te gemakkelijk zouden deze kunnen worden gebruikt, om te vermijden dat de voorraden in de handen van de vijand vallen.

Kissinger veroordeelt ook de MLF, die hij slechts als een probaat middel ziet tot ontbinding van de alliantie. De ingrijpende veranderingen van de Amerikaanse strategie, van massieve vergelding tot „flexible response”, zijn volgens Kissinger de oorzaak dat in de laatste jaren in Europa nationale kernmachten zijn ontstaan. Kissinger erkent volkomen het Europese recht op medezeggenschap in atoomzaken, vooral dan wanneer de Amerikanen vasthouden aan hun strategie der „flexible response”, welke naar Europese opvatting het gevaar met zich brengt dat het atomaire afschrikkingseffect verminderd en de Sovjet-Unie wordt aangemoedigd tot een agressie met conventionele wapens.

Kissinger wijst de MLF volledig af. Hij verklaart haar militair ontoereikend en politiek een belasting voor het bondgenootschap, daar zij de Bondsrepubliek toegang tot atoomwapens geeft; bovendien is zij in haar bevelsstructuur onvermijdelijk onduidelijk. Hij rekent scherp af met elke hoop bij de Amerikaanse bondgenoten, dat door de MLF een van Amerika onafhankelijke atoommacht zou ontstaan. De toestemming van het Amerikaanse Congres hiervoor lijkt Kissinger ondenkbaar.

Overigens zou de MLF aan Europa slechts een veto geven over de inzet van 3% van de Amerikaanse atoomstrijdkracht.

De MLF zou Duitsland, dat reeds het grootste conventionele leger heeft, bovendien nog tot de belangrijkste Europese atoommacht maken. De gevolgen voor de alliantie zouden niet te overzien zijn.

Wellicht biedt Kissinger de meest verbluffende en stoutmoedige voorstellen, waar het de Duitse kwestie betreft. Hij wil van de Duitse hereniging opnieuw voor een vijftien jaar afzien en wenst de erkenning van een onder neutrale controle vrij gekozen regering in Oost-Berlijn, die na het verstrijken van deze vijftien jaar zou kunnen beslissen of zij de hereniging wil realiseren, dan wel als eigen Oostduitse staat wil voortbestaan. Voor de zgn. DDR stelt Kissinger dus zolang een status voor analoog aan die van Oostenrijk: onafhankelijk neutraal en gedemilitariseerd en in los verband met de Bondsrepubliek. Voorts bepleit Kissinger een erkenning van de Oder/Neisse-grens door de beide Duitse staten, terugtrekking van de Russische troepen achter de Oder, en van de westelijke troepen evenver van de huidige zonegrenzen. Berlijn als hoofdstad van Oost-Duitsland en tegelijk zetel van de organen der conferentie. De Bondsrepubliek zou bovendien voorgoed afstand moeten doen van elke toegang tot kernwapens.

De avonturen van muis Likkebaardje (IV)

Brief naar huis

Vader Snorrebaard en zijn vrouw waren verschrikkelijk ongerust. Moeder had vader dadelijk wakker gemaakt toen ze ontdekte dat Likkebaardje verdwenen was. Vader was eerst wat knorrig geweest en had gevraagd, of dát nu een reden was om hem wakker te maken. Toen was moeder een beetje boos geworden.

en Kind

„Jij ligt altijd maar te slapen en je trekt je nergens wat van aan,” had ze gezegd.

„Ik trek me er wel wat van aan,” verdedigde vader Snorrebaard zich, „maar jij bent altijd dadelijk helemaal overstuur. Je maakt je zenuwachtig om niets. Je bent altijd meteen bang. Een muis van onze familie mag nooit bang zijn. De Snorrebaarden zijn altijd dapper geweest, wat zeg ik, alle Snorrebaarden zijn helden en ik ben er een van.”

„Als jij werkelijk een held bent, dan ga je nu direct Likkebaardje zoeken,” zei moeder nog en toen ging ze naar haar keuken.

Vader Snorrebaard ging niet het hol uit. Hij was er bang voor, dat de mensen van het grote huis dubbel goed op muizen zouden letten, als Likkebaardje gevangen was. Hij dacht ook, dat het met Likkebaardje wel wat mee zou vallen. Die liep niet in zeven vallen tegelijk. Maar,

vader Snorrebaard kwam bedrogen uit.

Wie er ook kwam in het muizehol, Likkebaardje niet. Die zat maar wat in zijn kooi en hij begon zich al te vermaken met wat Henk er in had gezet. Hij kon zijn buikje vol eten, tot het stijf en rond was, en niemand plaagde hem, maar hij kon nooit eens met iemand praten en hij voelde zich zo eenzaam, alsof hij helemaal alleen op de wereld was. Dat bleef zo, totdat op een mooie, zonnige morgen een zwaluw neerstreek op de vensterbank. Likkebaardje, die nog nooit een vogel had gezien en alleen maar van z'n vader wist, dat er beesten bestonden die vliegen konden en dat die vogels werden genoemd, keek z'n ogen uit. Hij bekeek de vogel aandachtig en toen kreeg hij een plan. Misschien kon die vogel hem wel helpen.

„Hé, vogel,” piepte Likkebaardje zo hard hij kon en de vogel draaide zich meteen om, om te zien wie hem geroepen had. Eerst ontdekte hij niemand, maar opeens zag hij het muisje in de kooi en hij wipte even naar binnen. Hij was nieuwsgierig naar het muisje, maar hij had er ook medelijden mee, want opgesloten zitten was verschrikkelijk.

„Ik ben zwaluw Puntstaart en ik ben postbode in Zwaluwenland,” zei de vogel.

„Ik ben Likkebaardje en ik ben nog niks, alleen maar een klein, dom muisje,” zei Likkebaardje en hij vertelde hordend en stotend, hoe hij in de glazen bak gekomen was.

„Zo, zo,” zei de zwaluw, terwijl hij nadenkend voor zich

uit keek. „Kun jij wel schrijven,” vroeg hij even later.

„Nee, dat heb ik nooit geleerd, dus zal ik het ook wel niet kunnen,” antwoordde Likkebaardje.

De zwaluw begreep het wel. Hij trok een dik zwaluwenschrift en een potlood te voorschijn. Hij zei, dat hij een brief zou schrijven naar Likkebaardje's ouders en dat Likkebaardje maar moest zeggen, wat er in moest staan. Zwaluw Puntstaart zou het dan wel opschrijven. Zo gebeurde het ook. Toen de brief klaar was, beloofde de zwaluw te zullen proberen om vader en moeder Snorrebaard op te zoeken. Hij wist wel niet zeker, of dat lukken zou, maar hij zou zijn best doen. Toen vloog de zwaluw weg. Likkebaardje keek de vogel na. Als hij het muizehol nu maar kon vinden. Hij had wel gezegd, dat de post van Zwaluwenland voor niets staat, maar daar was het muisje niet zeker van.

GEZINSKREDIET

Geld voor uw gezin. Een persoonlijke lening past in de moderne koopstijl. Wij noemen het „Gezinskrediet”. Dat is contant geld, zonder borg. Direct beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Geen behandelingskosten vooraf. Van f 300,- tot f 4.800,- naar draagkracht. Onder wettelijke voorwaarden en grote discretie. Alles kan schriftelijk worden afgehandeld. Kwijtschelding restant bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

Amsterdam, Westeinde 10,
tel. 237271
Den Haag, Riviervismarkt 4,
tel. 639586
Rotterdam, Mauritsweg 45,
tel. 135743

GEZINSKREDIET 1926

nieuwe
nieuwe
nieuwe
nieuwe
nieuwe
nieuwe
nieuwe

uniformen

volgens voorschrift — 1966

de stad parijs

wagenstraat 45-46a
tel: 070-183077
den haag

74 jaar „uniforme” ervaring

N.V. v.h. Fa. WILLEMVANTWIST

's-Gravendeelsedijk 57
D O R D R E C H T
Telefoon (01850) 32 41 (4 lijnen)

Meubeltransporten

Moderne bergplaatsen voor inboedels

Emigratieverpakkingen

Tarieven voor dienstverhuizingen volgens Rijksregeling

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De waarzegger

Tragi-komedie in één bedrijf

Dramatis personae:

De officier van Justitie, aangeduid als O.v.J.

De koopman in gedragen kleren, aangeduid als K.i.g.k.

De politierechter, aangeduid als P.R.

De melkboer zonder snor, aangeduid als M.z.s.

De melkboer met de reuze-rode-rol-snoep-snor, aangeduid als M.r.r.s.s.

De waarzegger van numero 116, aangeduid als W.Z. 116 (zwijgende rol).

De edelsmid, aangeduid als E.S.

De poes van de waarzegger van numero 116, aangeduid als P.W.Z. 116 (miauwende rol).

De vergiftigde loodgieter, aangeduid als V.L. (afwezige rol).

Plaats der handeling:

In de zaal (nou . . . zaaal . . .) van de politierechter in het Paleis van Justitie (nou . . . paléis . . .).

O.v.J. (tot K.i.g.k.): U hebt op die fatale zondagachternamiddag de melkboer zonder snor dusdanig verwond, dat het bloed in druppels over z'n beste overhemd spatte?

K.i.g.k.: Moet u horen — dat zat zó. Ik was op visite bij m'n ouwe vriend, de waarzegger van numero 116, en we stonden in de tuin te praten over z'n poes, die vergiftigd was. Ik zei, dat 't een gore strek was, en toen zei de melkboer zonder snor, twee tuinen verder, dat we maar es op straat moesten komen. Nou, dat déjen we, en omdat z'n hand, gebald tot vuist, achter z'n rug zat, voelden we nattigheid, want de melkboer met de reuze-rode-rol-snoep-snor kwam d'r óók an, en d'r werd samengespannen met de vergiftigde loodgieter, die behalve z'n eigen, ook de poes van de waarzegger vergiftigd had. Toen dacht ik . . .

P.R.: U dácht niet, u timmerde erop.

K.i.g.k.: Wiedes. Als ik niet getimmerd had, hadden ze mij getimmerd.

P.R.: Wat zegt de melkboer zonder snor daarvan? U bent zogezegd 't slachtoffer. — Hebt u de poes eigenlijk begraven?

M.z.s.: Ik wist geeneens, dat 't stomme beestje dood was, edelachtbare. 't Enige wat ik wist was, dat ik een opdoffer kreeg, en dat ik geen beest kan zien lijen, omdat ik, als zijnde in de melk, niet tegen bloed kan en vandaar, dat, toen m'n zondagse overhemd . . . (M.z.s. wordt bleek om de neus en dreigt te bezwijken).
P.R. (bezorgd): Genoeg! — Wil ik de deurwaarder even laten roepen?
M.z.s. (slikt moeilijk): 't Gaat al wat beter, edelachtbare. Laat u maar.
P.R.: Waar is thans de melkboer met de reuze-rode-rol-snoep-snor? — Dat hij getuige.

M.r.r.s.s.: Lariekoek, edelachtbare. Allemaal lariekoek. Ik was een boek aan 't lezen. Als u weten wilt, wélk boek — 't ging over Kaap de Goede Hoop. Spannend en leerzaam, edelachtbare. — Afijn, ineens zie ik, dat de koopman in gedragen kleren de melkboer zonder snor, die m'n bloed-eigen broeder is, edelachtbare, lichamelijk letsel wou toebrengen. Maar ik dee niks, want demee had ik geschoten, dat-ie geen geweldadige voorwerpen in z'n hand had. „Laten we effen naar 't bureau om de hoek gaan,” zei ik dus. Maar zover kwámen we niet, edelachtbare. Nee. Ik had beter moeten weten, want als die man een grond heeft om van leer te trekken, is-ie geregeld een olifant gelijk . . .

P.R.: Van Kaap de Goede Hoop?

M.r.r.s.s.: Nee, van de Kerkstraat, als 't u 't zelfde is, edelachtbare, en omdat-ie óók al wou vechten met de vergiftigde loodgieter, dacht ik: hij is een ongelukkige — lópen laten!
P.R. (tot de edelsmid): En u? — Bent u de waarzegger?

E.S.: Nee, ik ben de edelsmid en ik zweer, als 't moet op de bijbel, edelachtbare . . .

P.R.: U hoeft niet te zweren. En ik moet de waarzegger hebben. De waarzegger van numero 116.

W.Z. 116: (Is afwezig en blijft afwezig).

P.W.Z. 116: Miauw!

P.R. (geschrokken): Wat is dat?

M.r.r.s.s.: De poes van de waarzegger van 116.

P.R.: En die is vergiftigd? — Lééft-ie dan nog?

M.r.r.s.s.: Óók een bak, edelachtbare. De vergiftigde loodgieter is immers ook niet dood?

K.i.g.k.: De poes leeft, edelachtbare. Maar alleen omdat m'n ouwe vriend, de waarzegger van numero 116, naar de dierendokter is geweest. En kijkt u án: 't beestje is zo kaal als een biljartbal, en dat heeft m'n ouwe vriend, de waarzegger van numero 116, negen gulden gekost.

O.v.J.: Dan kost 't u nu vijftientig gulden.

P.R.: Goed idee.

W.Z. 116: (Had het vonnis een week geleden al op een cent nauwkeurig voorspeld).

Doek.

Uit: „OP HET MATJE BIJ DE RECHTER” door Jan Lamers — uitgave Elsevier.

Eerste geslaagden N.S.F. - sportpaspoort

Onlangs is een nieuwe proef voor veelzijdige lichaamsvaardigheid, het N.S.F.-sportpaspoort geïntroduceerd. Bij deze proef zijn ook sportbeoefenaars, die in teamsporten uitkomen, betrokken. Het systeem voor het paspoort is gebaseerd op de duizendpuntentelling. Drs. F. O. van Kregten te Wassenaar (50 jaar) is de eerste, die zijn paspoort bij de Nederlandse Sport Federatie heeft ingeleverd, na met goed gevolg de zes proeven te hebben afgelegd. Door zijn uitstekende prestaties in de onderdelen schermen en schieten wist hij een puntenaantal van 2945 te behalen, waarvoor hem de onderscheiding eerste graad is verleend.

De tweede paspoorthouder, die voor de proeven slaagde, is de heer J. Visser uit Sittard (47 jaar). Ook hem is voor zijn totaal van 2600 punten de onderscheiding eerste graad toegekend. De graduering loopt van een minimumaantal van 1200 tot 2000 punten (derde graad), van 2000 tot 2500 punten (tweede graad) en boven 2500 punten eerste graad.

Personalia

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-10-'65: R. J. D. v. Beusekom, J. Pleijser en F. de Wit, schrijvers van Verkeersfotodienst naar Sectie Bijzondere Verkeerstaken.

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-11-'65: C. v. d. Brink, wmr., van Weesp naar Veldhoven; J. Stam, wmr., van Bergen-Binnen naar Heiloo.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'65: A. Zeldenrust, owmr., van Aardenburg naar Purmerend.

Per 15-11-'65: R. de Bondt, wmr., van De Lier naar Nieuwerkerk a.d. IJssel; B. H. de Bruin, wmr., van Alblasserdam naar Bodegraven; M. C. den Ouden, wmr., van Krimpen a.d. IJssel naar Capelle a.d. IJssel; W. G. v. d. Vlekkert, wmr., van Oegstgeest naar Sassenheim; H. J. Berkhout, wmr., van Sassenheim naar Sprundel; J. A. Boeser, wmr., van 's-Gravenzande naar Halsteren; H. Fool, wmr., van 's-Gravenzande naar Hilvarenbeek; J. C. de Groot, wmr., van Alblasserdam naar Dongen; A. Hage, wmr., van Bruinisse naar Made en Drimmelen; W. A. Streefland, wmr., van Krimpen a.d. IJssel naar Kaatsheuvel; C. Vreugdenhil, wmr., van Zoetermeer naar Raamsdonkveer.

Per 16-11-'65: B. B. Oldenburg, wmr., van Hillegom naar Rijnburg; J. J. v. d. Giessen, wmr., van Rijnburg naar Hillegom; W. Nieuwenhuizen, wmr. 1e kl., van Nw. Helvoet naar Zuidland.

Per 22-11-'65: P. M. Dieleman, wmr. 1e kl., van Breskens naar Zierikzee.

Per 1-12-'65: W. Schipper, adjudant, van Klaaswaal naar Bodegraven; A. Dijkshoorn, wmr. 1e kl., van Stougersdijk naar Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-11-'65: A. G. A. de Vries, wmr., van Rijen naar Mierlo; W. H. Ritzen, wmr., van Waubach naar Born; C. J. M. van Riel, wmr., van Rijen naar Gemert; M. J. M. Manders, wmr., van Veldhoven naar Horn; M. G. J. Leune, wmr., van Made en Drimmelen naar Rijen; J. M. A. Klaus, wmr., van Uden naar Nederweert; L. P. v. d. Hoff, wmr., van Veldhoven naar Reuver; M. T. A. M. Grielis, wmr., van Veldhoven naar Arcen; H. J. Wijen, wmr. 1e kl., van Blitterswijk naar Venray.

Per 16-11-'65: J. A. van Kuijk, owmr., van Peij naar Margraten.

Per 17-11-'65: J. H. v. d. Pol, wmr. 1e kl., van Sprang-Capelle naar Vollenhove.

Per 18-11-'65: J. v. d. Cingel, wmr. 1e kl., van Welberg naar Zierikzee.

Per 24-11-'65: L. W. M. v. d. Linden, wmr. 1e kl., van Moergestel naar Kaatsheuvel; P. Mulenberg, wmr., van Kaatsheuvel naar Moergestel.

Per 29-11-'65: S. J. v. d. Zwaag, wmr., van Venray naar Bergen-L.

Per 1-12-'65: F. J. W. van Rooij, wmr. 1e kl., van Rijen naar Overloon; J. J. Nohlmans, wmr. 1e kl., van Valkenburg naar Thorn; J. H. Gerrits, wmr. 1e kl., van Maastricht naar Alkmaar; H. Blekkenhorst, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar Alkmaar; D. de Vries, wmr. 1e kl., van Son en Breugel naar Assendelft; B. M. Voolstra, wmr., van St. Oedenrode naar Hoozeveen; J. Eits, wmr., van Rosmalen naar Nuland; G. Swets, wmr. 1e kl., van Baarle Nassau naar Sprang Capelle.

RESSORT ARNHEM

Per 15-11-'65: J. G. v. Donkelaar, wmr., van Nijkerk naar Veldhoven; G. W. Heusinkveld, wmr., van Aalten naar Rijen; E. A. J. de Kleine, wmr., van Vorden naar Son en Breugel; A. Potgieter, wmr., van Raalte naar Boxmeer; J. Schoemaker, wmr., van Groenlo naar Rijen; H. G. Sollie, wmr., van Wijhe naar Etten; F. H. A. Tiethof, wmr., van Haaksbergen naar Susteren; G. J. Visschedijk, wmr., van Haaksbergen naar Waubach; A. de Vries, wmr., van Wijhe naar Veldhoven; B. J. Wennink, wmr., van Groenlo naar Cuijk; A. C. van Eck, wmr., van Geldermalsen naar Maasdriel; J. Hulleman, wmr., van Holten naar Rijssen; S. J. Kingma, wmr., van Schalkhaar naar Tuk.

Per 1-12-'65: W. Bos, wmr. 1e kl., van Doetinchem naar Leeuwarden; W. H. M. Leeuwis, adjudant, van Brakel naar Goor; C. Klok, owmr., van Dodewaard naar Druuten; J. Overeem, wmr. 1e kl., van Beesd naar Andelst; G. Bullée, owmr., van Dinxperlo naar Schoonebeek; R. Venema, wmr. 1e kl., van Beuningen naar Benschop; W. J. G. Bladergroen, owmr., van Hoevelaken naar Oegstgeest; A. G. Oude Nijhuis, wmr. 1e kl., van Heeten naar Someren-Eind.

RESSORT GRONINGEN

Per 4-11-'65: H. P. Prak, wmr. 1e kl., van Uithuizen naar Wehe.

Per 15-11-'65: R. H. Eleveld, wmr. 1e kl., van Smilde naar Veenhuizen; R. Abbingh, wmr. 1e kl., van Sleen naar Smilde; H. de Bruin, wmr., van Zuidlaren naar Uden; J. C. Goos, wmr., van Oude Pekela naar Rosmalen; A. Hoen, wmr., van Oosterwolde naar Grave; A. Poelman, wmr., van Siddeburen naar Berlicum.

Per 16-11-'65: A. Koster, wmr. 1e kl., van Exloo naar Oosterhoogebrug.

Per 1-12-'65: D. de Jong, wmr. 1e kl., van Anjum naar Zwaagwesteinde; G. Haandrikman, adjudant, van Schoonebeek naar Sleen; J. L. Hoogesteger, wmr. 1e kl., van Leeuwarden naar Hallum; M. Aalderink, wmr., van Coevorden naar IJlst; W. Bouland, wmr., van Beilen naar Smilde; P. Dijkstra, wmr., van Siddeburen naar Oosterwolde; B. Trof, wmr., van Bellingwolde naar Oude Pekela; S. de Gries, wmr., van Bedum naar Middestum; P. Nanninga, wmr., van Bedum naar Arum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 10-11-'65: A. Oldenbroek, wmr. 1e kl., van Zwolle naar Zutphen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'65: Adjudant W. H. M. Leeuwis tot groepscommandant te Goor.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-12-'65: Adjudant G. Haandrikman tot groepscommandant te Sleen; adjudant G. Bullée tot groepscommandant te Schoonebeek.

Bevorderingen

STAF ALGEMENE INSPECTEUR

tot opperwachtmeester:

Per 1-12-'65: J. E. Speelziek te Driebergen.

tot schrijver A:

Per 1-9-'65: Mej. M. F. Nottet te Den Haag.

Wij herdenken

Owmr.
C. J. Gaorthuis
Obbicht en Papenh.
ress. 's-Hert.bosch
☆ 5-3-1918
† 23-11-1965

Wmr. 1e kl.
F. Mulder
Buinermond
ressort Groningen
☆ 26-6-1911
† 29-11-1965

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN tot adm. ambt. C 2:

Per 1-3-'64: D. J. Hanenburg te Driebergen.

Per 1-5-'65: J. F. Ch. Roos te Driebergen.

Per 1-11-'65: Mevr. C. J. Kroon-Geers te Driebergen.

tot schrijver A:

Per 1-5-'65: B. P. Matawlie en mevr. P. G. Thorn-Prikker te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-12-'65: R. Venema te Benschop; D. de Vries te Assendelft; H. Blekkenhorst en J. H. Gerrits te Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 16-11-'65: W. Nieuwenhuizen te Zuidland.

Per 1-12-'65: J. Schouten te 's-Gravenhage; A. Dijkshoorn te Rotterdam.

tot wachtmeester:

Per 14-9-'65: J. H. Gaasenbeek te Wadinxveen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-12-'65: F. J. W. van Rooij te Ovefloot; J. J. Nohlmans te Thorn; A. G. Oude Nijhuis te Someren-Eind.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'65: E. F. A. Schouten, C. J. A. Verhoeven, R. J. Kimenai en A. J. Kuipers te 's-Hertogenbosch; A. B. Martens te Roermond; C. J. Putmans te Eindhoven.

tot wachtmeester:

Per 1-12-'65: W. H. Janssen te Venray; D. W. Timmerman te Woudrichem; B. L. F. E. J. K. K. G. P. de Bruin te Vaals; J. B. Vos te Veghel.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-12-'65: J. Overeem te Andelst.

tot schrijver A:

Per 1-5-'64: H. A. Voermans te Apeldoorn (bur. pers.).

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 15-8-'65: A. M. Kuschel te Almelo (verkeer).

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-9-'65: H. J. A. Smit te Elburg.
Per 1-10-'65: G. Rook te IJsselmuiden.

RESSORT GRONINGEN

tot adjutant:

Per 1-12-'65: G. Bullée te Schoonebeek.

tot opperwachtmeester:

Per 16-11-'65: A. Kusters te Oosterhoozebrug.

Per 1-12-'65: J. L. Hoogesteger te Halum; W. Bos te Leeuwarden.

tot wachtmeester:

Per 15-11-'65: Th. J. v. d. Veen te Bergum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester:

Per 18-10-'65: E. T. F. M. Ramge te Amsterdam-Groep I; J. W. Tintel te Aalsmeer; L. H. Mos te Maasbracht.

In dienst getreden

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 17-11-'65: A. S. Matadin, schrijver te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-12-'65: F. I. Hengst, adm. ambt. C 3e kl. (op a.c.) te Castricum.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'65: I. D. de Vlaming, schrijver te 's-Gravendeel; K. Utermark, adm. ambt. C 3 te Hazerswoude.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-12-'65: H. J. M. Spoorenburg, schrijver te Someren (woonadres: Deurne, Kloosterstraat 3).

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'65: H. Glaser, adm. ambt. C 3e kl. te 's-Heerenberg; A. Hemeltjen, technisch controleur te Harderwijk (verkeer); Th. J. Peters, adm. ambt. C 3e kl. te Arnhem (comptabiliteit).

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:
Per 15-12-'65: K. J. Laninga, Doetinchem.

Per 1-1-'66: J. Schmetz, Maastricht; H. van der Werf, Heerenveen; A. P. van den Hurk, 's-Hertogenbosch.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 30-11-'65: W. A. Koek, owmr. te Alkmaar.

Per 1-12-'65: P. Sijs, schrijver te Schagen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'65: J. B. Slagboom, wmr. te Leidschendam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-11-'65: H. J. M. Grachten, owmr. te 's-Hertogenbosch.

Per 30-11-'65: J. J. L. Mols, adjutant te Wittem-Epen; M. C. Tesselaar, wmr. te Someren.

Per 1-12-'65: H. Flinterman, wmr. 1e kl. te Werkendam.

RESSORT ARNHEM

Per 30-11-'65: R. Groenewoud, adjutant te Nijmegen.

Per 1-12-'65: J. de Groot, wmr. 1e kl. te St. Jansklouster.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-12-'65: J. H. Berduszek, wmr. 1e kl. te Surhuisterveen.

Ambtsjubilea

Owmr.
J. Meijer
Obdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 5-2-1966

Wmr. 1e kl.
J. A. F. Winkinius
Dordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-1-1966

Wmr. 1e kl.
W. v. Dalen
's-Gravenzande
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-2-1966

Wmr. 1e kl.
W. C. Priem
Poortugaal
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 5-2-1966

Owmr.
S. Remerij
Geervliet
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 5-2-1966

Owmr.
B. Wermer
Dordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 5-2-1966

Wmr.
D. J. Blijleven
Rotterdam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-2-1966

Wmr. 1e kl.
M. H. Ubaghs
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 20-1-1966

Wmr. 1e kl.
Chr. Hemink
Oirschot
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-2-1966

Owmr.
F. A. Koopman
Grevendicht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-2-1966

Owmr.
H. R. Hoekstra
St. Odiliënberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-2-1966

Wmr. 1e kl.
S. H. v. Waerdekom
Nijkerk
ressort Arnhem
25 jaar op 3-2-1966

Owmr.
J. H. Olthof
Zieuwent
ressort Arnhem
25 jaar op 5-2-1966

Owmr.
J. Zaagmans
Ferwerd
ressort Groningen
25 jaar op 5-2-1966

Owmr.
J. van der Zee
Holwerd
ressort Groningen
25 jaar op 6-2-1966

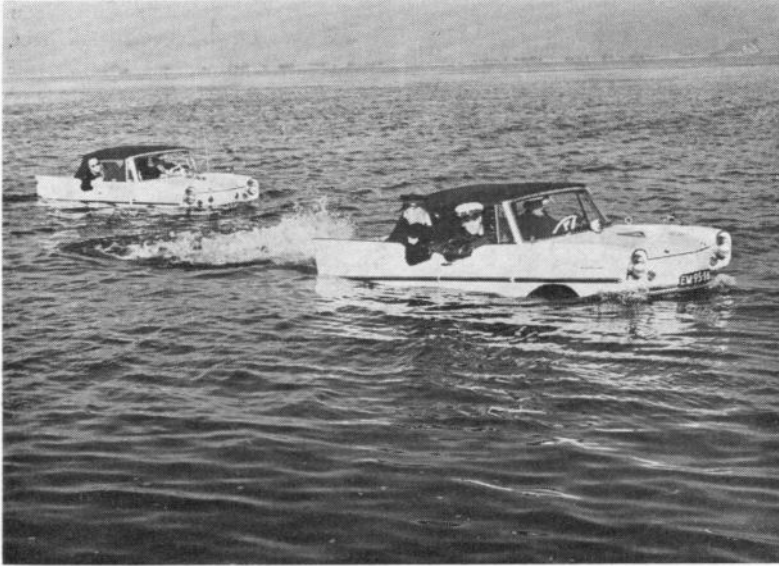
Wmr. 1e kl.
H. van der Donk
Nieuwe Pekela
ressort Groningen
25 jaar op 7-2-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 6 - FEBRUARI 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Schippers lieten roer in de steek

R.P. landrotten per auto te water en rustig voor anker

... want Amphicar kan rijden en varen ...

Wij zijn per auto te water gereden, met een frisse snelheid. En, wij behoeften niet gered te worden. We koersten een paar binnenschepen tegemoet, het Sneekermeer op. De schippers lieten het roer voor wat het was en waarschuwden hun vrouwen, terwijl de schepen uit de koers dreigden te lopen: want, er voeren immers twee auto's langzij: twee Amphicars, mét politie aan boord. Had de rijkspolitie te water de boten afgeschapt of er zwemmende auto's bijgekregen? „De technici staan tegenwoordig voor niets,” moeten die schippers hebben gezegd. En, zo is dat dan.

Het was in het overstromde Friese waterland allemaal begonnen op een weg, waarop eigenlijk teveel water stond voor auto's; waarin wij de uitlaatpijp van een motorzijspan-combinatie moeilijk hoorden pruttelen, maar dat weer te ondiep was voor een boot. De T.P.W. kwam er hoog-op-de-poten door, de particuliere Fiat met enig beleid, dat bougiekabels en verdeelkap droog moest houden. De Amphicars: ingenieuze

kruisingen tussen auto en boot, stoven er met onverminderde gang door.

„Daar zijn ze ook op gebouwd,” zei importeur Schöne uit Groningen, „op rijden én op varen.” En, tien minuten later dook hij er resoluut mee het Sneekermeer in. Voor zijn medepassagiers, de wachtmeester 1e kl. J. Eisen uit Oldeboorn, de wachtmeester 1e kl. R. van der Kuur en de technisch controleur R. Kemkers, beide uit Heerenveen, betekende dat een sensatie, want iedere weggebruiker probeert nu eenmaal het water te ontwijken. De kachel verspreide een behagelijke warmte onder het linnen dak van de Amphicar, het water klotste tegen de portieren, maar ondanks een snelheid van 15 kilometer kwam er geen drup naar binnen en de Amphicar-te-water bleek met een pink te besturen; de voorwielen als roer, twee plastic schroeven achter onder de wagen als zekere voortstuwing, aangedreven door de 1147 cc 4-cylinder Triumph Herald motor, die de Amphicar op de weg een topsnelheid van 120 km

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 6 — februari 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond

Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Bonkeweg 29

Lekkum post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Patrouille door verdrinken land

(Foto: Bas den Oudsten)

Nou blijft een TPW ook niet zo maar steken doch het Snekermeer is de TPW te diep . . .

per uur verschaft en een klimvermogen van 42 %.

De outsider moet even vertrouwd raken met de zwemmende auto, die in West Berlijn wordt gebouwd door de Duitse Wagon- en Machinefabriek, naar een ontwerp van de Duitse ingenieur Hans Trippel en in opdracht van het Quandt-concern, waarvan onder andere BMW, DB, DKW, DIW en Varta deel uitmaken. Maar, de uitleg, aan de demonstratie voorafgegaan, had het nodige vertrouwen gewekt: plaatdikte van de Amphicar 1,4 mm. Trouwens doorgeroest konden de wagens voor het overige ook niet zijn, want op 1 Amphicar wordt 38 kg verf gespoten. En, een technisch onderzoek heeft uitgewezen dat de wagen te water een grotere stabiliteit heeft als een boot van hetzelfde formaat.

„Je kunt er zelfs mee in zee en desgewenst even later in een vaart het zoute water afspoelen,” verklaarde de importeur. „En je kunt er een behoorlijke afstand mee afleggen zonder tanken. Op de weg gebruikt de wagen 1 liter op 10 kilometer, te water twee tot drie liter per uur.” En, wie dan ook nog verneemt, dat in de wagen een pomp is gebouwd, die er zo nodig 27 liter water per minuut uitwerkt, dat er boordverlichting is en zelfs een anker, die stapt rustig in voor de tocht, die een sensatie betekent. „Dit is ideaal als

tweede auto,” zei de importeur. „of nietsens als tweede. Denkt u zich eens in: je komt van je werk en je wilt rust, pure ontspanning. Je duikt de Loosdrechtse plassen in of de Friese meren, je vaart een paar uur rond en je bent alle zorgen kwijt.” Helaas, voor krapaan tien mille is de ontspanning voor de gewone vrijetijdbesteder een tikje aan de dure kant, al is het ongetwijfeld waar wat de importeur voldaan zei:

„Dit is geen vervoermiddel, maar een ding waar je gevoel voor hebt, een troetelkind van de bezitter, die er mee rijden en varen kan.”

Het rijden gaat uitstekend, hoogstens is de vering van de hoogbenige wagen een tikje stug, maar tijdens het varen hebben wij gefilosofeerd over wat de Amphicar, behalve als troetelkind van een enkeling, kan betekenen.

De wagen kan uitgerust worden met reddingsmaterieel en leent zich dan voortreffelijk voor toezicht aan de stranden en reddingswerk. Want, tot de uitgebreide uitrusting behoort zelfs een apparaat om reddingslijnen af te schieten en een brancard. Voor de politiedienst in Duitsland worden de Amphicars voorzien van megafoon, mobilifoon en uitgerust met een automatisch op te blazen rubberboot, eerste hulpmateriaal en andere nuttige zaken.

De importeur schakelde de versnelling voor varen uit en die voor rijden in, we zwipten de wal weer op, de boot was weer auto, de landrotten stapten weer in eigen wagen, wellicht een ogenblik met de neiging om bij de eerste de beste glooiing te water te rijden, ver weg te varen en ergens voor een rietkraag voor anker te gaan, met de kachel aan . . .

Bas den Oudsten.

. . . er in, maar ook zonder moeite er weer uit . . .

Vernieuwing gevangeniswezen aktuele zaak

Nederland en Zweden op nieuwe wegen

De vernieuwing van het gevangeniswezen in Nederland vindt gestaag voortgang. Dat wordt duidelijk voor wie het verslag leest over het gevangeniswezen in de afgelopen jaren. Er bestaat geen verschil van mening over de betekenis van de persoonlijke relatievorming voor de voorbereiding van de gedetineerden tot hun terugkeer in het maatschappelijk leven en dat is van invloed op het regiem. Het instituut van de open gevangenis, waar de straf in halve vrijheid ten uitvoer wordt gelegd, is in het bijzonder voor de langer gestraften van groot nut gebleken bij de overgang van de detentie in gesloten gestichten naar de vrijheid in 1961 en 1963. Er werd de mogelijkheid geschapen om met weekendverlof te gaan, hetgeen niet slechts een appèl is op het verantwoordelijkheidsgevoel, maar bovendien nuttig is voor de voorbereiding van de terugkeer van gedetineerden in hun gezin en milieu. Van dat verlof werd nimmer een apert misbruik gemaakt. Bovendien is in 1964 begonnen met het experiment van de executie van vrijheidsstraffen voor veroordeelden met een straf van maximaal 14 dagen, in de weekends.

In dit verband is het bezoek van een Nederlandse delegatie aan het kort geleden te Stockholm gehouden congres van de Verenigde Naties over de voorkoming van misdaad en de behandeling van delinquenten, bijzonder nuttig geweest. Daaraan waren namelijk excursies verbonden naar Zweedse gevangenissen, die op sommige punten meer doen denken aan hotels dan aan een nor.

De aanzienlijke verbeteringen die de laatste jaren in verschillende gestichten zijn getroffen in de voorzieningen van de keukens en wat betreft was-, toilet- en badgelegenheden, betekenen een belangrijke bijdrage aan de medische hygiëne in de inrichtingen.

Zweden voert ten aanzien van de gevangenis een progressief beleid, gebaseerd op de gedachte, dat om te beginnen een inrichting niet te groot moet zijn. Zo kan de gevangenis van Kumla 435 gedetineerden herbergen en dat is al veel, al bleven dermate grote mogelijkheden tot afscheiding gewaarborgd, dat de gedetineerden van gelijke aanleg niet met elkaar in contact komen. Recidivisten komen in het algemeen terecht in de gevangenis van Hall, gelegen in een uitgestrekt terrein met frisse gazons en met veel bloemen. Hoewel de indruk gegeven wordt, dat dit een enorme inrichting is, blijkt de accommodatie slechts toereikend voor 258 man. Deze inrichting is ten dele open, ten dele gesloten en ogenschijnlijk zijn de ontsnapingsmogelijkheden legio. In werkelijkheid blijkt dat bijzonder mee te vallen. Volgens de directie is er van ontsnapping minder sprake dan van niet terugkeren van weekendverlof, een systeem dat in Zweden in ruime mate wordt toegepast. En dat „wegblijven” gebeurt dan ook nog vooral in de zomer. Achter de ruime stalen ramen met veel glas, liggen de cellen van deze gevangenis; vertrekken, die even comfortabel zijn als de kamers in menig hotel. Er is in deze gevangenis en in deze niet alleen, een zo grote mate van openheid dat menige gevangene de sleutels van z'n cel in zijn eigen zak heeft. Dat is mede mogelijk door het gebruik van ingenieus opgestelde televisiecamera's en foto-elektrische cellen, alsmede door het aanbrengen van sloten, die op afstand bediend worden.

☆
☆
☆
☆
☆
☆
☆
☆
☆
☆

De inrichting van de cellen doet denken aan de gevangenis uit het voor-oorlogse Indië, waar een gevangene in vele gevallen zijn eigen bibliotheek en zijn eigen piano kon laten komen. Ook in Zweden is het mogelijk dat de gevangene zijn eigen meubilair heeft. Er is een aansluiting op de radiocentrale en er zijn prikborden, die in de meeste cellen

(vervolg op pag. 26)

In 19e eeuw trad Deventer „Mobiele“ Eenheid zonder technische hulpmiddelen op

Efficiënt optreden van pelotons Mobile Eenheden is onmogelijk zonder telefoon, mobilfoon, portofoon of megafoon. In 1827 was dat anders. Wel rukte een peloton op van Deventer naar het gebied tussen Meppel en Havelte, maar de harde bijstand voor het gezag was niet erg mobiel en ook niet zo snel als vandaag mogelijk is. Tegen het einde van 1827 werd begonnen met de

door
de wachmeester 1e kl.
Hans Seidel
te Steendam

aanleg van een aardbaan van Meppel naar Havelte.

Daartoe was veel werkvolk aange trokken uit alle delen des lands en zelfs uit het buitenland. En zoals vaak tijdens volks-verzamelingen het geval is, zo leidde ook deze samen trekking der arbeiders tot baldadig heden, welke dreigden te ontaarden in ernstige ongeregelheden, met meestal als oorzaak: de alcohol. Al spoedig regende het klachten bij de burgemeester van Meppel. Deze klachten werden op schrift gesteld en — vaak primitief aandoend — waren soms in enkele zinnen, kort en krachtig gemaakt, inhoudende wat er was geschied door de arbeiders der aardbaan. Men noemde deze arbeiders toen: „polderjongens” of „dijkgravers”.

O.a. de volgende klachten bereikten de burgemeester:

„Aanklagte van Lourens Jansen over het mishandelen van den Polderjonges of dijkgravers.”

„Op den 7 Dec. 1800 zeven en twintig zijn 4 of 5 man van de bovengenoemde personen in gekoomen en hebben gevraagd na Bier, Dewelke zij aan haar gegeven hebben en hebben gedronken voor een Gulden — van gevraagd om betaling. Zij wisten van geen betalen maar slaag kon hij wel krijgen.

Polderjongens terroriseerden streek bij Meppel

Den 10 Dec. zijn er weer een man of 9 ingekomen en hebben gedronken: aan bier voor 75 centen.

Genever voor 25 centen.

Tabak voor 20 centen.

Aangevraagd tot betaling. Dat zijn wij niet gewent, was het antwoord.”

„Aanklagte van Jacob Dop.”

„Den 10 December 1800 zeven en twintig Zijn er Bij mij ingekomen een man of negen polderjonges of Dijkgravers, vergezeld met een vrouwspersoon. gevraagd om genever welke ik aan haar heb gegeven en hebben gedronken: 2,70. ons gedwongen om Brood welke ik haar moesten geven. nog gevraagd om Kaas en ham welke ik niet had en daarna niet in staat was om te kunnen geven. Vroeg om Geld of Betaling het antwoord was Wij hebben geen geld.”

— o —

„Aanklagt van Hendr/ Middelveld.”

„Den 10 Dec. 1827 Zijn bij mij aan huis gekomen vier mansperzoonen zoo het mij scheen Polderjongens of Dijkgravers en hebben gedronken aan Genever voor 1,35 Cent. gevraagd om betaling het antwoord was wij hebben geen geld.”

— o —

„Aan Klage van Roelof Hesselingen en Reind Houtkamp.”

„Beiden met haar Knegten binnen Deze Stad zeggende, dat op den 10 Dec. dezes jaars Beiden zijn te werken geweest op het Groenwik. 'S avonds ongeveer 5 uren na huis willende gaan Kwamen voor het Land van R. Worst gelegen dicht bij de Galgenkamp, alwaar Dat er wierd Geroepen „Sla Doot, Sla Doot”. Kreeg R. van Hesselingen een slag aan het hoeft welke een Sonanput was met een stok waar dat evengenoemden heeft op de vlucht begeben het landwater in en Reind Houtkamp na Meppel in, welke vlucht Reind was met een

oud man die bij G. Kloosterziel ingevlugt.”

— o —

„Aanklagt van J. R. Postema. Tapper aan de Nieuwe Kikkers.”

„Op den 11 December 1827. 's Avonds ongeveer 12 uren kwam daar aan Deur zoo het mij scheen van Die Polderjonges of Dijkgravers, en vragen aan mij of ik de Deur wilde opene Maken. Vroeg aan haar wat volk zij waren, en wat haar begeerte was. Wij willen Genever of Bier hebben, het antwoord van mij was, ik Tap niet meer, Zij wilden er in en wilden Genever en Bier hebben waar op zij zeiden als gij de Deur niet los maakt Dan zullen wij hem los maken. Waar op Dat na de Deur niet los Durft te doen. Dat zij op dat ogenblik een Paal namen en sloegen in De Beide Voorraamen. Zestien Ruiten aan stukken en onderscheiden Roegies, waar op dat J. R. Postema het Geweer heeft Genoomen om zig te verdedigen en heeft een schot gedaan Waar op dat zij zig verweiderd hebben. Cirka een kwartier daar na Zijn zij weer om gekomen en met geweld daar in te willen wezen, waar op het antwoord was dat zij geen geweld meer zouden gebruiken. Dan Schied ik op het Leven, waar op zij mij een slag op de Glazen Gedaan hebben, waar op dat ik De achter Deur ben uitgelopen met het Geweer, waar op dat zij op de vlugt gingen met het uitroepen Wij zullen morgen weer om komen en Slaan U Doot.”

Tot zover deze klachten.

Het is begrijpelijk dat dit niet zo kon doorgaan, dat paal en perk diende te worden gesteld aan de baldadigheden, bedreigingen, afpersingen, etc.

De politiebezetting was te gering om de excessen het hoofd te kunnen

bieden en stond volkomen machteloos. Ook de Schutterij, welke eerst enkele jaren later (1831) mobiel zou worden verklaard, kon niets uitrusten, aldus de toenmalige Burgemeester van Meppel; althans hij achtte het niet verantwoord om de Schutterij 'n te zetten. Toch moest er iets gebeuren om het euvel doelmatig te bestrijden.

Daarom zond de burgemeester op 11 dec. 1827 — per koerier — een brief aan de Staatsraad Gouverneur der provincie Drenthe, zetelende te Assen, met verzoek om zo spoedig mogelijk een detachement cavalisten te zenden, ter sterkte van 30 manschappen.

Het antwoord kwam 2 dagen later, waarmede de belofte werd gedaan, dat aan het verzoek zou worden voldaan. Op 13 dec. berichtte de Staatsraad Gouverneur, dat hij dagelijks een rapport verwachtte, omtrent de gang van zaken.

Inmiddels was een ruiter te paard naar Deventer gegaloppeerd bij zich hebbende een brief van de Staatsraad Gouverneur. Het gevolg van het bezoek der ruiter aan de kerkstad was het volgend schrijven, hetwelk de Meppeler burgemeester ontving:

No. 390.

Deventer, den 14 December 1827.

„Ik heb de eer UWEdgestr. kennis te geven, dat ik op daartoe ontvangen bevel van Zijne Excellentie de Heer Luit. Generaal in het 2e Groot Militair Kommando het bevel voerende, om *ten spoedigsten* naar Meppel te dirigeren een detachement bestaande uit een Officier en dertig manschappen, der Afdeling Kurassiers No. 2, uit hoofde van ongeregeldheden onder het werkvolk aldaar, namens de Heer Generaal-Majoor, provinciale Kommandant van Overijssel, een Marsch-Order heb uitgevaardigd volgens welken het bedoeld detachement onder de orders van den Heer 1e Luitenant Van Olthoff, op den 15e dezer, te Meppel zal aankomen, en zich bij zijne komst aldaar, bij zijne Excellentie den Heer Gouverneur der Provincie Drenthe of bij afwezigheid van denzelve, zich onder de

orders der regering van Meppel zal moeten stellen.”

De plaatselijke Kommandant van Deventer.

(w.g. onleesbaar).

Hoe snel en energiek de zaak aangepakt werd, blijkt overduidelijk uit een zeer veelvuldige en vlugge briefwisseling. Zo schrijft de Staatsraad Gouverneur op 16 dec. 1827 aan luitenant Van Olthoff, dat hij het detachement moet splitsen in drie groepen, één groep moet legeren te Meppel, één te Nijeveen en één te Havelte en voorts, dat de „Hoofd-Directie” te Meppel zal moeten zijn en dat hij, Gouverneur, elke maandag en vrijdag rapport verwacht. Luitenant Van Olthoff antwoordt op 17 dec., dat het bevel is uitgevoerd ter handhaving der rust en veiligheid en opzicht der arbeiders, werkende in de gemeenten Meppel, Nijeveen en Havelte. Diezelfde datum wordt door hem aan de Wachtmeester Brasseur opgedragen, om met 2 korporaals en 12 manschappen naar Nijeveen te marcheren, om van daaruit dagelijks te patrouilleren en rapport uit te brengen. Eveneens van die datum dateert een dagorder van de Luitenant, luidende:

„Order.

1. Het Hoofdkwartier van gemeld det. is te Meppel en wordt van daar naar de andere betrokken gemeenten gezonden, als de aard der zaak vereischen zal.
2. Er zullen dagelijksch, Twee a Drie, en zo nodig meerdere, patrouilles plaats hebben, van welker bevinding, voor zooverre zij vanuit Meppel geschieden, telkens aan ondergetekende Kommandant en voor zooverre de gedetacheerden of Afdeelingen betreft, aan de respectieve Bevelhebbers daarvan, en door deze bij het einde van iedere dag, aan de ondergetekende Kommandant zullen geschieden.
3. Onverminderd het bepaalde bij het vorig artikel zullen, in geval van onrustige bewegingen, aan zijde der arbeiders en in het generaal, in geval dat er vrees is eenige stoornis der rust, hoegenaamd ook, de respectiewe Kom-

mandanten gehouden wezen, hiervan dadelijk zoo aan de ondergetekende Burgemeester der Stad Meppel, als aan die van de betrokken gemeenten kennis te doen dragen.

4. En zullen in het laatstgemelde geval de burgemeesters zowel als de Kommandanten, respectievelijk gehouden wezen, zich dadelijk op de plaatsen zelve te begeben, terwijl eerstgemelden alsdan alle hun geschikt voorkomende maatregelen zullen bezigen en laatstgenoemden alle orders, welke in de gegeven omstandigheden noodig geoordeeld mochten worden, stiptelijk zullen opvolgen: Zullende bij zodanige gevallen, waarbij het ondoelmatig zoud: zijn, om de komst der Respectieve Burgemeesteren af te wachten, het Det. of gedeelten van hetzelfde zodanig moeten handelen, als de aard der zaak, zal vereischen, met in achtneming om alleen dan, maar ook dan bepaaldelijk, geweld te kunnen en moeten bezigen, wanneer de middelen van overreding ontoereikend zullen bevonden worden.”
- (w.g.) Van Olthoff.

De Burgemeester
(w.g. onleesbaar).

Naar het schijnt, was reeds enkel de komst der cavalisten voldoende om de ongeregeldheden te beteugelen. De dijkgravers hielden zich koest, hetgeen we mogen aannemen uit diverse rapporteringen van korte inhoud, zoals:

„Rapport van 20 december 1827, melding door het det. Meppel. Geen bijzonderheden.”

Zoals ook het geval was tijdens optreden in Canada van de Canadese Bereden Politie, scheen ook hier reeds voldoende te zijn, dat de cavalisten zich alleen maar lieten zien en dat reeds het zien van het uniform voldoende was voor de dijkgravers, om zich koest te houden. Maar op 27 dec. 1827 meldt Van Olthoff, aan de Staatsraad Gouverneur:

„De Patrouilles zijn volgens order gedaan. Gisteren den 26 dezer 's middags te 4 uur, in arrest gebracht de polderjongen, genaamd Harsems, wegens gepleegde baldadigheid, bij de Kastelein Keur.”

Oppervachtmeester in Venray met granaat onderuit

Koelbloedigheid redde levens!

De vrije dag die de oppervachtmeester P. van Hout te Venray kort geleden genoot, zal hem nog lang in herinnering blijven. Net zou hij met zijn gezin aan de soep beginnen, toen twee knapen van een jaar of tien aan de bel hingen. In hun armen droegen zij „iets uit de oorlog”, dat zij in de Oostrumse bossen gevonden hadden. Dat „iets” bleek een Amerikaanse granaat te zijn van 25 kilogram. Zij meenden dat de

opper er wel raad mee zou weten. Voorzichtig nam hij het oorlogstuig, dat zoals achteraf bleek, op scherp was gesteld, van de knapen over, om het in de tuin een „veilig” plaatsje te geven. Maar op dat moment achtervolgde hem het noodlot. Terwijl hij één bepantoffelde voet op de beijze!de stoep zette gleed hij onderuit. „Op een dergelijk moment gaat er van alles tegelijk door je hoofd,” zegt de opper, „maar één gedachte overheerste toch: het ding mag in geen geval op de grond terecht komen, want dan ben je erbij.” Hetgeen met meer geluk dan wijsheid dan ook lukte, doordat hij zich langs de deurpost naar beneden kon laten glijden. Pas toen hij weer aan tafel zat realiseerde hij zich feitelijk het gevaar waarin zij hadden verkeerd.

Zeiden de mannen van de mijnopruimingsdienst, die de granaat later demonteerden: „Als dat ding ont-

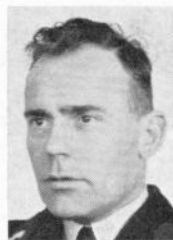
Opperwachtmeester P. van Hout
in minder gevaarlijke omstandigheden.

ploft was, was er van uw huis niet veel meer overgebleven” . . . Opperwachtmeester Van Hout is de vader van Annemie, die bijna twee jaar geleden eervol in het Korpsblad werd vermeld voor het met levensgevaar redden van een drenkeling uit de Maas en haar koelbloedigheid niet van een vreemde heeft, zo zou nu blijken.

J. van Aerssen.

Adjutant J. Brinkers groepscommandant te Hengelo-G.

Met ingang van 1 januari 1966 is de adjutant J. Brinkers aangewezen als

groepscmandant te Hengelo-G. Hij werd op 20 oktober 1914 geboren te Deventer en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingstijd ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Breedenhoek. Op 1 december 1953 werd hij postcommandant te 's-Heerenberg en op 1 februari 1958 aangewezen als plaatsvervangend groepscmandant te Bergh. Hij werd op 1 februari 1955 bevorderd tot oppervachtmeester en op 1 januari 1966 tot adjutant.

Adjutant J. de Visser naar Hedel

Met ingang van 1 januari 1966 is de adjutant J. de Visser aangewezen als groepscmandant te Hedel. Hij werd op 26 november 1913 geboren te Delft

en trad op 14 oktober 1936 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee; in de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Van 1 juli 1946 tot 1 augustus 1947 heeft hij gediend bij de na de bevrijding opgerichte Koninklijke Marechaussee, waarna hij weer terugkeerde bij het Korps Rijkspolitie, in de rang van wachtmeester 1e kl. en ter standplaats Limmen. Op 1 oktober 1949 werd hij aangewezen als postcommandant te Harmelen. Op 1 juni 1956 werd hij bevorderd tot oppervachtmeester en op 1 januari 1966 tot adjutant.

M.E. in 19e eeuw

Hoewel de annalen verder geen melding meer maken van onregelmatigheden kan men tussen de regels door lezen, dat er toch nog een en ander is geschied. Want op 10 februari 1828 vertrekt — in opdracht van de burgemeester van Meppel — een detachement Karussiers naar Assen, teneinde te getuigen voor „de Heer Regter ter Instructie bij de Regtbank van Eerste Aanleg, zitting houdende te Assen, ter fine als bij gezegde Dagvaarding vermeld.”

De marsroute gaat via Dwingelo, waar zij de 10e aankomen en overnachten, om op 11 febr. naar Assen te marcheren, te getuigen en aldaar te overnachten. Op 12 febr. dient de terugreis te worden aanvaard en op 13 febr. wordt het detachement weer te Meppel verwacht.

Nadien wordt nergens melding meer van gedaan. Het detachement is waarschijnlijk kort na de terechtzitting weer naar Deventer vertrokken.

De aardbaan tussen Meppel en Havelte kwam klaar, zij het ook na veel ongerief, vooral voor de bewoners van diverse omliggende dorpen, welke eindelijk hun rust weer vonden, dank zij het optreden van een mobiele eenheid.

Bron: Inv. Meppel no. 63, Rijksarchief Assen.

Technisch controleur C. Jongepier te Serooskerke succesvol in motorsport

door de adjudant C. DEN OTTER
te Middelburg

Van zijn achttiende jaar af heeft Simon Jongepier op een motor gereden. Officieel althans, daarvoor reed hij ook wel eens (zonder rijbewijs) maar daarover praat hij nu niet meer. Als technisch controleur bij de rijkspolitie kun je zo iets niet doen. Samen met zijn broer Kees, ook een enthousiast motorrijder, heeft hij deelgenomen aan alle ritten waarvoor ze maar tijd konden vrijmaken.

Geen wonder dat er in de huiskamer van het gezin Jongepier in Serooskerke op Walcheren een grote prijzenkast staat die vol is met bekers, medailles en andere trofeeën, die ze in de loop der jaren mee naar huis brachten.

S. Jongepier is ook de stimulerende voorzitter van M.A.C. „De Zeeuwen”, een vereniging die in Middelburg is gevestigd, doch waarvan een

flink aantal leden in Serooskerke woonachtig is.

In oktober 1963 kwam hij in Zeeland bijzonder in het nieuws. Voor de eerste maal in de geschiedenis van de motorsport werd een nationaal kampioenschap oriëntatieritten gewonnen door een Zeeuws duo: de gebroeders Jongepier. Ze moesten daarvoor strijden temidden van tien nationale ploegen. Simon was bestuurder en zijn broer kaartlezer. Ze deden toen voor de zevende maal een aanval op een van de hoogste plaatsen in dit nationale kampioenschap. Voorheen waren ze niet verder kunnen komen dan de middenmoot.

Het was heel moeilijk om het verste gemiddelde van 36 km per uur te bereiken. Vooral door de ongunstige toestand van de vele bospaadjes waarover het traject voerde, was het geen gemakkelijke opgave. Simon heeft een gedegen kennis van het K.N.M.V.-reglement. „Als je reglement en rittencode niet goed kent, kun je wel thuis blijven,” verzekerde hij.

Bij zijn opleiding tot technisch controleur vond hij het snuffelen in wetten en verordeningen dan ook helemaal niets bijzonders. In november 1964 namen Simon en Kees weer deel aan de landelijke kampioensrit. Ze maakten toen deel uit van vijf equipes die samen het

clubteam vormden van M.A.C. „De Zeeuwen”. Tot hun grote verrassing behaalden ze gezamenlijk een mooi succes: voor de eerste maal werd een groep uit Zeeland kampioen van de landelijke clubrittencompetitie.

Zeker, er was wel eens een tweede plaats bereikt, maar dit resultaat hadden ze niet verwacht, gezien de scherpe concurrentie van de andere ploegen, die alle uit zeer geroutineerde rijders worden samengesteld. Voor de gebroeders Jongepier was er nog een verrassing bij: ze werden tweede in het individueel kampioenschap. Daar er in deze oriëntatieritten enkele puzzelementen waren geslopen die de toets der kritiek niet goed konden doorstaan, misten de gebroeders een controle en verspeelden ze op een haar het kampioenschap. Door de puzzels liepen ze enkele strafpunten meer op dan de winnaar, waardoor ze werden ontroond.

Technisch controleur Jongepier kent elk onderdeel van een motor of een auto, dat hebben verschillende weggebruikers reeds tot hun schade ondervonden. Als hij in een T.P.W. van de verkeersgroep Middelburg door het Zeeuwse land rijdt ziet hij vele malen wegen en paadjes die hij op een motor heeft bereden tijdens een oriëntatierit. Zowel zijn broer als hij vinden motorrijden een fascinerende sport.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Feest rond goede gaven van de freule

Portofoons en afzethekken nodig bij gebruik uit 1740

door de adjudant F. S. BLAAS te Boxmeer

Foto's: Techn. Recherche 's-Hertogenbosch

Op carnavalsmaandag heeft de rijks-politie te Vortum, een van de naaste buurdorpen van Boxmeer een merkwaardige taak bij het in goede banen leiden van een feest, waarbij jonge kerels op losse paarden jagen. Het feest dateert uit de eerste helft van de 18e eeuw. Toen redden jongemannen een freule uit de moeilijkheden. Nu komt er nog altijd een freule aan te pas, maar ook portofoons en afzethekken.

In het begin van de 18e eeuw (1740 ongeveer) wilde een adellijke dame, mogelijk verwant aan de familie Van Sasse van IJsselt uit Boxmeer, haar reis per koets voortzetten naar haar bezittingen in de naburige dorpen. Het was noodweer en de weg was zeer slecht. De koetsier raakte de weg kwijt, kwam in de modder terecht en tenslotte brak de as van de koets. De paarden werden onrustig en sloegen op hol. Slechts met de grootste moeite kon de freule zich in het stuurloos geworden koetsje overeind houden.

Haar noodkreten werden gehoord door een paar op het land werkende boerenjongens. Zij snelden, gezeten

op hun paarden, de koets na, brachten de holiende paarden tot stilstand en bevrijdden de freule uit haar benauwde positie, verzorgden de koetsier, repareerden de koets en de freule kon haars wegs gaan. Als dank voor de haar geboden hulp belaste zij een haar toebehorende hoeve met een jaarlijkse uitkering van een metworst, een roggebrood, een wittebrood, een halve varkenskop en een ton bier, een en ander van bepaalde maat en hoeveelheid. Dit moet tot in lengte van jaren door de pachter van die Vortumse hoeve aan de Boxmeerse jongelingschap worden uitgekeerd, op voorwaarde dat er geen jaar mag worden overgeslagen. Deze gaven moeten elk jaar op carnavalsmaandag worden afgehaald en hoog te paard gezeten werd en wordt dit door ongetrouwde en te Boxmeer geboren jongens trouw en graag gedaan.

In de 19e eeuw ontstonden er strubbelingen, maar door bemiddeling van de Boxmeerse familie Van Sasse van IJsselt werd de zaak gered en kon de traditie worden voortgezet. Men neemt aan dat toen de wagen

Het keuren van de paarden.

werd gemaakt met de tekst: „Wij handhaven het recht onzer vadersen”, die ook nu nog wordt gebruikt om de gaven te vervoeren. Of de tonnen bier steeds op de plaats van bestemming (clubhuis) zijn gekomen, verhaalt de geschiedenis niet.

In de loop der jaren ontstond hieruit het paardrennen, naar de overlevering wil, langs dezelfde weg als die waarop het ongeluk met de freule gebeurde. De winnaar wordt koning van de „metworst” en mag de gaven in ontvangst gaan nemen. Het geheel gaat meestal in nauwe samenwerking met de carnavalsvereniging van Boxmeer, zodat aan jolijt geen gebrek is.

Uit erkentelijkheid voor de 19e eeuwse interventie van de familie Van Sasse van IJsselt spreekt de huidige freule de „koning” toe, waarna de gaven via een bepaalde omweg in het clubhuis van de vereniging „De Metworst” dienen terecht te komen. Begrijpelijker-

. . . nu met afzethekken . . .

wijze trekt dit paardrennen in de vroege carnavalsmaandagmorgen veel belangstelling. Was dit in de 18e en 19e eeuw niet zo bezwaarlijk, in de 20e eeuw werd met het groeien van het overige verkeer wel enige overheidsbemoeiing noodzakelijk. Aanvankelijk kon men nog wel volstaan met voor de rennende paarden uit een motor-zijspancombinatie van de rijkspolitie te laten rijden, waarbij het publiek dan wel opzij ging om de aanstormende paarden door te laten.

In 1960 werd het, ook omdat de deelnemers volbloed- en halfbloedpaarden gingen gebruiken, noodzakelijk het geheel te binden aan een overheidsvergunning met daaraan verbonden voorwaarden.

Een van de voorwaarden was dat de paarden en het tuig vóór de wedstrijd moesten worden gekeurd door deskundigen van de bereden groep Bostel.

Steeds groter werd de toeloop van het publiek, steeds drukker het verkeer. Een beroep op de sectie voor bijzondere verkeerstakingen werd noodzakelijk en zo kon het gebeuren dat thans, dankzij de verstrekking van afzethekken en portofoons, het geheel vast in handen ligt van de groepscommandant van Oploo en zijn medewerkers. Bij de uitreiking

Foto boven: Op het losse paard jagen de jonge kerels langs de weg die eens de freule ging.

Foto rechts: De hoge wagen waarmee al sinds mensenheugenis de goede gaven worden vervoerd.

★

van de goede gaven verleent tenslotte personeel van de Verkeersgroep ook assistentie. Waaruit moge blijken dat de rijkspolitieman ten plattelande door hechte samenwerking en met moderne hulpmiddelen overal tegen opgewassen is.

Adjutant J. L. Herkemij groepscommandant te Aalsmeer

Met ingang van 16 januari 1966 is de adjutant J. L. Herkemij aangewezen als groepscommandant te Aalsmeer. Hij werd op 25 oktober 1911 te Zierikzee geboren en trad op

2 januari 1939 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marchaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Wemeldinge. Op 15 mei 1947 werd hij verplaatst naar Hillegom en op 1 september 1955 werd hij postcommandant te Voorhout, waarna hij op 1 augustus 1960 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant, tevens rayoncommandant te Noordwijkerhout. Hij werd op 1 augustus 1955 bevorderd tot opperwachmeester en op 16 januari 1966 tot adjutant.

. . . goede gaven voor 18e eeuwse hulp . . .

Adjutant G. Bullee groepscommandant Schoonebeek

Met ingang van 1 december 1965 is de adjutant G. Bullee aangewezen als groepscommandant te Schoonebeek. Hij is op 17 juli 1916 geboren te Beesd

en trad op 8 oktober 1937 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Doetinchem (districtsstaf). Op 1 juni 1949 werd hij verplaatst naar de groep Doesburg en op 1 december 1957 werd hij aangewezen als postcommandant te Dinxperlo. Op 1 september 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 december 1965 tot adjutant.

Adjutant O. Kooistra naar Doorn

Met ingang van 1 januari 1966 is de adjutant O. Kooistra aangewezen als groepscommandant te Doorn. Hij werd op 1 mei 1914 geboren te Dantumadeel

en trad op 15 april 1935 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) waarna hij op 1 januari 1946 in de rang van opperwachtmeester werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Driebergen. Vervolgens werd hij postcommandant te Schagen (15 sept. 1950) en weer te Driebergen (16 april 1951). Op 1 juli 1951 werd hij aangewezen als waarnemend-groepscommandant te Bennebroek, waar hij op 16 oktober 1951 groepscommandant werd. Op 1 september 1954 werd hij districtsrechercheur bij de Staf van het district Utrecht en daarna op 1 november 1957 aangewezen als groepscommandant te Aalten. Op 1 januari 1957 werd hij bevorderd tot adjutant.

Jonge wachtmeesters organiseerden eerste reünie te Arnhem

door de wachtmeester J. C. DE GROOT

In Arnhem is voor de eerste maal een reünie gehouden van jonge wachtmeesters, namelijk van de voormalige klasse A van de cursus 1963-'64 aan de Opleidingsschool der Rijkspolitie. Een unieke gebeurtenis dus en een voorbeeld dat zeker navolging verdient. Voor wat klasse A betreft, staat het in ieder geval wel vast, dat dit de laatste keer niet geweest is. Dat een dag als deze voor een organisator veel werk met zich mede brengt, behoeft geen nadere toelichting, doch ook in deze geldt wederom: „de juiste man op de juiste plaats”, want mede door de voortreffelijke organisatie werd het een dag, waaraan wij nog lang met veel plezier zullen denken.

Het regenachtige weer heeft bijna niemand ervan weerhouden om deze dag mee te maken, zodat bijna geheel klasse A met inbegrip van de beide instructeurs present was. Het was een prettige gewaarwording, dat in het recreatiepaviljoen van de Opleidingsschool, ons welwillend afgestaan voor deze dag, voor volop koffie en koek was gezorgd. Opvallend echter was het wel te bespeuren dat de voormalige klasse A in het afgelopen praktijkjaar, aan een sterke uitbreiding onderhevig was ge-

weest en wel in de vorm van een aantal lieflijke dames, die de „oud-gedienden” vergezelden tot het wel-slagen van deze dag.

Na dit gezellige samenzijn in het paviljoen werd gedineerd in het hotel-restaurant „de Kroon” te Arnhem. Na deze feestelijke maaltijd namen al verscheidenen afscheid, waaronder de beide instructeurs, de adjutant Vissen en de opperwachtmeester Heij.

Dank aan de overste Proot en de opperwachtmeester Lenior, die door het beschikbaar stellen van het paviljoen en koffie met toebehoren, een groot aandeel hadden aan deze zo geslaagde dag. En last but not least: grote dank aan het adres van de wachtmeester W. H. Beerens, die deze dag bewerkstelligde.

★

Bij de foto:

... klasse A van de cursus 1963-1964 van de opleidingsschool Arnhem, bleek na ruim een jaar nogal wat in „sterkte” te zijn toegenomen.

Militair avontuur met 6 wachtmeesters gre

Eén dag in de „meest strijdlustige compagnie”

De grenadiers van de Koningscompagnie, die in de druilregen op de doorweekte bosbodem onder Ermelo hun bivaktentjes opsloegen, snapten er blijkbaar niets van. Wat was dat toch voor vreemde snoeshaan, die — weliswaar gekleed in vechttenue, maar toch kennelijk een militair „buitenbeentje” — door het bivak scharrelde?

's Morgens bij het vertrek van de compagnie uit de Saksen Weimarkazerne te Arnhem was het ook al niet geweest zoals anders. Een half uur lang hadden ze in hun „YP's-408” zitten wachten op de compagniescommandant. En toen hij kwam was de vreemde snoeshaan, in zijn uniform zonder een enkel rang- of onderscheidingsteken, in zijn gezelschap.

Slechts de mannen in de derde wagen, waarover sergeant Van Loon het bevel voerde wisten meer. Gedurende de anderhalf uur lange tocht van de kazerne naar het bivakterrein hadden ze volop gelegenheid gehad met de indringer kennis te maken. Zij wisten, dat de pseudo-militair tot de rijkspolitie behoorde. Evenals trouwens hun eigen sergeant. In het geblindeerde „pantser-infan-

terievoertuig” hadden ze bij het schaarse licht van enkele lampjes het Korpsblad van de Rijkspolitie bekeken.

Het is — op dit punt gekomen — wellicht dienstig ook aan de lezer de aanwezigheid van een wachtmeester en een opperwachtmeester der rijkspolitie in een militaire „vechtwagen” duidelijk te maken.

Feitelijk heeft de oud-adjutant A. van Weert, ex-bureauchef in het ressort Arnhem, er „schuld” aan. In zijn kwaliteit van voorzitter van de bond van oud-onderofficieren der Nederlandse weermacht (afd. Arnhem), maakte hij op een feestavond der onder-officieren van het Garde

Regiment Grenadiers kennis met zes sergeants, die zich ontpopten als evenzovele wachtmeesters der rijkspolitie. Het waren de wachtmeesters B. C. Tamminga (groep Putten), H. Martena (Dalfsen), J. Paauw (Lisse), J. van Loon (Wateringen), H. v. d. Spoel (Spijkenisse) en W. Pieters (Zoetermeer). Na een opleiding in Venlo en Den Bosch werden ze ingedeeld bij de Koningscompagnie. Zij voeren in de rang van sergeant een groep aan en fungeren als commandant van een YP-408 (één van de legeraanwinsten op het gebied van infanterie-vervoer).

De oud-adjutant Van Weert, die nog steeds veel belangstelling heeft

★
De sergeants Van Loon en
Van der Spoel in het bivak.
★

t nadiers

Tekst en foto's:

de opperwachtmeester

J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

voor het wel en wee van het Korps, schreef de redactie een brief en toen begon voor ons — 25 jaar na de „dienst” — een „militair avontuur”, waarin de zes wachtmeesters weliswaar de hoofdrollen vertolken, maar waaraan toch ook bij de verslaggever een prettige herinnering is achtergebleven, behalve dan aan het weer. Dat was namelijk allerellendigst, toen we ons op een sombere en druilerige maandagmorgen bij de bataljonscommandant, de overste D. B. W. van Ardenne, vervoegden. Eén telefoontje met de kapiteinadjutant Fabrie was voldoende gebleken, om het pad te effenen. Die troosteloos neersijpelende regen was ook feitelijk de enige dissonant in dit bezoek, waarin de overste ons na een kort gesprek „overdroeg” aan de commandant van de Koningscompagnie, de kapitein T. G. Waanders. Deze, in gevechtstenu gestoken, ontvouwde ons — met een korte en naar het leek wat meewarige blik op onze kleding — zijn plannen.

De compagnie stond reeds opgesteld op het kazerneterrein, gereed om uit te rukken voor een driedaagse bivak-oefening onder Ermelo. Een prachtige gelegenheid om de jonge collega's eens in hun militaire bezigheden gade te slaan, zo vond de kapitein, die zich van meet af aan een voortreffelijk gastheer toonde. Hij moet de verschrikte blik in onze ogen hebben opgemerkt, want hij haastte zich mede te delen, dat op zijn bureau een compleet militair

tenue gereed lag. Maar toen bleek, dat het leger geen rekening houdt met de toename in lichaamsomvang van zijn oud-gedienden, want zowel de buiten- als de binnenbroek waren met de beste wil van de wereld niet verder dicht te krijgen dan de onderste knoop. Een prachtig staaltje „camoufleren” leverde echter binnen een kwartier een (althans naar buiten) volwaardig militair op, compleet met helm. Van dit attriboot zouden we nadien in de „YP” nog veel plezier beleven. Het behoevde ons voor builen en wellicht een lichte hersenschudding, toen we meerdere malen vergaten dat een YP-408 nu eenmaal geen Rolls Royce is met onbeperkte ruimte.

Het stoere gevoel, als gevolg van de metamorfose, kreeg al spoedig een flinke opdoffer, toen we — na op de appelplaats te zijn voorgesteld aan de sergeant (of wachtmeester zo men wil) Van Loon — tegenover hem plaatsnamen in de „YP” voor het eerste deel van de tocht. Het volkomen afgesloten zijn van de buitenwereld was aanvankelijk bepaald onbehagelijk. Naarmate we echter ontdekten, dat met deze „YP-chauffeur” en in dit gezelschap niets kon gebeuren, begonnen we ons alengs op ons gemak te voelen.

Bij Harskamp stootte de colonne op de eerste hindernis. Een troep ganzen, kennelijk vol bange voorgevoelens voor de naderende feestdagen, had zich midden op de weg „inge-

graven”. Dankzij tactisch optreden van de vaandrig R. Wiggers was het weerstandsnest echter binnen enkele minuten opgeruimd. Tegen elven arriveerde de colonne op het bivakterrein. Nog altijd onder een loodzware hemel waar uit een dichte motregen neerwolkte.

Het eerste werk gold toen het inrichten van het bivak. Het was tijdens deze werkzaamheden, dat we de gelegenheid hadden tot een gesprek met de jonge collega's. En toen bleek, op dat moment toch wel enigszins tot onze verbazing, dat het huwelijk — als we het zo eens mogen noemen — tussen politieambtenaar en militair hier en daar nogal wat moeilijkheden had opgeleverd. Men heeft hier iets geheel anders van ons verwacht, luidde de unanieme klacht van de wachtmeesters. Op de opleidingsschool van de rijks-politie hebben we geleerd alles bedachtzaam, tactvol, rustig en met kalm overleg te doen. Hier daarentegen wordt een meer agressieve geest gekweekt. „Aanvallen, aanvallen, aanvallen!”, luidt het devies.

„Inderdaad,” beaamde de kapitein Waanders, „we hebben teveel van hen verwacht. Wij dachten, daar komen knapen die het klappen van de zweep kennen. Dat moet het neusje van de zalm zijn. Begrijp me goed, ik zeg niet, dat het geen flinke kerels zijn, of dat ze niet hun best zouden doen. Nee, dat zeker niet, maar

op dit werk was kennelijk hun vooropleiding niet afgestemd."

We moeten ineens denken aan een opmerking van 1ste luitenant C. Schotel, die we op onze zwerftocht door het kamp aantroffen bij de commandotent, bezig met het inrichten ervan. „De Koningscompagnie,” zei de luitenant, „is de meest strijdlustige compagnie van allemaal. Zij behoort dit althans te zijn.”

Ja en daar ligt dan het probleem van een aantal flinke kerels, van jonge mannen, die het beroep van politieambtenaar bewust hebben gekozen, maar in een andere overheidsdienst in conflict komen: met zichzelf (het wordt moeilijk je nog als politiemans te voelen) en in conflict met de dienst.

Waar liggen de oorzaken?

Weten deze op zo jeugdige leeftijd reeds met enig gezag beklede jongemannen geen weg meer met hun eigen houding? Is het bijeenbrengen van zes wachtmeesters in één compagnie wel een gelukkige gedachte geweest? Komen hier wellicht twee geheel verschillend gerichte opleidingen, vlak achter elkaar genoten, met elkaar in botsing?

Naar aanleiding van de gesprekken, zowel met de wachtmeesters als met de kapitein Waanders, zijn we geneigd zowel aan het één als aan het ander te denken. Zoals in zovele andere zaken, zal ook hier de waar-

heid wel ergens in het midden liggen.

De jongelui hebben beslist geen „hekel” aan de dienst, ook al beweren ze er de „neus vol van te hebben”. „Kankeren” is nu eenmaal een militaire „deugd”. Straks zullen ze met voldoening op deze tijd terugzien. Ook al kunnen ze er op dit moment de „noodzaak” niet van inzien. „Dat ze „twee jaar kwijt zijn” geldt voor ieder ander die de dienstplicht moet vervullen ook,” zegt de kapitein. „De vaandrags hier bijvoorbeeld hebben er hun loopbaan ook voor moeten onderbreken.”

Onze opmerking, dat het hier om twee overheidsinstanties gaat, die — gelet ook op hun taak — qua opleiding zo geheel anders gericht zijn, wil hij niet tegenspreken.

Voorts is er het punt, dat in geval van herhalingsoefeningen of bij mobilisatie, deze compagnie ten dele zonder (eigen) kader zit. Al zal dit in de toekomst (wanneer de politieambtenaren niet meer voor het vervullen van de militaire dienstplicht worden opgeroepen) worden ondergaan.

Dat de politieopleiding niet ideaal is als vóóropleiding voor de militaire dienst, lijkt zeker. In de politieopleiding prevaleert het individuele, het zelfstandig optreden. De militaire opleiding is veel meer gericht op teamverband. Het individu speelt

er een veel geringere rol bij, als individu wel te verstaan.

Dat jonge mensen door twee zo geheel verschillende opleidingen vlak na elkaar, enigszins uit hun evenwicht kunnen worden gebracht, lijkt ons niet ondenkbaar. Dat mede daardoor deze zes wachtmeesters zich hier voor een complex van moeilijkheden zien gesteld, is wel begrijpelijk. Wij willen er hier niet verder op ingaan. Wij hebben de feiten slechts geregistreerd, zoals we ze hebben aangetroffen en er enige — naar onze mening — logische gevolgtrekkingen aan verbonden.

Dat desondanks de militaire dienst met animo wordt vervuld konden we in de middaguren vaststellen, toen we met de groep van sergeant Paauw een „drill” meemaakten. Achtereenvolgens moesten een aantal geweer-schutters, een mijnenveld en een anti-tankopstelling worden opgeruimd, om vrij baan te maken voor de hoofdmacht. Bij de „drill” komt het er op aan, dat de manschappen de hun toegewezen taak als het ware automatisch uitvoeren.

De toch al niet geringe bewondering voor de militaire chauffeurs werd nog verhoogd, toen we na een uurtje de „drill” gevolgd te hebben, in een jeep naar het bivak werden teruggebracht. Als gold het een geplaveide autoweg, zo zeker voerde onze stuurkunstenaar zijn voertuig door een terrein, waar kort tevoren de „YP's” sporen van zeker wel een halve meter diepte hadden geploegd. Naast een drietonner stond de kapitein Waanders ons in het bivak reeds op te wachten. Met dit voertuig, dat voor de „supply” zorgde, beëindigden we het „militaire avontuur”. Op deze plaats echter niet vooraleer een woord van dank te hebben gebracht aan de officieren, de onder-officieren en de manschappen van de Koningscompagnie, die ons zo spontaan als „één der hunnen” in hun midden opnamen.

Toen tegen vijven het militaire tenue voor het gewone dagelijkse „kloffie” was verwisseld, moest toch wel even worden omgeschakeld van de „meest strijdlustige compagnie” met 6 wachtmeesters naar het dagelijks bestaan van één opper . . .

. . . aankomst in het bivak . . .

de doorgeschote

ui . .

10 jaar R.P.- carnaval in Roermond

door de
wachtmeester 1e kl.
A. J. WILLEMS te Roermond

Elk jaar op de elfde van de elfde barst de bom en bij het optrekken van de kruitdamp wordt de mens zich weer bewust van de naderende carnaval. De kostuums worden weer uit de mottenballenkist gehaald en de maskers uit de lade van de kast opgedoken. De carnavalskoorts raast weer over het zuiden des lands, in het bijzonder over Noord-Brabant en Limburg. Een hoempa-hoempatatereta-melodie brengt het bloed van de zuiderling aan het tintelen in de aderen en een simpel gebaar bestaande uit het opzetten van een mombakkes voor de spiegel, laat hem de sfeer van carnaval reeds proeven. Carnaval een magisch woord. Carnaval het feest der dwaazen. Spontaan zal hij ook dit jaar weer in het feestgewoel storten.

Drie dolle dagen lang. Aan dit festijn neemt oud en jong deel, standen en rangen bestaan niet, samen viert men opgewekt feest.

De nuchteren onder u zullen voor carnaval de neus ophalen en denken . . . carnaval . . . een poel van verderf. Echter voor deze lieden zullen we even een wandeling maken door de tuin der dwaasheid, waar men vreugde en ontspanning kan vinden. Het garantiebewijs heet carnaval.

Hoempa, hoempa . . . hoempa ja, ja een smeug melodietje dat uitnodigt om mee te zingen en op het ritme kan men heerlijk hossen. Men zou het ook dansen kunnen noemen. Carnaval heeft een eigen ritme.

Rijst natuurlijk meteen de vraag: „Kan en mag ook de rijkspolitie-ambtenaar carnaval vieren?” Met een wedervraag zou men moeten antwoorden „Waarom niet?” Is een carnavalsfeest niet een uitstekende gelegenheid en middel, mits op de juiste wijze gehanteerd, om de verhouding politie-publiek te verstevigen? En wat te denken van de werking van rijkspolitie-ambtenaren? Immers ontspanning is ook een facet dat niet vergeten dient te worden. De boog kan niet altijd gespannen zijn.

De moeilijkste tijd van wennen aan carnaval voor de politie is voorbij. Men mag, zij het met chauvinisme, zeggen: „Vanuit Roermond begon de victorie.” Er waren in 1956, vijf wachtmeesters der rijkspolitie 1e kl., te weten J. M. C. Kessels, A. J. Willems, W. A. H. Konings, H. M. van

Ark en W. van den Berg, die het waagden in overleg en met toestemming van de toenmalige districtscommandant, wijlen overste P. J. van Boon, een apachebal te organiseren. Het was voor die tijd zeer gewaagd, de voortekenen waren niet erg gunstig. Doch zie: het werd tot ieders verbazing een daverend feest. Het apachebal is uitgegroeid tot een bloeiende ontspanningsvereniging, die, hoe kan het anders, in carnavalstijd heet Carnavalsvereniging „De doorgeschote Ui”. Hoewel „Hollands” klinkend is de gekozen naam „De doorgeschote Ui” toch zuiver Limburgs. De raad van elf koos deze naam naar aanleiding van een zeer vrije interpretatie van de springende granaat. Een zootje van een rijkspolitieambtenaar gaf daaraan deze uitleg toen een vriendje vroeg: „Wat heeft diene papa toch veur ein gek dink op de kraag?” Het r.p.-zootje zei: „Gek dink, gank det is ein Ui, jao ein doorgeschote ui.” En zo dus de naam in Carnavalstijd. Elk jaar werd iets nieuws toegevoegd aan de lauweren van carnaval. De Raad van Elf, gestoken in jacquet en omhangen met waardigheid, het eremetaal der zotheid, deed haar intrede. Ook wordt elk jaar een Prins Carnaval gekozen door de Raad. Deze Prins moet een rijkspolitie-ambtenaar zijn. Het is uiteraard een hoge eer, wanneer men geroepen wordt tot deze hoge post der zotheid. De Raad van elf zoekt uit het Korps een representatieve figuur. Zoals een burger prins dit in tegenstelling tot de Rijkspolitie prins, drie

dolle dagen het gezag en beleid van de burgemeester overneemt in de gemeente, zo zal misschien in de toekomst de Prins van de Rijkspolitie, drie dolle dagen de plaats innemen van de inspecteur-generaal. Het overleg in deze zal te zijner tijd gevoerd worden door de wijze Raad van Elf van „de doorgeschote Ui”. Wat is een carnavalsvereniging zonder buutteredner? Wat is een taart zonder slagroom? De kleinste carnavalsvereniging in Limburg „de doorgeschote Ui” heeft er een. De wachtmeester Ie kl. Jorna, een buutteredner van formaat letterlijk en figuurlijk. Bij de provinciale kampioenschappen kwam hij steeds in de finale. Het vorig jaar wist hij het te brengen tot de vierde prijs. Een zeer behoorlijke prestatie, bevochten in een milieu van grootmeesters van de humor.

Rijkspolitie-ambtenaren die zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt voor een sociaal doel of een maatschappelijk streven en op de bres staan voor ontspanning, kunnen in de adelstand verheven worden en tot ridder geslagen. „De doorgeschote Ui” telt reeds enkele ridders waaronder de districtscommandant Roermond, de majoor W. A. Hulsmans. Als rasechte Limburger draagt hij het streven van „De doorgeschote Ui” een warm hart toe.

Elk jaar weer blijkt dat de rijkspolitie-ambtenaren zich steeds meer bewust worden, dat zij niet boven maar naast het publiek moeten staan. Op de carnavalsavonden is het publiek onontbeerlijk. De rijkspolitie-ambtenaren dragen zelf de verantwoordelijkheid voor het aanwezige publiek, immers zij kiezen hun vrienden en kennissen. Het aantal deelnemers — of als u wilt: carnavalsgekken — op zo'n avond bedraagt meer dan 600. Er wordt ook gedronken op deze avonden, ja zelfs goed gedronken want dansen en zingen maakt dorstig. Toch is de drank niet van primair belang maar het is er goed bij, want ieder die zo'n avond bezoekt wil zich ontspannen en niet worden geconfronteerd met uitpattingen die de perken van het fatsoen te buiten gaan.

Wees gerust: onder het genot van een pilske uit het vat en een dansje van een van de twee uitstekende orkesten, te weten een showorkest en

een boerenkapel, worden nieuwe vriendschapsbanden gelegd en oude verstevigd. En ze zijn er allemaal, de haremdues en de spaanse schone, de zigeuners en de straatverkens, de bedelaars en de edellieden, de indianen en clowns.

Het zijn echter niet allemaal Limburgers, neen de „Hollandse collega's” laten zich niet onbetuigd. Zij zijn zo met carnaval en de zuidelijke gewoontes vertrouwd geraakt dat er geen verschil meer is waar te nemen. Tegenwoordig voelt de Raad van Elf zich niet meer eenzaam, integendeel. Niet alleen het district Roermond, maar ook de districten Maastricht en sinds enkele jaren ook Den Bosch vieren carnaval. En niet te vergeten de diverse groepen die dit feest vieren, zij het niet zo groot opgezet, maar ook gemaskerd en

verkleed, om er enkele te noemen Arcen, Kessel, Helden, Schagen en ga maar door.

Het district Roermond had trouwens nog een primeur want het vorig jaar werd voor het eerst bij de Rijkspolitie, door de Raad van Elf, een jeugdcarnaval georganiseerd. Dat werd een kasstuk, de jeugd van 14 tot 16 jaar werd uitgenodigd en ieder mocht een vriend of vriendin mee brengen. Ook deze avond kon de toets der kritiek doorstaan.

De carnavalsvereniging van de rijkspolitie te Roermond „De doorgeschote Ui” is een begrip geworden en is reeds eniger mate door het publiek erkend. De carnavalsvereniging van groot Roermond, „de'n Uul”, maakte een groot gebaar door de hand uit te steken en deze hand werd door „de doorgeschote Ui”

hartelijk geschud. Ook zijn er zeer goede contacten met de gemeentepolitie Roermond. Hun carnavalsvereniging „de verbalenjagers” had de primeur van Nederland door als groep mee te trekken in de grote carnavalsoptocht. Lekker gek doen op gepaste wijze dat werd door het publiek enorm gewaardeerd.

Nog enkele dagen en de dolle tijd is weer voorbij. De dwazen hebben plaats gemaakt voor de serieuzen. De raad van elf, die door het plotseling overlijden van de opperwachtmester H. M. van Ark en het wegens drukke werkzaamheden terugtrekken van wachtmester 1e kl. W. G. v. d. Berg, werd aangevuld met de wachtmesters 1e kl. P. H. Eggers en J. J. Delissen, zal alle waardigheid voor een jaar afleggen. Alle rijkspolitie-ambtenaren, ieder op zijn manier, hebben gewerkt aan het lofelijk streven de politie en het publiek dichter bijelkaar te brengen. Carnaval was het middel en de gelegenheid. Alaaf.

De tentoonstelling „raad & daad” is in de komende maanden te zien in de navolgende plaatsen:

- Marrum:** 21-2 — 26-2, Chr. Landbouw Huishoudschool Marrum, Ringweg 21.
- Oude Pekela:** 28-2 — 5-3, Verenigingsgebouw „Concordia”, Burg. van Weringstraat 2.
- West Terschelling:** 14-3 — 19-3, Natuurhistorisch Museum, Burg. Reedekestraat 11.
- Workum:** 21-3 — 26-3, Huize „De Klameare”, Skil 6a.
- Wildervank:** 29-3 — 30-3, Hotel „De Nederlanden”, Nijverheidsstraat 99.

Adjutant W. A. Toret groepscommandant Hoogwoud

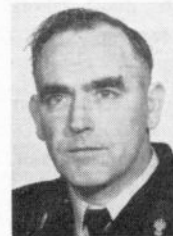
Met ingang van 16 december '65 is de adjutant W. A. Toret aangewezen als groepscommandant te Hoogwoud. Hij werd op 12 mei 1916 geboren te Rotterdam en trad op 19 augustus 1940 in dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Midlaren. Op 1 februari 1948 werd hij verplaatst naar Zuidlaren, op 1 mei '49 naar 2e Exloermond en op 7 augustus 1950 werd hij postcommandant te Exloo. Op 1 juni 1961 werd hij aangewezen als plaatsvervangend - groepscommandant, tevens rayoncommandant te Geldermalsen. Op 1 februari 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmester en op 16 december 1965 tot adjutant.

Langs de weg gezien

Een beroepsvisser had „langs de weg” wel eens een bord gezien dat de eerzame burger iets verbood volgens een artikel uit het wetboek van strafrecht. Dat inspireerde hem tot deze borden. De wachtmester 1e kl. H. Veenema van de post Ter Aar maakte er deze foto van die ons een glimlach en hem twee rijksdaalders oplevert.

Adjutant P. J. van Trigt groepscommandant Nieuwenhagen

Met ingang van 1 januari 1966 is de adjutant P. J. van Trigt aangewezen als groepscommandant te Nieuwenhagen. Hij werd op 6 november 1915 geboren te Samborn (Dld.) en trad op 7 april 1937 tot 1 maart 1939 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee, waarna hij tot 10 september 1940 werd aangesteld tot tijdelijk grenscontroleur. In de bezetting diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Urmond. Op 1 januari 1947 werd hij verplaatst naar Voerendaal en was postcommandant te Ubachsberg (1 december 1950) en Eijgelshoven (15 juli 1957). Op 1 augustus 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmester en op 1 januari 1966 tot adjutant.

Wachtmeester redt vijfjarig kind te Raamsdonkveer

Wachtmeester G. J. M. Volmerink, ingedeeld bij de groep Raamsdonk te Raamsdonkveer, zat zondagmorgen 16 januari, zo tegen een uur of twaalf rustig thuis, toen voorbijholende dorpsgenoten hem toeriepen:

„Er ligt een kind in het water” en daarbij wezen op een nabij zijn woning gelegen vijver. De rijkspolitie-man bedacht zich geen moment en spurte naar buiten. Hij zag toen dat in het eendenwak, dat in de vijver is gehakt, een kind dreef met de rug naar boven. Omstanders probeerden met behulp van stokken het kind dat in het wak lag — de vijfjarige Keesje Vissers — hulp te bieden, maar dit mislukte.

Volmerink sprong daarop zonder meer het ijskoude water in, zwom in enkele slagen naar het midden van het wak en tilde Keesje zelf op het ijs. Het bleek op het nippertje te zijn, want het kind was reeds bewusteloos. Door mond-op-mond beademing, waarbij de wachtmeester al spoedig werd afgelost door een E.H.B.O.-'er, werden de levensgeesten weer opgewekt. Per inmiddels gearriveerde (door de echtgenote van Volmerink gealarmeerd) G.S.A. werd Keesje naar het ziekenhuis te Raamsdonkveer gebracht, waar bleek dat hij de gevolgen van het koude bad te boven was gekomen.

Nieuw model fiets in Australië . .

Australië, waar de afstanden zo groot zijn dat ze bijna niet te vergelijken zijn met Hollandse maatstaven, is eigenlijk geen land voor rijwielen. Tot enige tijd geleden was er bovendien weinig verschil tussen de Australische en de Nederlandse tweewielers. Sinds kort is er een geheel nieuw en origineel model, dat wellicht de fiets meer populair zal maken: rubberkussens in de voorvork en onder de zadelbuis, werken als veren en geven het rijwiel een grote soepelheid. De wielen zijn veel smaller terwijl de versnelling aanzienlijk verschilt van de oude modellen. De prijs van de fiets is £ A. 39.15.6 en zou in Holland ongeveer f 315.— belopen. Deze foto lijkt overigens eerder betrekking te hebben op de verhouding publiek-politie dan op de nieuwe fiets . . .

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

Cuba is nu betrokken in de felle polemieken tussen de Sowjet-Unie en China. Peking richt nu zijn beschuldigingen ook aan het adres van Havana. Het verwijt de Cubaanse partijleiders dat zij een eenzijdig beeld van de Cubaans-Chinese betrekkingen geven. Het is nog niet zo lang geleden dat China in Castro een bondgenoot tegen de Sowjet-Unie zag, maar na het aftreden van Chroesjtsjow heeft Castro zich steeds nauwer aan Moskou verbonden. De Cubaanse communistische partij nam in maart 1965 zelfs deel aan de consultatieve conferentie te Moskou. De in Havana gehouden drie-continenten-conferentie is eveneens een duidelijke nederlaag voor de Chinezen geworden. De thans ingeluide Chinese polemiek tegen Cuba hangt hier ongetwijfeld mee samen.

In zijn redevoering van 2 januari heeft Castro zich beklagd over de ontoereikendheid van de Chinese rijstleveranties. Hij verklaarde dat de Cubaans-Chinese handel in 1966 een geringere omvang hebben dan in een der vier voorafgaande jaren. Een functionaris van het Chinese ministerie van buitenlandse handel gaf echter een correctie: de omvang van de Cubaans-Chinese handel zou in 1966 ongeveer het peil bereiken van 1964 en groter zijn dan in 1962 of 1963. China had in deze jaren 120 à 135.000 ton rijst per jaar geleverd en in 1965 250.000 ton. Cuba verlangde voor 1966 285.000 ton, maar China kon aan dit verlangen niet voldoen en had 135.000 ton aangeboden, evenveel als in 1964. Een ander strijdpunt schijnt te zijn hoeveel suiker een ton rijst waard is. In 1965 had China 370.000 ton suiker in ruil voor 250.000 ton rijst verkregen. Nu wil het tweemaal zoveel suiker voor het gewicht aan rijst. Er is nooit een overeenkomst gesloten die deze kwestie voor een langere termijn regelt, en ook het handelsprotocol voor 1966 is nog niet getekend. Peking betreurt het dat Castro met zijn redevoering ingegrepen heeft in de onderhandelingen en „eenzijdige en onware” dingen heeft gezegd. Deze polemiek is ook hierom belangwekkend omdat de Cubaanse onderhandelingen met Peking vroeger geleid werden door Ché-Guevara. Hij gold als een voorstander van de pro-Chinese koers en is sinds een jaar van het toneel verdwenen. Maar achter de gesloten deuren der werkcommissies op de eerste conferentie voor de solidariteit van de Aziatische, Afrikaanse en Zuidamerikaanse volken werd voortdurend gewerkt aan het weer tot elkaar brengen van de Sowjet-Unie en China. De sterke Chinese delegatie zette hardnekkig haar pogingen voort om de samenspanning tussen het Amerikaanse imperialisme en het Sowjetrussische revisionisme aan de kaak te stellen en de solidariteitsconferentie in beperkter vorm te reserveren voor de volken van Afrika en Azië; in mei 1967 zou deze organisatie dan een conferentie te Peking houden. Op het eerste punt hebben de Chinezen een nederlaag geleden, maar zij schijnen zich hierom niet te hebben bekommerd. Het is evenwel duidelijk geworden dat de meerderheid der afgevaardigden geen enkele belangstelling voor deze controverse toont.

Op elke vergadering stond een van de 34 Chinese delegatieleden op teneinde zijn oppositie tegen het Sowjetrussische standpunt tot uitdrukking te brengen en te verklaren dat „het noodzakelijk is om de strijd tegen het imperialisme of neo-kolonialisme te bestuderen in nauw verband met de gedragingen van die landen, welke openlijk met het Amerikaanse imperialisme samenwerken”. Onvermoeibaar en hoffelijk riep de voorzitter van de commissie de Chinese afgevaardigde dan weer tot de orde van de dag.

Ten aanzien van het tweede punt hebben de Chinezen enig resultaat bereikt, maar dit hoofdzakelijk dank zij de vele meningsverschillen binnen de diverse delegaties. In feite was iedereen te Havana het eens over het beginsel dat er een conferentie voor de drie-continenten-solidariteit in leven moet worden geroepen en de Zuidamerikaanse afgevaardigden hebben unaniem op uitnodiging van Nasser het voorstel voor een tweede conferentie in Kaïro aanvaard. Maar de uitwerking en toepassing van deze beginselen zullen vele moeilijkheden opleveren. Is het mogelijk of zelfs wenselijk dat naast elkaar twee verschillende conferenties worden aanvaard, de ene voor Afrika en Azië, de andere voor de drie continenten?

De Zuid-Amerikanen zijn het allen erover eens dat handhaving of liquidatie van de Afrikaans-Aziatische conferentie een kwestie is die alleen de Afrikanen en Aziaten aangaat. Zij menen dat een permanent secretariaat noodzakelijk is om de besluiten te coördineren, die te Havana gaan worden genomen en van speciale betekenis zijn ook voor Latijns-Amerika.

De Zuidamerikaanse delegaties hebben elkaar bij deze gelegenheid in dit verband voor het eerst ontmoet en hechten er veel waarde aan om deze eerste vorm van solidariteit nader gestalte te geven. Zij hebben een contact-commissie benoemd, bestaande uit drie leden, Costa-Rica, Chili en Brazilië, belast met de verzorging van de contacten met de Afrikanen en Aziaten en met de uitwerking van een voor alle delegaties aanvaardbare oplossing.

Op 9 januari hebben de communistische delegaties van Korea en Japan, die pleitbezorgers zijn van Peking, zich opgeworpen voor de handhaving van de Afro-Aziatische conferentie. Peking kan hierbij bovendien rekenen op de steun van Noord-Vietnam, het Zuidvietnamese bevrijdingsfront, Indonesië, Laos, Cambodja, Ceylon, Congo Brazzaville en tot aller verrassing ook nog van Zuidwest-Afrika.

De Noord- en Zuidvietnamezen zullen de gevierde helden zijn geweest op deze conferentie te Havana. Hun spreektijd was praktisch onbeperkt. Het communistisch dagblad van Cuba, Granma, heeft tegelijkertijd een Spaanse, Franse en Engelse editie tijdens de conferentie gepubliceerd en twee speciale brochures aan Vietnam gewijd.

Niemand van de aanwezige deelnemers aan deze eerste conferentie voor de solidariteit van de Afrikaanse, Aziatische en Zuidamerikaanse volken is echter naar huis vertrokken met het idee dat de strijdbijl tussen de Sowjet-Unie en China begraven is.

Imposant districts bureau Eindhoven officieel in gebruik genomen

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Foto's: Technische Recherche ressort Den Bosch.

Te Eindhoven, in de schaduw van het nieuwe en grootse tentoonstellingsgebouw van Philips, is op 3 februari het niet minder imposante bureau van het district Eindhoven officieel in gebruik genomen. Dat ging gepaard aan een staande receptie door de districtscommandant, de majoor M. de Ruiter en zijn echtgenote, in het theorie- en vergaderlokaal van het nieuwe bureau aan de Ekkerstraat. Tal van vooraanstaande personen uit het burger- en militaire leven en vanzelfsprekend ook uit de eigen politiekering zijn er hun opwachting komen maken. Ook de generaal J. Gerritsen was aanwezig.

Het Eindhovens districts bureau is na dat in Assen het tweede gereedgekomen districts bureau in het nieuwbouwplan van de rijkspolitie. Zoals

op de foto van het frontaanzicht duidelijk tot uitdrukking komt, is het geheel in een moderne en „open” stijl opgetrokken. Maar ook van binnen heeft het gebouw niets meer van de wat sombere aankleding der oude politiebureaus. Het gehele interieur ademt een frisheid en openheid uit, die ongetwijfeld het contact tussen de bezoeker (die toch meestal met enige schroom een politiebureau betreedt) en de politie zal bevorderen. Op de benedenverdieping is de verkeersgroep ondergebracht. Op de bovenverdieping zetelt de districtscommandant met zijn staf. De inrichting van de bureaulokalen is sober, doch vriendelijk.

In de kelder is niet alleen de hypermoderne oliestookinstallatie ondergebracht (één man kan de centrale verwarming met een pink bedienen),

De generaal J. Gerritsen en de majoor M. de Ruiter . . . gerechtvaardigde trots en voldoening . . .

maar er zijn tevens twee grote ruimten, die voor verscheidene doeleinden kunnen worden aangewend. De kledinguitreiking, waarvoor vroeger (dure) lokalen moesten worden gehuurd, kan er plaats vinden, maar ook kan er sport en ontspanning worden beoefend. Verder zijn er de rijwielstalling en overige bergplaatsen.

De binnenplaats achter het gebouw wordt omzoomd door 9 boxen voor autostalling en vier naar de eisen des tijds ingerichte boxen voor de

(vervolg op pag. 26)

★

Deze foto van een deel van de voorgevel van het districts bureau laat geen twijfel over het feit dat het Korps Rijkspolitie de beschikking kreeg over een modern en fraai gebouw.

Redder Piet Janssen (12) gehuldigd

In een officiële plechtigheid in het raadhuis van Broekhuizen is de 12-jarige Piet Janssen, zoon van de opperwachtmeester - postcommandant te Broekhuizen gehuldigd voor het redden van de 5-jarige Marga Beumers uit de Maas, waarover wij in de kolommen van het Korpsblad reeds eerder berichtten.

Burgemeester K. J. van Gerven overhandigde Piet een horloge met inscriptie van het Carnegie Heldenfonds. De plechtigheid werd bijgewoond door de wethouders, de ouders van Piet en door Marga met haar moeder. De groepscommandant de adjudant A. C. Schuurmans was uiteraard ook aanwezig. De luitenant J. J. Jorritsma vertegenwoordigde de districtscommandant van Roermond, de majoor W. A. Hulsmans. De wachtmeester 1e kl. A. J. Jorna bood Piet namens de verkeersgroep een boek aan.

Neem maar 'n dropje . . .

Wilt u misschien een dropje? Toe, doe 't maar, tenslotte eet het Nederlandse volk een kilo drop per hoofd per jaar en de dropverwerkende industrie in ons land heeft in Amsterdam zelfs een eigen laboratorium, dat uniek is in de wereld en in elk geval een garantie betekent, dat u er niets van overkomt. Drop is zelfs een geneesmiddel, dat werd eeuwen geleden al gezegd en het is waar, al is dat niet de reden dat nergens ter wereld zoveel drop wordt gegeten als in ons land.

Al in de tijden van de Assyriërs en de oude Egyptenaren werden de wortels van de zoethoutplant uitgekookt tot dropextract, want toen al was drop een geneesmiddel tegen keelpijn, maagpijn en andere kwalen. Hippocrates en Galenus hebben het drop al als zodanig geroemd en ook in de middeleeuwen bleef drop bekend; in de kloostertuinen werd de zoethoutplant gekweekt. Maar, buiten die sfeer werd drop ook gebruikt in allerlei liefdesdranken. En daarmee was het drop op weg om populair te worden, hoe vreemd dat wellicht ook is.

Het drop werd eigenlijk versnapering door toedoen van de monniken in de abdij van het Engelse Pontefract, die er gom en suiker door deden. Zelfs Napoleon had geregeld een zakje drop bij zich, maar die at het weer als geneesmiddel tegen zijn maagklachten. Voor het overige werd drop een lekkernij.

Nog steeds smaakte drop zoet, maar in Nederland werd eigenlijk de zoute drop uitgevonden, in ons land een groot produkt, maar daarbuiten niet. Buiten Nederland kent men nauwelijks drop. In de afgelopen zomer heb ik, zowel in Duitsland als in Oostenrijk, geprobeerd drop te kopen, maar er was geen dubbelzout, alleen op een enkele plaats de kleine mentholdropjes, daar bekend als „Bärendreck” . . .

En, al komt de grondstof dan ook echt niet van de beren, de winning van het zoethout, dat als onkruid langs de wegen rond de Middellandse zee groeit, is een primitieve zaak. De wortels worden in het seizoen uitgegraven en in kleine fabriekjes gekookt. Ingedikt tot zwarte klompen wordt het sap uit Turkije en van Sicilië als blokdrop naar Ne-

Voor Moeder

derland gebracht en met suiker en zout verwerkt tot het dropje dat wij kennen.

En, dat is echt nog niet alleen een lekkernij. Drop eten bij maagklachten, dubbelzout vooral, kan dé oplossing zijn, dat heeft in de afgelopen oorlog, toen er geen andere medicijnen meer waren, menigeen ervaren. Dat heb ik zelf bemerkt, tijdens een lichte voedselvergiftiging in de vakantie. Er is een uitgebreide literatuur over drop en het dropje is een onderwerp van voortdurende wetenschappelijke studie, vooral in het laboratorium van de Nederlandse dropverwerkende industrie in Amsterdam. Dat lab kon alleen maar in Nederland zijn. Want, al worden ook in Frankrijk en Engeland drop geproduceerd, het Nederlandse artikel van blokdrop, suiker en Arabische gom, wordt niet geëvenaard. Wilt u nog dropje? Het is goed voor u, neem er maar een, op gezag van

Marianne.

De avonturen van muis Likkebaardje (V)

Puntstaart ontmoet Snorrebaard

Vader en moeder Snorrebaard waren radeloos. Ze hadden overal gezocht. Eerst in de lange gangen, toen in de kasten van de keuken, in een paar kamers en in de kelder. Maar Likkebaardje was nergens te vinden, en ook de torren en spinnen, die onder de vloer van het huis woonden hadden het kleine grijze muisje niet gezien. Het was verschrikkelijk, hoe verdrietig de familie Snorrebaard was. Vader poch-

kunnen kruipen, want vogels horen niet in muizeholen, die zijn daar niet op gemaakt. Zwaluw Puntstaart maakte zich een beetje bezorgd. Hij had wel beloofd de brief over te brengen, maar zou hij zijn belofte nu wel kunnen houden? Zo zat hij te piekeren op de schutting van de grote tuin achter het oude huis, waaronder de familie Snorrebaard woonde. Hij kon maar geen oplossing vinden. Opeens hoorde hij geritsel tussen wat dorre bladeren, die dichtbij lagen. De zwaluw was meteen op zijn hoede, want je kon nooit weten wat er was. Poesen lusten ook vogels en dat wist Puntstaart heel goed. Hij keek dus goed uit zijn bruine kraalogen en hij zat klaar om weg te vliegen. Maar, even later kon hij wel dansen van plezier. Het was een muis, die daar tussen de bladeren liep te wandelen. Puntstaart vloog er dadelijk heen en streek vlak naast de muis neer. Die werd bleek van schrik.

„Schrik maar niet,” zei de zwaluw, „ik ben Puntstaart, de postbode van Zwaluwenland. Weet u misschien een familie Snorrebaard te wonen?” „Ik ben Snorrebaard,” zei de muis. „Dat noem ik boffen,” juichte de zwaluw, „ik heb een brief voor u van Likkebaardje.” „Wát,” schreeuwde vader Snorrebaard, „dus m'n zoon leeft nog?” „Ja,” antwoordde de zwaluw, „en hier is de brief.”

Bevrijdingsplannen

De oude grijze muis vergat de zwaluw te bedanken. Hij rende naar het muizehol, zonder uit te kijken of de poes ook in de buurt was. Maar, die lag zich te koesteren in de zon. Vader Snorrebaard kwam helemaal overstuur het hol binnen.

„Ik heb, ik heb, ik heb een brief,” hijgde hij, „een brief van, van Likkebaardje.”

Moeder begon te snikken van vreugde, en het duurde wel een kwartier, voordat de beide oude muizen er aan

dachten de brief te lezen. Vader scheurde met trillende vingers de envelop open en las met bevende stem:

Lieve vader en moeder,

Het spijt mij heel erg, dat ik weg-gelopen ben. Ik werd gevangen en zit nu in een grote glazen bak, in een van de slaapkamers boven in het huis. U zult mij hier wel niet gezocht hebben, maar dit is de slaapkamer van de jongen, die Henk heet en goed voor mij zorgt. Ik voel mij hier verschrikkelijk eenzaam, en ik weet nu wel, dat ik maar een klein dom muisje ben. Als 't kan, wil u dan proberen om mij hieruit te bevrijden?

Uw eigen muisje,

Likkebaardje.

De twee oude muizen waren er stil van. „Zo'n jongen toch,” mompelde vader en hij ging in een gemakkelijke stoel diep zitten nadenken, hoe hij Likkebaardje kon bevrijden. Maar, dat was niet zo gemakkelijk. Vader Snorrebaard zat zolang te piekeren, dat hij van vermoeidheid in slaap viel. En toen moeder hem aanstootte en hij wakker schrok, had hij nog geen plan. Het was ook verschrikkelijk moeilijk. De Snorrebaarden kwamen nooit boven in het grote huis. Ze wisten in de slaapkamers de weg niet en ze wisten zelfs niet hoe ze er moesten komen. Ze wisten alleen, dat de slaapkamers boven in het huis waren, maar dat was alles.

De volgende dag deed vader Snorrebaard bijna niets anders dan heen en weer lopen door de lange gangen. Zijn staart liet hij moedeloos achter zich aanslepen. Hij keek zo ernstig, dat de glimwormpjes, die de gangen verlichtten, niet wisten wat ze er van denken moesten. Ze begrepen niet, waarom die oude muis zo ernstig keek, hoe ze er ook over nadachten. Maar vader Snorrebaard vond dat hij reden had om ernstig te kijken, want dit was het ergste en het moeilijkste, wat hij in zijn leven meege-maakt had.

(wordt vervolgd)

en Kind

te er niet meer over, dat alle Snorrebaarden helden waren en dat hij er één van was. Hij was al verschrikkelijk bang geweest, toen hij naar zijn zontje zocht in de grote kamers van het huis. Stel je voor, dat hij de poes tegengekomen was. Die zou hem met huid en haar opgegeten hebben, zo zijn poesen nu eenmaal. Of, stel je eens voor, dat hij zo ver van het hol was afgedwaald dat hij het niet terug kon vinden. Iedereen zou hem kunnen pakken. Moeder Snorrebaard had tegen vader gezegd: „Jij bent wel een held, als er maar geen gevaar dreigt.”

Er waren al minstens zes dagen voorbijgegaan, nadat het kleine muisje was verdwenen. Vader en moeder Snorrebaard waren mager geworden van verdriet en ze dachten dat ze Likkebaardje nooit meer terug zouden zien.

Het was voor Zwaluw Puntstaart lang niet gemakkelijk, om uit te zoeken waar het muizehol ergens moest zijn. En al wist hij het precies te vinden, dan zou hij er nog niet in

Vernieuwing gevangeniswezen

(vervolg van pag. 4)

zijn behangen met specimen van vrouwelijk schoon.

De arbeid in de gevangenis is — ook in ons land — bijzonder belangrijk in het kader van de wederaanpassing van de gedetineerde aan het leven in de vrije maatschappij. De aanpassing van de werksituatie tijdens de detentie moet daarom zijn aangepast aan de situatie van arbeid in de vrije maatschappij. In Nederland worden daarom de arbeidsmogelijkheden uitgebreid door rationalisatie en mechanisatie. In het bouwplan voor de gevangenis in Zweden zijn zes inrichtingen opgenomen, die rond een fabriek worden gebouwd en op een geheel commerciële basis moeten werken. In Tillberga staat er een van. De gebouwen zijn gesticht als paviljoens, compleet met eetzaal, hobbyruimten, slaapkamers en, ook al staat er een draadafrastering rond het geheel, er is eigenlijk geen spoor van onvrijheid. De bewakers eten mee en hetzelfde als de gedetineerden. Terwijl — ook in ons land — de homosexualiteit in de gevangenis een probleem is, bestaat dat vraagstuk in Zweden nauwelijks. De gevangenis hebben namelijk ook bezoeken-kamers-zonder-kijkgaatje, met alleen een sleutel aan de binnenkant en vrijwel zonder beperkingen aan de bezoekduur, die dikwijls een gehele dag omvat.

Het grootste probleem voor mej. Barbro Hall, de directrice van de enige vrouwengevangenis van Zweden, in Hinseberg, is het binnensmokkelen van narcotica voor haar gedetineerden, die waarlijk behoren tot de zwaarste zondaressen, aangezien Zweden er niet erg van houdt vrouwen tot zware gevangenisstraffen te veroordelen.

De voornaamste klacht van alle gevangenisautoriteiten in Zweden slaat op een onvoldoende nazorg voor gedetineerden, die weer in vrijheid komen. Het gevangeniswezen zelf heeft geen al te grote vraagstukken in dit land, maar — evenals in Nederland — is het grote probleem te voorkomen, dat ex-gedetineerden niet vroeger of later andermaal voor de poort staan.

B. den O.

18 N.S.F.-diploma's uitgereikt in Groningen

In de maand december 1965 heeft een zeer groot aantal personen de vaardigheidsproeven van de Nederlandse Sport Federatie afgelegd, in totaal niet minder dan 331, waaronder veel leden van het Korps Rijkspolitie.

Op 26 januari werden in een feestelijke bijeenkomst aan achttien geslaagden uit het ressort Groningen in aanwezigheid van echtgenotes en verloofden diploma's en medailles uitgereikt.

Het was verheugend dat een aantal jonge wachtmeesters geslaagd was, even verheugend was, dat vele ouderen ook dit jaar variërend van de tweede tot de negende maal de proeven hadden afgelegd.

De uitreiking geschiedde door de territoriaal inspecteur, de kolonel J. R. Hoogkamer en de majoor H. W. Handgraaf namens de werkgroep vaardigheidsproeven van de N.S.F. Zij werden geassisteerd door de heer S. M. Lansink, chef de bureau van de N.S.F.

Foto: Techn. Recherche Groningen

Adjutant D. Gotink groepscommandant Lienden

Met ingang van 16 december '65 is de adjutant D. Gotink aangewezen als groepscommandant te Lienden. Hij werd op 26 mei 1911 geboren te Warnsveld en trad op 2 oktober 1936 in dienst bij het Korps Politietroepen.

Op 15 juli 1940 ging hij naar de Rijksveldwacht, waarna hij van 6 juli 1941 tot 1 december 1941 in dienst trad bij de Centrale Controle Dienst. Op laatstgenoemde datum werd hij gemeenteveldwachter te Geervliet. In de bezetting kwam hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Geervliet.

Op 7 mei 1947 werd hij verplaatst naar Nieuwpoort, waar hij later werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Hij werd op 1 maart 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 december 1965 tot adjutant.

Districtsbureau Eindhoven

(vervolg van pag. 23)

verkeersgroep. Alle materiaal voor technische onderzoeken aan motorvoertuigen van het kleinste moersleuteltje tot een hefbrug toe, zijn er aanwezig.

Twee bungalows, waarin een opperwachtmeester en wachtmeester 1e kl. een comfortabel woonoord hebben gevonden, completeren deze schitterende aanwinst in het nieuwbouwplan van het Korps Rijkspolitie.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot rijksambtenaar D:

Per 1-9-'65: B. R. Prior te Driebergen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachmeester:

Per 1-12-'65: J. C. L. v. Heijst te Dordrecht; W. P. Wisse te Rockanje.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'65: C. Maas te Dordrecht; W. C. Verbeek te 's-Gravenhage en J. Neufgliese te Middelburg.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 16-12-'65: D. Gotink te Lienden. Per 1-1-'66: J. Brinkers te Hengelo-G. en J. de Visser te Hedel.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachmeester:

Per 1-1-'66: S. Zuiderveld te Oude Pekela.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'65: P. S. Veenstra te Assen.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-7-'65: S. Ubels te Groningen.

In dienst getreden

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-1-'66: J. A. van Neijhof, rijksambtenaar E te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'66: J. J. M. de Boer, schrijver op a.c. te Amsterdam.

Per 1-1-'66: als parketwachter: P. H. Sijstermans en J. van Wijck te Alkmaar; H. Breijer, H. Brinks, A. de Jonge en C. E. Wever te Amsterdam; J. Peper en G. M. van Rijn te Haarlem; L. J. van der Biezen, F. v. Mourik en W. Vink te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'65: Mevr. I. D. Brand - de Vlaming, schrijver te 's-Gravendeel. Per 1-1-'66: als parketwachter: N. Baas, M. Eishout en J. Tuijnburg te 's-Gravenhage; W. H. Burger, J. Krikke, D. W. Suurbach en T. de Wit te Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'66: C. J. M. Vissers, adm. ambt. C 3 te Raamsdonk.

Per 1-1-'66: als parketwachter: C. J. van Miert, L. C. v. Onzenoord, C. J. N. v. d. Pol en J. F. v. Gils te Breda; J. G. A. Burgers, W. M. Nellissen en P. A. J. de Wijn te 's-Hertogenbosch; F. A. J. Reulen, H. J. M. Steine en G. J. Vranken te Maastricht; A. F. J. Jägers, J. Koldewijn en T. E. H. M. Willems te Roermond.

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'65: A. J. H. Bouwman, adm. ambt. C 3e kl. te Zwolle.

Per 1-1-'66: G. J. Grevers, schrijver te Aalten; W. Driessen, adm. ambt. C 3e kl. te Didam; H. G. J. Schel, schrijver te Ulft.

Per 1-1-'66: als parketwachter: C. Eefting, W. Hietbrink, H. G. A. Keuben, G. W. van Raaij, H. J. Sletbeen en W. F. Wieland te Arnhem; W. Rebergen en J. A. Walma te Zutphen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'66: als parketwachter: W. Dik, H. J. Meijer, D. Poelstra, J. Schipper en A. J. Tamming te Assen; R. v. d. Velde te Groningen; K. G. Postmus en A. Wynia te Leeuwarden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'66: G. C. Langelaar, schrijver A te Amsterdam.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachmeester met vermelding van het district: Per 15-1-'66: N. Niele, Alkmaar; J. de Hoop, Doetinchem; B. Meuleman, Assen; J. J. Miedema, Leeuwarden (in de rang van res.wmr. 1e kl.).

Per 1-2-'66: A. G. A. Schuijers, 's-Hertogenbosch.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-2-'66: A. Figeo, owmr. te Apeldoorn (Intendance).

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 15-12-'65: Mevr. S. C. Maurits-Schönlaub, typiste A te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-12-'65: J. M. Elles, owmr. te Utrecht; G. W. M. ten Holder, wmr. 1e kl. te Amsterdam; T. Gerritsen, adjudant te Doorn; L. H. Holster, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 31-12-'65: J. H. Noordeloos, owmr. te 's-Gravenhage; G. F. C. Vennix, owmr. te Hulst.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 31-12-'65: K. Hut, owmr. te Goirle; K. Bakker, owmr. te Breda.

RESSORT ARNHEM

Per 31-12-'65: E. v. d. Starre, owmr. te Herwijnen.

Per 1-1-'66: J. Haarman, wmr. 1e kl. te Lobith Tolkamer; D. v. d. Meer, parketwachter te Zutphen.

RESSORT GRONINGEN

Per 31-12-'65: W. J. Mulder, wmr. 1e kl. te Leeuwarden; A. J. Lammers, adjudant te Sleen; J. Hielkema, wmr. 1e kl. te Joure; A. Raspe, wmr. 1e kl. te Hoogkerk.

Per 1-1-'66: T. Wiersma, adm. ambt. C 3 te Sneek; O. H. Molenhuis, rijksambtenaar F te Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 31-12-'65: M. C. Kerpel, wmr. 1e kl. te Vlaardingen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 8-12-'65: K. Klein, B. H. Knoop en P. B. Huizer, adspirant te Arnhem.

Ambtsjubilea

Owmr.
C. H. Schenau
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-2-1966

Wmr. 1e kl.
K. J. Spitters
Rijen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-2-1966

Owmr.
L. H. Claessen
St. Geertruid
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 16-3-1966

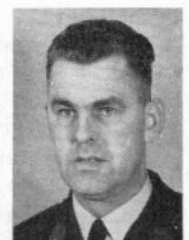
Owmr.
L. van Dijk
Raalte
ressort Arnhem
25 jaar op 18-2-1966

Owmr.
J. Volkers
Gramsbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 18-2-1966

Owmr.
R. Bloembergen
Twijzel
ressort Groningen
25 jaar op 20-1-1966

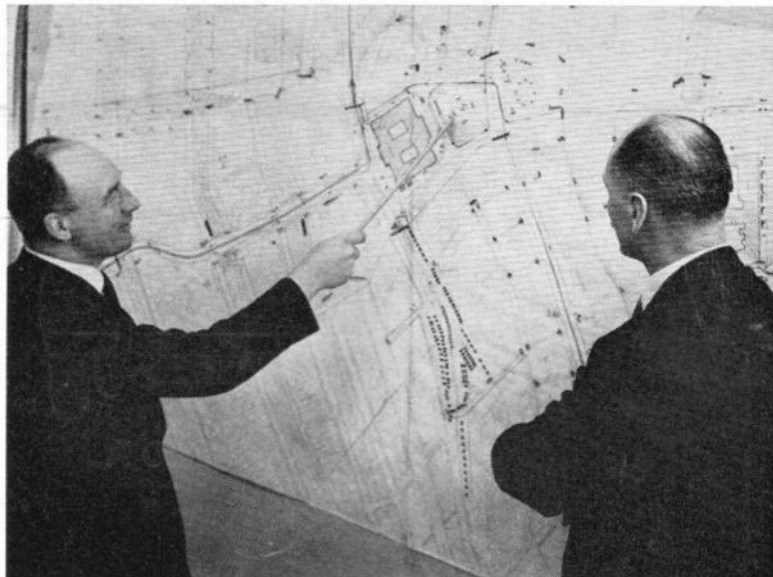
Owmr.
R. Heidema
Marssum
ressort Groningen
25 jaar op 7-2-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG N°. 7 MAART 1966

★
De hoofdinspecteur Heijink geeft de
opperwachtmeester Van Aerssen
uitleg van de organisatie

Op 10 maart . . .

Bijna 2000 leden van Korps Rijkspolitie ter assistentie in Amsterdam

Nooit tevoren heeft het Korps Rijkspolitie in enig gebeuren een voor handhaving van orde en veiligheid zo omvangrijk en belangrijk aandeel gehad als bij het huwelijk op de 10e maart. Nooit tevoren ook is er op zo grote schaal samengewerkt en vormden de gemeentepolitie Amsterdam, de Koninklijke Marechaussee en het Korps Rijkspolitie een zo waardevol team. En, wellicht nooit tevoren is er een zo grootscheepse politieke organisatie zo nauwkeurig opgezet als bij het huwelijk van Prinses Beatrix en jhr Claus van Amsberg. Want, bij 1000 man van de Amsterdamse gemeentepolitie werden 1859 leden van het Korps Rijkspolitie en nog eens 1700 man van de Koninklijke Marechaussee gevoegd. Opdat in de nauwe binnenstad van Amsterdam bij een ruimte voor 250.000 toeschouwers langs de 4 kilometer lange route van de trouwstoet en bij aangekondigde acties door provo's, orde

**Teamwork
van
politiekorpsen
gesteund
door
uitgebreide
verbindings-
apparatuur**

rust en veiligheid zoveel mogelijk gewaarborgd zouden blijven.

Net voor de tiende maart hadden wij over de hele organisatie een gesprek met de hoofdinspecteur K. Heijink, die voor het verstrekken van gegevens putte uit een lijvig draaiboek voor de politieke begeleiding van de gebeurtenissen van de zevende tot de elfde maart. Want, in verband met cocktailparties, gala bal's, diners en vooral ook in verband met gasten, die tevoren arriveerden, duurde het voor de Amsterdamse politie allemaal van 7 tot en met 11 maart. In het Paleis op de Dam was een permanente bezetting van 80 á 90 man, in het Amstelhotel en het Hiltonhotel een bezetting van tweemaal 60 man. In het Paleis zelf was een geüniformeerde bewakings- en een rekerchedienst met een permanente vaste wacht van 18 man in 12-urig dienstverband, om het Paleis lag een aantal vaste posten. De rest

van de ruim 80 man was mobiel en verscheen wanneer de Koninklijke Familie van of naar het Paleis ging. Hetzelfde systeem werd gevolgd voor het Hilton- en Amstelhotel: 9 man bij elk hotel in vaste detachementen van totaal 60 man. In en buiten de hotels was uiteraard ook marechaussee en rijksrecherche. En wanneer de Koninklijke Familie aan het Paleis was, stond er uiteraard ook nog de erewacht. Daarnaast was er de beveiliging van het raadhuis, de Westerkerk en op 10 maart van de routes. Vanaf 7 maart werd er al intensief gewerkt. Er waren onder meer zeer geregelde patrouilles ter voorkoming van „kalken” en dergelijke.

Programma

Teruggebracht tot de feitelijke proporties zag het „programma” er voor de tiende maart als volgt uit:

- 10.30 vertrek van het Paleis
- 10.45 aankomst stadhuis
- 11-11.30 huwelijksvoltrekking
- 11.45 vertrek naar Westerkerk
- 12.15 aankomst Westerkerk
- 12.30-13.30 huwelijksinzegening
- 13.45 vertrek naar Paleis
- 14.15 aankomst Paleis
- daarna souper tot 18.00 uur.
- ± 21.00 uur aankomst Hiltonhotel voor filmvoorstelling huwelijksplechtigheid
- 22.00 uur taptoe op de Dam.

Maar er was veel meer, zelfs veel meer nog dan een groots vuurwerk bij de Rai om 21.00 uur, buurtfeesten, halve kermissen, of een wielervedstrijd.

Gedegen opzet

„Er zijn,” aldus de hoofdinspecteur Heijink, „eigenlijk drie soorten maatregelen: ordemaatregelen, verkeersmaatregelen en veiligheidsmaatregelen.

De hele route en de omgeving daarvan is verdeeld in negen vakken. Elk vak heeft een commandant, die verantwoordelijk is voor de handhaving van orde en rust. En dan is er nog een tiende vak, namelijk bij de Westerkerk, waar belangrijke aan- en afvoerroutes zijn voor onder meer kamerleden en waar gezorgd moet worden, dat de route draait en opnieuw gegroeped wordt. Het is

duidelijk, dat wij met een korps van 1900 man, bij een sterkte van 2400 en dus met een incompleet van 500 man, mensen te weinig hebben.

Het detachement rijkspolitie komt om half zeven bijeen in de Apollohal. Om zeven uur worden de mannen naar de diverse verzamelpaatsen gebracht en om 8 uur staat iedereen, tenminste, dat is de bedoeling, maar dat kan in tijd iets verschillen, want dat hebben we niet helemaal in eigen hand. Dat hangt ook af van de belangstelling van het publiek. In elk geval moet de politie-afzetting staan vóór de militaire afzetting. Elk vak heeft z'n eigen verzamelpaats. De „geüniformeerde vakken” hebben nummers, de recherchevakken cijfers. Behalve het personeel van de gemeentepolitie, waar

van 800 man geüniformeerd, de reserve-politie en de ruiters uit Rotterdam, Den Haag en Haarlem — de beredenen bij het Korps Rijkspolitie zitten in het ere-escorte — komt er 1859 man rijkspolitie en 1700 man marechaussee.

Elk vak heeft behalve een verzamelpaats ook z'n verzamelpunt voor verstrekking van het noodzakelijke nat en droog.”

Nooddrantsoen

Maar het personeel dat op straat gaat, krijgt twee zakjes mee. In het ene zitten twee plakken Groninger koek en een reep chocolade, speciaal bedoeld voor degenen, die door welke oorzaak ook, het verzamelpunt niet kunnen bereiken. In het andere zakje zitten 8 suikerklontjes en een

... politie nooddrantsoen met gebruiksaanwijzing . . .

Gebruiksaanwijzing

Suiker: Gaat U zonder aanwijsbare reden **transpireren** of **geuwen**, neem dan een suikerklontje in Uw mond en laat dit langzaam smelten

Frujetta: Voelt U zich **dorstig** neem dan een frujetta-bonbon

N.B. Werp geen verpakkingsmateriaal op straat

rol! Frujetta, verstrekt volgens advies van de bedrijfsarts. Daar is ook een gebruiksaanwijzing bij. Bij vermoeidheidsverschijnselen, transpireren, gapen, het begin van een inzinking, een klontje, bij dorst een snoepje uit het Frujettarolletje.

Broodjes

Voorts werden er in de kokschool te Leiden 18.000 broodjes beïegd bij tweeën verpakt in plastic zakjes en in 350 nieuwe postzakken van de PTT naar Amsterdam vervoerd. En, niemand kon daarvan iets overkomen, want die postzakken waren tevoren onderzocht door de Keuringsdienst voor Waren. Voor de verstreking van die broodjes en van koffie waren tevoren alle mogelijke contracten afgesloten en zo konden de manschappen bij hotels, kantines of in scholen het nodige nat en droog krijgen op vertoon van bonnen. Dat was een goed ding, want niemand kon tevoren zeggen hoelang bijvoorbeeld door personeel van het Korps Rijkspolitie dienst gedaan zou moeten worden, maar op een uur of tien werd wel gerekend.

8000 afzethekken

De organisatie zat wat men in Amsterdam „geheid” noemt in elkaar. De hoofdinspecteur Heijink gaf bij een enorme plattegrond van de routes een uitleg: „Als ik bijvoorbeeld vak I neem, met hier de rode lijn van de route, dan komt eerst de afzetting door een enkele rij militairen, ongeveer 1 man per 2 meter. Dan komt, tussen de militairen en

de afzethekken, 8000 in totaal, waarvan 4000 geleend, onder meer bij de Sectie Bijzondere Verkeerstaken van de Rijkspolitie, het geïnformeerde politiepersoneel. Bij de drukpunten overal langs de route zijn speciale maatregelen genomen om een al te grote toeloop te voorkomen door de mogelijkheid om straten af te sluiten. En er is behalve de eerste linie ook een tweede en derde linie als een soort veiligheidskleppen. Overal zijn ook speciale voorzieningen op het punt van medische hulpverlening door G.G.D. - E.H.B.O.-posten. Op ettelijke punten staan wagens met 18 man marechaussee, die kunnen bijspringen. In vak I staan op de Dam 250 man politie + de ruim 80 man van de Paleisdienst op de achtergrond, in het vak bij de Westerkerk 150 man + nogeens 225 man voor de route voor draaien en hergroeperen.”

„Aan het hele plan is reuze gedokterd en gerekend, want er rezen ook nog geweldige problemen op het punt van parkeermogelijkheden voor omstreeks 150 AA-auto's van het Koninklijk Huis, de CD-auto's, de CJ-wagens en de „red carpet-wagens” van staatshoofden en personen van koninklijke bloede. Rekent u maar eens uit, hoeveel tijd het kost, als de inzittenden van elke auto 30 seconden nodig hebben om bij de Westerkerk uit te stappen,” aldus de hoofdinspecteur, die meteen bij deze vraagstukken duidelijk heeft gemaakt waarom niet iedereen per auto naar de kerk kon rijden en waarom er onder meer voor de Kamerleden met 40 bussen een pendeldienst werd in-

gelegd tussen de RAI en de Westerkerk.

Verbindingen

Er kan natuurlijk heel veel georganiseerd worden, maar zonder een uitgebreid net van draadloze verbindingen zou het in de praktijk nooit kloppen. Daarom werd een gigantisch net van verbindingen opgebouwd, waarvan de centraalpost in het hoofdbureau van politie aan de Marnixstraat werd gesitueerd. Het net werkte op vier frequenties; het eerste voor de algemene assistentieverlening in de stad Amsterdam, waar het normale leven natuurlijk niet stilstond, het tweede voor de verkeersmaatregelen, het derde voor de ordemaatregelen en het vierde voor de veiligheidsmaatregelen. Omstreeks vijftig mobilifoon-eenheden waarvan een deel weer een eigen portfoonnet had, waren in werking. „Wij moeten daarvoor natuurlijk zwaar leren, bij de Sectie Bijzondere Verkeerstaken van de Rijkspolitie in Den Haag, maar ook bij de BB,” aldus de hoofdinspecteur.

In het hoofdbureau in Amsterdam was 1 kamer ingericht voor de telefoonverbindingen, een tweede voor de mobilifooncontacten en een derde voor het commando met de commissaris H. Kessler, voor de coördinator van de Ordemaatregelen de hoofdinspecteur L. Wit, voor de verkeersmaatregelen onder leiding van de hoofdinspecteur W. Tielrooij en voor de coördinator van de recherche-maatregelen, de hoofdinspecteur P. van Dijk. Zij vormden de Staf die besluiten nam. Maar er was nog een coördinatiecentrum in Amstelveen, speciaal voor het verkeer naar en ook van Amsterdam. In Amstelveen zwaaiden de commissaris J. P. A. J. van den Bosch en de majoor C. H. Honcoop de scepter. Dit centrum had in feite de verbindingen tot aan de grens en zo nodig konden er vanaf het verkeersplein Oudenrijn omleidingen worden ingesteld. Er waren ook voortdurend twee vliegtuigen van de Dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie in de lucht.

Verkeer

„De verkeersmaatregelen in Amsterdam zijn zodanig, dat op de tiende maart van 's morgens 7 uur af de hele binnenstad dicht zit, al zijn er natuurlijk altijd mensen — denk aan

KLAROP

DE KLARE DROP
EN TANDSCHOON!

KON. N.V. DE FAAM - BREDA

doktoren — die wel doorgelaten worden. De verkeersafzetting van de route is nog veel strenger. Van de 800 man geüniformeerde politie van Amsterdam zijn er 300 in het verkeersdetachement ingedeeld. Niet alleen het vrij houden van de route, maar om te beginnen het vrij maken daarvan eiste veel werk. Tevoren hebben de bewoners van 15.000 percelen al een folder gekregen met het verzoek hun auto's ergens anders neer te zetten. Wat er dan nog aan auto's staat, gaan we met vijftien kraanwagens wegslepen. Er zijn natuurlijk altijd mensen, die door afwezigheid of ziekte hun wagen niet weg kunnen halen. We zullen ook hierbij een soepel standpunt innemen," aldus de hoofdinspecteur, die hiermee was aangeland bij het hoofdstuk veiligheidsmaatregelen, met als eerste taak de zorg voor de veiligheid van het Koninklijk Gezin.

Veiligheid

Voor de recherche was het hele gebied verdeeld in twintig vakken en zowel van gemeentepolitie als van de rijkspolitie was een deel van de mensen in burger, gericht op de bewakingsobjecten, deels gemengd in het publiek, anderdeels op observatiepunten in particuliere woningen en zelfs op daken. „Je krijgt, aldus de hoofdinspecteur, „natuurlijk weer telefoontjes in de geest van: „Meneer ik woon tegenover perceel

zuzenzo. Het lijkt wel of daar twee kerels in de kamer zijn met een geweer," of je hoort dat er ergens vreemde dozen bezorgd zijn, of er staat langs de route een typische groep lieden. Dat moet allemaal uitgezocht worden.

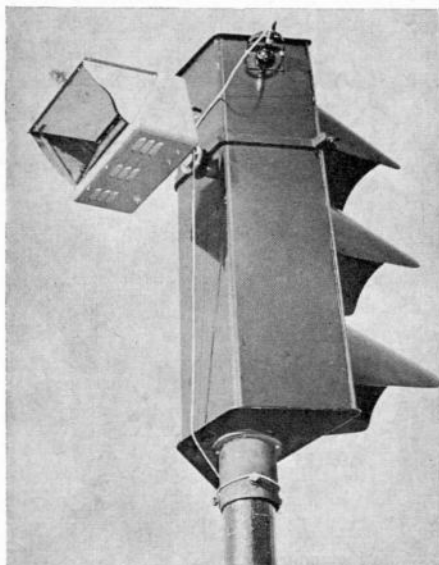
Ook improvisatie

Er is een enorm aantal problemen en je kunt nog zulke goede regelingen maken, er zal stellig improvisatietalent aan tepas moeten komen. Tenslotte ligt in het zuidelijk deel van de route het Binnengasthuis en je kunt het vervoer van ernstige zieken niet tegenhouden. Er kan ergens brand uitbreken. En neem verder de beveiliging van de waterleiding in verband met de aankondiging van de Provo's dat er L.S.D. in het drinkwater zal worden gedaan. Het kan gebeuren, daarom moet je er rekening mee houden. Op vitale punten zijn ook buffervoorraden water en er is in de Westerkerk bijvoorbeeld ook rekening gehouden met mogelijk uitvallen van de stroomvoorziening.

Teamwork

Hier is een complex van maatregelen, getroffen in voortreffelijke samenwerking van verschillende Korpsen, die werken als een team, en aan de leden van dit team zal het niet liggen," aldus de hoofdinspecteur...

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

Politie-Snelheidsmeter: eenvoudig, accuraat en betrouwbaar. Het meest in ons land toegepaste apparaat voor snelheidscontrole. Reeds 300 stuks in gebruik, waarvan de grootste helft in Nederland.

Gatsometer R.L.C.

rood - licht - camera

Fotografeert automatisch — dus zonder menselijke bediening — voertuigen die „door rood rijden". Met een knopinstelling kan sluitertijd 0,3, 0,6 of 0,9 seconden later geopend worden. Films voor 20 tot 3200 opnamen. Mogelijkheid tot 2 of 3 achtereenvolgende opnamen van het zelfde voertuig en van registratie van datum en tijd.

M. GATSONIDES
AERDENHOUT

BENTVELDWEG 10
Tel. 02500 - 4 26 02

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 7 — maart 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen

Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond

Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25

flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Het stralende paar waarvoor bijna 1900 rijkspolitie-ambtenaren in Amsterdam dienst deden.

(Foto: Max Koot)

De gezinnen van ons koningshuis

door de overste Jhr. W. A. GEVERS DEYNOOT te 's-Gravenhage

Reproducties: Iconografisch Bureau, 's-Gravenhage

Wanneer wij over de gezinnen van onze Koninklijke familie gaan spreken, moeten wij bedenken, dat vroeger de Koninklijke familie uit vrij veel gezinnen bestond, omdat in het verleden de regerende vorsten, in tegenstelling tot onze laatste Koninginnen, niet enig kind zijn geweest.

In dit artikel wil ik mij echter beperken tot de gezinnen van de regerende leden van ons Koningshuis en wanneer ik daarbij begin met het gezin te beschrijven van Prins Willem V, in feite dus geen Koninklijk gezin, dan is dat niet alleen omdat in dit gezin Koning Willem I is opgegroeid, maar ook, omdat dit het gezin is waarin ook de wieg van ons koninkrijk heeft gestaan.

Toen de zestienjarige Prinses Wilhelmina van Pruisen in 1767 als echtgenote van Stadhouder Willem V naar 's-Gravenhage kwam, leek zij een zonnige toekomst tegemoet te gaan: de hofhouding van de Stadhouder hoefde in pracht en praal niet onder te doen voor die van de meeste koningshuizen, want de Prins was rijk en niet karig. Hij was wel ondergeschikt aan de Staten van Holland, maar zijn macht was erfelijk en voor het volk was hij toch de Vorst.

„Willemijntje” had een knap uiterlijk, een scherp verstand en een sterke wil en al mag Willem V dan

wat slap en langzaam in het nemen van besluiten zijn geweest — te slap voor de moeilijke tijd waarin hij leefde en die hij slecht begreep — hij was een buitengewoon goed echtgenoot en vader, vol aanhankelijkheid, en de Prinses wist hem bijzonder goed bij te staan en aan te vullen, zodat zij een goed paar vormden dat niet al te zeer de speelbal van patriotten en prinsgezinden werd. Ook was de Prins kunstzinnig en muzikaal; hij verzamelde de kern van het bezit van het tegenwoordige Mauritshuis in Den Haag; en in het Stadhouders Kwartier op het Binnenhof, dat toen het paleis van de Stadhouder was, maar wel wat klein voor dat doel, werd menig concert gegeven.

In 1770, 1772 en 1774 werden in dit gezin in Den Haag drie kinderen geboren: Louise, Willem en Frederik. Zij waren in hun jeugd bijna altijd samen; „zus Loulou” mocht ook een deel van de lessen van haar broertjes volgen, voor die tijd nog iets bijzonders. Later schreef Prinses Louise aan haar moeder: „Weinig prinsessen zijn in hun jeugd zo gelukkig geweest als ik en dagelijks dank ik God daarvoor.”

Maar tijdens die heerlijke jaren in het ouderlijk huis was de politieke hemel allesbehalve helder; steeds meer begonnen de „kezen”, de patriotten, zich te roeren en vooral na de slechte afloop van de vierde En-

gelse oorlog begonnen de rampen zich over het stadhouders gezin te voltrekken. In 1785 vertrokken zij uit het rumoerige Holland om zich

Prins Willem V met Prinses Wilhelmina (Willemijntje) en hun kinderen, Prinses Louise en de Prinsen Willem en Frederik, Anno 1776.

Afbeelding van een miniatuur (16,2 x 11,6 cm) door P. le Sage, in het Rijksmuseum te Amsterdam.

op Het Loo te vestigen, maar al gauw voelde de Prins zich ook daar niet veilig meer en vestigde men zich in het Oranjegezinde Nijmegen op het Valkhof. Van daar uit, in juni 1787, wilde Prinses Wilhelmina pro-

beren, door weer naar Den Haag te gaan, de gunst van het volk te winnen en kwam de aanhouding bij Goejanverwellesluis, u nog wel bekend. Door de interventie van de legers van de Koning van Pruisen, de broer van de Prinses, kwam er een ommekeer en kon het stadhouderslijk gezin zich weer rustig in de residentie vestigen.

Al gauw daarna eiste de opvoeding van Erfprins Willem dat hij naar het buitenland, naar het Hof van Brunswijk vertrok om zich in de krijgskunst te bekwamen, maar in 1789 kwam hij weer terug en ging in Leiden studeren, waar hij zich vestigde in een huis aan het Rapenburg, tegenover het gebouw van de universiteit. Vél van het studentenleven heeft Prins Willem daar echter niet meegemaakt, want de professoren kwamen hem aan huis les geven, welke lessen zijn broer, Prins Frederik, ook een paar maanden mocht volgen.

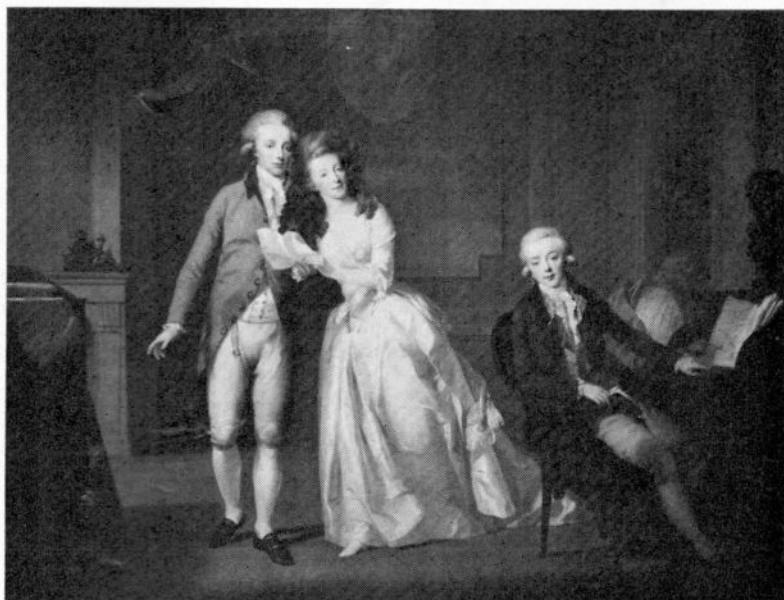
In 1790 viel het gezin wat uit elkaar: Erfprins Willem, meerderjarig geworden, werd tot Generaal benoemd en had zijn eigen plichten; Prins Frederik vertrok op zijn beurt naar Brunswijk om nadien nog slechts zelden terug te keren voordat hij in 1799 te Padua overleed; Prinses Louise trad in 1790 in Den Haag in het huwelijk met de Erfhertog van Brunswijk en volgde haar man naar diens vaderland.

Door donkere dagen naar opbouw van ons Koninkrijk.

Het gezin van Willem I en Wilhelmina van Pruisen

Al spoedig werd een nieuw gezin gevormd: op 1 oktober 1791 werd te Berlijn het huwelijk gesloten van de Erfprins met zijn nicht, weer een Prinses Wilhelmina van Pruisen. Het jonge echtpaar vestigde zich in het Oude Hof, het Paleis Noordeinde in Den Haag, waar op 6 de-

De latere Koning Willem I als Prins, met Prins Frederik en Prinses Louise, Anno 1788. Afbeelding van een schilderij (242 x 309 cm) door J. F. A. Tischbein in het bezit van H.M. de Koningin in het Huis ten Bosch te 's-Gravenhage.

ember 1792 Prins Willem, de latere Koning Willem II, werd geboren.

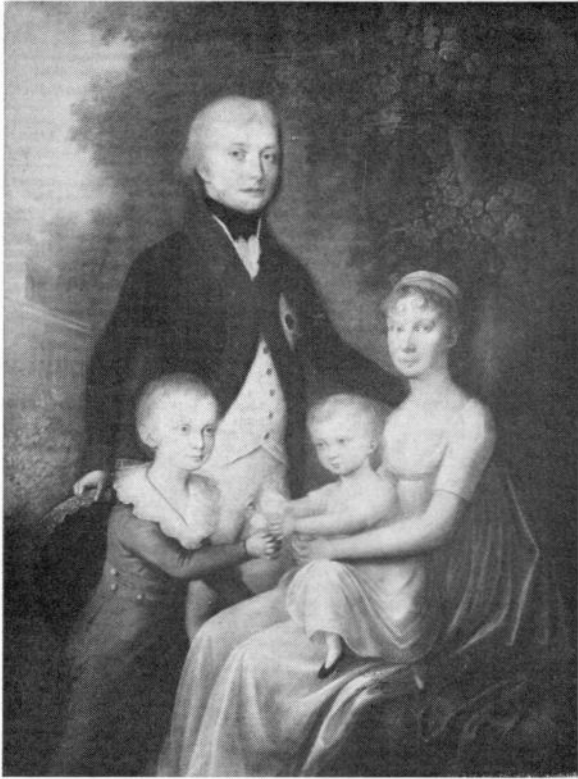
Het karakter van de jonge vader verschilde wel heel veel van dat van zijn vader; hij had de wilskracht en kordaatheid van zijn moeder geërfd en zijn vrouw, die in de familie ter onderscheiding van haar gelijknamige schoonmoeder „Mimi” werd genoemd, was juist bijzonder bescheiden, zacht en vriendelijk en zeer gelovig.

Intussen ging de wereldgeschiedenis verder, Napoleon strekte zijn handen naar Europa uit en begin 1793 moesten Erfprins Willem en zijn broer, Prins Frederik, de Fransen gewapenderhand het land uit jagen, waarbij Prins Frederik in Vlaanderen door een geweerkogel in de schouder werd gewond. In de strenge winter 1794-1795 konden onze waterlinies de Franse horden echter niet langer helpen tegenhouden; de toestand werd hopeloos en de stadhouderslijke en prinselijke families moesten met visserspinken naar Engeland vluchten.

Daar vestigden zij zich op het Slot Hampton Court, waar men allen tezamen zeer eenvoudig leefde. Maar dat samenwonen bleek toch moeilijk-

heden te geven en, mede door de verschillen in opvatting en karakter met zijn vader, vertrok de Erfprins met zijn gezin naar het Koninklijk Slot in Berlijn. Dikwijls thuis was hij daar echter niet; dit is in oorlogstijd voor een vorst en generaal nu eenmaal niet weggelegd. Toch werd in Berlijn in 1797 een tweede zoon, Prins Frederik, geboren, in 1800 gevolgd door een zusje Prinses Pauline. De jeugdjaren van de beide prinsjes, „Guillot en Frits” zoals men ze toen noemde, is toch geen slechte tijd voor hen geweest; het was gezellig in Berlijn met hun Pruisische neefjes en op Oraniënstein bij hun grootouders. Want Prins Willem V had inmiddels ook Engeland verlaten en hij had zich in de Nassaulanden gevestigd. Later ging hij naar Brunswijk.

Napoleon had namelijk de Nassaulanden van het Huis van Oranje-Nassau afgenomen; hij gaf daar het Vorstendom Fulda voor terug, maar dat wilde Willem V niet aanvaarden. Daarom werd het door Prins Willem bestuurd. Later raakte deze Prins in Pruisische dienst in krijgsgevangenschap; hij werd op erewoord vrij gelaten, maar kon toen

De latere Koning Willem I en Koningin Wilhelmina (Mimi) met de Prinsen Willem en Frederik, omstreeks 1798.

Afbeelding van een aquareel (81 x 64 cm) van onbekende Duitse hand, in het bezit van H.M. de Koningin in het Paleis te Amsterdam.

niet meer tegen de Fransen ten strijde trekken.

De oorlog, met het daaraan verbonden reizen en trekken, waren te veel voor de kleine Pauline; zij stierf in 1806, evenals Willem V.

Het was een verwarde, rumoerige tijd; Prins Willem ging in 1809 weer naar Engeland om aan de universiteit van Oxford te studeren en terwijl hij daar was, werd in Berlijn in 1810 zijn jongste zusje, Prinses Marianne geboren.

Later vochten Prins Willem en Prins Frederik respectievelijk in Spanje en Duitsland tegen Napoleon, terwijl hun vader met een opdracht om de strijd meer algemeen en meer geïntegreerd te maken met een diplomatieke Missie in Skandinavië en Engeland vertoefde.

Maar eindelijk, op 30 november 1813, stapte Prins Willem in Scheveningen weer op Nederlandse bodem en op 30 maart 1814 legde hij als Willem I in Amsterdam de eed op de grondwet af; naast hem stonden zijn

zoons Willem en Frederik. De familie van Oranje-Nassau was weer thuis!

Maar ook nu werden de familieleden door het oorlogsgeweld niet met rust gelaten, want Napoleon vluchtte van Elba en weer moest de strijd tegen hem worden aangebonden: de slag bij Quatre Bras en Waterloo, waarbij de Prins van Oranje gewond raakte en zijn paard sneuvelde, is u nog wel bekend.

Mij rust nu nog u in te lichten over de huwelijken van de drie koningskinderen, om daarmee meteen de grondslag te leggen voor de beschrijving van het gezin van de latere Koning Willem II.

De Prins van Oranje dan, huwde in 1816 te Sint Petersburg met de Grootvorstin Anna Paulowna van Rusland.

Prins Frederik, die een militaire loopbaan had, werd Grootmeester der Artillerie, welke functie hij onder drie koningen heeft bekleed, naast die van lid van de Raad van

State en vele andere functies in het openbare leven. Hij huwde in 1825 in Berlijn met Prinses Louise van Pruisen en kreeg in zijn paleis aan het Korte Voorhout, dat in de laatste wereldoorlog als Arrondissements-Rechtbank weggebombardeerd werd, en in het buitengoed De Pauw te Wassenaar twee jonggestorven zoons en twee dochters, maar de beschrijving van dit gezin valt buiten het bestek van dit artikel.

Prinses Marianne huwde in 1830 met Prins Albrecht van Pruisen.

De Koning werd in 1837 weduwnaar; weliswaar hertrouwde hij nog met de hofdame Gravin d'Oultremont, maar men vond dit morganatische huwelijk in die tijd zulk een *mésalliance*, dat men dit zoveel mogelijk tegenwerkte en verzweeg en daarom laten wij het ook hier maar buiten beschouwing.

De Koning bouwt; het Koninkrijk verfraait zich

Het gezin van Willem II en Anna Paulowna van Rusland

Na hun huwelijk vestigden de Prins van Oranje en Prinses Anna Paulowna zich aanvankelijk te Brussel, waar in 1817 de latere Koning Willem III werd geboren. In het Paleis Soestdijk, dat de Kroonprins na de slag bij Waterloo van de dankbare natie had gekregen (het oude bakstenen jachthuis dat Maurits Post voor Stadhouders Prins Willem III had gebouwd kreeg in 1816 onder leiding van Jan de Greef twee vleugels en een witgepleisterd, empire uiterlijk), kregen de Prins en de Prinses in 1818, 1820 en 1822 nog drie zoons: Alexander, Hendrik en de zeer jong gestorven Ernst Casimir en tenslotte in 1824 in het paleis in de hoek van de Kneuterdijk in Den Haag nog een dochter: Sophia. In karakter verschilden ook Koning Willem I en de latere Koning Willem II weer bijzonder veel; was Ko-

ning Willem I zeer autoritair ingesteld, gewend om uren lang zelf hard te werken of beraadslagingen aan te horen, zijn zoon had meer de gave van delegeren, tot het aangeven van de grote lijn, maar een erg vast beleid voerde hij niet; hij wilde alle partijen behagen. Was de vader een goed maar bijzonder zuinig financier, de zoon had weinig belangstelling voor geldzaken en gaf veel uit, zowel voor het lenigen van noden als voor de belangen van de kunst. Hij had een vaste mening over de opvoeding van zijn kinderen: ze moesten goed leren opmerken en gevolgtrekkingen maken, maar hun oordeel mocht niet te vroeg worden gevormd en zij mochten niet met leerstof worden overladen. Het liefst zou hij zijn kinderen op een school, tezamen met andere jongens hebben laten opvoeden, maar het wisselende verblijf in de Zuidelijke en Noordelijke Nederlanden maakte d't niet wel mogelijk.

Anna Paulowna was erg majestueus; zij wist zich prachtig uit te dossen en van haar omgeving eiste zij ook veel pracht en praal en een nogal streng protocol.

De prinsen moeten een prettige jeugd hebben gehad; hun ouders gunden zich veel tijd om zich met hen te bemoeien en het leven, des zomers op Soestdijk of te Tervueren en 's winters in Brussel of Den Haag, was voor hen zeer afwisselend. Maar toch, de jeugd van koningskinderen was niet gemakkelijk: op 10-jarige leeftijd werd de Erfprins al Kolonel der Infanterie en ook Prins Alexander maakte al op 14-jarige leeftijd de tiendaagse veldtocht mee. Hij was cavalierist en de veredeling van het paardenras heeft steeds zijn belangstelling behouden. Prins Hendrik werd voor de zeedienst bestemd en in 1830, toen hij 10 jaar was, werd hij tot adélborst benoemd. Van 1834 tot 1837 was de Erfprins student te Leiden, waar in 1835 Prins Alexander hem gezelschap kwam houden. Toen Koning Willem I in 1840, wegens moeilijkheden in zijn huiselijk leven en het verzet dat hij ondervond tegen zijn voornemen om opnieuw in het huwelijk te treden, afstand deed van de troon en Koning Willem II de regering aanvaardde, was ook diens gezin alweer uit elkaar gevallen: in 1839 was de toe-

komstige Willem III in Stuttgart gehuwd met Prinses Sophie van Wurtemberg; op Prins Alexander legden het leger en andere plichten steeds meer beslag en in 1848 stierf hij op Madeira. Prins Hendrik was veel afwezig gedurende zijn lange zeereizen; hij zou echter ook buiten de vloot een belangrijke rol spelen: hij werd Stadhouder van Luxemburg en hij wist zich daar bijzonder geliefd te maken. Hoewel hij twee maal trouwde, is hij kinderloos gestorven. Prinses Sophia huwde met de Groot-hertog van Saksen-Weimar en overleed in 1897. Koning Willem I stierf in 1842, Koningin Anna Paulowna in 1877.

Het Koninkrijk moderniseert met Koninklijke explosies.

Het gezin van Willem III en Sophie van Wurtemberg

De jong gehuwde Kroonprins en Prinses Sophie vestigden zich aanvankelijk in een paleis op het Plein: het gebouw dat thans Ministerie van Buitenlandse Zaken is en dat in het verre verleden het logement was van de vertegenwoordigers uit Amsterdam bij de Staten-Generaal.

In dit gebouw werd in 1840 de eerste zoon, prins Willem geboren en in 1843 Prins Maurits.

De latere Koning Willem III was van jongsaf aan geen erg beminlijke persoonlijkheid; hij was een robuuste figuur die erg aan stemmingen onderhevig kon zijn; hij liet zich soms kennen als een bijzonder prettig mens, maar ook kon hij buitengewoon onaangenaam en zelfs onheus optreden. Een liefhebbende, tactvolle echtgenote zou aan dit karakter misschien veel hebben kunnen verbeteren en verzachten, maar Prin-

Koning Willem II, Koningin Anna Paulowna en hun kinderen; links de Prinsen Willem en Alexander, rechts Prinses Sophie en Prins Hendrik, Anno 1832. Op de achtergrond het Paleis Tervueren bij Brussel.

Afbeelding van een aquatrel (45 x 70 cm) door J. B. van der Hulst, in het bezit van H.M. de Koningin in het Paleis Soestdijk.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

De Prinsen Willem en Maurits, Anno 1847. Afbeelding van een schilderij (147 x 100 cm) door J. W. Pieneman, in het bezit van H.M. de Koningin in het Paleis te Amsterdam.

ses Sophie had haar man niet uit liefde getrouwd en zij bezat niet veel tact. Zij was emotioneel en uitte haar mening en kritiek dikwijls in scherpe bewoordingen tegen haar echtgenoot, die daarop dan vaak driftig reageerde. Het huwelijk was bepaald niet gelukkig en dit moest wel een schaduw op de jeugd van de prinsen hebben geworpen.

Beide ouders hielden veel van hun zoons, maar zij uitten die liefde op verschillende manieren en botsten daarbij nog wel eens. Prinses Sophie die moderne vrijzinnige opvattingen huldigde, wist haar kinderen méér aan zich te binden dan haar echtgenoot.

Lang zou deze Willem geen Kroonprins blijven, want reeds in 1849 stierf Koning Willem II en moest hij zijn langdurige regering aanvaarden.

Nederland kreeg een driftige, maar actieve koning; de pracht en praal van het hof verminderden aanmerkelijk en ook de grote uitgaven die Koning Willem II steeds had gedaan werden drastisch beperkt.

In 1850 stierf de zesjarige Prins Maurits, maar in 1851 kreeg het Koninklijk echtpaar weer een nieuwe zoon: Prins Alexander. Men zou verwachten dat dit nakomertje de Koning en Koningin nader tot elkaar

zou hebben gebracht, maar het tegendeel was het geval; er ontstond een niet te overbruggen kloof tussen de beide echtgenoten, die bijna op een echtscheiding is uitgelopen. Zover kwam het gelukkig niet, maar nadien woonden de Koning en de Koningin toch maar heel zelden in hetzelfde paleis.

Kroonprins Willem, volgens de reeds meer moderne gewoonten van die dagen, verbleef tezamen met niet-vorstelijke jongens in een onderwijsinrichting in Voorschoten en ging later in Leiden studeren, maar zijn broer Alexander, die een zwakke gezondheid had, werd door het uiteengevallen familieleven van zijn ouders het troetelkindje van zijn moeder.

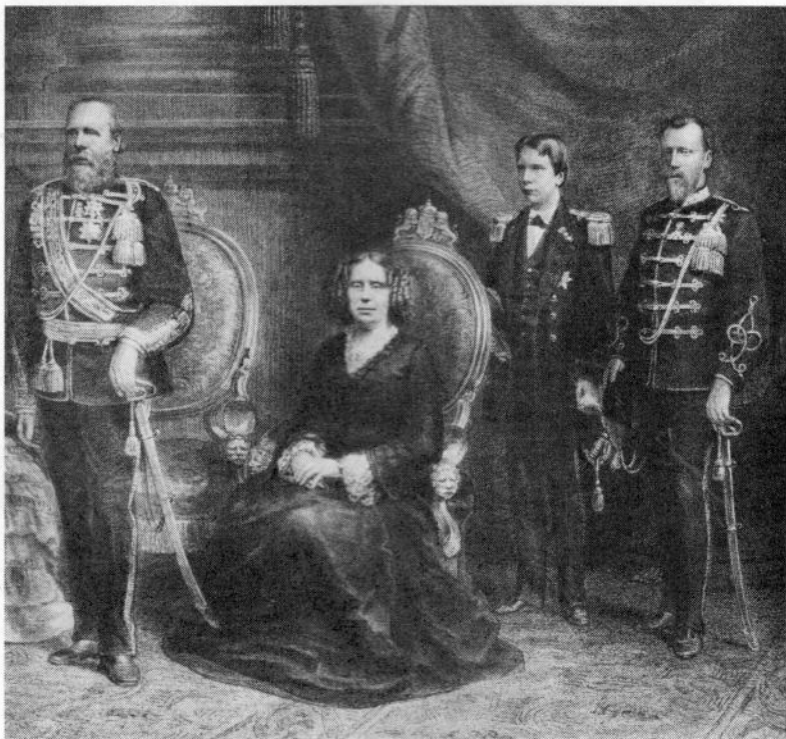
De Koning, die in zijn regering ook nogal eens moeilijkheden ondervond, had een veelzijdige belangstelling; toneel en muziek, landbouw en veeteelt, het leger en het onderwijs — ook het landbouwonderwijs — hadden zijn bijzondere belangstelling en al wist hij zijn familie en zijn naaste medewerkers door zijn driftbuien soms van zich te vervreemden, voor het volk was hij een echte koning — in de korte ontmoetingen die hij met

de gewone man had, wist hij steeds de juiste toon te treffen en blijkt te geven van werkelijke belangstelling en echt medeleven. Hij was daarom zeker wel een geliefd vorst.

Toen Kroonprins Willem meerderjarig was en op eigen benen kon staan, trok hij naar het buitenland; hij wilde niet bij zijn vader blijven. Hij verwierf zich een vaste plaats in de hoogste kringen van Parijs en leidde daar, naar het scheen, een zorgeloos leven; welke spanningen en narigheden hem dwongen uit Nederland, dat hij toch zeer lief had, weg te blijven, weten wij natuurlijk niet.

In 1865 moest de Kroonprins dan ook uit het buitenland worden geroepen toen zijn moeder ernstig ziek was geworden. Dat jaar stonden de Koning, de Kroonprins, Prins Alexander, de oude Prins Frederik, 's Konings oom en Prins Hendrik, de broer van de Koning, om het sterfbed van Koningin Sophie, ieder met zijn eigen gedachten, zijn eigen gevoelens — alleen Prins Alexander was gebroken, kapot van ellende en verdriet.

Begin 1879 hertrouwde de Koning met Prinses Emma van Waldeck

Koning Willem III, Koningin Sophie, Prins Alexander en Kroonprins Willem, Anno 1874. Afbeelding van een detail van een lithografie van de gehele Koninklijke familie.

Pyrmont, die jonger was dan zijn zoons en een week later stierf Prins Hendrik, geen vrolijk begin voor de jonge Koningin. Ook nog in hetzelfde jaar werd Prins Alexander naar Parijs geroepen omdat zijn broer, de Kroonprins, ernstig ziek was geworden. Hij stierf kort daarop.

De zwakke Prins Alexander kreeg de droeve taak, de terugtocht van de overledene naar het vaderland te verzorgen, maar bovendien werd hem de zware rol van Kroonprins op de schouders gelegd.

In 1881 stierf zijn oudoom, de oude Prins Frederik, die zo lange jaren zijn stempel op het openbare leven van Nederland had gedrukt.

In 1884 stierf ook Prins Alexander zelf; de hem opgelegde taak en de vele doorstane emoties waren te veel geweest voor zijn zwakke gezondheid. Daarmede was, op de inmiddels 67-jarige Koning Willem III na, het geslacht Oranje-Nassau in mannelijke lijn uitgestorven. Maar voor de troonopvolging was er nog de kleine, in 1880 uit het tweede huwelijk van haar vader gesproten Prinses Wilhelmina.

Het Koningshuis scheen beëindigd, doch hoe bloeide het op!

Het gezin van Willem III en Emma van Waldeck-Pyrmont

Het gezin waaruit Koningin Wilhelmina voortkwam, was wel bijzonder klein; haar halfbroers heeft zij nimmer bewust gekend en zij was pas tien jaar, toen in 1890 haar vader overleed.

Het tweede huwelijk van Koning Willem III is wel gelukkig geweest; in tegenstelling met haar voorganger had Koningin Emma juist buitengewoon veel tact en ook bij de Koning hadden de jaren de scherpste kanten van zijn karakter wat glad geslepen. Toch zal het grote leeftijdsverschil tussen Koning en Koningin wel zijn speciale moeilijkheden hebben meegebracht.

De titel van haar zo bekende boek: „Eenzaam maar niet alleen”, dat

Koning Willem III, Koningin Emma en Prinses Wilhelmina omstreeks 1883.

(Foto: Rijksvoorlichtingsdienst)

Prinses Wilhelmina aan het eind van haar leven schreef, is wel bijzonder toepasselijk.

De jeugd van Prinses Wilhelmina moet wel heel erg eenzaam zijn geweest en wanneer zij niet een zo buitengewoon lieve en verstandige moeder zou hebben gehad, die haar zware taak van Regentes zo goed met die van Koninklijke Moeder wist te combineren, zou de Koningin zeker niet de grote Vorstin kunnen zijn geworden, die zij later bleek te zijn. Niet voor niets is Koningin Emma in 1934 met de eretitel „Koningin-Moeder” de geschiedenis ingegaan, zij was Koningin-Moeder, niet alleen voor Koningin Wilhelmina, maar voor ons hele volk.

Het Koninkrijk op zijn hoogste toppen en in zijn diepste diepte.

Het gezin van Wilhelmina en Hendrik van Mecklenburg

Prinses Wilhelmina, in 1898 Koningin geworden, maar reeds lang voordien informatief in de staatszaken ingewijd, huwde op 7 februari 1901 met Hertog Hendrik van Mecklenburg.

Prins Hendrik was een eenvoudig,

godvruchtig man, een landjonker, een buitenmens vertrouwd met bos en hei; voor het politieke en economische leven had hij slechts matige belangstelling en zijn activiteiten als Prins-gemaal zocht hij dan ook in het bevorderen van ontginningen en op het meer persoonlijk-menselijke vlak, zoals in het bestuur van het Nederlandse Rode Kruis, in de Maatschappijen tot Redding van Drenkelingen, in de Padvinderij, enz. enz. Van hem ging op zijn gezin een rustgevende, stabiliserende invloed uit.

Koningin Wilhelmina, te groot om hier te beschrijven, had het vaste geloof dat alles door God wordt bestuurd en misschien daardoor, werd haar leven geleid door een ijzersterke, bijna krampachtige plichtsbetrachting. Zij was uiterst streng voor zichzelf, maar ook streng voor anderen.

Het zou tot 1909 duren, voordat het eerste kind, Prinses Juliana, werd geboren en omdat er geen andere kinderen volgden, zag het er naar uit, dat deze Prinses een even eenzame jeugd als haar moeder zou krijgen. Maar dit wilde Koningin Wilhelmina bepaald verhinderen en daarom werd er, toen Prinses Juliana zes jaar oud was, op het Huis ten Bosch een klasje gevormd, waar zij op schoolse wijze met andere kinderen tezamen, les kreeg. Toen de kinderen tien jaar waren geworden, was het programma van de lagere school doorlopen en nadien kreeg

Koningin Wilhelmina en Prins Hendrik omstreeks 1903.

(Foto: Rijksvoorlichtingsdienst)

Prinses Juliana voor het middelbaar onderwijs privaattlessen, om daardoor sneller met het hoger onderwijs te kunnen beginnen. Maar naast die privaattlessen werd er ook een zangklas en een tekenklas gevormd, zodat de Prinses toch klasgenoten bleef behouden. Ook mocht zij in de vakanties deelnemen aan meisjeskampen en ook aan de daarbij georganiseerde reünies, zodat haar behoefte, om gezellig met leeftijdgenoten om te gaan, ten dele kon worden bevredigd.

Maar de afbraak, van de „kooi” die het Koninklijke bloed steeds had omsloten, zoals Koningin Wilhelmina de beperkingen van een vorst zo trefvend noemt, begon pas recht toen in 1927 Prinses Juliana in Leiden ging studeren en zich aan het novitiat van de V.V.S.L. onderwierp.

Op 20 maart 1934 stierf Koningin Emma en op 3 juli daaraanvolgend ook Prins Hendrik; wéér stonden toen een weduwe en haar dochter aan de troon, maar welk verschil met ruim 40 jaar tevoren: toen een Regentes en een tienjarig Prinsesje nu een Koningin in de kracht van haar leven en een Prinses, opgeleid en klaar om haar taak in het leven te beginnen.

En al spoedig vond zij die taak, toen

zij op 7 januari 1937 in het huwelijk trad met Prins Bernhard zur Lippe Biesterfeld en zij haar eigen gezin ging stichten.

Toch kan men niet zeggen dat het „gezin” van Koningin Wilhelmina daardoor ophield te bestaan; zij werd als het ware het hoofd van het grote gezin, dat de gehele Koninklijke familie en het Nederlandse Volk vormden en zeer zeker heeft Prins Bernhard op zijn schoonmoeder een grote en goede invloed uitgeoefend, waardoor zij de menselijke vrijheid kreeg zich van streng vorstin om te vormen tot een Koninklijke Moeder van haar volk.

Modernisering en gezinsuitbreiding.

Het gezin van Juliana en Bernhard van Lippe Biesterfeld

Koningin Juliana en Prins Bernhard en hun kinderen zien wij zo veel op foto's, wij kijken zoveel naar hen op de televisie of zien hen bij allerlei gelegenheden, wij horen hun stemmen zo dikwijls door de radio, dat wij ons allen wel een beeld kunnen vormen van dit gezin en wij weten, dat het ondanks de moeilijke oorlogsjaren in Canada en Engeland, steeds een heel gelukkig gezin is geweest.

De prinsessen hebben een heerlijke vrije jeugd gehad en Koningin Juliana heeft er in het bijzonder voor gewaakt, dat de bezwaren van het koninklijk bloed, die zij zelf in haar jonge jaren toch wel had gevoeld, hen zo min mogelijk zouden beroeren. Ze werden temidden van hun landgenoten, bijna als gelijken, opgevoed.

Maar juist door die moderne techniek die onze Koninklijke familie voor ons zo bekend maakte, door al hetgeen wij van die familie hoorden en zagen, door het verblijf van de prinsessen in ons midden, zijn de vorsten van het hoge voetstuk van verheven geheimzinnigheid afgedaald; meer dan in het verleden moeten de leden van het Koninklijk Huis er nu voor waken, zich konink-

lijk te gedragen, steeds minder wordt daardoor hun persoonlijke vrijheid. En daarom mogen wij, het volk, niet vergeten, hoe dankbaar wij die vorsten moeten zijn dat zij zich zo geheel voor ons hebben willen geven, en dat wij het Huis van Oranje-Nassau erkentelijkheid verschuldigd zijn voor vier eeuwen zegenrijke regering.

Maar niet alleen aan onze kant is het gevoel van verschil en afstand tussen vorst en volk verminderd; óók aan de zijde van de Prinsessen is dat het geval. Wij zien dat bijvoorbeeld uit de keuze van hun echtgenoten. En wanneer nu ook dit koninklijk gezin uiteen gaat vallen en onze Kroonprinses Beatrix in het huwelijk is getreden met de heer Claus von Amsberg, terwijl Prinses Margriet en de heer Pieter van Vollenhoven wel niet zo heel lang zullen wachten om dit voorbeeld te volgen, zal het aan deze prinsengemaal zijn om te bewijzen, dat onze moderne theorie, dat alle mensen gelijk zijn mits zij hetzelfde ontwikkelings- en beschavingspeil bereiken, op waarheid berust; Koningin Juliana en Prins Bernhard zullen hen daarbij voorgaan en steunen; ook wij allen willen hen gaarne daarbij helpen, door hen ten volle als Prinsen te eerbiedigen.

Wat de toekomst brengen moge . . .

Het gezin van Beatrix en Claus van Amsberg

Wéér kan ik beginnen met: Het jonge echtpaar, de Kroonprinses en Prins Claus vestigden zich aanvankelijk op het Paleis te Lage Vuursche, . . . maar dan moet ik stoppen, want wat de toekomst brengen zal, kan geen mens ons vertellen.

Laat ons hopen en wensen dat het een gezegend, algemeen geliefd gezin mag worden, vol geluk en vrolijkheid, waar wij met liefde en eerbied naar kunnen kijken, zelfs door teledenzen!

God zij met hen.

Een recente foto van de hele Koninklijke Familie in een opgewekte stemming na een bezoek aan een gala-voorstelling in Leiden.

(Foto Anefo)

★
De jeugdherbergen
herbergden gasten
van zeer
uiteenlopende leeftijd

(Foto: H. Hiemstra, Heerenveen)

R.P.-mannen in jeugdherbergen

Goedemorgen „meneer de politie“ . . .

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

„Goede morgen, meneer de politie.” Met deze groet werden duizend van de op de kop af 1859 rijkspolitie-mannen begroet, die op de tiende maart in de Rijkshoofdstad in de weer waren. Het was een groet van de stichting Nederlandse Jeugdherberg Centrale en iedere politieman die in „één van de 6500 bedden die de Stichting in de 55 jeugdherbergen voorradig heeft” vond hem bij het ontbijt. Ook de mannen van het ressort Arnhem, die onder leiding van de kapitein A. C. van Dijk, hun bivak hadden opgeslagen in „Rhein-auwen” onder Bunnik. Of ze er op dat moment veel aandacht aan hebben besteed, is echter de vraag, want de haan had op dat moment nog niet eenmaal gekraaid en ofschoon ieder — trouw aan het vriendelijk verzoek — zich vroegtijdig te ruste

. . . Reünie in Rheinauwen . . .

(Foto: J. J. H. v. Aerssen, Nijmegen)

had begeven, was het nachtje toch maar erg kort geweest. Real-Anderlecht had natuurlijk niemand willen missen, al kwam achteraf vast te staan, dat de niet-kijkers feitelijk niets gemist zouden hebben.

De aankomst van de 74 in de jeugdherberg had de verslaggever overigens gemist. Een gammel draadje in de bobine van zijn auto deed hem vlak voor Maarsbergen de das om.

Het kostte hem anderhalf uur, waarin hij tevergeefs uitkeek naar een supersnelle Porsche, die — zoals men beweert — je wel driemaal passeeren, zodat je denkt dat de autoweg wemelt van die dingen. Op dat moment waren ze echter kennelijk elders druk bezig. Een vriendelijke en o zo handige wegwachter kwam ons eindelijk uit ons isolement verlossen. Maar toen zaten ze in Rheinauwen al aan het dessert. Never mind; als de „ligging”, het eten en de stemming in de rest van de jeugdherbergen zo is geweest als in Rheinauwen, dan zullen er vandaag weinig mopperaars rondlopen. Nou ja: het ei bij het ontbijt, had men kennelijk dertig in plaats van drie minuten laten sudderen, maar een kniesoor die daar wat van zegt.

De Porsches hebben zich overigens nadien gerevancheerd. Toen we tegen vijven achter de bus met de „geüniformeerden” richting Amsterdam snorden, stoof er ons centje tweemaal over een afstand van nauwelijks tien kilometer voorbij . . .

Overigens, het gezellige, onverwachte reünie van rijkspoliteambtenaren dat aan de vooravond van de 10de maart ontstond in de jeugdherbergen te Amsterdam, Heemstede, Zandvoort, Amersfoort en natuurlijk Bunnik, deed alle zorgen, zelfs over bobinedraadjes vergeten. Het was daarenboven voor de mannen die de nacht doorbrachten in de Amsterdamse jeugdherberg een prettige verrassing, dat de minister van justitie, dr. I. Samkalden, zijn interesse voor de politie-activiteiten toonde, door een plotseling bezoek.

De rijkspolitiemannen voelden zich in de jeugdherbergen zeer thuis.

In Rheinauwen en overal elders in de jeugdherbergen liet men zich het eten goed smaken.

De kolonel H. A. van Steenis, Terr. Inspecteur in het ressort Amsterdam, hield persoonlijk een oogje in het zeil.

(Foto's: J. J. H. v. Aerssen, Nijmegen)

Operatie „Apollohal“ was succes

door de opperwachtmeester
J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

. . . Pojo's tegen provo's . . .

Nee, het waren niet allemaal Apollo's, die de Apollohal op de vroege ochtend van de tiende maart bevolkten. Bij velen kwam de „maan reeds door de bomen“ kijken. Eén ding hadden ze echter allen gemeen, de vastberadenheid om deze dag voor de Koninklijke bruid ongestoord te laten verlopen. Ondanks het vroege uur was de stemming opgewekt. Dat was voor een niet gering deel te danken aan de soepele manier waarop de staf van het ressort Amsterdam de zaken er had geregeld. De koffie met koek ging grif van de hand. Men vergeve ons de uitdrukking maar bij de eerste aanblik moesten we toch wel even aan een veemarkt denken. De immense hal was door middel van afzethekken in vele vakken verdeeld. Binnen deze vakken verzamelden zich districtsge-

wijze de rijkspolitiemannen. Geüniformeerden en „burgers“ in bonte mengeling. Natuurlijk werden er vele handen geschud. De vreemdeling zou er zich waarschijnlijk in de vertrekhal van de Holland-Amerikalijs gewaand hebben, kort voor het vertrek van een immigrantenschip.

Wat een contrast overigens onze „pojo's“ (politie-jongeren) van de opleidingsschool met de provo's, die nadien met rookbommetjes en dergelijk soort speeltuig zouden trachten wanorde te scheppen. Daarbij feitelijk niets anders dan hun eigen onvolwassenheid demonstrerend.

Nee, dan geven de r.p.-jongeren heel wat meer blijk van volwassenheid. En door hun houding én door hun optreden. Het land en het Korps kunnen trots op hen zijn. Naar onze mening de beste tegenhanger van de provo's.

De „stillen“ in deze aantallen vormen wel een uitzondering bij de rijkspolitie. Zelden hebben wij zoveel „burger-ambtenaren“ bijeen gezien. Maar laten we eerlijk zijn, zo erg „stil“ waren ze nu ook weer niet. Vooral de ouderen dragen in burger toch nog wel altijd iets van de raspolitieaanpak met zich mee. Het is soms een gebaar, of een typische houding, maar in negen van de tien gevallen vraag je je toch af: hé, waar heb ik die in uniform eerder

Het was wel wat vol in de Apollohal.
(Foto: H. Hiemstra, Heerenveen)

gezien. Ze dragen als het ware het beroepsticket met zich mee. En het is goed zo, want ook daar mag men trots op zijn.

Het was feitelijk een beetje rare zaak daar in die Apollohal. Tegen zessen (in de morgen) zag je de hal door de ene deur volstromen, om vervolgens met dezelfde frekwentie de mensenmassa door de andere deur weer naar buiten te zien spuien. Een spelletje, dat zich in de middaguren nog eens zou herhalen. Maar vraag niet, welke berg organisatiewerk daaraan is voorafgegaan.

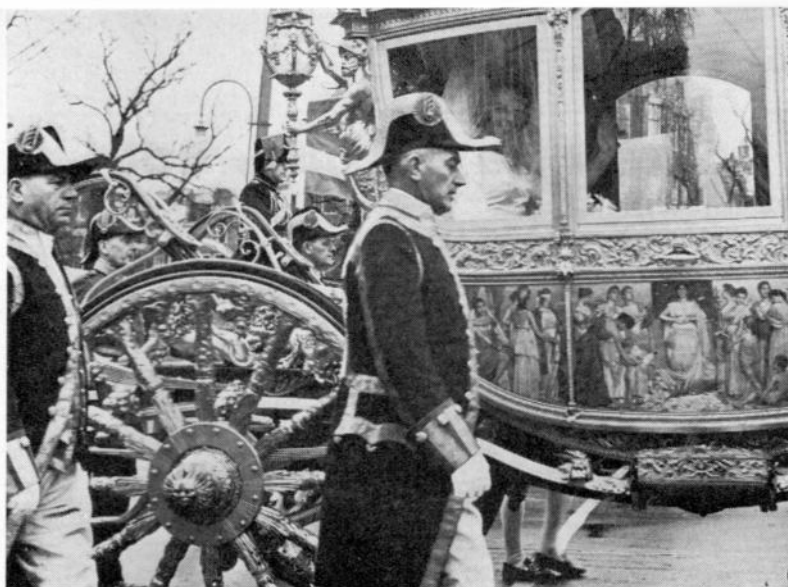
Om de aan- en afvoer, de verzorging en de „supply“ voor zo'n kleine tweeduizend mensen goed te laten verlopen, zijn wekenlange voorbereidende werkzaamheden nodig. En ook als alles tot in de puntjes is geregeld, kwam er ook nog improvisatietalent bij kijken, daar op het laatste moment er nog wel altijd iets anders gaat dan men het zich had voorgesteld.

Overigens moeten wij in verband hiermee denken aan een opmerking van de Amsterdamse hoofdinspecteur K. Heijink, toen hij in een gesprek — met hem en de eindredacteur — over de voorbereidende politiematregelen, opmerkte: „Bij deze gebeurtenis blijkt weer eens, dat de scheiding tussen de politiekorpsen feitelijk toch maar een papieren scheiding is.“

Uit alle windstreken kwam r.p.-versterking naar Amsterdam.

(Foto: H. Hiemstra, Heerenveen)

Ordemaatregelen op tiende maart beantwoordden volledig aan doel

In de Prinsengracht, tegenover de Westerkerk lag de RP 17 gemeerd, een steunpunt uit de motballenvloot van de RP te Water. Aan dek stonden mensen van de Koninklijke Marine, in de volle stuurhut een paar kikvorsmannen en een paar mannen van de rijkspolitie. Hun blikken gingen naar de overkant, waar de erewachten klaar stonden voor de ingang van de Westerkerk, naar de

Hier en daar was er ook het nuttige gesprek met de niet-provocerende jeugd.
(Foto: Bas den Oudsten)

brug waarachter de Marinekapel speelde in de motregen, waarbij beredenen en rijkspolitiemannen tevoet kalm de gebeurtenissen afwachten.

Er werd ook naar boven gekeken, naar de ramen waarachter belangstellenden wachtten op de koninklijke stoet, naar de daken waarop fotografen huiverend scharrelden met camera's op statief en teledozers als kachelpijpen, naar af en aan rijdende auto's met hoge gasten voor de kerk, geëscorteerd door rijkspolitiemannen op witte motoren. In het vooronder stond een blik koffie op een kachel te pruttelen en een wachtmeester putte eruit met een papieren beker: een bijna huiselijk tafereel van mensen, die wisten dat ze het allemaal niet alleen behoefden te doen, maar dat er enige duizenden collega's beschikbaar waren om orde en rust te waarborgen tegen elke inbreuk op de gang van zaken zoals die in een democratie verwacht mag worden, zeker wanneer het gaat om het huwelijk van de Kroonprinses uit het Huis van Oranje Nassau, dat binnen het raam van de vaderlandse democratie een zo grote betekenis gekregen heeft.

Maar, over de brug tussen de Rozen-

gracht en de Raadhuisstraat ging het minder gemoedelijk toe. Uit de Raadhuisstraat klonken knallen, evenals bij de hoek van de Keizersgracht, waar destructieve elementen rookbommen wierpen.

In het steunpunt tegenover de Westerkerk, het voormalige hotel Centraal, waar koffie en broodjes werden verstrekt, kwam opeens actie. Omstreeks een dozijn mannen van de Mobiele eenheden rukten uit, naar de hoek van de Keizersgracht, waar gejoel opklonk en „republiek” werd geroepen. Er werd fors geslagen, een paar honderd provocerende jongelui vluchtten weg en werden verstrooid. Op de Keizersgrachtbrug stond een man voortdurend afkeurend op zijn vingers te fluiten. Een burger sloeg hem de vingers achter in de keel. Een paar politiemannen paktten hem beet en zetten hem in een auto. In de Raadhuisstraat werd een slordig geklede jongeling die ergens mee gooide door het publiek aan zijn lange haren over de keien gesleurd. Nee, de politie stond niet alleen en het maakte weinig uit, dat de op een rel beluste jongelui, die zich duidelijk uit pure sensatiezucht en zonder overtuiging in feite ver-

zetten tegen een uitspraak van de volksvertegenwoordiging, tegen de meerderheid van het Nederlandse volk, al spoedig wisten dat de politiemensen in burger te herkennen waren aan een grijze bouton in hun rever.

Toen de stoet naderde door de Raadhuisstraat werden hier en daar nog een paar klappen uitgedeeld. Er fladderde een kip tussen de paarden, er werden rotjes gegooid, enkele overigens onschuldige rookbommen kwamen tot activiteit, maar de rookwolken dreven over de rijtuigen als symbolen van overdrijvende en verdwijnende donkere wolken. De stoet ging gewoon door, de paarden bleven onaangedaan, want niet voor niets had de opperstalmeester in de voorgaande weken geregeld rotjes tussen de paardebeneën gegooid. Van achter de afzethekken werd gejuich aangeheven dat het geringe tumult overstemde. De Kroonprinses en een tweede Prins der Nederlanden bleven stralend wuiven en even later begon in de oude Westerkerk een plechtigheid, die zelfs de meest overtuigde republikein iets gedaan moet hebben. Maar die republikein stond niet langs de route. In het hotel Centraal stond een oprecht boze adjudant De Boer van het Amsterdamse parket z'n jas af te borstelen. De majoor B. van der Meer, die het bevel had over de Mobiele Eenheden, legde een officier van de gemeentepolitie uit dat er zonder enige aarzeling opgetreden werd, temeer omdat de pogingen tot ordeverstoring niet uitgingen van lieden die uit overtuiging handelden, maar van jongelui die alleen maar een rel wilden schoppen. „Wij geven ze geen kans,” sprak de majoor en dat was juist.

's Morgens was er een vreedzaam begonnen demonstratie bij het monument van de dokwerker, waarbij pamfletten werden verspreid. Op het ene stond dat de politie fascistischer zou zijn dan men denkt, op een ander werd het publiek opgewekt eventuele bezwaren tegen het huwelijk op vreedzame wijze naar voren te brengen. Er ontstond een twistgesprek tussen een politiemans en een groep jongelui, er werd gejoeld. Tegen tien was een groep jongeren opgetrokken in de richting van de Dam en het stadhuis. Op het

Op de meeste plaatsen langs de route was en bleef het rustig.

De motorrijders van de rijkspolitie hadden met vele begeleidingen een belangrijke taak. (Foto: Bas den Oudsten)

Rijkspolitie op het Damrak . . .

(Foto: H. Hiemstra, Heerenveen)

Spui werden rookbommen gegooid en er werden wat klappen met de gummistok uitgedeeld, maar met duidelijk overleg, alleen wanneer het beslist niet anders kon.

Op de Nieuwezijds werd door een paar dozijn rijkspolitiemannen opgetreden, er werd een jongeling gewond, de demonstratie werd gesmoord. In de Raadhuisstraat werden enige jongelui gearresteerd, elders raakte een provocerende arrestant te water; hij werd door de Rijkspolitie te Water opgevisst. Maar, waar het ook werd geprobeerd, de provocerende jongelui kregen geen kans. De gebeurtenissen bewezen overigens, dat de ordemaatregelen goed gepland waren en volledig aan het doel hebben beantwoord. De incidenten bleven beperkt, de ordeverstoorders kregen weinig kansen en daarop waren alle activiteiten ook gericht. 's Middags, toen de huwelijksplechtigheden waren afgelopen en de meesten van de bijna tweeduizend man versterking van de rijkspolitie alweer in bussen onderweg was naar de standplaatsen elders in het land, na het uitvoeren van een in een democratische staat bijzonder waardevolle taak, namen de jongelui op diverse punten, onder andere op het Rokin de kans waar om toch nog wat herrie te schoppen. Behalve politiemannen te voet, te paard en op motoren, kwamen hier ook militairen en leden van de Koninklijke Marechaussee in actie. Er waren veertien arrestanten op deze gedenkwaardige dag en honderden jongeren, die naar huis gingen met een onvoldaan gevoel: over zichzelf. De gemeentepolitie, rijkspolitie, marechaussee en ieder die bij de ordehandhaving betrokken is geweest kon tevreden zijn. Het teamwork van mensen, gesteund door een uitgebreid net van verbindingen, was succesvol geweest. De meningen over de provocerende jongeren waren eensluidend. In het bureau van de Rijkspolitie te Water zei de overste H. Waakop Reijers: „De politie moest natuurlijk met alles rekening houden, maar het was duidelijk dat het wel mee zou vallen. We hebben hier in ons land trouwens niets goeie samenzweerders, daar zijn wij Nederlanders veel te open voor...”

Bas den Oudsten.

... teamwork ...

(Foto: Bas den Oudsten)

De beredenen van het Korps Rijkspolitie droegen veel bij tot het decorum.

(Foto: Bas den Oudsten)

De Rijkspolitie te Water opereerde met de hele vloot, ook met de snelboten.

(Foto: Bas den Oudsten)

Koninklijke huwelijken en erfopvolging

door de adjudant J. RANSELAAR te 's-Gravenhage
Tekeningen: Opperwachtmeester B. Kwak te 's-Gravenhage

„Er is zonschijn in mijn ziel vandaag“

Bovenstaande woorden vormen de eerste regel van een Noors gedicht, vertaald door H.M. Koningin Juliana en hoewel bestemd voor heel iets anders dan een huwelijksfeest, kunnen wij ons voorstellen dat deze woorden onze Koningin op de dagen rondom 10 maart 1966 wel heel bijzonder aanspreken. Naast *landsmoeder*, is zij óók *gezinsmoeder*; zij kent de zorgen daarover, maar deelt ook in de vreugde. Daarom vanaf deze plaats wensen wij Haar en Haar Huis, heel veel zonschijn toe.

In dit artikel willen wij eens nagaan hoe het erfelijk recht van troonopvolging tot stand is gekomen en een enkel staatkundig aspect belichten

Huwelijksinzegening H. M. Koningin Wilhelmina en Hertog Hendrik van Mecklenburg op 7 februari 1901 in de Jacobskerk te 's-Gravenhage.

(Foto: Rijksvoorlichtingsdienst)

van koninklijke huwelijken in verband met de erfopvolging.

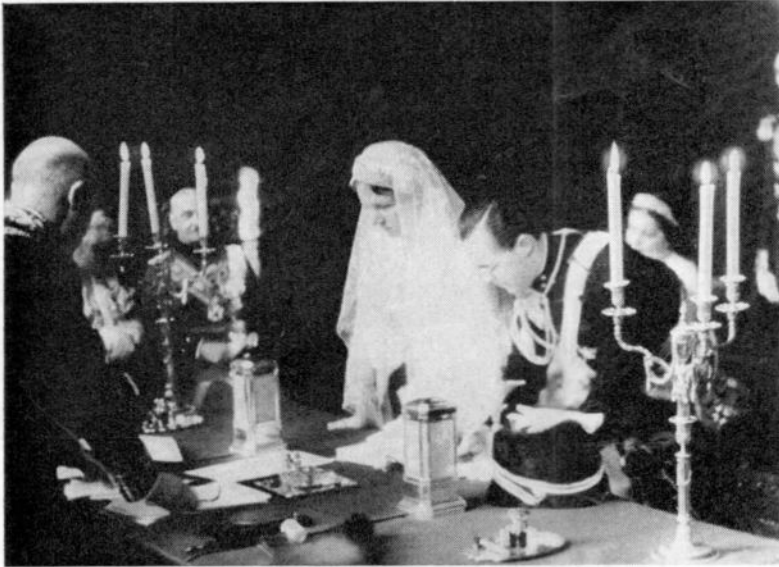
Allereerst wordt er aan herinnerd, dat in oude tijden het gezag van de vorst beschouwd werd als een *persoonlijk bezitsrecht* op de door hem geregeerde gebieden. Van oorsprong is het koninklijk gezag derhalve van *privaatrechtelijke aard*. Dit had tot gevolg dat bij het overlijden van de vorst, diens landen als een *burgerlijke erfenis* onder zijn erfgenamen werd verdeeld. Moeizaam door huwelijk, koop, list of strijd bijeengebrachte, levenskrachtige en bloeiende rijken, vielen meestal bij troonopvolging door erfdeling uiteen in onaanzienlijke gebieden.

Een andere wijze van troonopvolging in vroegere tijden, werd aange troffen in de *kiesrijken*, waar reeds tijdens het leven van de vorst een opvolger werd gekozen. Een bekend voorbeeld hiervan is Graaf Willem II van Holland, die gekozen werd

tot Rooms Koning, dat was opvolger van de keizer van het toenmalige Heilige Roomse Rijk.

Zowel troonopvolging door *erfdeling* als door *vorstenkeuze*, gaf nagenoeg altijd aanleiding tot ernstige twisten en bloedige oorlogen. Wanneer we nu uit deze oude tijden een sprong maken naar de dagen van de *acte van verlatingshe* (afzwering) van Koning Philips II van Spanje in 1581, dan zien we dat de soevereiniteit achtereenvolgens tevergeefs werd aangeboden aan Koning Henri III van Frankrijk en Koningin Elisabeth van Engeland, waarna de Staten van de *geünieerde* Nederlanden in 1588 zélf de soevereiniteit in handen namen. De Staten benoemden de Stadhouder — dat behoefde niet voor elk gewest dezelfde te zijn — die het hoogste ambt in de gewesten bekleedde, welk ambt niet erfelijk was.

In 1631 werd de eerste schrede gezet

Huwelijksvoltrekking Prinses Juliana en Prins Bernhard van Lippe Biesterfeld op het Haagse Stadhuis, 7 januari 1937.

(Foto: Rijksvoorlichtingsdienst)

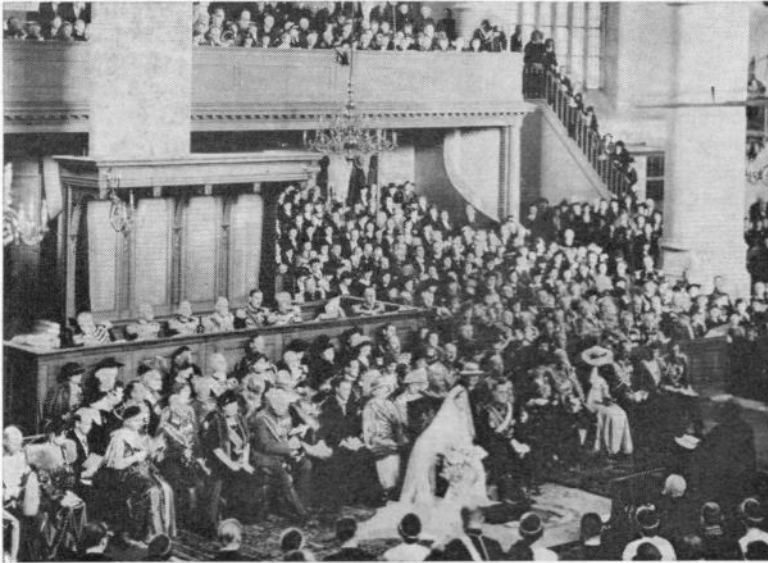
naar een erfelijk stadhouderschap: bij de acte van *survivance* werd aan de zoon van Prins Frederik Hendrik het recht geschonken, zijn vader in diens stadhoudelijk ambt op te volgen. Vervolgens werd in 1674 het stadhouderschap van Willem III erfelijk verklaard in de *manlijke* linie. Omdat deze stadhouder in 1702 kinderloos stierf, vond deze bepaling van erfopvolging nimmer toepassing. Tenslotte werd in 1747, nadat de Stadhouder van Friesland, Groningen, Gelderland en Drente ook benoemd werd tot Stadhouder van Holland, Zeeland en Utrecht — voor het eerst dus één Stadhouder over alle Nederlandse gewesten — de stadhoudelijke erfopvolging uitgebreid tot de *vrouwelijke* linie. Aanleiding tot deze uitbreiding van de erfopvolging was het feit dat Stadhouder Willem IV alleen een dochter — Prinses Caroline — bezat; de latere Stadhouder Willem V werd in 1748 geboren. Deze Stadhouder Willem V werd op 18-jarige leeftijd meerderjarig verklaard, zodat hij het ambt van zijn in 1751 overleden vader kon gaan vervullen. Bij de opstelling van de Grondwet van 1814, werd ten aanzien van de erfopvolging, teruggegrepen op de bepalingen van 1747: het recht tot troonopvolging werd toegekend aan de *wettelijke nakomelingen* van Z.M. Willem Frederik. Ook nu dus geen

onderscheid tussen *manlijke* en *vrouwelijke* troonopvolgers.

Het erfopvolgingsrecht was bij oude vorstenhuizen geregeld in een *familiestatuut* of in *huuswetten*. Koning Willem I heeft verschillende malen getracht een familiestatuut tot stand te brengen (dr E. van Raalte „Het Koninklijk Huis en zijn leden” in „Themis”, aflevering 5-1965). Wetten en praktische bezwaren hebben het tot standkomen van een dergelijk statuut verhinderd. Bij verschillende aangelegenheden het Koninklijk Huis betreffende, zoals huwelijken, moesten daarom bijzondere wettelijke voorzieningen worden getroffen. Zo werd in de wet tot goedkeuring van het huwelijk van Koningin Wilhelmina met Hertog Hendrik van Mecklenburg, tevens de bepaling opgenomen dat — in afwijking van hetgeen het Burgerlijk Wetboek onder meer voorschreef — de huwelijksvoltrekking zou plaats hebben ten overstaan van de — tot ambtenaar van de burgerlijke stand

benoemde — Minister van Justitie, in het Paleis aan het Noordeinde. Sinds 1963 is in artikel 17 van de Grondwet bepaald dat voor de erfopvolging, zowel voor zichzelf als voor hun nakomelingen, zijn uitgesloten alle kinderen geboren uit een huwelijk aangegaan door een Koning buiten gemeen overleg met de Staten-Generaal of door een man of vrouw, die de Kroon van de regerende Koning kan beërven, buiten bij de wet verleende toestemming. Tevens is daarbij bepaald dat het aangaan van zodanig huwelijk ten opzichte van het bezit en de opvolging tot de Kroon, hetzelfde gevolg heeft als overlijden. Vóór 1963 werd in dit artikel onderscheid gemaakt voor wat betreft de staatkundige gevolgen van zodanige huwelijken, tussen een Koning of Koningin die huwden buiten gemeen overleg met de Staten-Generaal enerzijds en een Prins of Prinses van het regerend Stamhuis die een huwelijk aangingen zonder bij de wet verleende toestemming, anderzijds. Bij de toen geldende Grondwetsbepalingen moest in die gevallen een Koningin afstand doen van en verloor een Prinses haar recht op de Kroon. Een Koning daarentegen mocht onder die omstandigheden wél aan de regering blijven en een Prins behield eveneens het recht op de Kroon. Voor hun nakomelingen ging

Huwelijksinzegening H.K.H. Prinses Juliana en Prins Bernhard van Lippe Biesterfeld in de Jacobskerk te 's-Gravenhage, op 7 januari 1937.

(Foto: Rijksvoorlichtingsdienst)

echter de troon verloren.

Aan de bepalingen van artikel 17 van de Grondwet — voorheen en zoals het nu luidt — ligt duidelijk ten grondslag ongewenste invloed van vreemden te voorkomen. Bij de redactie van dit artikel vóór 1963, ging de wetgever kennelijk uit van de gedachte dat de man wél de vrouw kan beïnvloeden, maar dat omgekeerd deze mogelijkheid niet was te duchten. We zouden voorbeelden uit de geschiedenis kunnen aanvoeren waaruit het tegendeel duidelijk blijkt, maar dat is hier niet aan de orde.

De bepalingen van (in staatsbelang) huwelijkstoestemming voor vorsten en erfgenamen van de troon zijn heel oud. In onze vaderlandse geschiedenis zien we dat reeds in 1428, bij de *zoen van Delft*, Philips van Bourgondië (de Goede) zijn nicht Jacoba van Beieren — toen weduwe van

Jan IV van Brabant, eerder weduwe van Jan van Touraine, 2e zoon van de Franse Koning en ook nog gehuwd geweest met Humphrey Gloucester — onder meer de voorwaarde afdwong, zonder zijn toestemming geen nieuw huwelijk aan te gaan; deed zij dit wel, dan moest zij afstand doen van haar gewesten. Toen Jacoba zonder toestemming in het geheim trouwde met ridder Frank van Borselen, vervielen haar bezittingen aan Philips de Goede.

Later, in 1477, na de dood van Karel de Stoute bij Nancy, zoekt zijn 19-jarige dochter en erfgenaam Maria, steun bij de Staten van haar gewesten. Het gewest Holland bedong toen bij het *Groot Privilege* onder meer dat zij niet zou mogen huwen zonder toestemming van de Staten. Ook in 1747 verbonden de Staten van de gewesten aan de toekenning van erfopvolging aan de nakomelingen

van Stadhouder Willem IV, de goedkeuring voor een aan te gaan huwelijk en vanaf de eerste Grondwet van 1814 tot heden is een dergelijke bepaling gehandhaafd.

Zo is er ook op dit gebied niets nieuws onder de zon. Een toestemming bij de wet was voorheen beslist geen waarborg voor algemene instemming bij de onderdanen. In 1966 is dat al niet anders gebleken! Daarom willen wij tot besluit de aandacht vestigen op het uit 1565 daterende oude stadhuis te 's-Gravenhage. De vroede vaderen van toen hebben de fraaie renaissancegevel niet alleen getooid met beelden voorstellende *geloof - hoop en liefde*, maar ook voorzien van de veelzeggende spreuk: **NE JUPITER QUIDEM OMNIBUS**, dat wil zeggen: zelfs Jupiter — de voornaamste van de Romeinse goden — kan het niet een ieder naar de zin maken!

Kolonel b.d. E. Meijer overleden

Op 20 februari 1966 overleed de dirigerend officier der rijkspolitie 1e klasse b.d. E. Meijer, gepensioneerd territoriaal inspecteur in het ressort Amsterdam. De kolonel Meijer werd op 10 februari 1902 geboren. Na het behalen van zijn diploma 5-jarige

H.B.S. gingen aanvankelijk zijn toekomstplannen in technische richting: studies op de Technische Hogeschool te Delft en op de H.T.S. Al spoedig echter kreeg de politie zijn belangstelling. Hij haalde het inspecteursdiploma en ving zijn politieke loopbaan aan op 1 september 1923 bij de Gemeentepolitie Rotterdam als inspecteur-titulair. Zijn loopbaan ontwikkelt zich dan als volgt:

1 april 1929 inspecteur 2e kl., 1 januari 1938 inspecteur 1e kl. Op 1 april 1946 wordt hij benoemd tot dirigerend officier der rijkspolitie 3e kl en ingedeeld bij de algemene inspectie als hoofd bureau personeels-

zaken. Zijn bevordering tot dirigerend officier 2e kl. heeft plaats op 1 juni 1950. Hij gaat met ingang van 1 januari 1952 de functie bekleden van Gewestcommandant Amsterdam en als zodanig wordt hij op 1 januari 1954 bevorderd tot dirigerend officier 1e kl. Na de invoering van de politiewet wordt hij territoriaal inspecteur. Op 1 januari 1961 is hij gepensioneerd.

De kolonel Meijer was officier in de orde van Oranje Nassau, ontving van de Franse regering in 1951 de Medaille d'honneur de la police en werd in 1954 ridder in het Legion d'honneur.

Zijn warme belangstelling ging uit naar de politievakorganisatie. Hij was gedurende vele jaren hoofdbestuurslid van de Vereniging van Hogere Politie Ambtenaren (V.H.P.A.), waarvan hij na zijn pensionering buitengewoon lid was. Als zodanig was hij bezoldigd bestuurder van de Centrale van Hogere Ambtenaren (C.H.A.). In dit opzicht strekten de activiteiten van de kolonel Meijer zich uit op internationaal niveau. Hij bezocht vele buitenlandse congressen en vergaderingen. Hij maakte tot zijn overlijden deel uit van de raad van bestuur van de Federation Internationale de Fonctionnaires Supérieurs de la Police (F.I.F.S.P.) in de eervolle positie van vice-president fondateur pour la vie.

Twee Rijkspolitieambtenaren kwamen bij een verkeersongeval om het leven

Op 5 februari j.l. kwamen de wachtmeester der Rijkspolitie 1e kl. Johannes G. Janssen, geboren 9 februari 1928, en de wachtmeester der Rijkspolitie Andreas H. G. Heije, geboren 19 februari 1939, bij een verkeersongeval in het bewakingsgebied van hun eigen groep — in de gemeente Cadier en Keer — om het leven.

De twee rijkspolitieambtenaren van de post Cadier en Keer die zich voor onderzoek naar de plaats van ongeval hadden begeven, ontdekten tot hun grote ontsteltenis dat de twee omgekomenen hun eigen collega's waren. De verslagenheid bij het personeel van de groep Heer was bijzonder groot.

De wachtmeester 1e kl. Janssen, lid van de post Amby, was een bijzonder ijverig politieambtenaar en had veel gevoel voor humor. Ook buiten zijn dienst was hij vaak actief op allerlei terrein voor het welzijn en vermaak van zijn collega's. Hij was gehuwd en laat een vrouw met nog drie jeugdige kinderen achter.

De wachtmeester Heije was onge-

J. G. Janssen

A. H. G. Heije

huwd. Hij had zich in korte tijd bekwaamd tot een waardig lid van het korps Rijkspolitie. Hij was lid van de Rijkspolitiekapel en zou nog dit jaar worden bevorderd tot wachtmeester 1e kl.

De teraardebestelling van beide wachtmeesters geschiedde onder bijzonder grote belangstelling. Buiten de vele leden van het korps Rijkspolitie waren er vertegenwoordigers van de justitie, de gemeentebesturen, de Koninklijke Marechaussee, de Douane en de bevolking.

De begrafenisplechtigheid van de wachtmeester 1e kl. Janssen had plaats te Ambij op 8 februari en van

de wachtmeester Heije op 9 februari te Eijsden.

De baren waren bedekt met vele kransen, onder andere van het ressort 's-Hertogenbosch, het district Maastricht, de groep Heer, de Rijkspolitie Sportvereniging Zuid, de Rijkspolitiekapel, de Rijkspolitievereniging, de IPA en de bevolking van Heer.

Aan de geopende groeven werden woorden van dank en waardering voor de overledenen en van troost voor de nabestaanden gesproken door de overste H. Weerts, commandant van het district Maastricht.

de Volkskrant

**een boeiend
ochtendblad**

De tentoonstelling „raad & daad” is in de komende weken te zien in de navolgende plaatsen:

Workum: 21-3 — 26-3, Huize „De Klameare”, Skil 6a.

Wildervank: 29-3 — 30-3, Hotel „De Nederlanden”, Nijverheidsstraat 99.

Wildervank-Stadskanaal: 31-3 — 1-4, Hotel „Frascati”, Handelsstraat 44.

Eenrum: 18-4 — 23-4, Hotel Bulthuis, Hoofdstraat 4.

Diever: 25-4 — 30-4, Cultuurzolder gemeentehuis.

Banden voor uw Korpsblad kunt u nu bestellen à f 2.95 per stuk op giro 83 31 11 ten name van Schaafsma & Brouwer Dokkum

De adjudant H. J. M. Houben-instructeur Verkeersschool Bilthoven-overleden

Een voor velen bekende figuur in het Korps Rijkspolitie, de adjudant H. J. M. Houben, instructeur aan de Verkeersschool 'De Varenkamp' is op 2 februari

overleden, een feit dat in en buiten de school met ontsteltenis werd vernomen.

Herstellende van een ernstige ziekte, deed de adjudant alweer enkele uren per dag dienst met het vooruitzicht dat hij binnen niet al te lange tijd weer volledig als instructeur zou kunnen meewerken aan de opleiding van het verkeerspersoneel. Het viel hem zwaar zijn activiteiten te moeten beperken. Voor een geheel andere kwaal moest hij echter andermaal een operatie ondergaan en hoewel aanvankelijk zijn toestand zich gunstig scheen te ontwikkelen, bleek nogmaals een ingreep noodzakelijk, maar zover is het niet meer gekomen . . .

Op 7 februari hebben wij hem naar zijn laatste rustplaats gedragen. Het moet mevrouw Houben en de twee kinderen tot enige steun zijn geweest

dat zovelen naar Bilthoven waren gekomen om de Requiemmis en deze uitvaart bij te wonen en zo de laatste eer te bewijzen aan een man, die op de Verkeersschool als collega, vriend en vraagbaak voor ieder, een moeilijk te vervullen plaats heeft achtergelaten. Een bekwaam instructeur en sympathiek lid van het Korps, die ook naar buiten grote bekendheid genoot, op wie nooit vergeefs een beroep werd gedaan en wiens adviezen zeer werden gewaardeerd, een man met een hoge opvatting van plichtsbetrachting — gewaardeerd in de tijd dat hij nog opperwachtmeester was, met een eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau — is heengegaan. Zijn persoon en ook zijn altijd weldoordachte, rustig gegeven antwoorden, zijn meningen, geformuleerd op een eigen wijze, scherp, maar vaak doorweven met fijne humor zullen in het bijzonder aan de verkeersschool lang in herinnering blijven. Daarentrent hebben de woorden, die de overste B. van der Meer, commandant van de school, bij dit afscheid heeft gesproken, ook geen twijfel gelaten.

Adj. F. Kockelman.

Van onze uitgaven op het gebied van de Politie zenden wij gaarne een volledig prospectus.

**VERMANDE ZONEN
UITGEVERS IJMUIDEN**

Tel. 02550-85 41 (toestel 35)

VERVAARDIGINGSBEDRIJF VAN
LEDEREN KLEDING

TRIO

UTRECHT - WESTERKADE 12

LEVERANCIER VAN DE RIJKSPOLITIE
EN ANDERE RIJKSINSTELLINGEN

Bokma

Oude genever

Bessenrood

Citroen genever

het allerbeste!

1859

1860

1870

1890

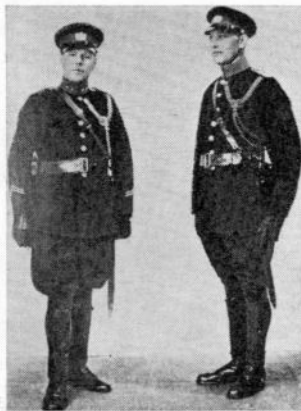
RIJKSVELDWACHT 1858 1933

Deze foto's, de rijksveldwacht betreffende, kunnen wij u aanbieden dankzij wederom vriendelijke bemiddeling van het bureau Centrale Foto-technische Dienst van de Directie Politie van het Ministerie van Justitie.

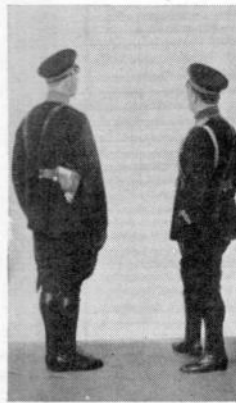
In zekere zin is dit een vóórpremière. De Deense televisie gaat een internationaal historisch overzicht brengen van politie-uniformen. Deze serie is het aandeel van het Ministerie van Justitie in de Nederlandse bijdrage.

Op de pagina hiernaast op de bovenste rij een brigadier en een brigadier-titulair in 1905 met daarnaast een districtscommandant uit 1910 en geheel rechts een brigadier in klein tenue uit 1922.

Op de tweede rij geheel rechts een districtscommandant uit 1930 en links op de onderste rij de rivierpolitie in 1933.

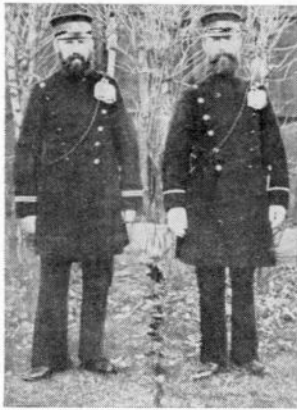
1930

1930

1930

1905

1910

1910

1922

1925

1925

1930

1930

1933

1933

1933

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'66: J. Dingemane, owmr., van Rhenen naar De Bilt.

Per 3-1-'66: G. Muizelaar, wmr. 1e kl., van Broek in Waterland naar Krommenie.

Per 16-1-'66: J. Meijer, owmr., van Obdam naar Raamsdonkveer.

Per 1-2-'66: A. Splinter, owmr., van De Meern naar Rozenburg; A. v. d. Ham, owmr., van Duivendrecht naar Harmelen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-1-'66: J. L. Herkemij, owmr., van Noordwijkerhout naar Aalsmeer; F. Meulbroek, wmr. 1e kl., van Heinkenszand naar Hoek.

Per 1-2-'66: W. Marchand, owmr., van De Zilk naar Noordwijkerhout.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'66: P. J. van Trig, owmr., van Eijgelshoven naar Nieuwenhagen.

Per 17-1-'66: H. Versteegen, wmr. 1e kl., van Vlijmen naar Aalten; J. M. Tulkens, wmr. 1e kl., van Reuver naar Hunsel; P. J. Lenssen, wmr. 1e kl., van Hunsel naar Velden.

Per 27-1-'66: J. H. Koedam, wmr. 1e kl., van Eijds naar Schaijk.

Per 1-2-'66: H. A. M. M. Musters, wmr. van Dongen naar Schijndel; S. M. Duijs, wmr. van Leur naar Breezand; P. H. Boekestein, owmr., van Stein naar Epen; L. J. Baltes, wmr., van Meerssen naar Urk; J. A. Henskens, wmr. 1e kl., van Gemert naar Maasdriel.

RESSORT ARNHEM

Per 7-1-'66: H. Mulder, wmr. 1e kl., van Urk naar De Wijk.

Per 1-2-'66: J. den Otter, wmr. 1e kl., van Zevenaer naar Arnhem; G. J. Veldman, wmr. 1e kl., van Onna naar Zoelen; J. H. Mos, wmr. 1e kl., van Denekamp naar Overdinkel; B. J. Lammers, owmr., van Kuirne en Blankenham naar Diepenheim.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'66: J. Schouten, officier 1e kl. van Leeuwarden naar Assen.

Per 3-1-'66: J. Westra, wmr. 1e kl., van St. Annaparochie naar Arnhem.

Per 4-1-'66: H. A. Blaauwgeers, wmr. 1e kl., van Nw. Schoonebeek naar Schoonebeek.

Per 7-1-'66: M. Leutscher, wmr. 1e kl. van De Wijk naar Exloo.

Per 15-1-'66: I. C. Schuit, wmr. 1e kl. van Oosterhoogebrug naar Ten Boer.

Per 1-2-'66: F. Douma, owmr., van Harkema Opeinde naar Terschelling; J. B. de Jong, owmr., van Assen naar Hilversum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 3-1-'66: M. Portengen, wmr. 1e kl. van Amsterdam-I naar Broek in Waterland.

Per 1-2-'66: R. Kikkert, wmr. 1e kl., van Zwartsluis naar Tiel.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'66: Owmr. J. Dingemane tot districts-rechercheur te De Bilt.

Per 16-1-'66: Adjudant J. L. Herkemij tot groepscommandant te Aalsmeer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'66: Adjudant A. Splinter tot groepscommandant te Rozenburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'66: Adjudant P. J. van Trig tot groepscommandant te Nieuwenhagen.

Per 1-2-'66: Adjudant P. H. Boekestein tot groepscommandant te Witten.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-1-'66: L. A. Provily.

Per 3-1-'66: J. P. v. Bennekom.

Per 5-1-'66: R. K. v. d. Biezen.

Per 7-1-'66: J. A. Dellebeke, allen te Driebergen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 16-1-'66: J. L. Herkemij te Aalsmeer.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-1-'66: J. G. v. Koten te Landsmeer.

Per 4-1-'66: M. Brouwer te IJsselstein.

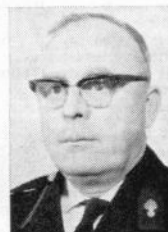
Per 5-1-'66: J. A. v. d. Meulen te Bilt-hoven.

Per 7-1-'66: P. v. Wakeren te Hoogwoud; G. Vink te Doorn.

Wij herdenken

Owmr.
P. E. J. v. Acker
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhageress.
☆ 30-3-1920
† 24-1-1966

Wmr. 1e kl.
B. Zwart
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
☆ 16-1-1911
† 4-2-1966

Adjudant
H. M. Vrugink
Goirle
ress. 's-Hert.bosch
☆ 10-6-1907
† 1-2-1966

Wmr. 1e kl.
H. B. van Dorst
Schaesberg
ress. 's-Hert.bosch
☆ 7-4-1918
† 3-2-1966

Wmr. 1e kl.
J. G. Janssen
Ambij
ress. 's-Hert.bosch
☆ 9-2-1928
† 5-2-1966

Wmr.
A. H. G. Heije
Heer
ress. 's-Hert.bosch
☆ 19-2-1939
† 5-2-1966

Wmr. 1e kl.
IJ. Roukema
Arnhem
ressort Arnhem
☆ 5-6-1915
† 16-1-1966

Adjudant
H. J. M. Houben
Bilthoven
Verk.sch. Bilthoven
☆ 7-11-1915
† 2-2-1966

Per 9-1-'66: H. v. d. Haar te Enkhuizen.

Per 10-1-'66: A. Kok te Bilthoven.
Per 11-1-'66: L. Klumpje, Bunschoten.
Per 12-1-'66: J. Rook te Volendam.
Per 15-1-'66: A. H. M. Evers te IJsselstein.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-2-'66: A. Splinter te Rozenburg.

tot opperwachtmeester:

Per 16-1-'66: F. Meulbroek te Hoek.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'66: A. Verwoert te Voorschoten.
Per 2-1-'66: J. J. Voerman te Wadinxveen.
Per 4-1-'66: de Graaf te Pijnacker.
Per 7-1-'66: J. J. v. Weele te Aardenburg.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-1-'65: R. v. Dijken te 's-Hage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-1-'66: P. J. van Trigt te Nieuwenhagen.

Per 1-2-'66: P. H. Boekestein te Epen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'65: A. B. N. van der Sangen, Mill.
Per 2-1-'66: J. A. N. Koopman te Rosmalen.
Per 4-1-'66: G. J. M. Kusters te Gemert.
Per 5-1-'66: G. J. M. Volmerink te Raamsdonkveer.
Per 6-1-'66: J. G. van den Berk te Sonen Breugel; W. T. M. Jansen te Haalen.
Per 8-1-'66: W. H. Janssen te Mook.
Per 9-1-'66: E. Wacht te Etten.
Per 17-1-'66: L. M. E. Hendriks te Luijkgestel.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'66: G. J. Veldman te Zoelen; J. H. Mos te Overdinkel; J. A. Henskens te Maasdriel.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-1-'66: H. Gardenbroek te Elburg.
Per 15-1-'66: J. H. de Winter te Didam.
Per 16-1-'66: J. Kolkman te Heerde; H. Zomerschoot te Spoolde.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: J. B. von Oerthel te Diepenveen.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 15-8-'65: J. Wijnandts te Rijssen.

RESSORT GRONINGEN

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'66: G. Mantingh te Marum.
Per 4-1-'66: G. Toren te Heerenveen.
Per 9-1-'66: J. Hakkeling te Beilen.
Per 11-1-'66: H. Stolte te Buinermond.
Per 13-1-'66: G. R. Noordhof te Stiens.
Per 14-1-'66: A. v. d. Bijl te Hoogeveen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 5-1-'66: L. Holen te Amsterdam.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'66: H. Th. Haas, adm. ambt. C 3e kl. te Alkmaar; J. P. van Harselaar, schrijver op a.c. te De Bilt.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'66: H. v. Dam, adm. ambt. C 2e kl. te Krimpen a. d. IJssel; W. N. v. Dongen, adm. ambt. C 2e kl. te Schoonhoven.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 17-1-'66: C. L. van Swieten, schrijver 1-2-'66: S. L. J. Hendriks, rijksver te Amsterrade, ambtenaar E te Roermond; A. J. S. Hovens, adm. ambt. C 3 te Heijthuisen; G. P. M. Hulshof, schrijver te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 17-1-'66: S. A. Botter, foto-labrant te Arnhem; B. W. Busch, schrijver te Hengelo-G.

Per 1-2-'66: W. Hulstein, adm. ambt. C 2e kl. te Doetinchem; F. P. ter

Haar, rijksambtenaar E te Apeldoorn; R. J. Kuipers, parketwachter te Arnhem; A. van Maanen, veiddienstassistent te Almen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'66: O. H. Molenhuis, parketwachter te Groningen.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 1-3-'66: J. A. J. Japin, Amsterdam; H. Gelderblom en W. H. G. Scheffers, Leiden; J. M. van Weert, Tilburg; H. M. Verhagen, Eindhoven; G. H. J. Althof en K. W. J. Rutjes, Doetinchem; G. de Jong, Apeldoorn; A. G. Wolf, G. B. Kuipers en J. B. Mulder te Almelo.

De dienst verlaten

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-2-'66: B. R. Prior, rijksambtenaar D te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-1-'65: H. J. de Vries, C 2e kl. te Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'64: Th. Lash, adm. ambt. C 3 te 's-Gravenhage.

Per 1-12-'64: N. J. Boerboom, schrijver te 's-Gravenhage.

Per 1-2-'66: M. G. Blok, adm. ambt. C 3 te Hazerswoude.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 31-1-'66: T. T. Schrantee, adjudant te Schaesberg.

RESSORT GRONINGEN

Per 31-1-'66: R. v. d. Woude, wmr. 1e kl. te Haule; F. E. Padjé, adjudant te Leeuwarden.

Per 1-2-'66: D. B. Oosterop, wmr. 1e kl. te Beilen; L. Jonkers, adm. ambt. C 3 te Diever; A. M. Uitham, adm. ambt. C 3 te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-2-'66: M. W. M. Vink, R. J. Kuipers en R. J. Troost, adspiranten te Arnhem.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
J. v. Soeren
Loenersloot
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-3-1966

Wmr. 1e kl.
J. F. Strang
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 24-3-1966

Wmr. 1e kl.
J. Kettenes
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-4-1966

Wmr. 1e kl.
D. J. Blijleven
Rotterdam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-2-1966

Adjudant
L. J. A. Simonis
Maastricht
ress. 's-Hertbosch
40 jaar op 23-3-1966

Wmr. 1e kl.
H. de Vries
Laren-G.
ressort Arnhem
25 jaar op 7-2-1966

Wmr. 1e kl.
G. v. d. Berg
Varsseveld
ressort Arnhem
25 jaar op 18-2-1966

Owmr.
F. v. d. Berg
Leeuwarden
ressort Groningen
25 jaar op 18-2-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 8 - APRIL 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Vaste commissie justitie bezocht het Korps Rijkspolitie

**.. Het is goed gezien te hebben dat de politie
daar is waar zij nodig blijkt ...**

Op maandag 28 maart bracht op uitnodiging van minister Prof. Mr. I. Samkalden de vaste commissie voor Justitie van de Tweede Kamer der Staten Generaal een bezoek aan het Korps. Aanleiding tot dit bezoek waren in feite de vragen die de heer Mr. A. M. I. H. Baeten tijdens een openbare commissievergadering in de herfst van het vorig jaar aan de minister stelde met betrekking tot het probleem van de motorsurveillance. De commissie vertegenwoordigd door haar leden jkvr. mr. C. W. C. Wttewaal van Stoetwegen (CHU), mej. mr. A. P. Schelthuis (P.v.d.A.) en de heren mr. H. W. v. Doorn (KVP), dr. N. H. L. v. d. Heuvel (KVP), dr. B. v. d. Tempel (P.v.d.A.), mr. F. W. van Gelder (CHU), mr. A. M. I. H. Baeten (KVP) en dr. C. Boertien (AR), en

vergezeld van de griffier der Tweede Kamer mr. A. F. Schepel en enige waarnemend griffiers, werd in de oude Alexanderkazerne te 's-Gravenhage welkom geheten door jhr. mr. T. A. Groeninx van Zoelen, hoofd van de Directie Politie en de generaal J. Gerritsen. Nadat het waarnemend hoofd van het Bureau Verkeerszaken, de kapitein R. den Breejen, een exposé had gegeven over de ontwikkeling van het verkeerstoezicht bij het Korps Rijkspolitie, werd door de kapitein A. C. Vogel, commandant van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken de tactiek en techniek van de verkeerssurveillance uitvoerig behandeld. Na een bezichtiging van het surveillancepotentieel (ULM, motor met zijspan, groepssurveillance-auto, solo-motor, Zephyr, Porsche, Traffipax-

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 8 — april 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond

Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

V. I. n. r. Kolonel Canter Visscher,
Directeur-Generaal jhr Groeninx
van Zoelen, freule Wttewaal van
Stoetwegen en de Inspecteur-Generaal
J. Gerritsen.

De heer Baeten . . . klaar voor actie . . .

V.l.n.r. als rijders: de heer Baeten (KVP), Van Gelder (CHU) en Boertien (AR); als bestuurders: de wachtmeesters 1e kl. Zijlstra (Verkeersgroep Leiden), Willemse (SBV) en Kraakman (SBV).

De kapitein R. den Breejen geeft toelichting op het gebruik van het motorrijwiel.

wagen, technische patrouillewagen en Radarwagen) werd een bezoek gebracht aan de Verkeersgroep van het district 's-Gravenhage, waar de commandant van dat onderdeel, de adjudant T. Groenenberg, een heldere uiteenzetting gaf over taak en werkwijze van de groep. Na een gemeenschappelijke lunch in het motel Hoornwijk te Rijswijk, waarbij ook minister Samkalden aan-

wezig was, werd gedurende de middaguren een aantal patrouilles op de solomotor, in de Zephyr en in de Porsche meegemaakt. De hierop volgende discussie in de Alexanderkazerne, waaraan behalve alle reeds genoemde dames en heren ook de kolonel T. J. Canter Visscher, chefstaf en de overste jhr. W. A. Gevers Deynoot, commandant van het district 's-Gravenhage, deelna-

mr Van Doorn (KVP) tijdens motorsurveillance, met als bestuurder de opperwachtmeester Vlekkert.

De commandant van de verkeersgroep Den Haag, de adjudant Groenenberg, geeft een overzicht van de werkzaamheden van zijn groep.

Noodzakelijke aanpassing aan ontwikkeling van deze tijd

Freule Wittewaal van Stoetwegen in r.p.-tenue . . .

men was bijzonder openhartig. Op alle problemen, de surveillance en overigens de totale verkeersproblematiek betreffende, werd diep ingegaan.

Als waarnemend voorzitter van deze commissie dankte freule Wittewaal van Stoetwegen in bijzonder hartelijke bewoordingen, waarbij zij onomwonden verklaarde dat het bezoek de stoutste verwachtingen had overtroffen, en dat zowel zij als haar medeleden de grote openheid bij alle gesprekken die dag gevoerd in hoge mate hadden gewaardeerd. „Het is goed nu zelf meegemaakt en gezien te hebben dat de politie niet onnodig optreedt, maar dat zij daar is waar zij nodig blijkt te zijn”, aldus dit lid van de Tweede Kamer.

Na een proefperiode van enige jaren wordt nu het zogenaamde methodisch toezicht bij alle groepen, rayons en posten van het Korps Rijkspolitie ingevoerd. Bij een aantal groepen is in de afgelopen jaren het nieuwe systeem voor doelgerichte planning voor het politietoezicht en daarnaast een degelijke documentatie, van grote betekenis gebleken voor de taakuitoefening van de rijkspolitie in deze tijd. Door de snelle maatschappelijke ontwikkeling, waarin voortdurend nieuwe zaken de taak van de politie verzwaren, is de politie-ambtenaar steeds meer bezig met „wat op hem afkomt” en hij houdt steeds minder tijd over voor preventief werk. En, juist de preventie is een zeer belangrijke taak van de politie. Een weloverwogen taakindeling en een daaruit voortvloeiend gericht toezicht is noodzakelijk. Wie kwaad wil voorkomen, zal zoveel mogelijk moeten weten, waar het *kan* geschieden en doelgerichte documentatie is daarom een onontbeerlijk onderdeel van het methodisch toezicht. Het is duidelijk, dat in de snelle ontwikkeling van deze tijd aanpassing van de werkwijze van de politie noodzakelijk is, wil de politie niet steeds meer achter de feiten aanlopen en verdrinken in de maalstroom van allerlei zaken. De invoering van het methodisch toezicht, die naar wordt verwacht eind 1968 zal zijn voltooid, biedt mogelijkheden om het kwaad vóór te zijn, zonder „van het kastje naar de muur te vliegen”. Het ontwerpen en voorbereiden van het methodisch toezicht is jarenlang voorbereid. In feite is de kolonel J. R. Hoogkamer de auctor intellectualis van het nieuwe systeem. Toen hij nog districtscommandant Alkmaar was, zijn daar op het districtsbureau na vele gedachtenwisselingen tussen de kolonel Hoogkamer en de toenmalige officier toegevoegd in dat district, de kapitein F. Hylkema de eerste stappen gedaan, de eerste lijnen uitgestippeld.

Het bevorderen van efficiency vereist een stuk informatie. Wie kwaad wil bestrijden moet de oorzaken ervan kennen. Het is dan ook een uitgebreide, maar levendige en doelgerichte documentatie, die de achtergrond vormt van het methodisch toezicht. Daarom is om te beginnen aan het rapportenboek een heel andere functie toebedeeld, dan alleen die van een boek voor het vastleggen van feiten. Het rapportenboek levert nu het materiaal voor een rapportenregister en voor het documentatieregister waaruit weer die onderwerpen naar voren komen, die om een bijzonder toezicht vragen en dus worden opgenomen in de planning voor een gerichte surveillance.

Rapportenboek

Het rapportenboek wordt gevormd

door voorbedrukte, gelinieerde bladen met een doorslagvel. Op elk blad kunnen vier mutaties vermeld worden, met bij elke mutatie datum, tijdstip, paraaf, onderwerp en trefwoord. Dat laatste is belangrijk, want het duplicaat heeft dezelfde vakindeling maar is geperforeerd en kan in 4 stroken worden gescheurd. De originele bladen worden opgeborgen in een soort multiband en vormen samen het eigenlijke rapportenboek.

Rapportenregister

De duplicaatstroken worden — voor zover de onderwerpen van belang zijn — gesorteerd en naar onderwerp samengebracht in het rapportenregister. Het zijn de daarin voorkomende stroken, die aanwijzingen

geven ten aanzien van bijvoorbeeld de frequentie van bepaalde overtredingen of misdrijven, wangedrag van bepaalde personen en dergelijke, waarop het toezicht speciaal gericht kan worden.

De onderwerpen van dit register komen voor op een taakinventarisatielijst, die omstreeks veertig onderwerpen omvat.

Documentatie register

Belangrijk is ook het documentatieregister, dat weer wordt gevoed uit het rapportenregister en na verloop van tijd op elke groep, elke post, elk rayon algemene informatie gaat geven over het eigen gebied, bijvoorbeeld ten aanzien van drankwetgelegenheden, kruispunten en andere verkeerssituaties, personen, groepen, jeugdproblemen, eventuele raddraaiers. Het zijn veelal gegevens, die de individuele politieman tot dusver in zijn hoofd bewaarde, waarmee bij zijn overplaatsing meestal 'n schat aan ervaring en gegevens uit het gebied van de eigen groep verdween.

Gericht toezicht

Uit de verzameling van gegevens komen de gegevens naar voren voor het gerichte toezicht.

Als bijvoorbeeld alle ongevallen geregistreerd worden, kan bijvoorbeeld blijken, dat een groot aantal ongevallen ontstaat door onvoldoende verlichting. Daaruit vloeit dus de wenselijkheid voort voor een intensieve controle op dat punt.

Vele wettelijke regelingen moeten 'n geordende samenleving bevorderen en de politie-ambtenaar heeft het toezicht op de naleving daarvan. Het toezicht op naleving van de ene regeling is meer urgent dan dat op de andere, maar wil een regeling goed worden nageleefd, dan moet er controle zijn. De toezichtstaken zijn duidelijk samengebracht in de taakinventarisatie, zulks met de toezichtsaspecten. Daaruit komt naar voren, dat bij controle in een drankwetgelegenheid niet alleen de kwestie van het sluitingsuur aan de orde is, maar ook wat er geschonken mag worden,

het aspect van personeel in bars (en de bezoekers), de kwestie van de gokautomaten, de brandveiligheid enzovoort.

Op de feiten vooruit

Het een en ander vormt de methode voor een gericht toezicht, voor een degelijke planning van het toezicht aan de hand van ervaringen en aspecten in het eigen gebied. Uit het documentatieregister ontstaat immers een beeld van wat primair gebeuren moet, afgezien van wat dagelijks aan feiten naar voren komt. Daarmee kan de rijkspolitie op allerlei gebeurtenissen voorraken, inplaats er achteraan te lopen. Er is sprake van een accentverlegging van achteraf naar vooruit.

Basisplan

Door taakanalyse kan de groepscommandant een toezichtsplanning maken voor het eigen gebied, een jaarplanning, een soort begroting voor het toezicht! De groepscommandant en de post- en rayoncommandanten stellen in gezamenlijk overleg een basissurveillanceplan vast, waarin de onderwerpen van de inventarisatielijst en de wenselijkheden, die uit het documentatieregister

naar voren komen, aan bod komen. Dit plan is een voorbedrukt formulier, verdeeld in 13 kolommen voor evenzoveel vierweekse perioden. Het is het uitgangspunt voor de spreiding van het toezicht in het hele gebied van de groep.

4-weeks surveillance schema

Voor elke vier weken wordt daaruit het surveillanceprogramma samengesteld, dat van dag tot dag de richtlijn geeft voor het toezicht. Dat programma wordt eenmaal per 14 dagen besproken in groepssamenkomsten, waarop een van de personeelsleden van de groep de aspecten behandelt van een bepaald onderwerp uit dat programma. Dat brengt met zich, dat talrijke voorschriften, die nu soms bijna vergeten dreigen te worden omdat ze wel belangrijk zijn, maar bijna verdrinken door de veelheid van zaken die dagelijks gewoon loskomen, nu levend worden en dat daarnaast de politie-ambtenaar breder en levendiger georiënteerd blijft ten aanzien van vele voorschriften. Dat verhoogt zijn animo en zijn betekenis als politieman. Ook de wijze van toezicht, het tijdstip, de vraag al dan niet in uniform en vele andere aspecten komen aan de orde op die besprekingen, waarop ieder z'n inbreng kan hebben. Daarmee gaat de groep meer als eenheid optreden.

Verlichting en lijk

In de proefgroepen is gebleken, dat het voor het personeel prettig is gericht te werken, naar aanleiding van de aanwijzingen, maar met behoud van vrijheid, want gericht toezicht op bepaalde onderwerpen wil immers weer niet zeggen, dat de politie-ambtenaar op het punt van andere onderwerpen oogkleppen voor doet. Naast zijn gerichte opdracht let hij ook op allerlei andere zaken: als hij op verlichting moet letten en hij ziet een lijk liggen, rijdt hij niet door . . .

De documentatie is bij dit alles van groot belang. Immers: als Jansen z'n hek heeft openstaan en er loopt een koe uit, maar er gebeurt verder niets,

Gericht toezicht: in maart dus met name op kentekens van brommers.

**Surveillance-programma voor de periode
van 5 maart tot en met 1 april 1966**

Periode III

	ONDERWERPEN — van basisplan — ex. art. v.v. surveil- lancevoorschriften + aspecten	BIJZONDERHEDEN aanleiding gevende feiten of omstandigheden achtergronden enz.	KENNIS OMTRENT ONDERWERPEN wettelijke bepalingen documentatie gegevens wetenswaardigheden ervaringen enz. ex. art. 8 en 9 9t 1 SV	PRAKTISCHE UITVOERING tactische aanpak werkwijze te gebruiken middelen eenheid in optreden ex. art. 8 en 12 t/m 16 SV
1.05 - 1.22	Ordeverstoringen extra surveillance van 9 op 10 maart i.v. m. huwelijk prinses Beatrix. baldadigheid door de jeugd	verm. wegversperringen e.d. klachten vernielingen bouwwerken muziekschool	art. 424 W. v. Sr. alg. pol. Ver.	bespreken met personeel. Surveillance van 0.00 uur af te Purmerend-Hoorn-Amsterdam. Alle bijzonderheden melden aan cdt. Verkeersgroep . extra toezicht bij demping Where.
1.13	Markten aanvang en einde wachtverboden	weekmarkt	marktverordening verkeersverordening	varkensmarkt nog gesloten i.v.m. mond- en klauwzeer. vervoer naar slagers toegestaan geen algeheel vervoerverbod drukke kalverenmarkten tot ongeveer 1 april. bespreken met personeel.
5.12	Vervoermiddelen toezicht gedrageregels toezicht bescheiden	kentekens bromfietsen 1e kernthema, verbods- borden lichten	art. 9 W. v. W. en Regl. hoofdstuk IV WVR art. 13 WVR WAM	bespreken met personeel per 1 maart moeten de bromfietsen zijn voorzien van een kenteken, wit bord met zwarte letters. Tevens dienen zij in bezit te zijn van ver- zekeringsbewijs. Goede controle voor eventuele gestolen bromfiet- sen.
5.13	Weggebruikers Motorrijtuigen. belastingwet	—	art. 15/17 Motorrijtuigen- belastingwet	bespreken met personeel.
6.03	Handel winkels e.d. winkelsluiting	—	art. 2 Winkelsl.wet art. 4 en 5 idem	bespreken met personeel. tijdstip controles halve dag sluiting.

Zo zag het surveillance programma van de groep Purmerend er uit voor de maand maart.

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premieën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

is dat niet zo belangrijk, maar als het driemaal gebeurt en er valt een dode, dan had dat voorkomen kunnen worden, wanneer een politiemans die er dagelijks langs komt Jansen op z'n nalatigheid had gewezen en als die politiemans had geweten dat Jansen altijd z'n hek vergeet te sluiten.

Meer teamwork

Soms zijn bij individuele politieambtenaren enkele vage dingen bekend, waarvan zijn collega ook enkele vage dingen weet, die samen te denken geven en aanleiding tot een onderzoek zouden zijn. Maar, als de gegevens niet samengebracht worden, komt er pas actie als de narigheid al gebeurd is. De documentatie is trouwens meer dan alleen maar een soort roman uit het eigen gebied; het is tegelijk een brug tussen de onderdelen enerzijds en justitie anderzijds. Het is ook een brug naar het publiek, want doelmatig optreden schept respect en begrip, waarbij natuurlijk van groot belang is, dat de politieambtenaar een veel breder parate kennis levend houdt, dan op grond van veelvuldig voorkomende overtreding van wegenverkeerswet of -reglement met tot dusver steeds minder gelegenheid voor handhaving van andere voorschriften en zonder de 14-daagse besprekingen, verwacht mag worden.

Dat het aantal processenverbaal door dit toezicht vergroot zou moeten worden is in feite een misverstand, de kwaliteit is er wel mee gebaat, omdat de dreigende eenzijdigheid van het traditionele toezicht wordt doorbroken en ten aanzien van het eigen gebied een soort bedrijfsblindheid wordt voorkomen. Het methodisch toezicht wordt zo is in de proefperiode gebleken, niet ingesteld omdat het toezicht nu niet goed is geschied, maar omdat de snelle maatschappelijke ontwikkeling aanpassing vereist en doelmatigheid.

De tijd van mechanisatie en computers eist ook van de politie efficiëntie. Die schuilt in de nieuwe vorm van toezicht.

Van theorie naar praktijk

Het methodisch toezicht is geen zaak, die zomaar even uitgedacht is en zomaar even ingevoerd kan worden, maar een produkt van langdurige studie en toetsing aan de praktijk. Invoering geschiedt ook pas na uitvoerige instructie, verzorgd door een begeleidingscommissie, ingesteld door de minister van justitie. Alle aan de territoriale inspecteurs en districtscommandanten toegevoegde officieren zijn ter oriëntatie een week in Kootwijk geweest. Zij gaan de nieuwe methode doorgeven aan de groepscommandanten. De begeleidingscommissie onder voorzitterschap van de kolonel J. R. Hoogkamer, bestaat voorts uit drs P. Allewijn, die aanvankelijk hoofd van het Stafbureau organisatie en efficiëntie was, nu plaatsvervangend hoofd van de directie Gevangeniswezen, de heer J. Potteboom en de heer P. Brouwer, respectievelijk hoofd en medewerker van het Stafbureau organisatie en efficiëntie, de kapitein H. van Laar en de kapitein F. Hylkema. De kapitein Hylkema en de heer Brouwer zijn de uitvoerders, de begeleiders, die de instructie verzorgen, die inspringen waar knelpunten zijn, die na de instructie de follow up verzorgen.

Positieve mening in proefgebieden

Adjutant Van der Molen: efficiënt werken steeds meer nodig

De adjudant P. Draaijer, commandant van de groep Enkhuizen en de adjudant J. van der Molen, commandant van de groep Purmerend, waar het methodisch toezicht nu enkele jaren is ingevoerd, hebben hierover een positief oordeel. Ook de resultaten bij deze groepen hebben ertoe bijgedragen, dat deze methode nu in het gehele land ingevoerd wordt. De adjudant Draaijer zegt: „Het methodisch toezicht is een middel ons te helpen een sneller en beter overzicht te krijgen van wat er in ons gebied gebeurt en dus van wat er gedaan moet worden. Het is ook bijzonder waardevol ter voorkoming van teveel eenzijdigheid. Bijvoorbeeld de enorme toename van het verkeer houdt het gevaar in, dat het toezicht op andere onderwerpen verslapt”. De adjudant Van der Molen zei ons: „Het is steeds meer noodzakelijk om efficiënt te werken. Wij zitten hier bijvoorbeeld in een snel groeiende gemeente. Toen ik hier kwam was de groep voltallig: 16 man. Nu is de gemeente met 8000 zielen gegroeid en de groep heeft twee man minder.

De bedoeling van het methodisch

toezicht is dat de mensen met een omliggende opdracht de straat opgaan, voor gerichte surveillances op bijvoorbeeld verlichting, gladde banden, tweede rem of kenteken van brommers. Komt er gericht toezicht op een bepaald onderwerp, dan wordt dat eerst besproken en dat is ook bijzonder belangrijk.

Onze ervaring is in de eerste plaats dat de spreiding van onderwerpen in de processenverbaal veel groter is dan voorheen. Bij gericht toezicht krijg je immers te maken met onderwerpen, waar je normaal niet aan toekomt. Opvallend was in 1965 het toenemen van het aantal processenverbaal. Dat kwam niet omdat er eerder een bon werd gegeven, maar doordat vroeger teveel overtredingen onopgemerkt bleven.

Die ruimere spreiding van onderwerpen houdt ook in, dat het personeel meer parate kennis bewaart en de veertiendaagse besprekingen dragen daaraan in aanzienlijke mate bij. Het personeel van de groep gaat zich meer een team voelen, dat werkt in een gebied waarvan het documentatieregister het hele wel en wee weerspiegelt”.

Zilveren jubileum van „politiemoeder” in St. Oedenrode

Tientallen politieambtenaren vonden bij mevrouw Van der Heiden-Mettler in St. Oedenrode een echt thuis

Tekst en foto: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

„Het is een goede gewoonte in ons Korps, om jubilea van collega's te publiceren. Ik nu echter ben op de hoogte van een jubileum, waarvan ik meen, dat de vermelding daarvan in ons Korpsblad ook de moeite waard is. Mevrouw Van der Heijden-Mettler uit St. Oedenrode heeft 25 jaar lang onafgebroken politiemannen in pensioen gehad. Wel een bewijs, dat dit pensioen bij de politie in trek is geweest en een zeldzaam goed pensioen is. De jongens hebben zich altijd bij „juf”, zoals zij wordt genoemd, als kind in huis gevoeld.

Toen zij pensioengasten ging houden was zij nog weduwe met drie kinderen en nu is zij alweer bijna 25 jaren getrouwd. In de loop der jaren hebben tientallen collega's bij juf een goed tehuis gevonden. Zij heeft steeds met de politie meegeleefd en toen in de bezettingsjaren de politie in St. Oedenrode niet over bureau ruimte beschikte, stelde zij haar woning belangeloos ter beschikking van de dienst voor het houden van dienstbesprekingen en het houden van theorielessen.

Daarom een eresalut en veel dank aan onze juf en aan haar huisgenoten, die haar trouw terzijde hebben gestaan bij het verzorgen van de pensioengasten”.

Dit schreef ons de wachtmeester j.c. B. Bekx, die na de opleidingsschool in St. Oedenrode zijn eerste standplaats bij het korps heeft gevonden. Wij vonden mét de wachtmeester Bekx, dat dit „ambtsjubileum” in het Korpsblad thuishoort, zoals gebruikelijk — met foto van de jubilarisse. Daarom zijn we naar de St. Oedenrode gegaan, om er direct persoonlijk te ondervinden dat de wachtmeester Bekx niet teveel beweerde, toen hij zei dat iedereen zich bij „juf” direct thuis voelt. Ook wij werden in de familiekring opgenomen en met echt Brabantse gastvrijheid aan de welvoorzene dis genodigd.

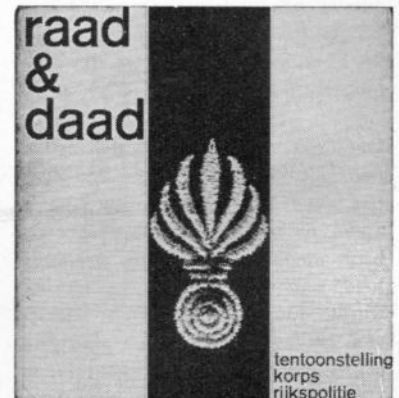
„Ja”, zegt mevrouw Van der Heijden in haar sappig Brabants dialect, als dat kamertje hiervoor eens kon praten, dan zou'de nog heel wat kunnen horen”. Wij geloven het di-

★

Wellicht zullen nog vele collega's in het Korps bij het zien van deze foto aan hun eigen „pensioentijd” terugdenken. Mevrouw van der Heijden-Mettler met echtgenoot en jongste dochter en de wmr. j.c. B. Bekx aan tafel.

★

rect. Er zullen daar in de loop van de afgelopen 25 jaar heel wat „politieverhalen” zijn geboren. Maar het kamertje zwijgt als het graf en mevrouw Van der Heijden en haar huisgenoten vertellen wel honderduit over alles en nog wat, maar over de politie hoor je niet meer als dat het allemaal „goeie jongens” waren. Wij menen, dat juist daarom en om de hartelijke gastvrijheid en het medeleven, de familie Van der Heijden 25 jaar politieambtenaren in pensioen heeft gehad . . .

De tentoonstelling „raad & daad” is in de komende weken te zien in de navolgende plaatsen:

Bolsward: van 2-5 tot 7-5, Stadhuis.

Borger van 9-5 tot 14-5, Hotel Bieze.

Nieuwe Pekela van 23-5 tot 28-5, Hotel Alvering.

De gloednieuwe
PH-RPA

Tweede vliegtuig bij Dienst Luchtvaart van het Korps Rijkspolitie in gebruik

door de opperwachmeester W. H. HOFFMEISTER te Schiphol

„Om 10.00 uur moeten we hangen want de mannen van de S.A.S. rekenen op ons. We gaan dus eerst even naar de Meteo en een vliegplannetje indienen.”

Dit en soortgelijke uitdrukkingen kunt u op vele dagen beluisteren bij de Dienst Luchtvaart van het Korps Rijkspolitie op de luchthaven Schiphol. Door de enorme toename van het snelverkeer is de verkeerswaarneming vanuit de lucht voor een efficiënte verkeerscoördinatie van zeer veel nut gebleken. Dat heeft bijgedragen tot de noodzaak van aanschaffing van een tweede vliegtuig voor de Dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie.

De commandant van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken van ons Korps is letterlijk en figuurlijk bijzonder in zijn sas met de assistentie, die de witte Porsches op de weg van de vliegers uit de R.P. 200 via de mobilfoon ontvangen. Ook voor 1966 is de aanvraag om vlieg-assistentie ten behoeve van deze Sectie bijzonder groot.

Men staat er eigenlijk van te kijken wat er in ons kleine landje nog allemaal te doen is; immers naast de „normale” drukte op de weekends en andere verkeerstopdagen, is er altijd wel een of andere gebeurtenis

(sportevenement, tentoonstelling, etc.) waarnaar velen zich per auto geroepen voelen.

De commandant van de Dienst Luchtvaart moest dan ook helaas vele malen het woord „uitverkocht” laten horen wanneer elders assistentie van het vliegtuig werd verzocht, aangezien een zo vlot mogelijke doorstroming van het snelverkeer op onze autowegen nu eenmaal prevaleert. En het onderhoud van zo'n vliegtuig is nu juist niet zo'n eenvoudige zaak, want naast de dagelijkse inspectie, zijn door de Rijksluchtvaartdienst nog inspecties voorgeschreven na 50-, 100-, 500-, 1000- en 1500-vliegen.

Dit betekent dat na idem zoveel uren vliegen, het toestel aan de grond staat en onze grondwerktuigkundige met argusogen vrijwel alle onderdelen controleert. Hierbij komt nog dat de motor na elke 1200 uur vliegen moet worden vernieuwd: „safety first”.

Maar door al deze zaken gaan er uiteraard vele dagen voorbij zonder dat er gevlogen kan worden, indien — zoals tot dusverre — slechts één vliegtuig beschikbaar is. Om aan deze ongewenste toestand een einde te maken heeft onze Minister zich

gehaast om voor 1966 machtiging te verlenen voor de aanschaffing van een tweede vliegtuig. Gezien de gunstige ervaringen, opgedaan met onze eerste Cessna, was de keuze voor dit tweede toestel niet zo moeilijk. In Amerika is de Cessna in de kleine luchtvaart een der meest gebruikte toestellen zowel voor sport- als zakenvluchten. Het is een „hoogdekker” zodat het verticale zicht praktisch onbelemmerd is, uiteraard bijzonder nuttig voor ons doel. Wat u op de foto niet kunt zien is het schitterende instrumentenpaneel, met onder anderen de elektrische navigatie hulpmiddelen. Als de vliegers dus in slecht weer mochten geraken dan staan de boordradio en deze instrumenten hun ten dienste om de thuishaven Schiphol zonder moeilijkheden weer veilig te bereiken. Zoals bekend is het kenteken van de eerste Cessna PH-RPL (PH = Nederland en RPL 1 Rijkspolitie); de 2e Cessna is gedoopt (zonder champagne) PH-RPA, teneinde de RP-serie nu maar met de eerste letter van het alfabet voort te zetten. Voorlopig zijn er op deze wijze nog heel wat combinaties mogelijk.

Zonder in al te technische details te treden willen we de meer geïnteresseerden onder u een nadere beschrij-

ving van onze nieuwe aanwinst niet onthouden. Het is een vier-persoons vliegtuig dat is uitgerust met een zes-cylinder Rolls Royce-motor van 145 pk. Op een hoogte van ± 300 meter (de gebruikelijke vlieghoogte voor ons werk) is het benzineverbruik ± 26 liter per uur, bij een kruissnelheid van ± 185 km per uur. De tankinhoud is ± 140 liter zodat een klein rekensommetje leert dat het vliegtuig ruim 5 uur in de lucht kan blijven en dat de motor ± 1 op 7 loopt; niet gek voor zo'n 145 pk. Als veiligheidsgrens nemen wij echter altijd een vliegtijd van max. $4\frac{1}{2}$ uur. Het verbruik kan namelijk door allerlei invloeden hoger zijn dan 26 l/u. Zo is bijvoorbeeld voor het maken van bochten meer vermogen nodig, dus meer brandstofverbruik.

Met deze summiere uiteenzetting willen we voorlopig volstaan en u even meenemen naar de aankomst van de PH-RPA op de luchthaven Schiphol. Op 26 februari 1966 was het dan zover en raakten de wielen van onze tweede Cessna voor het eerst het beton van baan 23, bestuurd door oud-KLM-gezagvoerder Dijkstra, thans vliegend vertegenwoordiger voor de Cessna-dealer Benelux. Het grappige was dat, aangezien het nieuwe toestel nog niet was uitgerust met radio-apparatuur — zonder welke een landing op Schiphol niet is toegestaan — onze PH-RPL hem moest „opvangen” boven de Nieuwkoopse plassen, waarna in overleg met de luchtverkeersleidingsdienst, begeleiding naar Schiphol volgde. Uit een en ander zult u wel begrepen hebben dat er nog wel iets moest gebeuren voordat het nieuwe vliegtuig voor operationeel gebruik gereed was.

De elektronische radio- en navigatie-apparatuur (een handeltje van $\pm f 11.000,-$) moest worden ingebouwd, terwijl de Politie Verbindingsdienst de zorg had voor de inbouw van de mobilfoon. Een bijzonder lang- en fijnradig karweitje waarmee de technici op 8 maart jl. gereed waren.

Op 9 maart was het dan zover en ging de RPA voor het eerst met eigen personeel bemand, voor het maken van een testvlucht van de grond ter controlering van de radio- en mobilfoonverbindingen. Alles bleek gelukkig feilloos te werken

Nieuw groepsbureau te Halfweg

door de adjudant E. H. M. SAS te Halfweg

Het nieuwe groepsbureau der Rijkspolitie te Halfweg is dezer dagen officieel geopend door de commissaris der koningin in de provincie Noord-Holland, mr F. J. Kranenburg. De inleiding van deze plechtigheid, waarbij de commissaris de nationale driekleur hees terwijl het volkslied werd gespeeld, vond ruim een uur tevoren plaats in het raadhuis te Halfweg in aanwezigheid van de procureur-generaal bij het Gerechtshof te Amsterdam, mr M. H. Gelinck; de territoriaal inspecteur der Rijkspolitie in het ressort

Amsterdam, de kolonel H. A. van Steenis; de officieren van justitie te Haarlem, mr L. H. Feitsma en mr G. W. F. van der Valk Bouman; de burgemeester van Haarlemmermeer, mr Th. A. Dijkmeester; de districtscommandant der Rijkspolitie te Amsterdam, de majoor C. H. Honcoop; de kapitein J. J. de Kat Angelino; de kapitein E. E. Gerritsen; de voltallige raad der gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude; de architect H. Kaspers en vertegenwoordigers der politiekorpsen en groepen van de omliggende gemeenten.

Het welkomstwoord werd gesproken door de burgemeester van Haarlemmerliede en Spaarnwoude, F. W. M. baron van Hövell tot Westerflier. Hij sprak over de prettige verstandhouding en de aangename contacten met de Rijkspolitie in het algemeen en met de groep Haarlemmerliede in het bijzonder. Hij releveerde de lange wordingsgeschiedenis van het nieuwe bureau. De bouw hiervan werd door hem geschetst als een positieve daad in de ontwikkelingsgang van zijn gemeente. Het verheugde hem dat het personeel van de groep Haarlemmerliede thans de beschikking heeft over een goede accommodatie die de dienst ten goede zal komen. De burgemeester bood

zodat met een gerust hart de te verwachten drukte op 10 maart tegemoet gezien kon worden. Helaas gooide het weer op 10 maart het nodige roet in 't „vliegerseten”, terwijl het huwelijk van het jaar vrijwel geheel Nederland aan het beeldscherm gekluisterd hield, zodat de nieuwe aanwinst niet ingezet behoefde te worden.

Er liggen echter nog vele verkeers-topdagen in het verschiet waarbij vliegtuigassistentie nodig is. Met twee vliegtuigen ter beschikking zal het voorlopig wel gaan.

Alcoholisme is vraagstuk sinds oude tijden

door HANS SEIDEL, wachtmeester 1e kl. te Steendam

*„Dronke luden, dwase, ende kinderen pleghen garn wair te segghen,
want sij sijn onbehoet, ende derven bescheidenheit.”*

Groepsbureau Halfweg

namens de gemeenteraad een Friese stoeltjesklok aan.

De commissaris der koningin memo-reerde dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude reeds ge-ruime tijd „in het nieuws” staat. Dit in verband met het nieuwe struc-tuurplan der grote omliggende ge-meenten, waarbij zeker geen sprake zal zijn van een isolationisme.

Sprekend over de ontwikkelingsgang van deze gemeente, waarbij o.a. zijn aandacht werd gevraagd voor de bouw van het groepsbureau, zei le commissaris dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zich een plaats heeft verzekerd waardoor zij mededraagster zou zijn van de verantwoordelijkheid in deze omge-ving. Dat in een dergelijke leefbare ruimte politie nodig is, is duidelijk. Het slotwoord werd gesproken door de districtscommandant, de majoor C. H. Honcoop, die de commissaris der koningin dankte voor zijn be-reidheid de opening van het nieuwe groepsbureau te verrichten.

Hij richtte zich voorts tot de procu-reur-generaal, fgd. directeur van politie en dankte deze voor zijn aan-wezigheid bij een eerste gelegenheid als deze, in zijn pas aangevangen ambtsperiode. Tevens dankte hij de vele aanwezige vertegenwoordigers van de politiekorpsen uit de omlig-gende gemeenten voor de spontane hulp, die altijd aan de groep Haarlemmerliede wordt geboden, waar dit nodig is en alle andere aanwe-zigen. Hierna begaf het gezelschap zich naar het nieuwe groepsbureau waar de commissaris der koningin de vlag hees. In het nieuwe bureau tikte toen de stoeltjesklok, want ook in dit nieuwe bureau is men bij de tijd.

Dit gezegde, dat ook heden ten dage nog zeer bekend is, gold reeds in het jaar 1312 ten tijde van graaf Jan, in de omgeving van Voorne. Zelfs moet het reeds eeuwen daar-vóór onbewust in het volk hebben geleefd; in het onderbewustzijn van al het goedwillende volk op aarde. Een dronkaard werd toen al verge-leken met een dwaas en een kind. Anderzijds beschouwde men hem tevens als misdadiger, gezien de zeer zware straffen, op het delict dronkenschap gesteld, zoals toen ook een geesteszieke zwaar werd gestraft met kerker-opsluiting, mishandeling, bes-potting en bespuwing en openbare tentoonstelling.

De huidige diagnose omtrent dronkenschap laat ons zien, dat de be-drijver een chronische zieke is, hoe-wel nog velen deze opinie met een welwillend glimlachje aanhoren. Bij de behandeling van het ziektebeeld betoont een staf van deskundig per-soneel de dronkaard een liefdevol onthaal in daartoe bestemde centra, vaak door veel geduld en liefde der deskundigen, maar . . . ook dikwijls met de vaste overtuiging dat het ten aanzien van vele dranklustigen bo-ter aan de galg gesmeerd is; vechten tegen de „Bierkaai” in letterlijke en figuurlijke zin. Dit, omdat de dronkaard bekend staat om zijn slappe wil, behalve waar het betreft de drinkgewoonte.

Al vroeg werd dronkenschap als een zware zonde gezien; naar het schijnt reeds bij de komst der eerste men-sen op aarde, hetgeen in 1735 door K. van Alkemade als volgt werd omschreven:

„De eerste zonde van de eerste wereld was een overtreding in het eten; de eerste zonde van de tweede wereld, na den Zundvloed, daar Gods woord van meld, was een overtreding in het drinken, de Zonde Noachs.”

Omtrent de dronkenschap van vroe-ger en nu treden belangrijke ver-schillen naar voren ten aanzien van wetgever, wet, benaming en straf. De wet was in het grijze verleden vaak van rituele of godsdienstige oorsprong, terwijl ook de enkeling (een voïst) de wet maakte. Spreken de artikelen thans van „kennelijke staat van dronkenschap”, „openbare dronkenschap”, enz., en worden thans aan deze artikelen vele inter-pretaties verbonden: vroeger was reeds enkel het woord „dronken-schap” voldoende om iemand ter dood te veroordelen! Naast straf-rechtelijke-, werden aan de tenuit-voerlegging ook civielrechtelijke straffen verbonden.

Men sprak vroeger over de Natuur-lijke-, Goddelijke- en Burgerwetten aangaande dronkenschap. Een defi-nitie van de Natuurlijke wet was als volgt:

„Dronkenschap strijdt tegen de wet der natuur, als die wil, dat iemand geen voedsel zal gebrui-ken dan tot dat einde waartoe het is geschapen; dat is dan tot zijne behoudenis ende verkwikking, en dat zig elck onthouden sal van 't gene hem nadeelig is naar lig-chaam; en derzelver bewaam-heden ende eigenschappen ver-drijft.”

Hier wordt over voedsel en drank gesproken. De Koran zegt dat het gebruik van varkensvlees verboden is en noemt de wijn een vondst des duivels. „De Mohammedanen — aldus Van Alkemade — laten het varkensvlees onaangeroerd, doch zij kunnen de wijn niet laten staan.”

We zijn gauw geneigd, oeroude vol-keren, met hun knotsen, strijdbijlen, speren en kleding van dierenhuiden, te bezien als een stelletje debiele wildemannen. Maar wie deze ge-dachte is toegedaan, vergist zich!

(vervolg op pag. 18)

Rond 1 mei op heksen

Lucie Hollwedel, de vrouw die elk jaar 50.000 heksen de wereld in stuurt.

Volgens de overlevering zijn de heksen en andere kwade geesten al vele eeuwen geleden, na de komst van het Christendom in Europa, gevlucht naar afgelegen en onbereikbare plaatsen diep in de bossen, in moerassen of ongenaakbare, geheimzinnige berggebieden. Volgens diezelfde overlevering komen ze doorgaans nog maar tweemaal per jaar terug naar de bewoonde wereld: in de twaalf nachten rond midwinter proberen ze de overwinning van het licht op de duisternis tegen te houden en rond 1 mei komen ze andermaal bijeen. Wij geloven trouwens niet in heksen, maar in de stadjes en dorpen in de bergstreken van de Harz, daar vlak bij het ijzeren gordijn denkt menigeen anders . . .

Daar en ook in het vrijwel aangrenzende Weserbergland is men wat bijgeloviger, zelfs zozeer dat er rond midwinter en op 1 mei stropoppen als heksen worden verbrand. Velen geloven er in boze geesten en ze zijn er ook: vanuit de Harz worden elk jaar vijftigduizend heksen de wereld ingestuurd, heksen met grijze haren en met een grijns-lach, heksen compleet met bezems! Ze vertrokken uit het hele gebied van de Harz; uit Hahnenklee en Bad Sachsa, uit St Andreasberg, Braunlage, Brund en Goslar. Heksen bestaan, dat kan iedereen zien, die in de Harz komt . . .

Achter de jaarlijkse uittocht van heksen staat een vrouw: Lucie Hollwedel in Goslar laat heksen los op de mensheid, tot dusver 400.000 in totaal. De heksen zijn in de Harz niet alleen overal te zien, maar ook te horen in de talloze verhalen over kwade geesten. En ze laten speciaal hier tegen het ijzeren gordijn ruimte voor bespiegeling, want is dat gordijn niet het product van ongrijpbare kwade geesten? Dat maakt in dit gebied de heksen tot symbolische verschijningen.

Er liggen nog resten sneeuw in deze dagen, aan deze zijde van het prikkeldraad, over het graf van de onbekende jongeman, die bij zijn vlucht uit Oost Duitsland in de rug werd geschoten en op de grens van de vrijheid werd begraven. Er ligt sneeuw in het niemandsland en op de wachttorens, waarop Vopo's hun verrekijkers op mij richten als ik over het prikkeldraad uitkijk naar de top van de Brocken aan gene zijde, waar al sinds oude tijden op 1 mei de heksen samenkomen en dat nog doen omdat er voor hen geen prikkeldraad, geen ijzeren gordijn bestaat. Achter mij staat een

★
Het middeleeuws aandoende Goslar, de stad waar de heksen vandaan komen.

jacht in de Harz

bord, dat de Vopo's met koeien van letters vertelt, dat schieten met scherp moord betekent, voor mij borden, die zeggen dat de andere kant ook Duitsland is. Mensen kijken van beide zijden naar elkaar, door prikkeldraad dat uit boze geesten voortkwam. Verder langs de grens is een slagboom voor een afgebroken brug. „Zonengrenze. Zone Limit” staat er op een bord. Aan de overkant staan huizen en er lopen een paar mensen. Achter mij turen een man en een vrouw naar de overkant. Een Westduitse grenswacht zegt ons weg te gaan. Een groene Westduitse politiewagen blijft voor de slagboom staan, de politiemannen kijken alleen maar. Aan de overkant gaat traag een Vopo voorbij. „Behekste idioot”, zegt de man achter mij geheel in stijl.

Behekst, maar in heel andere, zuiver zakelijke zin, is ook het huis van Lucie Hollwedel in de Zehntstrasse in Goslar. Het huis „tilt op” van de heksen. De koppen worden op lange stroken hout gekerfd en geveerd door haar zoon, Lucie naait de rokken en hoofddoeken, haar schoondochter en een stuk of wat meisjes kleden de heksen aan. Het zijn andere heksen dan die waarover de Harz-sagen vertellen, andere ook aan die wij bespiegelend in verband brengen met het gordijn van prikkeldraad tussen onze en de andere wereld. Deze heksen zijn zelfs minder angstaanjagend dan de verschijningen die eens in dit gebied de werkers van de zilverbijnen de stuipen op het lijf joegen. Het zijn gestalten uit een mysterieus verleden in een wat vriendelijker gedaante en ook met een andere missie, afgestemd op deze tijd . . .

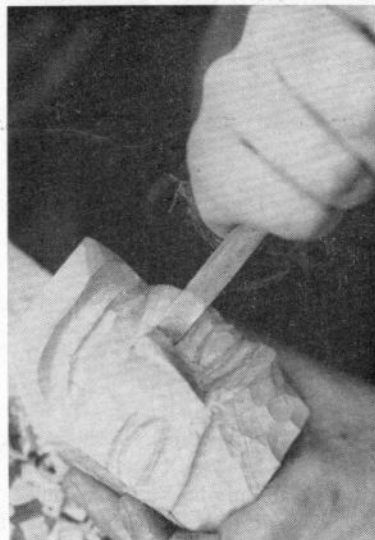
De familie Hollwedel weet zo ongeveer alles van heksen, alles wat ervan te weten valt, ook waarom heksen altijd vrouwen zijn. „Het heeft iets te maken met het feit dat de man in de oudheid aan sommige

vrouwen een zekere vooruitziende blik en een onnaspeurlijke geestkracht heeft toegekend,” zeggen ze. En dat is waar. Er zijn vele „ziene-ressen” bekend. Beroemd was bijvoorbeeld Weleda, die in een toren aan de Lippe woonde. Of de zieneres Gambara, die door de Romeinse keizer Domitianus werd ontvangen. Het waren vooral ook vrouwen die heilzame dranken bereidden uit allerlei kruiden. Vrouwen waren waarzegsters en het waren door al deze eigenschappen vooral ook vrouwen die het volgens het volk beurtelings met de goden of met de duivel hielden. Men noemde hen heksen en verdacht bepaalde vrouwen ervan dat zij eenmaal per jaar, in de Walpurgisnacht van de eerste mei, meetrokken in de trouwstoet van Wodan en Freya, in de tocht naar de Brocken, waarover ook Goethe vertelt in zijn Faust: „die Stoppel ist gelb, die Saat ist grün, die Hexen zu dem Brocken zieh'n. Dort sammelt sich der grosse Hauf, Herr Urian sitzt oben auf . . .”

De heksen waren erbij als mensen hun grote landdag hielden en zonnewendefteden vierden, als zij rechtspraken, verdragen sloten, dansten en aten, dronken en offers brachten. In het begin waren niet alle heksen slecht, maar langzamerhand vloeiden in de volksovertuiging de figuren van Wodan en de duivel zelf ineen en de heksen werden zijn vervloekt gevolg. Zij begaven zich in allerlei gedaanten onder de mensen, de tientallen Harz-sagen vertellen daarover. En de bepalingen dat heidense rituelen met de dood bestraft zouden worden, noch heksenprocessen hebben het bijgeloof kunnen uitroeien. Nog vandaag de dag zijn er in Duitsland heksenbanners. Deels voortbordurend op het oude bijgeloof, deels inhakend op de grote toeristische ontwikkeling in het gebied van de Harz, dat ook wel het Alpengebied van de Denen wordt

. . . zelfs bij het Noorse kerkje van Hahnenklee zijn de heksen . . .

De heksenkoppen worden met de hand gesneden.

. . . heksenkoppen in handwerk . . .

genoemd, heeft de familie Hollwedel de heksenproductie opgezet. De eerste heksen werden gemaakt uit een gevonden stuk koperdraad. Maar toen nieuw koperdraad gekocht moest worden, bleek dat alleen al het draad duurder was dan die hele heksen van het eerste uur. Die eerste tientallen heksen, die na veel experimenteren ontstonden, werden reeksen van duizenden stuks, waaraan nu 18 mensen werken.

... de echte heksen kent men er trouwens direct uit ...

Heksen hangen in allerlei maten in stalletjes en winkels in alle plaatsen van de Harz, als typische souvenirs van dit gebied, als herinneringen ook aan oud bijgeloof. Maar eigenlijk zijn die heksen — sommige waarlijke volkskunstproducten — hier tegen het ijzeren gordijn meer dan reisherinneringen. Eigenlijk zijn het evenzovele symbolen van het feit dat heksen niet bestaan, maar dat er toch, waar mensen niet van goede wil zijn, altijd en overal heksen de kop opsteken. Als dat de enige missie zou zijn van de 400.000 heksen van de Harz, dan alleen al hadden ze betekenis. Maar heksen zijn toch ergens alleen maar heksen, daarom wordt dat laatste wellicht alleen maar bedacht door de vreemdeling, die in de laatste sneeuw van deze winter langs het prikkeldraad gaat, langs het niemandsland, waarachter de top van de Brocken half verscholen is in grijze wolken, die weifelend tussen oost en west traag bewegen ...

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

Adjutant A. Beun groepscommandant Tubbergen

Met ingang van 16 maart 1966 is de adjutant A. Beun aangewezen als groepscommandant te Tubbergen. Hij is op 3 november 1916 geboren te Weststel-

lingwerf en trad op 31 mei 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Rijssen. Op 29 januari 1960 werd hij in de functie van plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant, verplaatst naar Tubbergen. Hij werd op 1 september 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 maart 1966 tot adjutant.

Adjutant B. Blom 2e districtsadjutant te Heerenveen

Met ingang van 1 april 1966 is de adjutant B. Blom aangewezen als 2e districtsadjutant te Heerenveen. Hij werd op 29 april 1914 geboren te Hindeloopen en

diende van 8 oktober 1935 tot 18 juli 1940 bij het Korps Politietroepen, waarna hij in dienst trad bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachtmeester, aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met als standplaats Vlieland. Op 1 juni 1946 werd hij postcommandant te Berlikum en op 1 juni 1948 ging hij in gelijke functie naar Rauwerd. Op 10 oktober 1956 werd hij groepscommandant te Ouddorp en op 1 april 1960 werd hij groepscommandant te Elburg. Hij werd op 1 februari 1957 bevorderd tot adjutant.

Adjutant A. Dubbeldam groepscommandant Klaaswaal

Met ingang van 16 maart 1966 is de adjutant A. Dubbeldam aangewezen als roepscommandant te Klaaswaal. Hij werd op 3 december 1917 geboren te

Hardinxveld en trad op 12 augustus 1940 in dienst bij de Marechaussee. Op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 februari 1950 werd hij verplaatst naar Alblasterdam en op 1 januari 1958 werd hij in de functie van plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant verplaatst naar 's-Gravendeel. Op 1 oktober 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 maart 1966 tot adjutant.

Adjutant C. Boeij groepscommandant Brakel

Met ingang van 1 april 1966 is de adjutant C. Boeij aangewezen als groepscommandant te Brakel. Hij werd op 9 december 1910 geboren te Nisse en diende

van 19 november 1930 tot 1 september 1938 bij het Korps Politietroepen, waarna hij als gemeenteveldwachter in dienst trad te Kats. In de bezettingstijd maakte hij deel uit van de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Kats. Op 1 december 1954 werd hij in de functie van postcommandant verplaatst naar Wemeldinge. Op 1 oktober 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 april 1966 tot adjutant.

Alcoholisme

(vervolg van pag. 13)

Ook toen bestond het intellect, het vermogen tot zodanig knap denken, dat men er nog heden ten dage de vruchten van plukt, als ware het de gewoonste zaak ter wereld. Een uitvinding van heden is gefundeerd op het verleden en is niet een gevolg van hedendaags denken, doch de voortzetting ener lange keten van ontdekkingen waarvan de oorsprong dikwijls al vóór de jaartelling gelegen is. Knappe koppen vonden reeds eeuwen voor onze jaartelling uit, dat een jaar 12 maanden heeft, 52 weken en 365 dagen. En dan de berekening van dat ene schrikkeljaar . . .!

En wij aanvaardden het nu als vanzelfsprekend, zoals we ook gezegden en uitdrukkingen van vroegere geleerden hebben te aanvaardden als grote waarheden.

Bijna ieder kind uit de hoogste klas der lagere school kan vertellen dat Plato een Griekse wijsgeer was, die zich niet alleen verdiepte in staatkundige, politieke, sociale en natuurkundige problemen, doch bovendien groot psycholoog was. Van alle onderwerpen welke deze grote denker in vele facetten bestudeerde, behoorde ook die der dronkenschap. Het mag niet uitgesloten worden geacht dat de huidige voorschriften omtrent alcoholgebruik door minderjarigen, hun oorsprong vonden bij Plato. Hij was een strijder tegen drankmisbruik en wilde, dat kinderen tot hun 18e jaar geen wijn zouden drinken, en daarna een zeer matig gebruik adviseerde. Ook vond hij dat een wachter niet dronken mocht zijn, omdat die dan een andere wachter nodig zou hebben om hem gade te slaan. Plato getuigde, dat er te Sparta een wet was, waarbij dronkenschap en daaraan verbonden „dertelheid en weelderigheid” verbannen, en de „samenzuipingen” verboden waren. En volgens de wet van Solan moest een dronken prins van Athene met de dood worden gestraft.

Om het drankmisbruik reeds in de kiem te doen smoren, ontzegden de Hoofden en Rechters van Areöpagus (tempel van Mars) in Athene de toegang aan allen, die in een kroeg hun middagmaal hadden gebruikt.

Ook bij de Romeinen bestonden strenge bepalingen dienaangaande. Zo bepaalden deze bij de wet, dat het wijngebruik door vrouwen op straffe des doods verboden was „opdat zij niet tot onkuisheid zouden vervallen”. De vrouwen hadden geen enkel privilege tot wijngebruik. Er wordt verhaald dat de Romein Egnatius Necennius door Romulus ter verantwoording werd geroepen, omdat hij zijn vrouw met een stok had doodgeslagen. Toen Necennius echter zei dat hij zijn ega had betrapt terwijl zij bezig was met het drinken van „wijn voor 't vat”, werd hij van doodslag vrijgesproken. En andere Romeinse vrouw, die de sleutels van de wijnkelder had verborgen, stierf de hongerdood. Ook waren er straffen van civielrechtelijke aard. Zo strafte Cneus Domitius een vrouw met het verlies van haar bruidschat, omdat zij dronken was. Overigens waren ook de Romeinen vindingrijk om er achter te komen of hun vrouw wijn had gebruikt. Zekere Cato stelde b.v. het gebruik in, dat naaste vrienden zijn vrouw moesten kussen, opdat ze aan haar adem konden ruiken, of ze alcohol had gebruikt! Er waren gebieden waar de invoer van wijn op levensstraf verboden was, o.a. bij de oude Rugianen, die huisden in een vee- en visrijk gebied tussen Weichsel en Oder, in Pommeren.

Niet alleen staatshoofden, maar ook de kerken hielden zich met het drankprobleem bezig. Een kerkelijke regeling vinden we in het Besluit der Synode van Touraine, gehouden in 812 op last van Karel de Groote, luidende:

„dat de zonde van dronkenschap, waaruit alle zonden voortkomen, zal geschuwd werden in alle manieren.”

Overtreders werden „van de Kerke verbannen, totdat behoorlijke beterschap bewezen is.” Als veldheer verbood Karel de Groote dronkenschap en zelfs aanmoediging tot alcoholgebruik aan zijn krijgsoversten, gedurende de veldtocht, op straffe van „water te drinken”.

Ook elders gold het aanmoedigen tot drinken als overtreding. In 1215 zegt Paus Innocentius, bij het Besluit van de Synode te Rome:

„dat niemand zal drinken of tot drinken aangeport worde, nadien de dronkenschap het verstand doet dwalen, en den mens ontsteekt in ontucht.”

Ten tijde der regeringen van Karel IX en Hendrik III, werd in Frankrijk bij Placaat verboden aan alle herbergiers,

„iemant tot drinken aan te zetten op pene van arbitrair gestraft te worden”.

De Engelse koning Jacobus verklaarde dronkaards habil en onbekwaam en in 1511 verbond keizer Maximiliaan I lijfstraffen aan dronkenschap. De rechtsmacht der Deense en Noorse koningen waren ook met kerkelijke macht uitgebreid; aldaar vinden we in 1638 meer wetten dienaangaande dan elders, regerende het gedrag der kerkelijken, o.a.,

„dat geen geestelijke of bisschop zich aan veel drank zou overgeven, op straffe van uit hun ambt te worden ontzet.”

In Nederland verbood graaf Jan in 1312 aan de Stadsbode, „dat hij sig geen dronkenschap zoude verlopen”, opdat hij geen geheimen aan buitenstaanders zou vertellen, want:

„Dronke luden, dwase ende kinderen pleghen garn wair te segghen, want sij sijn onbehoet . . .”

Iemand die een misdrijf in staat van dronkenschap pleegde, werd twee delicten ten laste gelegd. Zo lezen we in placaten van 1 juli 1616 en 10 juli 1628, dat dronkaards, die enig misdrijf pleegden, zich niet hoefden te verontschuldigen, dat ze dronken waren en niet wisten wat ze deden. Het gepleegde misdrijf werd gestraft als twee begane misdaden: één aangaande de dronkenschap en één betreffende de begane misdaad. Deze bepaling was gelijk aan een Griekse wet, opgesteld door de wijsgeer Pittacus.

Arme mensen waren van alcoholgebruik verstoken. Artikel 207 van een Keur te Oudewater zegt ons:

„dat geene personen, van (al)gemeene Aalmoesen leevende, of Deeling genietende, en sullen mogen gaan drinken of verkeerden in

eenige herbergen, tapheryen of tavernen, 't zij binnen of buiten deze Stad."

Een Keur te Delft zegt in 1598:

„dat alle personen, van de aalmoesen leevende, word verboden het ontvangen geld te verdrinken, te verspeelen of onnut door te brengen, op straffe van 14 dagen te water ende broot en daarenboven nog arbitrair gestraft te worden."

Het drinken van alcohol werd reeds eeuwen vóór ons beschouwd als een grote zonde. Hoewel we uit de historie dagelijks ons voordeel kunnen trekken, wordt het alcoholmisbruik in steeds toenemende mate bedreven. Ons land alleen telt reeds 19000 geregistreerde alcoholisten. Dan zijn er nog zo'n slordige 20000 die zich geen alcoholist willen noemen, maar het wél zijn! In totaal ca. 40000 alcoholisten in 1965!

Het aantal gevallen van grote ellende, ontstaan door alcoholgebruik, zijn over de laatste 50 jaren niet meer te tellen.

Men denke aan de grote drankschulden, de talrijke door alcoholgebruik ontstane echtscheidingen. Men denke aan het grote leed, dat aan kinderen der dronkaards wordt berokkend; kinderen, welke onschuldig zijn en tóch hun jeugd in een hel moeten doorbrengen; kinderen, welke later zullen leven met angstcomplexen, remmingen, sexuele afwijkingen, spraakgebreken, etc., omdat hun vader dronk. In het verkeer worden velen voor het leven verminkt door lieden die onder invloed zijn.

Het leger van 40000 alcoholisten bedreigt onze maatschappij. En die maatschappij schijnt dit vanzelfsprekend te vinden, want miljoenen mensen in diezelfde maatschappij schijnen niet bij machte te zijn, het euvel dronkenschap afdoende te be-teugelen.

Bronnen: K. v. Alkemade en mr. P. v. d. Schelling „Nederlands Displegtheden", deel III. Rotterdam by Philippus Losel, 1732 en R. A. Assen.

Langs de weg gezien

Gevaarlijk ijs!

Het ijs, dat abonnee N. v. d. Wel te Beverwijk aanschouwde was inderdaad wel zeer gevaarlijk en zo'n waarschuwingsbord zorgt er dan wel voor dat iedereen op z'n qui vive is. Dat was de heer v. d. Wel ook. Hij is dat trouwens als bewaarder bij het Huis van Bewaring I te Haarlem altijd, maar was het nu met de camera, hetgeen hem deze maand de twee rixsen oplevert.

Adjutant P. H. Boekestein groepscommandant te Wittem

De adjudant P. H. Boekestein is op 1 februari '66 aangewezen als groepscommandant te Wittem. Hij werd op 12 april 1917 geboren te Amersfoort en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Vlijmen. Op 1 december 1948 werd hij verplaatst naar de post Berghem; op 5 juli 1951 werd hij postcommandant te Beers en op 15 december 1955 ging hij in gelijke functie naar Geffen. Op 1 mei 1964 werd hij verplaatst naar Stein en aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Op 1 oktober 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 februari 1966 tot adjudant.

Adjutant A. Splinter groepscommandant Rozenburg

Met ingang van 1 februari 1966 is de adjudant A. Splinter aangewezen als groepscommandant te Rozenburg. Hij werd op 23 mei 1914 geboren te Aalsmeer en trad op 23 maart 1937 in dienst bij het Korps Politietroepen. Na de opheffing van de Koninklijke Landmacht ging hij op 1 juli 1940 over naar het Korps Rijksveldwacht en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl., ter standplaats Utrecht. Op 1 april 1949 werd hij verplaatst naar de post Bunnik en op 1 september 1949 in de functie van postcommandant naar De Meern. Op 1 september 1957 werd hij aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant te Vleuten-De Meern. Op 1 mei 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 februari 1966 tot adjudant.

Arnhem door Den Haag als tafeltenniskampioen onttroond

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Het ressort Arnhem, vijfmaal achtereenvolgende tafeltenniskampioen, werd in Berkel en Rodenrijs bij de door Luctor georganiseerde Korpstafeltenniskampioenschappen, door het ressort Den Haag onttroond. De Arnhemse ploeg, door het ontbreken van Rodijk niet onbelangrijk verzwakt, eindigde tenslotte op de derde plaats, daar ook Amsterdam de oostelijken nog voorbijstreefde. Een bijzonderheid aan dit door Luctor zo voortreffelijk georganiseerde toernooi was ongetwijfeld de deelname van een dame in de Haagse ploeg. En ook hier bleek weer eens, dat de uitdrukking „het zwakke geslacht” zo langzaam aan in het museum thuis hoort, daar mevrouw J. van Oorden-Pijpker voor vele mannen te sterk bleek en op die wijze een niet gering aandeel leverde in het uiteindelijk succes van de Hagenezen. De verrassing kwam al aanstonds in de 1ste ronde, toen Arnhem (door het te laat komen van Den Boer nog

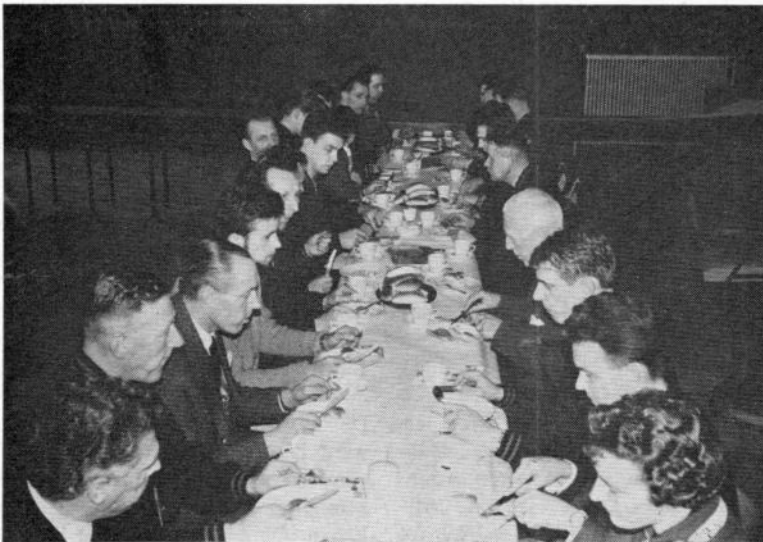
meer verzwakt) tegen Den Bosch aan het kortste eindje trok. Den Haag presenteerde meteen zijn visitekaartje door Groningen met 5-1 kansloos naar de nederlaag te spelen. Deze tendens zette zich in de 2de ronde voort, doordat Den Haag met niet minder dan 5-0 over Den Bosch zegevierde en Arnhem voor de tweede maal ten onder ging. Nu was het Amsterdam, dat met 5-4 zegevierde. Den Haag consolideerde in de derde ronde tegen Groningen zijn voorsprong (5-2) en Amsterdam bleef in de running door een 5-1 zege op Den Bosch.

De feitelijke beslissing viel in de 4de ronde, waarin de enige nog overgebleven concurrenten, Amsterdam en Den Haag, tegen elkaar in het strijdperk traden. Het werd een bijzonder spannende ontmoeting. Den Haag kwam door een nederlaag van Vlot tegen Scherpenhuizen met 0-1 achter. Maar doordat mevrouw Van Orden in een enerverend en

uitstekend duel met 21-15 en 21-19 van de sterke Van Leeuwen won en Potman zowel Weideman als Scherpenhuizen bedwong, kwam Den Haag op 3-1. Van Leeuwen bracht tegen Vlot de Amsterdamse achterstand terug op 3-2, waarna mevrouw Van Orden opnieuw Den Haag wat meer lucht gaf door Weideman van de winst af te houden 2-4. Maar Amsterdam sloeg fel terug. De onvermoeibare Van Leeuwen won van Potman, nadat deze lange tijd op winst had gestaan en Scherpenhuizen bezorgde de Haagse supporters hartkloppingen door mevrouw Van Orden in een knappe partij naar de nederlaag te spelen 4-4. Het was tenslotte Vlot, die zich tegen Weideman van zijn nederlagen herstelde en door een overwinning de Haagse zege veilig stelde 5-4.

Ofschoon hiermede het kampioenschap de Hagenaars praktisch niet meer kon ontgaan, zou de slotronde toch nog roet in het eten kunnen gooien. Wanneer Arnhem daarin namelijk Den Haag met forse cijfers zou kunnen kloppen en Amsterdam hetzelfde kunststukje zou uithalen met Groningen, dan zat er voor Amsterdam nog een kansje in. Het kwam er echter, volgens de verwachtingen, niet uit. Wel won Amsterdam van Groningen (5-3), maar Den Haag nam het zekere voor het onzekere en versloeg met dezelfde cijfers de deze middag niet tot een krachtsexplosie in staat zijnde Arnhemmers.

Daarmede was het pleit beslecht en kon Den Haag uit handen van zijn eigen Territoriaal Inspecteur, de kolonel W. de Gast, de kampioens-trofee „nieuwe stijl” in ontvangst nemen. De kolonel De Gast verving de Algemeen Inspecteur van het korps, die niet aanwezig kon zijn. De adjudant M. Oudeman, voorzitter van Luctor, had het toernooi aan het begin van de dag met een korte

De deelnemers aan de tafeltenniskampioenschappen genoten gezamenlijk de lunch. Een uitstekend initiatief van Luctor. (Foto: Owmr. J. J. H. van Aerssen te Nijmegen)

Derde lustrum R.P. mannenkoor bracht 29ste politieconcert naar Groningen

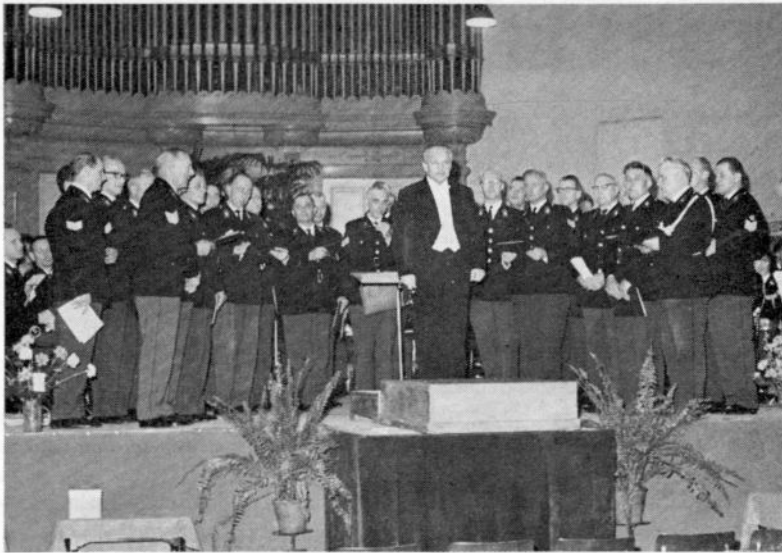
30 mannen uit ressort Groningen kweken zingend „goodwill”

Het vijftienjarig bestaan van het Rijkspolitie Mannenkoor Groningen heeft bijzondere luister gekregen door het 29ste Nationaal Politie Concert, dat ter gelegenheid hiervan in

de Martinistad werd gehouden. Het Rijkspolitie Mannenkoor Groningen, het eerste mannenkoor in het Korps Rijkspolitie, mocht het Nationaal Concert organiseren en zag behalve

een reeks koren van politiemannen ook de Rijkspolitiiekapel op het Harmoniepodium verschijnen, terwijl voor dat podium onder de vele belangstellenden ook ettelijke autoriteiten zaten, onder wie de Algemeen Inspecteur J. Gerritsen en diens echtgenote en de hoofdcommissaris van politie te Amsterdam, H. van der Molen. Het Enschede's Politie Mannenkoor, het Amsterdamse Politie Mannenkoor Euterpe, het Politie-Dubbelmankwartet Vlaardingen, het Rotterdams Politie Mannenkoor Hermandad, het Utrechts Politie-mannenkoor Excelsior, de 's-Gravenhaagse Politie Mannenzangvereniging Entre Nous en niet in de laatste plaats het Mannenkoor Rijkspolitie Groningen, hebben samen een programma verzorgd dat iedere outsider z'n drie rijksdaalders voor verkeerd parkeren ertoe zou hebben gebracht met een glimlach drie rijksdaalders voor verkeerd parkeren te betalen, ook al had hij ditmaal zijn wagen volgens de voorschriften neergezet, als hij deze avond had bijgewoond dan. En dat is het enige spijtige geweest van dit concours, dat het een avond „entre nous” was, om met de Haagse zingende politiemannen te spreken. Het is overigens bij dit alles buiten kijf dat de Rijkspolitiiekapel in het programma een onmisbaar aandeel had.

Dit hele muzikale festijn in Groningen is eigenlijk, behalve aan drie maanden hard werken ten aanzien van de directe voorbereiding, te danken geweest aan samenwerking van enkele figuren uit het korps, die de spelen evenzeer noodzakelijk achten als het brood. Het Mannenkoor Groningen, dat nu 30 leden heeft, werd opgericht door onder andere wijlen adjudant J. Poutsma, de opperwachtmeester F. de Vries, met grote steun van de overste Römelingh, die ook altijd meezong, maar nimmer een

... 15 jaar ...

(Foto: Techn. Recherche Groningen)

Tafeltenniskampioenschappen

toespraak ingeleid. Een bijzonder goed idee voor bevordering van de saamhorigheid vonden wij de gezamenlijke lunch.

Naast de kolonel De Gast gaven o.a. nog van hun belangstelling blijkt de districtscommandant Den Haag, de overste jhr. W. A. Gevers Deynoot en de oud-adjudant Souer.

Het winnende Haagse team was samengesteld uit mevr. J. van Orden-Pijpker en de heren M. Potman, W. Vlot, J. v. Wees en Sj. Visser. De organisatiecommissie, die met voldoening op haar werk kan terugzien, bestond uit de heren M. Potman, J. v. Wees en Sj. Visser. De laatste fungeerde tevens als wedstrijdleider.

De gedetailleerde uitslag luidt:

Groningen-Den Haag	1-5
Den Bosch-Arnhem	5-4
Arnhem-Amsterdam	4-5
Den Haag-Den Bosch	5-0
Amsterdam-Den Bosch	5-1
Arnhem-Groningen	5-2
Den Haag-Amsterdam	5-4
Den Bosch-Groningen	3-5
Arnhem-Den Haag	3-5
Groningen-Amsterdam	3-5

Einduitslag:

- 1 Den Haag.
- 2 Amsterdam
- 3 Arnhem.
- 4 Groningen.
- 5 Den Bosch.

bestuursfunctie wilde aanvaarden, doch nu terecht ere-voorzitter is. In het begin was het allemaal niet zo eenvoudig. Groningen alleen kon niet voldoende leden voor het koor leveren en de uitgestrektheid van het ressort veroorzaakte grote problemen ten aanzien van reistijden en reiskosten. „We hebben een bijzonder slechte tijd gehad,” zei ons de opperwachtmeester F. de Vries. „Er waren elf leden en de gemaakte kosten betaalde ik meestal eerst van mijn salaris om ze dan later terug te vragen. De kolonel Van Helden heeft ervoor gezorgd dat het koor meer levensvatbaarheid kreeg. De repetities konden bijvoorbeeld ten dele in diensttijd worden gehouden.” De dertig leden van vandaag wonen verspreid door het hele Noorden en eigenlijk is het dus een noordelijk rijkspolitie mannenkoor, dat onder leiding van de dirigent Theo Westen tot respect afdwingende prestaties is gekomen en dat voor een stuk goodwill zorgt door ook buiten de eigen kring op te treden, bijvoorbeeld in ziekenhuizen of bejaardencentra, zulks uitsluitend tegen de gemaakte onkosten. Het koor heeft een uitgebreid repertoire, dat varieert van operafragmenten, liederen van Mozart, of Händel tot volksliederen en spirituels.

Het Rijkspolitie Mannenkoor, nu bestuurd door de adjudant E. Bos, de opperwachtmeester F. de Vries, en de opperwachtmeester L. Frederiks kreeg in het 29ste Nationaal Politie Concert een waardige viering van het derde lustrum. Er was een officiële ontvangst in de Harmonie, aangeboden door de officieren in het ressort Groningen, die ook voor het merendeel het concert bijwoonden. De kolonel J. R. Hoogkamer, als territoriaal inspecteur in het ressort Groningen beschermheer van het koor, bood ieder koor en uiteraard ook de rijkspolitiekapel een standaard aan met wapens van rijks- en gemeentepolitie. Namens het koor Entre Nous uit Den Haag werd aan het mannenkoor Groningen een herinnering aangeboden. Voor het concert begon was er een bijna feestelijke koffiemaaltijd voor vierhonderd personen in het Schathuis op het landgoed Ekenstein bij Appingedam.

Bas den Oudsten.

Voorjaar 1966: Planologische lay-out van Nationaal Sportcentrum

Op 1 november 1963 heeft de gemeente Arnhem een groot terrein, bekend onder de naam „Het Papendal” in de omgeving van Wolfheze, overgedragen aan de Nederlandse Sport Federatie, die de grond had gekocht voor de aanleg en de bouw van het Nationaal Sport Centrum. Door verdere aankoop heeft het gebied, gedeeltelijk bestaande uit bos en uit bouwland, een omvang gekregen van ongeveer 123 ha.

Onmiddellijk na de grondoverdracht heeft de N.S.F. aan de aangesloten organisaties gevraagd, welke wensen zij voor het gebruik van het sportcentrum zouden kunnen opgeven. Negentig procent van de 66 aangesloten organisaties hebben deze wensen op een lijst geplaatst. Het ligt in de bedoeling het sportcentrum op te bouwen, uitgaande van het onderzoek naar doelmatigheid en uitvoerbaarheid der gevraagde accommodaties, waarbij uit de aard der zaak ook de financiën een rol spelen.

In grote lijnen gezien komen de wensen van de N.S.F. en van de sportbonden op het volgende neer: Gebouwen met logies- en eetgelegenheden en recreatiezalen, een sporthal, lokaliteiten voor gymnastiek en training, een vijftigmeter zwembad, ruimten voor medische begeleiding

en onderzoek, gebouwen voor administratie, congressen, archief, bibliotheek, een filmzaal, een laboratorium en een proefstation voor cultuur, technische zaken, magazijnen en werkplaatsen e.d. en ten aanzien van de velden, banen e.d.: een sintelbaan met ruimte voor de technische nummers, velden voor voetbal, hockey, handbal enz., halfverharde terreinen voor training, tennisbanen, proefvelden voor research op grassoorten en halfverhardingen, instructie terrein voor sportkampen, een veldlooptraject, een circuit voor wieltraining, een kruis- en handboogbaan en een veld voor de sportbeoefening van invaliden.

In een deel van de bosoppervlakte komen de gebouwen, die maximaal een hoogte mogen hebben van 12 meter. Acht procent van dit bosgedeelte, een oppervlakte van twee ha, mag voor bouwdoeleinden worden gebruikt, een ruimte, welke waarschijnlijk niet voldoende zal blijken te zijn.

Het bestuur van de N.S.F. beslist in welke volgorde aanleg en bouw van de accommodaties zullen geschieden; het is aannemelijk dat de bouw van een sporthal (48 x 28 x 9 meter) en van een logiesgelegenheid voorrang zal krijgen.

Griekenland

Merkwaardige hobby . . .

Koeweit

Het mysterie van vreemde kentekens . . .

door de wmr, 1e kl. F. L. Laenen
te Maarheeze

Egypte

Een merkwaardige hobby, die bijna in het politieke vlak ligt, houdt Leo Moris in Weert (Groene Woud 179) er op na: hij fotografeert buitenlandse autokentekens. Het heeft hem allemaal dusdanig te pakken, dat hij soms urenlang een auto volgt om de foto van het kenteken te kunnen maken. Dat wil hij beslist zelf doen; een foto, die hem wordt aangeboden, zal hij weigeren. De juiste beweegredenen voor de jacht op kentekens moeten wellicht gezocht worden in het mysterie dat achter vreemde kentekens schuil gaat, de verten van vreemde landen, van vreemde mensen op reis. En, meerdere kentekens **zijn** een mysterie. Daarom zoekt Leo Moris mensen, die hem behulpzaam willen zijn met het ontcijferen van die kentekens en dergelijke. Enkele mysteries uit het archief van Leo Moris leggen wij u hierbij voor. Als hij nu ook nog de gegevens van inzittende van die auto's verzamelt, rolt daar misschien voor de rijkspolitie ook nog eens een waardevolle inlichting uit . . .

Nogmaals: receptie in Eindhoven bij opening van nieuw districtsbureau

Het is niet omdat er ingezonden stukken zijn gekomen, maar omdat het een goede gewoonte is gemaakte fouten te herstellen: in het februari-nummer hebben wij bij het artikel over de opening van het nieuwe districtsbureau Eindhoven in het onderschrift van nevenstaande foto beweerd, dat daarop generaal J. Geritsen en de majoor De Ruyter met gerechtvaardigde trots en voldoening naast elkaar stonden, maar het was niet waar. Naast de generaal staat op die foto de kolonel M. C. Ruigrok. De majoor De Ruyter en diens echtgenote, die in dezelfde zaal recepiëerden, overigens met evenveel gerechtvaardigde trots en voldoening, ziet u op de foto hieronder.

Deze foto's werden gemaakt door de Technische recherche te 's-Hertogenbosch.

Om verdere misverstanden te voorkomen: er werd natuurlijk maar eenmaal receptie gehouden, hoewel het om een dergelijk fraai districtsbureau best tweemaal had kunnen zijn.

Goede raad is niet duur

Mijn goede moeder zei altijd dat goede raad duur is. Vooral in het voorjaar, wanneer vele zaken gereinigd, dan wel opgeknapt moesten worden en de schoonmaakwoede als een virus, alle huisgenoten in z'n ban kreeg. Ze kon peinzend het object bekijken en dan bedachtzaam de duurte van de goede raad aansnijden. Nu ik zelf af en toe dergelijke problemen heb op te lossen, kan ik zelfs nu nog meevoelen, maar aan de andere kant zijn er altijd — behalve de damesbladen met allerlei vragenrubrieken, waarin het antwoord doorgaans pas wordt gegeven als het niet meer nodig is — goede raadgevers van de huisvrouw geweest. Ik heb er bij het opruimen van de zolder een gevonden en hoewel de goede raad mij niet altijd even goed voorkomt, heb ik me er reuze mee vermaakt. Daarin wil ik u laten meegenieten, waarbij wij ons bepalen tot de nuttige wenken voor

de huishouding. 't Is maar dat u het weet, maar volgens het boekje maken we vensters schoon met warm water en azijn, spiegels daarentegen met een zwakke zeepoplossing. Vensterkozijnen wrijft men na het schoonmaken met boenwas in. En nu we toch met de ramen bezig zijn: doffe ruiten worden weer helder door afwrijven met puimsteenpoeder of door bewerken met in regenwater gedrenkte brandnetels. Mochten uw ramen te doorzichtig zijn: als u ze bestrijkt met een oplossing van ongeveer een half pond zout op een kwart liter witbier, worden ze ondoorzichtig. Tegen vorst kunt u uw ruiten beschermen door ze met een in glycerine gedompelde lap af te wrijven, te laten drogen en daarna glad te polijsten. Hard geworden zeemlappen zeept men 's nachts in, wast ze uit in geest van salmiak en droogt ze in de schaduw. Troebele glazen worden weer doorzichtig als

men ze vrij lange tijd gevuld laat staan met een oplossing van potas en salmiak. Waarom het nodig zou zijn is mij niet duidelijk, maar: flessehalzen kan men afsnijden als men een in terpentijnolie gedompelde draad zorgvuldig om de desbetreffende plek aanbrengt, aansteekt en de nog warme fles dadelijk in koud water onderdompelt. Flessen maakt men overigens schoon door uitspoelen met water waaraan gesneden aardappelschillen zijn toegevoegd. Sterk ruikende flessen en vaatwerk verliezen hun lucht wanneer ze meermalen worden gespoeld met zwart mosterdmeel en warm water. Ingebrande vlekken op „porcelein” wor-

Voor Moeder

Tevredenheidsbetuiging voor moedig optreden opper Van Treuren te Heinenoord

door de adjudant W. J. VAN ESSEN te Dordrecht

De opperwachtmeester C. J. van Treuren, postcommandant te Heinenoord, heeft van de Algemeen Inspecteur een tevredenheidsbetuiging ontvangen voor zijn moedig optreden in januari.

Hij vernam telefonisch dat er te Heinenoord in de brandvijver, die een oppervlakte van omstreeks 500 m² en een diepte tot 2,50 meter heeft, een jongetje door het ijs was gezakt.

Hoewel hij een vrije dag had, begaf hij zich onmiddellijk per fiets naar de aangegeven plaats en liep, nadat

een gemeentewerkman hem een touw om het middel had gebonden, zonder aarzelen het voor eenden opgehouden deel van de vijver in. Enkele meters van de kant verloor hij grond en ging toen al watertrappende naar het midden.

Na 3 à 4 minuten gelukte het opperwachtmeester Van Treuren het kind, dat al ca. 10 minuten onder water lag, te grijpen. Bij de wal gekomen nam een der omstanders de drenkeling van hem over. De aanwezige arts liet direct mond-op-mond beademing toepassen, doch het kind bleek helaas reeds te zijn overleden.

den verwijderd met enige druppels zoutzuur. Nieuw keukengerei van aardewerk wordt tegen springen beschermd door het vóór het eerste gebruik in een grote pot koud water te zetten aan de kook te brengen en langzaam te laten afkoelen, geëmailleerd vaatwerk gaat door deze procedure langer mee. Badkuipen van emaille worden gereinigd door opgelost, geslibd krijt, men kan ze ook behandelen met een halve sinaasappel. En, eenmaal in de badgelegenheid aangeland, wil ik u ook de volgende tips niet onthouden: nagelborstels, waarvan het haar vol niet opgeloste zeep zit, weekt men enige uren in zout water. Een eetlepel zout op een kwart liter water is voldoende. Bij het schoonmaken van haarborstels kan het gepolijste hout worden gespaard door het tevoren met vaseline in te smeren, de borstels zelf reinigt men op prachtige wijze in koud water, waaraan wat geest van salmiak is toegevoegd. Een krachtige afdruipoplossing maakt zachte borstels weer hard. Nieuwe tan-

denborstels zet men voor het gebruik een dag met het haar in water, wat een zeer goede invloed op de duurzaamheid heeft. Zeperige en kleverige badsponzen worden in warm zout water grondig gewassen en dan enige tijd in karnemelk gelegd. Sponzen zijn heel goed te reinigen door ze met stukjes citroen te kneden en daarna goed uit te spoelen, ze worden mooi wit wanneer ze worden uitgespoeld in warm water, waaraan per liter een theelepel natron is toegevoegd en sponzen blijven langer goed wanneer ze in de zon geheel worden gedroogd.

Wasdoek blijft mooi bij reinigen met koude melk, houten vaatwerk reinigt men door het met water te vullen en er zemelen in te schudden en die inhoud er zolang in te laten tot gisting ontstaat. Alle kwalijke stoffen worden gegarandeerd door het water opgenomen, zo wordt verzekerd. Enne: inktpotten worden gereinigd door het reservoir met azijn of verdund zoutzuur te vullen, enige dagen te laten staan, daarna fijn zand in de oplossing te mengen, krachtig te schudden en tenslotte goed uit te spoelen. Vuile speelkaarten wrijft men af met droge magnesia. Daarna dienen ze met een zachte doek nagevreven te worden. Tinnen voorwerpen worden weer mooi door behandeling met een papje van petroleum met sigarenas. Ongebruikte bestekken roesten niet wanneer ze worden ingevreven met glycerine en in zijdepapier worden gewikkeld. Messen ontdoet men van uien- en vislucht door ze enige tijd in vochtig zand te stoppen of door ze in heet water te spoelen en door een vlam te halen. Uienlucht kan trouwens ook van messen verwijderd worden door met die messen wortels te snijden.

Aangezien ook de strijd tegen roest ook altijd een belangrijke zorg van de huisvrouw is geweest, ook daaromtrent enige tips:

Roestvlekken op staal worden behandeld met petroleum of door afwrijven met kurk of inktgom, dan wel met petroleum en sigarenas. Stalen pennen reinigt men door ze in een rauwe aardappel te steken, roestige strijkijzers worden bestreken met wat boter en fijngewreven zout.

R.P. te Water Groningen kreeg nieuw schip

R.P. 58 door Procureur-Generaal in dienst gesteld

Nu is voorkomen, beter dan genezen, daarom het volgende: een laagje van zes delen vet, één deel kamfer en wat grafiet beschermt metalen voorwerpen tegen roest. Vochtige keldermuren worden bestreken met een mengsel van 93 delen pannemeel en 7 delen loodglit, dat met lijnolievernis tot een stroperige massa is gemengd. En, is uw kamer net behangen: lucht van plakmiddelen verwijdert men door in 't pas behangen vertrek een pot gloeiende kolen te brengen. Op de brandende kolen strooit men jeneverbessen en daarna wordt de kamer 12 uur afgesloten

U ziet, dat goede raad helemaal niet zo duur is. Of alle raadgevingen uit de oude doos trouwens wel zo goed zijn, daaraan twijfelt ook uw

MARIANNE

P.S. Noch de redactie van het Korpsblad, noch Marianne zelf aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele mislukkingen, aangezien een en ander meer tot vermaeck dan tot leringhe dient . . .

De groep Groningen van de Rijkspolitie te Water heeft de beschikking gekregen over een nieuw vaartuig, de RP 58. Het fraaie, modern uitgeruste schip is in dienst gesteld door de procureur-generaal bij het gerechtshof te Leeuwarden, tevens fungerend directeur van politie, mr. W. A. baron van der Feltz. Hij deed dit in aanwezigheid van talrijke autoriteiten onder wie de commandant van de Rijkspolitie te Water, de kolonel H. E. Overbeek en de Territoriaal Inspecteur in het ressort Groningen, de kolonel J. R. Hoogkamer. De nieuwe RP 58, 12 meter lang, gebouwd op de Schottelwerf in Warmond en uitgerust met een 195 pk DAF dieselmotor, voorzien van radar en mobilifoon, kan een snelheid van 27 kilometer per uur ontwikkelen. Ook deze aanwinst van de Rijkspolitie te Water riep herinneringen op aan vroeger, toen het toezicht te water werd verricht met zeilboten. De kolonel Overbeek schetste de ontwikkeling die „de waterdienst” ook op het punt van de technische uitrusting heeft doorgemaakt. Overigens krijgt de groep Groningen ook nog een speedboot voor de surveillance op de meren.

Elektrisch vangen van wormen:

lucratieve maar gevaarlijke bezigheid

door de opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wormen of pieren zijn voor de visser die op aal of paling uit is belangrijke attributen. Hij zal er dan ook veel voor over hebben, om een flink aantal van dit aas te bemachtigen. Meestal moet hij er vroeg voor uit de veren, daar de wormen juist in de ochtenduren zich dicht aan de oppervlakte bevinden. Het zou echter wel gek zijn, als in deze „verlichte” tijd ook het zoeken naar wormen niet elektrisch zou kunnen gebeuren. Menig visser maakt van

(Foto: P. Grootendorst/„De Sportvisser”)

BANDEN
voor uw
KORPSBLAD

kunt u
nu bestellen
à f 2.95
per stuk
op giro 83 31 11

ten name van
Schaafsma & Brouwer
Dokkum

deze mogelijkheid dan ook reeds lang gebruik. Men behoeft beslist niet aan de T.H. te zijn afgestudeerd, om een elektrisch „wormenvang-apparaat” zelf te kunnen vervaardigen. Een ijzeren staaf en een twee-aderig snoer is alles wat men er voor nodig heeft. En een stopcontact natuurlijk om het ene eind van het snoer in te bevestigen. Dit gebeurt in de zogenaamde stroompool. Het andere einde is aan de ijzeren staaf bevestigd. De in de grond gestoken staaf komt zodoende onder stroom te staan. De aldus opgewekte stroom veroorzaakt trillingen in de grond, die de wormen zo onaangenaam vinden, dat ze zich ijlings naar de oppervlakte spoeden, waar de visser ze alleen nog maar behoeft op te scheppen. Een kind kan de was doen. Maar daar schuilt nu juist het gevaar, want speciaal in handen van kinderen en niet minder in die van ondeskundige volwassenen is dit apparaat levensgevaarlijk. Helaas heeft de praktijk dit reeds bewezen. In Weesp is het en-

kele jaren geleden gebeurd, dat een 12-jarige jongen, die met zo'n zelf gemaakte wormenvanger opereerde, even wegliep om zijn buit op te bergen. Tijdens deze korte afwezigheid greep zijn 3-jarig zusje de staaf beet. De gevolgen waren ontzettend, want het kind werd ter plaatse ge-electrocuteerd.

De groepscommandant te Weesp, de adjudant J. ten Brink, die men op de foto met het apparaat ziet afgebeeld, zei er dan ook van: „Het gebruik van een dergelijk apparaat is levensgevaarlijk. Slechts deskundigen, mensen dus die het gevaar van het apparaat onderkennen, zouden het kunnen gebruiken.” Wij zeggen: ban het apparaat uit. Geen vis, ook de grootste paling niet, is het risico van een mensenleven waard. Het apparaat uit Weesp, dat destijds op last van de officier van justitie in beslag was genomen, is op verzoek van de adjudant Ten Brink ter beschikking gesteld aan de opleidingsschool van het Korps Rijkspolitie in Arnhem.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 8-2-'66: G. Leguijt, wmr. 1e kl., van Oostzaan naar Amsterdam.
Per 16-2-'66: P. v. d. Jagt, owmr., van Westwoud naar Grootebroek.
Per 28-2-'66: H. Melisie, owmr., van Oudorp naar Warnsveld.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-2-'66: M. Kamperman, wmr. 1e kl., van Rotterdam naar Leidschendam.
Per 16-2-'66: C. Abrahamse, owmr., van Philippine naar Hulst.
Per 1-3-'66: A. L. v. Ooijen, wmr. 1e kl., van Meerkerk naar Arnhem; A. IJtsma, owmr., van Stellendam naar Nieuwkoop; J. Mieras, owmr., van Herkingen naar Kloetinge.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 3-2-'66: J. H. J. Thissen, wmr. 1e kl., van Nieuwenhagen naar Horst.
Per 16-2-'66: J. Balder, owmr., van Schijndel naar Goirle; C. Oosterom, wmr. 1e kl., van Schaesberg naar Deurne.
Per 1-3-'66: J. C. Holtmann, owmr., van Leende naar Waalre; J. D. A. van Oosterhout, wmr., van Dongen naar Berkel Enschoot.

RESSORT ARNHEM

Per 17-2-'66: H. J. Visschers, wmr. 1e kl., van Maasdriel naar Beuningen.
Per 1-3-'66: J. Bennink, wmr., van Gorsel naar Gennep; A. Wentink, owmr., van Terborg naar Doetinchem; Th. M. van Hees en G. Kool, wmr. 1e kl., van Elden naar Elst.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-10-'65: H. de Jong, wmr. 1e kl., van Hardegarijp naar Leeuwarden.
Per 1-3-'66: F. van Pijkeren, owmr., van Diever naar Utrecht.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-3-'66: J. B. Plompen, wmr. 1e kl., van Arnhem naar Roermond.
P. J. Leers, officier 1e kl., van Arnhem naar Doetinchem.

Bevorderingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-1-'66: A. K. Boogert te Leiden.

tot wachtmeester:

Per 16-12-'65: F. Snier te Pijnacker.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: R. Paul te Zoetermeer.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 16-2-'66: C. Oosterom te Deurne.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: R. Opatja te Etten; C. A. de Bruijn te Steenberg; P. H. Reinders te Melick en Herkenbosch.

RESSORT ARNHEM

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'66: H. J. M. Boomkamp te Doetinchem.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: J. F. Steevensz te Tuk; G. A. W. Kruisman te Zevenaar; J. H. Brus te Borculo.
Per 1-1-'66: T. F. Kraemer te Laag Keppel.

RESSORT GRONINGEN

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: M. E. Angenent te Bedum.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-3-'66: S. E. Hillenga te Winschoten.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-8-'65: M. J. Schulz te Amsterdam; J. J. Keizers te Amsterdam.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-2-'66: J. W. de Zwaan, adm. hoofdamt. (pers.consulent) te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-3-'66: P. J. Folten, schrijver i. t.d. (fotolaborant) te Den Haag.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'66: R. E. Ellenbürger, typiste A te 's-Gravenhage; A. Walhout, wmr. 1e kl. te St. Annaland; H. Spruit, schrijver te Leiden; J. J. Martijn, adm. ambt. C 3 te Oostburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 14-2-'66: C. M. Dortmans, rijksambt. E te Eindhoven.
Per 1-3-'66: J. Verhaaren, schrijver te Oploo; A. Zeegers, adm. ambt. C 2 te Thorn; A. A. Mouthaan, rijksambtenaar E te Tilburg.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'66: J. Bootsma, adm. ambt. C 3e kl. te Nijmegen; F. A. M. Reijers, adm. ambt. C 3e kl. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-2-'66: P. Zandhuis, adm. ambt. C 3e kl. te Heerenveen.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-3-'66: F. J. Bakker, Assen; J. H. G. Bouten, Roermond.
Per 1-4-'66: B. van Eeren, Dordrecht; H. W. Lenderink, Apeldoorn.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'66: C. B. H. v. Dijk, adm. C 2 te Amsterdam.
Per 28-2-'66: J. D. Overeem, wmr. 1e kl. te Hoekkoop.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'66: E. C. A. Borremans, typiste A te 's-Gravenhage; J. J. Martijn, wmr. 1e kl. te IJzendijke; K. Utermark, adm. ambt. C 3 te Hazerswoude.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 28-2-'66: F. W. van Eijk, adjudant te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 28-2-'66: C. L. Kramer, owmr. te Gramsbergen; W. Hoekstra, wmr. 1e kl. te Almelo.
Per 1-3-'66: J. Bootsma, owmr. te Zetten.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'66: D. Slijkhuis, wmr. 1e kl. te Finsterwolde.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-3-'66: Mej. S. M. G. Leferink, schrijver te Amsterdam.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
G. Hendriks
Uitgeest
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-2-1966

Wmr. 1e kl.
F.J.J. v. d. Heuvel
Beek-L.
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-5-1966

Owmr.
J. Volkers
Gramsbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 18-2-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 9 - MEI 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Gezagshandhaving onder schepelingen...

**Straffen zijn veranderd,
„zonden bleven vrijwel gelijk”**

door de wachtmeester 1e klasse P. J. BOOGERT
van de Recherchegroep Zeehaven Amsterdam van de Rijkspolitie te Water

Bij het omslag

De tekening op het omslag van dit nummer werd gemaakt door Jelly Smit (18), dochter van de opperwachtmeester-districtsrechercheur H. Smit te Heerenveen. Al op de lagere school in Joure kwamen creatieve kwaliteiten van Jelly Smit naar voren. Toen zij op 16-jarige leeftijd haar ULO-B behaalde te Heerenveen, had zij op haar puntenlijst een 10 voor het vak tekenen. In haar ULO-tijd werden ook diverse tekeningen van haar tentoongesteld op ouderavonden en hetzelfde gebeurde nadien op de landbouwhuishoudschool. Nu volgt zij een opleiding voor arbeidstherapie c.q. leidster in een kindertehuis. Het is met veel genoegen, dat wij haar tekening van het voorjaar in een politiegezin op het omslag van dit nummer afdrucken.

Orde en tucht aan boord van zeeschepen steunt op de in het Tweede Boek van het Wetboek van Koophandel voorkomende titel „Regten en verplichtingen uit scheepvaart voortspruitende” en de eveneens in dat wetboek vastgelegde wet van 7 mei 1856. „Houdende bepalingen omtrent huishouding en tucht op koopvaardijochepen”. Het merendeel van de artikelen is inmiddels vervallen verklaard of overgeheveld naar het Wetboek van Strafrecht, waar zij volgens onze „eigen” Stapel en De Koning, als niet belangrijk voor de politie, te boek staan onder de titel „Scheepvaartmisdrijven”. Handhaving van orde en tucht aan boord is echter niet van halfweg de vorige eeuw. Wel de aanbeveling: „Zeelui zijn dan wel niet diegenen die tot het verlichte deel van de maatschappij behoren, maar toch ...”, van een kamerlid dat in 1858 pleitte voor vermindering van lijfstraffen aan boord van zeeschepen. Sinds wij een zeevarend volk zijn, hebben er „binnenboord” altijd andere opvattingen geheerst, „over wat wel en niet kon”, dan aan de wal. De schipper was het hoogste gezag aan boord en zijn wil was wet. De uitdrukking „Schipper naast God”, uit die tijd, is dan ook niemand vreemd. Vooral ten tijde van de Oost Indische Compagnie steeg de faam van ons land als zeevarende natie. Honderden en nog eens honderden bevolkten de schepen die over heel de wereld uitzierven. Het is duidelijk dat er ten aanzien van orde en tucht wel iets moest worden vastgesteld.

Provoost was hoofd van politie

Wat in die tijd als misdrijf gold en welke straffen er werden opgelegd,

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 9 — mei 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers te Arnhem
J. M. A. Kasproicz te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar te 's-Gravenhage
Oppervachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactie-secretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bankeweg 29
Lekkum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Voorjaar op de zolder van het
groepsbureau . . .

stond beschreven in een door de Staten Generaal uitgevaardigde „artikelbrief”, die door alle bij de Compagnie in dienst zijnde opvarenden werd bezworen en zolang hun diensttijd duurde, voor hen van kracht bleef.

„Er bestond nu eenmaal geen bandelozer dier”, getuigt een reiziger, die omstreeks 1711 op een Compagnieschip naar Indië ging, „dan een matroos”. „Het is waar,” zegt hij, „zolang de storm woedt, kunnen zij het hoofd laten hangen als een geknakte bieze, maar nauwelijks is het gevaar geweken of vloeken, zweren, hoereren, uitspatten en moorden zijn voor hen maar bagatellen.”

Om deze lieverdjes aan boord in toom te houden werd op de Compagnieschepen een provoost aangesteld, die hoofd van politie en tevens officier van justitie was. Hij zag er op toe dat de verordeningen van de artikelbrief werden nageleefd. Hij moest 's avonds als de wacht aan zou gaan over het schip uitroepen en gebieden dat men zich onthouden zou van dronkenschap en het maken van gerucht en geweld en dat ieder, die aan de beurt was om te waken, aan dek zou komen en dat de anderen te kooi zouden gaan. Hij zette hen, die zich „crimineel” verlieten” gevangen en was belast met de ten uitvoerlegging van vonnissen. (1)

Zonde en straf

Aan emolumenten boven zijn gage ontving hij een zeker aandeel in de boeten, alsmede van hen die in de boeien werden geslagen, het zogenaamde „sluitgeld”, ten bedrage van zes stuiver van een mindere en tien stuivers van een officier. Als waarheidsteken bezat hij een met oranje linten versierde (2) gerechtsstok, die hij bij het afroepen van de wacht tegen de grote mast sloeg en als een vonnis ten uitvoer werd gelegd, als „roede van justitie” in de hand hield.

Nu was men in die tijd ook niet geheel van humor gespeend. Want wie voor de gein een kanon liet losbullen om z'n maats aan het schrikken te brengen, verspeelde dan wel een maand gage maar daar bleef het ook bij. De grap hield echter wel op voor wie 's nachts niet naar het voorschip wilde om daar zijn gevoeg te doen en hurkte achter een zeekist die op een meer beschutte plaats stond of voor hen, die de houten bakken met zand, die er speciaal stonden om het sap van de tabakspuim in te spuwen als urinoir gebruikten. Tien stuiver boete en „opruimen”.

Verplicht psalmzingen

Dat we behalve een zeevarend ook een godsdienstig volk waren, bleek

niet alleen uit het verplicht psalmen zingen, maar ook uit de onvrijwillige bijdrage van tien stuivers, die men moest betalen als men vloekte of gekkernijen maakte tijdens de wekelijkse kerkdienst. Trouwens wie een of ander smoesje verzor om de kerkdienst mis te peilen, moest dan maar zien hoe hij die week aan z'n portie „schoot aan” kwam, want dat had hij verbeurd.

Kaarten verboden

Kaarten en dobbelen als vorm van vrijetijdsbesteding werd niet op prijs gesteld. Twintig stuiver boete was wel het minste. Een maand gagestraf was voor de drinkebroers die het presteerden dronken te worden. Trouwens wie niet over een „zachte plank” in zijn kooi beschikte en met een beetje hooi of stro getracht had zich een meer gerieflijker ligging te verschaffen, kon ook een maand salaris afschrijven. Dit waren overigens maar een paar van de straffen die met een boete konden worden afgedaan.

„Voor 't natte ghat”

Drie dagen water en brood en in het „kromijzer”, werd een goede waarschuwing geacht voor wie „pluckhaerde”. Met ruzie zoeken kon beter gewacht worden tot men aan de wal was. Als dit echter niet zo lang kon wachten, tenslotte kon dat weleens een half jaartje duren, en er toch een robbertje geknokt werd, wachtte de „laers”. Een laers was een eindje teertouw met een leren huls, in pekkel gehard. De gestrafte moest zijn onderbroek met zeewater kletsnat laten maken en kreeg zo een portie „voor't natte ghat”. Het maximum was vastgesteld op duizend slagen.

Van de ra en onder de kiel

Indien de „bootsghesel” in drift zijn mes trok, werd hem het mes door de hand gedreven waarna hij zo aan de mast werd vastgenageld. Hij mocht dan blijven staan totdat hij zich zelf door het mes had losgetrokken. Chirurgiekskosten waren voor eigen rekening. Het „van de ra vallen” was voor de jannen die het nog bonter maakten en anderen hadden toegetakeld. Aan

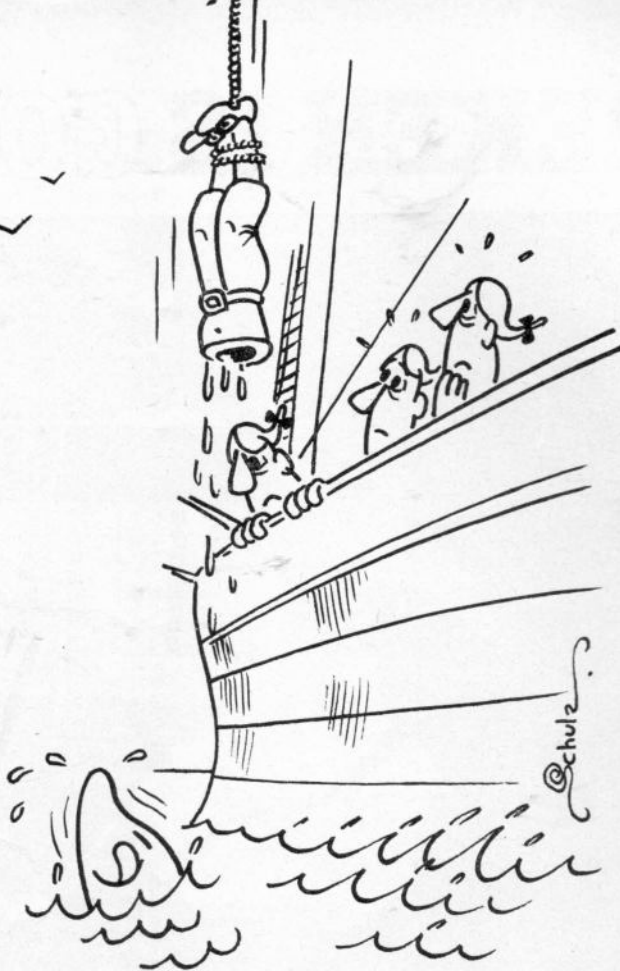
„Voor 't natte ghat”

handen en voeten gebonden hees men de schuldige naar de nok van de grote ra. Ze kregen daar, op een hoogte van een meter of twintig een stuk steen of lood aan de voeten, werden met een lange lijn aan een katrol verbonden en dan van de ra geschopt. Ze werden dan net zoveel keren „gesopt” totdat men veronderstelde dat zij hun les wel hadden geleerd. Het kielhalen, waarbij de gestrafte onder het schip werd doorgehaald, was voor diegenen die zich hadden schuldig gemaakt aan insubordinatie.

Dat men ook in die tijd humaan kon zijn, bleek wel uit de goede raadgevingen en voorzieningen die aan zo'n straf vooraf gingen. Men bond de man op de bovenarm een in olie gedrenkte spons, stopte zijn oren met wol en vertelde hem dat hij er goed aan zou doen, als hij in het water was, sterk op de spons te bijten, zodat hij niet zo heel veel zeeewater binnen zou krijgen. Men hing dan aan zijn voeten zoveel gewicht dat hij dieper zou kunnen zinken dan de diepgang van het schip en hees hem dan op de ra. Het commando „los allemaal”, was voldoende om hem in zee te laten plonsen. Als men dacht dat hij de kiel wel gezien zou hebben, werd hij aan de andere zijde van het schip gauw boven gehaald en mocht hij in tegenover gestelde richting nogmaals onder het schip door. Meestal hoefde dit maar drie-maal. Er stootte weleens een enkele keer een gestrafte zijn hoofd maar als dat zo erg was dat hij levenloos uit het water werd opgehaald, was dit niet zo bedoeld. Tenslotte was het geen doodstraf. Die werd toegepast op hen die een doodslag hadden begaan, zich aan homoseksuele of zogenaamde stomme zonde hadden schuldig gemaakt of tot misdrijf hadden aangezet.

„Executie”

Daar moest dan wel eerst een door de schuldige zelf uitgesproken bekentenis aan vooraf gaan. Want niemand kon naar het hiernamaals worden verwezen als hij geen schuld had bekend. Mocht dit wat moeilijk gaan, dan waren wat tussen de vingers gebonden brandende lonten meestal wel voldoende om het beoogde doel te bereiken. Zonodig kon men de man ook nog „rekken”.

Tenslotte was het géén doodstraf.

Daarna was de procedure kort. Men bond de schuldige aan handen en voeten en smet hem overboord, waarna het werk van alledag hervat werd.

Als men twijfelde aan de bewijslast wilde men de doodstraf nog weleens vervangen door verbanning naar een onbewoond eiland. Echter dan wel een honderd zeemijl uit de koers, want anders kon de gestrafte mogelijk nog eens een ander schip praaïen. Zo verging het volgens het jaartal van de „Maeght van Hoorn” in 1659 ook de hoogbootsman van het schip. Het jaartal en de stijl werd eenvoudig gehouden. Hij werd aan land geroeid, „hem latende een deel broods, olie, rijst, hoeken om vis te vangen, een roer met buskruit en zeiden hem also adieu”.

Wie mocht veronderstellen dat dit allemaal zo'n drie à vierhonderd jaar geleden van kracht was, zij er aan herinnerd dat eerst op 17 november 1879 de lijfstraffen aan boord van koopvaardij-schepen niet

meer werden toegepast. Althans niet meer op Nederlandse schepen. Bij de marine en zeker bij de Engelse marine werden de straffen veel langer gehandhaafd.

Het afschaffen van de lijfstraffen aan boord werd door sommigen wel als een gemis gevoeld want, zoals een zeeman opmerkte: „Ook in de ogen van de humanste zeeofficier, is lijftuchtiging het enige middel om uit een verworpen zoodje, mannen te fokken die — als het er op aankwam — hun zeemansdeugden niet verloochenden.”

En vandaag . . .

Meen niet dat er toen, behalve de normale misdrijven, geen insubordinatie, desertie, dienstweigering of muiterij meer gepleegd zou worden. Zolang er gevaren wordt zullen die feiten wel blijven bestaan. Ook in onze huidige maatschappij met door turbine, stoom, motor of atoomkracht voortgedreven schepen, wordt er

(vervolg op pag. 9)

Victoria Police Force :

Oud en boeiend bedrijf voor orde en rust in Australische staat

door F. DEN OUDSTEN te Ararat, Australië

Sir Richard Mayne sprak in 1829 tijdens een der vergaderingen ter reorganisatie der Londen Metropolitan Police Force de volgende woorden:

„The primary object of an efficient Police Force is the prevention of crime; the next the detection and punishment of offenders if crime is committed.

To those ends all the efforts of Police must be directed. The protection of life and property, the preservation of public tranquility, and the absence of crime, will alone prove whether these efforts have been succesful and whether the objects for which the Police were appointed have been attained.”

Deze woorden welke in die jaren grote waarheid bezaten hebben hiervan in de loop der tijden en ontwikkelingen der gebeurtenissen niets aan betekenis verloren en dienen nog steeds als een leidraad voor de politiekorpsen in een moderne staat. Dat geldt ook voor de Victoria Police Force in Australië en na de training beginnen de nieuwe ordebewaarders hun loopbaan met deze woorden gegrift in hun gedachten. De geschiedenis van de Victoria Police Force is lang en roemrijk en ik zal mij daarom helaas moeten beperken.

De politie in Victoria ontstond in september 1836, toen drie mannen in Port Phillip, in die dagen een gehucht in New South Wales met een bevolking van 200 zielen, hun hoofden bijeen staken. Deze drie mannen, Robert Day, Joseph Hoosen en James Dwyer kenden dit plaatsje als hun vestzak en werden door de bevolking erkend als vertegenwoordigers der wet. Kapitein William Lonsdale, bevelhebber over het Vierde King's Own

Regiment werd benoemd als eerste magistraat over Port Phillip en kort daarna begon men met de bouw van een politiebureau en een gevangenis in Melbourne, op de plaats waar nu Bourke-, Collins-, King- en Spencerstreet gelegen zijn. Het complex was bekend als het zogenaamde „Government Block”. Op dezelfde plaats is heden ten dage het Bourkestreet-West-politiebureau.

Robert Day werd in 1837 ontslagen en opgevolgd door Henry Batman, een jongere broer van John Batman oprichter van Port Phillip. Kort nadat Batman was gepromoveerd tot Chief Constable, in september 1837, werden een politiemagistrate en drie agenten naar Geelong gestuurd om daar een nieuw politiebureau te vestigen. In oktober van datzelfde jaar telde Melbourne 7 straatagenten en enkele eenheden bereden politie, die overgeplaatst waren vanuit Sydney. In dezelfde maand werd er een eenheid Native Troopers gestationeerd in Dandanong onder de leiding van mr C. L. de Villiers. Een jaar later echter werd dit korps op aanraden van De Villiers ontbonden. In 1838 werd Batman opgevolgd door William Wright en een nieuw politiebureau werd gevestigd in Portland. Op 19 juni 1841 deelde gouverneur Latrobe mee, dat een korps waterpolitie was gevormd en geplaatst in Williamstown, dat in die dagen een bevolking had van 11.728 zielen. 1842 was het jaar der heroprichting van het Korps Native Troopers onder de leiding van Henry Dana.

De indeling van dit korps, dat ook in nieuwe uniformen gestoken werd (groen jacket met bont, groene pet met rode band, zwarte of groene pantalon afgezet met een rode bies) was als volgt: Super intendent (Hen-

ry Dana), 1 blanke en 1 Oboriginal sergeant, 24 manschappen en 5 paarden (bewapening, jungle carabine en bajonet). Toen Dana stierf in november 1852 werd het korps opnieuw ontbonden om daarna nog eenmaal terug te keren in de geschiedenis en wel 20 jaar later tijdens de moeilijkheden met de „Kelly Gang”.

William Wright werd opgevolgd door Edward Falkiner die op zijn beurt werd opgevolgd door Charles Brodie. In het jaar 1848 kreeg Melbourne er een nieuw politiebureau bij in de Swanstonstreet. Het zal u opgevallen zijn dat er tot dusver geen verschil bestaat tussen New South Wales en Victoria en dat alle belangrijke beslissingen genomen werden in Sydney. Ook was er geen belangrijk verschil tussen politie en rechtbank. Echter na 1848 kwam de eigenlijke grote ontwikkeling van de Victoria Police Force.

„Separation”

Op 30 april 1851 werd Victoria afgescheiden van New South Wales en werd een onafhankelijke staat. Nog geen jaar later deelde het politie department mede dat de sterkte der korpsen was gegroeid tot 800 manschappen, waterpolitie uitgezonderd. De staat was verdeeld in verschillende politiedistricten en een trainingsschool voor aspirant-politiemannen was in oprichting.

In de jaren 1852 tot 1856 werden meer dan 300 nieuwe cadetten getraind, waarvan 55 bestemd waren voor een onder- of officiersfunctie. Op 8 januari 1853 overhandigde de Legalisatie Council een Act, waarin hij pleitte voor geregelde diensten en voorschriften voor politie en herziening van de bestaande voorschriften. Op 29 januari van dat jaar

werd William Henry Mitchell benoemd tot hoofdcommissaris en kapitein Mc. Mahon werd benoemd als zijn assistent. Het waren deze twee mannen die de fundamenten legden voor de huidige organisatie van de politie in Victoria.

In mei 1853 werden inspecteur Samuel Freeman, drie sergeanten en 50 agenten van de Londense politie gecontracteerd en tezamen met hoofdcommissaris Mitchell en kapitein Mc. Mahon trainden zij de politiemannen op dezelfde basis als de Londense politie in die dagen. Kapitein Mc. Mahon volgde William Mitchell op in 1854 en vier jaar later, 1858, werd Frederick S. Standish de opvolger van Mc. Mahon. De volgende jaren waren die van grote expansie en verbeteringen, welke ook noodzakelijk waren vanwege de snelle groei der bevolking. Er werden 40 nieuwe politiebureaus gebouwd en bemand.

14 dagen training . . .

De jaren 1858 tot 1920 waren een opeenvolging van leiders en veranderingen. Mr Standish werd vervangen door mr Thomas O' Callaghan (sinds 1867 detective in het korps). De training van de nieuwelingen was kort (14 dagen), wat dan ook in vele gevallen te kort bleek te zijn.

George Sainsbury werd benoemd tot hoofdcommissaris in 1913 en hij werd in 1919 vervangen door Sir George Steward, een kolonel der landmacht. De sterkte van het korps in dat jaar was 1735 manschappen. Sir Steward overleed op 11 mei 1920 en werd opgevolgd door majoor-generaal Sir John Gillebrand welke op zijn beurt in 1922 werd opgevolgd door Alexander Nicholson.

Onder de sterkte

In november 1923 gingen 635 manschappen in staking. Zij werden op staande voet ontslagen. Dit was een grote terugslag voor het korps daar de bevolking snel groeide en er al een tekort aan manschappen bestond. Nicholson werd in 1925 opgevolgd door majoor-generaal (later veldmaarschalk) Sir Thomas Blamey. Hij ontwierp een nieuw trainingssysteem in het korps en 284 nieuwe rekruten werden opgeleid. Sir Thomas Blamey werd in 1936 opgevolgd door Superintendent Mooney, die

voor korte tijd de functie bekleedde van hoofdcommissaris terwijl mr Alexander Mitchell Duncan, een hoofdinspecteur van Scotland Yard, Londen, op uitnodiging van het gouvernement een onderzoek instelde naar de politie-organisatie in Victoria. Op zijn aanraden werden er enkele wijzigingen aangebracht in de administratie en in februari 1937 werd mr Duncan aangesteld als hoofdcommissaris. Deze functie bekleedde hij tot na de tweede wereldoorlog. Hij werd in 1954 opgevolgd door majoor-generaal Sewijn Havelock Porter C.B.E., D.S.O., E.D., die het systeem en beleid uitbreidde en verbeterde. In juni 1961 was de sterkte van het korps 4006 manschappen, inclusief de vrouwelijke politie. Dat aantal kan ingeval van nood uitgebreid worden met 130 reservisten.

Dit was in het kort de geschiedenis van de Victoria Police Force, die de orde ook heeft kunnen bewaren tijdens de oorlogen en de goldrush in de jaren 1852 tot 1903. Zowel die tijd als de huidige stellen eisen aan de politiemann.

Eisen en arbeidsvoorwaarden

De aspirant-politieman moet in Victoria aan de volgende eisen voldoen: Britse nationaliteit, leeftijd niet jonger dan 19 en niet ouder dan 30 jaar. Goede geestelijke en lichamelijke gezondheid en 5 feet, 9 inches lengte. De werkweek omvat 40 uren (5 dagen). De politiemann heeft 32 dagen vakantie, 15 betaalde ziekdagen in het eerste jaar en 12 dagen voor de navolgende jaren, ziekte- en ongevallenverzekering. Na 10 jaar dienst 3 maanden vakantie, na 20 dienstjaren: 6 maanden vakantie. Na beëindiging van de training kan men een aanvraag indienen met keuze van standplaats. Het aanvangssalaris is £ A. 22.19.11 (ruim f 190.—) per week. Tegemoetkoming in uniformkosten (eerste uniform wordt verstrekt), van £ A. 40.— (f 320.—) per jaar.

Vele afdelingen

De politie in Melbourne is een veelkleurig bedrijf: De afdeling transport is onder controle van een inspecteur die de verantwoordelijkheid heeft over meer dan 400 auto's en andere vervoermiddelen (motoren,

vrachtwagens en bussen). Personenauto's worden vervangen na 30.000 mijl en vrachtwagens en bussen na 40.000 mijl, terwijl de motoren na 27.000 mijl vernieuwd worden. De gezamenlijke afstand afgelegd door deze vervoermiddelen is ver over de 7 miljoen mijl per jaar. Een speciale technische staf draagt zorg voor het onderhoud.

De chauffeurs worden getraind volgens het speciale „Hendon"-systeem, dat gebaseerd is op dezelfde principes als die in de politietrainingschool te Hendon-Engeland. Op de auto-veiligheidstestschool worden de verkeersspecialisten getraind, die na voltooiing van hun studie ook ervaren monteurs zijn en zelfs mechanische fouten kunnen opsporen in nieuwe auto's. De afdeling „D 24" omvat 30 onderofficieren en 60 manschappen die beschikken over Ford Fairlanes en de zorg hebben voor de opsporing van criminele misdadigers. Zij zijn te vergelijken met rechercheurs en werken in burger. Elke wagen heeft zijn vaste chauffeur.

De afdeling vrouwelijke politie, geïntroduceerd in Hull, Engeland, als eerste in de wereld in 1915, toen Miss Ellen Davidson en Mrs. Madge Connors werden aangesteld als vrouwelijke vertegenwoordigers der wet, omvat in Melbourne 60 leden. Hun bezigheden zijn vele en zeer gevarieerd, maar voornamelijk zijn ze bezig met affaires waarbij vrouwen, meisjes en kinderen zijn betrokken. Andere afdelingen in Melbourne zijn: het politiedepot, de training division, de personeelsafdeling, de onderofficiersschool (12 weken durende cursus), de detective trainingsschool (10 weken durende cursus), de verkeersschool.

Beredenen

Uiteraard is er ook de bereden politie die veelvuldig dienst doet in Melbourne en haar eigen paardenfarm heeft te Braodmeadows, the „Attwood", waar de paarden gefokt en getraind worden.

Na de eerste intense training worden zij vervoerd naar Meredith, in het westelijke district, of naar Seymour, in de Goulburn Valley, voor verdere training. Op de „Attwood" worden ook de politiehonden getraind en wel drie verschillende ras-

(vervolg op pag. 9)

Koninklijke onderscheidingen

H. E. Overbeek

H. A. van Steenis

Ter gelegenheid van de verjaardag van H. M. de Koningin zijn benoemd tot *Officier in de Orde van Oranje-Nassau*: (bij bevordering) de dirigerend officier der Rijkspolitie 1e kl., kolonel H. E. Overbeek, commandant van de Dienst der Rijkspolitie te Water en de dirigerend officier der Rijkspolitie 1e kl., kolonel H. A. van Steenis, territoriaal-inspecteur van het Korps Rijkspolitie in het ressort Amsterdam.

Verder zijn de volgende Ere-medailles, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau verleend:

Ere-medaille in GOUD aan de adjutanten:

D. Dam
Alkmaar
(bij bevordering)

K. de Boer
Amsterdam

J. Buscop
's-Gravenhage

H. Th. Dahlhaus
Didam

P. Duran
Gemert

S. W. de Heer
Valburg

P. W. v. d. Horst
Udenhout

J. H. Lovink
Nijkerk

L. J. Pisters
Amstenrade

A. J. Punt
Aardenburg

G. Reinders
Beilen

C. de Ruiter
Spijkenisse

L. Schothorst
Vries

C. Schults
Vught

J. C. A. Zwaag
Sneek

G. Spijker
Surhuisterveen

*Ere-medaille in ZILVER
aan de opperwachtmeesters:*

T. Bulthuis
Dedemsvaart

J. Domisse
Middelburg

J. M. J. Geeratz
St. Michielsgestel

J. M. Geuze
Arnhem

A. P. de Graaf
Nigtevecht

J. Korringa
Noord Bergum

A. B. v. Oosterom
Haaksbergen

J. M. Post
Groningen

Goud voor de districts-adjudant J. Buscop te 's-Gravenhage

Van degenen van het Korps Rijkspolitie die ter gelegenheid van de verjaardag van H. M. de Koningin een blijk van Haar bijzondere welwillendheid mochten ontvangen, vermeldt het Korpsblad dit keer in het bijzonder de adjudant J. Buscop. Deze gedecoreerde werd op 18 september 1906 geboren te Oude Tonge, begon zijn politieloopbaan op 21 mei 1928 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee, trad op 9 juli 1935 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht en ging op 1 maart 1941 over naar de Marechaussee, later Staatspolitie. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Hansweert. Met ingang van 1 april 1954 werd hij aangewezen als groepscommandant te Krui-ningen, waarna op 1 januari 1955

zijn bevordering tot adjudant volgde. Op 1 mei 1958 werd hij districts-adjudant te 's-Gravenhage. In de voormiddag van 29 april 1966 reikte de districtscommandant, de overste jhr W. A. Gevers Deynoot de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau, in goud, aan de adjudant Buscop uit. Zoals gebruikelijk was het toekennen van de Koninklijke onderscheiding voor betrokkene tot het laatst geheim gehouden en zo trof de adjudant Buscop tot zijn verwondering te midden van het personeel van de districts-staf, zijn echtgenote op het bureau aan, terwijl ook mej. L. J. M. Kleijn, hoofd-officier toegevoegd voor Jeugdzaken in het ressort 's-Gravenhage en de kapitein J. Vermeulen, officier-toegevoegd bij de Staf van het district, aanwezig waren.

Met zichtbaar genoegen spelde de overste W. A. Gevers Deynoot, de versierselen op het tuniek van de adjudant Buscop.

Ere-medaille in BRONS aan:

Mevr. A. Aarts-Steenbergen
werkster T.l.
's-Hertogenbosch

J. Hobo
Wmr. 1e kl.
Leersum

J. N. de Jong
Rijksambtenaar D
Amsterdam

P. Knook
Oud-Wmr. 1e kl.
Doorn

Victoria Police Force

(vervolg van pag. 6)

sen, te weten: bloedhonden, Dobermanpinchers en Alsatians.

De „Shrine Guard” is de afdeling van oud-gedienden die hun sporen verdiend hebben in de eerste of tweede wereldoorlog. Zij dienen min of meer als reservisten, maar de training die zij moeten volgen, is gelijk aan die voor de jongere adspiraant-politieman. De leeftijden in dit korps variëren van 40 jaar tot ver over de 60.

Het uniform van de Victoria Police Force is bijna gelijk aan dat der gemeente politiekorpsen in Holland. Marineblauw uniform met zilveren schouder-epauletten, en lichtblauw overhemd met zwarte zelfbinder. Regenjas of cape.

De bewapening bestaat slechts uit een gummistok en handboeien. De Quards die ook meegestuurd worden met geldtransporten of dienen als escorte van belangrijke persoonlijkheden zijn bewapend met een .303 geweer met bajonet en een .45 revolver.

De „Criminal Investigation Branch” of de „Traffic Control Branch” zijn in Victoria bijna bedrijven apart, die zeker een extra beschouwing waard zijn. Een merkwaardige afdeling is bijvoorbeeld de „gestolen schapen-afdeling, die evenals ook de „fingerprint-” en vermiste personenafdeling en de afdeling Interpol, F.B.I. en de C.D.I. (Criminal Investigation Department), en hun samenwerking met de Westelijke Europese landen, stellig meer aandacht verdienen.

Gezagshandhaving

(vervolg van pag. 4)

jaarlijks nog menig proces-verbaal opgemaakt tegen „de schipper en opvarenden van een Nederlands vaartuig, die zich buiten het rijk in Europa, ook buiten boord, enz. enz.” Reden genoeg om de titel Scheepvaartmisdriven en Scheepvaartovertriedingen, toch maar te bestuderen. De statistieken van de Rijkspolitie te Water in Amsterdam zijn er om dit te bewijzen.

- (1) „Instructiën Provoost”, van 20 december 1622, vastgesteld te Mid- delburg.
- (2) Blijkens de Aantekeningen van de Bewindhebber Arnoldus Burdrelus, gaf men in 1620 de provoost bij de monstering zijn stokken „alle met oraigne sijde banden”.

De uiterste consequentie van de politietaak 1940-1945

Een beroep gekozen,

zijn plicht gedaan,

gevallen . . . zijn taak volbracht.

Wanneer op 15 mei 1940, na vijf dagen strijd, de Nederlandse opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, de moeilijke beslissing moet nemen, de wapens neer te leggen, begint de vijf jaren durende bezetting. Aanvankelijk geschiedde dit onder verantwoordelijkheid van de commandant van de Duitse legergroep die Nederland bezette, later gewijzigd in een Duits militair gezag voor België en Nederland te samen, totdat op 29 mei 1940 voor Nederland een Duits burgerlijk gezag werd ingesteld, onder leiding van een Rijkscommissaris. Bij diens ambtsaanvaarding verklaarde deze hoogste Duitse functionaris, dat het niet de bedoeling was aan het Nederlandse volk de Duitse politieke overtuiging op te dringen, dat het Nederlandse recht zoveel mogelijk van kracht zal blijven en dat een onafhankelijke rechtspraak zal worden gewaarborgd. Wij hebben deze paar regels uit de kolommenlange verklaring gekozen om aan de hand daarvan een enkel facet van de politietaak in bezettingstijd te belichten. In het begin van de dertiger jaren

Bloemenhulde voor Paleis Noordeinde op 5 en 6 mei 1945

dienden zich steeds meer partijen aan, die hun grootste kracht vonden in het op de openbare weg dragen van uniformen, het dragen van symbolen of het voeren van opzichtige vlaggen. Op deze wijze werd geprobeerd het publiek te beïnvloeden en in feite „de straat” te veroveren. Om deze politieke demonstraties te

beteugelen en de daaruit voortkomende ongeregelheden te voorkomen, werd bij de wet van 15 september 1933 in het Wetboek van Strafrecht ingevoegd het artikel 435a, het zgn. uniformverbod. Dit artikel stelt strafbaar het in het openbaar dragen of voeren van kledingstukken of opzichtige onderscheidingstekenen, welke uitdrukking zijn van een bepaald staatkundig streven. Op grond van artikel 37 van de wet van 23 mei 1899 — Staat van Oorlog en Beleg — werden door de opperbevelhebber van Land- en Zeemacht verschillende verordeningen uitgevaardigd, één daarvan betrof het verbod voor het vervaardigen, uitgeven, verspreiden, aanslaan of in omloop brengen van drukwerken. Het is kenmerkend voor de mentaliteit van de Duitse bezetter dat reeds op 24 juni 1940 in een verordening werd bepaald dat artikel 435a van het Wetboek van Strafrecht slechts van toepassing zou zijn, indien de bevoegde Procureur-Generaal, fungerend Directeur van Politie een verbod in de geest van dit artikel uitvaardigde, terwijl in dezelfde verordening alle verboden van de Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht betreffende het vervaardigen,

Bewakingsdetachement Marechaussee na bombardement op westelijk Rotterdam 1943.

Foto rechts: Inleveren van politieautos bij de Duitsers in 1943.

uitgeven, verspreiden, aanslaan of in omloop brengen van drukwerken, werden opgeheven. Hierdoor was de openbare weg weer vrij voor politieke activiteit en overal in den lande verschenen geüniformeerde W.A.-mannen, individueel of in groepsverband met politieke lectuur.

Omstreeks 18 juli 1940 verscheen een brochure van de Nederlandse Unie, waarin een krachtig pleidooi werd gehouden voor een Nationaal Nederlandse concentratie van groepen. Deze organisatie beoogde een nationale samenwerking op een zo breed mogelijke grondslag, sociale rechtvaardigheid, werk en arbeidsvreugde voor allen (Nederland telde in de dertiger jaren ruim 400.000 werklozen), bezieling van de jeugd in Nederlandse zin en dit alles te verwezenlijken op Nederlandse wijze met eerbiediging van de traditionele, geestelijke vrijheid en verdraagzaamheid.

Aangezien de leden van laatstgenoemde organisatie ook op de openbare weg verschenen met propagandalectuur, konden botsingen met de W.A. niet uitblijven. Zowel in gemeenten met gemeentepolitie als in die waar de Marechaussee de politiedienst verrichtte, kwam het vaak tot een handgemeen tussen vertegenwoordigers van de W.A. en van de Nederlandse Unie, waarbij aan beide zijden slachtoffers waren te betreuren. Niet minder ernstig waren vaak de gevolgen voor de politie die onder uitzonderlijk moeilijke omstandigheden de orde moest handhaven. Hetgeen hieronder is vermeld, zou even goed gebeurd kunnen zijn in een grote stad in het noorden, zuiden, oosten of westen van Nederland, als waar ook op het platte land. In maart 1941 is een 30-tal leden

van de W.A. bezig met colportage, terwijl in de nabijheid een 20-tal leden van de Nederlandse Unie propaganda maakte met zgn. Unie-bladen. Een 2-hoofdige patrouille van de Marechaussee was in het bijzonder belast met toezicht op deze propaganda.

Beide groeperingen kregen onenigheid en een W.A.-man wendde zich tot de wachmeester der Marechaussee met de mededeling dat deze procesverbaal moest opmaken tegen een Unie-man wegens mishandeling met een gummistok. Reeds deze mededeling geeft een beeld van de situatie in bezettingstijd, maar nog meer is dit het geval door de weigering van de W.A.-man de van een Unielid afgenomen gummistok over te geven aan de politie. „Daarmee zullen we wachten tot onze commandant, de banleider der W.A., komt” was het antwoord. Op het daaropvolgend moment, toen de leden van de marechausseepatrouille een onderzoek instelden bij de colporteurs van de Nederlandse Unie, drongen de W.A.-mannen op en er ontstond een vechtpartij. Ook de marechausseepatrouille werd aangevallen. De wachmeester verweerde zich heftig met de klewang zodat het niet gelukte hem te overweldigen. De marechaussee werd door een vijftal W.A.-mannen aangegrepen en hem werd zowel de klewang als het pistool ontrukkt.

Een burger die zag tegen welke overmacht de marechausseepatrouille stond, waarschuwde telefonisch de brigadecommandant der Marechaussee, die onmiddellijk 1 wachmeester en 5 marechaussees ter assistentie zond. Deze voorzagen de ontwapende marechaussee opnieuw van een pistool, die niet aarzelde daarvan

Adjutant J. Westerink groepscommandant te Aalten

Met ingang van 1 april 1966 is de adjutant J. Westerink aangewezen als groepscommandant te Aalten. Hij werd op 19 december 1916 geboren te El-

burg en diende van 20 mei 1937 tot 15 juli 1940 bij het Korps Politietroepen, waarna hij overging naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Enter. Op 23 mei 1956 werd hij in de functie van postcommandant verplaatst naar Oldebroek, waar hij later werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant, tevens rayoncommandant. Hij werd op 1 mei 1956 bevorderd tot opperwachmeester en op 1 april 1966 tot adjutant.

gebruik te maken. Maar ook de W.A.-man die in het bezit was van het pistool van de marechaussee, loste — in het wilde weg — een aantal schoten. Toen de orde was hersteld, bleken 3 marechaussees en 5 W.A.-mannen schotwonden te hebben gekregen, terwijl 1 wachmeester der marechaussee in het gezicht was gewond en 1 W.A.-man gewond was aan een der polsen. Nog dezelfde dag overleed aan de bekomen verwondingen een marechaussee en een W.A.-man.

„Deze gebeurtenis stelt de uiterste consequentie van de politietaak in een overduidelijk licht” vermeldde de betrokken toenmalige Divisiecommandant der Marechaussee in een Dagorder.

Het vorig jaar mochten wij herdenken hoe twintig jaar geleden een einde kwam aan de macht van de bezetting. Met bovenstaande momentopname willen wij een stille hulde brengen aan allen die in bezettingstijd in de uitoefening van de politiedienst, het offer van de uiterste consequentie van hun politietaak brachten.

R.

11

Ressort 's-Hertogenbosch korpsvoetbalkampioen in eigen huis

door P. H. BEUZENBERG, wmr. 1e kl. te Veldhoven

Foto's: Wmr. 1e kl. A. F. Kievits te Nijmegen

Op 10 mei werden in het Noordbrabantse Aalst de korpsvoetbalkampioenschappen gehouden onder uitstekende weersomstandigheden en met als eindresultaat dat Den Bosch met de wisselbeker naar huis ging. De hoofdsportinstructeur van het ressort 's-Hertogenbosch, de adjudant C. S. van Os, heette spelers, scheidsrechters, officials en belangstellenden, van harte welkom. In zijn

openingswoord uitte hij de wens, dat het sportieve wedstrijden zouden worden en waarschuwde de spelers vooral om blessures te voorkomen. Hierna volgden de wedstrijden, waaronder enkele van zeer goede en spannende kwaliteit, die zeer correct werden geleid door de arbiters Gorissen, Hendriks en Bams. Goed, omdat er bij elk team wel enkele spelers waren, waaraan te zien

was, dat zij elke week nog voetballen en spannend, door de onderlinge rivaliteit.

Dat het ook deze keer weer zou gaan tussen de teams van Arnhem (de kampioen van 1965), Den Haag en Den Bosch, bleek al na de vierde ronde, toen Den Haag leidde met 6 punten en werd gevolgd door Arnhem met 5 punten en Den Bosch met 4 punten, waarbij Den Bosch 1 wedstrijd minder speelde dan Den Haag en Arnhem.

Dat de spanning zelfs op een gegeven moment te snijden was, bleek uit het feit, dat toen de wedstrijd tussen Den Haag en Den Bosch begon, beide teams 6 punten hadden. Doelpunten vielen in deze wedstrijd echter niet te noteren, doordat beide aanvallen een duidelijke schotloosheid vertoonden. Dat uiteindelijk het team van het ressort 's-Hertogenbosch met de wisselbeker en de 1e prijs ging strijken had het meer aan Arnhem, dan aan zich zelf te danken, omdat dit team van Den Haag won.

Na de wedstrijden werden de prijzen namens de Inspecteur-Generaal uitgereikt door een zeer tevreden majoor M. de Ruiters van het district Eindhoven.

Onder de velen, die van hun belangstelling blijk gaven, ontdekten we de Territoriaal-Inspecteur van het ressort 's-Hertogenbosch, de overste M. Ruygrok, de districtscommandant van Tilburg, de majoor Th. Vrijhoef, de toegevoegd officier van het district Nijmegen, de kapitein J. A. H. Stokreef, mej. M. Th. van Beelen, officier toegevoegd voor jeugdzaken van het district Eindhoven, de toegevoegd officier van het district Eindhoven, de luitenant P. Q. Witteveen, de N.P.S.B.-gedelegeerde, de heer Rosevink en de burgemeester van Aalst.

Voor gedetailleerde uitslagen

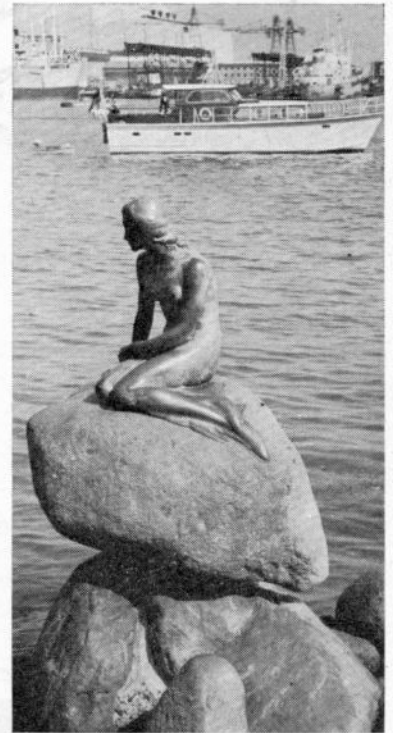
zie pag. 20

Het Kampioenselftal

**Ruim terzijde
van de
Groene Kustweg (IV)**

Wonderful Copenhagen : „cutest girl”, viltsloffen en lich

Politie heeft veel werk

Volgens twee bekende hits uit de lichte muze is Kopenhagen wonderful” en woont daar Vilhelmina „the cutest girl”, het schranderste, vindingrijkste, charmantste en snoezigste meisje. En dat samen is voor een stad al heel wat, maar voor Kopenhagen lang niet alles. Het is de charmantste, vrolijkste stad van het land, die waarachtig niet alleen vanwege z'n (alles samen) 1.300.000 inwoners de metropool van het noorden is.

Kopenhagen is eigenlijk helemaal niet Deens, evenmin Noors of Zweeds, het is eigenlijk zomaar een plezierige grote stad, waarvan het net is of die toevallig met Denemarken te maken heeft. Dat is danook zo, tenminste volgens de overlevering. Kijk maar naar de Gefionfon-

tein bij het begin van de beroemde promenade Langelinie langs de havens. Die reusachtige fontein van een vrouw met een span ploegossen is er gekomen door de belofte van de Zweedse koning aan de godin Gefion, haar een stuk grond te zullen schenken, zo groot als wat zij in een nacht kon omploegen. En de godin veranderde haar vier zoons in ossen, spande hen voor de ploeg en sneed, waar nu het Zweedse Vänermeer ligt, het eiland Seeland uit de bodem, waarop Kopenhagen nu voor de Zweden aan de overkant van de smalle Sont te zien is, 's avonds als een baaierd van licht, die weerkaatst tegen de hemel.

Trouwens, bestuurlijk, economisch en cultureel is Kopenhagen wel de gelijk het centrum van Denemarken, al gaat het ontstaan terug tot omstreeks het jaar 1000 toen hier alleen maar een vissershaven was, die Hafnia heette totdat in 1167 bisschop Ab-

gevallenverzekering en er zijn er zoveel in Kopenhagen, dat men een of twee bezoekers nauwelijks zou missen. Bovendien: er zijn er 's avonds wel meer, die zich elders in Kopenhagen maar met moeite op de been houden. In Kopenhagen staan namelijk ook de brouwerijen van de Tuborg en het Carlsberg-bier, er zijn tientallen muziekrestaurants, bars, nachtclubs, eethuizen en kroegen. Berucht is de Nyhavn-buurt, waar zeker tweehonderd kroegen zijn, waar de penose jongens van de stad huishouden en waar al menige zee-

★
Foto linksonder: Een fotoestel schijnt sommige mensen helemaal te veranderen; ook sommige toeristen in de Christiansborg, waar niet gefotografeerd mag worden . . .

★
Foto onder: Tivoli: echt en grotendeels onschuldig vermaakspark, natuurlijk met oude auto's en ook met Chinese toren . . .

★

stad van tend Tivoli

in Nyhavn - buurt

salon van Roskilde versterkingen liet aanleggen en een burcht bouwde. Hij zit nu onaangedaan uit te kijken op het paard van een ruitersstandbeeld, vlak bij het slot Christiansborg dat op de ruïnes van zijn burcht is gefundeerd en dient als parlamentsgebouw, terwijl er ook de koninklijke ontvangkamers zijn, die tot en met de ruïnes in de kelders te bezichtigen zijn. Daar gaan de drommen vreemdelingen over de parketvloeren van vertrekken waar van tijd tot tijd koningen vertoeven. De bezoekers worden voor de rondleiding voorzien van stukken vilt, die zij onder de schoenen moeten binden en waarop zij zich op de spiegelglad gewreven vloeren met moeite over-eind kunnen houden. Nou ja, toeristen hebben toch meestal een on-

man en niet-zeeman aan de grond zijn gelopen. Er gebeuren in die door — volgens de politie — duizenden stamgasten gefrequeenteerde buurt dingen die ernstig genoeg zijn om er van tijd tot tijd de vliegende brigade op los te laten. En ook menige toerist is er, volkomen onbekwaam gevoerd met achterlating van de nodige veren, vandaan gekomen. Wie het allemaal „mooi” en zelfs „wonderful” wil houden, doet het anders in deze stad. Die begint 's morgens met de bezichtiging van de Christiansborg op viltsoffen, stapt dan op een rondvaartboot voor een tocht door de havens en gaat weer aan wal ergens aan de Langelinie. Dat

moet wel, want daar wacht de „lille havfrue”, de beroemdste vrouw ter wereld, de kleine zeemeermin, een schepping van de beeldhouwer Edvard Erikson. Het is onbegrijpelijk dat zo'n klein bronzen beeldje van 150 kilo, vijftig jaar geleden door de brouwer van het Carlsbergbier geschonken à raison van ruim 2000 gulden voor de beeldhouwer en nog wat voor de bronggieter, zoveel mensen kan trekken. Er leidt een speciale dienst van de stadsbus heen en de bevallige kleine havenvrouw, die al ruim vijftig jaar op een rots zit uit te kijken naar de Sont, is al miljoenen malen gefotografeerd. Ellen Price, destijds prima ballerina bij

Het wachtlopen voor de Amaliënburg is kleuriger voor de kijkers dan voor de wacht . . .

het koninklijk ballet, die model stond voor het beeldje moet bijzonder aantrekkelijk zijn geweest, want dit is alleen nog maar een beeld . . . Maar weet de toerist veel. Die koopt een afgietsel als souvenir. En, weet de toerist veel, dat die kleine zeemeermin regelrecht uit een sprookje van Hans Christian Andersen stamt? Er was namelijk eens een koning, die op de bodem van de zee leefde en zes dochters had. De jongste zag op een dag een schip in nood. Een prins sloeg overboord en zij redde hem. Zij wilde hem volgen naar zijn paleis en droomde van hem. Zij kon prachtig zingen, maar een zeemeermin heeft geen benen. Een toverfee wilde haar benen geven in ruil voor haar stem. De kleine meermin ging naar het paleis, maar maakte niet zoveel indruk, want zij kon wel voor hem dansen doch niet zingen, noch praten. De prins trouwde met een ander en de meermin keerde bedroefd terug naar de zee, waar haar vijf zusters haar vertelden, dat zij haar stem terug kon krijgen wanneer zij de prins doodde. Zo niet, dan mocht zij zelfs niet in de zee terugkeren. Zij wist dat haar liefde

onmogelijk beantwoord kon worden, maar diezelfde liefde weerhield haar er van de prins om te brengen en sedertdien zit zij treurig op een rots. Haar verhaal zou menigeen van een onmogelijke kortstondige en eenzijdige liefde in Kopenhagen kunnen weerhouden als de mensheid maar meer sprookjes kende en er minder naar zocht. Doch de zeemeermin kan niet spreken, die kijkt alleen de vreemdeling aan bij zijn komen en gaan. Misschien verklaart dit alles de opwinding die in 1964 ontstond toen het bronzen beeldje werd ontvoerd door een of andere vandaal. De vijf zusters van dit beeldje staan in Salt Lake City, Honkong, Bern, Djakarta en Brasilia, maar die zijn maar half zo groot en in Kopenhagen zit de enige echte. Dus kreeg zij een nieuw hoofd, toen een beloning van 6500 Kronen en al het spuurwerk van de politie zonder resultaat bleven. De zeemeermin zit er weer net als voorheen. Zij is een symbool, ze heeft iets te zeggen en zij is zelfs nog beroemder dan het beeld van Andersen dat op het Raadhuisplein staat.

Wie niet te lang staat te peinen bij dat beeldje kan precies om twaalf uur de aflossing van de wacht zien bij het uit 1750 daterende rococoslot Amaliënburg, sedert in 1794 (de pas begin deze eeuw herbouwde) Christiansborg door brand werd geteisterd, residentie van de Deense koningen. Het staat vlak bij de meermin, vlak bij de Gefionfontein, vlak bij het vrijheidsmuseum, dat een goed beeld geeft van het Deense verzet in de tweede wereldoorlog.

Dat heeft er toe bijgedragen dat die wachtparade op het achthoekige slotplein van de Amaliënburg zin heeft, de parade van de wachten in blauwe broeken, rode tunieken en zwarte berenmutsen, van wie er altijd een paar heen en weer draven in een schouwspel waar men de schouders over op kan halen, maar dat een symbool is van de Deense vrijheid, belichaamd in het koningshuis. Kopenhagen mag een grote stad zijn, wat de moeite van het zien waard is, ligt in het centrum. Daar staat het nationaal museum dat de bezoeker niet mag missen, daar zijn de winkelstraten die zelfs voor mannen boeiend zijn. Daar staat ook de door Christian IV gebouwde ronde

toren uit 1647, 36 meter hoog en doorsnee 15 meter, waardoor het voor Peter de Grote mogelijk was om hier door het gedraaide trappenhuis van 209 meter lengte, te paard naar boven te rijden. De tsarina deed het trouwens nog gemakkelijker; zij ging per koets naar boven. In het centrum ligt Kongens Nytorv, het mooiste plein van de stad en in het centrum ligt ook het in 1843 door een zeeman gestichte vermaakspark Tivoli, dat zijn weerga niet kent. Het biedt een menselijk schouwspel, waar de bezoeker bij vergeet dat hij eigenlijk ook nog van plan was om de twintigminuten-oversteek naar Zweden te doen teneinde door middel van een prentbriefkaart het thuisfront te laten weten hoe fijn het was, maar vooral hoe ver. De dierentuin, de Christiansborg, de bezige vrouwen op de vismarkt, alles zinkt er bij in het niet, bij het veelzijdig, voor het merendeel onschuldig vermaak in het veelkleurig verlichte park, dat nergens mee te vergelijken is. Wie in bootjes op een vijver wil varen, in autootjes wil rijden, van een rutschbaan wil razen, in het reuzenrad of een achtbaan sensatie in het ingewand wil voelen, kan er terecht. Maar wie wil gokken, met ballen gooien naar porcelein, echte Deense rode worst eten bij een stalletje, wordt evenmin te-

De (gewone) bezoeker gaat op viltstoffen over de gladde vloeren van de Christiansborg.

leurgesteld als de liefhebber van een klassiek concert. Er zijn voortreffelijke restaurants, onder meer in een feceriek verlichte Chinese toren, er is een danszaal, en overal is Tivoli vrolijk. Er spelen voortreffelijke orkesten, want er zijn meer artisten dan alleen Grethe en Jørgen Ingmann, Svend Asmussen en Ulrik Neumann of Poul Bundgaard.

En het kan nooit aan de zwarte koffie hebben gelegen, maar in Tivoli is het soms net of plotseling Vilhelmina naast de eenzame bezoeker staat, „the cutest girl”, die de vreemdeling vrijmoedig aankijkt en even doet denken aan die kleine, bronzen meermin aan de haven, hetgeen misschien maar goed is ook, want heeft die meermin niet een verhaal te vertellen . . . ?

Op Amager bij Kopenhagen komt de Nederlander „thuis” bij Jansen en Pietersen

Op het ruim tachtig vierkante kilometer grote eiland Amager, waarvan het westelijk deel door bruggen en stadsuitbreiding onverbreekelijk aan Kopenhagen vastgegroeid is, komt de Nederlander min of meer thuis, trouwens, iedereen komt ergens thuis in Denemarken, tot zelfs de Shakespeare-liefhebber, die er evenwel vanuit Kopenhagen voor naar het noorden moet reizen, naar Helsingør, waar immers de Hamlet speelt op het slot Kronborg, dat overigens in het eind van de zestiende eeuw door twee Nederlandse architecten (uit Antwerpen trouwens) werd gebouwd. Noch de reis naar Amager, langs het vliegveld Kastrup, noch de tocht naar Helsingør, langs de Deense rivièra aan de Sont, is een straf. En, wat Kopenhagen mist aan waarlijk oude monumenten, doordat er na vooral Christian IV die — vaak met hulp van Nederlandse bouwmeesters — veel gebouwen deed verrijzen, na oorlogen met Zweden en vooral nadat de Engelsen in 1807 de stad vanuit zee bombardeerden, ontzaggelijk veel werd vernield, dat maken Dragør of Store Magleby op Amager en de charmante stad Helsingør weer goed. Op Amager komt de Nederlander thuis omdat de mensen er Jansen en

Pietersen heten en Thijs, Gerrit of Dirk of Griet en Trijn, omdat Amager vlak is en overdekt met kwekerijen, die groenten en fruit leveren aan Kopenhagen.

Het vissersstadje Dragør waar men evenveel van Groenlandvaart weet als vroeger de Amelanders, heeft iets bekends, ergens heet een boerderij Hollaendergaarden, de klederdracht van de vrouwen, die overigens het grootste deel van het jaar in de kamferkist ligt, doet denken aan oude drachten in ons land en het Amagermuseum in Store Magleby heldert veel van dit alles op.

Het is allemaal gekomen door Koning Christian II, een wrede jongen, die in het begin van de zestiende eeuw optrok tegen de opstandige Zweden en in 1520 een massa-executie in Stockholm uitvoerde om de schrik er in te krijgen en Noorwegen, Zweden en Denemarken bij elkaar te houden.

Hij dacht trouwens ook nog aan wat anders, want een jaar later toen Christian uit Zweden gegooid werd, kwamen er bijna tweehonderd Nederlandse boeren naar Amager. Dat had Christian zo georganiseerd. Hij vond het Deense voedselpakket maar zozo, het Nederlandse veel beter en de 184 boeren uit Waterland zou-

den het hof voorzien van groenten, boter en kaas, zulks naar produktiemethoden waar de Denen nog wat van zouden kunnen leren. Het is duidelijk dat die Nederlanders op Amager aanvankelijk met de nek werden aangekeken en als opdringerige en oneerlijke concurrenten werden beschouwd, hetgeen voor de Denen aanleiding was om stampij te maken en de kolonisten het leven te verzuren, waarin Christian weer aanleiding vond om van Amager een ouderwets Cyprus te maken: het noorden voor de Denen, het zuiden voor de Hollanders.

Men kan zich afvragen hoe Christian wist dat de Hollanders „zo best” waren in het kweken van groenten enzo. Volgens de overlevering zou dat te danken zijn aan Duvcke of Duifje Willems, een Hollandse redersdochter, die ergens in de Noorse bergen woonde met haar moeder, een weduwe die daar een kroeg exploiteerde. Christian, weliswaar gehuwd met Isabella van Oostenrijk en eerder een Grobian dan een charmeur maakte Duifje tot zijn maitresse, maar naar het schijnt hebben zowel Duifje als haar moe zich ook nogal met de staatszaken bemoeid, zulks duidelijk zonder veel succes, want in 1523 kwam de on-

dergang van Christian's koningschap. In elk geval zou op deze romantische wijze de komst van de Nederlanders naar Amager verklaard kunnen worden en die Nederlanders bleven. Zij brachten behalve hun kennis ook hun zeden en gewoonten mee, die goeddeels verdwenen zijn, maar toch tot gevolg hebben dat op 5 december Sint Nicolaas rijdt op Amager, dat nog altijd groentetuin is. Niet alleen het museum dat in 1946 nog werd bezocht door koningin Juliana en prins Bernhard, in gezelschap van prins Frederik en prins Knud, maar dat voor de meeste Nederlandse toeristen onbekend is, vertelt er meer van. Ook op de kerkhoven wordt veel duidelijk. Daar liggen de Jansens, de Dirksens, Pietersens en Teunissens. Hun werk heeft in zoverre geen zoden aan de dijk gezet dat het Deense groentepakket van vandaag nog altijd vooral bestaat uit sperciebonen, sla, worteltjes en vooral bloemkool, maar weinig meer . . .

Zoals gezegd: iedereen komt ergens thuis in Denemarken, de Shakespeare-liefhebber op de Kronborg aan de Sont in Helsingør, waar de Hamlet speelt, doch waar de bezoeker tot de ontdekking komt dat er met Shakespeare's Hamlet historisch gezien „something rotten” is, al is het maar een beetje en al stoort het niet. Bij het kasteel Marienlyst staan Hamlet en Ophelia in de tuin en in het kasteel is een Hamletverzameling, in de Kronborg herleeft Hamlet elk jaar in een reeks voortreffelijke opvoeringen. Maar, de echte Hamlet was volgens de monnik Saxo Grammaticus een vikingheld uit de zesde eeuw, die op Jutland woonde. Het verhaal van broedermoord, boodschappen in runetekens en wraak heeft Shakespeare als uitgangspunt gediend. Hij situeerde het spel op de Kronborg, waar zelfs de liefhebber van sensatie aan z'n trek komt.

Want, lag de vrouw van Christian IV, Kirstine Munk toen in 1640 het kasteel door brand geteisterd werd waarbij zij ternauwernood werd gered, niet juist in het kraambad? Christian II en zijn Duifje waren toen al vergeten . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

Praktisch inzicht politie-echtgenote te Vledder droeg bij tot oplossing autodiefstallen

door de opperwachtmeester G. SCHOEMAKER te Assen

Diverse vakantiegangers, die de rust zochten in de uitgestrekte bossen van Vledder (Dr.) werden onaangenaam verrast, doordat zij bij terugkeer bij hun, „ergens” in één der lanen geparkeerde auto, tot de ontdekking kwamen, dat er een ruit was vernield en dat alles wat zich in de auto bevond en van enige waarde was, was verdwenen.

Voor het personeel van de groep Diever, waaronder ook de post Vledder ressorteert, werden deze diefstallen een obsessie. Zoveel mogelijk werd er, zowel overdag als bij nacht, gepatrouilleerd en gepost in de uitgestrekte bossen. Resultaat bleef niet uit: De plv. groepscommandant, tevens rayoncommandant te Diever, de opperwachtmeester G. Temmingh, hield zich, samen met de wachtmeester 1e kl. H. Buss van de post Vledder, ergens op in de bossen nabij enkele geparkeerde auto's. Op dit moment werd in huize „Temmingh” de rust verstoord door een driftig gebel. Toen mevrouw Temmingh de deur opende, stond een echtpaar op de stoep, dat aangifte deed van de diefstal uit hun in de bossen geparkeerde auto.

Terstond kwam mevrouw Temmingh in aktie. Als een „all round” politiemans dacht zij onmiddellijk aan het bewaren en beschermen van mogelijk op de auto aanwezige sporen. Zij adviseerde dan ook de auto met de nodige voorzichtigheid te behandelen om de mogelijke vingerafdrukken niet te beschadigen. Samen met dit echtpaar ging mevrouw Temmingh hierna met de bewuste auto de bossen in op zoek naar haar man en de wachtmeester 1e kl. H. Buss. Daar aangekomen bleken de twee genoemde politieambtenaren juist een paar verdachten, afkomstig uit Drachten, te hebben staande gehouden. De „heren” ontkenden echter ten stelligste ook maar iets met de diefstallen uit te staan te hebben. Desondanks werden zij naar het bureau gebracht en werd de technische

recherche ingeschakeld voor het onderzoek op sporen van de door mevrouw Temmingh „veilig gestelde” auto. Aan de hand van de daarop gevonden vingerafdrukken kwam vast te staan, dat de arrestanten zeker niet brandschoon waren.

De gevonden vingerafdrukken bleken voldoende te zijn, om één der verdachten tot bekentenis te brengen. Toen was het nog een kwestie van tijd en ook deze „zaak” was geheel „rond”, vooral dank zij het „vakkundig” optreden van een politie-vrouw, mevrouw Temmingh!

't wordt
pas
goed
met
Coca-Cola

GEZINSKREDIET

Geld nodig voor...? ... voor meubelen, kleding, auto, vakantie? Een persoonlijke lening is de nieuwe, algemeen aanvaarde oplossing. Wendt u tot de juiste bankinstelling. Ons „Gezinskrediet” biedt contant geld aan ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Zonder borg, direct beschikbaar. Geen behandelingskosten vooraf. Van f. 300,- tot f. 4.800,- naar draagkracht. Onder wettelijke voorwaarden en uiterste discretie. Kwijtschelding restant bij overlijden. Alles kan schriftelijk worden afgehandeld.

NATIONALE VOLKSBANK

Amsterdam
Westeinde 10 tel. 237271
Den Haag
Riviermarkt 4 tel. 639586
Rotterdam
Mauritsweg 45 tel. 135743

Nog dit jaar eerste N.P.S.B. tennistournooi

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Ook de oud-gedienden waren weer present. In het midden de 80-jarige heer W. Haalboom, met aan zijn rechterhand de heren J. J. H. Stormans en J. E. Smit en links de heren E. F. A. Kramer en H. v. d. Burg.

(foto J. J. H. van Aerssen)

Ressort 's Hertogenbosch Korpsvoetbalkampioen

Gedetailleerde uitslagen:

Arnhem - R.P. te Water	2-1;	R.P. te Water - Den Bosch	3-0
Groningen - Den Bosch	0-1	Arnhem - Groningen	3-0
Den Haag - Amsterdam	2-1	Den Haag - Den Bosch	0-0
Arnhem - Den Bosch	0-1	R. P. te Water - Amsterdam	0-5
Groningen - Amsterdam	0-0	Arnhem - Den Haag	1-0
Den Haag - R.P. te Water	2-0	Groningen - R.P. de Water	3-0
Arnhem - Amsterdam	1-1	Den Bosch - Amsterdam	0-0
Groningen - Den Haag	2-0		

De einduitslag luidt:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	pnt.	doelpunten voor-tegen
Den Bosch	5	3	2	0	8	5 - 0
Den Haag	5	3	1	1	7	6 - 2
Arnhem	5	3	1	1	7	7 - 3
Amsterdam	5	1	3	1	4	7 - 3
Groningen	5	1	1	3	3	3 - 6
R.P. te Water	5	0	0	5	0	4 - 12

De majoor M. de Ruiter reikt de prijs uit aan de aanvoerder van 's-Hertogenbosch.

Foto: Wmr. 1e kl. A. F. Kievits te Nijmegen

In het prachtig geoutilleerde en gelegen congres-centrum „De Blijde Werelt” te Lunteren hield dezer dagen de Nederlandse Politie Sportbond zijn jaarlijks tweedaags congres. De bosrijke omgeving werkte kennelijk kalmerend op de congresleden, want de bijeenkomst kenmerkte zich door een rustig verloop. Bij de bestuursverkiezing werden de aftredende bestuursleden H. v. d. Sluis (Oost), A. Stille (Zuid) en H. G. Scholtmeyer (West) herkozen. Ook voorzitter G. J. Timmermans werd bij acclamatie herbenoemd. De heer Timmermans kondigde overigens aan, dat het zo langzaam aan tijd werd naar een nieuwe voorzitter uit te zien, daar hij stilaan tot de „oudjes” gaat behoren. Hij vond het niet raadzaam, dat men straks plotseling voor een voldongen feit zou worden gesteld.

De heer Van der Put, die aan het einde van het congres in een gloedvol betoog het bestuur veel lof toezwaaide, meende dat het tijd werd dat de vrouwen-emancipatie zich ook maar eens tot het bestuur van de N.P.S.B. moest gaan uitstrekken.

Tennis

Besloten werd, dat de tennissport ook als officiële sport in de N.P.S.B. gaat meedraaien. Tot gedelegeerde voor deze sport werd de heer J. Mazer uit Breda benoemd. Nog dit jaar zal het eerste N.P.S.B.-tennis-kampioenschap worden gespeeld.

Schaatsen

Het merendeel van de afgevaardigden ging akkoord met een praeadvies van het hoofdbestuur, waarin werd voorgesteld de districtskampioenschappen schaatsen op natuurijs te doen plaatsvinden. Kan dit door de weersomstandigheden niet vóór 15 februari plaats vinden, dan zal een kunstijsbaan worden opgezocht. Daar zal tevens het officiële NPSB-kampioenschap worden verreden.

Bondsbureau

De grote wens van de N.P.S.B., een eigen bondsbureau, kon nog niet in vervulling gaan. De heer Timmermans deelde mede, dat de onderhandelingen met de C.P.O. (Centrale van Politie Organisaties) geringe vorderingen hadden gemaakt.

De Wereld van maand tot maand

De belangrijkste politieke kwestie in West-Europa is de aankondiging van de Franse president dat Frankrijk zich zal terugtrekken uit de NAVO. De Franse terugtocht uit het geïntegreerde militaire systeem van de NAVO, schreef de Amerikaanse militaire deskundige Baldwin in de New York Times, zal een grote invloed uitoefenen op de toekomstige strategie van het bondgenootschap, zijn commando en aanvoersysteem en zijn verdediging en communicaties. Het is duidelijk dat twee factoren — de geografische positie van Frankrijk en de terugtocht van de Franse troepen uit het commandosysteem — vele herzieningen zullen vragen. Het grondgebied van Frankrijk geeft diepte en strategische levensvatbaarheid aan het centrale NAVO-front. De doeltreffende verdediging van West-Duitsland tegen een uit de lucht gesteunde aanval, die door Polen, Oost-Duitsland en Tsjechoslowakije gedaan wordt, lijkt onmogelijk indien de geallieerde strijdkrachten geen gebruik zouden kunnen maken van Frans grondgebied of luchtruim. Er is onvoldoende ruimte tussen de Westduitse grens en de zee — 300 tot 500 km — om een verdediging in de diepte op te bouwen. De moeilijkheden zouden bijzonder groot zijn in een tactische nucleaire oorlog omdat ruimte en verspreiding de beste verzekering bieden tegen verlamdende verliezen.

Verder zouden de geallieerden de bijzonder moeilijke taak hebben om de aanvoer van hun troepen door Deense, Duitse, Nederlandse en Belgische havens langs wegen en spoorwegen die soms evenwijdig met en bijzonder dicht achter de frontlijn lopen, te regelen. De positie van de Amerikaanse troepen in zuidoost Duitsland bij de Tsjechoslowaakse grens zou bijzonder moeilijk zijn aangezien een snelle opmars van de vijand door de Noordduitse laagvlakte — de traditionele aanvalsroute — hun communicatielijnen zou afsnijden. En indien Frankrijk neutraal zou zijn, zouden het normale communicatiegebied en de terugtocht versperd zijn.

Daar komt nog bij dat de opeenhoping die veroorzaakt zou worden door de concentratie in West-Duitsland, Nederland en België van de uitgebreide aanvoermogelijkheden en vliegvelden, die nu in Frankrijk liggen ernstige moeilijkheden zou scheppen. Ruimte is in Duitsland al moeilijk te krijgen. De Duitse strijdkrachten waren al gedwongen om opleidingskampen buiten hun eigen land te gebruiken. Een nieuw schema voor land- en radio-communicatielijnen, een bijzonder moeilijke technische opgave, zou nodig zijn na de verplaatsing van de installaties van het bondgenootschap en de evacuatie van de Amerikaanse troepen uit Frankrijk. Indien Frankrijk er bij zou blijven dat NAVO-vliegtuigen het Franse luchtruim moeten mijden, zou niet alleen de luchtverdediging van West-Europa en van Frankrijk bemoeilijkt worden, maar zouden ook in vreedstijd lange en kostbare omwegen door de lucht nodig zijn. Het volledig terugtrekken van de Franse zeestrijdkrachten uit de kustpatrouillering, het mijnenvegen, de antiduikbootoorlog en de konvooidiensten zou een additionele taak leggen op de kleinere vloeten van West-Europa. Wanneer men de gevolgen van een werkelijke Franse terugtocht uit de NAVO en een afzondering van Parijs in het neutralisme — indien neutralisme mogelijk is —, opsomt, wijst alles op de noodlottige gevolgen voor een doeltreffende verdediging van West-Europa.

Maar De Gaulle heeft het duidelijk gemaakt dat hij zich niet uit het bondgenootschap terugtrekt, en dat hij voornamelijk geïnteresseerd is in een wijziging van de commandostructuur die volgens vele militairen reeds lange tijd aan een grondige herziening toe was. De Gaulle wil zijn strijdkrachten coördineren maar niet integreren met die van de andere leden. Hij is te veel realist om te geloven dat Frankrijk neutraal zou kunnen blijven, als West-Duitsland wordt aangevallen, en hij heeft in ieder geval telkens weer getoond, dat Frankrijk een bondgenoot blijft van de Verenigde Staten.

Dus, vele van de vreselijke visioenen die in Washington opgekomen zijn blijken niet te worden waarheid. Het werkelijke probleem is hoe Frankrijk in het bondgenootschap militair moet worden vertegenwoordigd en hoe zijn krijgsplan, zijn geografische situatie en zijn faciliteiten hierin verwerkt moeten worden. Dit is een moeilijk maar geen onoverkomenlijk probleem. De geallieerden hebben tenslotte in de eerste wereldoorlog tot 1918 zonder enig oppercommando gevochten. Coördinatie van strijdkrachten en geen integratie is misschien een moeilijke weg, maar het is een weg. En de actie van De Gaulle kan een weldadig effect hebben op een krakende NAVO-machine, die vijftien jaar geleden opgezet werd om een situatie het hoofd te bieden die nu niet meer bestaat.

Een ander aspect van het Franse terugtrekken uit de Noord Atlantische Verdragsorganisatie is de invloed van deze daad aan het binnenlandse front. Met zijn campagne tegen de NAVO schijnt generaal De Gaulle een scherp wapen gevonden te hebben om zijn binnenlandse oppositie te verdelen. Het zou te ver gaan te zeggen dat deze zet gedaan werd met het oog op parlementsverkiezingen die uiterlijk in maart van het volgend jaar moeten plaatsvinden. In elk geval zou deze politiek de vorming van een soort volksfront-alliantie tegen hem kunnen verhinderen. Gezien de jongste presidentsverkiezingen kan het wapen ook werken als boemerang. Evenals destijds de Europese crisis zou een Atlantische crisis dan de meer orthodoxe Lecanuet aanhangers kunnen bezorgen. De generaal behoeft thans alleen bang te zijn dat de linkerzijde een eenheid vormt bij de komende verkiezingen en dat Lecanuet hem aanhangers afwint.

Heeft hij dit gevaar afgewend door de NAVO in de Franse politiek centraal te stellen? Dat is niet zeker, maar deze manoeuvre kan op lange termijn zijn doel bereiken. Wanneer Frankrijk eenmaal uit de NAVO is, zal het moeilijk zijn hierin terug te keren. En dan moet men een eventuele terugkeer indenken in een situatie, dat De Gaulle weg is, zijn partij ineengestort, en de regering in handen van een „derde macht” of van iemand als Lecanuet. Geen regering die steun wenst van gaullisten of communisten zal kans zien de anti-NAVO-politiek vaarwel te zeggen. Zo komt een onstuitbare trend in werking en dit zien velen als het fundamentele motief van De Gaulle om de huidige crisis te verhaasten, omdat hij er niet van overtuigd is dat zijn opvolgers de door hem ingeslagen koers zullen voortzetten.

Ochtendvoer voor mensen . .

Mijn vader kwam vroeger elke ochtend, als iedereen al klaar was met het ontbijt, en ik nog zat te kiestkauwen over mijn laatste snee bruin brood met basterdsuiker, uit de richting van het kippenhok de keuken binnen met een platte schaal van bruin aardewerk. Daar deed hij een paar handen vol grijzig meel in, dat hij aan het aanrecht met warm water mengde tot een dikke pap, waarna hij de schaal weer bezorgde bij het kippenhok, zulks met de eierschalen, die hij van de ontbijttafel meenam. Dit dagelijks gebeuren was het geijkte ochtend ritueel, een onderdeel van — zoals ik dat zag — een soort mysterieuze kringloop; van de voerbak naar de kip en via de kip weer naar de ontbijttafel. Het was ook een handeling, die mijn moeder elke dag weer rimpels in het

voorhoofd deed trekken, omdat er weleens wat papachtig spul op het aanrecht achterbleef. Maar, zij bezat haar ziel in lijdzaamheid en zweeg, aangezien de kippen toch ochtendvoer moesten hebben om eieren te blijven produceren.

Deze oude vertrouwde beelden komen tegenwoordig nogal eens bij mij op, wanneer ik 's morgens bezig ben korrelig spul uit een pak in borden op de ontbijttafel te schudden en het aan te mengen met warme melk: ochtendvoer voor mensen . . . Alleen, eierschalen komen er niet aan tepas, evenmin als kippen, maar voor het overige is het ritueel gelijkgebleven, al is er in het ochtendvoer voor mensen meer variatie dan in dat voor de gevederde vriendinnen . . . Het is eigenlijk een merkwaardige zaak: pap, gekookt en wel in een

pak, in korrels en in vlokken; haver-mout, cornflakes, gepoft graan, gepofte rijst. We halen desgewenst gebonden en niet gebonden pap uit het pak. En, we verbazen ons er eigenlijk niet meer over. Het werk, dat moe vroeger deed, is nu al in de fabriek gedaan. Daar wordt de pap al gaar door toevoeging van water, verhitting en vervolgens verdamping om tenslotte het spul weer droog in het pak te krijgen. Soms worden de produkten verhit door stoom en er komen hoge drukken aan tepas. De

Voor Moeder

graankorrels worden vervormd omdat ze dan gemakkelijker gaar worden. De gepofte produkten worden bereid onder hoge druk of in olie en ook gepofte gort of mais nemen snel water of melk op zodat ze zonder of met even koken gereed zijn. Verder zijn er de zetmeelprodukten, die door toevoeging van smaak en kleurstoffen bijvoorbeeld worden verwerkt tot instant-pudding.

Voor mij is het grootste genot, dat het met deze produkten eigenlijk niet meer mogelijk is om per ongeluk een pap op tafel te brengen, waar de lepel rechtop in blijft staan of die lichtelijk is aangebrand, zodat het hele gezin met opgetrokken neus om de tafel plaatsneemt. Maar belangrijk is ook, dat er bij deze vóórbe-reide produkten niet meer voedings-waarde van het oorspronkelijke produkt verloren gaat, dan wanneer wij zelf pap koken en dat met name de jeugd op deze manier ook nog melk consumeert, want de gewone beker melk is — althans in mijn gezin — niet erg populair.

En afgezien daarvan: als ik de jeugd de kant-en-klaar-pap-uit-het-pak zie eten en ik denk terug aan die snee bruin brood, waarop ik met lange tanden zat te kauwen als mijn vader het ochtendvoer voor dieren maakte, dan ben ik dankbaar voor het ochtendvoer voor mensen.

MARIANNE.

De avonturen van muis Likkebaard (VI)

De poes komt

Likkebaardje was weer helemaal opgevrolijkt. Ze zouden hem nu wel gauw komen helpen, dacht hij. Misschien zou zijn vader alle muizen uit de buurt wel bijelkaar roepen en

en Kind

misschien zouden ze dan wel allemaal naar boven komen. Misschien zouden ze dan met z'n allen de kooi weg kunnen dragen. Zo zat Likkebaardje te peinzen. Maar dagen later begon hij alweer te twijfelen. Z'n vader kwam niet en er kwamen ook geen andere muizen. Zouden ze thuis de brief wel gekregen hebben? Of zouden vader en moeder zo boos zijn, dat ze niets meer van hem wilden weten? Likkebaardje wist het niet meer.

Toen kwam zwaluw Puntstaart door het open raam de kamer binnen vliegen en ging vlakbij de glazen bak zitten, om eens te zien, hoe het met het muisje was. Hij schrok er van, toen hij zag hoe ontdaan zijn vriendje keek. Nadat Likkebaardje hem verteld had, dat hij nog steeds niets van thuis gehoord had, begon de zwaluw te vertellen hoe de brief bij de familie Snorrebaard gekomen was, en hoe hij de oude muis in de tuin ontmoet had. En juist op het ogenblik, dat Puntstaart zei, dat hij wel zeker was van Likkebaardje's bevrijding, klonk er geritsel achter het behang.

Langzaam, heel langzaam sloop de zwarte poes door de gang. Ze kwam steeds dichterbij de kamer, waarin zwaluw Puntstaart en muis Likke-

baardje opeens veel plezier hadden, en waarin vader Snorrebaard een gat in het behang zat te knagen. Dat viel niet mee, want er zat eerst een dubbele laag linnen tegen de muur en de kamer was zeker al dikwijls behangen, want er zaten wel zes lagen papier op dat linnen. En, ook een muis, die al wat ouder is, moet een beetje voorzichtig zijn met zijn tanden. Tandartsen zijn er bij de muizen niet en vader Snorrebaard, die op de speurtocht naar z'n zoon, al op zoveel kamers gaatjes in het behang geknaagd had, werd al gauw moe in zijn kaken. De zweetdruppels liepen hem langs z'n oude grijze rug. Maar toch schoot hij al aardig op. Intussen maakten de zwaluw en het kleine muisje veel plezier. Maar, ze wisten niet, welk groot gevaar er dreigde.

Opeens ging de deur een klein eindje verder open. „Piiiiieep,” zei die deur en er kwam een schaduw op het kleedje, dat er voor lag. Het muisje en de zwaluw waren plotseling stil.

„Wat was dat?” vroeg Puntstaart. „Ik weet het niet, maar ik hoorde wel wat. Ik geloof dat het daar bij de deur was,” piepte Likkebaardje. Ze luisterden ingespannen en ze waren doodstil, de vogel en het muisje. Vader Snorrebaard had het geluid ook gehoord en was weer met knagen opgehouden. De poes was een beetje boos op de deur. Waarom piepte die ook zo! Als dát niet gebeurd was, hadden ze daarbinnen misschien nog niets bemerkt. De poes bleef doodstil staan en luisterde, net als de vogel en de twee muizen. Ze hoorde niets meer. Zouden ze weggelopen zijn. Toen stak de poes haar zwarte kop om het hoekje en op hetzelfde ogenblik gaf Likkebaardje een harde gil.

„De poes,” schreeuwde hij.

De zwaluw schrok ook heel erg en vloog direct weg. Maar, in de kastanjeboom die vlakbij het raam stond, bleef hij zitten. Vandaar kon hij precies zien, wat er in de kamer van Henk gebeurde. Wat hij zag was verschrikkelijk. De zwarte poes trok haar kop niet terug, toen ze bemerkte dat de vogel en de muis haar ontdekt hadden. De vogel zag ze wegvliegen, maar de muis bleef zitten. Die moest wel blijven zitten, want die zat in een glazen bak. Het was een jonge, maar een lekkere dikke muis, dacht de poes, die zich de bek al aflikte, toen ze de kamer binnenging.

Nu wist zij ook waarom de jongen de deur van zijn kamer altijd dicht hield. Nu stond de deur open en wie zou haar, de mooiste poes uit de hele buurt tegenhouden? In een paar sprongen was de poes bij het tafeltje waar de glazen kooi op stond en even later keek ze minachtend neer op Likkebaardje, die radeloos in de bak heen en weer liep. Weglopen kon niet en wegkruipen ook niet. Nu zou vader, die wel achter het behang zat, ook niet komen, want de poes zou hem ook op kunnen eten. De poes zag wel, dat het muisje bang was. „Zo, klein kriel, nu ben je benauwd hè. Ik zie, dat je lekker dik bent en ik denk, dat ik na een stukje muizevlees fijn zal kunnen slapen.”

„Ooooooh,” jammerde het muisje, „mevrouw de poes, laat me asjeblijft lopen. Ik zal dan aan alle muizen vertellen, dat u nog zo kwaad niet bent, en ik zal nooit weer lekkere hapjes uit de keukenkast stelen.”

„Ik ben helemaal geen mevrouw,” zei de poes, „wat jij aan de muizen wilt vertellen, kan mij niet schelen. En of je lekkere dingen uit de kast haalt ook niet. Dat zul je trouwens ook niet meer kunnen doen, want ik eet je nu dadelijk op.”

(wordt vervolgd)

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

Neem 'm mee en vreet 'm maar op

Technische gebreken spelen een belangrijke rol bij het ontstaan van een groot aantal ongelukken. Door het optreden van het personeel van verkeersgroepen en van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken wordt het rijden met ondeugdelijke voertuigen een steeds hachelijker zaak maar niettemin waagt menigeen het erop. Een frappant voorbeeld van een „kneus-op-de-weg” ontdekte kort geleden de verkeersgroep Zwolle met de aanhouding van een Opel 1954. De voertrem werkte éénmaal op drie keer trappen. De clignoteurs werkten constant door, achter- en voorverlichting waren niet in orde, de stoplichten werkten niet, de claxon evenmin. De reflectors ontbraken, een kentekenplaat was onleesbaar en twee banden waren glad.

De 24-jarige chauffeur wist aanvankelijk met de wagen te ontsnappen, maar werd achterhaald na een ware speurtocht. Zijn eerste commentaar: „Neem 'm nou maar mee.”

„Nee,” zeiden de mannen van de Verkeersgroep, „we moeten eerst eens praten over de papieren. Uw rijbewijs?”

„Heb ik niet!”

„Kentekenbewijs?”

Dat had de man wel, maar het stond op naam van iemand die van niets wist.

„Verzekerd?”

„k Zal gek wezen. En neem 'm nou maar mee, vreet 'm maar op . . .”

Waarop de wagen korte tijd bij het districtsbureau Zwolle heeft gestaan om vervolgens z'n bestaan te eindigen. De bestuurder werd 14 dagen later aangehouden, terwijl hij op een bromfiets zat. Hij werd witheet en kwam pas tot kalnte op een brancard, na vijf spuitjes. Hij had vóór hij op de brommer stapte op forse wijze zijn verdriet verdrongen.

B. den O.

Ook tweede combinatie controle zwaar vervoer wacht belangrijke taak

Binnenkort krijgt de Sectie Bijzondere Verkeerstaken materieel voor een tweede combinatie zwaar vervoer, die door het hele land zal opereren voor de controle op het zware vervoer: een truck met aanhanger, samen een werkplaats en een bureau, voorzien van de modernste uitrusting voor gedegen technisch onderzoek. De betekenis van deze controles voor de verkeersveiligheid is inmiddels bij elke controle, waar ook in het land, duidelijk gebleken. Het is overduidelijk dat ook deze tweede groep een belangrijke taak wacht.

Kort geleden ontmoetten wij de eerste combinatie van de groep Bijzondere Controles aan het eind van een verblijf van tweeënhalve dag bij Eelde, waar de man op de witte motor 135 vrachtwagens naar de containers dirigeerde. Uit dat aantal controles vloeiden processen verbaal voort voor 90 overtredingen.

Bij een vrachtwagen met aanhanger werd een overbelading met 13 ton gevonden: 4830 kg op de vrachtwagen, 8550 kg op de aanhanger bij een totaal toegelaten gewicht van 24 ton. Een andere vrachtwagen had

twee gebarsten wielvelgen. Voorts werden onder meer gevonden: een wiel waarvan slechts vier van de tien wielbouten vastzaten, vier gebroken veerbladen van een pakket, verkeerd bevestigde koppelpennen, versleten koppelingen. Het team van deze groep, de wachtmeester 1e kl. A. J. Willemse, J. Jansen en G. de Gans, alsmede de technische assistenten M. Wegenrif, W. Zwarts en J. Vos, hadden bepaald eer van hun werk. En, dat is overal zo: druk werk, maar van groot belang. De reacties van chauffeurs en expediteurs variëren van verbazing, via geprikkeldheid tot dankbaarheid voor de ontdekkingen die worden gedaan. Het feit, dat sommige vervoerders of chauffeurs elkaar waarschuwen, dat soms telefonisch wordt doorgegeven naar expediteurs of wegresters, waar de groep Bijzondere Controles opereert, is alleen maar kwalijk. „Ze kiezen soms rond de controlepost zelfs landweggetjes, waarvan je zegt: hoe is het mogelijk, dat ze het met deze wagen en vrachten aandurven,” aldus een van de leden van het team. B. den O.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
J. G. v. Veen
Den Haag
Staf Alg. Insp.
25 jaar op 1-5-1966

Wmr. 1e kl.
J. R. Cosse
Ulvenhout
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 20-5-1966

Personalia

Verplaatsingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-4-'66: A. G. v. d. Poel, owmr., van Driebergen naar Middelburg.

RESSORT AMSTERDAM

Per 23-3-'66: T. Prins, wmr. 1e kl., van Blaricum naar Amsterdam.

Per 1-4-'66: J. Eikenhout, owmr., van Nederhord den Berg naar Rhenen; G. Muizelaar, wmr. 1e kl., van Krommenie naar Broek in Waterland.

Per 4-4-'66: S. Tellegen, wmr. 1e kl., van Alkmaar naar Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-3-'66: J. de Klerk, wmr. 1e kl., van 's-Heerenhoek naar Kloosterzande.

Per 16-3-'66: A. Dubbeldam, owmr., van 's-Gravendeel naar Klaaswaal.

Per 1-4-'66: L. Klapwijk, wmr. 1e kl., van St. Annaland naar Heinkenszand; J. Kuipers, owmr., van Den Bommel naar Dinxperlo; C. Boeij, owmr., van Wemeldinge naar Zuilichem; G. C. M. Keller, owmr., van Hekendorp naar De Zilk; P. M. Goudswaard, wmr. 1e kl., van Souburg naar Krabbedijke.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'66: H. J. Theunissen, wmr. 1e kl., van St. Willebrord naar Sassenheim.

Per 14-3-'66: A. Kuijpers, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar Arnhem.

Per 15-3-'66: J. M. van Loon, wmr. 1e kl., van Oisterwijk naar Gilze.

Per 16-3-'66: G. A. C. v. Gestel, owmr. van Middelbeers naar Oisterwijk.

Per 29-3-'66: H. van Braak, wmr. 1e kl., van Wanroij naar St. Anthonis.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

Per 1-4-'66: H. J. F. van Riel, wmr. 1e kl., van Roermond naar Middelburg; J. P. Smeets, wmr. 1e kl., van Stein naar Slenaken; J. H. Vleeshouwers, wmr. 1e kl., van Schimmert naar Obbicht; K. de Maat, officier 2e kl., van Breda naar Driebergen; G. D. Pullen, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Raalte.

van Arnhem naar Huissen; P. Blom, adjudant, van Elburg naar Heerenveen; M. Kuiperij, wmr. 1e kl., van Doetinchem naar Cadzand; H. P. Meijer, wmr., van Nunspeet naar Someren; C. de Boer, wmr. 1e kl., van Lochem naar Haulerwijk; J. Westerink, owmr., van Oldebroek naar Aalten.

Per 1-4-'66: Van Apeldoorn (overig personeel) de volgende wmr. 1e kl.: J. P. de Boer naar De Meern; Th. M. Boer naar Heerde; B. P. Elbers naar Veghel; G. J. Regelink naar Brummen; G. Reudink naar Wierden; J. S. v. d. Werf naar Nunspeet en W. van Willigen naar Heerde.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-3-'66: S. Tigchelaar, owmr., van IJlst naar Heerenveen; C. S. v. d. Kooij, adm. ambt. C III, van Balk naar Sneek.

Per 1-4-'66: S. Kingma, schrijver, van Dokkum naar Metslawier; M. Monkel, adjudant, van St. Anna Parochie naar Leeuwarden; E. Kalverda, wmr. 1e kl., van Oosterend naar Nes (A.); H. Post, wmr. 1e kl., van Zeijen naar Dodewaard.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 23-3-'66: Wmr. 1e kl. T. Prins tot speurhondgeleider te Blaricum.

Per 1-4-'66: Owmr. J. Eikenhout tot plv. groeps- tevens rayoncommandant te Rhenen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-3-'66: Adjudant A. Dubbeldam tot groepscommandant te Klaaswaal.

RESSORT ARNHEM

Per 16-3-'66: Adjudant A. Beun tot groepscommandant te Tubbergen.

Per 1-4-'66: Adjudant C. Boeij tot groepscommandant te Zuilichem; adjudant J. Westerink tot groepscommandant te Aalten.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-3-'66: Owmr. S. Tigchelaar tot districtsrechercheur te Heerenveen.

Per 1-4-'66: Adjudant P. Blom tot districtsadjudant te Heerenveen; adjudant M. Monkel tot districtsadjudant te Leeuwarden.

Bevorderingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

tot adjudant:

Per 1-2-'66: H. Krist te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-2-'66: J. Bentum te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 16-3-'66: A. Dubbeldam te Klaaswaal.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'66: M. Kuiperij te Cadzand; H. J. F. v. Riel te Middelburg.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 15-2-'66: W. H. Roos te Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-2-'66: A. Gebulis te Breda.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'66: J. P. Smeets te Slenaken; J. H. Vleeshouwers te Obbicht.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 19-3-'66: A. J. M. van Corler te Baarle Nassau.

tot adm. ambt. C3:

Per 1-12-'65: M. A. C. M. van Woensel te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-2-'66: C. J. Brilman te Doetinchem.

Per 16-3-'66: A. Beun te Tubbergen.

Per 1-4-'66: C. Boeij te Zuilichem; J. Westerink te Aalten.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'66: H. Post te Dodewaard.

tot adm. ambt. C3e kl.:

Per 1-11-'65: G. C. Aubri te Almelo.

RESSORT GRONINGEN

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.:

Per 1-1-'66: G. J. Feijlbrief te Assen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'66: C. de Boer te Haulerwijk; E. Kalverda te Nes (A.).

tot adm. ambt. C3e kl.:

Per 1-2-'66: A. G. van der Veen te Groningen.

Per 1-4-'66: H. van der Wulp te Winshoten.

In dienst getreden

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 12-4-'66: P. H. A. van den Akker, schrijver i.t.d. (fotolaborant) te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'66: Sj. Gaastra, wmr. 1e kl. te Maartensdijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'66: G. E. de Regt, adm. ambt. C3 te Kapelle; J. M. v. Zoelen, schrijver te Schoonhoven; E. Klay, adm. ambt. C3 te Hazerswoude; A. Kortland, schrijver te Oudewater.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-3-'66: H. J. A. Hoorens, adm. ambt. C3 te Roermond.

Per 1-4-'66: H. G. A. M. Greven, wmr. 1e kl. te Schijndel; G. J. van Beusekom, schrijver te Breda.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-3-'66: J. Pruis, rijksambtenaar F te Groningen.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-5-'66: Mevr. J. G. Franken, typiste te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-5-'66: D. A. Schat, wmr. 1e kl. te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-3-'66: G. J. Versluis, owmr. te Doorn.

Per 1-4-'66: H. den Hartigh, owmr. te Bunschoten; J. J. M. de Boer, adm. kracht te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'66: G. E. de Regt, wmr. 1e kl. te Meliskerke; J. J. v.d. Eenden, wmr. 1e kl. te Voorschoten.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 31-3-'66: T. F. G. Jansen, owmr. te Horn; H. A. Hoffman, wmr. 1e kl. te Roermond.

Per 1-4-'66: B. P. A. Voets, wmr. 1e kl. te Oisterwijk; G. J. van Beusekom, wmr. 1e kl. te Breda.

RESSORT ARNHEM

Per 31-3-'66: E. Hovenkamp, wmr. 1e kl. te Arnhem.

Per 1-4-'66: D. Bakker, wmr. 1e kl. te Vaassen; J. Dekker, wmr. 1e kl. te Oene; G. Hekman, owmr. te Emst; H. de Jong, owmr. te Epe; B. Lenting, wmr. 1e kl. te Vaassen; P. van Malkenhorst, wmr. 1e kl. te Epe; K. Mulder, wmr. 1e kl. te Epe; C. J. Suurland, wmr. 1e kl. te Epe; J. C. C. Vocke, wmr. 1e kl. te Oene; A. Zweekhorst, wmr. 1e kl. te Vaassen.

RESSORT GRONINGEN

Per 31-3-'66: W. H. Baron, owmr. te Groningen.

Per 1-4-'66: A. J. Mulder, adm. ambt. C2 te Leeuwarden; P. J. Faber, wmr. 1e kl. te Makkum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-4-'66: L. Drenth, wmr. 1e kl. te Delfzijl.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG N°. 10 - JUNI 1966 WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Gouden dr Tilanus jr.-medaille voor Korps Rijkspolitie

Huldeblijk aan alle Korpsleden uitgereikt aan de generaal

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Na de uitreiking van het zilveren stuurwiel in 1965 door Prins Bernhard, is de waardering voor de verdiensten van het Korps Rijkspolitie andermaal tot uitdrukking gebracht, nu in de toekenning van de gouden dr C. B. Tilanus jr.-medaille door de Koninklijke Nederlandse Vereniging E.H.B.O. De gouden dr C. B. Tilanus jr.-medaille — de hoogste onderscheiding van deze vereniging — wordt toegekend aan personen of instellingen, die zich op het gebied van eerste hulpverlening bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt. Tijdens de algemene vergadering van de vereniging in hotel Ober Bayern te Scheveningen, is de medaille aan de Algemeen Inspecteur van het Korps, de generaal J. Gerritsen, overhandigd. De uitreiking geschiedde door de secretaris van de vereniging, drs J. H. Warmelink. Sprekende over de tweeledige taak van de politie, de handhaving van de bestaande rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven, zei de heer Warmelink, dat het juist dit tweede deel van deze taak is, dat tot de toekenning van de onderscheiding aanleiding heeft gegeven. „De politiemans”, aldus drs Warmelink, „wordt onder vele en vaak moeilijke omstandigheden met calamiteiten geconfronteerd. De onderscheiding betekent een huldeblijk van de vereniging E.H.B.O. aan alle leden van het Korps Rijkspolitie voor de wijze waarop het Korps dit deel van zijn taak, hulpbetoon aan de (lijdende) mensheid, tot nu toe heeft uitgevoerd.” De heer Warmelink zei nog, zonder in details te willen treden, dat reeds dit ene onderdeel van de politietak de grootheid van deze taak in het algemeen, accentueert.

De generaal Gerritsen zei in zijn dankwoord, diep getroffen te zijn door deze uitdrukking van waardering voor het Korps Rijkspolitie. Het Korps, aldus de generaal, doet wat het kan voor dit werk. Zowel aan de Opleidingschool te Arnhem, als aan de officiers-opleidingschool te Hilversum wordt voor het eenheidsdiploma E.H.B.O. opgeleid. Met het stimuleren van aanvullende cursussen wordt getracht de vaardigheid en kennis op peil te houden. „Het geeft mij, als hoofd van het Korps, steeds voldoening wanneer uit rapporten blijkt dat door het optreden van Korpsleden mensenlevens zijn gered,” aldus de generaal. Hij verzekerde de heer Warmelink, dat het Korps deze waardering van de Koninklijke Vereniging E.H.B.O. op de juiste waarde weet te schatten en dat de medaille een ereplaats krijgt bij de Algemene Inspectie van het Korps.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 10 — juni 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bankeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Vergenoegd nam de generaal J. Gerritsen de aan het Korps Rijkspolitie toegekende gouden dr C. B. Tilanus jr.-medaille in ontvangst.

Nieuwe instructies inzake het „aanwenden van geweld“

De nieuwe voorschriften inzake het aanwenden van geweld in de instructie voor het Korps Rijkspolitie, die per 1 juli aanstaande ingaat, is momenteel een onderwerp van studie, gesprek en discussie. De nieuwe voorschriften hebben enkele boeiende kanten. Er is niet alleen sprake van beperking van het wapengebruik, maar het feit dat de politiemans onder bepaalde omstandigheden tot het gebruik van geweld verplicht is, wordt nu positiever gesteld. Al met al vond de redactie van het Korpsblad Rijkspolitie deze zaak belangrijk genoeg om een aantal figuren in en ook buiten het korps hun mening te vragen aangaande de nieuwe voorschriften. Ook die meningen vindt de lezer in dit nummer.

Met ingang van 1 juli 1966 zullen voor de politie en de rijksbelastingdienst nieuwe regels van kracht worden betreffende het gebruik van geweld.

De Minister van Justitie heeft een Instructie voor het Korps Rijkspolitie (I.K.R.) vastgesteld, waarin vier artikelen (artt. 6-9) betrekking hebben op het aanwenden van geweld.

Dezelfde bepalingen (art. 5-8) zijn opgenomen in de Bijstandsinstructie gemeentepolitie, welke is vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken. Deze instructie regelt het optreden in die gevallen, waarin ambtenaren van een politiekorps bijstand verlenen aan een ander korps. Bij de burgemeesters van gemeenten met een eigen politiekorps is erop aangedrongen dezelfde bepalingen voor het aanwenden van geweld op te nemen in de instructie voor dat korps, opdat het publiek en de politieambtenaren niet door van elkaar afwijkende regels ingevolge verschillende instructies in verwarring worden gebracht.

Een Instructie gebruik

geweld met overeenkomstige regels, vastgesteld door de Staatssecretaris van Financiën, zal gelden voor de ambtenaren van de rijksbelastingdienst.

De genoemde besluiten zijn in de Staatscourant gepubliceerd. De periode tot 1 juli 1966 is onder meer nodig geacht om alle betrokken ambtenaren te instrueren in de nieuwe bepalingen.

Bij de opstelling van de nieuwe regels voor het aanwenden van geweld is ervan uitgegaan, dat die volledig in de instructie moeten kunnen worden gevonden. Een afzonderlijke ambtelijke toelichting, zoals die bestond naast de „Instructie betreffende het aanwenden van geweld en het gebruik van wapenen“, die sedert 1 januari 1957 voor de Rijkspolitie geldt, is nu achterwege gelaten.

De politieambtenaar staat voor de uitvoering van talrijke taken. Bij de uitvoering daarvan zal het in een bepaalde situatie, als het doel niet op andere wijze kan worden bereikt, nodig zijn — ook tegen personen — geweld te gebruiken. Het oordeel, dat tot gebruik van geweld moet worden overgegaan, moet de politie-

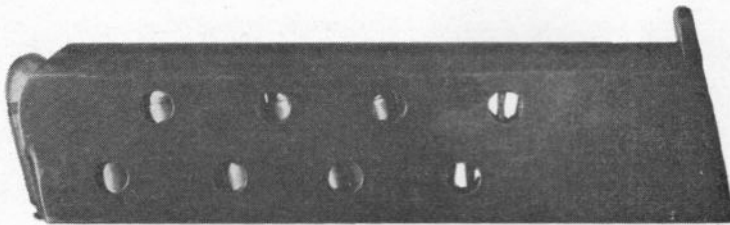
ambtenaar zo zorgvuldig mogelijk overwegen.

Het doel en het nadeel waarmee gerekend moet worden als het doel niet wordt bereikt, moeten afgewogen worden tegen het risico dat aan het gebruik van geweld is verbonden, ook voor derden. Maar is hij eenmaal tot het oordeel gekomen dat geweld moet worden gebruikt, dan is hij ook tot dat gebruik verplicht. Onder geweld wordt mede begrepen het gebruik van de wapenen en van de surveillancehond. Uiteraard gelden er bij het gebruik van geweld beperkingen. Het mag de perken van redelijkheid en gematigdheid niet te buiten gaan. De politie-ambtenaar moet er dus bij de keuze van het soort geweld en de mate waarin het wordt gebruikt, op bedacht zijn het risico dat

terpretatie door de politie-ambtenaar die moet optreden. Maar opsomming van gevallen, waarin van een vuurwapen gebruik zou mogen worden gemaakt, zou onoverzichtelijk worden. Anderzijds zou niet kunnen worden volstaan met de bepaling dat het om een misdrijf, eventueel een ernstig misdrijf, moet gaan. De in het strafrecht omschreven misdrijven omvatten de zware en lichtere vormen daarvan. Er is dus ook in het strafmaximum geen hanterbaar criterium te vinden.

Verder is schieten geoorloofd

- tot het verspreiden en het in bedwang houden van samenscholingen en volksmenigten, die een ernstige bedreiging vormen voor de openbare orde en tot het beugelen van woelingen;
- tot het aanhouden van iemand

daaraan verbonden is zoveel mogelijk te beperken. Tenzij de omstandigheden dit niet toelaten, wordt een duidelijke waarschuwing gegeven voordat tot het aanwenden van geweld wordt overgaan.

Het gebruik van vuurwapenen door de politie

Behalve de beperkingen, waaraan het aanwenden van geweld in het algemeen is onderworpen, gelden voor het gebruik van vuurwapenen nog verdere beperkingen, die bovendien verder gaan dan in de bestaande instructies het geval is.

Bepaald is o.m. wanneer het geoorloofd is een vuurwapen te gebruiken tot het aanhouden van personen, die zich aan rechtmatige vrijheidsbeneming trachten te onttrekken.

Er zal geschoten mogen worden wanneer de aan te houden persoon verdacht is van of veroordeeld is wegens een ernstig misdrijf, dat bovendien moet worden aangemerkt als een grove aantasting van de rechtsorde. Deze omschrijving laat uiteraard ruimte voor in-

die uit een inrichting ontvlucht of dit poogt te doen, maar alleen bij ontdekking op heterdaad;

- tot het aanhouden van iemand, van wie vermoed wordt dat hij een vuurwapen voor direct gebruik gereed heeft en dit tegen personen zal gebruiken.

De politie-ambtenaar moet zwaar lichamelijk letsel of erger trachten te voorkomen. *Het vuurwapen mag niet worden gebruikt, indien de politie-ambtenaar de identiteit van de aan te houden personen kent en redelijkerwijs mag worden aangenomen, dat uitstel van de aanhouding geen onaanvaardbaar gevaar voor de rechtsorde oplevert.*

Het risico van het gebruik van het pistool is duidelijk aangegeven. Het schieten op vervoermiddelen, waarin zich personen bevinden, is aan dezelfde beperkingen gebonden als het schieten op personen.

Voordat er geschoten wordt, zal er in het algemeen met luider stem een duidelijke waarschuwing moeten worden gegeven, die zo nodig kan worden vervangen door een waarschuwingsschot. Dit moet zó gebeuren, dat gevaar voor per-

sonen of goederen zoveel mogelijk wordt vermeden. In verband met die risico's is een waarschuwingsschot slechts geoorloofd, wanneer de ambtenaar gericht schieten geoorloofd acht. Het waarschuwingsschot zal dus niet mogen worden gebruikt als zelfstandig intimidatiemiddel; daarvoor brengt een schot te veel risico's met zich mee. Men moet er zich dus van bewust zijn dat, wanneer aan een waarschuwing of een waarschuwingsschot niet onmiddellijk gehoor wordt gegeven, gericht schieten zal volgen.

Bepalingen voor de rijksbelastingdienst

De voor de ambtenaren van de rijksbelastingdienst opgestelde instructie is in hoofdzaak gelijk aan die voor de politie. Het handhaven van de openbare orde en het aanhouden van iemand die is ontvlucht uit een inrichting, behoren evenwel niet tot de taak van de rijksbelastingdienst. Bovendien is het vuurwapengebruik door douane-ambtenaren beperkt tot het terrein van toezicht aan de grens. De overige ambtenaren van de rijksbelastingdienst, die gerechtigd zijn een vuurwapen bij zich te hebben, mogen hiervan alleen als verdedigingswapen gebruik maken.

Verder maakt de taak van de douane het nodig dat een vuurwapen mag worden gebruikt:

- om visitatie van motorrijtuigen mogelijk te maken, met dien verstande dat uitsluitend mag worden geschoten op het motorrijtuig;
- tot het neerschieten van dieren waarvan aannemelijk is dat zij worden gebruikt als voorwerp van smokkelarij of ter begunstiging hiervan.

De basis daarvoor is gelegen in artikel 94 van de Algemene wet inzake de douane en de accijnzen. De beperking dat niet mag worden geschoten, indien de identiteit van de aangehouden persoon bekend is, moest worden weggelaten, omdat in geval van smokkel betrapting op heterdaad gewenst is.

ENKELE MENINGEN OVER DE NIEUWE INSTRUCTIE

Overste L. J. VAN DER MEULEN:

Arrestant kan zonder gevaar vluchten

„Een belangrijk nieuw principe is dat nu in de instructie ook sprake is van een verplichting tot wapengebruik. Dit is veel meer in overeenstemming met het feit dat de overheid de politiemans met wapens en vuurwapens uitrust. Tot nu toe droeg de politiemans de wapens legaal maar het gebruik van het vuur-

wapen had iets onrechtmatigs over zich, waarbij dan soms maar van de grond af door de omstandigheden het gebruik moest worden verantwoord. Dit alleen al is nu een belangrijk winstpunt. Het is logisch dat daarbij, om het evenwicht te bewaren en ook in het kader van grotere humanisering de gevallen waarin het vuurwapengebruik is toegelaten, worden beperkt. Aan de andere kant kan het nu voorkomen dat iemand ter verantwoording wordt geroepen omdat hij naliet het vuurwapen te gebruiken, daar waar het zijn plicht was het wel te doen. Maar dat zal zo'n vaart niet lopen, omdat de directe consequenties van het schieten meestal veel ernstiger en vooral tastbaarder zijn dan die van niet schieten,” aldus de overste L. J. van der Meulen.

„Ik wil er geen twijfel over laten bestaan dat ik tegen het schieten ben en blij met de verdere humanisering van de politie die ook hieruit spreekt. Toch moet er ook begrip zijn voor de andere kant van de zaak. De politiemans gebruikte ook tot nu toe zijn vuurwapen niet om het gebruik zelf, maar uit doelmatigheid. En dan bestond die doelmatigheid er niet zo zeer in dat een vluchtende verdachte die vlucht belet werd door hem neer te schieten. Dit was tragische uitzondering. Maar het was vooral de dreiging dat dit zou kunnen gebeuren die menige verdachte weerhield van vluchtpogingen of -gedachten. Dat is nu anders. Globaal gezegd mag alleen bij de ernstigste feiten geschoten worden op de vluchtende verdachte als zijn identiteit onbekend is. Nu is het ook een humanisering geweest dat verdachten als zij al binnen het bereik komen, niet steeds geboeid of van broekstokken voorzien worden. Maar wat blijft er dan voor de politiemans nog over om te doen als een verdachte van een niet al te zwaar feit de benen neemt, wetende dat men niet op hem mag schieten. Hij riskeert niets, hoogstens dat men hem weer grijpt zonder dat hij daardoor een straf oploopt. Er is dus nauwelijks een reden voor de verdachte die ziet dat hij wellicht iets sneller loopt of beter springt dan de politiemans, om niet te proberen te ontkomen. Hoewel de politiemans volgens de instructie goed handelt zal zijn chef allerm minst tevreden zijn dat een dikwijls nog niet geïdentificeerde verdachte ontkwam. Hier missen we de dreiging van het vuurwapengebruik wel zeer.

Er komt bij dat de vluchtende verdachte zich vaak weer aan andere misdrijven schuldig maakt om zijn vlucht

met succes uit te voeren, zoals diefstal van vervoermiddelen, inbraak, diefstal van kleding e.d.

Mogelijk zal men t.z.t. behoefte voelen aan een strafbepaling alleen al voor het vluchten na aanhouding. Dan is er althans enige tegenkracht.

Een ander punt is dat de reserve-politiemans die na de graad van geoefend man te hebben gehaald automatisch onbezoldigd politieambtenaar wordt, twee instructies heeft o.a. voor het aanwenden van geweld.

Als reserve-rijkspolitieambtenaar was de vroegere instructie (1957) der beroepsrijkspolitie ook voor hem toepasselijk verklaard. Als onbezoldigd rijkspolitieambtenaar viel er echter onder de instructie voor de onbezoldigden. Die instructies waren op dit stuk indertijd al niet geheel gelijk, maar door deze nieuwe instructie worden de verschillen groter. Dit is een onmogelijke toestand juist voor een man wiens beroep 't niet is. Het is ook moeilijk te zien op welke instructie zijn eed zal slaan nu hij slechts tijdens de oefeningen onbezoldigd rijkspolitieambtenaar (beëdigd) is en bij oproeping in werkelijke dienst wat zijn instructie betreft gelijk staat aan de beroepspolitie. Een reden waarom ik b.v. nog altijd geen vrijheid heb kunnen vinden de reservisten in mijn district als onbezoldigden te beëdiggen. Hopelijk wordt deze „gespletenheid” in de persoon der reservisten nu opgelost.”

Overste A. B. J. PROOT:

Ook consequenties voor schietopleiding

Schietinstructie en schietopleiding zijn twee nauw aan elkaar verbonden zaken. Dat is voor ons een reden geweest om als eerste de overste A. B. J. Proot, commandant van de Opleidingsschool Rijkspolitie te Arnhem zijn mening te vragen over de nieuwe voorschriften. Dit is wel een verbetering vergeleken bij de vroegere, aldus de overste, die op de

vraag „wat vindt u van de verantwoordelijkheid die de individuele politiemans is toegekend, zei: „Die was hem al toegekend, maar dan moest hij eerst een geschrift van vier bladzijden raadplegen, voordat hij iets ging doen. Zijn besluitvorming wordt eenvoudiger, zijn verantwoordelijkheid blijft vrij sterk. Persoonlijk had ik liever een nog wat duidelijker instructie gezien. Hij is wel duidelijker geworden, maar de individuele verantwoordelijkheid blijft zwaar drukken.”

Stelt naar uw mening, zo informeerden wij, de nieuwe instructie ook zwaardere eisen aan de schietopleiding.

„Dit stelt natuurlijk zware eisen, maar dat was altijd al zo. De man mocht alleen maar schieten, wanneer het doel op een andere manier niet bereikt kon worden. Dan mocht hij schieten, maar met zoveel mogelijk verschoning

van een ander. Men moest al goed kunnen schieten. In het algemeen is het zo, dat als men deze nieuwe instructie tot z'n recht wil laten komen, de hele schietopleiding sterk opgevoerd moet worden, dan wordt het schieten straks een heel andere handeling, geen paniekhandeling maar een verantwoorde handeling, waar ook het verstand bij spreekt. Maar we zitten ook nog heel moeilijk met schietbanen en -tijden. Het hele probleem is niet alleen met een nieuwe instructie opgelost. Deze kan m.i. eerst goed tot zijn recht komen als er een verantwoorde basis en voortgezette schietopleiding komt.

De schietbio krijgen we. Hij is 5 maanden geleden besteld, de levertijd is zes maanden. Als het ding komt, dan moet er hier in de kelder nog een paar maanden lang alles veranderd worden. Hij zal dus misschien volgend jaar in gebruik komen. Maar dan zitten we weer in tijdnood, want je kunt de hele schietopleiding niet opbouwen alleen op zo'n schietbio. Daar hoort een droge schietopleiding aan vooraf te gaan, vervolgens een schietopleiding op de schietbaan en dan als de man geoefend is, dan kan de bio gebruikt worden. Dit kost allemaal tijd. Wij moeten meer tijd uittrekken, die we in een jaar opleiding niet hebben. Dit blijft een probleem."

Kolonel Mr J. P. VAN DER STEUR:

Het Wapen zelf is zeer belangrijk

De kolonel mr J. P. van der Steur verklaarde: „De politie zal het nooit zonder wapens kunnen stellen. Daarom is een uniforme instructie op het gebruik ervan natuurlijk nodig. Een instructie wapengebruik zal nooit volledig positief kunnen zijn doordat die eigenlijk een soort noodweerpositie moet omschrijven. De nieuwe instructie is een eerlijke poging om zo positief mogelijk te zijn. De toepassing in de praktijk is afhankelijk van: a. de instructie zelf; b. de mentaliteit van de politieambtenaar; c. de schietopleiding van de politieambtenaar; d. de instelling van de rechter; e. het wapen van de politieambtenaar.

De soort en de inrichting van het vuurwapen vormen een enorme factor. Dit facet is niet onderkend bij de commentaren over de instructie, die tot dusverre verschenen. Het gebruik van een vuurwapen wordt wezenlijk beïnvloed door dat wapen zelf. Is het een pistool of een revolver? Wanneer het een pistool betreft, welk type is het dan. Heeft het een uitwendige haan en een zogenaamde verklikker? Aan al deze dingen is in het verleden geen of te weinig aandacht geschonken. Gelukkig werd kort geleden een interdepartementale bewapeningscommissie ingesteld. We mogen dus de goede hoop hebben dat in de toekomst bewust en deskundig aan de keuze van het vuurwapen voor de politie aandacht wordt geschonken."

Majoor P. PAUL:

Exameneisen concretiseren

De majoor P. Paul, ingedeeld bij de Directie Politie van het ministerie van justitie en algemeen geëngageerde bij de examens voor het politiediploma en functionaris van het bureau waar deze instructie geboren is, verklaarde als algemeen geëngageerde ten aanzien van de consequenties met betrekking tot de schietopleiding: „De man zal niet alleen mentaal opgewassen moeten zijn tegen allerlei situaties om juiste beslissingen te nemen, maar hij zal ook over een grote schietvaardigheid moeten beschikken.” „Is een uitvloeisel van deze instructie, dat er op de examens meer waarde gehecht gaat worden aan het schieten,” zo informeerden wij, waarop de majoor antwoordde: „Bij beschikking van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken wordt door diverse omstandigheden tot 1 juli aanstaande de wapenhandel niet geëxamineerd. Niet alle scholen waren namelijk ten volle geëquipeerd om dit examen af te leggen. We zijn bezig om precies de eisen waaraan men moet voldoen, te concretiseren. Die bevinden zich in een stadium van ontwikkeling. Uiteraard zullen in de te stellen eisen de nieuwste voorschriften vercalculeerd worden.”

Burgemeester C. A. VAN DER HOOFT:

Instructie geeft onvoldoende macht

Burgemeester C. A. van der Hooft van Waddinxveen, die wij zijn mening vroegen, omdat de nieuwe schietinstructie ook het beleid van de burgemeester raakt, zei ons: „Als u gewoon naar mijn oprechte mening vraagt: ik vind dat de politie nooit mag worden beknot in haar werkzaamheden. Er moet rekening mee worden gehouden dat de politie zich te allen tijde zeker moet kunnen verdedigen. Zoals ik de instructie heb gelezen vind ik dat de instructie niet voldoet om de politie die macht te geven die zij nodig heeft om orde en rust te bewaren. De politiemans kan voor feiten komen te staan, die hij zelf het beste kan beoordelen om te bepalen wat hij moet doen. Dat kan een officier van justitie later niet, dat kan een burgemeester later niet, dat kan niemand. Je staat er plotseling voor. Laat mij het geval Wassenaar aanhalen: als je nu werkelijk bij een meisjesinternaat komt en je wilt een paar jongens grijpen waarvan je werkelijk niet weet wat ze daar willen doen. Het zou net zo goed kunnen zijn dat ze die meisjes wilden verkrachten. Dan was er als je niets deed gezegd: ze laten ze maar lopen. Op het moment dat de politiemans daar staat, iemand binnen z'n bereik heeft en een schot lost, dat kan ik begrijpen. Dat is het risico van degene die het feit pleegt, maar niet het risico van de politiemans. Het spreekt vanzelf dat er meer aan schietinstructie gedaan moet worden,

De man, het wapen en de voorzichtigheid

Nieuwe instructiemethode opleidingsschool van groot belang

door de wachtmeester te kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Een voorzichtig man is gewapend, maar een gewapend man is niet altijd voorzichtig. In dit gezegde schuilt een kern van waarheid.

Men mag er vanuit gaan dat een politie-ambtenaar gewapend is. Het wapen dat hij meestal pas in laatste instantie zal gebruiken is het vuurwapen. De meeste geüniformeerde politie-ambtenaren zijn bewapend met een pistool F.N. model 1922. Dit wapen behoort tot zijn uitrusting en hij draagt het zichtbaar. Met „een voorzichtig man is gewapend” wordt bedoeld dat het wapen dat hij bij zich draagt niet mooi ingepakt in een doek of dik ingevet in zijn pis-

toeltas geborgen moet zitten, maar voor eventueel gebruik gereed moet zijn. Pas dan is de drager gewapend en een voorzichtig man is gewapend. De politie-ambtenaar kan elk ogenblik geconfronteerd worden met een situatie of omstandigheid waarbij hij van zijn pistool gebruik zou moeten maken. Of het nu gaat om het leven van zijn mede-mens dat in gevaar is of om eigen lijfsbehoud, kan buiten beschouwing gelaten worden. Men moet van de veronderstelling uitgaan dat de politiemans weet dat hij mogelijkwijze zijn pistool zal moeten gebruiken. Wanneer het wapen dan niet schietklaar is kan men onmogelijk spreken van: een voorzichtig man is gewapend. De verantwoordelijkheid zit in het woord voorzichtig besloten. De man is zich bewust wat er in een gegeven situatie van hem in het belang van de gemeenschap wordt geëist. Hij is voor zijn taak berekend en kan de druk van de verantwoording dragen. Het plotseling opkomende angstcomplex in noodgevallen zal hij gemakkelijker meester worden, want zijn wapen is werkbereid en geeft hem zijn zelfvertrouwen. Hij kan nu zijn aandacht volledig concentreren op de gevarenfactor, zijn denken wordt niet vertroebeld door het niet tot schieten gereed hebben van zijn pistool. Een voorzichtig man is gewapend. Dat betekent dat hij een mogelijk plotseling opkomende gevaarsituatie onderkent.

Nu ontstaat geen onder- of overschatting van de facetten van de gevaarstoestand waarin zijn mede-mens of zichzelf verkeert. Nu is het zo, dat ieder mens fouten maakt, behalve de luiaard die niet werkt en de domme die niet beseft wat hij doet (zoals Carrard zegt). Daartegenover staat dat hij die een fout begaat en deze niet corrigeert een andere fout maakt. Men kan dus zeggen, ook een voorzichtig man maakt fouten, jawel maar hij is er van doordrongen dat hij fouten kan maken, vandaar „een

maar er is zoveel dat gedaan zou moeten worden. Je kunt ook zeggen: als je ze beter betaalt, kun je meer selecteren, hoe komt tenslotte het tekort bij de politie. Er zijn zoveel oorzaken die een gevolg hebben.”

Adjutant G. A. TÖNIES:

Tegen schieten, daarom voor nieuwe instructie

De adjutant G. A. Tönies, sport- en schietinstructeur in het district Doetinchem zei: „Met de nieuwe instructie ben ik persoonlijk wel gelukkig. Ik ben niet gewend, ik zal niemand aanraden en ik zal niet goedkeuren, dat iemand een wapen trekt. Met onze handen kunnen we het meestal wel af. Ik ben sport-

instructeur en ken dus iets van jiu-jitsu. Daar staat tegenover dat je in omstandigheden kunt komen, dat je het wel moet doen. Ik ben dus tegenstander van het trekken van een vuurwapen en alleen daarom kan ik al een voorstander zijn van deze verscherpte instructie. Op het punt van de schietopleiding wordt hier in het district Doetinchem zeker al tien jaar veel aandacht besteed aan de schietinstructie, niet alleen voor het eigen personeel, vooral voor de M.E. en daarnaast voor de reserve-rijkspolitie en de onbezoldigde ambtenaren van het korps rijkspolitie. Nu is het mij vooral bij de laatste categorie de laatste jaren opgevallen, dat sommige van die mensen een gevaar met het vuurwapen kunnen zijn. Ze lopen met een vuurwapen, maar laat ik u eerlijk zeggen, ik durf niet alleen instructie te geven aan een tiental onbezoldigde ambtenaren. Ik neem een mannetje mee, die mij in de rug dekt. Dat is misschien gek gezegd, maar zo is het.”

voorzichtig man is gewapend". Alleen het gewapend zijn, het pistool in de tas hangend aan de koppel, maakt niet voorzichtig, wel de wetenschap dat het pistool onder onmiddellijk bereik is en de kennis omtrent de gevallen waarin en de omstandigheden waaronder van het pistool gebruik kan en mag of moet worden gemaakt. Dat alles maakt dat de voorzichtige man gewapend, de gewapende man voorzichtig kan zijn, wat niet wil zeggen dat een gewapend man altijd voorzichtig is. Dit heeft onder meer te maken met de vaardigheid en de bekendheid met het pistool. Indien een politieambtenaar zijn pistool niet snel kan trekken of nadat het pistool getrokken is dit niet op de juiste wijze vasthoudt is hij wel gewapend maar niet voorzichtig. Zo ook wanneer zijn pistool tijdens het uit de tas halen plotseling afgaat of wanneer hij het pistool eenmaal getrokken in zijn hand heeft plotseling — zonder dat hij zulks bedoelde — een kogel de loop verlaat. Ook wanneer door slordigheid of nonchalance een patroon in de kamer is blijven zitten en het pistool daarna weggeborgen wordt, moet men toch constateren dat een gewapend man niet altijd voorzichtig is. Het is niet de bedoeling om een James Bond-figuur te creëren of om een fanclub op te richten voor de revolverhelden uit het wilde westen, maar meer om tot een verdieping ten aanzien van het wapengebruik en een bezinning op het dragen van een wapen te komen.

Ook het pistool bij zich hebben is niet voldoende, de bij het pistool behorende munitie zal ook meegevoerd moeten worden. Defecten aan het pistool moeten meteen gemeld en

hersteld worden. Bij de schietvaardigheid hoort eveneens kennis van de uitwerking en de draagwijdte van het pistool. Hij die een pistool draagt moet er mee kunnen omgaan. Op bepaalde afstanden moet hij het doel kunnen raken op de juiste plaats, want raakt hij daarbij andere personen of goederen dan zegt men toch terecht dat een gewapend man niet altijd voorzichtig is.

Men kan nu eenmaal niet voorschrijven wanneer men moet schieten, wel wanneer men kan schieten. Het is niet de bedoeling om iemand bang te maken het pistool te gebruiken, wel is het een overdenking waard, want de realiteit is altijd anders dan de theorie. Achteraf krijgt men niet meer de juiste sfeer of kan men niet meer dezelfde gemoedstoestand te weeg brengen. Dit geldt zowel voor de politieambtenaar als voor het slachtoffer. Het is geen bloeddorst dat een politieman een wapen draagt, maar bittere noodzaak. Het publiek trekt meestal partij voor „the underdog”. Dat neemt echter

niet weg dat het gezag gehandhaafd moet blijven en de politie het publiek zal moeten beschermen, desnoods met geweld. Ik wil nogmaals stellen ter overdenking, een voorzichtig man is gewapend maar een gewapend man is niet altijd voorzichtig.

De instructiemethode zoals die tegenwoordig wordt toegepast op de opleidingsschool en de kaderopleidingsschool te Arnhem is een belangrijke stap in de goede richting. Hier worden de cursisten vertrouwd gemaakt met hun wapen en de schietvaardigheid wordt hoog opgevoerd. Ook de strenge veiligheidsmaatregelen, die steeds weer op het eerste plan komen, zijn van hoge importantie. Het behoeft dan ook geen betoog dat deze instructiemethode haar vruchten in de toekomst zal afwerpen. Men mag dan ook stellen, dat bij een juist gebruik van het wapen het publiek meer begrip zal opbrengen wanneer de gewapende man voorzichtig is en voorzichtig blijft.

Nederland heeft vertrouwen in politie

88% voor krachtig optreden bij relletjes

De meerderheid van het Nederlandse volk staat positief tegenover de politie. Dat mag worden afgeleid uit de resultaten van een landelijk gespreid onderzoek van het Nederlands Instituut voor de Publieke Opinie en het Marktonderzoek. Het Nipo ondervroeg 484 mannen en

vrouwen over de instelling ten opzichte van de politie in het algemeen. Op de vraag hoeveel vertrouwen de ondervraagden hebben in de Nederlandse politie, antwoordde 92% positief, 60% daarvan zelfs zeer positief, 6% negatief en 2% had geen oordeel. Ten aanzien van het optreden van de politie bij relletjes en andere ordeverstoringen, oordeelde 13% negatief, 82% positief, waarvan 57% zeer positief en 5% sprak geen oordeel uit. Op de vraag of men voor of tegen krachtig optreden van de politie bij relletjes en dergelijke is, antwoordde 88% voor krachtig optreden te zijn, 7% tegen en 5% had geen oordeel. Uit een en ander blijkt, dat er meer vertrouwen in de politie bestaat dan sommige krantencommentaren weleens doen geloven.

B3 fruitsappen 3x beter!

Vrumona Fabrieken - Bunnik.

Wapens
bij het
Korps Rijkspolitie
in gebruik

Op vakantie gaan zonder extra verzekering is onverantwoord

. . Italiaans ziekenhuis hele dag open, patiënt houdt eigen kamer schoon . . .

door de adjudant C. P. DE LEEUW te Enkhuizen

Een knal en een vreemd kabaal onder de motorkap van mijn VW-tje leidden tot het besef dat een ernstige panne ons zou noodzaken de vakantie in Zuid Frankrijk, inplaats van in Italië door te brengen. Ik ging terstond op pad om een garagehouder te bellen. Die zei echt wel bereid te zijn te komen, maar eerst zijn siësta te willen afwerken. Dies wandelde ik terug naar de auto, die hulpeloos met de motorkap omhoog in de berm stond. Mijn vrouw had

er inmiddels ook al ingekeken en zei: „Er zit een draad los met een dingetje eraan.” Nou ja, toen de bougie weer was aangebracht kon de reis zonder garagehoudershulp worden voortgezet. Er zit humor in dit soort pech, maar eigenlijk was die Zuid Franse ervaring een slecht voorteken. Nauwelijks een week hadden wij ongestoorde vakantievreugd genoten of mijn dochter werd ernstig gewond door een verkeersongeval. Met een hersenschudding, een schedelbasisfractuur, een gebroken pols en nog enkele hierbij in het niet vallende kwetsuren werd zij in een Italiaans ziekenhuis opgenomen. Dat alles heeft een reeks ervaringen opgeleverd, waarmee reislustigen hun voordeel kunnen doen, wanneer zij in soortgelijke omstandigheden mochten raken.

De Italiaanse gewoonten met betrekking tot ziekenhuisverpleging en medische hulpverlening zijn nogal wat anders dan wij gewend zijn. Taalmoelijkheden kunnen bovendien tot vreemde misverstanden leiden, want alleen de geneesheer-directeur van het ziekenhuis bleek ook nog iets anders te spreken dan Italiaans. De drie andere artsen plus drie studenten, die ik daar leerde kennen spraken uitsluitend hun moedertaal, maar over hun capaciteiten ten aanzien van de geneeskunst konden we tevreden zijn.

Het ziekenhuis is voor vrijwel iedereen geopend van 's morgens 6 tot 's avonds 12 uur. Iedereen loopt in en uit en als hij daar behagen in schept bezoekt hij iedereen. De kamer waar de slachtoffers van ongevallen hun eerste behandeling ondergaan staat zover mogelijk open. Willekeurige belangstellenden drommen voor de deuropening samen om

toch maar niets van het schouwspel te missen.

Waarom dit wordt toegestaan weet ik niet, maar ik veronderstel dat dit is gegroeid uit de verplichting dat de patiënt voor zijn eigen verpleging dient te zorgen. De voor de deur samengekomen belangstellenden staan dikwijls in één of andere relatie tot de patiënt die daar wordt geholpen en ze staan waarschijnlijk te wachten of ze iets voor het slachtoffer moeten doen. Zo was het ook het geval bij m'n dochter. Zij had in de vier achter ons liggende jaren enkele Italiaanse vriendinnen en vrienden gemaakt, die er natuurlijk ook waren.

Moet een patiënt naar de onderzoekkamer, dan komt een vrouwelijke of mannelijke medewerker van het ziekenhuis met de brancard en wordt degene die zich op dat ogenblik met de verpleging van de zieke bezighoudt vriendelijk maar dringend verzocht, het andere einde van de brancard op te nemen. Wie meent dat de amateurhelper na aankomst op de plaats van bestemming zich moet terugtrekken verg'st zich. Die moet er tijdens het gehele onderzoek bij blijven. Zelf heb ik geassisteerd in de kamer van de röntgenoloog. Het is een kniesoor die erover valt dat deze specialist tot tweemaal toe achter zijn beschermend pantser vandaan moet komen om een los slingerende pool van een stekker op zijn plaats te brengen en een onwillige schakelaar tot de orde te roepen.

Je moet ook weer in zo'n ziekenhuis hebben rondgelopen om het te kunnen begrijpen. In het oude gedeelte van het gebouw zijn de elektriciteitsleidingen aangelegd op een wijze zoals het in Nederland iedere amateur uitdrukkelijk wordt verboden. Op

Dat een zorgenloos begonnen vakantie op slag door donkere wolken kan worden overschaduwd en dat ongeval of ziekte bij een opgewekte moderne kruistocht naar gebieden van zón enorme financiële consequenties kunnen hebben, zijn feiten waarmee dikwijls te weinig rekening wordt gehouden. Het is daarom dat wij de lezer bijgaand het verhaal van Italiaanse belevenissen van de adjudant C. P. de Leeuw te Enkhuizen aanbieden. Het zal iedere lezer — ondanks de zeer onplezierige achtergronden — enige malen doen glimlachen, maar het zal bovendien bij ieder tot de conclusie leiden, dat het in deze tijd onverantwoord is om op stap te gaan zonder een extra verzekering te hebben gesloten tegen ziekte en ongevallen. En, dat laatste is precies de bedoeling van de schrijver van bijgaand relaas.

sommige punten zie je zelfs kale draden terwijl het ook meerdere malen voorkomt dat lassen met een stukje pleister zijn geïsoleerd. Men moet bovendien eerst hebben gezien hoe het gebouw wordt schoongehouden om ook dat te kunnen geloven. Met een bezem wordt de patiëntenkamer aangeveegd en daarna met een natte dweil bewerkt. De mensen, die dit moeten doen zien er nauwellettend op toe dat ze niet bukken of tever omhoogreiken. Het gevolg is dat diverse dingen enkele dagen blijven liggen als je ze niet zelf opruimt. Je moet dus zelf zorgen dat je kamer bewoonbaar blijft. Wie dit doet interesseert de directie van het ziekenhuis niet. Doe je het niet dan is het ook goed. Een ziekenhuis is er voor de medische zorg. Ik heb gezien dat de lopende zaalpatiënten zelf hun verblijf moeten „schoonhouden”. Klasse-patiënten geven dus alleen maar een verzwaaring van de dagtaak van het personeel.

Wat in ons land tot de bezigheden van een zuster wordt geacht te behoren is bijvoorbeeld het temperatuur, het wassen van de patiënt, het aandragen van de nodige hulpmiddelen, die voor bepaalde bezigheden noodzakelijk zijn, de afvoer van overbodige stoffen, het verzorgen van de ijszakken etc. etc. Dat alles is hier een tijdpassering voor het familielid dat voor verpleging van de zieke aanwezig is.

Wat voor ons ondenkbaar is wordt daar als volkomen normaal geaccepteerd. Je moet er ook aan wennen dat je voor de patiënt in het ziekenhuis gemakkelijker een fles mineraalwater kunt kopen dan een liter melk. Het meebrengen van wijn is even normaal als bij ons een zakje fruit. Ondanks alles durf ik toch voor de medische zorg m'n volle waardering uit te spreken. De doktoren demonstreerden een begrip en plichtsbetrachting die een volledig vertrouwen gaven in hun kennis. Slechts een paar verpleegsters waren ter beschikking om de medici te assisteren. De manier waarop deze mensen hun werk hebben gedaan verdient alle lof en waardering. In het bijzonder ging onze bewondering uit naar een al op leeftijd zijnde nonnetje, dat de ganse dag draafde, van de ene ernstige patiënt naar de andere. Een en ander heeft natuurlijk ook

financiële consequenties. Wie een patiënt in het ziekenhuis brengt moet al direct een bepaald bedrag storten. De som van dit bedrag hangt af van de ernst van de kwaal, waarvoor medische zorg wordt gevraagd. Dit bedrag biedt de betrokkene de gelegenheid maatregelen te nemen. Van iedere vakantieganger mag worden verwacht dat hij een zekere reserve heeft om onvoorziene uitgaven te kunnen financieren. Aan deze verplichting had ik voldaan. Deze reserve slinkt echter dermate, dat je het nemen van maatregelen niet kunt uitstellen mede omdat je niet kunt schatten hoelang het duurt en hoelang je zelf nog moet blijven. Gewapend met papieren en een polis van de afgesloten reisverzekering bracht ik een bezoek aan de vice-consul te Savona. Deze was direct bereid in een in het Italiaans gestelde brief het betreffende ziekenhuis betaling van de kosten in z'n geheel te verzekeren. Mij werd aangeraden om me ook in verbinding te stellen met de consul-generaal te Genua. Zonder dit advies zou ik dit toch wel hebben gedaan, want ik moest verlenging van verlof aanvragen. Hij bleek op de hoogte te zijn

met de geneeskundige verzorging van de Nederlandse politiemans en toonde zich direct bereid telefonisch de staf van onze dienst op de hoogte te stellen en verlof aan te vragen. De medewerking was in alle opzichten af. Staande mijn bezoek werd onderzocht of de pleger van het verkeersongeluk in rechte aan te spreken was.

Bij elke buitenlandse reis heb ik me particulier verzekerd bij een bekende reis- en bagageverzekering. Mij aan de ervaring van anderen spiegelend meende ik — ondanks onze G.V.P. — ook nu m'n dochter te moeten verzekeren. De totale kosten kwamen overigens op f 5.000,—. Mijn ervaring is, dat het niet verantwoord moet worden geacht een buitenlandse reis te maken zonder verzekering. Afgezien nog van het antwoord op de vraag of de G.V.P. terecht weigert het transport van een in het buitenland verpleegde te betalen, welk standpunt m. i. niet afdoende is te verdedigen, omdat in de betreffende bepaling de mogelijkheid niet is uitgesloten, zijn er zoveel onvoorziene kosten te voldoen dat alleen daarvoor al een extra verzekering noodzakelijk is.

Record-aantal nieuwe aspiranten op Opleidingsschool Arnhem

Op 1 juni hebben 101 nieuwe aspiranten van het korps de bevolking van de opleidingsschool te Arnhem aangevuld, namelijk 55 aspiranten oude categorie en 46 jonge categorie. Met dit aantal is door het Bureau Werving een record gebroken, want nimmer zijn in juni zoveel nieuwe aspiranten de deuren van de school binnengegaan. Deze nieuwe aanwas voor het korps heeft evenwel tot gevolg, dat mét de omstreeks 160 aspiranten, die de school al bevolkten, de capaciteit van de gebouwen aan de Velperweg te Arnhem ten volle is benut. Aangezien de werving onverminderd doorgaat (binnenkort verschijnt de nieuwe wervingsbrochure van het korps), betekent dit alles, dat de accommodatie van de Opleidingsschool der Rijkspolitie uitgebreid zal moeten worden.

**Ruim terzijde
van de
Groene Kustweg (V)**

Water beheerst Deens bestaan, vooral

Plan voor brug over Grote Belt

Het geboortehuis van Andersen in Odense (rechts).

Het water geeft de Denen veel vermaak en veel last: het geeft veel kosten en ook veel besparing. Dat lijkt een contradictie, maar het is zonder meer waar. Het water geeft veel vermaak op de goedkope retourreisjes van Kopenhagen naar Malmö of van Frederikshavn of Skagen naar Goteborg. Want, die reisjes over Sont of Kattegat maken het mogelijk belastingvrij allerlei zaken te kopen op schepen, die halve supermarkets zijn en waarvan ook vele Zweden dankbaar gebruik maken, omdat levensmiddelen op die schepen en trouwens ook in Denemarken goedkoper en vaak beter zijn dan in Zweden zelf. De Denen gaan vooral mee omdat tabak en alcoholica op die schepen zo lekker goedkoop zijn, terwijl er in Denemarken zelf omstreeks 400 % aan accijns op geheven wordt. Maar die alcoholreisjes — overigens al beperkt door nieuwe invoerbepalingen, die trouwens het alcoholgebruik aan boord van die schepen zelf niet verbieden, maar het wel onmogelijk maken om de gepensioneerde buurman een goedkoop partijtje drank te laten halen in ruil voor een gratis reisje — zijn zowat het enige directe voordeel dat de Denen van het water hebben. Voor het overige geeft het water last en kosten, want overal omgeeft het de eilanden van dit vredige rijk. Er zijn al vele bruggen

gebouwd, er ligt zelfs een plan voor een brug over de Sont naar Zweden, maar het belangrijkste plan is dat voor een brug over de Grote Belt, het grootste struikelblok in de Deense verbindingen.

Tussen Jutland en Middelfart op Funen ligt een fraaie brug over de Kleine Belt, maar tussen Funen en Seeland of beeldender gezegd: tussen Kopenhagen en de rest van Europa, gaapt nog altijd het gat water dat Grote Belt heet en dat op het smalste gedeelte tussen Korsør en Halsskov altijd nog 18 kilometer breed is. Al zijn er moderne veer-

scripten herhaaldelijk dacht „Stop, ander woord” en het geschrevene doorhaalde. Op Funen nemen sommigen ook de Glavendrupstenen, de runenstenen bij Bogense in het noorden mee, maar iedereen verzuimt te zien hoe in het noorden van het eiland het water een heel bijzonder bestaan oplevert aan een man, aan de postbode Valdemar Knudsen die vier eilandjes voor de kust bedient. Valdemar van het eilandje Ejlinge verzorgt de postzakken van Draet, Aeblø en Aebløholm, die voor de noordkust van Funen in ondiep water liggen, te ondiep voor een fat-

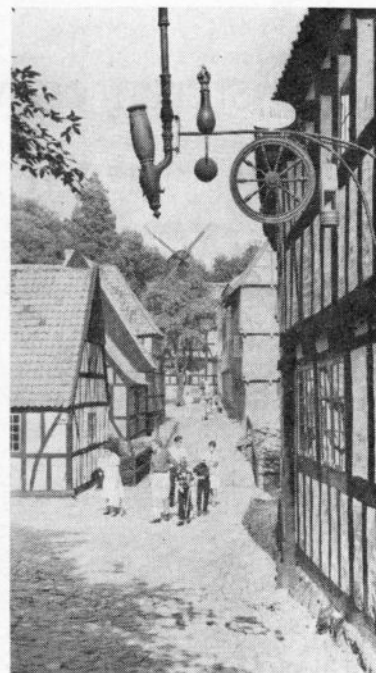

dat van postbode Valdemar Knudsen

boten, die de afstand in ongeveer drie kwartier overbruggen; er staan toch altijd aan weerszijden van de Belt ongeduldigen te wachten. Er wordt dan ook al jaren gepraat over een brug over de Grote Belt. De plannen liggen nu klaar. Het wordt de grootste burg ter wereld, bijna 4,5 kilometer langer dan de Golden Gate-bridge in San Francisco, 67 meter boven het water om de scheepvaart niet te hinderen, een brug met twee verdiepingen, de bovenste voor autoverkeer, de onderste voor treinen. Het geheel zal steunen op omstreeks drie dozijn betonnen peilers en gaat naar schatting een miljard gulden kosten, waarbij de jaarlijkse lasten weer boven water moeten komen door het heffen van tol.

De bouw van deze brug zal ongeveer 7 jaar duren en waarschijnlijk zal in 1967 worden begonnen, zodat wij het nog moeten doen met de veerboot van Korsør naar Halsskov, willen we van Seeland naar Funen, willen we de kastelen zien bij Nyborg, Eegeskov of Faaborg, het opgegraven Vikingschip met skeletten van paarden en honden, dat bij Keremindø achter glas te zien is, het geboortehuis van Andersen, nu omgeven door souvenirwinkeltjes, uitgebreid met een Andersenmuseum dat vertelt hoe Andersen bij z'n sprookjes kwam en laat zien dat ook hij bij het schrijven van zijn manu-

soenlijke boot, te diep om het allemaal te voet te doen. Valdemar vertrekt van huis op de fiets, de posttas opzij. Hij vaart naar Draet, een paar kilometer, zijn platte bootje voortbomend of bij goede wind zeilend. Op Draet heeft hij geen zaken te doen, want de drie boerderijen staan leeg, er woont niemand meer, het strand ligt ongebruikt. Valdemar vaart naar Aebløholm, waar evenmin iemand woont en het is op die manier net of hij alleen maar voor zijn plezier elke dag die tocht van zo'n twintig kilometer maakt. De werkelijkheid is anders; want er zitten op de tocht, die ik met hem maak toch nog twee brieven in zijn tas. Op Aebløholm ligt een oude fiets te roesten tussen blauwe distels en duinhelm, Valdemar verwisselt zijn laarzen voor baseballschoenen en steekt het kleine eiland per fiets over tot een eindeloze dam, die naar Aeblø leidt, een dam van mul zand, aan beide zijden besabbed door de golfslag. Elke dag gaat Valdemar te voet langs die dam, op weg naar het grootste van zijn eilandenrijk. Er wonen een paar boeren en een lichtwachter van de vuurtoren, er zijn bossen, jachtdomein van een industrieel die het eiland in eigendom heeft, het kleine paradijs dat verboden is voor onbevoegden, zoals dat heet. Valdemar wisselt een paar woorden met de boer die een kleine

De wel oude, maar echt niet „gammele” stad van Aarhus.

★

Foto rechtsboven: Zo begint postbode Valdemar Knudsen elke dag zijn route.

★

kwitantie moet betalen, hij geeft zijn twee brieven af en gaat elk huis binnen om te zien of er ook post is die hij mee moet nemen. Want, de drie eilanden genieten de uitzonderlijke

service, dat de post zelf de te verzenden brieven afhaalt.

Dan gaat Valdemar terug, door de beukenbossen, over de dam, op de fiets, op laarzen door het water naar zijn bootje: plons, plons, daar gaat de postbesteller, voor wie het in dit land dikwijls zo lastige water een uitzonderlijk bestaan betekent . . .

De Runenstenen van Jelling.

taalt wat hij neemt in het land van de oude Vikings, in het land waar de reiziger valt over de herinneringen aan vroeger, vooral over hunebedden en grafheuvels, waarvan er alleen al bij Ydby op Jutland tweehonderd staan en waarvan de grafheuvels met Runenstenen bij Jelling de beroemdste zijn, waarschijnlijk omdat op een van die stenen een Christusfiguur is, die de wereld omarmt, die de oudste voorstelling van Christus in Scandinavië is. Ze staan voor het veertiende eeuwse witte kerkje en ze voeren terug naar het begin van de geschiedenis van dit land, toen de Deense koningen in Jelling woonden. Volgens de tekst op de grote Runenstein, die met de Christusfiguur en met een draak, heeft koning Harald het gedenkteken laten maken voor zijn vader Gorm en zijn moeder Thyra „de Harald, die geheel Denemarken en Noorwegen verenigde en de Denen

innering aan zijn gemalin Thyra, de trots van Denemarken.”

Opgravingen hebben aangetoond, dat zowel Gorm als Thyra in de noordelijke grafheuvel zijn begraven, al werd die heuvel dan ook leeg gevonden, aangezien vermoedelijk Harald zijn ouders niet in een heidens graf wilde laten liggen en hen in een kerk heeft laten herbegraven. Het verleden leeft ook aan de andere kant van de Himmelbjerget, een paradijselijk gebied van bossen en heuvels, met een top van 147 meter het hoogste punt van Denemarken (met een 93 meter hoge en daarmee de hoogste roltrap ter wereld en 100.000 bezoekers per jaar). Daar ligt aan een van een reeks meren de stad Silkeborg met in het museum de omstreeks 2000 jaar oude Tollandman.

Ook in het openluchtmuseum van

Gisteren en vandaag zijn nauw verweven tussen Middelfart en Skagerrak

Denemarken, dat eigenlijk helemaal terzijde van de Groene Kustweg ligt omdat de afstanden klein zijn en de wegen best, maakt dikwijls de indruk een land te zijn tussen gisteren en morgen, tussen traditie en vernieuwing, een land voor mijmerars.

Dat is het op de eilanden, maar ook in Jutland.

Wie, nog met verse indrukken van de Vikingvesting bij Trælleborg op Seeland, van Runenstenen op Funen, de Lillebaeltsbrug tussen Funen en Jutland over is, zit meteen weer middenin de geschiedenis. Dit, terwijl hij nog nafilosofeert over de benijdenswaardige eigenschappen van de Denen, die het mogelijk maken dat er bijvoorbeeld op Funen in de zomer overal langs de weg onbeheerde stalletjes met bakjes fruit staan. De prijzen staan bij de bakjes, er staat een trommel geld. Wie fruit koopt neemt de bakjes, doet het geld in de trommel, neemt het wisselgeld er weer uit en vertrekt. Iedereen be-

tot Christenen maakte”. Op de andere steen staat: „Gorm, de koning, heeft deze steen opgericht ter her-

Ook in Noord Jutland wandelen de duinen en er is zelfs een kerk „ondergestoven”.

Aarhus, de Gamle By, is het verleden bewaard in een complete oude (en dus niet gammele) stad. Maar vandaag leeft toch ook wel in Denemarken. Het leeft op de stranden als bij Ebeltoft, in de schilderachtige vissershavens, van Grenaa en meer noordelijk van Saebj.

Een brok zakelijkheid en realiteit zijn de drukke bootverbindingen uit Frederikshavn en is ook de vissershaven van de noordelijkste stad van Denemarken, die alleen al boeiend is voor een bezoek aan de visafslag. Een beetje naar het zuiden staat de zadeldakkeren van een ondergestoven kerk als bewijs van het feit dat wandelende duinen en stuivend zand geen Nederlands privilege zijn. De Rabjerg Mile, een beetje naar het zuidwesten is een duinformatie die zich per jaar acht kilometer naar het oosten verplaatst. Zo is dat allemaal tussen Middelfart en Skagen . . .

(Tekst en foto's: Bas den Oudsten)

Dia-serie steunt vrouwelijke officier bij voorlichting over jeugdzaken

Tijdens een „openbare” vertoning in het nieuwe, fraaie — zij het tijdelijke — districts-bureau van de rijkspolitie in 's-Hertogenbosch werd kort geleden een dia-serie „ten doop” gehouden. Deze „doop” geschiedde in tegenwoordigheid van de dirigerend officier der rijkspolitie 1e kl. M. C. Ruigrok, territoriaal inspecteur in het ressort 's-Hertogenbosch; van de officier der rijkspolitie 2e kl. W. A. de Kraker, officier toegevoegd in het gelijknamige district; van de medewerkers aan de dia-serie alsmede van de (hoofd) offi-

cieren toegevoegd voor jeugdzaken. En, het was dan ook een doop met speciale achtergronden.

Zoals bekend, is één van de taken van een officier toegevoegd voor jeugdzaken het geven van voorlichting over haar werkzaamheden. Hiertoe trekt zij er zomer en winter — veelal 's avonds — opuit om dan in een fleurig, modern zaaltje of in een oud, koud gebouw aan de verzamelde menigte, ouders, leden van bonden van plattelandsvrouwen, kweekscholieren enzovoort, een uitzetting te geven over haar werk. Bij deze voorlichting werd het gemis aan visuele hulpmiddelen steeds sterker gevoeld en daarom werd in de kring van de (hoofd) officieren toegevoegd voor jeugdzaken een plan gemaakt om in deze lacune te voorzien.

Volgens goed hollands gebruik werd een „commissie van drie” benoemd, die zich in alle stilte terugtrok om zich te beraden over de mogelijkheden van de visuele voorlichting. Tenslotte kwam zij tot de conclusie, dat — alleen al uit overwegingen van utiliteit — de voorkeur naar het samenstellen van een dia-serie zou moeten uitgaan. In deze rich-

ting werd dan ook een werkschema opgesteld, waarin behalve aan de diabeelden ook aandacht aan een begeleidende tekst werd besteed.

De commissie ging er vanuit, dat: 1e. de historie van de kinderpolitie; 2e. de organisatie van het korps rijkspolitie; 3e. de repressieve taak van de politie, en 4e. de preventieve politictaak, in bijzondere en in algemene zin, een plaats in het geheel dienden te krijgen.

Toen het werkplan was voltooid, en in de kring van (hoofd) officieren toegevoegd voor jeugdzaken was goedgekeurd, werd met de vervaardiging van de dia's begonnen. De opnamen werden gemaakt door deskundigen uit het eigen korps.

De problemen, die zich bij de ensce-nering van de fotografisch vast te leggen beelden voordeden, werden opgevangen door een wachmeester der rijkspolitie 1e kl. Hij „organiseerde” onvermoeid alle mogelijke — en vaak ook onmogelijke — bijeenkomsten met kinderen en stelde zijn collega's, de fotografen, op die manier in staat om plaatjes te schieten. Plaatjes, die niet alleen mogen worden gezien, maar die daarnaast reden tot gevoelens van trots kunnen geven. In nauw overleg met de heren fotografen werd tenslotte een keuze uit de gereedgekomen dia's gemaakt. De begeleidende tekst, die reeds in grote lijnen was bepaald, werd aan de fotografische beelden aangepast.

Tijdens de „openbare” vertoning werden de diabeelden toegelicht aan de hand van de door de „commissie” opgestelde tekst en — naar bleek — voorzag deze in een behoefte. Als observator meent uw verslaggever te mogen opmerken, dat een en ander een succes genoemd kan worden. De kinder-figuranten, die zo nauwkeurig de aanwijzingen van regisseur en fotografen opvolgden en die daardoor hun steentje tot het welslagen van de dia-serie bijdroegen, werden — tijdens een feestelijke samenkomst — voor hun aandeel in het geheel beloond.

... Twee van de dia's in zwart-wit

Stroppers actief in gebied rond Wychen : rijkspolitie aktiever . . .

Vier stroppers na klopjacht gepakt

Tekst en foto's: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

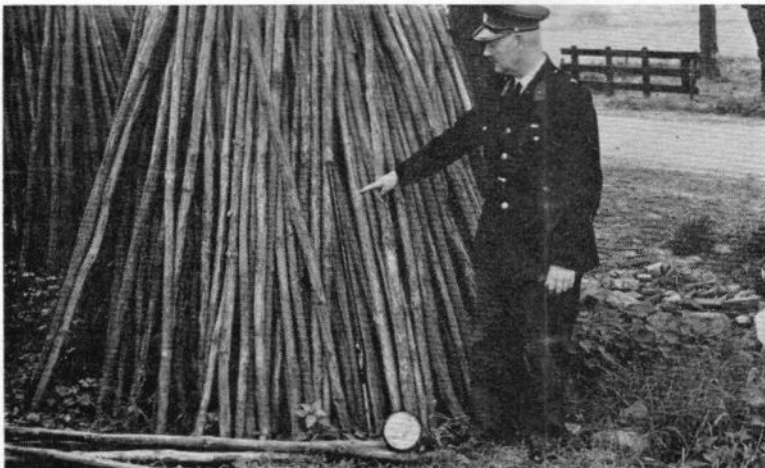
Rechts van de drukke verkeersweg Nijmegen - 's-Hertogenbosch, ongeveer zeven kilometer buiten Nijmegen, ligt het dorp Wychen. Dit dorp, waar een groep van de rijkspolitie is gevestigd, was eertijds zuiver agrarisch. Het heeft zich de laatste jaren echter meer en meer tot de industrie gewend. Maar, direct achter Wychen, ingeklemd tussen de rivieren Maas en Waal, strekt zich een polderlandschap uit, waarop de industrie nog geen vat heeft gekregen. Uitgestrekte akkers wisselen af met sappige weidegrond. Over het land verspreid liggen her en der in vrede rust de dorpen Hernen, Bergharen, Horssen, Batenburg, Overasselt, De Woezik en Niftrik. Hun torenspitsen wijzen als vingers naar boven. Zij schijnen de rusteloze mens te willen waarschuwen, dit prachtige stukje natuurschoon ongerept te laten. Maar wie van ons verstaat deze waarschuwing nog? De polder onderscheidt zich van de polders in Friesland en het Westen van het land vooral door zijn veel rijkere en hoger opgaande begroei-

ing. Ook de polsstok is er overbodig. Van oudsher is het land van Maas en Waal een dorado geweest voor jagers. Alle soorten klein wild komen er nog in flinke hoeveelheden voor: hazen, fazanten, patrijzen en eenden. Maar eveneens van oudsher is het land een paradijs voor de stroppers. De stroperij is er feitelijk zo oud als het land zelf. Stroopte men er vroeger op de „klassieke” wijze, met strik, geweer en lichtbak, ook de stroper is met zijn tijd meegegaan. De „taktiek” is aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. Sedert enkele jaren vindt in het land van Maas en Waal een verkavelingsproces plaats. Een net van zogenaamde verkavelingswegen, die het land links en rechts doorkruisen, heeft de nieuwe „taktiek” van de stroppers bepaald. De motorisering deed de rest. Automobielen, geweer en lichtbak (schijnwerper) zijn de attributen waarmee de moderne stroper thans zijn „bedrijf” uitoefent. Gewapend met deze „jachtmiddelen” wordt het land van Maas

en Waal door de stroppers onveilig gemaakt.

De politie laat dit onspportief jachtvermaak natuurlijk niet ongestoord doorgaan. Dat wordt duidelijk aan wie gaat praten met de groepscommandant te Wychen, de adjudant A. J. Derks. De directe aanleiding tot ons gesprek was overigens de vangst van een viertal stroppers, waaraan ook pers, radio en televisie aandacht schonken. De adjudant Derks, zelf jager in hart en nieren, vertelde ons, hoe dag en nacht en met steun van het jachtdetachement aan dit euvel aandacht wordt geschonken. Maar wat wil je. Ook de groep Wychen kampt met een krappe personeelsbezetting, terwijl de taken zich meer en meer uitbreiden. Daarbij komt, dat de stroppers handige en vooral brutale jongens zijn en dat het jachtgebied een geweldige oppervlakte bestrijkt. Het gehele bewakingsgebied van de groep is praktisch gesproken jachtterrein.

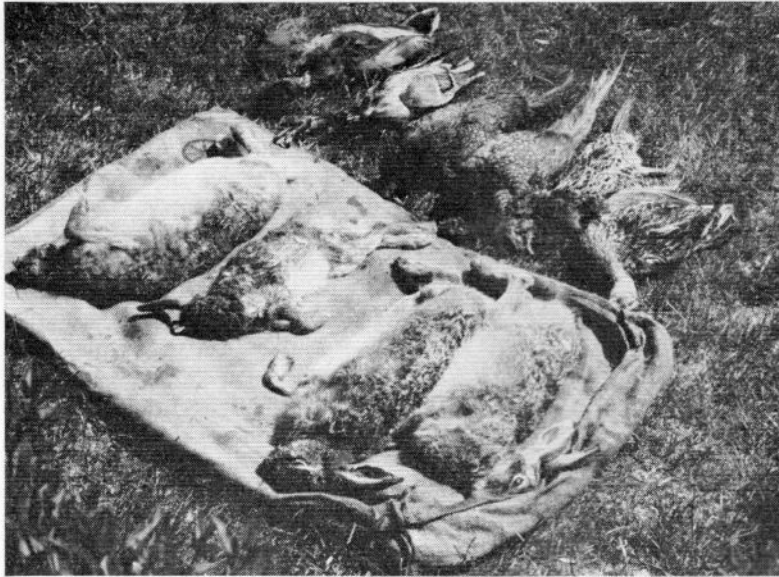
Toch is het niet in de eerste plaats het simpele doden van een haasje of fazant, dat de ergernis van de groepscommandant en zijn personeel opwekken. Ook al kan dit dan op zichzelf natuurlijk niet worden getolereerd. Nee, het is veel meer de manier waarop dit gebeurt. Het „onweidelijk” optreden van de stroppers betekent een reëel gevaar voor de wildstand, zegt de adjudant. Het wild wordt erdoor met de ondergang bedreigd. Broedende vogels, halfwashazen en jonge fazanten, kortom het fokmateriaal voor de wildstand, worden zonder pardon en genadeloos uitgerooid. Juist daarom is men op de groep blij, dat eindelijk vier stroppers konden worden gepakt. De manier waarop dat gebeurde willen wij u niet ophouden.

De adjudant Derks wijst de plaats aan waar de stroppers het geweer hadden verborgen en waar het door Nero werd opgespoord. Bij zijn voeten de lichtbak, daarnaast het geweer.

Intensief patrouilleren beloond

De opperwachtmeester H. F. Loef en de wachtmeester 1e kl. F. H. Bosch waren per Ulm op

. . . de buit . . .

patrouille in het jachtveld, nabij de eendenkooi onder Horssen. Hun dienst liep van vier tot acht uur. In de buurt van de eendenkooi stelden ze zich verdekt op. Tegen half zes (de stropers opereren graag tegen het ochtendgloren) hoorden ze met tussenpozen enkele schoten vallen. Het geluid kwam uit de richting van de eendenkooi. Plotseling doemde een grote grijze auto voor hen op. De bestuurder reed met grote snelheid door en verdween in de richting Hernen. Achtervolging per Ulm was onbegonnen werk. Doch ditmaal zou het geluk de stropers toch niet meezitten. In een aangrenzend perceel opereerden namelijk op hetzelfde tijdstip de jachtopziener A. van Voorst en de wachtmeester 1e klasse A. Beumer. Zij hadden post gevat op een landweggetje. Ook zij hoorden tegen zessen met tussenpozen enkele schoten vallen. Het geluid kwam steeds dichterbij en ook daar dook de grote grijze auto op. Het stopteken werd genegeerd, maar nu hadden de inzittenden toch buiten de waard gerekend. Met een particuliere auto werd de achtervolging ingezet. Na enkele kilometers zagen de achtervolgers drie mannen, waarvan er één met een geweer was bewapend, uit de auto springen en het veld invluchten. De achtervolgde auto kon even verder tot stilstand worden

gedwongen. De bestuurder sprong eruit en verdween achter een boerderij. Een op topsnelheid sprintende wachtmeester Beumer pikte hem echter binnen de kortst mogelijke tijd in de kraag. In de kofferruimte van de auto vonden de politieambtenaren tot hun voldoening de buit. Vier hazen, waarvan een halfwasje (de k p was half weggeschoten), 3 fazanten, 3 eenden, 1 patrijs en de lichtbak. Nadat de identiteit van de bestuurder was vastgesteld, liet men deze gaan, om de aandacht volleig op de drie vluchtelingen te kunnen richten. Via mevrouw Bosch, de echtgenote van de postcommandant te Batenburg, werd assistentie ingeroepen en rukten de opperwachtmeester G. v. d. Weerden

Nero is een goede speurhond en hij is ook bijzonder lief, behalve voor stropers.

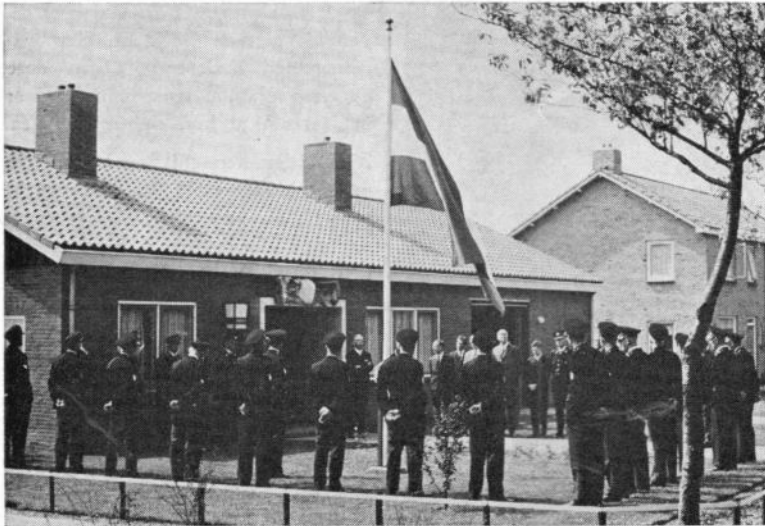
en de wachtmeester 1e klasse H. G. Jonkers met de GSA uit. Het operatiegebied naderende zagen deze op grote afstand twee mannen door het terrein in hun richting rennen.

Zij werden kennelijk op hun hielen gezeten. De GSA werd verdekt achter een heg opgesteld en toen de twee vluchtelingen dicht genoeg waren genaderd, werd hen met het voertuig de weg versperd. Het einde van de vlucht was bepaald tragikomisch. Zonder een woord te zeggen stapten de twee, door de uitnodigend openstaande deuren, de GSA binnen. Zij waren wat je noemt bekaf. Maar ook de achtervolgers bleken met het uitspreken van het eenvoudige woordje „pap” de grootste moeite te hebben. Bleef echter nog de vraag, waar de „third man”, of beter: de vierde, de man met het geweer was gebleven. De opperwachtmeester H. v. d. Bund met speurhond Nero, via de mobilfoon ter assistentie geroepen, zou hier uitkomst brengen. Het was inmiddels druk geworden in het anders zo stille landschap, want ook de adjudant Derks en de wachtmeester j.c. H. Doppenberg hadden zich in het strijdgewoel gemengd.

Nero: „veni, vidi, vici”

Langdurig „revieren” van de vijfjarige viervoeter Nero bleef aanvankelijk zonder positief resultaat. De vierde man bleef onvindbaar. Hij was kennelijk door de mazen van het net geglipt. Nero en opperwachtmeester v. d. Bund gaven het echter niet op. Steeds kleinere kringen rond een boerderij beschrijvende, blafte Nero plotseling een hoop opgetaste „ruiterpalen” aan. Het was raak, tussen de palen verborgen ontdekte men het geweer. Het werd zorgvuldig „geconserveerd” voor de sorteerproef, die nadien met succes zou worden bekroond. Uit de naar de bergplaats leidende voetsporen viel af te leiden, dat deze onmogelijk van de twee gepakte stropers konden zijn. Deze droegen rubberlaarzen, terwijl aan de hand van de gevonden sporen kon worden vastgesteld, dat de geweerdraager leren schoeisel had

(vervolg op pag. 20)

Bureau groep Hemelumer Oldeferd officiël geopend

door de opperwachtmeester H. VAN DER WOUDE te Heerenveen
Foto's: H. Hiemstra, adm. ambt., Heerenveen

Begunstigd door schitterend zonnig weer werd op dinsdag, 17 mei 1966 het bureau van de groep Hemelumer Oldeferd te Koudum geopend. Burgemeester L. S. Pasma had vooraf op het gemeentehuis een klein gezelschap genodigden ontvangen: mr G. R. Nubé, hoofd van het arrondissementsparket te Leeuwarden, mr H. W. Kuipers, officier van justitie, mr B. W. van Haersma Buma, burgemeester van Workum, de heer A. Atema, burgemeester van Hindelopen, de heer Th. van Hout, burgemeester van Stavoren, de heer J. Verwer van de rijksgebouwendienst en de heer C. van der Meer, de bouwer. De architect, de heer A. Schuil van de centrale directie

van de rijksgebouwendienst, had zich wegens ziekte laten verontschuldigen.

Bij het groepsbureau stonden de districtsadjudanten, de groepscommandanten uit het district Heerenveen en het personeel van de groep aangetreden.

Na aankomst van de genodigden aldaar nam de districtscommandant, de majoor mr A. J. Dek, het woord. Hij begroette de aanwezigen, toonde zich zeer verheugd dat dit fraaie bureau, dat ook deel uitmaakt van de image van de politie, gereed was en sprak de hoop uit dat de zeer goede verstandhouding tussen rijks-politie en gemeentelijke-overheid, ondanks het vertrek uit het gemeen-

tehuis, zou blijven voortduren. Vervolgens nodigde majoor Dek burgemeester Pasma uit het bureau te willen openen, hetgeen deze deed door het hijsen van de vlag. De burgemeester sprak namens de vier gemeentebesturen de voldoening uit over het tot stand komen van dit nieuwe bureau. Het is een belangrijke dag voor het hele district en deze groep. Hij feliciteerde de politie in zijn geheel met deze aanwinst, het aanzien van de politie wordt hierdoor versterkt.

Men beschikt nu over een bureau dat aan moderne eisen voldoet. Ook hij wees op de goede samenwerking die er steeds geweest was en hoopte dat deze zo mocht blijven. Namens de vier gemeentebesturen bood hij een Hindeloper klokje aan. De groepscommandant, de adjudant R. Oosting bracht hiervoor dank. Mr Nubé bood de gelukwensen aan namens het parket. Na de bezichtiging van het gebouw en de twee woningen werd onder het nuttigen van een kopje koffie nog enige tijd van gedachten gewisseld.

STROPERERS ROND WYCHEN

gebezigd. Enig recherchewerk en een waardevolle tip van de Osse gemeentepolitie leidden ertoe, dat een bekend stroper op het Osse politiebureau kon worden „ontboden”. Daar stelde Nero onomstotelijk vast, dat de ontbodene en het gevonden geweer iets met elkaar te maken moesten hebben. Ook al bleef de aangehoudene, gedachtig aan het bekende gezegde, dat door te bekennen nog nooit iemand is

vrijgesproken, het tegendeel beweren. Enfin, daarover zal de rechter straks dan het laatste woord hebben. In de groep Wychen haalt men intussen wat lichter adem, ook al houdt men er zich van overtuigd, dat met het behalen van dit succes de strijdbijl geenszins kan worden begraven. Zo'n voltrefter geeft echter nieuwe moed, om de strijd tegen stroperij onverflauwd te blijven voortzetten.

GEZINSKREDIET

Contant kopen is beter. Dan bent u vrijer als u belangrijke gezins aankopen doet. De persoonlijke banklening is trouwens de algemeen aanvaarde vorm van financieren. Wij noemen het „Gezinskrediet”. Dat is contant geld, zonder borg! Direct beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Van f 300,- tot f 4.800,- naar draagkracht. Geen behandelingskosten vooraf. Onder wettelijke voorwaarden en met uiterste discretie. Alles kan schriftelijk worden afgehandeld. Kwijtschelding restant bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

Amsterdam	Westeinde 10	tel. 237271
Den Haag	Riviermarkt 4	tel. 639586
Rotterdam	Mauritsweg 45	tel. 135743

GEZINSKREDIET 1926

't wordt
pas
goed
met
Coca-Cola

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

De Franse plannen de samenwerking met de Noord Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) te verbrekken — aangekondigd door President De Gaulle in zijn persconferentie van 21 februari van dit jaar — hebben tot een stroomversnelling in de diplomatieke activiteiten van de Westeuropese staten geleid.

Frankrijk heeft de volgende stappen aangekondigd:

- onttrekking van de Franse landstrijdkrachten in West-Duitsland aan het NAVO-bevel, maar deze troepen zouden in Duitsland kunnen blijven op grond van de akkoorden van 1964 betreffende de status van de bezettingstroepen;
- terugtrekking van Frankrijk uit de beide geïntegreerde militaire commando's van de NAVO in Europa nl. het opperbevel der geallieerde strijdkrachten in Europa (Shape) en het commando voor Centraal-Europa (Afcent);
- de verplaatsing van de hoofdkwartieren van deze commando's buiten Frans grondgebied.

Voort heeft de Franse regering aan de Verenigde Staten en Canada laten weten dat het niet meer kan toestaan dat buitenlandse strijdkrachten en installaties in Frankrijk onder ander dan Frans gezag staan. Men zou deze strijdkrachten (Amerikaanse en Canadese) het liefst zo spoedig mogelijk uit Frankrijk zien vertrekken.

Weliswaar heeft de Franse regering gezegd dat Frankrijk lid wenst te blijven van de NAVO en dat het niet van plan is zich in 1969 te beroepen op haar recht het verdrag op te zeggen, maar in feite wordt de Noord Atlantische Verdragsorganisatie voor een belangrijk deel ontkracht. Duidelijk komt dit tot uiting wanneer men zich realiseert welke belangrijke functie Frankrijk alleen al vervult in het militaire verkeer tussen de Beneluxlanden, Duitsland en Italië. Doordat Oostenrijk en Zwitserland neutraal zijn, zou indien Frankrijk geen medewerking verleent alle militaire transporten ver buiten Frankrijk omgaan.

Ogenblikkelijk na de door Frankrijk geopperde wensen aan de huidige samenwerking in de NAVO een einde te maken zijn er onder de andere landen van de NAVO uitgebreide consultaties geweest teneinde een oplossing te zoeken voor de nieuwe situatie.

De overgebleven veertien landen van de NAVO zijn er bij deze onderlinge consultaties van uit gegaan dat de geïntegreerde strijdmacht verder zou moeten blijven bestaan. Uitgangspunt hierbij is dat de Westelijke landen er nog niet geheel van overtuigd zijn

dat er van Russische zijde geen enkel gevaar te duchten valt.

Bovendien ziet men in een geïntegreerde strijdmacht een nuttig onderhandelingsobject in eventuele onderhandelingen die tot een ontspanning tussen Oost en West zouden moeten leiden. En tenslotte biedt een geïntegreerde strijdmacht de beste kansen op het voorkomen van een onafhankelijke Duitse strijdmacht onder een geheel Duits commando.

Men kan er dan ook wel van uitgaan dat er, met of zonder Frankrijk, een geallieerde strijdmacht zal blijven met één commando.

Hoe de nieuwe NAVO er uit zal zien wordt zo langzamerhand wel duidelijk. Ruwweg kan men dan de onttrekken van de nieuwe organisatie als volgt schetsen. De politieke en de militaire staf zullen uit Parijs naar België of een Nederlandse stad verhuizen; de keuze van Londen lijkt momenteel niet waarschijnlijk, daar de Duitse regering beide staven op het Europese continent en in dezelfde stad gevestigd wil zien.

Verder zal Washington de controle op zijn eigen kernwapenen niet prijsgeven, maar wel streven naar uitwerking van plannen tot nucleair overleg met de andere landen die deel uitmaken van de NAVO.

Voorts zal Bonn meer in het centrum van de alliantie komen te staan, nu Frankrijk zijn eigen weg gaat. De veertien overgebleven NAVO-leden zullen druk overleg plegen over de herziening van het politieke deel van de organisatie, terwijl de militaire samenwerking wordt geïntensiveerd.

In West-Europa is men er zich wel van bewust dat een verdere desintegratie van de NAVO onder Franse en Russische druk wel mogelijk is. Dit maakt het noodzakelijk dat ieder voorstel dat kan leiden tot verbetering van het bondgenootschap wordt bestudeerd, dat het overleg tussen de lidstaten wordt geïntensiveerd en dat in het verleden gemaakte fouten volmondig worden erkend.

Bovendien mag er ten aanzien van het standpunt dat Frankrijk inneemt rekening worden gehouden dat Frankrijk eeuwig is, maar zijn president niet.

En het veel gehoorde argument dat De Gaulle geen beloning mag krijgen voor zijn separatisme in de vorm van allerlei tegemoetkomingen aan zijn standpunt is geldig, maar men wint er in het licht van de tijdelijkheid van de Franse president niets mee wanneer men de deur voor Frankrijks terugkeer tot volledig lidmaatschap van de alliantie dichtwerpt.

Raad en daad

„Het kind — het jong van de mens — is in zijn jonge jaren het meest hulpeloze wezentje, dat wij kennen. Van zijn geboorte af tot het ogenblik waarop het de maatschappij ingaat, is het een onderwerp van veel zorg. Zij, die het kind groot moeten brengen, ontmoeten allerlei vraagstukken en problemen. De geboorte, de zorg voor het kind, zijn voeding en onderwijs en tenslotte zijn beroepskeuze en zijn opleiding, vragen de medewerking van vele kanten en zelfs in de allerbeste gevallen is het eindresultaat nooit te voorspellen. Iedere moeder, iedere vader, iedere opvoeder weet, wat de simpele woorden „een kind opvoeden” eigenlijk wel inhouden. Dat las ik een dezer dagen ergens en hoewel dit citaat in feite alleen maar een groot aantal open deuren intrapt, heeft dat laatste deel ervan mij juist in deze dagen van „overgaan of zittenblijven”, van „slagen of roemloos bakken”, bijzonder aangesproken. Even bekend als de kreten uit bovenstaand citaat, zijn de feiten ten aanzien van het gebrek aan concentratie bij de tieners, van — ogenschijnlijk althans — net iets te weinig realiteitszin, verantwoordelijkheidsbesef, van een soort gebrek aan „pushing power”. Er is een soort kloof tussen onze goede raad en der kinderen raad. Nu is het mogelijk, zo heb ik overwogen bij het zien van de jongste tiener-rapporten uit mijn gezin, dat onze goede raad tekort schiet of dat wij teveel goede daad verwachten. En dat is een kwestie waar we nu weer wekenlang over kunnen praten ten einde in september samen met de kinderen op een schone lei te kunnen beginnen. Uit hetzelfde verhaal citerend leg ik u overigens nog een ware gedachte voor, waar wij niet dagelijks bij stilstaan: „Overal wordt nu erkend, dat alles wat kinderen aangaat een heel belangrijk onderdeel is van al die voorzieningen op lan-

ge en korte termijn, die de basis vormen van het beleid, waarop een staatkundige collectiviteit steunt. Het kind is een mens — vanzelfsprekend in de eerste plaats — maar het is ook een bron van bestaan, een waardevol goed, een wezenlijk kapitaal, dat moet leven en groeien voor zijn eigen welzijn, maar ook voor dat van de gemeenschap, waarvan het deel uitmaakt. Het onderwijsplan als onderdeel van een totaal ontwikkelingsplan moet rekening houden met de bevolkingspolitiek, de behoefte aan hoofden handenarbeid en het vormen van leidinggevend personeel.” Dat is natuurlijk buiten kijf en daarmee zijn wij min of meer geraakt buiten de sfeer van de eigen woning en in de sfeer van de school, dus bij de hulp, die van buitenaf moet komen bij de opvoeding van het kind tot een waardig lid van de gemeenschap. Zonder nu op dit punt te generaliseren moet ik toch — op grond van eigen ervaring en die van anderen — constateren, dat die hulp, voor zover die van de school moet komen, dikwijls uitblijft. Vele leerkrachten missen het vermogen het kind — en dan praat ik met name over de tieners — de interesse bij te brengen voor de stof, die onderwezen wordt; het kind te doorringen van de betekenis daarvan voor het latere bestaan dat al voor de deur staat. Er is een schrijnend gebrek aan contact tussen leerkrachten en ouders: kinderen worden rustig „doorgedraaid” in de tredmolen van alledag, met alle — ook geestelijke — gevolgen vandien. Het kind lijkt soms een soort gereedschap waardoor de leraar kans ziet in zijn onderhoud te voorzien en dreigt van levend individu, van mens, te worden tot een nummer. Dat komt ook meer en meer tot uitdrukking in de selectie die voor bepaalde scholen wordt toegepast, in het feit, dat het kind door gebrek aan ruimte op scholen van een be-

paalde soort (als gevolg van onvoldoende of wellicht juist van teveel planning), in zijn vrijheid om zelf te kiezen wordt belemmerd. Dat zijn kwesties, buiten de sfeer van het gezin, maar rakend aan de persoonlijke vrijheid van de mens, die zeer de aandacht dienen te hebben. Dit alles overwegende op het motief „raad en daad”, dacht ik een ogenblik: gelukkig zijn zij, wier kinderen nog in de aanvallige leeftijd van de eerste lagere schooljaren verkeren. Dat dacht ik, omdat naast mijn schrijfmachine een cahier lag vol opstellen, geschreven door die kinderen, van zes of zeven, na een bezoek aan de rijkspolitietentoonstelling „raad en daad”. Die opstellen geven moed omtrent goede wil van de jeugd, versterken de gedachte

Voor Moeder

dat de moeilijkheden echt niet allemaal uit de jeugd zelf voortkomen. En het lezen daarvan doet alle zorgen een ogenblik vergeten. Het is daarom, dat ik dit verhaal, dat ik citerend begon, ook citerend afsluit, zij het met heel andere citaten: „Wat doet de politie? Ze halen dieven op. Ze hebben ook nog een speurhond. En je mag geen touwtje uit de brievenbus laten hangen”. Dit was van een meisje en nu van een jongen: „De politie past op het verkeer. En de politie zit in een boot. En de politie heeft een speurhond. En je mag geen sigaret op bed hebben. De politie heeft ook een vliegtuig en je mag geen sleutel in de deur laten zitten. En de politie heeft een motor en hij past goed op ons.” En weer van een meisje: „En je mag niet op bed roken, Want dan zijn je handen slap en dan valt de sigaret uit je hand en dan komt er brand. En je moet ook niet met andere mannen meegaan, want dan maakt die man je dood. De politie heeft een vrouw en kinderen. De politie is een goede man, maar sommige jongens zeggen weleens dat de politie een rare man is. Maar de politie is een vriend van mij. De politie heeft een speurhond, want

De avonturen van muis Likkebaard (slot)

Vader Snorrebaard is toch een held

Likkebaardje begon te snikken en zei stotterend: „Toe nou, laat me nu gaan. Ik smaak helemaal niet lekker, en ik ben ook niet mollig.” „Ik vergis me niet, jongetje.” zei de poes. „Als ik zeg, dat je een lekker mollig muisje bent, dan is het zo, en dat zullen we meteen eens even bekijken.”

en Kind

De poes, die bij de glazen kooi was gaan zitten, stond nu op en begon voorzichtig te proberen, haar rechtervoerpoot door het gaas te steken.

Maar dat ging niet. Daar waren de gaatjes veel te klein voor. Toen wilde poes het gaas van de bak aftrekken. Dat wilde ook niet zo gemakkelijk. Toch lukte het de poes na een paar minuten om haar poot in

de bak te steken en zo probeerde zij Likkebaardje te grijpen met haar nagels. Het muisje kon die poot steeds weer ontwijken, door stijf in het uiterste hoekje van de bak te kruipen.

„Wacht maar, ik krijg je toch wel,” blies de poes kwaadaardig. Maar Likkebaardje begon weer hoop te krijgen. Misschien zou dit wel zo lang duren, tot de jongen thuis kwam en die zou de poes zeker niet zo maar laten begaan. Maar het duurde zo lang niet. De poes probeerde steeds weer om het muisje te pakken. Het gaas over de bak begon al een beetje los te zitten, en hoe meer het heen en weer kon, hoe banger Likkebaardje werd. Zwaluw Puntstaart zat angstig toe te kijken en telkens als de poes het weer probeerde en het weer mislukte, riep hij zo hard hij kon: „Net goed, gemenerd.”

„Wacht maar, ik krijg jou ook nog weleens,” gromde de poes dan boos. Vader Snorrebaard had alles angstig aangehoord. Eerst had hij ook ge-

dacht, dat alles verloren was. Maar toen deed hij iets, wat hij zijn hele leven nog niet gedaan had: Hij bedacht een erg slim plan. Vlug knaagde hij nog even aan het behang en even later zat er een gat in, waar hij met gemak door kon kruipen. Zo kwam het, dat vader Snorrebaard opeens op het zeil in de kamer zat, terwijl de poes bezig was Likkebaardje te vangen.

„Hé,” riep vader Snorrebaard, „wil jij dat weleens laten!”

De poes keek woedend op en blies: „Welke brutale snertmuis durft „hé” naar mij te schreeuwen?” Op hetzelfde ogenblik wilde ze op vader Snorrebaard af springen, maar zij bleef met haar poot haken in het gaas. De glazen bak schoof van het tafeltje en viel in wel honderd scherven op de grond. Vader Snorrebaard was snel weer achter het behang gevlucht en Likkebaardje, die bijna doof was van al het lawaai van het brekende glas, ontdekte dat hij vrij was en rende z'n vader achterna. De poes bleef even kreunend liggen en toen ze wat op adem gekomen was, merkte ze dat de muizen verdwenen waren en dat zij zelf met haar poot nog in een stuk gaas vastgeklemd zat. Ze kon er haast niet door lopen.

Terwijl de poes met het gaas aan haar poot en beschaamd de kamer uit strompelde streek zwaluw Puntstaart neer in de vensterbank.

hij kan zelf niet zo goed ruiken.” En verder: „De politie helpt de mensen. We hebben een film gezien, maar de politie lette op die film nieteens op het verkeer. Want weet je wat er gebeurde? Er kwam een juffrouw met kinderen aan en die zongen hele mooie versjes van schipper mag ik overvaren. Toen kwam de juffrouw alleen naar de agent toe en die gaf die politie een zoen

en je mag geen touwtje uit de deur laten hangen.”

Nou ja; mag die politie? Hij heeft thuis misschien zorgen genoeg om kinderen, om de juffrouw, om de leraar, om met raad en daad zijn eigen kroost „op te brengen”. Raad en daad, kinderen en mensen zijn nauw verweven . . .

MARIANNE

Ook vader Snorrebaard en Likkebaardje kwamen nog even tevoorschijn. Ze maakten met z'n drieën een rondedans door de kamer, die duurde, tot ze bijna omvielen van moeheid. De volgende dag was er feest onder de vloer van het grote huis aan de oude gracht. Alle muizen uit de buurt waren er en iedereen zei, dat de Snorrebaarden helden waren . . .

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

TAALBOEK

ten dienste van politie-cursussen

f 3,90

UITGAVE

SCHAAF SMA & BROUWER - DOKKUM

Langs de weg gezien

In eerste oogopslag heeft het er de schijn van, dat in Dalfsen — waar deze foto gemaakt werd — een oplossing werd gevonden voor het personeelstekort. Nadere beschouwing levert evenwel de conclusie op, dat er van een oplossing geen sprake is, aangezien het probleem bestaat uit een tekort aan mensen, niet uit een gebrek aan uniformen. En, een nog betere beschouwing leert, dat hier wellicht toch wel het personeelstekort gesymboliseerd is, want het is slechts één uniform, dat het — overigens lieflijk — geboefte insluit . . . De foto werd gemaakt door de wachmeester 1e kl. R. van der Werf, Pleijendal 26 te Dalfsen.

De Efteling

In dit
jubileumjaar
is onze grootste
attractie
klaar
1951-1966

LEDERWAREN- en CONFECTIE-INDUSTRIE

„DE VALK“ N.V. AMSTERDAM-W.

De Wittenstraat 10-14 - Tel. 8 54 04 - 8 63 02

Leveranciers: Rijks- en Gem. Politie

. . . . maar voor verfijnd
toerisme een

vraagt folder bij
N.V. Carstabo - Oss
Tel.: 04120-2558-4319

Groots op de camping,
tot 24 m²

en thuis op de kantenbeugel
een bescheiden plaatsje.

STANDAARD TYPE

F 2375.-

Met voortent, voorzien van grote ramen
Relatief lage aanschaffingskosten

TRAVEL-SLEEPER

DE BEROEMDE KOFFERCARAVAN

M.E. district Heerenveen : gegraduateerde judoka's

Onder leiding van judoleraar J. Ebert en sportinstructeur opperwachtmeester G. J. Tragter bestaat thans het gehele peloton Mobiele Eenheid van het district Heerenveen uit gegraduateerde judoka's (één blauwe band, acht groene band, één oranje band en veertien gele band).

Aan het eind van het oefenseizoen werd een karate-demonstratie gegeven door de heren M. J. Schulz (in actie op de foto's - 2e dan, administratief ambtenaar bij de Staf van de rijks-politie te Water Amsterdam) en H. Th. Seriese (3e dan, karateleraar te 's-Gravenhage).

Wachtmeester 1e kl. J. S. van der Lei verongelukt

In de Friese gemeente Westdongeradeel (district Leeuwarden), is op zaterdag 4 juni de 34-jarige wachtmeester 1e klasse J. S. van der Lei uit Nes, op bijzonder tragische wijze verongelukt. Hij raakte in botsing met een fietsend meisje, smakte op straat, liep onder meer een schedelbasisfractuur op en overleed enkele uren later.

De wachtmeester Van der Lei was per ultra licht motorrijwiel van Nes onderweg naar de pier te Holwerd om daar dienst te doen bij aankomst en vertrek van de veerboten naar Ameland. Tussen Nes en Wierum op een punt waar het zicht slecht is, kwam plotseling de 10-jarige Johanna de Jong, een buurmeisje van de wachtmeester, per fiets uit een modderweg de rijweg op. De wachtmeester heeft nog gepoogd door krachtig te remmen een botsing te voorkomen, maar dat was tevergeefs. Wellicht door het remmen en met name door de botsing schoot hij over het stuur van de Ulm en sloeg hij met zijn hoofd op de weg. Nadat hem medische hulp was verleend in het ziekenhuis te Dokkum, werd hij overgebracht naar het Academisch ziekenhuis te Groningen, waar hij kort na aankomst overleed. De wachtmeester Van der Lei, die op 8 juni onder grote belangstelling, na een rouwdienst in de Gereformeerde kerk in Nes werd begraven, een plechtigheid, waarvoor de majoor J. Rodenhuis zijn vakantie onderbrak, laat een vrouw achter en twee kinderen, waarvan het jongste drie maanden is.

Foto's:
H. Hiemstra, adm. ambt., Heerenveen

PERSONALIA

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
M. Francken
Voorschoten
ress. 's-Gravenhage
☆ 28-3-1916
† 9-5-1966

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-12-'65: J. van Wees, adm. ambt. C II, van Staf District Den Haag naar Staf Alg. Insp. Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-5-'66: J. Slotboom, wmr. 1e kl., van Driebergen naar Eindhoven.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'66: J. D. v. d. Heijde, schrijver, van Staf Terr. Insp. Amsterdam naar Verkeersgroep Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 12-4-'66: J. Marinissen, wmr., van Barendrecht naar Middelharnis.

Per 12-4-'66: A. J. Smal, wmr. 1e kl., van Middelharnis naar Dirksland.

Per 1-5-'66: P. Antheunisse, owmr., van Hoedekenskerke naar Nieuwpoort; K. v. Wilgen, wmr. 1e kl., van Nieuwerkerk a.d. IJssel naar 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 2-5-'66: F. W. van Lienden, wmr. 1e kl., van Roermond naar Herkenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 5-4-'66: H. Zomerschoe, wmr. 1e kl., van Spoolde naar Vollenhove; Per 7-4-'66: W. de Ruiter, wmr. 1e kl., van Vollenhove naar Spoolde.

Per 14-4-'66: J. H. van Halteren, wmr. 1e kl., van Herwen en Aerdt naar Lobith-Tolkamer.

Per 15-4-'66: B. A. J. Luiken, wmr. 1e kl., van Almelo naar Vriezenveen.

Per 16-4-'66: J. G. ten Broeke, wmr. 1e kl., van Keijzenborg naar Obdam.

Per 22-4-'66: W. P. Kuysten, wmr. 1e kl., van Groesbeek naar Berg en Dal.

Per 1-5-'66: H. W. te Kamp, owmr., van Gameren naar Terborg.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-4-'66: K. van Eeks, adm. ambt. C 3, van Assen naar Diever; H. A. Gijsen, wmr. 1e kl., van Dronrijp naar Harkema-Opeinde.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-5-'66: C. T. Visser, wmr., van Amsterdam-III naar Delfzijl.

Bevorderingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

tot adm. ambt. B 1e kl.:

Per 1-12-'65: J. van Wees te 's-Gravenhage.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot opperwachmeester:

Per 1-2-'66: Th. A. Leenders en J. Zwart te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachmeester:

Per 1-2-'66: M. A. v. d. Linden te Soestdijk.

Per 16-4-'66: J. G. ten Broeke te Obdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot parketwachter:

Per 1-5-'66: G. B. v. Gelder te Rotterdam.

RESSORT ARNHEM

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: F. J. Hofman te Vriezenveen; H. A. Dikmans te Wijhe; P. J. Pietersz te Brummen; J. Wardenaar te Borne; R. Kuiper te Wierden; J. A. de Fretes te Ommen.

Per 15-1-'66: M. Bernard te Staphorst.

Per 1-2-'66: M. A. Veerman te Zwartsluis.

Per 1-3-'66: J. Brinkman te Gorssel.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachmeester:

Per 1-2-'66: G. J. Tragter te Heerenveen.

Per 16-4-'66: H. A. Gijsen te Harkema-Opeinde.

tot schrijver A:

Per 1-7-'66: S. Bandsma te Groningen.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'66: J. H. M. Smits, schrijver te Ouder-Amstel; L. E. M. den Enting, schrijver te Landsmeer.

Per 1-5-'66: als parketwachter (adm. ambt. C II):

L. van Andel; P. v. Breugel; H. J. Degens en H. Groenhoff te Amsterdam.

F. v. d. Bosch; R. J. Colewijn; R. Hagen; J. C. T. Hahn; D. J. Hartemink; N. v. Hattem; A. Ph. v. Lint; Th. S. J. Odiijk; P. G. Oudenaller; H. J. de Reuver; J. Tates; H. Veenhuizen; J. J. Vermeulen en P. Vis te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'66: als parketwachter:

B. Sniijders; J. Quist; H. A. Ruifrok en J. W. L. v. d. Berg te 's-Gravenhage; P. A. Beset; J. Blok; P. Hanegraaf; J. Levering; J. Roovers; M. Wasserman en B. v. Zundert te Rotterdam; M. Stroo en A. W. Tolman te Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 4-4-'66: M. A. J. M. van Lokven, wachmeester te Budel.

Per 1-5-'66: C. Duran, velddienst-assistent te Bostel; J. C. de Groot, schrijver te 's-Hertogenbosch; J. C. Lambrechts, rijksambtenaar E te Maastricht; L. J. v. d. Casteel en A. P. Wiskerke, parketwachter te Breda; H. J. Th. Wolters, parketwachter te Maastricht.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'66: J. Kolkman, parketwachter te Zutphen; H. J. Karsch, parketwachter te Arnheim.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'66: J. Das, schrijver te Balk.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-5-'66: B. H. Walgreen, schrijver i.t.d. te Amsterdam (Staf R.P. te W.).

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachmeester met vermelding van het district:

Per 1-5-'66: H. C. M. Palmen, Roermond.

Per 15-5-'66: H. C. Krijnen, Breda; A. van Arkel, Heerenveen.

Per 1-6-'65: A. B. M. Loos, Breda; F. B. Schaafsma, Eindhoven; W. F. N. Sterren, Roermond; W. Wieland, J. Jacobs, T. Brouwer en C. J. Jansen, Nijmegen; A. van der Molen, Zwolle; E. R. Bronda, Groningen; S. Dotinga, Heerenveen.

De dienst verlaten

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-4-'66: G. P.M. Hulshof, schrijver te 's-Hertogenbosch.

Per 1-5-'66: H. J. Kandelaars, wmr. 1e kl. te Bergen-L.; J. J. H. Collard, owmr. te Maastricht.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'66: B. Haverkamp, wmr. 1e kl. te Zwolle; W. R. J. Warringa, wmr. 1e kl. te Vriezenveen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'66: L. Kollen, wmr. 1e kl. te Ruinen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-5-'66: R. van der Veen, owmr. te Leeuwarden.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 21-4-'66: H. W. Peusken, aspirant te Arnheim.

Per 1-5-'66: J. J. C. Hagman, aspirant te Arnheim.

AMBT SJUBILEA

Wmr. 1e kl.
P. J. Eggermont
Kloosterzande
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1966

Wmr. 1e kl.
G. Kuijt
Oegstgeest
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-7-1966

Wmr. 1e kl.
G. H. van Helden
Reuver
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-6-1966

Wmr. 1e kl.
G. A. J. Konings
Heer
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-7-1966

Wmr. 1e kl.
K. Meijer
Wierden
ressort Arnhem
25 jaar op 3-7-1966

Owmr.
H. H. v. d. Vegt
Beuningen
ressort Arnhem
25 jaar op 14-7-1966

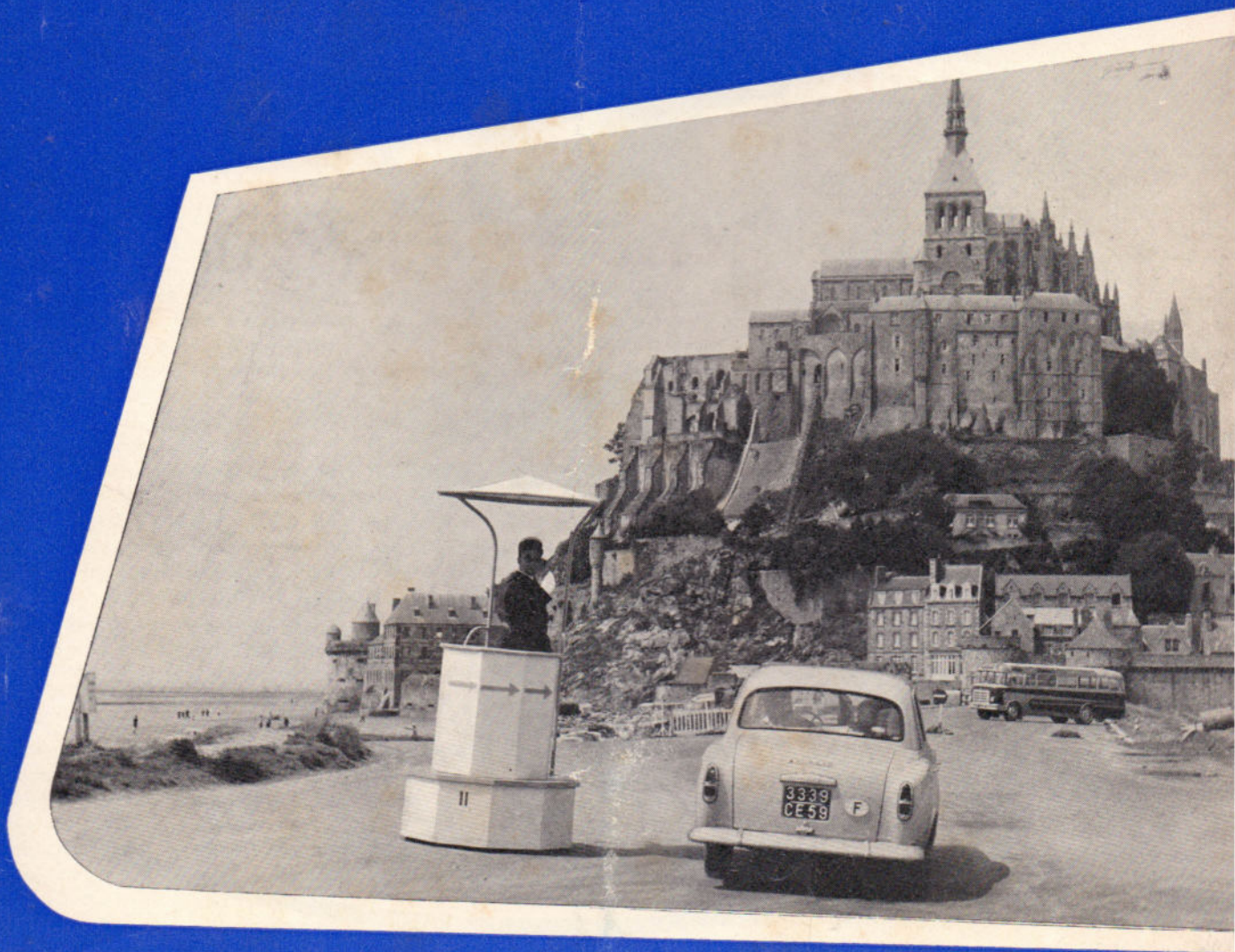

Wmr. 1e kl.
A. Reijne
Rozenaal
ressort Arnhem
25 jaar op 18-7-1966

Wmr. 1e kl.
J. D. Oosten
Uffelte
ressort Groningen
25 jaar op 26-6-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 11 - JULI 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Mont Saint Michel: unieke rotsvesting voor Franse kust

Politie regelt bestorming door 500.000 toeristen per jaar

Waar in West Frankrijk de kusten van Normandië en Bretagne elkaar ontmoeten, ligt een verrassing voor Fransman en vreemdeling, een soort achtste wereldwonder: de Mont Saint Michel, een rots in zee. De Mont St. Michel wordt beheerst door een uitzonderlijk boeiende Benedictijner Abdij, die van de rots een door de eeuwen heen omstreden vesting maakte, waarom herhaaldelijk is gevochten. Nu bestormen elk jaar zo'n 500.000 toeristen de rots, want de Mont Saint Michel is een curiosum. Dit jaar zullen er wellicht nog meer mensen komen, want van mei tot september zullen er weer monniken wonen; bezoekers van de berg zullen koorgebed en andere plechtigheden kunnen bijwonen en ervaren, hoe het hier eeuwenlang is geweest, nadat monniken uit de abdijen van Saint Wandrille en Bec Hellouin zich precies 1000 jaar geleden op de Mont Saint Michel vestigden. Niet alleen religieuze muziek en koorzang van monniken uit dezelfde kloosters zullen dit jaar een bezoek aan de berg meer inhoud geven, maar ook de opvoering van middeleeuwse mysteriespelen. Daarom zal het dit jaar in het hoogseizoen nog voller worden dan gewoonlijk, in de smalle straatjes van het speelgoedvestingstadje aan de voet van de Abdij. Het is niet alleen de aanblik van de schilderachtig en fraai bebouwde rots in zee of een bezoek aan de Abdij waardoor de Mont Saint Michel een trekpleister voor vreemdelingen is geworden. Het hele toerisme beweegt er zich door de smalle stijgende en dalende straatjes, langs ontelbare trap treden of langs eethuisjes en souvenirwinkeltjes, die elkaar langs die straatjes afwisselen, aangezien de ruim honderd bewoners van de berg van het vreemdelingenverkeer moe-

... geen auto's of fietsen: iedereen loopt op de Mont Saint Michel.

ten leven. Er is meer, neem alleen al de culinaire geneugten, die de bezoeker dankt aan wijlen madame Poulard. Bijna een eeuw geleden trouwde zij hier met een bakkerszoon en zij zag toen al meer mogelijkheden in het vreemdelingenverkeer dan alleen de verkoop van stokbrood.

Madame Poulard „componeerde” de speciale, bijzonder luchtig gebakken omelette, die beroemd is geworden en nu nog een specialiteit is op deze rots, evenals trouwens lamsbout.

Een wandeling over de Mont Saint Michel is in feite een wandeling door de eeuwen, op een bastille in zee, waar het soms is of het bestaan er tussen gisteren en vandaag is blijven steken, waar historie, legende en werkelijkheid wonderlijk zijn verweven. Voor wie naar de Abdij geklommen is en uitkijkt over het

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 11 — juli 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

De Franse politie ziet elk jaar
500.000 mensen oprukken naar de
Mont St. Michel.

(Foto: Bas den Oudsten)

Nou ja, er moet wel geklommen worden naar de abdij maar het loont de moeite.

gebied van geulen en banken, rond de rots, een gebied, dat sterk aan Het Waddengebied doet denken, is het bijna onvoorstelbaar dat in zeer oude tijden mensen van dezelfde rots hebben uitgekeken over de bossen die er het „forêt de Scissy” vormden, het heilige woud, waarin de Kelten de Lichtgod Belen en de Romeinen Mercurius vereerden. Er lagen twee rotsen in de bossen. Daarop bouwden heremieten uit Engeland een kapel. In het begin van de achtste eeuw werden op de Mont Tombe een kapel en een klooster gebouwd, gewijd aan de Aartsengel Michaël, die tevoren tot driemaal toe verschenen moet zijn aan bisschop Sint Aubertus van Avranches om daartoe opdracht te geven. Volgens het verhaal trokken toen het heiligdom gereed was, kloosterlingen naar Italië om relikwieën te halen. Toen zij terugkeerden, was het hele woud van Scissy verdwenen. Alleen de Mont Tombe, die inmiddels Mont Saint Michel werd genoemd, met de daarop gebouwde kapel en het klooster staken uit boven de onafzienbare vlakte van de zee, die een stuk land veroverd had. Trouwens, de kleinere rots uit het Woud, de Tombelaine was er ook nog. Dat was allemaal een wonder, maar de kanunniken die nog tweënhalf eeuw op de rots bleven wonen waren er niet van onder de indruk:

hun bestaan werd een aaneenschakeling van uitspattingen en verdorvenheden. In 966 werd het Richard I, hertog van Normandië allemaal teveel, hij trok naar de berg, liet de priesters in zee smijten, nieuwe kloostergebouwen stichten, bestaande gebouwen en de Carolingische kapel restaureren. Benedictijnen deden hun intrede, de opbouw werd voortgezet, een massale kerk verrees en vooral onder de abten Ranulphus en Robert de Thorigny, groeide snel de faam van het klooster, en de rijkdom. Ranulphus bijvoorbeeld nam met zes schepen deel aan de tocht naar Engeland van Willem de Veroveraar, die hij daarmee aan zich verplichtte, Robert was een geleerde en diplomaat. Maar het was allemaal niet van blijvende aard. Bij een belegering in 1203 door Cuy de Thouars, een bondgenoot van de Bretons, werden de gebouwen zwaar beschadigd. Er werd weer hersteld en gebouwd, maar in 1423 kwam andermaal een belegering door de vroegere abt Robert Joliver, die het met de Engelsen hield, maar niemand dacht eraan de berg prijs te geven. Tenslotte liet de Aardsengel Michaël een storm opsteken en de schepen van de Engelsen te pletter slaan op de rots. Op de nabijgelegen rots in zee, de Tombelaine, kwam een Engels garnizoen en de moeilijkheden bleven jaren voortduren. Tijd voor

inkeer was er nauwelijks. In 1421 stortte het koor in, halfweg de 15e eeuw werd de nieuwe crypt met de dikke zuilen gebouwd en toen de bouw gereed was, begonnen de godsdienstoorlogen waarin de Mont Saint Michel andermaal werd aangevallen, door de Hugenoten. De monniken olevan meer bouwvakkers en vechters dan monniken. In het begin van de 17e eeuw kwamen er nieuwe, echte kloosterlingen, die opnieuw aan het verbouwen en versieren sloegen. Intussen was de Mont een vesting geworden en de koning liet er belangrijke gevangenen opbergen. Er zaten al spoedig meer gevangenen dan monniken en bij de de Franse revolutie werd de Mont natuurlijk aangevallen en voor het eerst in de geschiedenis ook ingenomen. De gebouwen werden geplunderd en de kerk werd gevangenis voor 300 priesters die er hoeden moesten maken. De Mont Saint Michel bleef gevangenis. Er werden duizenden politieke gevangenen, krijgsgevangenen en gewone misdadigers opgesloten en ook gemarteld, totdat Napoleon III daar in 1863 een eind aan maakte. Die tijd leeft voort in het wassenbeeldenmuseum dat beroemde gevangenen in hun cellen laat zien, inclusief martelwerktuigen, als een ijzeren kooi uit de tijd van Lodewijk XI.

De kooi kon aan een ketting hangen en ging bewegen en ronddraaien zodra de gevangene zich bewoog. Daar is menig gevangene krankzinnig uitgekomen en dan was hij volgens de overlevering nog niet slecht af, want ettelijke gevangenen werden levend opgegeten door de ratten . . . De Montois, de bewoners van de Mont Saint Michel verdienen daar nu ook aan, door herinneringen uit die tijd te tonen. Het is allemaal de moeite waard en genoeg voor bespiegelingen op deze merkwaardige rots, die nu al sinds lang door een ruim twee kilometer lange dam verbonden is met het vasteland. De legers vreemdelingen naderen de rots over die dam en parkeren hun auto's op de harde zandbodem aan het einde van die dam, waar de politie in de zomer druk werk heeft om een chaos te voorkomen en de parkeerwachters om duidelijk te maken hoe laat de bezoekers hun wagens weg moeten halen. Want,

. . . de baai gevaarlijk: geregeld rolt een muur van water op Saint Michel af . . .

Rijkspolitie bewaakte goudmijn

Postcommandant ontving kostbare herinnering

door de adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

„De eigendom van eenen schat behoort aan denjenigen, die denzelven op zijn grond gevonden heeft. Indien de schat op den grond van een ander gevonden wordt, behoort den eenen helft aan den vinder, en den wederhelft aan den grondeigenaar. Men verstaat door eenen schat als zoodanig verborgene of begravenen zaak, waarop niemand zijn regt van

eigendom kan bewijzen en die door een louter toeval ontdekt is.”

Zelden zal de inhoud van art. 642 van het B.W. in Serooskerke zo vaak zijn besproken als in de eerste helft van dit jaar. In de pers is uitvoerig melding gemaakt van het vinden van een groot aantal gouden munten in het dorp op Walcheren; radio en tv bleven niet achter. Hoe is het mogelijk, vraagt men zich af in het dorp. Twee jaar geleden kocht de gemeente een huisje en een schuur aan de Dorpsstraat. De opstallen werden gesloopt en karrevrachten puin en afbraak werden weggebracht. Het terrein werd gelijk gemaakt en daarbij werd er ook veel aarde in het keldergat gestort.

Piet Christiaanse, een landbouwer, kreeg de grond van de gemeente in huur. Het kostte hem wat zwæet om nog enkele wagens puin weg te rijden voor hij de grond kon gaan bewerken en beplanten met prei.

Zijn vader G. Christiaanse (wethouder) hielp hem ijverig bij het schoffelen van de prei. Hij keek wel naar

beneden maar zag toch niets bijzonders. Op de eerste maandag van dit jaar was Piet Christiaanse met zijn knecht Adrie van de Broeke bezig met het uitspitten van de prei om die naar de veiling te brengen. Toen vonden ze enkele oude munten. Ze dachten dat het capsules van flessen waren en staken ze achteloos in hun zak. 's Middags vonden ze er nog meer. Ze bekeken de gevonden voorwerpen nog eens, ze keken elkaar aan en raadpleegden daarna een goudsmid. Hij kon hun vertellen dat de vondst bestond uit zuiver gouden munten die enige eeuwen geleden als wettig betaalmiddel dienden. Op die dag gingen de wenssen van enkele dagen tevoren: „Een gelukkig Nieuwjaar Piet!” reeds in vervulling.

Saint Michel

en dat is een uniek schouwspel: een keer of wat per maand komt tweemaal per etmaal een vloedgolf van 12 tot 14 meter hoog als een muur van water op de rots en de dam aanrollen. Dat kunt u nergens elders in Europa zien. Het optreden van de vloedgolf is onder meer afhankelijk van de maanstanden, maar men weet tevoren op welke dagen ze komen, dat is nauwkeurig berekend. Een wandeling op bij laag water uitgestrekte droogliggende gronden rond de rots is dan ook alleen verantwoord voor wie zich bij de VVV, bij de ingang van het stadje, op de hoogte heeft laten brengen. Trouwens de leiding van de campings La Baie du Mont Saint Michel (tel. 18) en de camping du Mont Saint Michel (tel. 33) vlak bij het begin van de dijk naar de rots, weten het ook wel. Zo is al met al een bezoek aan deze rots (speciaal buiten het seizoen, want in het seizoen is het er vol), een belevenis, voor wie 40 km meer naar het noorden heeft rondgedoeld in het koperslagersstadje Villedieu les Poëles en de naar de Aartsengel Michaël genoemde rots „meeneem” als attractie op een kalme reis naar Bretagne. Toegegeven; die rots kost een dag, maar het is een welbestede. En wat is een dag voor een boeiende rots, waaraan meer dan 1000 jaar lang anderen hun hele leven hebben besteed?

Bas den Oudsten

Munten bij de vleet !

De mannen lieten de prei de prei en begonnen koortsachtig de grond te doorzoeken naar nog meer gouden munten. De eerste dag vonden ze er

Ook de districtscommandant te Middelburg, de overste A. J. van Thiel, had veel belangstelling voor de vondsten. (Foto: Verkeersfotodienst R.P.)

Elf van de gouden munten. Geheel rechtsonder de oudste: een Nobel Hendrik VI (1422-1461).
 Foto: Gemeente Serooskerke.

ruim 200, de tweede dag hadden ze reeds 500 exemp'aren in hun bezit en de derde dag waren het er al 640. Ze zochten verder en bekeken systematisch elk schepje grond. In totaal is het aantal gestegen tot boven de duizend. Het zijn niet alleen oud-Hollandse munten maar er zijn er ook bij uit andere Europese landen. Keurig gesorteerd zijn ze nu veilig opgeborgen. Op gezag van de Prov. Zeeuwse Courant nemen we aan dat het onder andere rozenobe's, nobels, gouden ridders, gouden realen Philips II en Karel de Vijfde en dubloenen zijn. 't Is maar dat u het weet. Sommige moeten zeer zeldzaam zijn en dateren van het begin der 15e eeuw. Ze vertegenwoordigen dan ook een grote waarde.

Dr. H. Enno van Gelder, de directeur van het Kon. Prentenkabinet in Den Haag, een deskundige op dit gebied, bracht al spoedig een bezoek aan Serooskerke. Zijn eerste indruk was, dat de gevonden goudschat de belangrijkste is in deze eeuw. Uiteraard kon hij nog geen schatting maken over de tegenwoordige waarde. Destijds zal de waarde zo'n f10.000

hebben bedragen, een fortuin in die tijd. Wat de verzameling nu zal opbrengen bij verkoop? Men spreekt van vier ton. Of er nog meer munten in de grond verborgen zijn? Veel kunnen dat er niet meer zijn, daarvoor is de grond té nauwkeurig onderzocht. Dat de schat door „louter toeval" ontdekt is, is wel duidelijk. Wie de opbrengst moeten delen lijdt ook geen twijfel.

Veel belangstelling voor de goudmijn

Waarnemend burgemeester A. de Kam had het er ook druk mee. Het was een onverwachte meevaller voor zijn gemeente want zij heeft als eigenaresse van de grond, recht op de helft van de opbrengst. En dat in deze tijd van niet sluitende begrotingen en tekorten!

Het is te begrijpen, dat de schatgraverij een aardige afwisseling was in het dorp en veel belangstelling trok. Ook enige autoriteiten zijn een kijkje wezen nemen. Noch de groepscommandant te Westkapelle, de adjudant C. Westveer, noch de post-

commandant opper H. Leijten, behoeven een onderzoek in te stellen naar de man (of vrouw) die de gouden munten verborg. Misschien is het in oorlogstijd gebeurd.

Wel eiste het toezicht op de goudmijn in het dorp hun voortdurende aandacht. De pachter van de grond liet al spoedig een hek van zo'n twee meter hoog om het terrein plaatsen en enige sterke lampen aanbrengen om het kostbare stukje grond, waar het goud voor het oprapen lag, ook 's nachts goed in de gaten te kunnen houden. Natuurlijk ontbrak ook het bekende bordje: „Verboden toegang. Art. 461 W. v. Str." niet.

Intussen ging opper Leijten op alle mogelijke tijden van de dag en de nacht een kijkje nemen bij de goudmijn en reed de G.S.A. van Westkapelle vaker dan anders door het dorp. Welke groepscommandant heeft al eerder op het dienstrooster vermeld: Speciaal toezicht bij goudmijn?

Kostbaar geschenk voor postcommandant

Het was het gemeentebestuur van

Ook de Commissaris der Koningin in Zeeland, mr J. van Aartsen, kwam het wonder van Serooskerke zien.
V.l.n.r.: mr. Van Aartsen, burgemeester A. de Kam, de adjudant C. Westveer en vader en zoon Christiaanse.

(Foto: Prov. Zeeuwse Courant)

★

Serooskerke uiteraard niet ontgaan dat de opper Leijten zich heeft beijverd om het nodige toezicht te houden. Bij besluit van de gemeenteraad van mei j.l. kreeg hij (en enige anderen) als herinnering een halve gouden rijder toegewezen. Het muntstuk draagt als jaartal 1614. De waarde er van kan worden geschat op ongeveer f 600,—. Dit sympathieke gebaar van het gemeentebestuur wordt door opper Leijten bijzonder op prijs gesteld. Ook aan deze munt is duidelijk te zien dat het slaan van munten destijds met de hand geschiedde. De afwerking is minder nauwkeurig dan wij gewend zijn en de munten zijn dunner dan de onze. Een randschrift kon er daarom niet op worden aangebracht. Overigens is wel te zien dat er toen reeds zeer vakbekwame stempelmakers bestonden.

Wat opper Leijten met zijn munt gaat doen? „Ik denk dat ik hem als

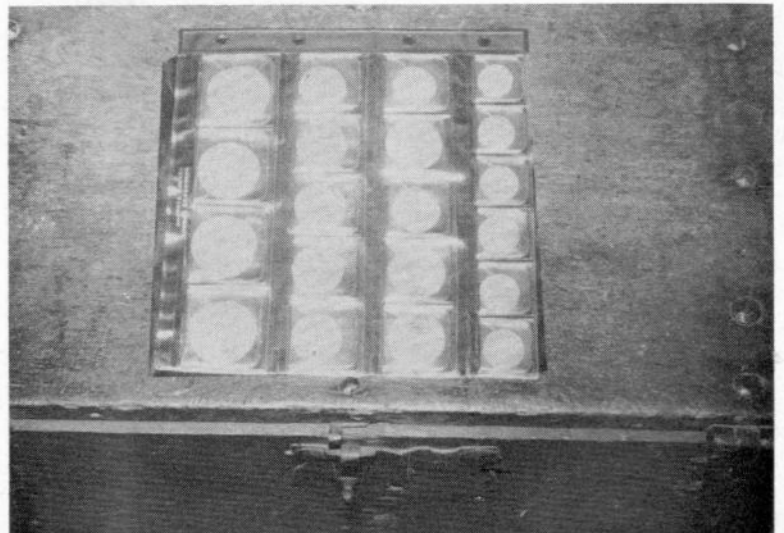
hanger aan een gouden ketting laat bevestigen, dan kan mijn vrouw hem dragen,” vertelde hij.

De gemeente (helpt van de opbrengst) is al bezig met de bouw van een instructiezwembad, dat allang op het verlanglijstje staat. Mogelijk zullen er ook wel enige munten naar Veere gaan waartoe Serooskerke gaat behoren na 1 juli als de herindeling van gemeenten op Walcheren een feit wordt. Men heeft daar nog wel meer voorwerpen die het kenmerk van oudheid dragen. Wat de andere helft van de opbrengst der munten betreft: vader en zoon Christiaanse en hun knecht hebben elk hun eigen plannen om

het geld zo goed mogelijk te besteden.

Dezer dagen is Serooskerke weer in het nieuws gekomen. Het is gebleken dat er bij de sloop van de woning ook reeds enkele munten zijn gevonden en in de handel gekomen. Het zouden er ruim honderd zijn. De rijksrecherche heeft een onderzoek ingesteld, want nog altijd is er dat artikel 642 van het burgerlijk wetboek . . .

Elke middag is er in het gemeentehuis van Serooskerke gelegenheid enige van de gevonden munten te bezichtigen. Na 1 juli — de datum van de herindeling van gemeenten op Walcheren — zullen ze wel ergens anders te bezichtigen zijn. Dat kan men u dan wel vertellen in het gebouw, dat nu gemeentehuis is en *dan* groepsbureau van de nieuwe geformeerde groep Veere der rijks-politie . . .

★
Een plastic map
met 20 munten.
Waarde naar schatting
15.000 gulden

(Foto: Verkeersfotodienst R.P.)

„Rondvaarten“
door de
Amsterdamsse wateren.

Foto: Techn. Recherche Amsterdam

Uitstekend samenspel van rijks- en gemeentepolitie bij „troebelen“ in Amsterdam

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Bewondering voor moed en zelfbeheersing

De gebeurtenissen in Amsterdam, waarop we uiteraard in het Korpsblad niet nader ingaan, zijn er oorzaak van, dat het Korps Rijkspolitie opnieuw zijn devies in de praktijk heeft bewezen. De aanleiding op zichzelf mag dan betreurenswaardig zijn, verheugend voor het Korps is de constatering van het feit, dat zowel op de plichtsbetrachting als de paraatheid van de Korpsleden ook onder moeilijke omstandigheden kan worden gerekend.

ALARM

Toen op 16 juni de Algemeen Inspecteur, in opdracht van de Minister van Justitie, het Korps in alarmtoestand bracht, had zich voor een zestigtal personeelsleden uit de districten Alkmaar, Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Leiden, reeds een aantal spannende gebeurtenissen afgespeeld. Het alarm, waarbij tevens alle ME-pelotons naar Amster-

dam werden gecommandeerd, overviel de rijkspolitieambtenaren op alle mogelijk denkbare plaatsen. Thuis, op patrouille, op het sportveld (in Hengelo waren juist de korpsvolleybalkampioenschappen aan de gang), maar ook op verlof of gewoon maar een dagje uit. Men zal zich herinneren, dat omstreeks drie uur in de middag de alarmbevelen doorkwamen en als we hier nu onthullen, dat tussen tien en half elf 's avonds de stoet GSA's uit geheel Nederland, gevuld met praktisch geheel complete ME-pelotons, zich bij het Euromotel aan de grens van Amsterdam formeerde, dan blijkt hier toch wel duidelijk de paraatheid van de ME uit. De enkele absentes waren grotendeels het gevolg van vacatures. In rond zeven uur „gemobiliseerd“ en gereed voor actie.

Het enthousiasme waarmee de ME'ers hun taak uitvoerden komt goed tot uitdrukking in de ver-

melding van een aantal gebeurtenissen, die een greep zijn uit vele. De wachtmeester 1e kl. J. Rijnsburger van de groep Wierden was met zijn gezin op vakantie in Amstelveen, toen hem de oproep bereikte. Telefonisch meldde hij zijn pelotonscommandant, dat hij zich linea recta naar Amsterdam zou begeven. Op zijn verzoek pleegden collega's in zijn woning een „kraakje“ en namen zijn plunjezak mee naar de hoofdstad . . .

De opperwachtmeester J. A. v. d. Wijk, plaatsvervangend groepscommandant te Steenwijkerwold, zat op Ameland. Op het nippertje kon hij nog de boot van zes uur naar het vasteland halen. Mét zijn collega's kwam hij in Amsterdam aan. De wachtmeester S. Drent van de groep Vriezenveen zou juist in ondertrouw gaan, maar hij verzeele, nog altijd als vrijgezel, in Amsterdam en de kapitein W. D. Lanting, toegevoegd officier in het district Dordrecht, ontworstelde zich moeizaam aan de Zeeuwse stromen en

kwam tijdig in Amsterdam weer boven.

Terwijl in geheel Nederland een klein legertje rijkspoliticambtenaren zich opmaakte voor de „mars naar het kapitol”, worstelde in de hoofdstad de territoriale inspectie van het ressort Amsterdam met het probleem, hoe dit legertje onder te brengen en te „entertainen”. Vraag niet hoeveel zweetdruppels ook dit heeft gekost. Men is er uiteindelijk, vooral ook dankzij de steun, de hulp en de medewerking van de Koninklijke Marine in geslaagd. In het Marine-établissement op Katenburg werden 306 man ondergebracht, waarbij direct moet worden aangetekend, dat deze ten opzichte van de 208 rijkspolitieambtenaren die op „nummer 110” in de Sarphatistraat een onderdak vonden, toch wel bevoorrecht waren. Toen we daar op maandag 20 juni een kijkje gingen nemen, verwachtten we in de akelige hoge, kale en lege gangen elk moment op hellebaardiers te zullen stuiten. Desondanks was de stemming bij de daar gelegerde pelotons uit de districten Maastricht en Roermond uitstekend. De goede stemming viel trouwens overal elders eveneens waar te nemen. Men toonde begrip voor de moeilijkheden en had de grootste waardering voor de wijze waarop de Koninklijke Marine voor de in-

wendige mens zorgde. Heeft niet eens een groot veldheer gezegd dat de weg naar het hart bij de soldaat door de maag leidt? En waarom bij de politiemans dan niet, vragen wij? De Koninklijke Marine deed echter nog veel meer. Dag en nacht stond de verbindingsofficier tussen Marine en Rijkspolitie, de kapitein der mariniers W. J. I. van Breukelen, klaar om eventuele moeilijkheden tot een oplossing te brengen. Er werden kerkdiensten en filmvoorstellingen voor het politiepersoneel georganiseerd en dagelijks maakten zogenaamde communicatievaartuigen van de Marine „rondvaarten” door de Amsterdamse havens en grachten. Ook de gemeente Amsterdam deed veel, om het geconsigneerde personeel de nodige ontspanning te bezorgen. Er stonden bezoeken op het programma aan Artis en het Rijksmuseum, terwijl in Tuschinski en City bioscoopvoorstellingen konden worden bezocht. Ook werden vrijkaarten verstrekt voor het in Amsterdam verblijvende circus Heros. Men dient uit dit alles echter niet de conclusie te trekken, dat de rijkspolitie uitsluitend voor sightseeing en ontspanning naar Amsterdam was gekomen. Wel om er de nodige ontspanning te brengen. De 18 ME-pelotons deden dagelijks o.a. van 8-17.00 uur en van

Geen hellebaardiers, maar kaartende R.P.-ambtenaren in de kazerne aan de Sarphatistraat no. 110.

Foto: Techn. Recherche Amsterdam

17.00-2.00 uur dienst bij de afdelingen Mosplein, Linnaeusstraat, Pieter Aertzstraat, Overtoom en Lod. van Dijsselstraat, van de gemeentepolitie. Zij verrichtten zogenaamde steun-surveillances; enkele pelotons waren op dezelfde tijdstippen ingedeeld op het hoofdbureau; en andere lagen in reserve steeds paraat op het Marine-établissement, terwijl dagelijks 1 peloton was belast met bewakings- en corveediensten. De pelotons uit de districten Zwolle, Breda en Roermond, waren op de avond van de kamerdebatten, toen zich in de binnenstad ongeregeldeheden voordeden, betrokken bij de hermetische afsluiting van dit stadsdeel, waarna bijv. het peloton Roermond na terugkeer in de kazerne om 00.15 uur voor de 24.00 uur bewaking van de legeringsplaatsen werd ingezet. De leiding van het rijkspolitie-detachment was gevestigd in het Provoosthuis op het Marine-établissement. Als commandant van het detachment trad op de overste G. J. Botterweg, toegevoegd hoofdofficier bij de territoriale inspectie in het ressort Amsterdam, terzijde gestaan door de kapiteins J. Schouten, W. D. Lanting, W. Schaafsma en J. A. H. Stokreef, terwijl de jonge officieren, naast hun functie als commandant van een ME-peloton, bij toerbeurt 12-urige diensten liepen als officieren van dienst. Bepaald indrukwekkend was de wij-

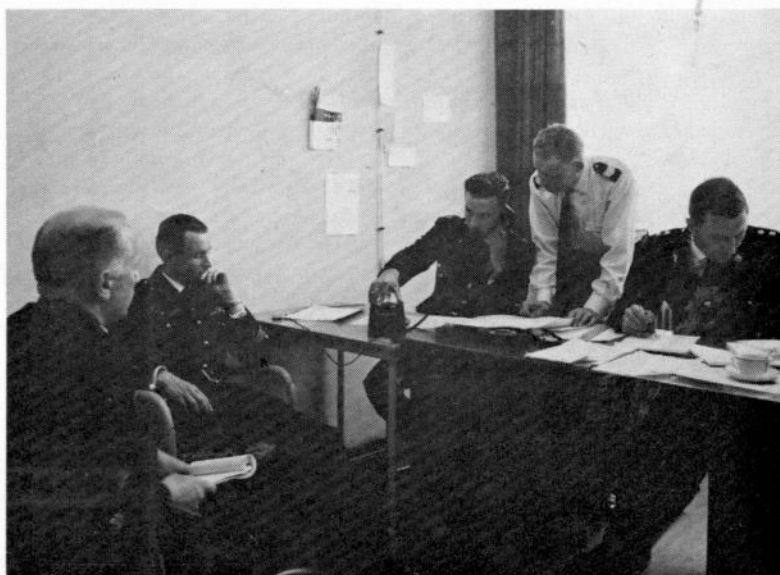
De Kon. Marechaussee had de ruiten van de busjes met rasters afgeschermd. Ook iets voor de G.S.A.? De directeur-generaal, mr F. A. Groeninx van Zoelen, toont er alle belangstelling voor. Naast de directeur-generaal de kazernecommandant, kapitein ter zee A. de Jong. Verder op de foto nog de det-cdt. overste G. J. Botterweg en een adjudant van de Kon. Marechaussee.

Foto: Techn. Recherche Amsterdam

ze waarop het detachement op de avond van de zestiende juni Amsterdam binnentrok. Met „zwaaiende“ blauwe lampen werd de GSA-colonne door personeel van de verkeersgroep Amsterdam door de stad naar de plaatsen van bestemming gebracht. Over het optreden van de verkeers-collega's hoorden we unaniem lofuitingen. Niets was hen teveel. Er waren er zelfs bij, die praktisch gesproken met geen stok naar huis te krijgen waren. Voor het machtsvertoon bestond uiteraard grote belangstelling. Opvallend was daarbij het medeleven en de sympathie van het overgrote deel van de Amsterdamse bevolking voor de rijkspolitie-assistentie. De samenwerking tussen de Amsterdamse gemeentepolitie en de rijkspolitie was van meet af aan voortreffelijk. Gemeentepolitieambtenaren fungeerden als gidsen, terwijl de voertuigen van de rijkspolitie werden uitgerust met speciale kristallen, die communicatie met het hoofdbureau en de wagens van de gemeentepolitie mogelijk maakten. Kortom, de gehele inpassing van de rijkspolitie in het gemeentelijk politieapparaat verliep uitstekend. Aan beide zijden gaf men blijk van een gedisciplineerde dienstopvatting, vertelde ons de kapitein Stokreef, die als verbindingsofficier tussen rijks- en gemeentepolitie optrad.

HET EERSTE UUR

Bleven de op 16 juni ingezette ME-pelotons, met uitzondering van het reeds gememoreerde optreden van de pelotons uit de districten

De kapitein der mariniers W. J. I. van Breukelen was steeds op het „hoofdkwartier“ in het Provoosthuis te vinden.

Foto: Techn. Recherche Amsterdam

Zwolle, Breda en Roermond, van daadwerkelijk optreden bij woelingen verschoond, anders was dat met de manschappen uit de districten Alkmaar en Amsterdam, later aangevuld met personeel uit Leiden, Utrecht en Den Haag, die op 28 mei aan de Amsterdamse gemeentepolitie werden toegevoegd. Het personeel van het district Amsterdam werd later teruggenomen, doch bleef paraat.

„Ik heb,” zo zei de kapitein Stokreef, „de grootste bewondering voor de moed en de zelfbeheersing welke deze mensen aan de dag hebben gelegd. Geen moment, zelfs niet onder de hagelbuien van stenen, waarbij ik niet aarzel van direct

levensgevaar te spreken, wankelden zij of verloren hun zelfbeheersing. Ik heb bewondering voor de adjudanten K. de Boer, J. Schoonoord en C. Mondria, die hier mede de eerste stoten moesten opvangen. Deze mensen moesten het stellen zonder ME-uitrusting. Zij vochten met inderhaast door de gemeentepolitie ter beschikking gestelde helmen en verdere uitrustingsstukken. De verzorging in hotels was prima, maar de diensten die ze moesten uitvoeren eisten alles van hun krachten. Om een voorbeeld te geven. Van maandag 13 juni, acht uur 's avonds tot 14 juni half vijf 's morgens ingezet, vervolgens geconsigneerd in de hotels tot kwart voor twaalf, weer uitgerukt en verder praktisch in touw gebleven tot 15 juni, drie uur in de morgen.”

Een gedeelte van het personeel was belast met de permanente bewaking van ambassades, consulaten en ambtswoningen. Helaas bleven ook verwondingen niet uit. De kapitein J. Vermeulen en de wachtmeester H. J. Evers van het district Den Haag; de wachtmeester N. A. Blom van het district Leiden en de wachtmeester J. de Leeuw van het district Alkmaar werden min of meer ernstig getroffen. We menen namens het gehele Korps te mogen spreken, als we de gewonde collega's, ook die van de gemeen-

(vervolg op pag. 22)

Per tankauto werden de G.S.A.'s op het terrein van het Marine-etablissement van brandstof voorzien.

Foto: Owmr. J. J. H. van Aerssen.

U spreekt met de Rijkspolitie

Vele honderden scholieren spraken in deze dagen met de rijkspolitie. Hier op de R.K. ULO te Middenmeer, waar de wmr. 1e kl. H. Benedick — één van de ruim 50 voorlichtingsambtenaren — de wervingsfilm „U spreekt met de Rijkspolitie“ draait. Naast hem de hoofdagent W. Pepping van de gemeentepolitie Den Helder.

. . . Sal k'm d'r

Een vertegenwoordiger in breuk- en andere banden botste in een onoverzichtelijke bocht, tijdens een inhaalmanoeuvre bij dichte mist tegen een langs de weg staande boom. Niet tegen zo maar een doodgewoon gemeenteberkje of- dennetje, maar tegen een eik van Rijkswaterstaat, met een middel waaromheen een dorpskleuterklasje nauwelijks gearmd kon dansen. Het wagentje zat om zo te zeggen vakkundig in elkaar en de bestuurder niet minder. Met wat gebroken botten, een rammel inwendige kneuzingen en een klein (high) gaatje in zijn voorhoofd nam hij van de crash een overstapje in een ambulance. Op zijn last mochten we de restanten die tegen de Rijks-eik plakten laten opruimen.

Als de patiënt dat nog kan zeggen valt het persoonlijke leed nogal ince en zijn de verbalisanten altijd van een hoop ellende af. De wielen lagen in een nabijgelegen aardappelveld en de rest kon alleen nog een aardige kilo-prijs opbrengen. Mobilofonisch kregen de opper en ik de vererende opdracht om het z.g. „T-O“ te doen.

„T-O's“ doen is mijn meest geliefde bezigheid niet en het systeem van twee-hoofdendienst bij ons Korps is in zo'n geval heel prettig. Omdat de „landgroepers“ altijd heel veel van „het verkeer“ verwachten, camoufleer ik mijn technische kennis altijd met onmiddellijk onder het vehikel te kijken. Dat heeft het voordeel dat je niks ziet, maar de landgroepers en het publiek zien altijd minder. Komt het publiek wat al te nieuwsgierig opdringen dan kun je het „in het belang van de veiligheid van het verkeer“ vlug weggagen en meent een landgroeper zich geroepen om er ook eens onder te kijken dan kun je vlug opstaan en zeggen: „Ik heb het al gezien“. Meestal mompelt het publiek dan ook: „Ze hebben het al gezien“. Als je dat een paar jaar zo doet twijfelt niemand aan de technische kennis. De opper is mijn vriend, als er niemand bij is zeg ik gewoon Piet, anders niet, want dat schaadt de hiërarchie. Wij zijn vrienden ge-

effe afslingere? . . .

door de wachtmeesters 1e klas
A. J. JORNA en A. J. WILLEMS te Roermond

worden nadat bleek dat we bijzonder secuur zijn. Technisch mag ik dan wel eens een steek laten vallen, de rest van het teamwork is subliem. En omdat het opviel dat de opper diezelfde deugd had zijn we vrienden geworden. Daar heeft in ons district niemand bezwaar tegen.

Nadat we bij aankomst vastgesteld hadden dat hier een aanrijding had plaats gevonden en ik het gebruikelijke lage werk gedaan had (in dit geval was er echt niks te zien want er waren geen wielen meer), meende de opper dat alleen maar een takelwagen uitkomst kon brengen. Dat hadden de „landgroepers” ook al vastgesteld, zodat ons een nadere explicatie over dit gewenste hulpmiddel gespaard bleef. De takel was zelfs al besteld, zodat we een z.g. wachtende houding aannamen, dit tot grote teleurstelling van het publiek, dat bij onze aankomst onmiddellijk actie verwachtte. Na „enig” wachten, waarbij wij wel vijf sigaretten hadden kunnen roken, was de „bergingsploeg” er al: een wagentje nog lichter dan het verkreukelde geval tegen de boom, met als hulpmiddel een dolly. Dolly's zijn prachtdingen. Behalve als ze iets moeten versjouwen waarvan de wielen — zoals gezegd — in een

aardappelveld liggen. Toen na enig gewurm ook nog bleek dat de z.g. takelauto niet de nodige p.k.'s bezat om de schroothoop van de boom te trekken voelden we ons met deze bergingsploeg genomen.

Het verkeer dat even opgehouden was om de bergings-expeditie de gelegenheid te geven haar kunnen te tonen, mocht weer doorrijden. In de stoet die voorbijtrok zat menigeen meewarig het hoofd te schudden. Er reed echter een vrachtautootje in mee, waarvan we er niet veel meer zien. Een z.g. 1½ tonnetje, met houten laadbak en bestuurd door een chauffeur, die ieder actief politiemans onmiddellijk naar het opsporingsregister doet grijpen. Wat oud ijzer rammelde op zijn laadbak en verder was het allemaal maar „la-la”. Terwijl hij onze mislukte actie voorbereed en gadesloeg riep hij vanuit zijn kajuit in onvervalst Amsterdams: „Sal ik 'm is effe dr'af slingere?” Het voorstel kwam er met zoveel kracht uit, dat we aan het aantal p.k.'s van zijn eveneens op jaren zijnde auto niet meer durfden te twijfeien. Voordat we ja of nee gezegd hadden zette de Mokumer zijn „slee” al achteruit en kwam hij met een beroeste sleepkabel naar de tegen de boom plakkende ongeluksauto.

„Pik jij de andere kant effe,” zei hij heel oneerbiedig tegen mijn vriend Piet, die per slot van zaken voor hem toch altijd opper was.

„Ik kijk wel uit,” zei de opper, daarbij meewarig naar het oud-ijzerwagentje kijkend. „Bind 'm zelf maar vast”.

Die taak nam de Amsterdamer er zonder enig bezwaar wel bij. Met een elegantie van heb ik jouw daar wurmde hij de kabel om de laadbak en stapte hij in zijn vehikel, daarbij gebarend dat we moesten opletten, want nu ging het gebeuren. De opper gaf aanwijzingen, beduidend dat hij langzaam-aan moest doen. De Mokumer die met zijn harige en naakte borst uit de cabine hing volgde tot zover alle aanwijzingen secuur op, tot hij voelde dat de kabel gespannen was. Met een ongecommandeerde ruk ging hij nog een meter verder, waarbij wij tot onze grote schrik zagen dat de houten laadbak doormidden scheurde. „Stop, stop” . . . riep de opper bezwerend.

„Zittie los?”, vroeg de remplaceant-takelmachinist vol vuur.

„Ja,” riep de opper.

Maar zonder dat hem hiervoor een commando van het bevoegd gezag gegeven was, gaf de chauffeur middels gaspedaal en koppeling van zijn voertuig nog een fikse ruk, waarbij de hele lading frames, oude fornuizen en badkuipen via het chassis op straat kletterden. We stonden als aan de grond genageld, bij de ravage. Een schroothoop tegen de boom en de ander midden op de rijbaan, met daaroverheen een auto waarvan de laadbak vakkundig doormidden gemold was. De hulpvaardige Mokumer, het leed ziende gaf een serie uitdrukkingen weg, die zich niet lenen voor weergave in dit blad. Het verhaal kan daarom verkort worden. Het schroot van beide partijen werd op één hoop geveegd en de afdoening werd door de eerst aanwezige takelfirma op prettige wijze geregeld. De opper zei tijdens de terugreis maar steeds één ding. „Wat ben ik blij dat ik die kabel niet vastgemaakt heb.”

Ruim terzijde van de Groene Kustweg (VI)

Veelkleurig toeristisch avontuur tussen Skagen en Mandö

Zandkevers en klinten, bloemen voor Kaj Munk

Met „zandkevers“ naar de ontmoeting tussen Skagerrak en Kattegat.

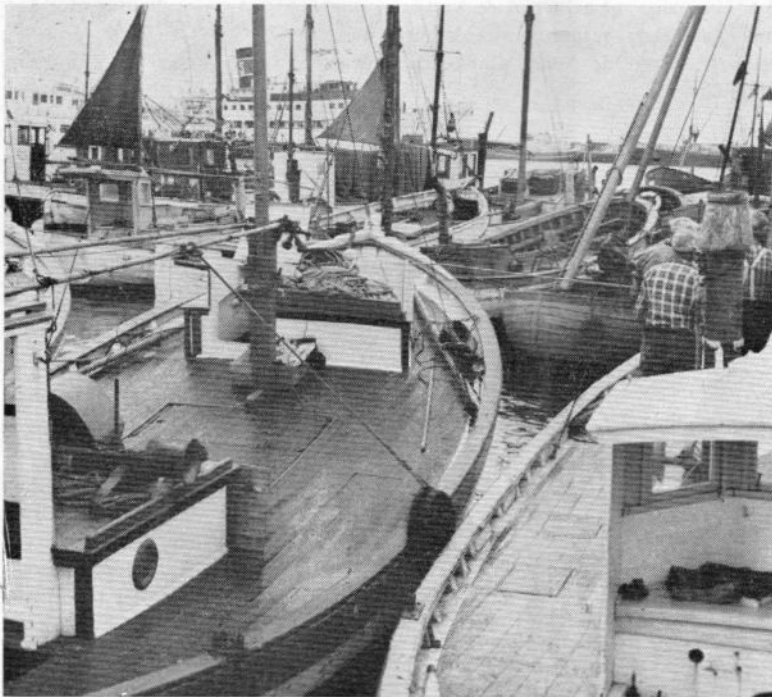
Langs de Groene Kustweg, te beginnen bij het uiterste noordelijke puntje boven Skagen en verder langs de hele kust van Jutiand en Sleeswijk-Holstein, ligt nog een mooi stuk toeristisch avontuur, een groot aantal mogelijkheden voor een ontdekkingsstocht-op-eigen-houtje, al is hulp van derden er soms onontbeerlijk bij. Ten noorden van Skagen, nog boven Skagen Fjur, de vuurtoren die de paal met vuurpot in de nabijheid tot geschiedenis maakte,

ligt de wilde zandvlakte van Greenen, die uitloopt in zee, kilometers verder.

Wie de witschuimende ontmoeting tussen Skagerrak en Kattegat wil zien hoeft evenwel niet moeizaam door het mulle zand te baggeren. Er staan vreemde voertuigen klaar, de Sandormen, hetgeen zoiets als zandkevers betekent. Tweewielige giazen kasten, aan de voorkant rustend op een zware tractor en die zwaar rondkend door het zand keveren, bren-

gen de bezoeker naar het uiterste noordelijke puntje, het laatste stuk zandig strand, dat bij harde wind woest woedt besprongen door de zee. Dat is het eerste avontuur langs Jutlands westkust, andere belevenissen van de eerste orde liggen niet ver naar het zuiden. Even beneden Hirtshals liggen de steile lemige kustformaties van Rubjerg Knude, nog verder zuidelijk de Bulbjerg Klint of halverwege de Deense westkust de steile kust van Bovbjerg, allemaal plaatsen waar klimpartijen mogelijk zijn langs de glibberige formaties naar beneden of aan de voet op de rand van land en water. Maar, tussen Rubjerg Knude en de Bulbjerg Klint ligt ook nog de strandweg van Lökken in het noorden, naar Blokhuis, tweëntwintig kilometer strand, die de vreemdeling met de auto mag berijden, hetgeen een unieke belevenis en tegelijk een spannende zaak is, want die strandweg is geen weg; alleen maar strand, compleet met vissersscheepjes op het droge en ook compleet met kleine prieden en ondiepe slenkjes.

En, wie bijvoorbeeld op het strand wandelend, naar boven kijkt, ziet daar de koeien grazen, want waar boven het weiland ophoudt, ligt beneden het strand. Wat meer landinwaarts liggen de fjorden, de moerassen, de schilderachtige stadjes, de schiereilanden zonder mensen en soms regelt de natuur de verdere route, zoals zuidelijk van Ringkøbing, waar een halve binnenzee de toerist naar het westen dwingt

Frederikshaven is één van de vele schilderachtige en levendige havens in dit land.

over een smalle landtong, waarop behalve voor een fraaie weg ook nog (bij Hvide Sande) plaats is voor een paar schilderachtige scheepswerfjes.

Sommigen zeggen dat Denemarken saai is, een kruising tussen zuid-Limburg en Drente en dan aan zee maar zonder veel leven. Het tegendeel is waar. Overal liggen de verrassende mogelijkheden, langs het Hennestrand of Blaavands Huk voor de baders, meer landinwaarts voor de liefhebbers van bos en hei. In het wijde landschap boven Esbjerg staat ook het kerkje van Vedersø, het laatste kerkje waarin Kaj Munk preekte, waar hij van de beschilderde preekstoel harde waarheden zei tot zijn gemeente en waar nu zijn vroegere gemeenteleden bloemen brengen bij een gedenksteen waar alleen zijn naam op staat. Uit Esbjerg vertrekken schepen voor reizen op alle zeven zeeën, maar daar vertrekt ook de veerboot naar het toeristeneiland Fanø dat iets mondains heeft. Voor fervente rustzoekers is het zaak in Esbjerg vis te eten en nog wat verder naar het zuiden te reizen, zij het niet zozeer voor een bezoek aan de ooievaarstad Ribe, hozeer die ook de moeite waard is, als wel om bij Ribe een van de merkwaardigste toeristische avonturen van dit land te beginnen, een avontuur over de zeebodem . . .

Iets ten zuiden van Ribe, aan de westkust van Denemarken stuitte ik toevallig op een merkwaardig richtingbord, dat in de richting van de zee wees: „Ebbevej Mandø”, stond er op. Voor de kust strekte zich een oneffen baan uit op het harde zand, waarover het laatste water van de vloed nog wegliep, een baan, gemarkeerd met bosjes stro en takken. Op sommige plaatsen bleef het water hardnekkig staan. Aan de horizon was land te zien, dat het eiland Mandø moest zijn. Toen verscheen het merkwaardige voertuig over de dijk; een tractor, met daarachter een hok op wielen, een hok met kleine ramen, waarachter een paar mensen zaten. De chauffeur zat in een cabine, die op de tractor was gebouwd van zeildoek en wrakhout. Hij stopte en zo begon mijn tocht naar Mandø, over de oneffen ebbeweg, die hier en daar meer water dan weg was. Van de andere kant kwam een vrachtauto, die voorraad naar het eiland had gebracht, een man op sokken deed de overtocht op de fiets. Niemand zei iets in het op de hoge wielen schokkende hok, dat kennelijk toch aanspraak maakte op de status van openbaar vervoermiddel, gezien de teksten „niet roken” en op

Ebweg naar Mandø.

een zijdeur „reserve-uitgang”, alsmede de aankondiging dat ingeval van ongelukken slechts aansprakelijkheid bestond tot een bedrag van ten hoogste 120.000 Deense Kronen, hetgeen niet veel is voor een stuk of zes passagiers.

En toch is die tractor met passagiers-aanhanger de officiële verbinding met het eiland Mandø, waarop 150 mensen leven van landbouw, vee-

Mandø ebbevej 2

★
Strandweg tussen
Blokhus en Lökken

teelt en van een handvol badgasten. Tien kilometer ver ronkte de trekker over de zeebodem, vóór chauffeur Hans Bennedsen het eiland op reed, langs een enkele boerderij tot in het dorpje. Hij stopte bij de Mandø Kro, iemand stapte uit. Hij reed nog een paar honderd meter verder, tot voorbij het schilderachtige kerkje met de klokkestoel, waar hij stopte bij een zomerhuis. De andere passagiers stapten uit. Het was nog in de voormiddag. Hans Bennedsen keek mij vragend aan en informeerde: „Waar moet u zijn?” „Nergens,” zei ik, „het eiland bekijken en dan over een paar uur weer terug.” „Morgen,” zei hij kort maar duidelijk. Maar na enig heen en weer gepraat bleek hij bereid tot een extra rit bij het volgende laag water, ver-

★
 Niet alle bewoners
 van Mandø worden
 tenslotte bij dit
 kerkje begraven;
 sommige worden
 naar zee gebracht.

trek om één uur 's nachts . . .
 Mandø is een vrij vlak en vrij kaal
 eiland, dat van het hoogste duin
 bijna in een oogopslag helemaal te
 overzien is. Het ligt een beetje achter
 de andere eilanden, een beetje
 verscholen voor golfs.ag. Branding
 staat er niet op de kust waarin het
 water rustig op en neergaat met de
 getijden en hier en daar inhammen
 uitschuurt. In de duinen is geen
 sterveling, in het dorp spelen een
 paar kinderen, een boerenkar schok-
 kert over hobbelkeien, alsof tijd geen
 rol speelt op Mandø. En, tijd speelt
 ook geen rol, hoogstens in verband
 met de getijden, die de verbinding
 met de tractor bepalen. Behalve het
 krijsen van zeevogels en het ruisen
 van de zee is er niets te horen.
 Op Mandø hoort de bezoeker hoog-
 stens het geluid van zijn eigen voet-

stap. Er is geen motorgeronk, geen
 benzinestank. De mensen van Mandø
 leven onaangedaan, ongedreven. Ze
 worden begraven bij het kerkje of
 nog in zee. In de Kro van de familie
 Poulsen is desnoods een kamer be-
 schikbaar in het hoogseizoen. De
 winkelier van het dorp vertelde mij
 trots, dat er verleden jaar in de
 maand juli 100 gasten op het eiland
 zijn geweest. Bij Poulsen eet iede-
 ren Deens en er is gebak uit eigen
 keuken. Er rinkelt geen telefoon,
 hoogstens is er het geluid van de
 koffiemolen en 's avonds kwamen er
 per ongeluk een paar flarden rock
 and roll uit de radio, maar het
 klonk als een ontwijding.

Om half één 's nachts verscheen Hans
 Bennedsen. Het was begonnen te
 regenen, flarden mist namen de rook-
 wolken uit de uitlaatpijp van de

tractor mee, terwijl wij de „ebbevej”
 tegemoet reden en zee in doken, nu
 in de cabine van plankjes op de
 losse tractor. In de stralenkrans van
 de koplampen vloeiende ribbelend
 water weg. Er stond meer water dan
 Hans Bennedsen had verwacht. De
 wind hield het afvloeien tegen. Hans
 trok rimpels in zijn voorhoofd en
 tuurde de duisternis in. De wielen
 van de tractor zakten wat meer weg
 en wentelden wat moeizaam door
 dieper water, dat onder tegen de
 cabine spatte en soms door de na-
 den in de planken kwam. Achter
 ons werden langzaam de spaarzame
 lichten van Mandø vager. Het leek
 soms of we regelrecht naar zee reden.
 De lichten van Sönderho schenen
 dichterbij te komen. De tractor
 stootte over keien, Hans koos een
 lagere versnelling, de motor gierde
 en in de versnellingsbak was een la-
 waai alsof er een kist met losse bou-
 ten werd geschud, alsof de kamwie-
 len elk ogenblik door de vloer van
 de nu angstig krakende cabine zou-
 den komen. Hans Bennedsen zei
 geen woord, hij kent trouwens ook
 maar een paar woorden Engels en
 Duits en spreekt verder alleen Deens,
 illustrerend met handen en voeten.
 Het was een ietwat angstig avon-
 tuur over de zeebodem. Het regenen
 hield op. In het licht van de kop-
 lampen verschenen bakens van tak-
 ken met bosjes stro er in gebonden,
 het water werd ondieper, het avon-
 tuur plezieriger. In het lamplicht
 waren in het heldere water schol-
 len en zeesterren te zien, die vlucht-
 ten, met het wegvloeiende water
 mee, in de richting van Mandø, in
 een uniek schouwspel voor twee
 mensen van wie de chauffeur het
 nauwelijks zag.

Tegen twee uur bereikten we feil-
 loos het vasteland. Hans Bennedsen
 schreef aan de voet van de dijk in
 het licht van de koplampen de reke-
 ning op een kartonnetje: Nacht 35.00
 Kronen, Dag 000. Hij had het zelf
 ook een mooi avontuur gevonden,
 voor de dagrit wilde hij niets heb-
 ben. Hij wees op de drie nullen en
 zei: „I give to you . . .”
 Toen vertrok hij, terug naar zijn
 eiland, over de ebbeweg, over de
 zeebodem met het laatste wegvloei-
 ende water in de richting van Man-
 dø.

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

★
 . . . officieel
 vervoermiddel . . .

Aanvullende kaderopleiding van groot belang voor cursist en korps

door de wachtmeester te kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Na 12 vormingscursussen voor groepscommandanten zijn in Arnhem de vormingscursussen voor opperwachtmeesters en de aanvullende kaderopleiding op gang gekomen. Dat het „aanvullende” in de naaste toekomst zal vervallen en „kadercursus” overblijft staat als een paal boven water.

De rijkspolitie kan zich verheugen in de primeur van deze kaderop-

leiding. Het doel van de kadercursus is een mentale- en praktische voorbereiding voor de kaderrangen c.q. functies, waarbij ook de lichamelijke vorming niet wordt vergeten. De mentale vorming houdt onder meer in, een bezinning op de politietoekoms en een verdieping in de achtergronden van de mens en de omstandigheden waaronder deze mens met de politietoekoms in aanraking komt. Kennis van de mens, zowel zelfkennis als kennis, belangstelling en begrip voor de medemens. In het bedrijfsleven waar produktie op de eerste plaats komt, was men zich reeds langer bewust van de waarde van kadercursussen. Bij de politie waar produktie (eigenlijk) niet prevaleert is de cursus nog een novum, doch deze noviteit krijgt reeds gestalte en zal langzaam maar zeker een begrip worden.

Twee maanden — beter klinkt: máár acht weken — duurt de aanvullende kaderopleiding in Arnhem. Het lijkt een lange onoverzienbare tijd wanneer men er voor staat: 2 maanden uit de veilige haven van het gezin, of twee maanden uit de vertrouwde omgeving van de werkring. Wat lijkt het een zee van tijd, maar wat vliegen deze maanden om. Het meest frappante van de hele kadercursus is, dat men pas het gemis aan kadervorming ontdekt zodra men de kadercursus doorlopen heeft, zo heb ik ervaren.

De onderwerpen die op de cursus besproken worden, zijn uitgezocht en aangepast aan het doel van de kadervorming. Drs. W. Wybenga, psycholoog, behandelde op de hem eigen wijze het onderwerp mensenkennis. De delen „Hoe komt het dat we zijn zoals we zijn” en „Waarom doen we wat we doen” werden op sublieme wijze gebracht. Hier sprak de wetenschapsman en de practicus.

Wanneer men niet bekend is met het menselijk gedrag zal men er ook niet tegen kunnen optreden en dit optreden zal dan meestal subjectief en geforceerd zijn. Het intuïtief juist handelen bij een menselijke gedraging is slechts aan weinigen gegeven. Mensenkennis is daarom van eminent belang. Rijst natuurlijk meteen de vraag: „Hoe komt een politiemans aan mensenkennis?” of beter is misschien de vraag „Hoe leert men mensen kennen?”. Deze vragen zijn te moeilijk om á bout portant te beantwoorden, echter ze zijn de moeite van het overdenken waard. Zelfkennis en omgang met mensen, het bekijken en de ervaring zijn enkele stappen in de goede richting. De politiemans die dagelijks toch met vele mensen omgaat kan, indien hij de belangstelling heeft, gratis ervaring opdoen. Immers hij krijgt op zijn dagelijkse ronde te maken met het individu en de massa, met volwassenen en de jeugd.

Jeugdzaken en jeugdcriminaliteit

Dat een politiemans een groot gedeelte van zijn diensttijd te maken heeft met de jeugd behoeft geen nader betoog. De eerste dag van de cursus bij de introductie door de kapitein H. van Laar, de adjudant C. A. Blommesteijn en de opperwachtmeester E. de Kruif kwamen verscheidene cursisten met de wens naar voren iets meer te weten van de jeugd, jeugdcriminaliteit en de problemen omtrent de jeugd waarmee zij in de dienst te maken hadden. We waren toen nog niet op de hoogte van de te behandelen zaken.

Het onderwerp jeugdzaken werd gebracht door mej. mr M. A. Dijkma, officier toegevoegd voor jeugd-

Kadervorming

Na een proef-vormingscursus voor twintig opperwachtmeesters in 1962, zijn in het najaar van 1964 en 1965 twee vormingscursussen van 15 weken gehouden met 40 deelnemers. In 1962 en in 1963 is bovendien bij wijze van proef een aanvullende kaderopleiding voor wachtmeesters 1e klasse (in totaal ook 40 deelnemers) gehouden. Pas daarna is in januari 1965 gestart met de definitieve Aanvullende Kaderopleidingen van 8 weken. In 1965 werden die aanvullende opleidingen I, II en III bezocht door 60 wachtmeesters 1e klasse. In januari van dit jaar werd het aantal deelnemers per cursus verhoogd van 20 tot 33 per cursus. In totaal hebben nu 197 wachtmeesters 1e klasse de cursus gevolgd.

Teneinde een inzicht te geven van alles wat er „om en aan” zo'n kaderopleiding zit, drukken wij hierbij een artikel af, dat de wachtmeester 1e klasse A. J. Willems te Roermond schreef, nadat hij de cursus had bezocht.

zaken in het district Leeuwarden. Mej. Dijkstra bracht op knappe wijze de jeugd voor het voetlicht. Door haar werd de jeugd zo natuurlijk in de schijnwerper geplaatst dat men de details zou kunnen lezen. Vanaf de orale fase via anale fase, de oedipale fase, de latente fase kwamen we bij de puberteit, daar waar de jeugd overgaat in volwassenheid. Evenals haar mannelijke collega's schuwde mej. Dijkstra het debat niet. Ook in het kritisch leren denken werden de cursisten getraind. In dit geval betrof het een film met name „de paraplu” van en door Kees Brusse. Bij de bespreking van deze film bieek overduidelijk met hoeveel interesse de cursisten de voordrachten van mej. Dijkstra hadden gevolgd.

Jeugdcriminaliteit werd met verve gebracht door drs J. T. Zwetsloot van de jeugdgevangenis te Vught. Deze kinderpsycholoog is een idealist in optima forma. De spontaneïteit en de ruime woordkeuze gepaard gaande aan redenaarskwaliteiten maakten van deze zo te zien droge materie een bruisend geheel. Uit beide onderwerpen, Jeugdzaken en Jeugdcriminaliteit kwamen de problemen waarmee de politiemans wordt geconfronteerd goed uit de verf. Hij is degene van wie verwacht wordt juist en snel te kunnen oordelen en handelen bij samenscholingen of met een beter woord: happenings. Een pasklaar middel in deze bestaat er niet, wel de kennis om de mogelijkheden toe te passen in evenredigheid met de problemen of uitingen van de jeugd.

Het bezoek aan de jongensinrichting Hoenderloo was geen succes en deed eigenlijk een schaduw vallen op de voorgaande besprekingen. Het was niet voldoende om de gebouwen te bekijken. Graag hadden de meesten van de cursisten iets van de jongens zelf willen horen. Het beste middel daartoe was een gesprek. Men was unaniem van oordeel dat dit onderwerp „excursie naar de jongensinrichting Hoenderloo” niet uit de verf was gekomen. Dit is geen verwijt aan de leiding van de kaderschool. In Hoenderloo deelde men ons mede dat de jongens niet met ons in contact wisten te komen. Men moet hier zeer

mild over denken en het een niet geslaagd experiment noemen.

Leidinggeven

De onderwerpen leidinggeven aan het werk en leidinggeven aan het personeel, werden gebracht door de kapitein J. C. Warneke, officier toegevoegd in het district Middelburg. Leidinggeven is een veel omvattende taak waarbij de persoonlijkheid van de commandant de doorslag zal geven. Uit de prettige ongedwongen wijze waarop de kapitein Warneke deze onderwerpen bracht bleek alras dat hij een gedegen studie van deze materie had gemaakt. Dat bij leidinggeven de communicatie een belangrijke rol speelt is zonder meer duidelijk. Het is dus noodzaak dat men bij communicatie op dezelfde golflengte zit of dezelfde taal spreekt. Tevens is nodig een permanent contact zowel verticaal als horizontaal. Wil een commandant zijn functie als chef goed uitvoeren dan zal hij inzicht moeten hebben in de taken van het personeel, het omgaan met mensen en leidinggeven aan het werk met als kernpunt doelmatig werken. Een bezinning op het werk is dus ook van het grootste belang.

Ambtelijke vorming

De kapitein H. van Laar, belast met de dagelijkse leiding van de kaderschool, beheerste het terrein van de ambtelijke vorming. Dit onderwerp is een enorm brok dat nauwelijks te overzien is. Maar de kapitein serveerde deze kluit zeer verteerbaar. Art. 28 van de politiewet vormde het thema, waarnaar hij steeds weer terugkeerde. Hierdoor begon dit artikel te leven en kwam het in de belangstelling van de cursisten te staan. Het onderwerp Ambtelijke vorming werd een harmonisch geheel, waarbij men kon bespeuren dat de cursisten bewust of onbewust creatief deelnamen aan deze vormgeving. De zelfwerkzaamheid van de cursisten werd hier op sublieme wijze bevorderd, door het instellen van gespreksgroepen. Beroepsethiek is een subtiel onderwerp waarbij men meestal graag zijn stem laat horen zolang men er maar niet rechtstreeks bij betrokken is. Wie zijn mening en plein public

moet geven, wil nog wel eens een stapje terug doen. Goede omgangsvormen zijn ook een zaak die elke politiemans aangaat. Wie de normale omgangsvormen niet beheerst zal wellicht stotteren, rood worden, transpireren en onzeker worden. Positief was ook het onderdeel over het onderwerp Methodisch toezicht door de kapitein F. Hylkema. Het methodisch toezicht werd behandeld in het Korpsblad d.d. april 1966 no. 8 zevende jaargang, vandaar dat ik nu volsta met deze summier vermelding.

B.V.D.

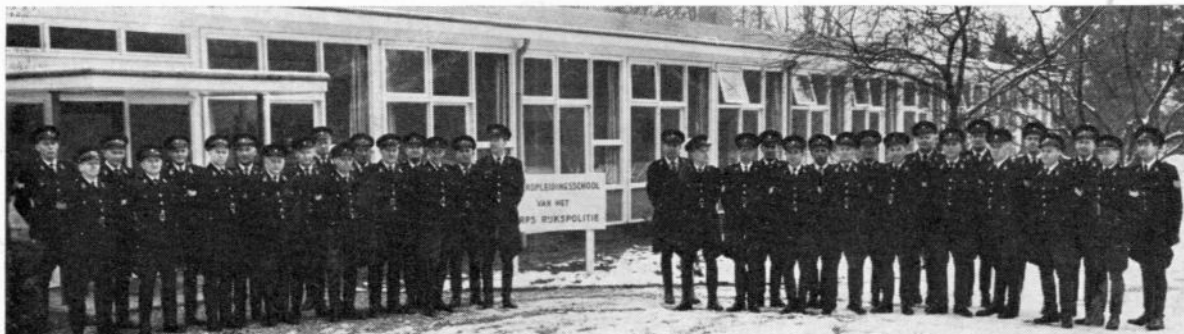
Er werd voorts een voordracht gehouden door een ambtenaar van de B.V.D. Wanneer men deze drie letters hoort gaan bij vele Nederlanders de nekhaars reeds omhoog staan. Waarom? De voordracht die de ambtenaar hield was zeer interessant en recht op het doel af. Een politiemans moet ook inzicht hebben in de politiek, echter hij moet er zich niet daadwerkelijk mee gaan bemoeien. Zonder franje werd het communisme besproken. Communisme heeft de tijd, is nergens aan gebonden. Het Marxisme (naturnotwendig), het Leninisme en het Stalinisme passeerden de revue. Ook de ideologische verschillen van het communisme in Rusland en in China kwamen aan de orde. Door het vurige betoog sleepte de spreker ons langs de afgronden van het communisme, waarbij de verhouding Oost-West scherp werd belicht.

Post en archief

De heer C. Karper liet ons kennis maken met de behandeling van de post- en archiefzaken. Hier was een praktijkman - tot - in - de - vingertoppen aan het woord. Met groot gemak werd uit de doeken gedaan hoe het eigenlijk zou moeten zijn en hoe het in de toekomst zal worden. De eenheid in de administratie zal de rijkspolitie ten goede komen, zodat snellere afdoening van zaken en grotere doelmatigheid van de archieven zal worden verkregen.

Opsporingsleer

Opsporingsleer werd gedoceerd door de adjudant C. A. Blommesteijn. Het behoeft geen nadere uitleg dat

een all round politiemans een gedegen kennis, getoetst aan de praktijk moet hebben van alle facetten de opsporing betreffende. Of het nu gaat over de identificatieleer of de criminele psychologie, het optreden op de plaats van het delict, de modus operandi of het onderzoek van alle mogelijke sporen; een goed politiemans zal ermee op de hoogte moeten zijn. Het organiserend of coördinerend optreden als L.P.D. brengt een verantwoordelijkheid mee, die hij zal moeten kunnen dragen. Hij zal de problematiek bij misdrijven moeten beheersen. Het scala van mogelijk te nemen maatregelen is groot, doch beslissen zal hem geen moeilijkheden mogen opleveren. De woorden motiefonderzoek en background information moeten hem vertrouwd in de oren klinken. „Die sieben goldenen W” moeten hem klaar en duidelijk voor de geest staan. De adjudant wist deze uiterst moeilijke materie op meesterlijke wijze te brengen.

Het nemen van vingerafdrukken en voetsporen is ook een bezigheid die regelmatig beoefend moet worden, wil men deze sporen niet bederven. Uiteraard zijn de vingerafdrukken nog steeds het belangrijkste doch men mag geen afbreuk doen aan voetsporen. Een goed politiemans zal beide sporen op de juiste waarde weten te schatten. De verhoorstechniek en de aanhoudingstactiek zijn aspecten, die het behandelen ten volle waard zijn. Het kritisch denken werd ook hier weer in praktijk gebracht bij het vertonen van instructieve films. Het snel waarnemen van foutieve handelingen was het resultaat, waarbij de sleur in ongunstig daglicht werd gesteld.

Het aanhouden van verdachte personen mag geen sleur worden, want dan kent men het gevaar niet.

De O. v. J.

Mr H. van Buuren, wnd. hoofd arrondissementsparket te Zutphen stelde de positie en de taak van de officier van justitie in een juist daglicht. Een officier van justitie is geen figuur die naar vingersporen of voetafdrukken zoekt, noch een verhoor afneemt. Hij is een coördinerende figuur, in die zin, dat hij ter beschikkingstaande hulpdiensten samenvoegt of aantrekt en als zodanig leiding geeft aan een onderzoek. Nu is de komst van een officier van justitie op de plaats des misdrijs geen overbodig vlagvertoon. Hij zal op tactvolle wijze de niet strikt nodige personen weghelepen om te voorkomen dat het onderzoek spaak loopt. (art. 148 en volgende w.v.s.v.) Ook hield mr van Buuren een zeer interessant en leerzaam betoeg over de verhouding politie-justitie. Deze sympathieke magistraat liet de moeilijkheden niet achter de coulissen, waardoor een open gedachtewisseling ontstond. Mr van Buuren schetste op realistische wijze de politieambtenaar zoals hij verschijnt op het parket en als getuige in de rechtszaal. Er waren verschilpunten waar te nemen die er eigenlijk niet behoefden te zijn.

De D.C.

De taak van een districtscommandant werd uit de doeken gedaan door de majoor C. H. Honcoop uit Amsterdam. Wie met hart en ziel een taak verricht kan en er ook gemakkelijk over vertellen. Dat kan de majoor Honcoop. Hij verklaarde

op onderhoudende en boeiende wijze de taken van een D.C. en zijn verhouding tot groeps-, post- en rayoncommandant.

Werving

De kapitein P. H. Borra hield een causerie over de werving van Rijks-politieambtenaren, over de wijze waarop het wervingsproces zich voltrekt en hoe de wervingspropaganda wordt gevoerd. Er wordt geen middel onbeproefd gelaten. Opvallend hoog is het aantal kandidaten dat afvalt. Bij een nadere beschouwing blijkt dit toch volkomen gerechtvaardigd. Ongeveer 35 % van de kandidaten wordt afgekeurd op lichamelijke conditie. Daarna komt de psychologische basistest waarbij nogeens 30 % struikelt. In totaal valt ongeveer 85 % af.

Interpol etc.

De voordracht door de overste W. M. Rehorst ging in hoofdzaak over Interpol. De werkwijze van Interpol is vrij eenvoudig wanneer men er kennis van draagt hoe de organisatie is ingesteld. Het algemeen secretariaat is gevestigd in Parijs. Verder schetste de overste de organisatie van de O.O.B. Het is voor de politiemans nuttig om te weten, waar hij met eventuele problemen terecht kan. De excursie naar de O.O.B. in Den Haag was niet wat men zich ervan had voorgesteld. De verwachtingen waren daarvoor te hoog gespannen. Wel was de voordracht door Prof. Froentjes excellent, doch dit kon de teleurstelling niet tegenhouden. Voor de meeste cursisten was het de eerste maal dat zij het gebouw betraden. De reactie van

de meesten was „leuk een dagje uit” zonder meer.

De beoordeling

Een ondankbaar onderwerp was toebedeeld aan de heer A. J. A. Timans, namelijk „de beoordeling”. Dit onderwerp heeft niet aan de verwachtingen van de cursisten voldaan. Het is buiten kijf dat beoordelen van mensen een zeer moeilijke zaak is. Om in een paar woorden te zeggen hoe men denkt over de beoordeling in het algemeen en de beoordeling door de eerste beoordelaar in het bijzonder, is een onbegonnen taak. Hier zou het beste een deskundige over kunnen schrijven.

Wapenleer

Wapenleer en exercitie werd in hoofdzaak gebracht door de opperwachtmeester E. de Kruijf. Dat de wapenleer zeer belangrijk is heden ten dage, bewijzen de reacties van het publiek en de pers na wapengebruik. Meestal zijn het negatieve reacties waarbij men theoretiserend te werk gaat. Wie critiek spuit moet ook konsekvent zijn en betere wegen aangeven. In de regel blijft men steken in de afbrekende kritiek en in de emoties. Als men dan deze kritiek inzake het wapengebruik weer tot normale proporties terug brengt, is het kwaad reeds geschied. Niet alleen werd de kennis van het wapen opgehaald, maar ook de schietvaardigheid en niet te vergeten de veiligheidsmaatregelen. Al met al vormde dit een afgerond geheel. Het doel en nut van de exercitie is aankweken van discipline, gevoel voor orde en regelmaat, concentratie en correcte houding bij optreden in onderling verband, optreden de Rijkspolitie waardig en gezag afdwingend. Bij de exercitie bleek hoe vlug het geven van exercitie eigenlijk geleerd kan worden. Hier geen cadaverdiscipline, maar geordend optreden, geen hysterisch gebrul maar duidelijk verstaanbare commando's.

Lichamelijke vorming

De lichamelijke vorming werd ter hand genomen door de opperwachtmeester L. v. d. Gouw. Zowel sport

als spel werden beoefend. Een gezonde geest hoort in een gezond lichaam. Op een dergelijke cursus is sport onontbeerlijk.

De uitdrukkingsvaardigheid werd ondergebracht bij de lessen Nederlandse taal. Er waren nog veel haken en ogen te bespeuren bij deze materie. De adjudant J. F. de Kock maakte de cursisten meer „taalwijs”. Resten nog het onderwerp pornografie door de heer C. L. Dey en een voordracht door de technisch rechercheur, de adjudant J. A. van Gorsel. Beide onderwerpen haalden het predicaat goed. Dit kwam in hoofdzaak doordat de meesten reeds veel van deze onderwerpen afwisten.

Groepsbesprekingen

Last but not least wil ik nog aanhalen de gehouden groepsbesprekingen onder leiding van de overste A. B. J. Proot, commandant van de opleidingen. Het was een openbaring te horen met welk een slagvaardigheid de vragen van de cursisten werden beantwoord. Hier was weer de man met idealen aan het woord die blijk gaf deze materie te beheersen. Ook het brengen van een carrière planning was een volkomen nieuw geluid. Nu is het zo dat er in andere landen ook voor de politie een carrière planning bestaat. Hieruit kan men lezen hoe de opbouw van een korps moet zijn. Het zou een gezond streven zijn wanneer men uitgaat van de opvatting: mensen selecteren zich zelf, zulks met vooropgestelde condities. Men is het er wel over eens dat het huidige systeem van wachten op het nummer niet erg bevredigend werkt. Het zal nog wel jaren duren doch de eerste tekenen van verandering zijn er en dat is een verheugend feit. Het gezegde in het korps zo hier en daar „het zal mijn tijd wel duren” is een ondermijnend kwaad. Zelfvorming is een activiteit die moet uitgaan van en gedragen worden door de man zelf, want ieder mens is verantwoordelijk voor zijn eigen vorming. De leiding echter heeft tot taak deze vorming te stimuleren en daaraan richting te geven. Het grootste gedeelte van de cursisten bestaat uit „self made men”. Zij hebben niet in de gelukkige omstandigheid verkeerd aan een cursus te mogen deelnemen.

Daarom stonden zij ietwat vreemd tegenover deze aanvullende kadercursus. Tijdens de cursus bleek wel, dat velen hetgeen zij in de loop der jaren als een gemis hadden gevoeld, opgevuld hadden door een boekje te kopen om zich in bepaalde onderwerpen te verdiepen. Belangrijk zijn ook de contacten, de vriendschapsbanden die in deze twee maanden werden gelegd. Om met mr H. Van Buuren te spreken „Het contact met de persoon aan de andere kant van de lijn is een levende zaak geworden nu je weet dat die stem ook een gezicht heeft dat je kent.” Vele cursisten hadden graag gezien dat zij aan het einde van deze cursus een proeve van bekwaamheid af hadden moeten leggen. Misschien dat deze cursus in de toekomst zal worden verlengd, wat de kadervorming beslist ten goede zal komen. Het was een verheugend feit zowel voor de leiding van de kadercursus als voor de cursisten dat van hogerhand belangstelling bestond voor deze vorming. De algemeen Inspecteur J. Gerritsen woonde een middag de lessen bij zowel in klas A als in klas B.

Adjudant A. J. Eikenaar groepscommandant Goirle

Met ingang van 1 juni 1966 is de adjudant A. J. Eikenaar benoemd tot groepscommandant te Goirle. Hij werd op 29 november 1917 geboren te Oss

en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Empel en Meerwijk. Hij is postcommandant geweest te Waspik en Dongen en werd op 11 december 1961 aangewezen als groepscommandant te Zevenbergen. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 11 december 1961 tot adjudant.

Groeps- en rayonbureau Oploo te St. Anthonis officieel in gebruik

door wmr. 1e kl. B. BRUINSMA

In St. Anthonis is dezer dagen het nieuwe groeps- en rayonbureau Oploo officieel in gebruik gesteld. De Rijkspolitie is thans, in dit vooruitstrevende dorp aan de rand van de Peel zeer modern gehuisvest. Het heeft van ongeveer 1959 af geduurd voor dit alles kon worden gerealiseerd. Er werden door verschillende instanties plannen gemaakt en door andere instanties weer veranderd, maar na vele „moelijkheden” is dan toch het gebouw aan de Hoefstraat E 1 „verrezen”.

De opening van dit nieuwe groeps- en rayonbureau is op eenvoudige maar sympathieke wijze geschied. In één van de prachtige lokalen van de Huishoudschool te St. Anthonis werden de vele genodigden vóór de openingsceremonie ontvangen door de commandant van het district Den Bosch, de overste G. L. J. J. Bekker. Na de koffie had de opperwachtmeester C. van Gessele, plv. commandant van de groep Oploo en tevens rayoncommandant te St. Anthonis inmiddels het voltallige

„Troebelen” in Amsterdam

(vervolg van pag. 10)

tepolitie en Koninklijke Marechaussee, van harte een spoedig en geheel herstel toewensen.

De generaal J. Gerritsen kwam zich al bij het begin van het wel en wee van het detachement op de hoogte stellen. De kolonel H. A. van Steenis, in wiens ressort zich alles afspeelde, was er „ambtshalve” reeds ten nauwste bij betrokken. Verder gaven nog blijk van hun belangstelling, de commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland, mr F. J. Kranenburg en diens kabinetchef, jhr F. W. A. Beelaerts van Blokland, de directeur-generaal, hoofd van de directie politie, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, te Amsterdam, mr M. H. Gelinck. Ook de staatssecretaris van het minister van defensie, Zijne Excellentie A. van Es, bezocht de rijkspolitie.

personeel verzameld en opgesteld voor het nieuwe gebouw, waarna groepscommandant, adjudant A. A. Obdam zijn manschappen meldde bij overste Bekker. Bij het hijsen van de nationale vlag droeg het dochtertje van de opperwachtmeester Van Gessele op een kussen de sleutel aan, die door architect Elbers werd overhandigd aan overste Bekker, die op zijn beurt de burgemeester van Oploo, St. Anthonis en Ledacker, de heer J. W. A. Jans in de gelegenheid stelde de deur te openen, daarmee werd de uitstekende samenwerking, die er is geweest voor en tijdens de bouw nog eens nadrukkelijk gesymboliseerd.

Tijdens de bezichtiging van het nieuwe groepsbureau is ons duidelijk gebleken, dat dit bureau op zeer efficiënte wijze aan het personeel werkgelegenheid en huisvesting biedt en ook dat de groep St. Anthonis is uitgerust met het modernste materiaal.

Na de bezichtiging van het gebouw, had in de Huishoudschool nog een gezellig samenzijn plaats. Verschillende sprekers voerden hier het woord o.a. overste Bekker, die op humoristische wijze nog eens naging hoe de bouw tot stand is gekomen; burgemeester Jans, die de prettige samenwerking nog eens beklemtoonde en mede namens zijn collega's van Vierlingsbeek en Wanroy, drie prachtige bloembakken aanbood; de deken van Oploo, die ook de echtgenoten van de personeelsleden in zijn waarderende woorden betrok, kolonel M. C. Ruigrok, territoriaal inspecteur van het ressort 's-Hertogenbosch die blij was dat er zoveel belangstelling en waardering was, maar die het personeel ook nog eens wees op de „plichten” die te vervullen zijn; adjudant Timmermans, brigadecommandant van de Kon. Marechaussee te Grave, die naast zijn gelukwensen tevens een fraai wapenschildje, symboliserende de goede en prettige verstandhouding, aanbood.

Tenslotte dankte de adjudant A. A. Obdam, groepscommandant te St.

Anthonis, allen die hadden meegewerkt aan de totstandkoming van het gebouw.

... de sleutel werd met jeugdige charme aangedragen ...

De overste Bekker overhandigde de sleutel waarmee burgemeester Jans de poorten van het gezag opende ...

Foto's: Technische Recherche 's-Hertogenbosch

Banden voor uw Korpsblad kunt u nu bestellen à f 2.95 per stuk op giro 83 31 11 ten name van Schaafsma & Brouwer Dokkum

...stik...

Het is ontegenzeggelijk een feit, dat de telefoon een deel van ons bestaan beheerst. De telefoon is zake-lijk onmisbaar, in de privé-sfeer vaker een pest; een naar zwart kastje waardoor iedereen de kans krijgt in ons privé-leven door te dringen en ons van het werk te houden. In de manier waarop wij na het zoveelste telefoontje weer naar het nerveus rinkelende apparaat rennen en de hoorn van de haak nemen, ligt menigmaal de ergernis er duimendik op, maar dat ziet degene die belt niet en natuurlijk melden we ons altijd vriendelijk.

Want, wij politievrouwen zijn nu eenmaal onbetaalde verlengstukken van de politieke service. Daarbij hebben we één troost: het is in gezinnen van mannen met een ander beroep niet anders, al rinkelt de telefoon er doorgaans aanzienlijk minder. En, het is in andere landen netzo als in Nederland.

Alleen, de manier waarop men zich meldt is dikwijls heel anders, soms zelfs grappig. Dat men in Spanje „si-si” zegt, in Frankrijk „oui, oui” en in Nederland „ja, ja”, dat heeft een liedje ons geleerd. In Rusland

zegt men „kto govorit” oftewel wie spreekt, in Italië „pronto-pronto”, in Amerika „hello”. De Duitser noemt kort en „gründlig” meteen zijn naam, de Braziliaan laat meteen weten of er goed gedraaid is, door zijn nummer te noemen, de Japanner zegt „mosji-mosji” oftewel spreek, spreek. Thailand is zeer

Voor Moeder

vriendelijk door te zeggen „sawadee”, hetgeen iets betekent als gezondheid, Engeland zegt „hello”, de Argentijn zegt niets, die pakt de hoorn op en wacht op het woord „hola” van de andere kant. In Mexico is men veel minzamer door „buenos dias” en ’s avonds „buenos noches” te zeggen en toppunt van vriendelijkheid is weer Brazilië, waar men aan het eind van het gesprek zegt „un abraço”, een omhelzing . . .

Het Franse „allo-allo” of „oui-oui” heeft een variant in „qui est à l'appareil?” en de Italiaan laat in het gesprek vele „ciao's” horen. Dat de telefoon de massificatie in de hand werkt, de eigen couleur locale doet vervagen voor gewone massagewoonten, wordt bewezen door het feit dat zelfs de Ieren niet beginnen met „top o the morning”, maar gewoon met „hello”.

Maar, de telefoon rinkelt overal, is overal een zegen in nood en spoedgevallen, een pest voor de huiselijke sfeer. Helaas kunnen wij ons niet veroorloven het ding maar te laten rinkelen, maar het is goed dat we een paar weken per jaar met vakantie gaan en dan zonder telefoon zijn, want na een maand of elf gerinkel krijg ik er wat van, namelijk steeds meer behoefte om dwars tegen alle telefonische vriendelijkheid in de wereld in eens heel hard „stik” te roepen. Maar ja, dat doe je niet. Het is niet wellevendheid en je weet nooit wie er aan de lijn is . . .

MARIANNE

Op heterdaad betrapt . . .

Alle aanwezigen waren het erover eens dat Elsje er bijzonder lief uitzag. De dames waren op het feestje zeer in de meerderheid en dus kreeg Elsje alle vertederde aandacht, want ze is nog maar vier . . .

Ze zag er engelachtig uit: schone handjes, schoon gezichtje en helemaal in het nieuw gestoken. Niettemin raakten de dames er toch over uitgepraat en zij schakelden over op de mode en de wasmiddelen. Elsje werd opeens weer Elsje. Aarzelend gleden haar handjes naar het bonbonschaaltje. Haar gezichtje werd bar ernstig en ze kneep de oogjes half dicht van spanning. Ze weifelde nog even en toen werd het een „heterdaadje”. Maar er is geen verbaal van gekomen. Elsje is als alle Elsjes en ze zag er bijzonder lief uit.

G. Schaasberg.

Koning Kri-Bul verliest zijn kroon

Op een mooie zonnige dag besloot Kri-Bul III, vorst van Dwergenland, eens heerlijk te gaan zwemmen. Snel zocht hij zijn zwembroekje met het koninklijke wapen en een handdoek op, rende even naar de troon-

en Kind

zaal, hing een bordje „Niet thuis” op zijn troon en holde, zonder dat iemand hem gezien had, het paleis uit. Fluitend verliet hij de stad en genoot van het stralende zomerweer op zijn tocht naar het grote meer.

Daar aangekomen, trok hij snel zijn zwembroekje aan en dook met een plons in het heldere koule water. Vrolijk ploeterde de dwergenkoning rond en speelde met de kikkers krijgertje op en over de pompebladen. Doodmoe van het ravotten kroop de koning uit het water en ging een poosje aan de kant in de zon liggen.

Toen hij uitgerust was, besloot de kleine vorst nog een duikje te nemen en dan naar de hoofdstad terug te keren. Vrolijk nam hij een aanloopje en riep: „Hopla!”

De meer-spin

Met een prachtige duik verdween hij onder water, maar . . . Ineens voelde de koning iets dat hem de rillingen over de rug deed lopen. Een ruige, harige arm pakte zijn grote tenen. Dadelijk begreep Kri-Bul wat dit te betekenen had. Dat moest de grote meerspin zijn, de schrik van de waterbewoners, die zich maar heel zelden liet zien, maar wanneer hij kwam dan . . .

De dwergenkoning worstelde om los te komen en omdat hij een heel goed zwemmer was, durfde hij de strijd met de spin aan. Met moeite wist hij zijn teen te bevrijden en toen wilde hij snel naar de kant zwemmen. Maar och, in zijn haast verloor hij zijn prachtige gouden kroon die hij tijdens het zwemmen op zijn hoofd had gehouden. Dadelijk verdween het zware ding onder

water en koning Kri-Bul kon wel huilen van woede en spijt. Had hij zijn kroon maar afgezet!

Hijgend van inspanning kroop hij op de kant en tuurde in het water. Het was gelukkig helder en daardoor kon de kleine koning zien, wat er gebeurde. De kroon was naar de bodem gezakt en de meerspin, kwaad dat zijn prooi hem ontgaan was, wierp zich op het gouden sieraad. Met alle kracht die in hem was, sleepte het ondiep het kostbare hoofddeksel weg. Koning Kri-Bul volgde met zijn ogen de spin zover mogelijk, maar tenslotte verdween die uit het gezicht.

Geen koning meer

Voorzichtig kwamen de waterbewoners weer te voorschijn. Een paar kikkers kropen bij de koning op de kant en meewarig keken ze hem aan. Een koning zonder kroon was geen koning, meenden ze. En Kri-Bul III was het er mee eens. Hij moest en zou zijn kroon terug hebben.

Een grote dikke kikker bood zijne majesteit aan hem naar de schuilplaats van de spin te brengen. Even keek de koning bedenkelijk. Zou hij het wagen? Eindelijk besloot hij het te doen, want hij kon toch moeilijk in de stad terugkomen zonder kroon. De dwergen zouden hem uitlachen.

Samen met de dikke kikker dook hij weer in het water en vlak achter zijn gids aan zwom hij naar de andere kant van het meer. Daar was de oever rotsig en de kikker vertelde hem, dat daar in een diepe spleet de spin woonde. Op veilige afstand wees de kikker hem de spleet aan en dapper zwom de dwergenkoning onder water het gevaar tegemoet.

Wat nu?

Het werd schemerachtig onder water en slechts enkele lichtstralen drongen door tot het hol van de meerspin. Voorzichtig gluurde koning Kri-Bul om de hoek en . . . zag in het spaarzame licht zijn kroon schitteren. Maar vlak daarbij lag de grote spin en de kleine vorst liepen de griezels over de rug.

Hij zou het van die spin toch niet kunnen winnen, wanneer het tot een gevecht kwam en daarom moest hij een list verzinnen. Zachtjes gleed hij naar de oppervlakte van het water om een luchtje te scheppen en na te denken. De spin was niet vlug, dat had hij al gezien. Hij bewoog zich langzaam door het water. Dat kon de oplossing zijn, maar toch bleef het plan van koning Kri-Bul gevaarlijk.

Zachtjes dook hij weer onder en kroop naar de ingang van het hol. Brutaal ging hij naar binnen. De spin stond dadelijk op om de indringer aan te vallen. De vorst deed een paar pasjes en daar kwam de spin aan. Langzaam zwom de kleine koning weg, er voor zorgend, dat de spin vlak achter hem bleef. Op die manier lokte hij hem een heel eind van het hol. Toen keerde de koning om en zwom zo hard hij kon naar het hol terug. Maar ook de spin keerde zich om en ging hem na. Al spoedig had Kri-Bul een grote voorsprong. Hij dook het hol in.

Weer die teen!

Even keek hij om. De spin kwam sneller naderbij dan hij gedacht had. Vlug greep hij zijn kroon en kroop naar de uitgang. Het ruige dier bleek nu al vlakbij. Met krachtige slagen zwom Kri-Bul omhoog naar de veilige oever. Maar de spin was niet van plan zijn prooi voor de tweede keer te laten ontsnappen. Hij sloeg zijn lange harige armen uit en weer had hij de teen van de koning te pakken. Onweerstaanbaar trok hij hem naar beneden. Zijne kleine majesteit gaf een gil van pijn en dook onder. Wild worstelde hij om zich te bevrijden.

Plotseling kreeg hij een idee. Met de zware gouden kroon gaf hij de spin een verschrikkelijke klap op zijn kop en langzaam lieten de harige poten los. Het was op het nippertje. Blauw van benauwdheid kwam de kleine koning boven water en krabbelde haastig op de kant. Tjonge, dat avontuur had hem bijna het leven gekost.

Troebelen in Amsterdam: einde van politiesportgebeuren

Luctor-elftal kampioen door bouwvakoproer

Foto boven:

Elftal, reserves en leider van „Luctor”, dat voetbalkampioen werd van het district West van de N.P.S.B. In de (afgebroken) strijd om het landskampioenschap won Luctor met 2-1 van Gempo Breda. De wedstrijd tegen Kon. Mar. Groningen werd bij de rust afgebroken vanwege de ongeregelde heden in Amsterdam. Luctor leidde op dat moment met 1-0.

Foto beneden:

Zo eindigde het toernooi om het Korps-volleybalkampioenschap in Hengelo op 16 juni 1966. Voor de meesten stond een „enkele reis” Amsterdam op het programma . . .

(Foto: Owmr. J. J. H. van Aerssen)

Kapitein A. C. Vogel :

**60⁰/₀ van vrachtauto's
vertoont mankementen**

**In 1965: op 2431 wagens
2124 verbalen . . .**

De groep controle zwaar vervoer heeft in 1965 3830 transportauto's gecontroleerd op de technische toestand. Van die 3830 gaven er 1399 (36,5 procent) geen aanleiding tot opmerkingen. Bij de andere 2431 werden 1738 tekortkomingen opgemerkt. In totaal maakte de rijkspolitie 2124 keer proces-verbaal op. Dit zei kapitein A. C. Vogel, commandant van de sectie bijzondere verkeerstaken van het korps rijkspolitie kortgeleden op het congres van de NOB-wegtransport in Rotterdam.

De eerste vier maanden van 1966, zo zei hij, geven hetzelfde beeld te zien: 1781 gecontroleerde voertuigen, in 627 gevallen geen opmerkingen, 729 waarschuwingen en 1173 processen-verbaal.

De meest voorkomende fout die gemaakt wordt betreft overbelading. De meeste technische gebreken betreffen de remmen, de draagveren, de stuurinrichting, de koppeling en de wielen.

Kapitein Vogel zag als voornaamste oorzaak van technische tekortkomingen, dat de organisatie en de outillage van de werkplaatsen van veel vervoerbedrijven niet evenredig zijn meegegroeid met het wagenpark.

Koning Kri - Bul

Op een draffje liep hij om het meer heen naar de andere kant, waar zijn kleren lagen. Het begon al donker te worden en snel kleepte de kleine man zich aan en holde terug naar de stad. Daar was men al ongerust geworden en toen de dwergen hun sire zagen, werd hij met een luid hoera ontvangen. 's-Avonds vertelde hij aan alle vrienden en bekenden in de troonzaal zijn spannende avontuur van die dag.

Personalia

Verplaatsingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-6-'66: N. Los, owmr., van Driebergen naar 's-Gravenhage; L. P. de Moor, wmr. 1e kl. van Driebergen naar Eindhoven.

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-5-'66: M. J. v. Welij, wmr. 1e kl., van Rhenen naar Achterberg; W. v. d. Haar, wmr. 1e kl., van Achterberg naar Rhenen; P. Kwantes, wmr. 1e kl., van Aalsmeer-Dorp naar Broek in Waterland; G. Muizelaar, wmr. 1e kl., van Broek in Waterland naar Castricum; M. Portengen, wmr. 1e kl. van Broek in Waterland naar Aalsmeer.

Per 1-6-'66: G. Th. v. Schijndel, wmr. 1e kl., van Utrecht naar Doorn.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 10-5-'66: K. L. Mossel, owmr., van Goedereede naar Dwingeloo.

Per 16-5-'66: G. H. v. Damme, wmr. 1e kl., van Klaaswaal naar Den Bommel; A. C. Rademakers, wmr. 1e kl., van Terneuzen naar 's-Hertogenbosch; W. Vlot, wmr. 1e kl., van Bodegraven naar Leiden.

Per 1-6-'66: W. P. v. Zijl, wmr. 1e kl., van Leiden naar 's-Gravenhage; F. Snier, wmr., van Pijnacker naar Zoetermeer; N. Minnaard, owmr., van Zoeterwoude naar Bodegraven; M. Oudeman, adjudant, van Leiden naar 's-Gravenhage; L. Kroeze, wmr. 1e kl., van Hillegom naar Rijssen; P. Bruinink, owmr., van Brandwijk naar Geldermalsen; D. Smit, wmr. 1e kl., van Leidschendam naar Winschoten; R. Buwalda, wmr. 1e kl., van Lisse naar Oudorp.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'66: A. J. Eikenaar, adjudant, van Zevenbergen naar Goirle; J. F. Jager, wmr. 1e kl., van Roermond naar 's-Gravenhage; A. Roza, wmr. 1e kl., van Veen naar Werkendam; W. v. Roosmalen, wmr. 1e kl., van Nistelrode naar Schijndel; J. G. Theunissen, wmr., van St. Michielsgestel naar Ravenstein; A. B. M. Loohuis, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Nijmegen.

RESSORT ARNHEM

Per 18-5-'66: W. van Dongen, wmr. 1e kl., van Balkbrug naar Beesd.

Per 1-6-'66: K. Stel, wmr. 1e kl., van Wezep naar Schoonrewoerd; J. Stil, owmr., van Vollenhove naar Tubbergen.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-5-'66: J. Jurna, wmr. 1e kl., van Witmarsum naar Westwoud.

Per 25-5-'66: H. Moedt, wmr. 1e kl.,

van Kerkenveld naar Ruinen.

Per 1-6-'66: M. Groen, owmr., van Leeuwarden naar Leiden; H. Woppenkamp, wmr. 1e kl., van Marum naar Leeuwarden; H. Bos, wmr. 1e kl., van Finsterwolde naar Eindhoven; H. van Bruggen, wmr., van Joure naar Bolsward.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'66: W. Drijfhout, owmr., van Terneuzen naar Leeuwarden.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 31-5-'66: Onderstaande adspiranten van de Opleidingsschool Arnhem naar:

ressort Amsterdam:

L. J. Casius en A. J. van Doorn naar Vinkeveen en Waverveen; G. G. Jansen naar Bergen-Binnen; A. M. Hooijboer naar Schagen; F. A. Klijnsma en G. N. Groeneveld naar Diemen; A. Lintmeijer en W. Nieuwenhuijs naar Bunschoten; F. Hofman naar Koog aan de Zaan; H. G. Porreij naar Heemskerk; J. Waterham naar Weesp.

ressort 's-Gravenhage:

A. R. Aeilkema naar De Lier; J. W. Jasperse naar Oegstgeest; J. de Kooimen naar Alblasserdam; A. Troost naar Oud-Beijerland; J. H. M. ten Wolde naar Zoetermeer; R. Davidis naar Hillegom; D. P. Groenewegen naar Nieuw-Helvoet; J. B. M. Moeskops naar Klaaswaal; W. M. Molenkamp en J. J. Nieuwstraten naar Spijkenisse; L. J. Vlucht naar Zevenhuizen; N. P. B. van Rijn naar 's-Gravenhage.

ressort 's-Hertogenbosch:

F. J. Th. M. de Clerck naar Asten; C. A. Fox naar Beek; M. P. M. Hendrickx naar Oudenbosch; P. M. J. M. Schuttelaar naar Heijthuisen; K. Dix naar Etten; A. J. H. Dijks naar Stein; W. P. Haan naar St. Michielsgestel; F. G. Hengst naar Hilvarenbeek; M. Klok naar Rosmalen; J. Kollen naar Wijk en Aalburg; A. B. P. H. van Linder naar Gemert; G. G. F. van der Mast naar Nederweert; W. G. J. van Meegdenburg naar St. Willebrord; H. H. J. Nijland naar St. Oedenrode; J. Th. M. Rabelink naar Prinsenbeek; A. Vredenberg naar Nistelrode; A. Vries naar Werkendam; G. J. van der Walle naar Horn; T. Dijkstra naar Siebengewald; F. C. Borchardt naar Standdaarbuiten; H. H. Boer naar Heer.

ressort Arnhem:

B. H. M. Oude Nijhuis naar Zevenaar; R. J. A. van Ark naar Nunspeet; J. H. Bolink en M. J. Wiersma naar Aalten; P. C. Deijkers en H. L. He-

Vriendelijk verzoek aan onze abonnees

Er is nog een klein aantal abonnees waarvan wij het abonnementsgeld voor de 7e jaargang, van sept. '65 tot en met aug. '66 nog niet ontvangen hebben.

Wij verzoeken deze abonnees het bedrag van f 5,- vóór 25 juli over te maken op postrekening nr 833111 t.n.v. Schaafsma & Brouwer te Dokkum, met vermelding: KRP-7.

res naar Dalfsen; M. J. M. Jansen naar Groenlo; J. M. J. Jilens naar Groesbeek; W. Maris en H. F. P. Postma naar Haaksbergen; J. W. Neijs naar Wijhe; M. de Noo naar Geldermalsen; H. M. Roeterdink naar Vorden; J. Schuitert naar Gorrssel; H. W. ten Voorde naar Holten; J. J. C. Willemsen naar Zaltbommel.

ressort Groningen:

H. van der Molen naar Anjum; W. J. Biesma naar Leeuwarden; M. Maring naar Winschoten; R. IJntema naar Heerenveen; T. Geertsma naar Joure; H. W. Helmantel en M. B. Vast naar Slochteren; R. Stevens naar Oude-Pekela.

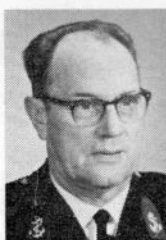
Rijkspolitie te Water:

H. D. W. de Jong naar groep Amsterdam-III.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
Chr. Mol
Driebergen
Sectie Bijz. Verk.
☆ 1929
† 7-6-1966

Owmr.
B. Wind
Vreeswijk
R.P. te Water
☆ 3-6-1909
† 7-5-1966

Wmr. 1e kl.
J. S. v. d. Lei
Wierum
ressort Groningen
☆ 31-1-1932
† 4-6-1966

Owmr.
J. V. Winters
Montfort
ress. 's-Hert.bosch
☆ 29-1-1918
† 27-5-1966

Adjudant
A. van Uden
Oisterwijk
ress. 's-Hert.bosch
☆ 3-7-1913
† 8-6-1966

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-6-'66: Wmr. 1e kl. W. P. v. Zijl tot sportinstructeur te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'66: Wmr. 1e kl. H. Bos tot sportinstructeur te Eindhoven; Adjudant A. J. Eikenaar tot groepscommandant te Goirle.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'66: Wmr. 1e kl. D. Smit tot sportinstructeur te Winschoten; wmr. 1e kl. H. Woppenkamp tot sportinstructeur te Leeuwarden.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 16-5-'66: J. Jurna te Westwoud.
Per 1-6-'66: R. Buwalda te Oudorp.

tot adm. ambt. C II:

Per 1-11-'65: W. F. Hünneken te Schoorl; S. M. X. Jalhay te Purmerend; J. W. v. d. Elst te Blokker; S. H. Tan te Diemen; P. J. Thoral te Weesp; L. W. Falkenberg te Driebergen; A. J. v. d. Bijl te Maarssen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'66: K. Stel; J. F. de Jager.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: B. Smits.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-3-'66: C. Oosterling te Roermond.

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'66: W. van Roosmalen te Schijndel.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 4-6-'66: Ch. Dohmen te Stramproij.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: H. L. v. Alphen te Dongen; H. Beckers te Deurne; A. E. Janssen te Budel; J. F. Knufman te Gemert; H. Gallas te Veldhoven; D. Stofberg te Beek en Donk; Goel Kan Pang te Oirschot.
Per 1-2-'66: G. Jansen te Eersel.

RESSORT ARNHEM

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-4-'66: B. H. van Essen te Vorden.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-3-'66: A. E. Scheltens te Tubbergen.

RESSORT GRONINGEN

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: J. H. Runtuwene te Ruinen; F. v. d. Zweep te Wehe; C. Smouter te Sleen; F. J. v. d. Woude te Oosterwolde; J. Miedema te Ternaard; B. D. Huitema te Witmarsum; J. Moorrees te Ruinerwold; G. Dijkstra te Lemmer; A. H. Tomaso te Marum.
Per 1-1-'66: P. D. v. d. Kooij te Koudum.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 18-4-'66: P. G. Hendriks te Arnhem.

In dienst getreden

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 16-5-'66: J. S. Koopman, schrijver i.t.d. (fotolaborant) te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'66: J. de Groot, schrijver i.t.d. te Amsterdam (Staf T.I.).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 9-5-'66: N. J. v. d. Hooven, adm. ambt. C 3 te 's-Gravenzande.
Per 1-6-'66: E. Montizaan, adm. ambt. C 3.

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'66: B. V. C. van Oerthel, schrijver te Zwolle (verkeer).

RESSORT GRONINGEN

Per 16-5-'66: W. J. Dijkema, schrijver te Groningen.
Per 1-6-'66: G. Poelstra, schrijver te Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'66: H. Hartevelde, wmr. 1e kl. te Amsterdam-III.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-6-'66: de volgende aspiranten:

J. Alkemade, C. J. Bakker, J. M. H. G. Bearda, P. J. Benders, G. H. A. van Bers, H. Biek, G. H. de Boer, F. J. M. Boeren, H. Boersma, J. E. Bomhof, J. Borst, Th. H. Boumans, M. W. J. Brienesse, M. Broer, K. Buist, J. G. Buitenga, Chr. J. Bijdevaate, P. C. G. Donselaar, A. van Driel, M. C. Duindam, J. van Dijk, E. Dijkhuis, L. Eefting, P. L. Elias, R. Fidder, A. Folkertsma, P. C. Frederiks, J. H. de Gans, H. M. van Gelder, W. Th. Godding, J. de Goijen, R. Goldenbeld, J. de Haan, J. P. C. M. Hagemans, B. Halmingh, H. M. Harmsen, A. J. Harthoorn, W. B. J. Heemskerck, J. F. G. Herle, S. W. Heugen, B. A. Hey, M. A. A. Hoeben, J. H. van de Hoef, J. A. H. Hoefkens, L. A. Holkamp, Z. Huisman, R. Illing, M. W. Jaarsveld, B. Jasper, A. W. Joosten, M. M. L. Kabo, A. Kalsbeek, Y. Kammenga, M. Kloetstra, W. L. A. Klootwijk, E. W. Klop, L. Kool, E. Th. Kooy, G. Korsman, R. A. Kossen,

J. Koster, W. L. M. Krabbenborg, H. de Kruijff, J. M. A. Leideritz, P. C. van der Linder, L. A. van der Meer, W. J. de Mol, F. M. W. Moutwen, C. Netel, A. J. G. de Nobel, J. G. H. C. van Ockenburg, J. J. A. Oude Sanderink, M. Oudesluys, A. B. Peters, B. Th. J. Peters, E. Post, L. Riksmans, Chr. C. J. M. Rockx, W. M. Rijken, W. Schepers, A. L. Schevers, J. Schipper, A. Seubers, B. M. Sibon, J. Smalbrugge, A. N. van der Spek, J. Spoelstra, H. H. Steinen, A. van Strien, J. van der Stroom, J. M. Ticheler, A. W. Timmermans, R. C. S. H. van Tintelen, G. P. Vleugel, R. van Vliet, A. A. Wemmers, G. P. van Wensveen, A. van de Wiel, D. L. de Wilde en S. A. J. Willems.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-6-'66: Mevr. J. G. Franken, typiste A te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-6-'66: J. A. v. Neijhof, rijksambtenaar E te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-6-'66: E. Montizaan, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage.
Per 16-6-'66: C. I. de Meij wmr. 1e kl. te Kruiningen.

RESSORT ARNHEM

Per 31-5-'66: S. A. J. Willems, schrijver te Nijmegen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'66: H. van Ringen, wmr. 1e kl. te Leeuwarden.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 21-4-'66: H. W. Peusken, aspirant te Arnhem.
Per 1-5-'66: J. J. C. Hagman, aspirant te Arnhem.
Per 5-6-'66: V. G. A. Bours, aspirant te Arnhem.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
P. M. J. Loonen
Sevenum
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-8-1966

Wmr. 1e kl.
L. H. G. Roobroeks
Schaesberg
25 jaar op 1-8-1966
ress. 's-Hert.bosch

Wmr. 1e kl.
J. M. Grijsbach
Cuijk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 10-8-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 12 - AUGUSTUS 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

★
Het „Hoofdkantoor“
van politie te
Willemstad

Op de Nederlandse Antillen is één korps politie

door de dir. officier der rijkspolitie 1e kl. H. E. OVERBEEK
Foto's: Archief Kon. Instituut voor de Tropen

Wie als toerist per vliegtuig aankomt op het eiland Curaçao — dat is zowel bij dag als bij nacht een fascinerende gebeurtenis — wordt in de aankomsthal van het vliegveld, de dr. Albert Plesmanhaven, ontvangen door keurige, in lichtgrijs tropenuniform gestoken, politie-ambtenaren, die aan de hand van passagierslijsten de luchtreizigers controleren en vriendelijk om uw paspoort vragen. Na wat korte formaliteiten geniet men dan — al rijdend* van het vliegveld naar Willemstad — voor de eerste maal van het uitzicht over dit tropische eiland. Wanneer u zich al toerende naar Willemstad begeeft en u uw ogen goed de kost geeft, zult u enige verkeersagenten ontdekken — op drukke punten — eveneens in dezelfde keurige uniformen gekleed. Als u nog beter kijkt, ziet u mogelijk ook één of meer gesloten politie-auto's, die surveilleren over het eiland.

Hoewel het geheel een beweeglijke en drukke indruk maakt, zult u na enige dagen op het eiland te hebben vertoefd — bemerken, dat men zich veilig voelt, overal waar men zich beweegt. Dat men rustig kan winkelen en ook uitstapjes maken in de „knoekoe“, zonder in zijn veiligheid te worden bedreigd, op welke wijze dan ook. Dit is eigenlijk wel bijzonder als men bedenkt, zich te bevinden in een wereld als het Caribisch gebied, omgeven door landen als Venezuela, Cuba, Columbia, en anderen, waar het zeker minder rustig en veilig is. Een feit is dat op het eiland Curaçao en ook op de andere eilanden van de Nederlandse Antillen een weldadige rust en veiligheid heersen.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 12 — augustus 1966

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen

Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond

Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Snelheidsbeperking op het strand:
dat kan in Denemarken.

(Foto: Bas den Oudsten)

Willemstad, verkeerspunt op hoek Julianaplein

Naast verschillende andere factoren, die kunnen worden genoemd, is dit voor een goed deel te danken aan de goede zorgen van het korps politie Nederlandse Antillen.

Curaçao

Op Curaçao telt het politiekorps plm. 290 politie-ambtenaren, onderscheiden in diverse rangen en functies. Hoofd van dit politiekorps op Curaçao is de gezaghebber, wiens functie in vele opzichten is te vergelijken met die van een burgemeester in een Nederlandse gemeente. Waar deze gezaghebber natuurlijk geen tijd heeft om zich met de dagelijkse leiding van de politie te bemoeien, is deze in handen gelegd van een commissaris van politie. Wanneer men een wandeling maakt in de omgeving van het zgn. Fort Amsterdam, waarin de gouverneur zetelt, zal men gauw het politiebureau (dat ook hier „hoofdwacht” wordt genoemd) zien, waarin deze commissaris van politie met zijn staf zetelt. Dat wil niet zeggen, dat men als toerist direct behoefte zal gevoelen hier binnen te gaan. Dit zal in de meeste gevallen ook niet noodzakelijk zijn, daar de politiezaken, waar het publiek bij betrokken is, hier juist niet worden behandeld. Meer kans zal men hebben al gauw zijn opwachting te moeten maken in het gebouw van de Vreemdelingendienst Stad, Molenplein 19.

Daarvoor is het nodig dat men zich over de draaibrug begeeft naar de overzijde, het stadsdeel Otrabanda. Hier nl. vindt de administratie plaats van de vreemdelingen, die op het eiland vertoeven en wordt nagegaan of de gegevens, die men van de Vreemdelingendienst op het vliegveld heeft doorgekregen, juist zijn.

Dit zal meestal het geval zijn en daarom zal men in dit overigens sfeervolle gebouw spoedig zijn uitgekeken. Erger is het, wanneer men „onder het stadhuis” moet zijn, want hier zetelt de „recherche” en worden de misdrijven behandeld. Overigens ook hier wordt men vriendelijk ontvangen en te woord gestaan en het is niet altijd zo, dat men ontmoedigd of terneergeslagen het gebouw verlaat, afgezien van de mogelijkheid, dat men hier ook

gedwongen kan logeren. Ook is het mogelijk, dat men bij een aanrijding betrokken raakt. In dat geval kan men op Rio Canario verzeild raken. Daar is nl. het bureau Verkeerszaken gevestigd. Elke aanrijding, zwaar of licht, wordt op deskundige wijze behandeld en zo mogelijk afgehandeld.

Het is echter meestal zo, dat men als toerist, helemaal niet met de politie in aanraking wenst te komen, en dat is begrijpelijk.

Bewaking

Zoals men reeds gemerkt zal hebben, zijn niet alle politieonderdelen in een centraal hoofdbureau van politie ondergebracht. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat Willemstad als het ware in tweeën is gedeeld door de St. Anna-baai (de toegang tot de grote haven) in de stadsdelen Punda en Otrabanda.

De brug over deze baai is een groot gedeelte van de dag voor de scheepvaart geopend en dus voor het landverkeer gesloten. „Omrijden” is dan nog een mogelijkheid om naar de andere kant te komen. Deze omstandigheid is o.m. oorzaak van het feit, dat de politionele bewaking op Curaçao vanuit drie centra plaats vindt en wel vanuit de hoofdwacht (politiebureau) voorzover deze het stadsdeel Punda betreft, vanuit het bureau „Riffort” wat betreft de bewaking van Otrabanda, en tenslotte wat betreft de buitenwijken vanuit het politiestation Rio Canario. Zoals eerder werd opgemerkt surveilleert de geüniformeerde politie in gesloten wagens, voorzien van een mobilfoon-installatie. Het is daardoor mogelijk, om alle politie-wagens op elk moment van de dag of de nacht, vanuit de „centraal-post” (gevestigd in Rio Canario) te bereiken. Vanuit deze centraal-post wordt de surveillance geregeld, worden de assistentie-verzoeken van het publiek behandeld en kan terstond, indien nodig, een politie-auto worden gezonden naar een punt waar dit nodig blijkt te zijn. Het zal duidelijk zijn, dat in de dichtstbevolkte buurten en in de binnenstad ook, naast de auto-patrouilles, voet-patrouilles noodzakelijk zijn,

St. Eustatius - het korps Politie

Aruba - Hoofdbureau van Politie te Oranjestad

aangezien een volkomen „gemechaniseerde” surveillance te weinig contact mogelijk maakt tussen het publiek en de politie.

Brandweertaak

Men zal hebben gemerkt, dat de werking en de taak van de politie op Curaçao blijkbaar weinig verschilt van die van de politie in Nederland. Dit is in grote lijnen juist. De politie op de Nederlandse Antillen heeft nog een andere taak te verrichten, nl. de „brandweertaak”. Bij elke brand, klein of groot, rukt niet de brandweer, maar de politie uit, maar dan in brandweeruniformen gestoken. Men heeft nl. een systeem uitgevonden waardoor een zeer snel optreden bij brand is gewaarborgd. Op Curaçao zijn drie eerste uitrukcentra van de brandweer gevestigd, waar modern brandblusmateriaal staat opgesteld. Elk centrum is omgeven door een complex politiewoningen, zodat steeds politie-personeel aanwezig is, om de brandspuiten te bemannen.

Natuurlijk is elke politie-ambtenaar opgeleid voor deze speciale taak en heeft hij hiertoe een speciale uitrusting. De alarmering vindt plaats vanuit dezelfde „centraal-

post” van waaruit de surveillance wordt geregeld en heeft plaats d.m.v. sirenes, die onmiddellijk de centra kunnen alarmeren.

Hoewel tot nu toe werd gesproken over „het politiekorps” op het eiland Curaçao, is het juister te spreken van de politie Curaçao, omdat de politie Curaçao een onderdeel vormt van het „korps politie Nederlandse Antillen”.

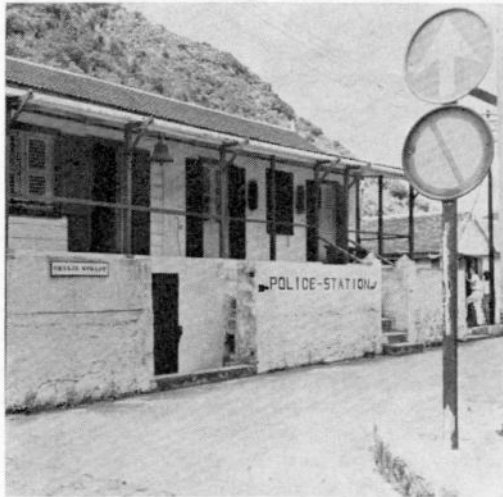
Het is een verheugend verschijnsel, dat de Nederlandse Antillen in tegenstelling tot de situatie in Nederland — de beschikking heeft over één politiekorps.

Dit verhoogt de efficiëncy en de doelmatige werking van het korps en heeft nog vele andere voordelen, die hier niet verder kunnen worden besproken.

Evenals dit op Curaçao het geval is, beschikken de overige eilanden Aruba, Bonaire en de Bovenwindse eilanden (St. Maarten, Saba en St. Eustatius) over grotere en kleinere onderdelen van het Antilliaanse politiekorps. Het gehele politiekorps staat onder het gezag en de algemene leiding van de minister van Justitie. De minister beschikt voor het beheer en de technische leiding over een hoofdcommissaris van politie.

Ingang van de politiepost Fort Kralendijk op Bonaire

Politiebureau op Saba

Aruba - Oranjestad. Hoofdbureau van Politie

Opleiding

Het zal duidelijk zijn, dat vooral de technische leiding en het beheer van het korps van groot belang zijn om het geheel goed te doen functioneren. Onder het beheer moet o.m. worden gerekend de werving en eerste opleiding van het jonge politieponeel.

Onder de directe leiding van de hoofdcommissaris van politie staat dan ook de Centrale Opleiding.

Zoals men reeds zal hebben opgemerkt, is „Rio Canario” voor de politie een bekende naam. Hier is nl. een belangrijk politiecentrum gevestigd, met als onderdelen: de „centrale alarmcentrale”, de „verkeersdienst” en een „politiewacht” voor de bewaking van de buitenwijken van Curaçao. Op het terrein van dit centrum bevindt zich echter ook de centrale opleidingschool voor het gehele korps politie Nederlandse Antillen. Na een eerste selectie van de sollicitanten, worden hier de „politie-adspiranten” opgeleid. Deze opleiding staat onder directe leiding van een inspecteur van politie, die wordt bijgestaan door enige onder-inspecteurs.

Een klasse bestaat uit plm. 20 adspiranten en het is de moeite waard een ogenblik bij deze eerste opleiding stil te staan. In klasseverband vindt hier een theoretische scholing plaats en worden alle belangrijke wetten, landsverordeningen en -besluiten behandeld. Zeker een niet geringe opgave voor beginners. Even belangrijk is echter voor de a.s. politie-ambtenaar de „mentale vorming”. Er moet de aspirant worden geleerd, hoe hij dient op te treden, hoe hij moet staan temidden van de samenleving en dat zijn taak voor een groot deel bestaat uit dienstverlening aan de gemeenschap en het helpen van zijn medemens. Daarbij echter moet hem worden geleerd, dat de belangrijkste taak is, de „handhaving” van de bestaande rechtsorde en bescherming van personen en goederen tegen gevaren die deze bedreigen.

Naast deze theoretische vorming vindt een uitgebreide „praktische” vorming plaats, waarbij o.m. de exercitie, schietonderricht en lichamelijke oefening worden behandeld.

Na de eerste opleiding van plm. één jaar, worden de adspiranten beëdigd en volgt hun eerste intrede in het korps. Gedurende vele jaren vindt daarna een „voortgezette” opleiding plaats en de besten hebben immer de kans in de hogere, ja zelfs soms tot in de hoogste rangen door te dringen.

Het is niet te verwonderen, dat de „staf” van de hoofdcommissaris van politie velerlei bemoeiingen heeft met deze opleiding, maar bovendien moeten hier allerlei reglementen worden samengesteld, personeelszaken en zaken van algemeen karakter worden behandeld.

Ook behoort hier de gehele materiaal-voorziening van het korps te worden behandeld, w.o. de aanschaffing van motorvoertuigen en allerhande technische hulpmiddelen voor de politie.

Het zal duidelijk zijn, dat bij de staf bij voortdurend moet worden gewerkt aan en gedacht over nieuwe methoden van surveillance, nieuwe systemen op het gebied van de bestrijding van de criminaliteit, kortom, dat hier vooral het denkwerk en „planning” moeten worden verricht. Te allen tijde moet men hier klaar staan om de minister van Justitie te kunnen adviseren en bijstaan in diens taak. Deze immers is verantwoordelijk voor het

politie-optreden ten opzichte van de staten van de Nederlandse Antillen (te vergelijken met de staten-generaal in Nederland), en moet derhalve over alle inlichtingen kunnen beschikken die hem van nut kunnen zijn.

Ook op Aruba ziet men dezelfde goedgeklede en vriendelijke politie-ambtenaren als op Curaçao. Hoewel de politiedienst op dit eiland in grote lijnen overeen stemt met die op het eiland Curaçao, zijn er toch duidelijke verschillen. Hier vindt de politionele bewaking in hoofdzaak plaats vanuit de twee belangrijkste bevolkingscentra Oranjestad en San Nicolaas. Kleinere eenheden echter vindt men nog in de plaatsjes Noord, Santa Cruz, Savaneta en enkele anderen.

Ook de politie Aruba staat onder de algemene leiding van de gezaghebber, die voor de dagelijkse leiding de beschikking heeft over een commissaris van politie. De sterkte van de politie op dit eiland bedraagt plm. 155

Politiepost Kralendijk - Bonaire

St. Eustatius - het nieuwe hoofdbureau van Politie

politie-ambtenaren, dus ongeveer de halve sterkte van de politie Curaçao.

Op Aruba vindt dezelfde specialisatie plaats als op Curaçao, d.w.z. dat hier voorkomen een afdeling recherche, verkeer en vreemdelingendienst. Dit is niet het geval op de eilanden Bonaire, St. Maarten, Saba en St. Eustatius, waar uiteraard kleinere eenheden tezamen de volledige en algemene politiedienst verrichten. Op deze eilanden staat de politie onder dagelijkse leiding van een onderinspecteur van politie.

Het is opmerkelijk, dat vrijwel alle politie-ambtenaren, van hoog tot laag, met grote animo hun taak verrichten onder soms moeilijke omstandigheden. Het is verheugend, dat dit korps, waarvan de leden worden gerecrueteerd uit alle bevolkingsgroepen, samenwerken op een wijze, die een goede teamgeest verradt.

De sterkte van het gehele politie-korps bedraagt plm. 494 hoofden en het wagenpark bestaat uit 77 personenauto's, 26 andere 4-wielige motorvoertuigen en 12 motoren. Het brandweermateriaal is hierbij niet inbegrepen.

**Meubiler met
Mah-Jongg meubelen
van origineel Siam-Teak!**

Wilt U nadere inlichtingen hebben?

Stuur dan een kaartje aan:

MAH-JONGG - Postbus 60 - Vlaardingen

DOORNBOS TRANSPORT N.V.

voor bijzondere transporten
per dieplader
door geheel Europa

ROTTERDAM

Breevaartstraat 3-5 - Telefoon 15 50 66

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG" te Amersfoort

Vroeger strenge straffen in Amsterdam, jacht op boeven in het Haagse bos

door HANS SEIDEL, wachtmeester 1e kl. te Steendam

*„Schrik niet ik wreek geen kwaad maar dwing tot goed.
„Straf is mijn hand maar lieflijk mijn gemoed.”*

Uit deze spreuk, voorkomende op de gevelsteen van het voormalig Spinhuis te Amsterdam, moest blijken hoe lieflijk wel het gemoed der gerechtigheid was. Deze lieflijkheid bestond dan uit geeselen, brandmerken, verminken, pijnigen, radbraken, enz. En tot afschrik werd vaak die lieflijkheid besloten met het in het openbaar tentoonstellen van afgehouden hoofden en ledematen, op lange staken, of op de poorten. Of men liet de lijken aan de galgen over aan de vogels, dan wel, dat men — met een nog steeds lieflijk gemoed — ze door de lucht liet verteren.

De straffen uit het laatst der 16e en gedurende de gehele 17e eeuw, waren niet mals. Daar stond dan tegenover, dat het met de publieke veiligheid erbarmelijk was gesteld. Er waren regelen in alle provincies van kracht tegen het vagebonderen, stelen en brandstichten. Veelvuldig werden misdrijven bedreven door deserteurs, hetzij uit de legers van Philips II, hetzij uit die van andere legers.

Zo werd in 1578 in Friesland een plakaat van Philips II door Rennenberg vernieuwd, hetwelk zich stelde tegen het geweld van krijgslieden, lediggangers en ander kwaad geboefte. Op 13 juli 1579 hield men een algemene, geheim gehouden, huiszoeking in alle dorpen en kloosters, ter opsporing der rabouwen. Dat ons land vol was van allerlei delinquenten, knevelaars en geweldenaars moge blijken uit een om-

streeks 1583 algemeen gehoorde klacht, dat:

„indien in het kwaad der exatien van allerhande vagebonden, lediggangers, knevelaars en verloopen krijgslieden, die hun garnizoenen verlieten, niet voorzien werd, het land door al zulke ongehoorde afgrijselijkheden tot een openbaar en barbaars roofland zou gemaakt worden.”

's-Gravenhage was in 1590 zeer onveilig. Bedelaars bespieden overdag de huizen, om des nachts hun slag te kunnen slaan. Vijf jaar later waren er in ons land weinig huizen, welke bleven bevrijd van inbraak of plundering.

Na het sluiten van het Bestand werden grote ordeloze benden krijgsvolk aangetroffen, welke velerlei misdaden pleegden. In zulke tijden werden schutters geworven tot het houden van boevenjachten. De meest afschrikwekkende straffen werden op reeds geringe delicten gesteld. Bedelen door vreemdelingen, werd met geseling gestraft. Wanneer men verdachte was, volgde de pijnbank, ongeacht of men schuldig of onschuldig was. Men moest een dader hebben en was eenmaal een bekentenis door marteling verkregen, dan was de zaak rond, en afgedaan, terwijl mogelijk de werkelijke dader dan nog vrij rondliep.

Veel onschuldigen zijn in die dagen op afschuwelijke wijze gepijnigd, vooral omdat hoge premies waren gesteld op het aanbrengen van die-

ven enz. In alle steden werden rasp-, verbeter-, spin- en tuchthuizen gesticht en tussen de 17e en 18e eeuw werden de Voorpoort te Den Haag en het Rasphuis te Amsterdam uitgebreid.

Alleen al in Amsterdam werden tussen 1695 en 1720 een aantal van 209 personen openlijk ter dood gebracht. Deze openbare handeling moest een zeker sadisme uiteraard wel in de hand werken.

In Den Haag waren ten tijde van stadhouder Willem III veelvuldig Franse gelukzoekers, welke de politie handen vol werk bezorgden. Zij werkten vaak samen met een bende ontuchtige vrouwen, welke zich in het Haagse bos bevond. De vrouwen lokten argeloze wandelaars door middel van hulpgeroep in het struikgewas, waarna het slachtoffer werd overvallen door trawanten der vrouwen. Meestal waren de overvallers soldaten. Scherpe drijfjachten op het geboefte waren het gevolg; wie daarbij gevat was, was er slecht aan toe en het gebeurde niet zelden, dat ook onschuldigen zich onder de gevangenen bevonden.

Het bos, tevens plaats voor duels, was meestal de plaats waar misdrijven werden gepleegd, niet alleen des avonds, doch de gehele dag. Dit blijkt uit het feit, dat twee Franse kamerdienaren in 1661 een aanranding pleegden tegen beide dochters van een notaris, welke hun ochtendwandeling maakten. De meisjes werden naar een herberg gesleept en het zou er niet best voor hun hebben uitgezien, ware niet één der dochters uit een der vensters ontsnapt. De middagen en avonden waren veel gevaarlijker. Tijdens een wandeling door de advocaat Roseboom en zijn nicht, werden deze door twee onbekenden — tussen Voorhout en Maliebaan — aangevallen met de-

gens. De advocaat werd op de grond geworpen, geplunderd en afschuwelijk mishandeld, terwijl zijn niet met een touw om haar hals werd voortgesleept. Een aanklacht bij het Hof had niet een gewenst resultaat. Niet alleen het bos, doch ook de stad was onveilig. Een menigte van oncerlijke vrouwen en ander volk, verspreidden zich met het invallen der duisternis door de slecht verlichte straten en na een uur of 9 was het er even onveilig als in het bos.

Denk niet, dat de misdadigers mensen uit het gewone volk waren. Er waren ook „deftige burgerzonen”, officieren, advocaten, enz. onder en ook deze ontzagen zich niet tot het plegen van allerlei misdaden. Men was gewapend met degens, terwijl de mindere man een „opsteker” droeg. Een opsteker was een puntig en niet klein mes, welke men in een schede droeg, zij het, dat het wapen vaak zeer los in de schede zat, blijkende uit een rijmpje uit die dagen:

„Die kwaat van Neeltje spreekt,
’k zal het niet lijen.
„Als was het onze Dominee.
’k zou riemen uit zijn muyl snijen.”

Zekere „Lichte Wigger zei: „Ick sny jou in elcken koon een kruys . . .” In de Baronie en in de Meijerij van ’s-Hertogenbosch waren hele koloniën misdadigers, die in holen in de grond leefden en niet konden worden uitgeroeid. Onder hen bevonden zich eerlijke boeren, die door de zeer slechte tijdsomstandigheden tot de misdaad waren vervallen. De meest eerlijke móest daar wel slecht worden. Werden ze achtervolgd, dan vluchtten ze naar een naburig Baljuwschap, waar ze niet gegrepen mochten worden. Ze bedienden zich van een boeventaal. Er waren Baljuwen welke, uit naijver, de misdadigers hielpen ontsnappen.

De behandeling van lijfstraffelijke en burgerlijke rechtzaken was opgedragen aan de Schout. Deze had — naast de onderschout — tal van dienaren. Ook schepenen waren wel belast met tenuitvoerleggingen. Het ambt der hoogschouten was meestal erfelijk; zij werden uit de meest deftige families gekozen en op geschiktheid van het ambt werd vaak niet altijd gelet. Ze werden dikwijls benoemd tot de meest uiteenlopende ambten. Zo was tussen 1600 en 1700

Mr. Cornelis Pompe van Meerdervoort begiftigd met vele ambten. Hij was: Chevalier de St. Michel; Heer van Hendrik, Iden, en Schildmans-kinderen-Ambachten; Idem van Meerdervoort en Kort-Ambacht; Schout van Dordrecht; Raad of Vroedschap; Oude mannen- en vrouwenmeester; Leproosmeester van de gevangenen en krankzinnigen; Curator der latijnse scholen; Baljuw en Opperdijkgraaf van Strijen; Raaden Rentmeestergeneraal van Zuidholland, enz.

Sommige Baljuwen hadden hun betrekking voor een grote som geld gekocht, welke gang van zaken de democratische patriotten in 1795 ongedaan trachtten te maken. Vele Baljuwen vervielen tot misdaad. Het spreekwoord ontstond: „Schouten en Baljuwen, grijpen als wuven.”

De statistische gegevens der archieven laten zien, dat bepaalde misdaden aan bepaalde ambten gepaard gingen, zoals:

Edellieden } geweld, baldadigheid,
Officieren } vechten en soms schaa-
Advocaten } king.

Procureurs - knevelarij.

Notarissen - valsheid in geschrifte.

Deurwaarders - insolentie.

Kooplieden - fraude en bedriegelijke bankbreuk.

Predikanten - ontucht en oproermaken.

Maar Baljuwen en schouten stonden dikwijls terecht wegens het plegen van *al* deze delicten. Zij wisten de inwoners dikwijls geld af te persen voor iets, wat deze niet hadden gedaan. De echtbreuk, welke in de 17e eeuw streng werd vervolgd, was een goede bron van inkomsten voor de heren. Als ze geen misdadigers konden vinden, máákten zij ze!

Er waren er, die in het geheim een verstandhouding hadden met prostituées, welke huisvesting, bescherming en beloning ontvingen, doch tevens onder dwang stonden. De dwang bestond dan uit het weggejaagd of opgebracht te worden, of in een Spinhuis te worden geplaatst, als ze niet de rijke heren tot zich wisten te lokken; gehuwde heren dan wel te verstaan. Zodra zij dan zo'n heer op bezoek had, moest ze dit direct berichten aan de baljuw

of schout, opdat de heer dan op heterdaad kon worden betrapt. Dit betekende dan in de toekomst een steeds terugkerend bedrag voor de schout, die wist te zwijgen, zolang hij maar werd betaald . . .

Zo'n Schout (alle Schouten hadden uiteraard niet deze karaktertrek), zo'n Schout was — of gold — als een aanzienlijk man. Hij belastte zichzelf niet met de vuile was, daartoe bediende hij zich meestal van een onderschout, die dikwijls een twijfelachtige bekendheid genoot, doch bekwaam en geroutineerd was. En de onderschout had een grote horde dienaren der justitie, nachtwachten en een aantal spionnen en verklikkers, uit alle rangen en standen, leeftijden en van beiderlei kunne.

De dief juichte:

„k Ben uyt de groote noot, ick heb den Schout een Pistolet gegeven.”

Een vader zei:

„Heer Schout! zoo 't wesen mach, soo laat mijn zoon toch vrij; Houwaer, en neemt het aen en wil je ooggen sluyten.” . . .

Moeders voelden zich veilig als ze de vriendschap des schouts genoten.

„k Ben met de schout bevrint. Mijn dochter is zijn maert, de Scholt is wel gestreng, maer van verliefden aert.”

Godewyck noemde de Schouten en hun trawanten: „Heulers met 't geboeft!”

Het was niet verwonderlijk dat de misdaad overal welig tierde. Het voorbeeld werd door Baljuwen en Schouten gegeven. Ook ten platte lande was het in die dagen onveilig. Er bestond een zogenaamd „knijfregt”, de bevoegdheid om messen te dragen en een ander daarmee uit te dagen. Er waren herbergen in welke uithangborden een mes prijkte. En indien er een mes recht op in de gelagtafel stond, betekende dit een uitdaging voor degene, die het wapen aanraakte of zelfs . . . er naar keek.

Het „beksnijden” kwam veelvuldig voor en gold in vele kleine plaatsen en dorpen. Tot zelfs in deze eeuw waren er diverse dorpen, waar het als een gewoonte gold, dat moeders aan hun zoons vroegen, of ze hun

mes niet hadden vergeten, wanneer deze naar een feestavond gingen... Zo was dit o.a. in het Drentse dorpje Ruinen. In de omgeving van dat dorpje kan men thans nog vele mensen aantreffen — oudere mensen — wier gelaat ontsierd is met „het wapen van Runz” (Ruinen), dit is een litteken van oor tot oor, over het hele gelaat of op één der beide of allebei de wangen.

Er is in de loop der eeuwen heel wat ten goede veranderd en nog steeds tracht men verbeteringen aan te brengen, als het gaat om de rechten van de mens. De willekeur is verdwenen; de verdachte krijgt thans rechtskundige bijstand, psychiatrisch onderzoek, enz., terwijl ten aanzien van de gevangenen grote verbeteringen zijn aangebracht. Sommigen vinden de verbeteringen een te zachte straf voor de delinquent.

Maar de historie leert ons, dat de meest afschuwelijke straffen niet vermochten de misdaad te beteugelen. Dat men vroeger met groot genoegen een konijn strikte, met de wetenschap en het risico van het afhakken van één of beide handen indien men werd betrapt! Dat men ook toen alcohol gebruikte, met het vooruitzicht van de doodstraf. Dat ook toen het gezegde gold: „Ik ben een mens en niets menselijks is mij vreemd.”

De natuur is sterker dan de mens. De natuurlijke driften der mens zullen blijven, zolang de mens bestaat. Het „goede wreken” op losgeslagen driften is ook nu nog aanwezig doch thans geheel anders geaccentueerd. De humaniteit is meer en meer het kernpunt geworden; ondanks dit begrip is de misdadiger er van overtuigd, dat na misdaad de straf komt, en dat ook deze straf een werkelijke straf is, want dat is de vrijheidsberoving uiteraard. Doch ook een opvoeding, in tegenstelling tot vroeger.

Het recht zal zegevieren, niet alleen ten opzichte van misdaad en straf, doch ook ten aanzien der opvoeding. Hopelijk heeft de toekomst der mensheid hier baat bij.

Bronnen: Dr. G. D. J. Schotel en Dr. H. C. Rogge: „Het Maatschappelijk Leven onzer Vaders in de Zeventiende Eeuw.” A. W. Sijthoff, Leiden; Mr. P. v. d. Schelling en K. v. Alkemade: „Nederlands Displegtigheden”, deel III. Rotterdam by Philippus Losel, 1732; Rijksarchief Assen en Rijksarchief 's-Hertogenbosch.

De „open gastvrijheid” van de bank te St. Anthonis weerspiegelt een te goed vertrouwen in de mensheid...

„Hände hoch überfall”

Bankroof St. Anthonis (buit ruim f 41.000) genoteerd autonummer

door de adjudant A. A. OBDAM te Oploo - St. Anthonis

Foto's: Technische Recherche Den Bosch

Alhoewel in het kader van de gebeurtenissen vooral in de grotere steden, bankovervallen al weer meer voorkomende misdrijven zijn geworden, is het toch nog zo dat deze soort misdrijven in de kleinere „Rijkspolitie-Gemeenten” tot de meer belangrijke zaken behoren die tot nog toe minder veelvuldig aan de orde zijn. Dat hier wellicht verandering in gaat komen behoort tot de te verwachten mogelijkheden, gezien het uiteraard eenvoudiger lijkt althans deze bankovervallen in de in opzet eenvoudiger ingerichte gebouwen te plegen, dan in de meer groter en ingewikkelder ingerichte outillage van de bankinstellingen in de grote gemeenten. Dit laatste lijkt nu niet het geval als we de recente bankovervallen in de verschillende grote steden in aanmerking nemen, doch het ligt voor de hand dat de kleinere bankinstellingen meer en meer de aandacht van de plegers van dergelijke misdrijven zullen hebben.

Van de zijde van de bankinstellingen „in de buitengemeenten” pleegde men tot nu toe weinig belangstelling te hebben voor het nemen van

veiligheidsmaatregelen, hetgeen mij in persoonlijke besprekingen met houders van de bankinstellingen wel is gebleken. Wanneer deze bankovervallen meer en meer worden gepleegd, zal men van die zijde echter gedwongen worden tot het nemen van veiligheidsmaatregelen, anders zullen de verzekeringsmaatschappijen daar wel druk op gaan uitoefenen.

In de groep Oploo en met name in de groepsstandplaats St. Anthonis hadden wij ons zeker gerealiseerd dat zich deze misdrijven ook bij ons zouden kunnen voordoen. Gezien gevoerde besprekingen ook met de plaatselijke bankhouders niet tot het nemen van veiligheidsmaatregelen had geleid, was het ook nu weer zo dat de daders aan de bank vrij spel hadden en zo kon het gebeuren, dat op woensdag 29 juni 1966 te omstreeks 8.55 uur de kassier van de boerenleenbank in St. Anthonis kwam te staan tegenover twee met pistolen gewapende overvallers. Deze twee — Duitsers van origine — waren om kwart over acht al met een auto voor het bankgebouw gezien door de boven het gebouw wonende

kassier, doch deze had hen toen niet opgedaan omdat het kantoor eerst om halfnegen wordt geopend. Later verklaarde de kassier wel, de twee mannen te hebben beschouwd als onzure elementen, als verdachte personen. Maar zoals dat nu eenmaal gaat, was het toen niet bij hem opgekomen om de politie te waarschuwen. Wel had hij toen gezien, dat zij met een zwarte Opel-personenauto waren, voorzien van het kenteken 33-62 AP. Om half negen had hij het bankgebouw geopend voor het publiek en om vijf voor negen stapten twee hem onbekende mannen de hal binnen, kwamen vervolgens naar de geopende loketten en

der als masker bedoeld bleek — de man met de lichte regenjas had een blank metalen pistool. Onmiddellijk daaraan voorafgaande, had de kassier nog wel in gerechtvaardigd wantrouwen getracht het kenteken van de auto waarmede „de heren” waren gekomen en die bij de voordeur van het bankgebouw was geparkeerd, op te nemen. Hij kwam evenwel niet verder dan de cijfers 33, omdat de man met de lichte regenjas met pistool, onmiddellijk gevolgd door de man met de blauwe overall — ook gewapend met pistool — voor de loketten verschenen, waarna de man met de regenjas enkele malen achtereen riep:

lijk te doen verlopen. De man met de overall had daarbij gesproken en gezegd „Vite, Vite”. Later is gebleken dat de in overall geklede man Duitser was maar goed het Frans beheerste, onder meer door verblijf in Franse gevangenissen.

De overvallers vertrokken snel met de zwarte Opel in de richting Grave, onder medeneming van de tas met geld, naar later bij de telling bleek, inhoudende f 41.686,28.

De kassier vroeg zijn boven het kantoor wonende vrouw de plaatselijke politie te bellen, waarna hij zelf bij de burens de rijkspolitie te Grave belde. De echtgenote van de kassier belde de plaatselijke wachtmeester

opgelost door goede samenwerking en door burgers

hadden hem toen, met het overige personeel, één mannelijke en twee vrouwelijke assistenten, onder schot. De twee onbekenden, waarvan de een een blauwe overall aan had en de ander een lichte regenjas, waren beiden gewapend met pistolen. De met de lichte regenjas geklede man droeg een motorhelm met aan de voorzijde daarvan een vuil stuk witte lap dat voor zijn gelaat hing. In die lap waren ter hoogte van de ogen twee gaten, zodat een en an-

„Hände hoch, Überfall”. De kassier en het overige personeel hadden hieraan voldaan, nadat de man met de regenjas de slede van zijn pistool achteruit had gehaald. Deze man zei daarop: „Geld”. De kassier, die begreep dat het ernst was ging daarop naar zijn bureau, nam daaruit de tas met geld en zette die op de balie van een der loketten. De overvallers beduiden het personeel toen naar de achterzijde in het gebouw te gaan, kennelijk om hun aftocht gemakke-

le kl. Ooms, die de rayoncommandant, de opperwachtmeester Van Gessele belde en vervolgens zich naar het bankgebouw begaf, onmiddellijk gevolgd door de opper, die mij van het gebeurde kennis gaf. Vanaf dit moment zaten wij midden in het geval. Gezien de kassier aan de rijkspolitie groep Grave abusievelijk had opgegeven dat de overvallers waren vertrokken met een zwarte Opel gekentekend 33-02-AP, heb ik mede om de nog lokale mogelijkheden, schuilende in de mobilfoon-apparatuur voor de G.S.A.'s en de verder strekkende mogelijkheden van deze mobilfoon-apparatuur — omdat wij van hieruit bereikbaar zijn in de verder reikende omgeving van meerdere relaisstations als Nijmegen, Venlo, Den Bosch — ons relaisstation Uden gebeld, en daar de bankroof met vermelding van het juiste autonummer 33-62-AP, zomede signalement van de daders van de overval bekendgemaakt. Onmiddellijk daarna volgde kennisgeving aan het districts-bureau voor berichtgeving aan de districtscommandant en opgave van een telexbericht. Verder melding aan het Parket van de officier van Justitie, inschakeling van de districtsrecherche en technische recherche. Tenslotte werden de diverse daarvoor in aanmerking komende grensposten

De Boerenleenbank van St. Anthonis.

telefonisch op de hoogte gesteld. Het bankgebouw werd onder bewaking gehouden tot aan de komst van de technische recherche, die in het bankgebouw weinig kon verrichten, gezien de beide overvallers gehandschoend waren. Na telefonisch contact te hebben opgenomen met de gemeentepolitie Nijmegen bleek mij, dat de zwarte Opel (Rekord) gekentekend 33-62-A P in Nijmegen was ontvreemd.

De beide overvallers waren dus in Nijmegen geweest, maar hadden als te doen gebruikelijk, mogelijk de beschikking over een tweede auto. De officier van Justitie mr Van Mierlo en de districtscommandant 's-Hertogenbosch, overste Bekker waren zeer spoedig in St. Anthonis, waarna in gezamenlijke beraadslaging de verder te nemen maatregelen werden bezien. Door het plaatselijk personeel werd bij een buurtonderzoek een getuige gevonden, die de zwarte Opel voor de bank had gezien en deze, een vrouw (31) had één van de daders daarbij gezien. Om 12.45 uur bleek de zwarte Opel-Record 33-62-A P in Helmond door de recherche op een parkeerterrein te zijn aangetroffen. De technische- en districtsrecherche togen onmiddellijk derwaarts, waarna in samenwerking met de recherche van de gemeentepolitie Helmond vingersporen werden veilig gesteld, genomen in de zwarte Opel. Het eerste telexbericht inzake de bankroof te St. Anthonis werd daar ontvangen om tien over tien. Verder werden veilig gesteld de rubberdoppen van het rem- en koppelingspedaal, alsmede een hoeveelheid sigarettenresten, enige doosjes lucifers, een zakmesje en een koopbonnetje. Een en ander voor eventuele sorteer- en speekselproeven. Nadien kwamen berichten uit diverse plaatsen uit de omgeving binnen, waarbij — zowel van de zijde van de politie als van de zijde van het publiek — mededeling werd gedaan, dat de zwarte Opel was gezien, terwijl ook melding werd gedaan van een samentreffen van de zwarte Opel met een blauwe Citroën met wit dak en een Duits kenteken. Om ruim 3 uur gaf de recherche van de gemeentepolitie Nijmegen telefonisch kennis, dat twee inwoners van Nijmegen onafhankelijk van elkaar, kennis hadden gegeven te om-

streeks half zes 's morgens te hebben gezien dat een blauwe Citroën met wit dak op een verdachte manier langzaam heen en weer reed, alleen de bestuurder van de Citroën was daarin zichtbaar, bovendien hadden zij opgemerkt dat de bestuurder van de Citroën had stilgestaan bij een zwarte Opel. Beide auto's waren samen, na een kort gesprek tussen de bestuurders verdergereden. Beide getuigen hadden het kenteken van de Citroën opgenomen, dit was DU-Y-310 zijnde een Duits kenteken. De recherche Nijmegen zegde toe, te zullen natrekken aan wie dit kenteken was opgegeven en het bleek, dat het kenteken werd gebruikt door Wolfgang Schlüter (29), verkoper wonende te Duisburg, Hertzstrasse 19. Deze Schlüter stond als ongewenste vreemdeling gesignaleerd en bleek bij herhaling terzake misdrijf — voornamelijk diefstal met braak — ook in vereniging, zowel in Duitsland als in Nederland te zijn veroordeeld. Na van bovenstaande kennis te hebben genomen is door mij bij telexbericht 5965/65 d.d. 29 juni 1966 de aandacht op Schlüter gevestigd. Omstreeks half zeven 's avonds werd telefonisch door de rijkspolitie Ubach over Worms namens de Duitse Kriminal Polizei Geilenkirchen aan ons medegedeeld, dat Schlüter daar was aangehouden en in het bezit was getroffen van ± f 15.000,— waarvan meerdere bankbiljetten van f 1000,—, Belgisch en Engels geld.

Bij de kassier was inmiddels getracht

... allemaal gewoon glas achter de open deur ...

bekendheid te verkrijgen over de nummers van de bankbiljetten van f 1000,— hetgeen gelukte toen een in St. Anthonis wonende landbouwer verklaarde, enkele dagen voor de bankoverval vier bankbiljetten van f 1000,— te hebben gedeponerd aan de Boerenleenbank en van drie van deze bankbiljetten het nummer te hebben genoteerd in de tijd dat hij die thuis had. Deze drie nummers bleken bij navraag bij de Kriminal Polizei Geilenkirchen (Dld.) voor te komen in de bankbiljettenvoorraad van f 1000,— welke Schlüter bij de bankroof te St. Anthonis verzameld had. Dat was een goed houvast ten opzichte van Schlüter. Bij de aanhouding van Schlüter was deze behalve het geld, ook nog in het bezit van een blank pistool, waarvan hij evenwel bij de aanhouding geen gebruik maakte. Dat deed wel een tweede man die zich bij Schlüter in de Citroën bevond. Die wist zich door bedreiging met een pistool aan arrestatie te onttrekken. Na de aanhouding van Schlüter bleek in de Citroën een Personalausweis aanwezig, waaruit door de Kriminal Polizei Geilenkirchen aan de hand van de foto, in het Buitengewoon Opsporingsblad no. 5 d.d. 5 juli 1966 gepubliceerd, kon worden vastgesteld, dat de tweede man de Duitser Rudi Sigfried Rausch (27) was, een smid, signalement ongeveer 1.78 m, kort zwart krullend haar, met als bijzonder kenteken: litteken op de linker wang. Hij was gekleed in een beige-bruin kostuum. Gezien het bij de bankroof ontvreemde geldsbedrag en de op Schlüter gevonden f 15000,— zou hij vermoedelijk in het bezit zijn van ± f 26.000,— bestaande uit Nederlandse, Franse, Belgische en Engelse coupures. Hij had bovendien een vuist-vuurwapen, waarvan hij zoals in Geilenkirchen wel is gebleken wellicht gebruik zou maken, zodat bij aanhouding voorzichtigheid geboden was.

Van de Koninklijke Marechaussee Brigade Venlo, was inmiddels naar aanleiding van onze telexberichten, bericht binnengekomen dat Schlüter en Rausch samen met de Citroën DU-Y-310 vanuit Duitsland de grens hadden willen passeren op 28 juni 1966, dus de dag voor de overval, waren teruggezonden en niet in Nederland toegelaten waren. Daar-

bij was gebleken, dat in de Citroën twee blauwe overall's aanwezig waren, zomede een spuitbus met traan-gas, welke laatste in beslag genomen was. Gezien één der overvallers bij de bankroof te St. Anthonis gekleed was in blauwe overall, was ook dit een goede aanwijzing tot vaststelling van Schlüter als dader van de bankroof, althans een meewerkende aanwijzing en voor ons een houvast, om ook ten opzichte van Rausch stelling te nemen middels de telexberichten. In deze bankroof is het geheel voorspoedig gelopen, radio- en telexberichten hebben tot allerlei aanwijzingen geleid, ook de aanhouding van Schlüter was op zichzelf een geluksschot.

Wat was namelijk het geval, Schlüter en Rausch konden niet legaal via een doorlaatpost over de grens naar Duitsland, omdat Schlüter als ongewenste vreemdeling stond gesignaleerd. Zij moesten dus zien, illegaal over de grens te komen. Daartoe besloten zij in de nabijheid van het grensplaatsje Schinveld de zogenaamde „groene grens” te passeren, werden aldaar staande gehouden door Duitse Zollbeamten en geraakten toen in paniek, waarschijnlijk menende dat de aanhouding verband hield met de bankoverval, hetgeen niet het geval was, daar het alleen een grenscontrole betrof. Rausch ging de auto uit en wist zich door bedreiging en lossen van pistoolschoten aan de aanhouding te onttrekken, Schlüter ging er met de Citroën tussen uit. De Zollbeamten hadden het kenteken echter opgenomen en namen contact op met de Kriminal Polizei Duisburg (Dld.). Deze laatste gebruikte de interne Rundfunk, waardoor de Kripo Geilenkirchen op Schlüter en Rausch opmerkelijk werd gemaakt, tot aanhouding van Schlüter kon overgaan, en diens auto de Citroën DU-Y-310 kon inbeslag nemen.

De tweede verdachte, Rudi Siegfried Rausch was inmiddels nog op vrije voeten, maar die werd nog net voordat de maand half verlopen was, na enige ingekomen tips bij de Duisburgse politie, ten huize van kennissen in Duisburg aangehouden. Aangezien men op de hoogte was van het feit dat Rausch gewapend was, kreeg hij geen enkele kans. Zo was het pand waarin hij zich be-

Dankbetuiging voor wachtmeester 1e kl. P. Witvoet te Wartena

door de opperwachtmeester H. v. d. WOUDE te Heerenveen

In het gemeentehuis te Grouw reikte mr A. J. Dek, commandant van het district Heerenveen in aanwezigheid van de burgemeester K. J. Vrijling van Idaarderadeel, het personeel van de groep en enkele leden van de Staf van het district, aan de wachtmeester 1e kl. P. Witvoet een schriftelijke dankbetuiging uit van de Algemeen Inspecteur van het Korps. Wachtmeester Witvoet, standplaats het Friese dorpje Wartena, keerde op 16 mei j.l. van een rijwielpatrouille huiswaarts. Nabij zijn woning werd zijn hulp ingeroepen in verband met het te water raken van een buurjongen. Witvoet spoedde zich naar de onheilsplaats en kwam juist op tijd om te bemerken dat een aspirant-redder, hangende aan een boot, met de juist gevonden drenkeling ten onder dreigde te gaan door kramp. Witvoet slaagde er in de redder en de drenkeling in de

boot te trekken; de drenkeling was ogenschijnlijk reeds dood, doch Witvoet berustte daarin niet. Hij begon direct volgens de regels van de kunst met het toepassen van kunstmatige ademhaling. Tot zijn niet geringe vreugde gaf de drenkeling na enige tijd tekenen van leven. Hij droeg de jongen in huis en met hulp van de inmiddels gearriveerde arts kwam de jongen weer bij kennis. Voor zover te bezien is zal hij van het gebeurde geen nadelige gevolgen ondervinden.

Mr Dek prees dit optreden van Witvoet. Het getuigt van goede gemeenschapszin en het is prettig te bemerken dat het personeel in staat en bereid is ten behoeve van hulpbehoevenden datgene te doen, wat in zo'n kritiek moment gebeuren moet. Ook de burgemeester sprak woorden van lof en waardering. Hij zei voor een dergelijke gebeurtenis graag de fraaie raadzaal ter beschikking te hebben gesteld.

Commentaar van de wachtmeester 1e kl. Witvoet: „Dat die jongen die dood leek te zijn weer tot leven kwam is mijn grootste beloning.”

vond, geheel omsingeld. Het pistool werd overigens gevonden in de auto van Rausch, een nog gloednieuwe BMW. Hij had van de bankroofbuit trouwens nog maar f 1100,— op zak en met zijn arrestatie restte de vraag waar de rest van de f 41.686,— gebleven is en of er wellicht meerdere figuren bij de bankroof betrokken zijn geweest. En dat was een van de punten, waarop het verdere onderzoek werd gericht.

Tenslotte is de aandacht op Schlüter en Rausch in eerste instantie gevallen door de getuigeverklaringen van twee inwoners (burgers) van Nijmegen, die 's morgens al zodanig wakker bleken te zijn, dat zij niet alleen het vreemde gedrag van de bestuurders van de Citroën en de zwarte Opel hadden opgemerkt, doch bovendien het Duitse kenteken DU-Y-310 van de Citroën hadden opgenomen. Al met al waren het drukke dagen, was het een interessante zaak met een bijzonder vlot verloop, waarbij

van prima samenwerking is gebleken tussen de politie instanties, zowel van de gemeentepolitie als van de rijkspolitie, van hoog tot laag. Bijzondere erkenning verdienen de gemeentepolitie Nijmegen en onze collega's van de grensplaatsen, vooral voor de groep Ubach over Worms die talloze malen het contact verzorgde met de Kriminal Polizei in Duitsland.

Administratief valt aan een dergelijke zaak wel het een en ander te doen en dit zal, gezien de in de fouillering van Schlüter aangetroffen notitieboekjes met talloze contactadressen in binnen- en buitenland, nog veel nalopen geven omdat mogelijkheden van bendewezen niet tot de onwaarschijnlijkheden behoort. De Onderafdeling Opsporingsbijstand zal hierin uitgebreid medewerking verlenen en zowel in Nederland als in Duitsland, Frankrijk en België opsporingswerkzaamheden verrichten.

Ruim terzijde van de Groene Kustweg (VII)

Drie eilanden: Römö over dam, Sylt per trein,

Aan de zeedijk achter Skaerback begint de dam, die sinds 1947 Römö, het grootste Deense Noordzee-eiland verbindt met het vasteland, een brede dijk met een betonweg dwars door het Wad, die bepalend is geweest voor de toeristische ontwikkeling op het eiland. Die dam naar Römö is een interessante zaak, vooral omdat er sinds enkele jaren gepraat en gestudeerd wordt over de aanleg van twee dammen, die het Friese Noordzee-eiland Ameland met het vasteland zullen verbinden, waarbij de vraag boeiend is hoe de toeristenstroom zich zal gedragen. Römö weet dat al, want de ruim negen kilometer lange dam naar dit eiland, nu begrensd door

vrij snel uitbreidende landaanwinningvelden met spartinagrass begroeid, ligt er al bijna twintig jaar en de eilandbewoners, die de kansen hebben gegrepen, vinden de omstreeks 8 miljoen Kronen die de staat in de dam stak, nu niet teveel meer, al zijn oudere bewoners van het eiland nog steeds van oordeel dat de dam er nooit had moeten komen.

Het eiland Römö is in verschillende opzichten vergelijkbaar met Ameland. Om te beginnen is de afstand naar het vasteland ongeveer gelijk. Het is door de eeuwen heen een eiland geweest van landbouwers (tweederde is bouw- en grasland, de rest duin, bos en hei) en van

zeelui. De boeren van vroeger lieten het eiland de typische langgerekte, lage boerderijen na met versieringen bij de voordeur. De zeelui en de walvisvaarders rusten onder fraai bewerkte stenen zerken bij de zeemanskerk. Het was stil op Römö en de verhalen over het gewas, over de zee of over de eilanders zelf waren de enige gesprekstof. Langzamerhand werd het eiland ontdekt door vakantiegangsters, maar het liep niet zo hard. Als er vijfhonderd bezoekers kwamen, was het veel en de oudere eilanders vonden dat genoeg. In de zeemanskerk werden nog altijd de mededelingen over vergane schepen, over omgekomen eilanders, voorgelezen.

Het strand dient als enorme parkeerplaats, toch blijft er ruimte te over.

De dam heeft het bestaan van de 630 eilanders veranderd. De brede damweg werd in rechte lijn doortrokken naar het brede noordzeestrand. Op het kruispunt met de weg die van noord naar zuid Tofstum (met het tot museum ingerichte commandeurshuis), Kongsmark en Kirkeby verbindt, kwamen stoplichten, langs de weg over het eiland brede parkeerplaatsen bij bossen en duinen. Er kwamen twee campings, een ontzaglijk grote aan het eind van de damweg, bij het strand en een wat rustiger bij Kirkeby aan de Wadkant. Maar, wat velen tevoren niet geloofden, bleek juist. De grote stroom van vreemdelingen ging regelrecht over de dam naar het

strand en aan het eind van de damweg ontstond de grote concentratie van bezoekers. Daar is het op hoogtijdagen een beetje toeristencircus, want als het weer bijzonder mooi is, gaan er soms 10.000 auto's per dag over de dam. Per jaar verwerkt die dam 410.000 auto's heen en terug. Vijfduizend dagjesmensen is in het hoogseizoen niets bijzonders en het aantal gasten dat korter of langer op het eiland blijft, verdertigvoudigde tot omstreeks 25.000 voor de zomerhuisjes en hotels en 125.000 op de campings. En toch, toch heeft Rømø zijn sfeer behouden.

gelegen Duitse eiland Sylt, dat door de Hindenburgdam verbonden is met het vasteland. Maar over die dam rijden alleen treinen, die trouwens op speciale wagons ook auto's meenemen. Hoeveel auto's er vervoerd worden, daarvan krijgt de bezoeker een indruk bij een bezoek in hoogzomer aan Westerland, de hoofdplaats van dit langgerekte eiland. Daar speelt een orkest „Dichter und Bauer” in een muziekkoepel op de promenade, in vreedzame concurrentie met de donderende branding. Daar flaneert de badgast naar de laatste mode in het

Oland per zeilwagen . . .

★

Rond de fraaie zeemanskerk liggen de oude walvisvaarders begraven: zij rusten ongestoord. (foto links)

Het iets zuidelijk van Rømø gelegen Duitse eiland Sylt, dat door een spoordam met het vasteland verbonden is, zocht het in het mondaine en in het volle . . . (foto boven)

Op Rømø bleven de dorpen stil, een plaats als Westerland op Sylt werd daarentegen een typisch toeristencentrum. (foto onder)

★

Rond de zeemanskerk is het stil, het is nog altijd mogelijk om uren in de duinen te dwalen zonder een mens te ontmoeten en kilometers strand liggen ongebruikt. Slechts rond de damweg is het druk, op mooie dagen zo druk dat het voor de handelaar in miniatuurmolens Christiaan Jacobsen uit Odense de moeite waard is om met zijn handel naar Rømø te rijden.

Aan het eind van de weg parkeert iedereen zijn auto op het strand, waar de voertuigen dienst doen als kleedkamers en beschutting geven. Trouwens, ook de veerboot heeft voor Rømø nog niet afgedaan, want 70.000 bezoekers per jaar van het eiland komen nog per schip, voornamelijk van het iets zuidelijker

spel van zien en gezien te worden. Dat gaat al vele jaren zo en de ironie wil, dat al die flanerende lieden er tot verleden jaar hun leven voor hebben gewaagd. Want, toen pas werd ontdekt dat er vlak voor dat mondaine strand een enorm mijnenveld lag van tien kilometer lang. Rømø heeft niet alleen geen mijnenveld voor de deur (dat voor Sylt is trouwens geruimd) en Rømø is meer een voorbeeld voor Ameland dan Sylt, want daar heeft men het niet in het mondaine gezocht en daar zijn goede begeleidende verkeersmaatregelen getroffen voordat het verkeer zich over de dam stortte.

Zuidelijk van het Deense Tønder, stad van tegels en kant, ligt Noord

De zeilwagen van Tante Magda is de verbinding bij uitstek met het 7 kilometer voor de kust gelegen Oland.

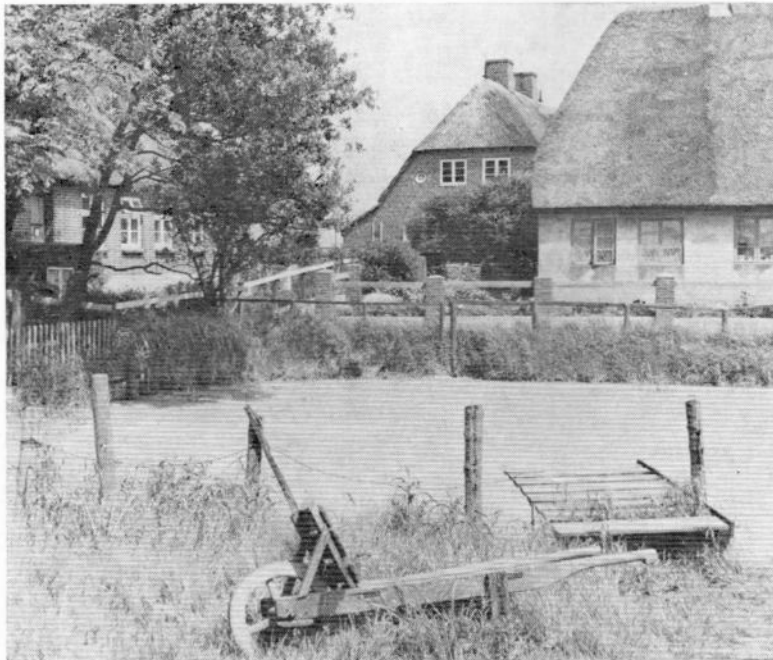
★

dekt door de vreemdelingenstroom langs de Groene Kustweg. De Halligen liggen als stipjes in de wijde verte: Norderoog, Habel, Sudfall, Pellworm, Gröde, Hooge, Langeness of Oland. Er zijn geen auto's op Oland, er is geen waterleiding en geen elektriciteit. Er is precies één telefoon. De ruim vijftig bewoners bakken brood in een oven, en de kachels in de dertien huizen op de terp worden gestookt met „ditten“, vierkante plakken, in het voorjaar, de „dittentijd“, gestoken uit gedroogde mest. En, de voornaamste verbinding tussen Oland en het vasteland wordt onderhouden door Magda Mattizen, die in de wandeling Tante Magda heet en dagelijks met een zeilorrie op rails over een dam van bazaltblokken naar het vasteland reist, tenminste als de wind uit de goede richting komt. Als er een groepje passagiers te vervoeren is gaat ze trouwens ook bij windstilte langs de zevenenhalve kilometer dam, dan duwt ze de lorrie,

★

Oland: een dozijn huizen, dicht tegen elkaar op een terp in zee . . .

Friesland met karakteristieke boerderijen achter de — ook daar — verhoogde dijken. Voor die dijken in zee, ligt de wondere wereld van de Halligen, onbeschermde terpeilandjes in een gebied waar eb en vloed vrij spel hebben, een wereld van geulen, banken en eenzaamheid, waar het gejaagd van vandaag niet is doorgedrongen, dat niet is ont-

De Halligen zijn de wereld van de „Ditten“, het voorjaar is de „Dittentijd“ . . .

Op de kwelders grazen schapen en wat koeien, die ijlings de wijk nemen naar de terp wanneer de storm het water opzweept, soms tot aan de huizen en als het bar slecht weer wordt tot in de dertien huizen die slechts door smalle steegjes gescheiden tegenelkaar staan rond de vijver waar het vee elke dag uit komt drinken. In de herberg Petersen laat men de bezoeker zien hoe hoog het water kwam in 1825, in 1938, in 1953 . . . Want, de zee knaagt aan de Halligen en er zijn in de loop der eeuwen al ettelijke van die terpen in zee ver-

Wachtmeester 1e kl. Chr. Mol (van SAS) bij ongeval dodelijk gewond

De Sectie Bijzondere Verkeerstaken werd opgeschrikt door het bericht dat de wachtmeester 1e kl. Chr. Mol zeer ernstig gewond was bij een ongeval op de Rijksweg 2 (Amsterdam-Utrecht) onder de gemeente Breda. Terwijl hij als bestuurder van een Porsche op de vluchtstrook de papieren van de bestuurder van een vrachtauto controleerde, schoof een truck met oplegger — beladen met 15 ton cement — de vluchtstrook op en reed met 75 km vaart op de

vrachtauto in. Wachtmeester Mol werd hierbij het weiland ingeworpen en dermate gewond dat hij buiten bewustzijn naar het Stads- en Academisch Ziekenhuis in Utrecht werd vervoerd. Zonder nog bij bewustzijn te zijn gekomen overleed wachtmeester Mol op 7 juni, veertien dagen na het ongeval.

Onder zeer grote belangstelling vond op 10 juni op de Algemene Begraafplaats te Almelo de begrafenis met Korpseer plaats. De kapitein A. C. Vogel sprak aan de groeve woorden van troost tot mevrouw Mol en haar uit Oost-Duitsland overgekomen ouders, waarbij hij in het bijzonder memoreerde dat de wachtmeester Mol slachtoffer is geworden van het verkeer waarvan hij — als lid van de Surveillancegroep Autosnelwegen — de veiligheid mee hielp te bevorderen.

Onder de aanwezigen bevonden zich de commandant van het district Almelo, de majoor J. Zipp en diens toegevoegd officier, de kapitein J. Peters, namens het hoofd bureau verkeerszaken en vertegenwoordigers van de verkeersgroep Almelo.

De heer J. van Wees correspondent voor de Reserve Rijkspolitie

Als correspondent voor de Reserve Rijkspolitie is aangegeven de heer J. van Wees, chef de bureau bij de Reserve Rijkspolitie te 's-Gravenhage.

Hij werd op 21 februari 1920 te Amsterdam geboren en trad op 1 november 1957 als schrijver A in dienst op het bureau van de toenmalige Gewestcommandant te 's-Gravenhage. Op 1 mei 1960 werd hij verplaatst naar de Staf van het District 's-Gravenhage en bevorderd tot adm. ambt. C 2. Op 1 december 1965 werd hij in zijn huidige functie benoemd en bevorderd tot adm. ambt. B 1.

Wij roepen hem een hartelijk welkom toe in de kring van correspondenten en stellen zijn medewerking zeer op prijs.

Groene Kustweg

dwenen. Maar, daar denkt men op Oland niet aan, men is vertrouwd met de zee, vertrouwd met alles dat al eeuwen gelijk bleef. Men vindt het heel gewoon dat de eilander school maar vier leerlingen heeft en 'smiddags dicht is. Het is immers altijd zo geweest. De pastor preekt in het kleine kerkje, versierd met zeilscheepjes, waaromheen de doden begraven liggen binnen de uit keien opgetrokken muur van het kleine kerkhof, waarop ook nog een klokkestoel staat. Men leeft er van de schapen, van de visvangst en van een handvol vreemdelingen, die de wereld van de Halligen hebben ontdekt. Tante Magda zorgt sinds 1945 voor de verbinding, want toen nam zij de lorrie over van haar oom. Zij denkt er nog niet aan op te houden al is ze de zestig al gepasseerd, maar de jonge schipper Petersen is al vast begonnen om ook Olandbezoekers over te zetten, per boot en dan vanuit Sch'luttsiel. Maar voorlopig blijft Oland toch de Hallig van de zeilwagen, het eiland waar de tijd stilstond, het eiland van Tante Magda, van de meeuwen, de kwelders en de zee . . .

Vriendelijk verzoek aan onze abonnees

Er is nog een klein aantal abonnees waarvan wij het abonnementsgeld voor de 7e jaargang, van sept. '65 tot en met aug. '66 nog niet ontvangen hebben. Wij verzoeken deze abon-

nees het bedrag van f 7.50 vóór 25 aug. over te maken op postrekening nr 833111 t.n.v. Schaafsma & Brouwer te Dokkum, met vermelding: KRP-7.

Koe gered door reddingsactie via „Alex” en R.P. 200

door de adjudant W. R. G. VOSSEBERG te Schiphol

Aanvankelijk was de surveillance boven de verschillende rijkswegen die zondagmorgen met de PH-RPL 200 van de Dienst Luchtvaart gelijk aan die op andere zondagen. Er werd bekeken of er bij Elten meer Duitsers dan normaal de grens passeerden, hoe de uittocht uit Amsterdam, Rotterdam en Den Haag plaats vond, enfin, in het algemeen of en waar die dag eventuele knelpunten betreffende het verkeer zouden ontstaan.

Om ongeveer kwart voor twaalf kwam daar echter enige verandering in. Via de mobilfoon werd door „Alex” gevraagd of zich een Porsche in de omgeving van rijksweg 3 (Rotterdam-Gouda) bevond. Toen zich een voertuig meldde, kwam het verzoek om langs genoemde weg uit te kijken naar een koe die daar ergens hulpeloos in een sloot zou moeten zitten. De centrale had hiervan op een of andere wijze kennis gekregen waarbij als enige bijzonderheid kon worden vermeld dat het in de buurt van een hoogspanningslijn moest zijn.

Nu wilde het toeval dat de RP 200 zich juist boven Rotterdam bevond, en via rijksweg 3 naar 12 W (Den Haag-Utrecht zou vliegen. Door de waarnemer werd dit prompt aan de centrale doorgegeven waarop ook wij het verzoek kregen om bij het overvliegen van genoemde weg even naar het slachtoffer uit te zien.

Wij zagen spoedig dat het dier zich niet langs de rijksweg in het water

bevond, hetgeen vanaf onze hoogte van omstreeks 250 m gemakkelijk kon worden bekeken. Besloten werd nog even verder te speuren doch er niet te veel tijd aan te spenderen; de toestand kon zich immers na de melding weer hebben gewijzigd in die zin dat het beest reeds op eigen kracht zijn natte positie had verlaten.

Ongeveer parallel langs meerge-noemde weg loopt op een afstand van enige honderden meters de spoorlijn Rotterdam-Gouda. Aangezien de oorspronkelijke melding evengoed van de wagenvoerder of een passagier van een passerende trein afkomstig kon zijn, werd even langs de spoorlijn gevlogen, hetgeen succes had. Beneden ons zagen wij inderdaad een hevig spartelende koe in het water, die kennelijk alle pogingen in het werk stelde uit haar benarde positie te geraken maar daarin nog steeds niet slaagde.

Op de aan boord zijnde kaarten werd nauwkeurig de plaats vastgesteld en het bleek dat het hier zeer waarschijnlijk wel een geval voor de groep Capelle aan de IJssel zou zijn. Met de laatste zinsnede van art. 28 van de Politiewet in het achterhoofd werd via „Alex” deze groep van een en ander in kennis gesteld.

Toen was het nog slechts een samenspel tussen de RP 200 en de GSA 3349 welke wij even tevoren hadden zien „thuiskomen”, om personeel te bestemder plaatse te loodsen hetgeen gebeurde door aanwijzingen als:

„Rijdt u maar in die en die richting en dan zeg ik wel wanneer u moet stoppen,” of „als u nu achter deze boerderij het land in loopt vindt u tegen de spoordijk de koe in de sloot,” en „neen, niet aan deze kant van de sloot, maar aan de andere kant.”

De moeilijkheid was namelijk dat geen bepaald perceel kon worden aangewezen omdat bepaalde kenmerken die wij wel zagen, niet van de grond af konden worden waargenomen en omgekeerd. Maar op deze manier kregen we tenslotte toch mensen bij de ongelukkige „melk-leverancier”.

Hoe de redding verder verliep hebben wij niet meer afgewacht, onze taak in deze was geëindigd. Wel waren wij natuurlijk benieuwd of de redders het dier nog bijtijds uit de sloot hadden gekregen. Op het moment namelijk dat wij onze koers ten behoeve van de S.A.S. moesten vervolgen, zagen we dat de koe nog slechts met moeite „het hoofd” boven slootwater en kroos kon houden. Na de landing op Schiphol hebben we ons dan ook gehaast de R.P. te Capelle aan de IJssel op te bellen om te vernemen hoe de actie was afgelopen. Natuurlijk was het beest met vereende krachten (Rijkspolitie-mannen en burens van de eigenaar) uit de sloot geholpen. Wij hebben op de goede afloop een koel glas „melk” gedronken.

Adjutant Th. G. den Hartog groepscommandant Susteren

Met ingang van 16 juli 1966 is de adjutant Th. G. den Hartog aangewezen als groepscommandant te Susteren. Hij werd op 21 mei 1914 geboren te Wageningen

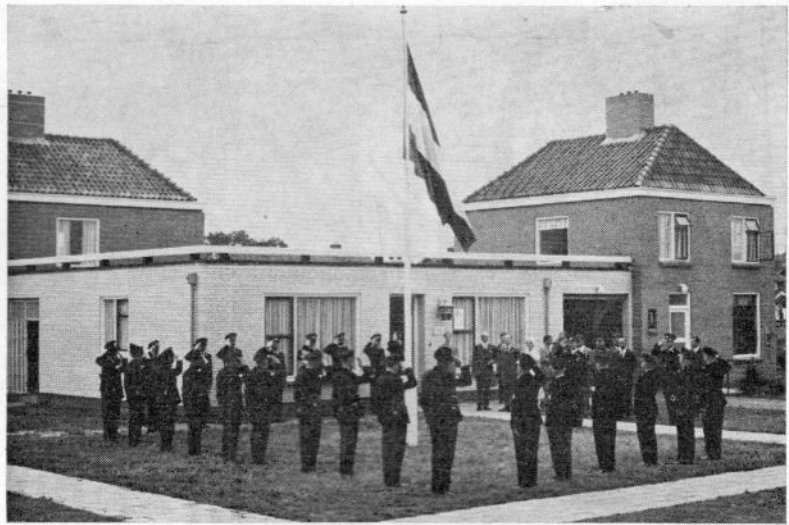
en trad op 14 februari 1935 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 16 juli 1940 ging hij over naar de Marechaussee en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Maastricht. Op 1 juni 1951 werd hij verplaatst naar Heer en op 1 juli 1956 in de functie van postcommandant naar Amby. Op 16 oktober 1964 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te Heer. Hij werd op 1 januari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juli 1966 tot adjutant.

Adjutant J. C. Hilgersom naar Best

De adjutant J. C. Hilgersom is met ingang van 16 juli 1966 aangewezen als groepscommandant te Best. Hij werd op 27 november 1917 geboren te 's-Gravenhage

en trad op 16 november 1937 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 19 augustus 1940 ging hij over naar de Marechaussee en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met tewerkstelling bij de v.m. Afdeling Politie van het Ministerie van Justitie te 's-Gravenhage. Op 1 augustus 1951 werd hij verplaatst naar de Parketgroep 's-Gravenhage, op 1 september 1951 naar de groep Leidschendam en op 1 maart 1952 naar de groep 's-Gravenzande, waar hij op 11 april 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 januari 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juli 1966 tot adjutant.

Nieuw rayon-bureau te Appelscha officieel geopend

door de opperwachtmeester H. VAN DER WOUDE te Heerenveen

Foto: H. Hiemstra, Heerenveen

In Appelscha heeft de burgemeester van Ooststellingwerf, dr T. H. Oosterwijk het nieuwe rayonbureau van de rijkspolitie officieel in gebruik gesteld. Bij deze plechtigheid, die werd bijgewoond door onder meer mr G. R. Nubé, hoofd van het Arrondissementsparket Leeuwarden, de heer G. Spandaw, districtshoofd van de Rijksgebouwendienst en de heer A. Sturing van dezelfde dienst, alsmede door alle groepscommandanten van het district Heerenveen, kwam in de toespraken ook de positie van de politie in deze tijd aan de orde. Burgemeester Oosterwijk zei onder meer, dat door radio, televisie, onderwijs en de groeiende mobiliteit de mens kritischer wordt en zijn kritiek uit. „Men wil weten waarom iets wel of niet gebeurt en de overheid heeft daar rekening mee te houden. Met name de politie zit in een

glazen huis,” aldus dr Oosterwijk.

„De image van de politie is in het geding,” zei de commandant van het district Heerenveen, de majoor mr A. J. Dek, herinnerend aan de gebeurtenissen in Amsterdam. De majoor noemde daarom een goede representatie van groot belang. Hij achtte om die reden ook het nieuwe rayonbureau in het recreatiegebied Appelscha van grote betekenis als uiting van de vooruitgang bij de politie, zowel materieel als kwalitatief. Over de taak van de politie in het recreatiegebied zei de majoor, dat hulpverlening en service hier een zeer grote rol spelen. „De politie kan zich hier ook niet afvragen of een bepaalde handeling misschien meer op de weg ligt van de VVV, maar dient zonder meer het werk te doen dat gedaan moet worden,” aldus de majoor.

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

Ter gelegenheid van de 45ste verjaardag van de communistische partij van Roemenië heeft partijleider Ceausescu in een redevoering gewezen op het belang van de nationale factor in het communisme. De secretaris-generaal van de Roemeense partij verklaarde dat het communisme tegelijkertijd nationaal en internationaal is en verhief zijn stem tegen diegenen die het begrip natie verouderd achten. Het socialisme zei hij, zet de ontwikkeling van de natie, begonnen in het burgerlijk tijdperk, voort. Sprekend over het huidige tijdperk heeft Ceausescu het bestaan van meerdere communistische centra verdedigd zonder echter de term die dit begrip aanduidt nl. polycentrisme, te gebruiken. Hij eiste voor iedere communistische partij het recht op om zijn politieke gedragslijn in alle onafhankelijkheid uit te werken.

Dat is dan ook de reden volgens de Roemeense partijleider, waarom de standpunten van de diverse communistische partijen op bepaalde momenten niet kunnen overeenstemmen. Hoewel hij hierbij wellicht het Russisch-Chinese geschil in gedachten had, heeft hij dit echter niet vermeld. Roemenië bewaart ten aanzien van deze controverse een strikte neutraliteit. Wel verklaarde hij dat de Roemeense partij op het standpunt staat dat alle geschillen die er tussen de leidingen van de verschillende communistische partijen rijzen, onderwerp behoren te zijn van een broederlijke discussie.

Het Roemeense verlangen binnen het communistische kamp meer onafhankelijkheid te verwerven schijnt er nu in de eerste plaats op gericht te zijn bepaalde wijzigingen in het karakter en de structuur van het Pact van Warschau te bewerkstelligen. Elf jaar lang heeft het Pact van Warschau de Sowjet-Unie gediend om met het Westen politiek handel te kunnen drijven en tegelijkertijd de Oost-europese satellieten in toom te houden. Maar nu, zoals in de Navo, worden de aard en de redelijkheid van het pact in twijfel getrokken. Ceausescu betwijfelt of het nog wel zin heeft iets te handhaven wat op militaire integratie lijkt nu een oorlog in Europa hoe langer hoe onwaarschijnlijker wordt geacht.

Door te stellen dat het Pact van Warschau een voorlopige zaak is waarvan men de likwidatie niet alleen moet verwachten, maar ook dient te wensen, zijn de Roemenen overigens trouw aan de oorspronkelijke opzet van dit bondgenootschap.

Sedert de ondertekening van het pact in 1955 is de situatie echter aanzienlijk verbeterd. Toen Chroest-sjow en de andere Russische leiders het pact sloten zagen zij dit geenszins als een middel om de discipline te versterken bij degenen die toen nog hun satellieten waren. Zij hadden de beschikking, althans dat geloofden zij, over andere instrumenten, om hun satellieten er onder te houden, die ruim voldoende werden geacht. De Russische leiders zagen het Pact van Warschau alleen als een diplomatiek instrument om indruk te maken op het Westen aan de vooravond van de conferentie der Grote Vier, als een ruilmiddel voor de komende onderhandelingen tussen Oost en West. Vandaar het gebaar van de oprichters in artikel 11 van het verdrag de clause op te nemen dat het pact automatisch zal worden ontbonden zodra er een systeem van collectieve veiligheid in Europa bestaat. Pas later, toen de communistische beweging in moeilijkheden kwam, kreeg het Pact van Warschau nieuw belang als een drukmiddel in Russische handen voor demilitaire en politieke samenhang van de communistische landen van Europa. Op dit ogenblik zien de Sowjets en hun trouwe aanhangers daarin de voornaamste functie van het pact. De Roemenen daarentegen willen zich houden aan de bedoelingen bij de oprichting van het pact.

Een Roemeens weekblad herinnerde in een artikel over de verjaardag van het pact eraan, dat de organisatie openstaat voor alle Europese staten onafhankelijk van hun sociale systeem, dus ook voor de zogenaamde kapitalistische staten.

Men moet de tegenstellingen tussen Boekarest en Moskou niet overschatten. De spanningen waarvan kort geleden sprake was zijn al verminderd, al verdwenen ze niet. Vermoedelijk is de ontspanning te danken aan het feit dat de Sowjet-Unie zijn aandrang op een verdere versterking van het Warschau-pact, in het bijzonder van zijn supra-nationale structuur, heeft opgegeven. De Roemeense politiek van dit ogenblik is niet nieuw.

Ceausescu trekt de beleidslijnen van zijn voorganger, de vorig jaar gestorven Roemeense partijleider Gheorgioe-Dej, door. Hij meent, en daarbij is hij ongetwijfeld de spreekbuis van de Roemeense communistische partij, dat er geen reden is nog langer te betalen voor een „bescherming” van de Oost-europese communistische landen door Russische troepen en bestrijdt het Russische standpunt, dat de centrale leiding van de troepen van het Pact van Warschau in Russische handen moet zijn.

Roemenië heeft de beitel gezet in de Russische absolutistische hegemonie in Oost-Europa, voor de politieke ontwikkelingen zal dat belangrijke konsekwenties hebben.

GEZINSKREDIET

De nieuwe vorm van lening. Ons „Gezinskrediet” past in de moderne koopstijl. Zo krijgt u contant geld voor b.v. woninginrichting, auto, kleding, vakantie enz. Direct beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Vanaf f 300,- tot f 4.800,- naar draagkracht. Geen behandelingskosten vooraf. Zonder borg! Onder wettelijke voorwaarden en grote discretie. Alles kan schriftelijk worden afgehandeld. Kwijtschelding restant bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

Amsterdam
Westeinde 10 tel. 237271
Den Haag
Riviermarkt 4 tel. 639586
Rotterdam
Mauritsweg 45 tel. 135743

NVB
GEZINSKREDIET 1926

Foto links: Twee ervaren vierdaagse-lopers, adj. C. H. Pruyzers, commandant parketgroep Breda (30 x) en opperwachtmeester H. A. Zuidam, verkeersgroep Eindhoven (18 x), „en route” bij Wychen op de 2e dag.

Foto rechts: Wachtmeester j.c. J. Wubs, van de groep Groesbeek, houdt hier in Lent een oogje in het zeil.

★

In Oosterhout lieten twee vrouwelijke officieren van de Londense Metropolitan Police zich de Hollandse tomaten goed smaken.

De gaande en komende man: Adjudant P. Wannik, groepscommandant te Elst, die binnenkort met pensioen gaat, in gesprek met de wachtmeester C. J. M. de Jong van de groep Groesbeek.

Politie in de gouden Nijmeegse vierdaagse

Foto's: Owmr. J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

De opperwachtmeester J. Laurens, van de verkeersgroep Nijmegen, aan het einde van de tweede dag, temidden van een groep „burgers”.

Leerlingen van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren, o. l. v. hoofdinspecteur D. J. Monsma, op weg naar de finish.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Business is business . . .

Soms, lieve lezeres, vraag ik mij af, of er in wezen sinds de tijd van de horigen en lijfeigenen wel zo bar veel veranderd is, behalve dan dat de „horigheid” van toen in de „gehorigheid” van nu, oftewel dat de mens van vroeger gedwongen was te doen wat anderen wilden en nu bijna genoodzaakt wordt te horen wat anderen wensen en daarnaar te handelen.

Tenslotte: wie maakt uit of onze was wel wit genoeg is? Is dat eigenlijk de serviceploeg van een of andere synthetische wasmiddelenfabriek, die gratis de was komt doen, of zijn we dat zelf. Wie maakt uit dat we eens iets heel anders op onze boterham moeten eten en dat het andere echt anders of echt beter is? Wie wil ons wijsmaken, dat de zus-enzo-b-h- prettiger zit of dat de y-en-z-step-in meer steun verschaft? Als ik in deze dagen met name de geïllustreerde bladen doorblader, verdwalend in de veelkleurige advertenties, die mij alleen maar zeggen, dat business-business is, dan kom ik tot de conclusie, dat vandaag de dag de persoonlijke vrijheid of voor mijn part het individualisme, de persoonlijke vrijheid, op alle fronten wordt bedreigd. En, wee degene, die daarnaar het hoofd laat hangen. Zullen we misschien ook nog zelf uitmaken of het nodig is om kousen te dragen? Ik herinner mij, dat in het jaarverslag over 1961

van het bureau van de Vereniging van tricot- en kousenfabrikanten stond, dat het verbruik van dameskousen van zeven paar per vrouw in 1959 steeg tot tien paar per vrouw in 1961. De produktie van de naadloze kous sprong in 1961 van 13 tot 19 miljoen paar. Voor 1962 werd met een stijging van 16 tot 17 paar per vrouw rekening gehouden. Maar in 1965 werden in Nederland meer dan 86 miljoen paren kousen verkocht. Het gemiddelde „verbruik” per vrouw steeg daardoor tot krapaan 19 paar per vrouw. Dat is ten opzichte van 1961 een duidelijk, maar ten opzichte van 1960, toen elke vrouw gemiddeld 9,9 paar versleet, een overduidelijke zaak.

Het is de vraag of er nu zoveel meer vrouwen in ons dierbare vaderland zijn, dan wel of die vrouwen zoveel „sleetser” zijn geworden, dan wel of de kousen zoveel slechter werden, of dat wij allemaal zo nodig 19 paar per jaar nodig hebben. Moeten wij allemaal zo nodig aan de mode meedoen, aan wat anderen zeggen dat zo best voor ons is, of zijn onze benen niet bruin genoeg?

Eerlijk gezegd: ik weet het niet, maar langzamerhand begin ik te begrijpen, dat de Nederlandse Consumentenbond meer dan 100.000 leden heeft en ook dat er mensen zijn, die zonder meer anders doen dan gebruikelijk is. Tenslotte: zijn

we vrije mensen of horigen? De dwaze kronkels van reclamebureaus om voor de produktie ook afzet te vinden en de positie van de huisvrouw, die alles maar moet doorgronden, hebben merkwaardige aspecten.

Kort geleden is er ergens in het land een nieuw researchlaboratorium geopend, waarin heel serieus naar mogelijkheden wordt gezocht om vierkante doperwtten te verkrijgen, omdat er daarvan meer in een blikje gaan dan van ronde doperwtten.

Er wordt gezocht naar spinazie die gedurende een langer periode geogst kan worden, naar een manier

Voor Moeder

om een hele spruitkoolstam in één keer te oogsten, naar een spruitkoolras met kleinere spruiten omdat zulks gemakkelijker is voor diepvriespakjes. En dat kan ik begrijpen. Maar, dat de doppers zo nodig vierkant moeten worden, dat snap ik evenmin als waarom ik 19 paar dameskousen per jaar zou moeten verslijten of mijn was moet laten doen door een zeepfabriekteam, teneinde mee te kunnen praten. Dat is nu, wat niemand mij wijsmaakt en dat is precies waarom ik u opwek kritisch te zijn tegenover alle mooie advertenties van vandaag de dag. Dat u het in uw portemonnee zult merken, verzekert u

MARIANNE

De Londense „Bobby's zijn populair in Nijmegen.

't wordt
pas
goed
met

Coca-Cola

Koning Kri-Bul ontmoet een goede fee

Op een zonnige dag maakte koning Kri-Bul III, vorst van Dwergerland, zijn dagelijkse ochtendwandeling in de omgeving van de hoofdstad. Vrolijk fluitend stapte hij door bossen en velden en genoot van de zon, de wind en de zingende vogels.

Plots verstomde zijn gefluit, hij bleef stilstaan en keek in de verte. Op enige afstand ontdekte de vorst een rijtuig, getrokken door twee

en Kind

prachtige schimmels. Het rijtuig stond stil langs de weg. Nieuwsgierig ging hij er heen om te zien van wie dit prachtige rijtuig wel zou zijn. Dichterbij gekomen, ontdekte de vorst, dat het rijtuig een wiel had verloren en schuin weggezakt in de berm stond. Maar wat zag hij daar! Om de wagen dribbelden een vos en een konijn, keurig aangekleed in kleurige livrei. Wie kon dat wel zijn, die hier kwam met een rijtuig en twee van die dieren?

Toen koning Kri-Bul het rijtuig bereikte, zag hij dat binnen in de coupé een beeldschone jongedame zat, die hem vriendelijk toelachte. De vorst bood haar met een diepe buiging zijn diensten aan, die graag werden aangenomen. Dadelijk trok Kri-Bul zijn mantel en jas uit en stroopte de mouwen op. De vos en het konijn vertelden hem, dat zij met hun geringe krachten niet in staat waren het wiel weer aan de wagen te krijgen. Koning Kri-Bul was echter een flinke, stevige dwerg en in minder dan geen tijd zat het wiel weer op de as en stond de wagen weer op de weg.

Een toverfee

Toen de vorst zijn handen had afgeveegd, vroeg de jongedame of hij wenste mee te rijden naar de hoofdstad. De dwerg die door het zware werk wel vermoeid was, voelde er

wel iets voor en nam de uitnodiging aan. Hij stapte in het rijtuig, de vos klom met het konijn op de bok en voort ging het in dolle draf in de richting van de hoofdstad.

Tijdens het gesprek in de wagen vernam koning Kri-Bul, dat deze mooie jongedame een goede fee was uit Wonderland. Zij was op doorreis naar haar zuster en zij wilde koning Kri-Bul bedanken voor zijn hulp. De koning wilde er niets van weten en nodigde haar uit de maaltijd in zijn paleis te gebruiken. Hierin stemde de fee toe. En even later hobbelde de karos over de keien van de hoofdstad en stopte voor het paleis. Beleefd leidde koning Kri-Bul zijn gast naar binnen en liet dadelijk een heerlijke maaltijd klaarmaken.

Na de maaltijd drong de goede fee er op aan, dat zij koning Kri-Bul een geschenk mocht geven voor al het goede, dat hij voor haar had gedaan, maar weer weigerde de vorst. „Doet u dan maar een wens”, sprak de fee, „die zal ik dan in vervulling laten gaan”.

Ik wil groter zijn

Koning Kri-Bul dacht eens diep na en toen wist hij, wat hij kiezen zou. „Ik wil erg groot en sterk zijn”, zei hij. „Dat kan”, lachte de fee en zij raakte hem met haar toverstokje aan. Koning Kri-Bul voelde hoe hij heel langzaam groeide en er kracht gloeide in zijn spieren. Verheugd keek hij naar zijn steeds sterker wordende armen en vriendelijk bedankte hij de goede fee. „Mocht u mij nog eens nodig hebben, dan spreekt u het toverwoord alibomba maar uit”, zei ze, „dan sta ik dadelijk naast u”. Koning Kri-Bul bedankte de goede fee vriendelijk en leidde haar naar buiten, waar de paarden al ongeduldig trappelden. Op de stoep van het paleis zwaaide hij haar na tot ze in de verte was verdwenen.

Toen de vorst naar binnen wilde gaan, stootte hij met een daverende klap zijn hoofd tegen de bovenkant van de deurpost. Kwaad gluurde

hij naar boven, wreef zich over de pijnlijke plek en bukte zich terwijl hij naar binnen ging. Met een zucht liet de koning zich in zijn troon vallen, maar met een luid gekraak zakte het statige stoeltje in elkaar, terwijl de koning zelf klem zat tussen de armleuningen. Toen hij opstond, braken ook die af en zuchtend wierp de vorst de overblijfselen van zijn schitterende koningszetel bij het brandhout in de kelder. Iedere keer moest hij er aan denken zijn hoofd te buigen voordat hij door een deur ging en nog steeds groeide de vorst. Door zijn geweldige kracht brak alles, dat hij vastpakte. En tegen de avond ging de koning verdrietig op bed liggen, maar het bed bleek ook al veel te klein te zijn.

Reus onder de dwergen

Na enige dagen was het voor hem niet meer uit te houden. Wanneer hij door de straten van de hoofdstad liep, dreunde de grond onder zijn voeten en zelf stak hij boven de daken van de huisjes uit. Zijn onderdanen waren bang voor hun reuzekoning geworden en vluchtten angstig, zodat hij door stille straten ging. In zijn paleis paste hij na een week niet meer en de koning moest in het veld slapen en eten. De koninklijke keuken moest uitgebreid worden, want de vorst at zo ontzettend veel, dat er twintig koks nodig waren om zijn maaltijd klaar te maken. De koning werd steeds verdrietiger en betreurde zijn keus. Hoe had hij ook zo dom kunnen zijn.

Op een morgen werd hij in de paleistuin wakker. Hij was verschrikkelijk koud geworden en de dauwdruppels hingen aan zijn neus, oren en oogharen. Hier moest een einde aan komen. Hij wilde weer heel gewoon de kleine koning Kri-Bul zijn.

Het toverwoord

Plotseling schoot hem iets te binnen. Hij kon de fee terugroepen, maar hoe was het toverwoord ook al

De Wegenverkeerswetgeving

DEEL I

Volledige tekst van wet en reglement met tussen de tekst artikelsgewijze uitgebreide toelichting. Alle modellen in voorgeschreven kleuren met vermelding van de vereiste afmetingen. Technische- en verlichtingseisen op gekleurde bladen met verduidelijkende tekeningen. Alfabetisch register voor snel en overzichtelijk naslaan (met verwijzing naar de betreffende artikelen).

DEEL II

Bevat een groot aantal onmisbare bijlagen waarin u praktisch alles vinden kunt wat i.v.m. besluiten en beschikkingen van dienst kan zijn. Jurisprudentie; de belangrijkste rechterlijke uitspraken zijn artikelsgewijze opgenomen.

Reglement VERKEERSREGELS en VERKEERSTEKENS met nota van toelichting

Met betrekking tot het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens wordt het volgende opgemerkt. Het zal u wellicht bekend zijn dat de toenmalige Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Justitie reeds in 1958 aan Prof. Mr. A. D. Belinfante opdracht hebben gegeven een gedeeltelijk nieuwe verkeerswetgeving te ontwerpen.

Deze opdracht heeft geleid tot het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens, welk reglement tevens de intrekking inhoudt van dat gedeelte van het huidige Wegenverkeersreglement dat de eigenlijke verkeersregels bevat.

De bestaande Wegenverkeerswet en dat gedeelte van het Wegenverkeersreglement dat de meer technische onderwerpen bevat blijven van kracht.

Bij het ontwerpen van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens is gestreefd naar unificatie van de verkeersregels in de landen van Europa. Dit streven naar eenheid is voor de verkeersdeelnemers zeer belangrijk. Immers, het is zowel voor de weggebruikers in eigen land als voor hen, die naar het buitenland gaan, van het grootste belang dat ieder op de weg dezelfde verkeersregels moet toepassen.

Algemeen wordt aangenomen dat het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens met ingang van 1 januari 1967 in werking zal treden.

Het leek ons nuttig de tekst van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens alsmede de daarbij behorende Nota van Toelichting reeds nu aan u te doen toekomen. Aan de hand hiervan kan men zich thans reeds een beeld vormen van en zich voorbereiden op de veranderingen in de verkeerswetgeving, die waarschijnlijk met ingang van 1 januari 1967 van kracht worden.

Vóór deze datum zal — zoals gebruikelijk — een aanvulling op „De Wegenverkeerswetgeving” verschijnen waarin artikelsgewijze een uitgebreide toelichting op de nieuwe bepalingen wordt gegeven.

Compleet in 2 banden f 46,—

Beide delen zijn gedrukt op stevig houtvrij beschrijfbaar papier en losbladig gebundeld in sterke goudgestempelde banden met stevig mechaniek (vlak openliggend).

Levering van deel I of II afzonderlijk is niet mogelijk. Bestelling geldt dus voor het complete werk in 2 delen.

SCHAAFSMA & BROUWER - DOKKUM
UITGEVERIJ VAN WERKEN OP POLITIEGEBIED

POSTBUS 10 — TELEFOON 05190-23 31 — POSTGIRO 83 31 11

Nadere indeling officieren-toegevoegd

Per 1 augustus 1966 werden de adspirant-officieren der rijkspolitie F. H. Koning, B. A. Luthen en R. A. A. Verzijlbergh nader ingedeeld bij de staf van respectievelijk de districten Nijmegen, Breda en Leeuwarden. Zij werden op 1 augustus 1965 benoemd, waarna zij de gebruikelijke stages liepen.

In 1962 waren zij toegelaten als leerling op het rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren in Hilversum, welke studie zij in 1965 met het diploma bekroonden.

De luitenant F. H. Koning werd op 18 september 1938 te Ulrum geboren. Hij bezocht het Willem Lodewijk-gymnasium en behaalde het einddiploma A.

In 1960 ging hij in militaire dienst en was ingedeeld bij de veldartillerie en de contra-inlichtingdienst. Hij maakte in Hilversum twee jaar deel uit van de senaat van de raad van leerlingen, laatstelijk als president.

De luitenant B. A. Luthen werd op 19 november 1940 te Odoorn geboren. Na naar Emmen verhuisd te zijn bezocht hij het gemeentelijk en het Chr.

Lycium aldaar en behaalde in 1962 het einddiploma H.B.S. (A).

De luitenant R. A. A. Verzijlbergh werd op 26 maart 1943 te Haarlem geboren. Hij verhuisde achtereenvolgens naar Groningen en Eelderwolde. Zijn middelbare opleiding ontving hij aan het St. Maartenscollege te Haren, waar hij in 1961 zijn diploma H.B.S. (A) behaalde.

Hij kon niet direct te Hilversum worden geplaatst en maakte derhalve een studiereis naar Italië.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 4-8-'66: J. G. v. Koten, wmr. 1e kl., van Landsmeer naar Driebergen; B. D. Willems, wmr., van Koog aan de Zaan naar Driebergen.
Per 15-6-'66: A. Buning, wmr. 1e kl., van Oosterend naar Groet.
Per 1-7-'66: J. H. Beijer, owmr., van Weesperkarspel naar Ouderamstel; J. L. M. v. Dijk, wmr., van Castricum naar Ouderkerk aan de Amstel; F. S. A. F. Gademan, wmr., van Maarssen naar Vinkeveen en Waverveen; J. A. de Groot, wmr., van Bennebroek naar Uithoorn; A. A. Koenis, wmr., van Bergen naar Enkhuizen; G. J. Reurs, wmr., van Purmerend naar Aalsmeer; W. H. Ritsema, wmr., van Schagen naar Grootebroek; H. A. P. v. Sambeek, wmr., van Heemskerk naar Ouderkerk aan de Amstel; L. W. Sjollema, wmr., van Uithoorn naar Muiden; J. A. v. Vliet, wmr., van Purmerend naar Haarlemmerliede; P. Snel, wmr. 1e kl., van Baambrugge naar Duivendrecht; D. Stam, wmr. 1e kl., van Monnikendam naar Ouderamstel; A. P. Velders, owmr., van Ouderkerk a. d. Amstel naar Weesp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-6-'66: J. Goedbloed, techn. ass.,

Koning Kri-Bul

weer. Ali . . . , ali . . . wist hij het maar. Incens begon hij te lachen, ja het toverwoord had hij gevonden. „Alibomba!” schreeuwde hij luid. Het geluid ging als een stormwind over de velden, de muren van de hoofdstad trilden en de inwoners renden verschrikt naar binnen en sloten deuren en ramen.

Nauwelijks was de echo van de schreeuw verdwenen, of de goede fee stond naast koning Kri-Bul. „Wat is er van uw dienst vorst van Dwergenland?”, vroeg zij vriendelijk. „Ik wil weer heel gewoona zijn, goede fee”, sprak de koning bedeesd. „Ik heb spijt van mijn keus. Maak mij weer tot een dwerg!” De goede fee lachte vriendelijk en sprak: „Ik wist, dat u uw wens zoudt betreuren koning Kri-Bul en daarom gaf ik u het toverwoord, zodat er nog een terug mogelijk zou zijn. Welaan ik tik u met mijn toverstaf op uw voet en ziet met dubbele spoed wordt u weer kleiner!”

Heel erg vriendelijk bedankte koning Kri-Bul de goede fee voor deze wijze les en binnen een paar dagen was hij weer de gewone dwergenkoning, even klein als al zijn onderdanen.

van 's-Gravenhage naar Driebergen; J. L. Goulooze, wmr. 1e kl., van Ritthem naar Meliskerke.

Per 4-6-'66: W. Wolters, wmr., van Hillegom naar Driebergen; J. J. Otten, wmr., en C. v. d. Kuijt, wmr., van Spijkenisse naar Driebergen; H. W. de Landmeter, wmr., van Heilevoetsluis naar Driebergen.

Per 15-6-'66: Chr. Tol, wmr., en H. v. d. Veen, wmr., van Middelharnis naar Ouddorp; J. F. W. Koppenhagen, wmr. van Spijkenisse naar Poortugaal; A. C. Pollemans, wmr., van Barendrecht naar Alblasserdam.

Per 16-6-'66: A. v. d. Ban, wmr. 1e kl. van Alblasserdam naar Hoedekenskerke; J. D. Reuser, wmr. 1e kl., van Giessenburg naar Kuirne en Blankenham; J. v. d. Hoofd, wmr. 1e kl., van Kloetinge naar Philippine; B. W. te Selle, owmr., van Piershil naar 's-Gravendeel; W. I. de Jonge, owmr., van St. Laurens naar Wemeldinge.

Per 1-7-'66: A. A. Contant, wmr., van Oostburg naar Berkel en Rodenrijs; W. J. M. Pieters, wmr., van Zoetermeer naar Leidschendam; J. P. A. Plog, wmr., van O. W. Souburg naar Kruisland; A. J. W. v. Holst, wmr., van Wateringen naar Voorschoten; E. M. Smit, wmr., van Wateringen naar Nootdorp; J. v. d. Schee, wmr., van Zoetermeer naar Wateringen; J. A. Geelhoed, adjudant, J. v. Houwelingen, owmr., C. Reedijk, owmr., en L. J. Traas, wmr. 1e kl., van O. W. Souburg naar Veere; H. W. Remijnse, wmr. 1e kl., van O. W. Souburg naar Yerseke; Chr. de Rijke, wmr. 1e kl., van O. W. Souburg naar Kruiningen; A. Wolf, wmr. 1e kl., van O. W. Souburg naar Koudekerke; C. H. Slabbekoorn, wmr., van O. W. Souburg naar Westkapelle; J. A. Tellier, wmr. 1e kl., van Nw. en St. Joosland naar Kruiningen; A. P. M. de Clercq, wmr. van Sas van Gent naar Goirle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 4-6-'66: L. P. Hollemans, wmr. 1e kl., van Hilvarenbeek naar Breda; N. H. A. de Groot, wmr. 1e kl., van Etten naar Driebergen; A. Jansen, wmr. 1e kl., van Horn naar Driebergen.

Per 16-6-'66: V. H. J. Dusink, owmr., van Dinther naar Loosdrecht.

Per 22-6-'66: J. Katuin, wmr. 1e kl., van Heusden naar Uift.

Per 23-6-'66: L. M. G. G. Donners, wmr. 1e kl., van Heer naar Amby.

Per 1-7-'66: J. F. Renkens, owmr., van Posterholt naar Venray; A. J. H. Dijks, wmr., van Stein naar Meerssen; J. P. van Balkum, wmr. 1e kl., van Liessel naar Peij; W. N. Horstmanshof, schrijver A, van Staf distr. Breda naar verkeersgr. Breda; H. H. Collaris, wmr., van Amstenrade naar Helden Panningen; L. M. M. van Duurling, wmr., van Heer naar Horn; A. C. M. van Gestel, wmr., van Dongen naar Made en Drimmelen; R. Grooten, wmr., van Waalre naar Halsteren; J. HoriJon, wmr., van Horn naar Bakel; J. A. G. C. Peeters, wmr., van Waalre naar Ossendrecht; J. H. Scheeringa, wmr., van Made en Drimmelen naar Oudenbosch; P. A. v. d. Ven, wmr., van Uden naar Drunen; R. R. H. Walraven, wmr., van Waalre naar Dongen; H. Wieringa, wmr., van Grave naar Waspik.

Per 3-7-'66: P. Arends, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 4-6-'66: G. J. Alberts, wmr. 1e kl., van Staphorst naar Driebergen.

Per 7-6-'66: H. Gruppen, wmr., van Elst naar Balkbrug.

Per 16-6-'66: H. Meeboer, wmr. 1e kl., van Uift naar 's-Heerenberg.

Per 1-7-'66: D. Bakker, wmr., van Nunspeet naar Best; J. D. v. d. Berg, wmr., van Lochem naar Horst; G. B. I. Boer, wmr., van Borne naar Genep; E. M. Bomhof, wmr., van Putten naar Waalre; J. van Driel, wmr., van Borne naar Oisterwijk; J. H. Foppen, wmr., van Elburg naar Oirschot; A. H. A. de Jonge, wmr., van Varsveld naar Waalre; J. Kamp, wmr., van Elburg naar Beek en Donk; K. W. Kreyenbroek, wmr., van Gorsseel naar Stein; J. Westerhuis, wmr., van Putten naar Waalre; P. Jansen, wmr., van Lochem naar Tuk; E. F. A. de Jong, wmr., van Putten naar Druten; B. H. Lesterhuis, wmr., van Holten naar Raalte; E. J. W. Marks, wmr., van Zevenaar naar Duiven; E. v. d. Oosterkamp, wmr., van Geldermalsen naar Alverna; W. Rademaker, wmr., van Zevenaar naar Doesburg; J. H. Sissing, wmr., van Groesbeek naar Opheusden; J. Venema, wmr., van Dedemsvaart naar Ommen; J. Vischer, wmr., van Dedemsvaart naar Olst.

RESSORT GRONINGEN

Per 4-6-'66: H. Dobben, wmr. 1e kl., van Bellingwolde naar Heerenveen.

Per 13-6-'66: J. Jongstra, wmr. 1e kl., van Bolsward naar Finsterwolde; H. Meijer, wmr. 1e kl., van Bolsward naar Woudsend.

Per 16-6-'66: J. IJ. Jaarsma, wmr. 1e kl., van Rinsumageest naar Makkum;

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
S. G. de Wit
Stad Delden
ressort Arnhem
☆ 23-10-1918
† 22-6-1966

Wmr. 1e kl.
P. J. Eggermont
Kloosterzande
ress. 's-Gravenhage
☆ 31-3-1912
† 3-7-1966

Adjudant
J. van Aalst
Luidhorn
ressort Groningen
☆ 31-3-1908
† 30-6-1966

W. Bos, ommr., van Leeuwarden naar Groningen.

Per 1-7-'66: H. H. Hunze, wmr., van Norg naar Berghem; W. J. Jonkers, wmr., van Roden naar Schijndel; H. G. Kregemeier, wmr., van Borger naar Dongen; R. v. d. Laan, wmr., van Eelde naar Mill; B. J. Nieland, wmr., van Blijham naar Heer-L. E. Thalen, wmr., van Zuidlaren naar Raamsdonksveer; J. Zaagman, wmr., van Slochteren naar Vlijmen; J. J. Bos, wmr., van Zuidlaren naar Beltingwolde; L. Mulder, wmr., van Appingedam naar Diever; G. de Leeuw, wmr., van Roden naar Marum; B. Uneken, wmr., van Borger naar Appingedam; F. v. d. Leij, wmr., van Lemmer naar Scheemda; E. Dekker, wmr., van Nieuwe Pekela naar Akkrum; S. Dijkstra, wmr., van Bolsward naar Oosterwolde; T. v. d. Wal, wmr., van Lemmer naar Bolsward; H. Hooghiemstra, wmr., van Dokkum naar Metslawier.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'66: P. Snel te Duivendrecht.

tot wachtmeester:

Per 31-5-'66: G. N. Groeneveld en F. A. Kljnsma te Diemen; F. Hofman te Koog aan de Zaan; L. J. Casius en A. J. v. Doorn te Vinkeveen en Waverveen; A. M. Hooijboer te Schagen; G. G. Jansen ten Bergen-Binnen; A. Lintmeijer en W. Nieuwenhuys te Bunschoten; H. G. Porreij te Heemkerk en J. Waterham te Weesp.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: J. Izaak te Krommenie. Per 1-1-'66: E. Toorop te Helloo; R. Toorop te Doorn; R. G. de Quillettes te Breukelen; C. L. Voebel te Den Burg.

Per 1-3-'66: F. E. de Graaff te Jutphaas.

Per 1-4-'66: J. Hameete te Aalsmeer.

Per 1-5-'66: H. C. Sjakes te Uithoorn.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 16-6-'66: A. v. d. Ban te Hoedekenskerke; J. v. d. Hoofd te Philip-pine.

tot wachtmeester:

Per 31-5-'66: A. R. Aeilkema te De Lier; J. W. Jasperse te Oegstgeest; J. de Koomen te Alblasserdam; A. Troost te Oud-Beijerland; J. H. M. ten Wolde te Zoetermeer; R. Davidis

te Hillegom; D. P. Groenewegen te Nieuw Helvoet; J. B. M. Moeskops te Klaaswaal; W. M. Molenkamp en J. J. Nieuwstraten te Spijkenisse; N. P. B. v. Rijn te 's-Gravenhage; L. J. Vlugt te Zevenhuizen.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: J. C. v. Coevorden te Leiderdorp; M. R. F. Kloër te Sas-senheim; E. F. Dengerling te Bode-graven; W. Paul te Boskoop; A. W. v. Oijen te Roelofarendsveen; de Roij van Zuidewijn te Noordwijkerhout. Per 1-12-'65: S. M. de Croix te Dor-drecht.

Per 1-3-'66: J. de Vries te Rijnsburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'66: J. P. van Balkum te Peij.

tot wachtmeester:

Per 31-5-'66: M. P. M. Hendrickx te Oudenbosch; P. M. J. M. Schutte-laar te Hegthuyzen; F. J. T. M. de Clerck te Asten; H. H. Boer te Heer; F. C. Borchardt te Stand-daarbuiten; K. Dix te Etten; A. J. H. Dikx te Stein; T. Dijkstra te Siebengewald; W. P. Haan te St. Mi-chielsgestel; F. G. Hengst te Hilva-renbeek; M. Klok te Rosmalen; J. Kollen te Wijk en Aalburg; A. B. P. H. van Linder te Gemert; G. G. F. van der Mast te Nederweert; W. G. J. van Meegdenburg te St. Wille-brord; H. H. J. Nijland te St. Oeden-rodde; J. Th. M. Rabelink te Prinsen-beek; A. Vredenberg te Nistelrode; A. Vries te Werkendam; G. J. van der Walle te Horn.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-4-'66: H. W. Gunthardt te Made en Drimmelen; F. O. V. Brinkman te Oud Gastel; R. A. Wachts te Oudenbosch; A. J. de Gouw te Zundert; L. Meijer te Hilvarenbeek; J. A. Ha-genbeek te Udenhout.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-4-'66: H. J. Th. den Held te Nuth.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 16-6-'66: H. Meeboer te 's-Heeren-berg; J. D. Reuser te Kuinre en Blan-kenham.

tot wachtmeester:

Per 31-5-'66: B. H. M. Oude Nijhuis te Zevenaar; R. J. A. van Ark te Nun-speet; J. H. Bolink en M. J. Wiersma te Aalten; P. C. Deijkers en H. L. Heres te Dalftsen; M. J. M. Jansen te Groenlo; J. M. J. Jilesen te Groes-beek; W. Maris en H. F. P. Postma

te Haaksbergen; J. W. Neijts te Wijhe; M. de Noo te Geldermalsen; H. M. Roeterdink te Vorden; J. Schultert te Gossel; H. W. ten Voorde te Holten; J. J. C. Willemsen te Zaltbommel.

RESSORT GRONINGEN

tot wachtmeester:

Per 28-4-'66: T. Kuik te Westerbork. Per 31-5-'66: T. Geertsma te Joure; H. W. Helmantel en M. B. Vast te Slochteren; R. Stevens te Oude Pe-kela; H. v. d. Molen te Anjum; M. Maring te Winschoten; R. IJntema te Heerenveen; W. J. Biesma te Leeu-warden.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: H. A. Bergsma te Bols-ward.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-7-'66: A. R. Awondatu, adm. ambt. C 3e kl. i.t.d. te Zaandijk; T. Groen, schrijver i.t.d. te Oterleek.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 6-6-'66: J. Kooijman, adm. ambt. C 3 te Papendrecht.

Per 1-7-'66: F. R. Tap, schrijver A te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'66: Mej. mr M. H. T. Ploeg-makers, officier 2e kl. te 's-Hertogen-bosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'66: G. Hogendorp, wacht-meester te Apeldoorn (ber. groep); H. Slaat, adm. ambt. C 3e kl te Zwolle.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-6-'66: C. Verwoerd, 's-Graven-hage; J. H. v. d. Broek en H. J. M. Boeijen, 's-Hertogenbosch; A. C. van Gool, Tilburg; C. J. Weijer, Breda; A. J. H. Doomen, Eindhoven; J. A. Jochems, Roermond; W. van den Brink, Apeldoorn; K. Fennema, Leeu-warden.

Per 1-7-'66: F. W. de Jonge, J. Wesse-ling, P. de Kroon, Amsterdam; M. Nelemans, D. Laurens, A. M. J. C. Aarts, Breda; L. J. I. M. Ligtfoot, H. Wijnja, A. A. Mouthaan, Tilburg; M. L. Wijnhoven, Roermond; J. B. M. Lemmens, P. J. op het Veld, Maas-tricht; H. J. A. Damen, H. A. Schol-ten, J. J. Koenders, Nijmegen; B. Fukkink, Doetinchem; H. Zwier, Groningen.

Per 15-7-'66: J. Paartman, Amster-dam; H. J. Bertrand, 's-Hertogen-bosch; J. H. M. Loots, Eindhoven; T. J. Bralts, Apeldoorn; J. H. Ooster-broek, Almelo; C. de Weerd, Gronin-gen; B. Houtman, Assen; E. Miede-ma, Leeuwarden.

Per 1-8-'66: A. M. de Mol, 's-Graven-hage; W. Krieger, Leiden; W. P. van Puffelen, Dordrecht; R. P. M. Brosky, Breda; P. de Beer, Apeldoorn; G. Fe-ringa, Groningen.

De dienst verlaten

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-7-'66: P. J. Folten, fotolaborant te Den Haag.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'66: R. v. Dijken, adm. ambt. C 2 te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'66: J. Schalks, adm. ambt. C 2 te Breda.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'66: D. Kingma, wmr. 1e kl. te Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'66: D. Wolters, wmr. 1e kl. te Oosterwolde.

Ambtsjubilea

Owmr.
J. Schouten
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 13-8-1966

Owmr.
J. M. Janssen
Broekhuizen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-8-1966

Wmr. 1e kl.
H. Bosch
Vries
ressort Groningen
25 jaar op 30-7-1966

Wmr. 1e kl.
M. Bolhuis
Appingedam
ressort Groningen
25 jaar op 1-9-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

8e JAARGANG No. 1 - SEPTEMBER 1966

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Overste P. C. Silver op andere koers

Hoofd Veiligheidsdienst Koninklijk Huis werkt in stilte

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

„De ramp met de Rona Star, de tanker die explodeerde, was voor mij een teken aan de wand. Ik kreeg erdoor eindelijk weer „iets te doen“. Ineens werd het mij duidelijk, dat ik de kans liep geestelijk in te slapen aan het hoofd van een district met prima personeel, dat tegen elke situatie is opgewassen. Als je twintig jaar in dezelfde functie werkzaam bent en vooral, als ze je in de meeste dingen „niet meer nodig hebben“, dan is er kans, dat je geestelijk vastloopt.

En dan komt dit op je af. Nee, natuurlijk kun je dan niet direct ja zeggen. In de eerste plaats is de taak van Hoofd van de veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis bepaald geen sinecure en in de tweede plaats valt het niet licht een dienst waarbij je zoveel jaren

hebt gewerkt en waaraan je, laten we eerlijk zijn, je lart hebt verpand, zomaar vaarwel te zeggen. Maar nadat ik alles eens rustig had laten bezinken en het vóór en tegen had afgewogen, heb ik toch hardgrondig — ja — kunnen zeggen.”

De overste P. C. Silver, bij Koninklijk Besluit van 30 juni 1966, met ingang van 1 oktober 1966 aangewezen als hoofd van de veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis, trekt peinzend aan zijn sigaret en vervolgt dan: ja, zo kun je het wel zien.

We zitten tegenover hem op „Soestdijk“, nadat hij op de van hem bekende joviale wijze heeft toegestemd in een interview voor het Korpsblad. Het blad, aan de totstandkoming waarvan hij zo'n belangrijk aandeel heeft gehad. Het is zijn antwoord op onze vraag: „wat heeft u bewogen deze functie te aanvaarden?“

Joviaal, ja, dat is overste Silver zeker. Jovialiteit is één van zijn

Bij de omslagfoto :

Het weer is in Spanje beter dan bij ons maar het verkeer levert dezelfde problemen, getuige deze foto van een gehelmde Spaanse collega die orde schept in het centrum van Figueras.

(Foto: Bas den Oudsten, Leeuwarden)

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

8e JAARGANG

No. 1 — september 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

PLICHTSGETROUW
STEEDS PARAAT

kenmerkende eigenschappen. Er zijn er echter, die zich lelijk op deze jovialiteit hebben verkeken. Die dachten, dat ze met deze commandant de zaken wel met een franse slag konden afdoen. Diegenen zijn lelijk op de koffie gekomen, want als er één ding is waaraan de overste een hekel heeft, dan is het aan half werk en gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel.

Hij, die eenmaal zijn vertrouwen heeft verspeeld, wint het niet zo gemakkelijk weer terug. Als de geboren leider weet de overste Silver niet alleen verantwoordelijkheid te dragen, maar die ook te schenken. Het is niet toevallig, dat men in het district Vlaardingen voor hem „door het vuur gaat” en dat hijzelf nu kan zeggen: „prima personeel, dat tegen elke situatie is opgewassen”.

Loopbaan

De overste P. C. Silver is Puttenaar van geboorte. Hij verhuisde naar Den Haag, toen zijn vader daar hoofd werd van een Ulo-school. In de residentie bezocht hij de H.B.S., om na het behalen van het einddiploma zijn „grote liefde”, de zeevaart, te volgen. Na zijn studie aan de Kweekschool voor de Zeevaart in Amsterdam, trad hij als stuurmans-leerling in dienst van de Holland-Amerikalijn. Hij haalde daar zijn derde rang, zoals dat heet. Zoals voor zovelen brachten de crisisjaren ook voor de stuurman Silver een kentering in de loopbaan. De H.A.L. moest inkrimpen en derde „stuur” Silver vond zijn nieuwe koers bij de politie. Hij trad als administratief ambtenaar in dienst van de gemeentepolitie Rotterdam. Zo ging dat in de jaren dertig. Op 27 juli 1936 volgde zijn benoeming tot adjunct-inspecteur. Maar het bloed blijft kruipen waar het niet kan gaan en het is dan ook niet verwonderlijk, dat de adjunct-inspecteur Silver op 1 september 1936 bij de rivierpolitie Rotterdam wordt geplaatst. Op 1 januari 1938 volgt zijn bevordering tot inspecteur van politie 2e klasse. Als reserve-officier van het Korps Pontonniers en Torpedisten wordt hij in de mobilisatie van 1939 in actieve dienst geroepen en belast met het com-

mando over een afdeling torpedisten op de Waal.

Op 1 januari 1946 doet hij zijn intrede bij het Korps Rijkspolitie in de rang van officier der rijkspolitie 1e klasse en wordt hem het commando opgedragen over de afdeling Vlaardingen der rijkspolitie te water. Bij de reorganisatie van deze dienst, op 1 oktober 1954, wordt de afdeling Vlaardingen dan omgedoopt in district Vlaardingen. Op 1 september 1947 wordt de kapitein Silver bevorderd tot dirigerend officier der rijkspolitie 3e klasse en per 1 januari 1958 tot dir. off. der rijkspolitie 2e klasse. De overste Silver is officier in de orde van Oranje Nassau; officier in de orde van de Kroon van Thailand en Ridder in de orde van Vasa van Zweden.

Activiteiten

Gedurende de ruim twintig jaren, dat de overste Silver bij de rijkspolitie (te water) diende, is hij op velerlei terrein werkzaam geweest. Hij had zitting in diverse commissies, o.m. in de uniformcommissie en de Algemene Dienstcommissie, terwijl hij destijds tevens voorzitter van de oprichtingscommissie van het Korpsblad was. Van 7 september 1952 tot 31 januari 1953 was hij gedetacheerd in Thailand. Zijn opdracht luidde: het dienen van advies aan de regering van dat land, omtrent de organisatie en de werkwijze van een op te richten politie te water. Doch ook buiten de ambtelijke sfeer heeft de overste Silver zijn sporen in het maatschappelijk leven ruimschoots verdiend. Zo heeft de Vlaardingse padvindergemeenschap veel aan zijn stuwende kracht te danken. Als voorzitter van de Vlaardingse commissie van de Ned. Padvinders Vereniging werkte hij mede aan de totstandkoming van een uniek padvindercentrum in Vlaardingen. Hij is sedert de oprichting bestuurslid van de sociëteit „t Zeepaard” en lid van de Rotary Club Vlaardingen. Hiervan was hij in het seizoen 1963/1964 president.

In een artikel bij de commandowisseling van het district Vlaardingen schrijft de Nieuwe Vlaardingse Courant ondermeer: „De nieuwe chef van de Koninklijke

veiligheidsdienst is niet alleen een bijzonder bekwaam politiemans, hij is ook een modern mens die begrip heeft voor de moderne communicatiemiddelen. Dat bleek ook uit zijn houding t.o.v. de pers, iets wat men lang niet van alle autoriteiten kan zeggen.”

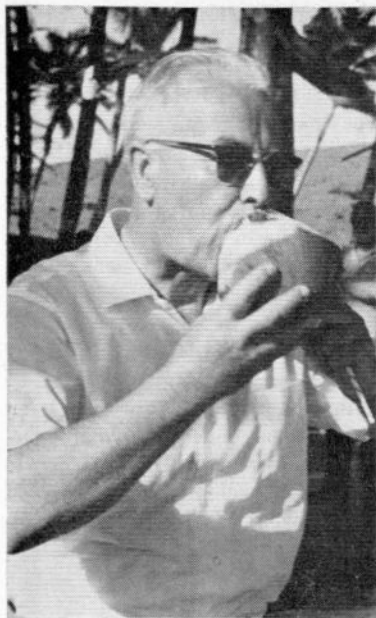
Modern

De overste Silver is een modern mens, zonder nochtans de waarden van „het oude” te verguizen. Zijn goede verstandhouding met „de pers” is spreekwoordelijk. Logischerwijs moest dan ook onzerzijds de vraag volgen, hoe hij in de toekomst de verhouding hoofd veiligheidsdienst-pers ziet. Zijn antwoord is even kort als duidelijk. Er is geen verhouding. Deze functie leent zich ten enenmale niet voor publiciteit. Dit werk moet „in stilte” worden gedaan. Daarom kan en wil hij zich ook niet over zijn huidige activiteiten uitlaten. Hij is dankbaar voor de uiterst loyale en prettige wijze waarop zijn voorganger, de heer Sesink, hem heeft ingewerkt. Ook de manier waarop het Koninklijk Gezin, waarmee hij uiteraard in nauw contact staat, hem is tegemoet getreden, heeft er veel toe bijgedragen, dat hij zich in zijn nieuwe werkkring, met zijn geheel andere sfeer, die een totaal andere aanpak en aanpassing vergt, thuis voelt.

Korpsblad

De overste raakt goed op zijn praatstoel, als we over het Korpsblad praten. Hij vindt, dat het Korpsblad meer „de stem van het Korps” moet worden. Er wordt, zo zegt hij, in ons Korps weinig aandacht besteed aan de geestelijke gezondheid van de mensen. Het Korpsblad zal zich meer moeten gaan interesseren in de geestelijke gesteldheid van de korpsleden. De geestelijke stabiliteit van de politieambtenaar is, zeker in deze tijd, van het grootste belang. Er moet meer discussiemogelijkheid komen. De politieambtenaar dient bewust in de problemen van deze tijd te worden betrokken. Hoe reageert de politieambtenaar bijvoorbeeld op de gebeurtenissen in Amsterdam? Hoe

vervolg op pag. 4

Het nieuwe Hoofd van de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis werkt in stilte, als een belangrijk man op de achtergrond, die niet over zijn werk van nu vertelt. Wij prijzen ons daarom temeer gelukkig de lezer hierbij enige foto's aan te bieden van de overste P. C. Silver in zijn nieuwe functie. De foto's werden gemaakt door Alfred A. Rau uit Bussum, tijdens het bezoek van het Prinselijk Paar aan de West, waarheen ook de overste Silver mee-reisde.

Onigheid tussen schippers redt vrouw het leven

Doortastend optreden R.P.-bemanning

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Onigheid tussen schippers was er op 27 augustus indirect oorzaak van, dat een Duitse vrouw van een wisse verdrinkingsdood kon worden gered. Het meningsverschil, dat zich op de Maas nabij Wanssum in Limburg afspeelde en waarbij de bemanning van het te Venlo gestationeerde Rijkspoliteevaartuig „22” intervenieerde, leidde namelijk tot verlenging van de voor dit vaartuig geplande dienst. Als gevolg hiervan passeerde de R.P. 22

tegen kwart over drieën het veer bij Lottum, terwijl men normaal reeds om drie uur in Venlo had moeten afmeren. Onder Lottum zag de bemanning op de westelijke oever van de rivier een groepje mensen, dat opgewonden zwaaide en de politiemensen kennelijk op „iets” in de rivier wilde attenderen. Tegelijkertijd hoorde men de veerbaas vanaf de pont roepen, dat er iemand verdrongen was. In allerijl werd het dregmateriaal gereed gemaakt en speurend de rivier afgezocht. Plotseling zag men op circa dertig meter afstand, over stuurboord, een voorwerp aan de oppervlakte drijven. Met een goed uitgevoerde manoeuvre werd het vaartuig langs het voorwerp gebracht. Het bleek een mens te zijn. Het aan boord hijsen van het slachtoffer was het werk van enkele seconden. Inmiddels was komen vast te staan, dat het een vrouw betrof. Anstonds paste de wachtmeester A. A. Meijer (kortelings een E.H.B.O.-cursus met goed gevolg beëindigd) mond op mond beademing toe. Tot grote vreugde van de bemanning begon het slachtoffer, dat tot dan toe geen enkel levensteken had gegeven, reeds na éénmaal inblazen zachtjes, zij het zeer onregelmatig, te ademen. Intussen had de R.P. 22 afgemeerd bij de veerstoep en verscheen een inderhaast gewaarschuwde dokter aan boord. Op diens advies werd de vrouw overgebracht naar het ziekenhuis te Venlo. Gelukkig kon zij 's maandags geheel hersteld uit het ziekenhuis worden ontslagen.

Kleine oorzaken, grote gevolgen

Het lijkt dienstig, hier ook het te water geraken van de vrouw in het kort te memoreren. De 46-jarige, uit Düsseldorf afkomstige Duitse, was met haar echtgenoot op bezoek bij kennissen, die nabij de veerstoep in een tent kampeerden. Met een

rubberboot, voorzien van een 40 PK aanhangmotor, pleegde de vrouw geregeld op de rivier te spelevaren. Zij gebruikte daarbij — zoals ook nu — niet de bank, maar de rugleuning als zitplaats, terwijl het vaartuigje op volle kracht over de rivier stoomde. Door een onverwachte beweging van de boot, veroorzaakt door de golfslag van een snelvaarend motorschip, sloeg zij over boord. Volgens ooggetuigen had zij op het moment, dat de R.P. 22 ter plaatse verscheen, reeds zeker vijf minuten tewater gelegen en was zij al tweemaal onder het wateroppervlak verdwenen. De onbemande speedboat beëindigde de tocht in de struiken van de westelijke rivioever.

Overste P. C. Silver

(vervolg van pag. 2)

is en denkt hij als gezinshoofd? Hoe reageert hij in het algemeen als mens op de gebeurtenissen rondom hem? Kortom, het Korpsblad zal in de toekomst meer aandacht moeten gaan besteden aan het privé-leven van de politieambtenaar. Veel misverstanden zijn terug te brengen op een gebrek aan communicatie in het Korps, aldus nog steeds de overste Silver. Wat weten we van elkaar, van hoog tot laag? We moeten niet teveel in „hiërarchie” denken. Op het gebied van het beheer en het beleid zullen moderne methoden moeten worden gevolgd. De toekomst van de rijkspolitie zal meer en meer in de specialisatie komen te liggen. En tenslotte moeten we ons steeds goed voor ogen houden, dat de politie een service-verlenende instantie is, aldus de overste.

In stilte

Dit is dan in het kort het „geestelijk testament” van de man, die nu al weer zeven jaar geleden, met de woorden „generaal, dit is het eerste nummer van het Korpsblad Rijkspolitie”, ons blad ten doop hield. De redactie van het Korpsblad wenst hem bij de vervulling van zijn nieuwe, verantwoordelijke taak, van harte het beste toe.

Adjutant J. H. Kooi groepscommandant Het Bildt

Met ingang van 1 augustus 1966 is de adjutant J. H. Kooi aangewezen als groepscommandant te Het Bildt. Hij werd op 26 april 1915 te Winthoven geboren en begon op 16 mei 1938 zijn politieloopbaan als agent van politie te Franeker. In de bezetting ging hij over naar de Staatspolitie en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met tewerkstelling bij de Prijsbeheersing ter standplaats Leeuwarden. Op 1 januari 1949 werd hij ingedeeld bij de Parketgroep Leeuwarden, op 1 september 1950 werd hij verplaatst naar de post Lemmer en op 20 februari 1956 werd hij aangewezen als postcommandant te Oppenhuizen. Met ingang van 25 februari 1958 volgde zijn aanwijzing als plaatsvervangend groepscommandant, tevens rayoncommandant te Franeker. Hij werd op 1 januari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 augustus 1966 tot adjutant.

Uitvoering van

Wegenbouw

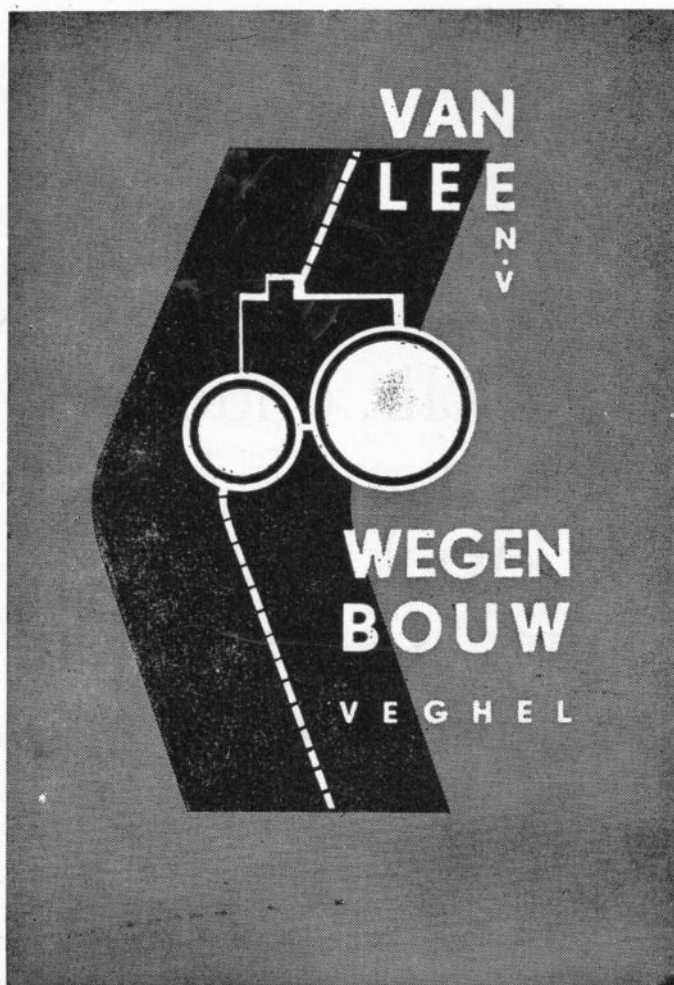
Grond-, beton- en rioleringswerken

Spoor- en kabelwerken

Bronbemaling

Waterleidingen

Asfaltwegen

Telefoon VEGHEL:

kantoor, werkplaats en magazijn

04130 - 38 51, 33 23, 38 96

J. A. M. van Lee, 04130 - 33 02

J. A. H. Nooyen, 04630 - 36 77

M. C. v. d. Ven, 04130 - 36 92

Majoor De Ruiter hoofd

bureau personeelszaken

Met ingang van 1 augustus 1966 is de majoor M. de Ruiter op eervolle wijze ontheven van het commando over het district Eindhoven, nader ingedeeld bij

de algemene inspectie van het korps en belast met de functie van hoofd van het bureau personeelszaken. De majoor De Ruiter werd op 16 september 1917 te Giessendam geboren. Zijn middelbare schoolopleiding ontving hij grotendeel in Nijmegen. Omdat zijn belangstelling uitging naar de zeevaart, volgde hij aan de Hogere Zeevaartschool te Vlissingen de opleiding voor koopvaardijofficieren. Na enkele jaren gevaren te hebben, was hij met het plan om na de oorlog weer te gaan varen, tijdens de bezetting in bescheiden functies werkzaam bij de gemeentepolitie te Nijmegen en de latere staatspolitie. Na de bevrijding leek het aantrekkelijker om als officier in dienst te treden bij het korps rijkspolitie. Op 1 december 1946 werd hij benoemd tot officier 2e klasse en ingedeeld bij de staf van de commandant Noord van de rijkspolitie te Water. Zijn bevordering tot officier 1e klasse volgde op 1 juni 1950. Na de reorganisatie van de rijkspolitie te Water in 1953 was hij tot zijn benoeming tot commandant van het district Eindhoven (te land) in mei 1960, ingedeeld bij de Staf van de commandant van de rijkspolitie te Water. Zijn bevordering tot de rang van officier 3e klasse dateert van 1 januari 1958. De speciale belangstelling van de majoor De Ruiter gaat onder meer uit naar de opleiding. Vele jaren heeft hij zitting gehad in de examencommissies voor de diverse politiediploma's en van de vroegere kaderopleiding te Bilthoven. Hij is thans aangewezen als gecommitteerde voor de politie-examens van de diverse opleidingsscholen.

Algemene dienstcommissie

geen „klachtenbureau”

maar overlegorgaan

door de opperwachtmeester

J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Bij of krachtens afzonderlijk besluit kunnen voor het Korps Rijkspolitie, voor de bijzondere ambtenaren van rijkspolitie en voor de gemeentelijke politieambtenaren dienstcommissies worden ingesteld”. Aldus luidt artikel 18 van het Koninklijk Besluit van 9 augustus 1960, Staatsblad 623, waarin het „georganiseerd overleg in politieambtenarenzaken” wordt geregeld. Nog „geregeld” niet helemaal natuurlijk, want getrouw aan onze goed Vaderlandse tradities verscheen op 31 januari 1963 in Staatsblad 38 een nieuw K.B., waarbij de regeling georganiseerd overleg politie werd gewijzigd. En daarin zien we dan onder artikel 28: „er is een algemene dienstcommissie voor de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie”. Nu was op dat moment de uitdrukking „er is” wel wat abstract, want in feite moesten er nog heel wat voorbereidende werkzaamheden plaats vinden, vooraleer de dienstcommissie ook daadwerkelijk vorm kreeg.

Laten we, vóór verder te gaan, eerst even het begrip „algemene dienstcommissie” bepalen. Het is te vinden in artikel 29 van het besluit van 31 januari 1963. De algemene dienstcommissie, zo staat er, is samengesteld uit een overheidsvertegenwoordiging en een personeelsvertegenwoordiging. De overheidsvertegenwoordiging wordt aangewezen door de Minister van Justitie uit de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie. De personeelsvertegenwoordiging wordt aangewezen door — laten we het maar eenvoudig houden — de erkende

en toegelaten politie-vakorganisaties. Voorzitter van de algemene dienstcommissie is — qualitate qua — de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie (artikel 30). Met een secretaris en een adjunct-secretaris, beiden aan te wijzen door de Minister van Justitie, is dan de algemene dienstcommissie (voor het korps rijkspolitie) compleet. Bij schrijven van 6 april 1964 wees de Minister van Justitie de overheidsvertegenwoordiging aan en daar de politievakorganisaties inmiddels ook niet hadden stilgezeten en hun vertegenwoordigers naar voren hadden geschoven, kon op donderdag 17 december 1964 in het gebouw van de Algemene Inspectie van het Korps Rijkspolitie in Den Haag de eerste bijeenkomst plaats vinden. Inmiddels zal de lezer zich hebben afgevraagd, wat zo'n algemene dienstcommissie nu feitelijk beoogt? Bij de beantwoording van deze vraag dient allereerst één feit duidelijk te worden vastgesteld. De algemene dienstcommissie is een „overlegorgaan” in de ware betekenis van het woord en in geen geval een instituut waarin wordt **onderhandeld** over bijvoorbeeld de rechtspositie van de politieambtenaar. In zijn nota aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betitelde de Minister van Binnenlandse Zaken de algemene dienstcommissie als een „constructief en creatief centrum”. In geen geval beoogt de dienstcommissie te zijn een soort „klachtenbureau”. Maar welke zaken komen er dan wel in aan de orde? Het antwoord hierop luidt: Alle tot de bevoegdheid van de Minister van

Justitie en de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie behorende onderwerpen, voorzover deze in algemene zin van belang zijn voor de uitvoering van de rechtspositieregeling van de ambtenaar van het Korps Rijkspolitie; de **uitvoering** van onderwerpen als benoemings-eisen van de ambtenaren, de uniformen, vorming en opleiding van ambtenaren, invoering en gebruik van systemen voor taakomschrijving, werkclassificatie en personeelsbeoordeling en de sociale zorg voor de ambtenaar; de werkwijze van het Korps Rijkspolitie. Beslissingen worden er niet genomen.

Men lette hierbij goed op het woord **uitvoering**. Daarmee wil gezegd zijn, dat de algemene dienstcommissie al deze zaken niet in „eerste aanleg” behandelt. Die taak is duidelijk voorbehouden aan de — eveneens in de genoemde Koninklijke Besluiten tot stand gebrachte — „commissie voor georganiseerd overleg in politieambtenarenzaken” (welke commissie te scheiden is in een afdeling voor de aangelegenheden die alleen de ambtenaren van rijkspolitie betreffen en een afdeling voor de aangelegenheden die alleen de ambtenaren van de gemeentepolitie betreffen) en de „centrale commissie voor georganiseerd overleg in ambtenarenzaken”. Respectievelijk te vinden in artikel 2 en artikel 17 van het K.B. Aan deze commissies zullen we echter in het kader van dit artikel voorbijgaan, omdat we ons uitsluitend willen bepalen tot de algemene dienstcommissie van het Korps, die we verder kortweg „ADC” zullen noemen. An-

ders gezegd komt het dus hierop neer, dat de Minister van Justitie, alvorens beslissingen te nemen in zaken die de specifieke rechtspositie etc. van de rijkspolitieambtenaar raken, deze eerst in één of beide commissies van het „georganiseerd overleg” brengt en pas daarna, wanneer deze zaken daadwerkelijk hun beslag hebben gekregen kunnen zij — eventueel — voorwat de uitvoering betreft in de ADC van het Korps Rijkspolitie worden gebracht.

Rijst onmiddellijk de vraag, op welke wijze deze zaken in de ADC kunnen worden gebracht. Het antwoord hierop kan kort zijn. Dit kan gebeuren, zowel door de voorzitter, als door de personeelsvertegenwoordiging (de organisaties dus). De voorzitter bepaalt de plaats en het tijdstip waarop de vergaderingen zullen plaatsvinden. Momenteel gebeurt dit eenmaal in de drie maanden. Bovendien is de voorzitter verplicht een tussentijdse vergadering uit te schrijven, als tenminste 1/3 der leden van de personeelsvertegenwoordiging, onder vermelding van hetgeen zij behandeld wenst te zien, daartoe de wens te kennen geeft. De dienstcommissie stelt over een aan haar voorgelegd

die ertoe hebben geleid kenbaar maken.

Tot zover is dus alles theoretisch prima voor elkaar. Maar hoe werkt de ADC van het Korps Rijkspolitie in de praktijk? Om dit aan de weet te komen, zijn we terade gegaan bij enkele leden van de overheidsvertegenwoordiging, zowel als van de personeelsvertegenwoordiging en hebben hen de volgende vragen voorgelegd:

1. Wat is over het algemeen u v ervaring met de dienstcommissie tot op dit ogenblik?
2. Vindt u, dat de algemene dienstcommissie in deze vorm reden van bestaan heeft, of zag u hierin graag in de toekomst wijziging gebracht?
3. Vindt u, dat de algemene dienstcommissie in de toekomst moet worden gevolgd door b.v. ressort- of districtscommissies?
4. Bent u van mening, dat de algemene dienstcommissie in deze vorm een positieve bijdrage levert in het georganiseerd overleg in politieambtenarenzaken?
5. Hoe is de sfeer in de commissie?
6. Hebt u er enig idee van, of de algemene dienstcommissie het personeel in het algemeen aanspreekt?

. . . constructief werk in belang van Rijkspolitieambtenaar

onderwerp een advies vast. Mits tenminste het onderwerp niet staande de vergadering is afgedaan. De voorzitter brengt dit advies ter kennis van de Minister. Kunnen de partijen (overheids- en personeelsvertegenwoordiging) niet tot een eenstemmig advies komen, dan worden beide standpunten, gemotiveerd, aan de Minister voorgelegd. Ook een eventueel „minderheidsstandpunt” in één of beide vertegenwoordigingen vindt vermelding in het uit te brengen advies. De minister op zijn beurt laat de commissie schriftelijk weten, hoe zijn beslissing op het uitgebrachte advies luidt. Wijkt deze af van het gegeven advies, dan zal de minister de redenen

Uit de antwoorden op de eerste vraag kan onmiddellijk worden vastgesteld, dat de ervaringen met de dienstcommissie, zowel van de zijde van de personeelsvertegenwoordiging als van die van de overheidsvertegenwoordiging, onverdeeld gunstig zijn. Natuurlijk — aldus het oordeel van een afgevaardigde — stonden allen in het begin nog wat vreemd tegenover de details van de formele regeling (vooral t.a.v. wat wél en wat níét in de ADC thuishoorde), doch van het begin af aan overheerste aan beide zijden een oprecht streven naar een constructief samenspreken, met de volleage bereidheid tot wederzijds begrip. De communicatie

en informatie tussen korpsleiding en personeel worden erdoor bevorderd. Enerzijds biedt de ADC de korpsleiding een goede gelegenheid de achtergronden van het beleid nader toe te lichten, terwijl anderzijds via dit orgaan allerlei problemen, liggende op het terrein van de uitvoering en toepassing van diverse voorschriften, op vruchtbare wijze met elkaar kunnen worden besproken. Als gevolg hiervan werden tot dusver reeds diverse resultaten geboekt. We noemen o.a. de regeling ter beschikking woning; de boeking van ziekte-zondagen; het vierweekse vrijedagen-tableau voor wat de zondagen betreft als dienstrooster te beschouwen; het als proef vrijstellen van de kledinginspectie voor een groter gedeelte van het personeel; een soepeler overgang van het oude naar het nieuwe uniform, enz. Met vorenstaande is ook het antwoord op vraag twee feitelijk reeds gegeven. De ADC heeft haar bestaansrecht hiermede duidelijk aangetoond. Uit de antwoorden blijkt verder, dat beide vertegenwoordigingen volledig tevreden zijn met de huidige constellatie en zij zien geen reden hierin vooralsnog wijziging te brengen, al heeft — zoals één der leden van de overheidsvertegenwoordiging terecht opmerkte — „niets ter wereld een eeuwige vorm”.

Over de vraag of de ADC in de toekomst door ressort- of districtscommissies moet worden gevolgd, lopen de meningen uiteen. Globaal kan worden gesteld, dat de overheidsvertegenwoordiging vooralsnog geen „brood ziet” in districtscommissies. De behoefte hieraan, zo zegt men, heeft zich tot nu toe geenszins doen gelden. Als er een frequent contact en goede verhouding aanwezig is tussen de „lager” commandanten en hun personeel, bestaat aan een „georganiseerd overleg” weinig of geen behoefte. Is het contact en de verhouding minder goed, dan zal een dergelijk overleg weinig kans op succes hebben. Problemen, bezwaren en wensen van algemene aard of levende in een grote groep personeelsleden, behoren in de ADC te worden behandeld. Zou men op — in organisatorisch opzicht — „lager” niveau moeten gaan „overleggen”, dan komt

ders gezegd komt het dus hierop neer, dat de Minister van Justitie, alvorens beslissingen te nemen in zaken die de specifieke rechtspositie etc. van de rijkspolitieambtenaar raken, deze eerst in één of beide commissies van het „georganiseerd overleg” brengt en pas daarna, wanneer deze zaken daadwerkelijk hun beslag hebben gekregen kunnen zij — eventueel — voorwat de uitvoering betreft in de ADC van het Korps Rijkspolitie worden gebracht.

Rijst onmiddellijk de vraag, op welke wijze deze zaken in de ADC kunnen worden gebracht. Het antwoord hierop kan kort zijn. Dit kan gebeuren, zowel door de voorzitter, als door de personeelsvertegenwoordiging (de organisaties dus). De voorzitter bepaalt de plaats en het tijdstip waarop de vergaderingen zullen plaatsvinden. Momenteel gebeurt dit eenmaal in de drie maanden. Bovendien is de voorzitter verplicht een tussentijdse vergadering uit te schrijven, als tenminste 1/3 der leden van de personeelsvertegenwoordiging, onder vermelding van hetgeen zij behandeld wenst te zien, daartoe de wens te kennen geeft. De dienstcommissie stelt over een aan haar voorgelgd

die ertoe hebben geleid kenbaar maken.

Tot zover is dus alles theoretisch prima voor elkaar. Maar hoe werkt de ADC van het Korps Rijkspolitie in de praktijk? Om dit aan de weet te komen, zijn we terade gegaan bij enkele leden van de overheidsvertegenwoordiging, zowel als van de personeelsvertegenwoordiging en hebben hen de volgende vragen voorgelgd:

1. Wat is over het algemeen u v ervaring met de dienstcommissie tot op dit ogenblik?
2. Vindt u, dat de algemene dienstcommissie in deze vorm reden van bestaan heeft, of zag u hierin graag in de toekomst wijziging gebracht?
3. Vindt u, dat de algemene dienstcommissie in de toekomst moet worden gevolgd door b.v. ressort- of districtscommissies?
4. Bent u van mening, dat de algemene dienstcommissie in deze vorm een positieve bijdrage levert in het georganiseerd overleg in politieambtenarenzaken?
5. Hoe is de sfeer in de commissie?
6. Hebt u er enig idee van, of de algemene dienstcommissie het personeel in het algemeen aanspreekt?

en informatie tussen korpsleiding en personeel worden erdoor bevorderd. Enerzijds biedt de ADC de korpsleiding een goede gelegenheid de achtergronden van het beleid nader toe te lichten, terwijl anderzijds via dit orgaan allerlei problemen, liggende op het terrein van de uitvoering en toepassing van diverse voorschriften, op vruchtbare wijze met elkaar kunnen worden besproken. Als gevolg hiervan werden tot dusver reeds diverse resultaten geboekt. We noemen o.a. de regeling ter beschikking woning; de boeking van ziekte-zondagen; het vierweekse vrijedagen-tableau voor wat de zondagen betreft als dienstrooster te beschouwen; het als proef vrijstellen van de kledinginspectie voor een groter gedeelte van het personeel; een soepeler overgang van het oude naar het nieuwe uniform, enz. Met vorenstaande is ook het antwoord op vraag twee feitelijk reeds gegeven. De ADC heeft haar bestaansrecht hiermede duidelijk aangetoond. Uit de antwoorden blijkt verder, dat beide vertegenwoordigingen volledig tevreden zijn met de huidige constellatie en zij zien geen reden hierin vooralsnog wijziging te brengen, al heeft — zoals één der leden van de overheidsvertegenwoordiging terecht opmerkte — „niets ter wereld een eeuwige vorm”.

Over de vraag of de ADC in de toekomst door ressort- of districtscommissies moet worden gevolgd, lopen de meningen uiteen. Globaal kan worden gesteld, dat de overheidsvertegenwoordiging vooralsnog geen „brood ziet” in districtscommissies. De behoefte hieraan, zo zegt men, heeft zich tot nu toe geenszins doen gelden. Als er een frequent contact en goede verhouding aanwezig is tussen de „lagere” commandanten en hun personeel, bestaat aan een „georganiseerd overleg” weinig of geen behoefte. Is het contact en de verhouding minder goed, dan zal een dergelijk overleg weinig kans op succes hebben. Problemen, bezwaren en wensen van algemene aard of levende in een grote groep personeelsleden, behoren in de ADC te worden behandeld. Zou men op — in organisatorisch opzicht — „lager” niveau moeten gaan „overleggen”, dan komt

. . . constructief werk in belang van Rijkspolitieambtenaar

onderwerp een advies vast. Mits tenminste het onderwerp niet staande de vergadering is afgedaan. De voorzitter brengt dit advies ter kennis van de Minister. Kunnen de partijen (overheids- en personeelsvertegenwoordiging) niet tot een eenstemmig advies komen, dan worden beide standpunten, gemotiveerd, aan de Minister voorgelgd. Ook een eventueel „minderheidsstandpunt” in één of beide vertegenwoordigingen vindt vermelding in het uit te brengen advies. De minister op zijn beurt laat de commissie schriftelijk weten, hoe zijn beslissing op het uitgebrachte advies luidt. Wijkt deze af van het gegeven advies, dan zal de minister de redenen

Uit de antwoorden op de eerste vraag kan onmiddellijk worden vastgesteld, dat de ervaringen met de dienstcommissie, zowel van de zijde van de personeelsvertegenwoordiging als van die van de overheidsvertegenwoordiging, onverdeeld gunstig zijn. Natuurlijk — aldus het oordeel van een afgevaardigde — stonden allen in het begin nog wat vreemd tegenover de details van de formele regeling (vooral t.a.v. wat wél en wat niét in de ADC thuishoorde), doch van het begin af aan overheerste aan beide zijden een oprecht streven naar een constructief samenspreken, met de volleige bereidheid tot wederzijds begrip. De communicatie

men vrijwel zeker te vervallen in het bespreken van zuiver plaatselijke, incidentele of zuiver persoonlijke aangelegenheden. En dat, aldus een overheidsvertegenwoordiger, kan toch niet de bedoeling van het georganiseerd overleg zijn. Mocht echter blijken, zo voert een ander overheidsvertegenwoordiger aan, dat aan dergelijke commissies een zinnvolle behoefte bestaat, dan zullen zij er moeten komen, omdat het contact en het overleg in de huidige maatschappelijke constellatie nooit genoeg kunnen zijn. De personeelsvertegenwoordiging daar-

Positief

Na lezing van het vorenstaande valt te constateren, dat de vraag of de ADC in deze vorm een positieve bijdrage levert in het georganiseerd overleg in politieambtenarenzaken, volledig bevestigend kan worden beantwoord. Ook de sfeer in de ADC blijkt voortreffelijk. Over en weer bestaat er begrip voor elkaanders positie. Er heerst grote openheid in de uitwisseling van gedachten en groot begrip voor elkaars standpunten. Van een „scheiding” tussen overheids- en personeels-

Mej. mr Ploegmakers officier jeugdzaken in district 's-Hertogenbosch

1 juli 1966 werd mej. mr M. H. Th. Ploegmakers benoemd tot officier der Rijkspolitie 2e klasse en als officier toegevoegd voor jeugdzaken ingedeeld in het district 's-Her-

togenbosch. Mej. Ploegmakers werd op 29 oktober 1921 geboren in Oss, zij volgde het gymnasium te 's-Hertogenbosch, waar zij het eindexamen behaalde. Hierna ging zij rechten studeren aan de universiteit te Nijmegen, welke studie afgebroken werd mede door sluiting van deze universiteit in de oorlogsjaren. Zij werd leerling van de R.K. Sociale Academie in Amsterdam. Na het behalen van het diploma aan dit instituut, kwam zij als maatschappelijk werkster in dienst van de toenmalige voogdijraad te 's-Hertogenbosch, thans Raad voor de Kinderbescherming geheten. Inmiddels hervatte zij haar rechtenstudie en behaalde haar meesterstitel aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Met ingang van 1 oktober a.s. zal mej. Ploegmakers met haar werkzaamheden in 's-Hertogenbosch beginnen.

A.D.C. levert positieve bijdrage maar: Districtscommissies te ja ofte nee?

entegen is (op één uitzondering na) van mening, dat de ADC moet worden gevolgd door districtscommissies. Argumenten hiervoor werden helaas niet aangevoerd, al houden we ons ervan overtuigd, dat de afgevaardigden deze zeker wel voorhanden zullen hebben. Persoonlijk zijn we van oordeel, dat in de geest van het „georganiseerd overleg” aan districtscommissies niet direct behoefte bestaat. Uit het hiervoor gepubliceerde mag toch duidelijk blijken, dat bij het personeel levende bezwaren of verlangens t.a.v. bepaalde voorschriften of bepalingen, rechtstreeks in de ADC kunnen worden gebracht. Het gevaar van „over-organiseren” lijkt ons bij het instellen van districtscommissies in het kader van het georganiseerd overleg niet denkbeeldig. Toch zouden we een lans voor het instellen van districtscommissies willen breken, maar dan op een geheel ander „niveau”. We zouden deze commissies meer willen zien in het kader van de zuivere communicatie, het contact, dat — en we citeren hier nog eens de reeds vermelde uitspraak van de overheidsvertegenwoordiger — in de huidige maatschappelijke constellatie nooit goed genoeg kan zijn. In feite echter en ook dit zij nog eens herhaald, valt dit contact buiten het „georganiseerd overleg”.

vertegenwoordiging is geen sprake. Er wordt openhartige taal gesproken. Kortom, er wordt gezamenlijk gewerkt aan de oplossing van de problemen.

Is er tenslotte nog de vraag, of de ADC het personeel in het algemeen „aanspreekt”. Het is moeilijk hierop een bevestigend antwoord te geven. Van het bestaan van de ADC is vrijwel ieder personeelslid op de hoogte. Of de ADC ieder lid ook persoonlijk „aanspreekt” mag echter worden betwijfeld. Wanneer men stelselmatig kennis neemt van de verslagen van de besprekingen in de ADC, welke in de bladen van de vakorganisaties verschijnen, zal men tot de conclusie kunnen komen, dat dit instituut nuttig werk verricht, zegt een commissielid. Maar, zo vragen wij ons af, hoevelen van ons lezen deze verslagen steeds opmerkzaam?

Ook van de zijde van de korpsleiding is in brieven al enige malen verwezen naar de resultaten welke uit de beraadslagingen in de ADC zijn voortgekomen. Maar worden deze brieven altijd op indringende wijze aan het personeel ter kennis gebracht? Het lijkt ons, dat op deze punten nog wel enige verbetering mogelijk is. Ligt hier wellicht een taak voor de „districtscommissies”, zoals we die eerder bepleitten? Kunnen de vakorganisaties wellicht nog

meer dan tot nu toe het geval is geweest, hun leden indringender voorlichten? Het zijn vragen, waarop het antwoord niet één, twee, drie, valt te geven, maar die toch de moeite van het overwegen waard zijn. Doch hoe het ook zij, duidelijk kan in elk geval de conclusie worden getrokken, dat de Algemene dienstcommissie van het Korps Rijkspolitie een instituut is, dat constructief en zeer nuttig werk verricht in het belang van de rijkspolitieambtenaar en dat de leden van de commissie, zowel van de overheids- als van de personeelsvertegenwoordiging dank en waardering verdienen voor hun belangeloos doch zeer belangrijk en verantwoordelijk werk.

volgens
hun
wensen:

„Gardiens de la Paix” van Parijs in vernieuwde

door de adjudant

Na meer dan 20 jaar de uniform ongewijzigd te hebben gedragen, zijn sedert het vorig jaar enkele veranderingen aangebracht in de kleding van de leden van de Parijse Préfecture de Police. Hierbij is rekening gehouden met de wensen van de uniformdragers zelf. Het model, de kleur en de stof van de uniform heeft geen wijziging ondergaan; de veranderingen betreffen voornamelijk de uitrustingsstukken.

Zo is de ceintuur vervallen evenals de bekende en populaire witte stok voor de verkeersregelaars.

Het pistool wordt nu gedragen in een pistooltas bevestigd aan een riem onder de tuniek en de verkeersregelaars dragen witte handschoenen met lange witte kappen.

Bij warm weer wordt 's zomers niet meer dienst gedaan in een zgn. zomeroverhemd, maar wordt een tuniek van dunne witte stof gedragen.

Bovenstaande gegevens zijn ont-

leend aan „Liaisons”, maandblad van de Parijse Préfecture de Police en de hierbij geplaatste foto's, vervaardigd door de Technische Dienst van de Parijse politie, werden ons welwillend verstrekt door de Préfect de Police van Parijs. Uit de foto's blijkt duidelijk de strakke moderne lijn van de uniform, in belangrijke mate verkregen door het weglaten van de ceintuur en de draagwijze van het pistool onder de tuniek.

In het bijzonder verdienen laatstgenoemde wijzigingen de aandacht, omdat ook voor de Rijkspolitieambtenaren het dragen van een vuurwapen wel noodzakelijk is, maar — gelukkig — behoeft dit wapen niet elk moment van de dag gebruikt te worden.

Bovendien menen wij in de draagwijze van het pistool bij de Sectie Bijzondere Verkeerstaken — zie het Korpsblad Rijkspolitie no. 10, juni 1966 — een ontwikkeling in die richting te zien.

de boot moest liggen. Bij de aan-gegeven steiger in de Maas was geen sleepboot te bekennen. Door deze tegenslag lieten de beide rijks-politieambtenaren zich echter niet uit het veld slaan, want als de aan-gifte op waarheid berustte, vormde de aanrander een voortdurend ge-vaar voor de samenleving, met de mogelijkheid van herhaling en een redelijke kans om onontdekt te blijven. De opperwachtmeester N. Veger, op dat moment optredend als L.P.D., nam direct contact op met de postcommandant van de rijkspolitie te water te Venlo. Bin-nen de kortst mogelijke tijd ver-scheen ter assistentie het rijkspolitie vaartuig de KP 22, bemand met de schippers A. J. van Kruijsbergen, A. Kok en C. Fluit. Nu kon de Maas ter plaatse pas goed worden afgezocht. Het was een gelukkige omstandigheid, dat de stuw in Sam-beek 's nachts niet schut. Het naar-stig zoeken bleef niet zonder succes, want men vond een sleepboot ge-naamd „Dick” op omstreeks 30 meter uit de oever, maar ongeveer tweeduizend meter zuidelijker dan de plaats waar de misdrijven werden gepleegd. De boot werd door de aangever herkend. Het enteren en aan boord gaan was een kwestie van routine. De gevaarlijke zijde van deze onderneming was het feit dat de verdachte gewapend was.

Geruisloos gingen de mannen aan boord en zij konden door een ge-broken ruitje van het achteronder in een daaronder gelegen vertrek op een bank een geklede man zien, die in slapende houding lag. De voorzichtigheid, die in acht werd genomen, was niet overbodig, want aan het hoofdeinde, in de onmiddel-lijke nabijheid van de man stond — naar later bleek — een geladen enkelloops jachtgeweer, kaliber 12 mm. Door snel en doeltreffend handelen van de opperwachtmeester was de aanhouding slechts een formeel gebeuren. Bij fouillering wer-den nog vier patronen in de zak van de verdachte gevonden. In to-taal werden aan boord 45 patronen inbeslaggenomen. Zowel het jacht-geweer als de patronen had de man onbevoegd voorhanden, volgens zijn zeggen enige tijd geleden in België gekocht. De verdachte, een 35-jarige man als zetkapitein varende op de

sleepboot, was alleen aan boord. Hij was wel gehuwd, maar zijn vrouw en 6-jarig kind hadden het schip verlaten en woonden aan de wal. De man was reeds meerdere malen met de justitie in aanraking geweest en had al meer dan 10 jaar in de gevangenis doorgebracht. De veroordelingen hielden verband met verkrachting, diefstal en beroving met geweldpleging. De man was volgens zijn zeggen aan de drank verslaafd en het ondergaan van een kuur had niet het beoogde suc-ces opgeleverd. Het verplaatsen van de boot was een tactiek die bijna vruchten afgeworpen had, omdat voor de stuw nog meer boten lagen, hetgeen het zoeken zeer bemoei-lijkte.

Aangezien de verdachte aanvanke-lijk alles ontkende, was het toch een opmerkelijke prestatie, dat de man door de toepassing van de juiste techniek en tactiek van de verhoorsmethodiek, aan de rijkspo-litieambtenaren een kennelijk voor hem bevrijdende bekentenis aflegde. Hierbij kwam aan het licht, dat de jongelui aan het schijnbaar willoos opvolgen van de werkelijk gemeente bevelen van de verdachte hun leven te danken hebben.

Het is waarschijnlijk aan de om-standigheden te wijten en aan de gemoedstoestand waarin de beide jonge mensen zich bevonden, dat niet direct na het misdrijf de rijks-politie in kennis werd gesteld. Im-mers de jongeman heeft eerst het

meisje naar huis gebracht. Zij woonde enkele kilometers van de plaats des misdrijs verwijderd in het nabijgelegen dorp Well. Daarna is de jongeman weer naar de dans-tent gegaan en heeft het gebeurde aan zijn broer verteld, vervolgens werden eerst de ouders nog opge-zocht en na deze tijdrovende pro-cedure werd eindelijk pas laat in de avond besloten de rijkspolitie te waarschuwen.

De mogelijkheid was niet uitgeslo-ten dat de verdachte, die zich veilig waande door de boot een paar kilometer te verplaatsen, bij het kriecken van de dag de vlucht zou hebben genomen en stroomop- of afwaarts was verdwenen. Dat tegen middernacht eerst het opsporings-apparaat in werking trad en dit optreden toch nog resulteerde in een arrestatie van de verdachte is te danken aan het doortastend en coördinerend optreden van de rijks-politie te Bergen-L. in samenwer-king met de rijkspolitie te water uit Venlo, onder leiding van de opperwachtmeester N. Veger. Van de opper vernam ik nog, dat het laatste half jaar drie auto's waren aangehouden in de groep Bergen-L., waarbij een parabellum met patro-nen, een pistool met patronen en 4 z.g. long rifles met kijker plus patronen inbeslag werden genomen. Dit illegaal wapenbezit is een be-denkelijke zaak, zo is uit het optreden van de sleepbootschipper meer dan ooit duidelijk geworden.

Oproep reünie wachtmeesters van de eerste opleiding wachtmeesters j.c. januari 1963

Op zaterdag 29 oktober zal op initiatief van de wachtmeesters J. Pauw en W. J. M. Pieters een reünie worden georganiseerd van de wachtmeesters van bovengenoemde opleiding. Aangezien nog niet alle wachtmeesters van die betreffende opleiding hebben gereageerd op een door genoemde wachtmeesters gestuurd schrijven (mogelijk in verband met veelvuldige adres-wijzigingen), worden belangstellenden verzocht zich alsnog bij de wachtmeester Pieters aan te melden.

Na een ontvangst op de Opleidingsschool zal in Arnhem gezamenlijk ge-dineerd worden. Het spreekt vanzelf dat de echtgenoten, verloofden, c.q. meisjes van harte welkom zijn.

S.v.p. aanmelden: Wachtmeester W. J. M. Pieters, groep Leidschendam, Kon. Wilhelminalaan - Tel. 01761 - 39 23

**Ruim terzijde
van de
Groene Kustweg
(slot)**

Eiland Neuwerk voor Elbemonding wagen bereikbaar door geulen

„Al dat gehaast van het vasteland leidt tot niets“ . . .

Het stuk Duitsland ten noorden van de Elbe mag dan, compleet met Halligen en plezierige plaatsen als Friedrichstadt bijvoorbeeld, nog zoveel bieden, ten zuiden van de Elbemonding, even westelijk nog van Cuxhaven bij Duhnen, vertrekt bijna elke dag de voerman Walter Fischer (60) op zijn door twee paarden bespannen en met goederen volgeladen wagen op hoge wielen, voor een zilt avontuur terzijde van de Groene Kustweg. Hij onderhoudt al sinds jaar en dag met paard en wagen de verbinding over de zeebodem met het bescheiden eiland Neuwerk, waar eens de gevreesde zeerover Klaus Störtebeker, — voor wie men meer zuidelijk in de toren van Mariënhaf in Oost Friesland een museum inrichtte — meermalen moet zijn geland. Neuwerk en het daarachter gelegen vogeleiland Scharhorn vormen een stuk vergeten gebied, door geulen en slenken en priëlen gescheiden van het vasteland dat tien kilo-

meter verwijderd ligt. Alleen mensen die van stilte en vrijheid houden komen er en dan natuurlijk degenen die Walter Fischer kennen, maar dat zijn er niet zo bar veel.

Hij reikt zijn passagiers een ruige paardedeken en zet zijn tweespan aan voor zijn zoveelste tocht over de zeebodem, langs een met stokken afgebakende, kronkelende route, die de diepste plaatsen in de geulen zoveel mogelijk ontwijkt, want twee paarden kunnen veel, maar niet alles . . . De paarden van Walter Fischer kennen het klappen van de zweep, ze kennen ook de zeebodem.

Ze deinzen terug voor het water van de vaargeul tussen het Baken Loch en het Bucht Loch, waardoor eens de Nederlandse turf- en groenteschippers voeren om hun lading aan de man te gaan brengen in Husum of Friedrichstadt of Tönning. De paarden gaan tot de buiken door het

water en scheuren de hoge kar achter zich aan. De paardehoeven klederen door het natte zand, door priëlen en over soms bijna droge platen, zonder haast, maar met een regelmaat als weten ook de dieren van Neuwerk dat haast gevaarlijk kan zijn, maar ook, dat over een paar uur op deze route weer minstens anderhalf à twee meter water zal staan.

„Wij, de 62 bewoners van Neuwerk, wij hebben nooit haast. We hebben alles, eten, drinken, kleren, onze kinderen gaan naar een school met acht leerlingen en na elke dag komt er een volgende. Al dat gejaht van het vaste land maakt de mensen ziek en het leidt nergens toe. Ik ben altijd blij als ik weer terug kan,” zegt Fischer, wiens bestaan geregeld wordt door de getijden, al veertig jaar lang. Want, al veertig jaar gaat hij bij laag water naar het vasteland en terug, honderdvijftig keer

per jaar, zij het in de zomer vaker dan in de winter, vanwege de vreemdelingen die naar Neuwerk willen. Hij kan er op elke rit vier of vijf meenemen, afhankelijk van de plaats die de levensmiddelen en andere goederen voor Neuwerk in beslag nemen. Fischer kent het Wad als zijn broekzak, hij kent ook de risico's en vertelt ervan, van snel opkomend water, van opstekende storm, van onweer en van bliksem die enkele jaren geleden drie mensen op het Wad in een slag doodde.

„Soms,” zegt hij, „blijf je steken omdat je teveel geladen hebt, een andere keer loopt er een ijzeren band van een van de wielen. En dan is er maar één oplossing: je jaagt snel op het losse paard naar het eiland om hulp te halen en een andere wagen. En als daar geen tijd voor is,

dan neem je beide paarden mee en je laat de wagen een tijd overstaan.

En speciaal als er een dokter van het vasteland gehaald moet worden, dan spant het wel eens. Want een eigen dokter hebben we op het eiland niet.

Er is trouwens ook geen kerk. Er is één keer per jaar dienst in het schoolhuis. Dat is altijd op de zondag na Pinksteren. Dan hebben we doop en avondmaal en alles tegelijk,” zegt hij glimlachend. Trouwens, een kerkhof is er op Neuwerk ook niet. Fischer zegt: „Als we sterven moeten we het eiland verlaten. Dat is een nare gedachte. Wij worden allemaal in Duhnen begraven. We maken allemaal onze laatste reis in een Wadwagen als deze, maar dan bespannen met vier paarden.”

is slechts met paard en en slenken

Fischer is niet de enige, die met paard en wagen over de zeebodem gaat. In Duhnen woont bijvoorbeeld de postmeester Willy Prutt, die in de zomer dagelijks in september en oktober driemaal en verder tweemaal per week de post ophaalt en bezorgt. Dat doen de Prutts al bijna een eeuw . . .

Op Neuwerk, aan de voet van de veertig meter hoge vuurtoren, die zes eeuwen geleden eigenlijk als verdedigingsstoren tegen strooptochten van zeerovers werd gebouwd, met twee meter dikke muren, aan de voet van die toren laadt Fischer de goederen uit. Hij drinkt met ons een glas brandewijn „om warm te worden”. En hij vertelt over oude tijden, toen Neuwerk open lag voor eb en vloed en alleen maar van tijd tot tijd werd bezocht door herders die er schuilhutten hadden. Later zijn de dijken om Neuwerk gebouwd,

★

Bij de foto's:

Links: . . . postkoets naar Neuwerk . . .

Onder: De 650 jaar oude vuurtoren van Neuwerk, gebouwd als verdedigingsstoren tegen zeerovers als de vermaarde Claus Störtebeker.

★

maar in 1962 werd nog een deel van het eiland overstroomd . . .

Neuwerk is het domein van Fischer en vijf dozijn anderen. Het is ook het domein van de kunstschilder Erich Brotkorb, die op de vuurtoren zijn unieke atelier heeft en het eeuwig wisselend spel van water, zand en licht vastlegt. Op de toren wijst hij zijn bezoekers op de schoonheid van de wereld op en om Neuwerk. Ergens op het Wad komt nog een bespannen wagen. „Dat zal de strandvoogd Strohsahl uit Duhnen wel zijn, die rijdt ook op Neuwerk. Dat kun je nou van hieruit allemaal zien. Bij helder weer zie je zelfs Helgoland liggen,” zegt de kunstschilder, die met de andere bewoners van Neuwerk eigenlijk maar een zorg heeft: de plannen van de stal Hamburg om bij Neuwerk en Scharhoorn een reusachtige mammoethaven te gaan bouwen, die twee miljard harde Marken zal gaan kosten en het tijdperk van paard en wagen over de zeebodem op slag verleden tijd zal maken. Trouwens, wie nu al liever naar Neuwerk varen wil, kan van de Alte Ljebe in Cuxhaven varen met de „Christiane” van kapitein Werner Schaal, maar dat is niet goedkoper dan de rit met de Waddenwagen, en de „Christiane” vaart ook al onder de voorwaarden „Wind, Wetter und höhere Gewalt vorbehalten” en „ohne Gewähr” . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

Naar de bollen . .

Herinnering aan een assistentie in een voorbij seizoen

door de wmr. 1e kl. A. J. JORNA te Roermond

Foto's: J. van Pelt, Noordwijk.

We stonden dit jaar weer op de lijst om „uitgezonden” te worden naar Lisse. „Naar de bollen, die prachtige bollen”.

„Met de stoomfiets”, zei de groepscommandant. Het regende op dat moment als een gieter en de temperatuur was van dien aard dat we nog 2 mud nootjes vier bestelden. Reden om van plezier in de lucht te springen was er dus niet. „Leije” had trouwens alle begrip, want vanwege de weersomstandigheden werd het corso enkele weken uitgesteld. Het was beter weer toen we aan de uitgestelde opdracht begonnen, zelfs zo, dat we droog vertrokken en er alle reden aanwezig was om te veronderstellen, dat we droog in de bollenstreek zouden aankomen om aan de hyacintenlucht blootgesteld te worden.

Sedert jaren is de psychiatrische inrichting St. Bavo onverbreekelijk verbonden met de assistentie aan het corso in Lisse. „Geen Bavo, geen corso,” zeggen ingewijden. Deze

merkwaardige associatie dateert van ongeveer 12 jaar geleden. Sindsdien zorgt deze stichting voor voeding en huisvesting van enkele honderden rijkspolitieambtenaren uit alle delen van ons land. Van de landgroep uit Simpelveld tot de „berejene” uit Hoogeveen en de verkeersgroep uit Alkmaar. Tot de meest ervarenen in dit jaarlijks assiterende gezelschap behoren de wachtmeesters 1e klasse Opendijk en Spielstra, respectievelijk van de groep Achtkarspelen en de parketgroep Leeuwarden. Zij waren alle 12 keren in Lisse van de partij en de bollen roepen hen bijna met de voornaam aan. Over Lisse, Hillegom, Sassenheim en alle plaatsen, die iets met het corso te maken hebben, kunt u jaarlijks in de dagbladen lezen, over de St. Bavostichting en alle Opendijks en Spielstra's leest u nimmer. Het is daarom dat wij gedurende ons drie daags verblijf in dit instituut het potloodje iets frequenter gehan-

teerd hebben dan normaal, teneinde enkele indrukken op papier te zetten en u die aan te bieden als een terugblik op een van de traditionele activiteiten van het korps in het afgelopen seizoen.

Om te beginnen zou iedere politiemans enkele dagen een inrichting als St. Bavo van binnen en van buiten moeten bekijken. Het zou zeer veel misverstanden op het gebied van dit soort verpleeginrichtingen kunnen wegnemen. Bij het onderdeel, waartoe ondergetekende behoort, werd enkele jaren geleden steevast in het zomerseizoen één keer of meermaals gevoetbald tegen een elftal patiënten van een soortgelijke inrichting. De dankbaarheid waarmede een en ander gehonoreerd werd was hartverwarmend. Of het aan de capaciteiten van die patiënten gelegen heeft dan wel aan de kijk die ik als keeper op het spel had is niet bekend. Zeker is dat we tegen het elftal van de psychiatrische inrichting St. Jozef te Heel-L. nimmer hebben kunnen winnen.

De St. Bavostichting in Noordwijkerhout is een soortgelijke inrichting. Er zijn 870 patiënten ondergebracht, waarvan een groot deel vroeger normale mensen waren. Ze werkten als arbeider in een fabriek, als ambtenaar op een kantoor, kortom ze waren in alle lagen van onze maatschappij werkzaam. Door velerlei oorzaken, zoals ongeluk, of ziekte kwamen zij hier terecht. Het moge voor een leek dan een triest beeld zijn, voor de 870 zieken in de St. Bavo te Noordwijkerhout is het waarschijnlijk zo somber niet. Zij worden niet in de maling genomen, zij worden nimmer uitgelachen, zij vormen onder elkaar een eenheid.

Historie van uw <dienst>fiets te zien in museum bij Heerenveen

Met de opening van een rijwielmuseum in Oudeschoot bij Heerenveen is ons land een — voor het publiek toegankelijke — unieke verzameling historische twee- en driewielers rijker geworden.

Deze collectie werd bijeengebracht door de heer G. Gaastra, directeur van de rijwiel- en bromfietsenfabriek Batavus N.V. en is thans gehuisvest in een fraaie ruimte naast het kantoorgebouw, een ruimte die door de voortdurende uitbreiding van de collectie al weer bijna te klein is. Dit kostelijk museum licht het doopceel van uw (dienst)fiets en u zult — bij het lezen van dit artikel al — niet alleen glimlachen maar ook blij zijn te leven in een tijd van meer handzame karretjes dan de voorgangers van fiets en bromfiets van vandaag.

Naar de bollen

De jongens uit Groningen en de witte petten uit Maastricht nemen afscheid van allemaal. Nog eenmaal werden er met fikse snelheden rondjes over het terrein van de St. Bavo gedraaid. De jongens uit de kantine zwaaiden, de patiënten van het Antonius-paviljoen groetten hun gasten. Een armzwaai van broeder Clemens was het laatste wat we van de Bavo zagen.

Voor een jaar begon weer de „gewone” dienst. Er tussendoor de gebruikelijke evenementen. Assen, de vierdaagse te Nijmegen, Zundert de tegenhanger van Lisse, de landbouwwerktuigendag in Liempde, de talrijke wielercourses, noem maar op. Maar een seizoen is gauw om, slechts de herinneringen blijven, zoals die aan het corso en St. Bavo . . .

Van loopfiets tot bromfiets

De historische rijwielcollectie in Oudeschoot geeft een overzicht van de ontwikkeling van de fiets vanaf de eerste dag. Het was in 1817, dat Carl Ludwig Friedrich Christiaan Freiherr Drais von Sauerbronn de loopfiets uitvond. Deze in Europa, vooral Engeland en Frankrijk, snel populair geworden loomachine verkreeg de naam Draisine en kan als grondslag gezien worden van het streven om de mens bij snelle verplaatsingen te land van het paard onafhankelijk te maken. Er zouden vele en soms zeer vreemdsoortige constructies volgen, waarbij vanzelfsprekend al gauw gepoogd werd om de benen van de grond te krijgen en een andere wijze van voortstuwing te gebruiken.

Zo toont het museum een uit het jaar 1849 daterende *driewieler* (R. H. Charley), die door middel van hefboomen met de voeten werd voortbewogen. Een uit 1922 daterende machine laat overigens zien, dat de constructeurs zich door de jaren heen met hefboomconstructies hebben bezig gehouden. Dit model, het z.g. J. Rad, is echter nooit op grote schaal geproduceerd.

Een andere constructie bleek een betere oplossing te bieden: op 13 maart 1856 presenteerde de 14-jarige (!) Parijzenaar Ernest Michaux zijn ontdekking: *de pedalen*. Deze vondst was een beslissende stap in de goede richting. Het tijdperk van de „wielruiters” was hiermede begonnen.

De bi- en tricycles

Op de door middel van pedalen aan de as van het voorwiel aangedreven „vélocipède” van Michaux — het museum beschikt over een aantal van dergelijke machines — zat de berijder vrij dicht achter het stuur, in het midden boven de twee nauw aansluitende wielen. In vergelijking met de machines die zouden volgen, was het voorwiel met een diameter

Draisine uit 1817

van 90 cm nog van bescheiden afmeting. Het achterwiel mat 80 cm. Het frame was van hout, evenals de van ijzeren hoepels voorziene wielen. Er was ook reeds een achterwielrem, die met een koord door middel van een handvat van het stuur werd bediend. Door dit handvat te draaien kwam de rem in werking.

Een jonge enthousiaste Engelsman (Rowley B. Turner), stuurde een der eerste Michaux vélo's naar zijn geboorteland. Daar werden ze eerst nagebouwd en van de nodige verbeteringen voorzien. Om de snelheid op te voeren werd het voorwiel groter gemaakt en het achterwiel zeer klein. Zo ontstond dus de elegante hoge vélocipède, die op zijn beurt weer naar Frankrijk werd geëxporteerd! Bij deze ontwikkeling trad een voorman van een naaimachinefabriek sterk naar voren. Deze man van boerenafkomst, met buitengewone talenten op werktuigkundig gebied, was James Starley (1830-1881), voor wie men reeds 3 jaar na zijn dood, namelijk op 8 november 1884, een standbeeld onthulde in Coventry.

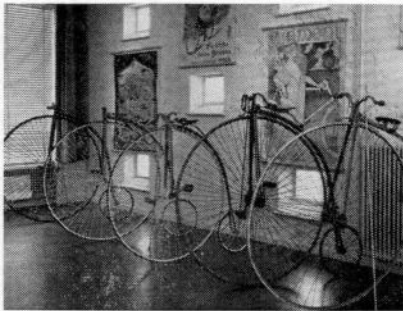
De machine van Michaux werd nu ook van metaal gemaakt. Het zadel kwam dicht achter het stuur te zitten. Zodoende zat de berijder bijna recht boven de wiel-as om het trappen lichter te maken. Om het opstappen te vergemakkelijken kwam er bij het achterwiel een stepje.

Toch bleven velen de vereiste vaardigheid om de vélo te berijden een bezwaar vinden. De kans om bij een plotseling opduikend obstakel (een steentje was al voldoende) voorover te slaan, was niet uitgesloten. Een oplossing zagen de vele constructeurs in de driewieler, die dan ook in tal van variaties ten tonele werd gevoerd. Daarbij dook echter het probleem op van de geringe wendbaarheid bij de uitvoeringen met twee aangedreven wielen. Een probleem, waarvoor genoemde Starley ook al weer een prachtige oplossing vond door het differentieel (1877) uit te vinden. Een vinding, waarmee hij tevens de automobiellbouwers onschatbare diensten heeft bezwen!

In het museum zijn enkele zeldzame 3-wielers van Starley te zien, waaronder de 1-2-3 tricycle, de Starley Sociable Quad en de Starley Royal Salvo tricycle. Op de laatste heeft o.a. ook Koningin Victoria gereden! Wanneer men de verschillende „hoge bi's” bekijkt, dan valt het gemakkelijk te begrijpen dat er naar een vorm werd gezocht, die van de berijder wat minder acrobatische talenten zou vragen. Een stap in de goede richting is de geëxposeerde Kangaroo. Dit is een „lage bi”, een machine met een kleiner voorwiel, dat niet rechtstreeks, doch via een kettingoverbrenging werd aangedreven, waardoor men een bepaalde versnelling bereikte. Deze uit 1883 daterende machine was een ontwerp van de constructeur Rousseau.

De „veiligheidsfiets” (Safety)

Men bleef echter zoeken naar een meer hanteerbare fiets, die het wat gemak en veiligheid betreft, zou kunnen opnemen tegen de altijd wat logge, zware driewieler. De dageraad gloorde in 1880, toen de Rover (Zwerfer) werd uitgebracht. De eerste fiets met kettingaandrijving op het achterwiel en zelfs later met een verende voorvork! Deze Rover was met zijn voor die tijd kleine wielen

een zeer handelbare machine en kan als voorloper van onze huidige fiets beschouwd worden. Er was echter ook een „maar” bij: in vergelijking met de „hoge Bi” trapte de Rover nog te zwaar. De sportieve wielruiters van die dagen hielden het dan ook bij hun hoge bicycle, die lichter in gewicht was en ook veel lichter liep. Eerst nadat de Schotse veerts John B. Dunlop de luchtband uitvond, dat was in 1888, kwam hierin gauw verandering. Het is diezelfde luchtband geweest die de Rover tot een succes maakte. Ook de toepassing van buis in plaats van massief ijzer voor het frame en het gebruik van kogellagers om de draaiende delen droegen in niet geringe mate tot dit succes bij.

Naast de kettingaandrijving heeft tot in de twintiger jaren van deze eeuw ook de in 1894 uitgevonden cardanaandrijving (ing. Marie) toepassing gevonden. Een in de verzameling opgenomen model uit het jaar 1923 is hier een voorbeeld van. Uiteindelijk heeft de cardanaandrijving echter het pleit verloren, omdat de ketting minder wrijving ver-

oorzaakt en daardoor lichter loopt.

Van fiets tot bromfiets

De met de ontwikkeling van de „veiligheidsfiets” parallel lopende opgang van de verbrandingsmotor moest onherroepelijk tot de toepassing van deze krachtbron in de fiets leiden. Een fiets met motoraandrijving uit 1914 is in de Batavuscollectie aanwezig.

Het blijkt, dat de „bromfiets” eerder een voorloper is van de motorfiets dan omgekeerd. Ook de scooter is niet een uitvinding van deze tijd, maar is reeds in de eerste jaren na de laatste eeuwwisseling op het toneel verschenen.

Er is meer te zien

Natuurlijk is er in het museum in Oudeschoot belangrijk meer te zien dan wij hier in kort bestek uit de doeken kunnen doen. Zo is er een interessante collectie historische motorfietsen te zien die nog voortdurend wordt uitgebreid. Verder zijn er de talloze interessante technische details aan de tentoongestelde machines. Een hoeveelheid van constructies, die het werkelijk moeilijk maken voor wie nog eens iets nieuws op dit gebied zou willen lanceren! Verder is er dan nog de mooie collectie verlichtingsornamenten, zoals kaars-, petroleum- en carbidlampen. De zeer fraaie collectie affiches uit de eerste jaren van de opgang van de tweewieler is ook uniek. Allemaal zaken, die wel beschreven kunnen worden, maar die men veel beter zelf kan gaan zien!

Het doopceel van uw fiets

1817 *Freiherr Drais von Sauerbronn vindt de loopfiets uit.*

1840 *De Schot Kirkpatrick Mc Millan bouwt de eerste Britse door middel van hefboomen aangedreven machine.*

1856 *Ernest (zoon) Michaux vindt de pedalen uit.*

1869 *Grandchamps verwerft een octrooi op een ontwerp voor een freewheel. J. Tribout, coureur en mecaniciën, brengt de eerste fiets met draaiende delen op kogels. De Amerikaan E. T. Cowper vervaardigt de eerste draadspaakwielen met opgehangen naaf.*

25 augustus, „prof” Jenkins steekt de Niagarawatervallen over, rijdend op een houten fiets met wielen met holle velgen, over een strak gespannen draad.

In Amsterdam wordt de eerste baan voor vélocipèdes op de Schans bij de Raamgracht geopend.

1830- *James Starley. Engelsman.*

1881 *Van grote invloed op technische ontwikkeling tweewielers en driewielers.*

1870- *Bloeitijdperk van de „hoge-1890 bi”. (Geliefkoosde machine voor de sportieve ridders).*

1876 *James Starley vindt het differentieel uit.*

1880 *Constructeur Rousseau brengt de „Kangaroo” uit, met kettingaandrijving op het voorwiel.*

James Starley komt met het „safety”-model „Rover”, een lage fiets met kettingaandrijving op het achterwiel, in principe gelijk aan onze huidige fietsen.

1888 *Uitvinding van de luchtband door John Boyd Dunlop.*

1894 *De Parijse ingenieur Marie komt met de cardanasaandrijving die het jaren zal volhouden, maar toch tegen de ketting het onderspit moet delven.*

1911 *De eerste elektrische rijwielverlichting voor praktisch gebruik komt op de markt (UT).*

Historische merkwaardigheden

Ernest Michaux, de zoon van een Parijse slotemaker, was 14 jaar toen hij zijn voor de toekomst van de fiets zo belangrijke uitvinding deed: de uitvinding van de pedalen!

Keizer Napoleon III bleek op de wereldtentoonstelling van 1867 in Parijs zo verrukt toen hij de drie ge-exposeerde Michaulines zag, dat hij direct een dergelijke machine voor zijn zoon, prins „Lulu” bestelde. De prinselijke vélocipède werd een bijzonder luxueus geheel, gebouwd van exotische houtsoorten en het toen pas uitgekomen aluminium.

Rowley Turner de Engelse voorvechter van de vélocipède, reed op 17 februari 1869 met twee vrienden in één dag op de fiets van Londen naar Brighton, gevolgd door een door twee paarden getrokken vierwielig rijtuig met een verslaggever van de „Times”, die zijn grote enthousiasme voor de wielruitersport op een groot deel van de Engelse oppervlakte heeft weten over te brengen.

Sport en ontspanning, daar werd de fiets in zijn beginperiode voor gebruikt. Op 22 oktober 1871 werd de eerste Nederlandse fietsclub opgericht: De Deventer Vélocipède Club, met de goed Nederlandse naam: „Immer Weiter”.

Scholen en wedstrijden hebben aan de populariteit van de fiets de eerste stoot gegeven. Het klimmen en rijden op een hoge bicycle vereiste de nodige evenwichtskunst van de wielruiter. Het lesgeven en ook de

verdere beoefening van de sport geschiedde meest op overdekte banen. In Amsterdam werd de eerste rijsschool aan de „Schans” bij de Raamgracht geopend. Dat was op 17 maart 1869. Het wielrennen, hoe kan het ook anders, was van het begin af aan een geliefkoosde sport, die ook op de open weg bedreven werd.

Ook grote weerstanden hebben de wielrijders in het begin moeten overwinnen. Zo gold in Oldenbroek tot 1886 een verbod om zich per rijwiel door de gemeente te verplaatsen. In Frankfurt bleken de voetgangers en paarden zo van de snelle en geruisloze fietsers te schrikken, dat op 1 april 1895 het fietsen in de gehele binnenstad en op alle bruggen verboden werd. In ons land heeft de wielrijder jaren lang de verplichting gehad om af te stappen en zijn blinkende stuur met een doek te bedekken wanneer hij een of meer paarden op zijn weg ontmoette.

De emancipatie van de vrouw is door de komst van de fiets sterk bevorderd, al was het misprijzen daarbij niet van de lucht. „Een kuitentparade van jewelste” noemde men het fietsen van dames, dat door iedereen die ook maar „een spoortje fatsoen in zich had” op zijn best als onestetisch werd beschouwd, maar vaak ook nog heel wat strenger werd beoordeeld. Doktoren verklaarden het fietsen voor de vrouwelijke sekse ongezond en de dames die zich tóch aan deze sport wilden wagen, oefenden dan ook verborgen in een schuur of 's avonds in het donker!

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

Een aspect dat bij de protesten over het optreden der Amerikanen in Vietnam al te dikwijls over het hoofd wordt gezien is de grenzeloze communistische terreur die het klimaat in dit land mede heeft bepaald. Om daar enigszins een inzicht te krijgen is het goed het nabije verleden van Vietnam wat nader te beschouwen.

De ontwikkelingen in Zuid-Vietnam van 1954 tot 1960
De situatie in Zuid-Vietnam was in 1954 chaotisch. Het land was gedemoraliseerd; het leger, bestaande uit troepen die met de Fransen hadden meegevochten, was in openlijke rebelle.

Economisch was het land in een zeer ernstige crisis, die nog versterkt werd door de grote aantallen vluchtelingen uit het Noorden en terreur van roofbenden, Ngo Dinh Diem als minister-president stond voor een schier hopeloze taak en verzocht de USA om steun. Militaire steun mocht ingevolge de akkoorden van Genève zich slechts beperken tot enige honderden adviseurs voor training en opleiding.

President Eisenhower bood economische steun aan met de voorwaarde dat zo snel mogelijk orde op zaken zou worden gesteld en dat de Vietnamese regering onmiddellijk de nodige hervormingen ter hand zou nemen. In het politiek weinig stabiele Zuiden slaagde de Viet Cong er in om in 1955 stakingen en zelfs een demonstratie in Saigon te organiseren. Tegen het eind van het jaar 1955 wist Ngo Dinh Diem de positie van zijn regering te consolideren. De fundamentele beslissing over de opzet en leiding van het nieuwe bewind werd uitgesproken in een referendum op 23 oktober 1955. Het land werd tot republiek uitgeroepen en er werden op 4 maart 1956 algemene verkiezingen gehouden voor een Grondwetgevende vergadering, die werd omgezet in Nationale Vergadering na afkondiging van de door haar opgestelde grondwet.

Regeringsverklaringen afgelegd tussen juli 1954, toen de overeenkomst van Genève werd gesloten, en juli 1956, het tijdstip bepaald voor het houden van gezamenlijke verkiezingen, stelden duidelijk vast dat Zuid-Vietnam zich niet verplicht voelde deel te nemen aan een stemming die niet vrij was en daardoor het Noorden sterk zou bevoordelen. Uit het onvermogen van de Internationale Controle Commissie (ICC) om andere onderdelen van de overeenkomst van Genève te doen naleven was duidelijk gebleken, dat in het Noorden geen afdoende maatregelen voor het verzekeren van vrije verkiezingen konden worden genomen. Onder deze omstandigheden weigerde Zuid-Vietnam mee te werken aan verkiezingen waarvan de uitslag al bij voorbaat vaststond, namelijk inlijving in een totalitaire staat.

De regering Diem begon met een sociaal-economisch hervormingsprogramma, land werd verdeeld onder 140.000 boeren, de rijstproductie werd hersteld en de 1.000.000 vluchtelingen werden in het arbeidsproces ingeschakeld. Het onderwijs werd sterk uitgebreid en het leger opnieuw georganiseerd en getraind met hulp van de Amerikanen, die met 300 adviseurs in februari 1955 de opleiding en organisatie van het Zuidvietnamese leger van de Fransen overnamen.

Het land ontwikkelde zich in gunstige richting en de toekomst zag er in de jaren 1959/1960 hoopvol uit.

Verscherpingen van de terreur

Gefrustreerd in hun hoop om een herenigd Vietnam in hun macht te krijgen begonnen de communisten hun terroristische activiteiten te verhogen. Tot eind 1956 hadden de communisten zich voornamelijk beperkt tot propaganda activiteiten in de verwachting dat het Zuiden door de grote innerlijke tegenstellingen uiteen zou vallen. Maar in tegenstelling hiermee wist Ngo Dinh Diem de moeilijkheden te overwinnen en Zuid-Vietnam begon met steun van de USA een periode van economische bloei. Noord-Vietnam daarentegen was in een ernstige landbouwcrisis gewikkeld, gezien de mislukking van de agrarische hervormingscampagne. Zuid-Vietnam werd een bedreiging voor de reputatie en autoriteit van het Noordvietnamese regime. Reeds in september 1956 gaf Pham Van Dong, minister-president van Noord-Vietnam, reeds op bedekte wijze in een speech te kennen dat hereniging ook afgedwongen zou kunnen worden. Langzamerhand begonnen Viet Cong-agenten over te gaan tot gewelddadige subversieve activiteiten met het doel het economisch en politiek stabilisatie-programma van de Zuidvietnamese regering te ondermijnen. Bruggen en wegen werden vernield, regeringsambtenaren en dorps- en dorps- hoofden vermoord, dokters, onderwijzers, landher- vormingsspecialisten werden ontvoerd en afgeslacht.

Een netwerk van terreur en sabotage lag over het land en eind 1959 was de binnenlandse veiligheid in Zuid-Vietnam sterk aangetast mede ook door infiltratie van politiek en militaire kader uit Noord-Vietnam. In 1960 en 1961 werd de situatie in Zuid-Vietnam kritiek. De moorden op burgers en ambtenaren en aanvallen op dorpen, steden en plantages stegen tot ongekende hoogte. De infiltratie uit Noord-Vietnam nam een steeds grotere omvang aan, deze infiltratie bestond uit goed getrainde Zuidvietnamese politie en militaire kaderleden, die in 1954 na de conferentie van Genève naar het noorden getrokken waren. Hele districten in Zuid-Vietnam kwamen onder Viet Cong controle en werden gedwongen de Viet Cong van voedsel en gelden te voorzien terwijl in deze districten een gedwongen conscriptie werd ingevoerd.

De Viet Cong kon dan ook met grotere eenheden, zoals bataljons, aanvallen ondernemen. Het werd duidelijk dat Noord-Vietnam de akkoorden van Genève volledig ondermijnde en poogde Zuid-Vietnam te annexeren. Tussen 1959 en eind 1964 kwamen volgens een gematigde schatting 40.000 man getrainde troepen vanuit het noorden naar het zuiden. Tot 1964 gebruikte Noord-Vietnam voor haar infiltratie- en militaire activiteiten voornamelijk Zuid-Vietnamezen, die in de Viet Minh tegen de Fransen hadden gevochten en in 1954 zich naar Noord-Vietnam hadden begeven en in het Noordvietnamese leger waren opgenomen en tevens kon men putten uit grote aantallen Zuidvietnamese Viet Minh agenten die in 1954 in Zuid-Vietnam waren achtergebleven. Echter dit reservoir van geboren Zuid-Vietnamezen was in 1964 uitgeput en werd toen vervangen door Noord-Vietnamezen. Sinds 1964 vechten geregelde Noordvietnamese leger-eenheden in Zuid-Vietnam.

De mens en het bad . . .

Nu de helft van de Europese mensheid weer naar de kusten is geweest om een zilt bad te nemen, maar ook om te zien en gezien te worden, is het de moeite waard om de verhouding van de mens tot het bad eens nader te bekijken. Het is namelijk zeer de vraag of de mens nu zo gek is op het bad, op het water of op het spel mét, in, of áán het water. Waarom bijvoorbeeld, zo vraag ik mij af, zijn de kinderen er dikwijls na herhaalde „bedreiging” onzerzijds toe te brengen te gaan douchen en waarom springen ze zonder meer een hele dag in zee rond . . .

Kleine moeite voorkomt veel verdriet!

Talrijke gevaarlijke stoffen zijn zo langzaam de mens goede diensten gaan bewijzen en ook als normale huishoudelijke hulpmiddelen ons huis binnengekomen. We gebruiken gifstoffen om linnengoed te bleken, om vlekken te verwijderen, insecten te doden, onkruid te verdelen enzovoort. Diezelfde stoffen bedreigen onszelf zodra we vergeten dat ze gevaarlijk zijn en er achteloos mee omspringen. Geregeld staan er berichten in de kranten over kinderen die „in een onbewaakt ogenblik” uit een flesje met een gifstof dronken, over volwassenen die achteloos dronken uit een flesje dat op de plaats stond waar zij hun medicijn waanden. Die gevaren bedreigen ook ons, zodra wij flesjes met gevaarlijke stoffen niet van een duidelijk etiket voorzien, op een vaste plaats — buiten het bereik van kinderen en ver van levensmiddelen — gaan onderbrengen. Het is een kleine moeite waarmee wij onszelf en de onzen veel ellende kunnen besparen.

Het is bekend, dat de oude Grieken al douches, baden en openbare badhuizen hadden, al omstreeks 500 jaar voor Christus. De Romeinen deden daarvoor niet onder: getuige de ruïnes van Pompeï of die van Emporio of Ampurias aan de Costa Brava. Er waren zelfs al stoombaden en na de kruistochten kwamen er steeds meer badhuizen, waar men zich zelfs kon laten scheren en aderlaten. Het samen baden van bruid en bruidegom is een van de oudste huwelijksgebruiken. Maar, hoe gaat het in het menselijk bestaan: de verwording ligt altijd op de loer, zo ook in dit opzicht! Huwelijksbaden werden bordeelbaden, vele badhuizen werden tot lichtzinnige gelegenheden. Soms kon men niet met fatsoen zeggen gebaad te hebben zonder daarop te worden aangezien. Dat was in de vijftiende eeuw, toen met name de geestelijkheid zich beijverde de badhuizen gesloten te krijgen omdat er zulke schandalige dingen gebeurden.

Maar, er bleef een luchtje aan, zij het langzamerhand meer aan de mens dan aan het bad. Want, er was een overlevering geboren, dat baden raar was en ook schadelijk voor de gezondheid. Het was zelfs ongewenst de huid aan frisse lucht bloot te stellen. Om het zacht te zeggen; de mensheid rook niet zo fris. En, in de dikke kleding kwam nogal wat ongedierte voor. De menselijke geuren werden verdreven met parfums, maar aangezien de DDT nog niet was uitgevonden, bestond er tegen het ongedierte geen ander wapen dan het vlooienbontje, dat in betere kringen aan een gouden kettinkje werd gedragen en werd uitgeschud wanneer er zich „levende have” in bevond. Wanneer evenwel de diertjes het bontje te bont was moesten speciale krabbertjes de jeuk verdrijven. In de zeventiende eeuw waste men zich eigenlijk nooit. Kamermeisjes droegen in parfum gedrenkte lapen aan, waarmee men zich handen en gelaat afveegde. Pas na de

Franse revolutie werd het allemaal weer wat beter, vooral ook omdat de dunnere kleding minder geschikt was om onreinheid te verbergen. Langzaam, maar danook zeer langzaam veranderden meningen en gewoonten. Men ontdekte strand en zee, er kwam zelfs badkleding en thuis kwam de tobbe weer tevoorschijn. De dienstmaagd sjouwde vele emmers water naar de kamers van mevrouw en de dochters, die zich het water over de tere schouders lieten gieten, waarna Marie

Voor Moeder

de tobbe wel weer leegschepte en het water naar beneden bracht. Intussen is het nog geen twee generaties geleden dat velen toch nog volhielden dat wassen van de huid ongezond was omdat de „beschermende vetlaag” erdoor werd aangetast.

En nu, nu gaan we allemaal naar zee — als we kunnen — terwijl zeewater nog heel wat anders is dan gewoon zoet water, dat we niet meer uit putten halen, maar uit de kraan tappen. De halve mensheid beschikt over een douche, zij het dat die dikwijls wordt gebruikt als een soort rommelhok of als opslagplaats voor aardappelen. In elk geval is er sprake van een „waterbeschaving” en weten we dat baden gezond is. Maar de kinderen vinden het niet zelden gemakkelijker om het toch maar zoveel mogelijk uit te stellen. Hoe dan ook: aardappels in de douche, lust tot baden of niet, in deze dagen kreeg de halve mensheid een bad in zee; een bad aangekleed met de geneugten van zien en gezien te worden. En het is wellicht een tip voor wie „trage baders” in huis heeft, die ten aanzien van een bad in zee of onder de douche het liefst zeggen: „mij niet gezien, morgen maar”. Die zijn wellicht tot andere gedachten te brengen door het verhaal over het bad en net vlooienbontje, hoe bont dat ook mag zijn . . .

MARIANNE

De boze heks betoverd!

Belevenissen in een dwergenland

Mistroostig zat koning Kri-Bul III, vorst van Dwergenland, op zijn troon. De berichten die hij zojuist vernomen had, waren niet vrolijk en de koning peinsde diep. Sinds enkele maanden leefde in het uitgestrekte woud even buiten de

en Kind

hoofdstad een boze heks. Zij woonde in een oud vervallen hutje met één kamertje en een laag zoldertje. Zij hield steeds de dwergen aan, die op reis waren door het woud, toverde hen om in stenen beelden en nam al hun geld af.

Elke avond om zeven uur klom zij naar boven naar het zoldertje om haar geld uit te tellen en boze plannen uit te broeden.

De laatste tijd kwamen steeds meer dwergen bij koning Kri-Bul klagen, dat één van hun familieleden in het woud was verdwenen. Daar moest toch een einde aan komen. Koning Kri-Bul besloot maatregelen te nemen. Hij sloeg zijn mantel om en begaf zich op weg naar Kobolt, een heel oude, wijze dwerg, die buiten de stad in een hól woonde. Koning Kri-Bul vertelde de dwerg, wat er aan de hand was en vroeg hem om raad. Kobolt knikte en sprak: „ik wist, wat er aan de hand was en ik wist ook, dat u zouút komen, sire. Ik kan u vertellen, dat het niet zo eenvoudig zal zijn om de boze heks onschadelijk te maken.

Haar huisje wordt bewaakt door een heel grote en gevaarlijke hond, zodat niemand het zonder levensgevaar kan benaderen. Bovendien beschikt de vrouw zelf over een paar tovermiddelen, waardoor zij bij de minste argwaan in staat is haar vijanden uit te schakelen. Ik weet alleen, dat haar toverkracht gebroken wordt en zij zelf in een stenen beeld verandert, wanneer zij

met water in aanraking komt. Daarom heeft zij er voor gezorgd, dat er in het hele woud geen druppel water te vinden is. Het spijt mij, maar verder kan ik u niet helpen, sire.”

Koning Kri-Bul was tevreden. Hij bedankte de dwerg, gaf hem enkele goudstukken en ging naar huis. Daar plofte hij in een leunstoel bij de haard en dacht na.

Water en goud

Tegen de avond stapte hij op. Hij ging naar de koninklijke keuken en stopte in zijn tas een heel groot stuk vlees. In zijn binnenzak deed hij een flesje water en toen opende hij de deur van de schatkamer. Een tweede tas vulde hij met een geweldige hoeveelheid gouden munten en kostbare sieraden. De twee tassen slingerde hij om de schouders en daar stapte koning Kri-Bul de poort uit, het avontuur tegemoet.

Zo snel mogelijk spoedde hij zich door het donkere woud in de richting van het huisje van de heks. Hij kon het gemakkelijk vinden, want op het zoldertje brandde licht en dat was al van ver te zien. Toen de vorst vlak bij het huisje kwam, stootte de monsterachtige hond met wild gegrom op hem af. Maar daar had koning Kri-Bul op gerekend. Dadelijk gooide hij het dier het grote stuk vlees toe, waarmee de hond direct tevreden was. Toen stapte hij op de deur van het hutje af.

De heks bemerkte dat het niet pluis was en kwam snel van het zoldertje af naar beneden. Toen koning Kri-Bul binnenstapte, stond hij recht tegenover de gevreesde heks. Zij hief haar toverstokje op om hem te betoveren, maar koning Kri-Bul deed dadelijk zijn tas open en stortte de inhoud op de grond uit. Toen de heks al het goud en de kostbare edelstenen zag, vergat ze wat ze van plan was. Juichend wierp ze zich op de schat, die aan haar voe-

ten lag en met begerige handen graaide ze in de kostbaarheden.

Versteend!

Koning Kri-Bul lachte, greep uit zijn binnenzak het flesje, haalde de kurk er af en keerde het boven het hoofd van de heks om. Met een luide kreet sprong de oude vrouw op, maar nauwelijks was ze over-eind, of ze veranderde in een stenen beeld.

Vlug deed de dwergenvorst zijn kostbaarheden weer in de tas, klom naar het zoldertje en deed al het geld, dat hij daar vond, in de tweede tas. Toen ging hij naar buiten. De grote hond had het vlees op en was de koning nu welgezind. Vriendelijk kwispelstaartend tippelde hij achter de dwerg aan door het woud. Overal kwam koning Kri-Bul dwergen tegen, die vroeger door de heks tot stenen beelden waren omgetoverd, maar die, nu de ban gebroken was, weer levend waren geworden. Samen met hun koning gingen zij terug naar de hoofdstad, waar de vorst ieder zijn rechtmatig deel van het geld gaf, dat de heks hun had ontnomen. Het land was van een grote plaag verlost.

't wordt
pas
goed
met
Coca-Cola

**Dader van inbraak
bij arts
„met het water
voor de dokter”**

Men hoeft waarlijk niet naar Amerika te gaan om sensatie te beleven ten aanzien van de misdaad. Nu en dan komen ook in ons land gebeurtenissen voor, die niet voor de „sterke verhalen” van elders onderdoen en waarbij de paraatheid van de politie in een zeer gunstig daglicht komt. Al hebben we wel niet te doen met misdadigersbenden, zoals die opereerden onder leiding van mr. John Dillinger, Baby Face Nelson en vele anderen, moet toch gezegd worden, dat er nu en dan door de Nederlandse politie misdrijven zijn op te lossen, die zeer geraffineerd van opzet zijn en waarbij de opsporing sensatie betekent. Dat ondervonden een paar wachmeesters van een groep op een zondagavond, toen zij de mededeling ontvingen van een plaatselijke arts, dat hij bij het betreden van zijn woning omstreeks zes uur, een inbreker „overliep”, die haastig de vlucht nam en tijdens zijn vlucht een geroofd geldkistje met inhoud wegwierp. „Houd de dief”, zo kreet de dokter, die de overtuiging had, dat zijn zoon, die de auto in de garage plaatste, hem kon helpen. Dit lukte slechts gedeeltelijk, aangezien de zoon iets te laat reageerde, waardoor de vluchteling een voorsprong kreeg. Des dokters zoon aarzelde daarna geen moment en zette de achtervolging in, bijgestaan door een reserve-wachtmeester, die toevallig passeerde en het geroep van de dokter had gehoord. Deze reservist benutte zijn kans. Inmiddels arriveerden de wachmeesters, die ondertussen door de dokter

telefonisch waren gewaarschuwd. De vluchteling had zich weten schuil te houden, doch toen het viertal aan het werk ging en blijkbaar de schuilplaats van de dief naderde, zagen zij plotseling een gedaante wegvlugten, die, op de weg komende, plotseling op de achterbumper van een langzaam rijdende luxe auto sprong. Het geluk diende de vluchteling niet; hij viel van de bumper en kon door zijn achtervolgers worden gearresteerd. Bij fouillering bleek hij een grote waarde aan gestolen sieraden op zak te hebben, die het eigendom van de dokter bleken te zijn. Hoewel ten opzichte van de gearresteerde verdachte genoegzaam bewijs was aan te voeren, hadden de beide wachmeesters geen voldoening ten aanzien van de ontkomen auto. Zij zagen verband tussen deze auto en de dief en volgens hen moest dat worden nagegaan. Inderdaad hadden zij het goed gezien en binnen 24 uur hadden zij, met medewerking van de politie van de nabijgelegen grote stad, niet alleen de auto, maar ook de bestuurder opgespoord. Het tweetal werd veilig opgeborgen in het Huis van Bewaring. Zij bleken geen onbekenden te zijn en het onderzoek bracht in totaal opheldering in 8 inbraken. Zo eindigde de sensationele jacht met algehele voldoening. Een woord van lof aan het welbewust optreden van de dokter en diens zoon en aan de reserve-wachtmeester der rijkspolitie, maar vooral ook aan het onvermoeid doorzetten van de beide wachmeesters was zonder twijfel op zijn plaats.

Veediefstallen opgelost

De veediefstallen namen rondom de residentie een onrustbarende omvang aan. Het scheen voor de buitenwacht alsof de politie niet in staat was deze zaken op te lossen en machteloos moest toezien. Maar: „Gerechtigheid en Rust”, zo luidde de zinspreuk van de groepscommandant. En toen hem op de vroege morgen ter kennis kwam, dat gedurende de afgelopen nacht in zijn bewakingsgebied weer zeven koeien waren gestolen, wilde hij zijn spreuk waar maken. Hij alarmeerde al de daarvoor in aanmerking komende opsporingsambtenaren. Spoedig was zijn groepsbureau een plaats van organisatie, van beraadslagen en van initiatief. „Tijd was geld” zo werd besloten, aangezien er rekening mede moest worden gehouden, dat de gestolen dieren waren vervoerd naar een op die dag te houden veemarkt, hetzij te Zwolle, hetzij te Leeuwarden. Anderzijds moest worden gedacht aan frauduleuze uitvoer naar België, aan de afslachting met bestemming voor consumptie of worstfabriek, aan het in leven houden van de dieren en bijgevolg aan de opberging hiervan op afgelegene plaatsen.

De geïnteresseerde rijkspolitie-ambtenaren, onder wie behalve de districtsrecherche van het district 's-Gravenhage, ook die van het district Leiden ter plaatse waren, rukten gezamenlijk uit. Allen waren bezield met het gevoel, dat het nu welletjes was en dat deze diefstal, koste wat het kost, moest worden opgelost. De opsporingsploegen werden gerangschikt en gevormd. Vervoersmiddelen waren aanwezig en zo vertrok de ene opsporingsploeg naar het noorden, de tweede naar het zuiden en de derde naar het oosten van het land, terwijl de vierde opereerde in- en om de gemeente Leidschendam en de plaats van het misdrijf. De groepscommandant die het centrum van de gehele organisatie vormde, nam de telefoon, telex, radio en coördinatie voor zijn rekening. Het gehele opsporingsapparaat was zodoende kort na het ontdekken van de diefstal in volle werking en hieraan is het in hoofdzaak toe te schrijven, dat

het succes spoedig volgde.

Het was de opsporingploeg in het noorden, die direct succes zou oogsten. Deze ploeg, die vergezeld van de eigenaar van het gestolen vee, eerst een tevergeefs onderzoek op de veemarkt te Zwolle had ingesteld, zette de reis voort naar Leeuwarden. Terwijl hun „Ford” met een uursnelheid van tegen de honderd over de grote weg voortrolde, koesterden de inzittenden gezamenlijk dezelfde hoop, n.l. het vinden van de bewuste melkkoeien. Iedere passerende- of tegemoetkomende vee-wagen werd opgenomen en eventueel nader bekeken en onderzocht. „Het wordt tijd, dat we de echte veeauto zien”, zo werd geredeneerd en nauwelijks waren deze woorden koud, toen een andere veeauto in het zicht kwam. Deze reed in noordelijke richting en was met vee beladen. De bestuurder werd tot stoppen gedwongen en alvorens hij het door hem bestuurde voertuig tot stilstand had gebracht, zat de eigenaar van de gestolen dieren al bovenop de ladingruimte. Zodra hij de inhoud zag riep hij opgetogen tot de hoogste graad: „Ja . . . het zijn ze!”. Deze uitroep betekende het einde van de achtervolging en plaatste meteen de kroon op het ondernomen politiewerk. Zo kwam plotseling en geheel onverwachts volkomen licht in alle veediefstallen, die een ernstige vorm hadden aangenomen. De meesten van de gestolen koeien zijn nog achterhaald en aangezien deze dieren beneden de prijs van de hand waren gegaan werd terzake het misdrijf „heling” tegen de kopers opgetreden.

Verzoek aan onze abonnees

Willen de abonnees die zelf per giro of postwissel hun abonnementsgeld wensen te betalen dit vóór 10 oktober overmaken?

Het abonnementsgeld bedraagt f 7.50 per jaar van september 1966 tot en met augustus 1967, bij vooruitbetaling te voldoen op giro 83 31 11 ten name van Schaafsma & Brouwer te Dokkum.

Wilt u bij de betaling vermelden: K R P 8 - 66/67

TH H. G. A. VAN WAESBERGE en L. G. VAN KATS

De Wegenverkeerswetgeving

DEEL I

Volledige tekst van wet en reglement met tussen de tekst artikelsgewijze uitgebreide toelichting. Alle modellen in voorgeschreven kleuren met vermelding van de vereiste afmetingen. Technische- en verlichtingseisen op gekleurde bladen met verduidelijkende tekeningen. Alfabetisch register voor snel en overzichtelijk naslaan (met verwijzing naar de betreffende artikelen).

DEEL II

Bevat een groot aantal onmisbare bijlagen waarin u praktisch alles vinden kunt wat i.v.m. besluiten en beschikkingen van dienst kan zijn. Jurisprudentie; de belangrijkste rechterlijke uitspraken zijn artikelsgewijze opgenomen.

Reglement VERKEERSREGELS en VERKEERSTEKENS met nota van toelichting

Met betrekking tot het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens wordt het volgende opgemerkt. Het zal u wellicht bekend zijn dat de toenmalige Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Justitie reeds in 1958 aan Prof. Mr. A. D. Belinfante opdracht hebben gegeven een gedeeltelijk nieuwe verkeerswetgeving te ontwerpen.

Deze opdracht heeft geleid tot het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens, welk reglement tevens de intrekking inhoudt van dat gedeelte van het huidige Wegenverkeersreglement dat de eigenlijke verkeersregels bevat.

De bestaande Wegenverkeerswet en dat gedeelte van het Wegenverkeersreglement dat de meer technische onderwerpen bevat blijven van kracht.

Bij het ontwerpen van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens is gestreefd naar unificatie van de verkeersregels in de landen van Europa. Dit streven naar eenheid is voor de verkeersdeelnemers zeer belangrijk. Immers, het is zowel voor de weggebruikers in eigen land als voor hen, die naar het buitenland gaan, van het grootste belang dat ieder op de weg dezelfde verkeersregels moet toepassen.

Algemeen wordt aangenomen dat het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens met ingang van 1 januari 1967 geheel of ten dele in werking zal treden.

Het leek ons nuttig de tekst van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens alsmede de daarbij behorende Nota van Toelichting reeds nu in deze uitgave op te nemen. Aan de hand hiervan kunt u zich thans reeds een beeld vormen van en zich voorbereiden op de veranderingen in de verkeerswetgeving, die waarschijnlijk met ingang van 1 januari 1967 van kracht worden.

Vóór deze datum zal — zoals gebruikelijk — een aanvulling op „De Wegenverkeerswetgeving” verschijnen waarin artikelsgewijze een uitgebreide toelichting op de nieuwe bepalingen wordt gegeven.

Compleet in 2 banden f 46,—

Beide delen zijn gedrukt op stevig houtvrij beschrijfbaar papier en losbladig gebundeld in sterke goudgestempelde banden met stevig mechaniek (vlak openliggend).

Levering van deel I of II afzonderlijk is niet mogelijk. Bestelling geldt dus voor het complete werk in 2 delen.

SCHAAFSMA & BROUWER - DOKKUM
UITGEVERIJ VAN WERKEN OP POLITIEGEBIED

POSTBUS 10 — TELEFOON 05190 - 23 21 — POSTGIRO 83 31 11

Personalia

Toegekende onderscheidingen

In de Kroonorde van Tunesië:

Per 12-8-'66: D. v. d. Brink, wmr. 1e kl., Amsterdam (verkeer); B. H. Vijge, wmr. 1e kl., Bilthoven (verkeer).

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 5-7-'66: H. J. Beets, wmr. 1e kl., van Kleine Sluis naar Van Ewijk-sluis; K. de Boer, wmr. 1e kl., van Van Ewijksluis naar Kleine Sluis.
Per 1-8-'66: M. A. Silder, owmr., van Loosdrecht naar Muiden; D. v. Beek, wmr. 1e kl., van Weesperkarspel naar Castricum; P. M. Boonstoppel, wmr. 1e kl., van Castricum naar Nederhorst den Berg; A. Engelsma, wmr. 1e kl., van Bilthoven (verk.) naar Verkeerschool Bilthoven; H. J. Mannee, wmr. 1e kl., van Doorn naar Verkeerschool Bilthoven; J. Dekker, owmr., van Linschoten naar Maarn.
Per 15-8-'66: J. W. Overeem, wmr., van Mijdrecht naar Maarssen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'66: W. Kristelijn, adjudant, van Middelburg naar Amsterdam; M. W. Blom, wmr., van Sassenheim naar Boskoop; W. C. J. Pirovano, wmr., van Bodegraven naar Hillegom; J. H. Gaasenbeek, wmr., van Waddinxveen naar Boskoop; J. I. H. v. Lare, wmr., Jalving, wmr. 1e kl., van P.; tbCC.Jh van Oostburg naar Leidschendam; H. Weststrate, wmr. 1e kl., van Rijndijk naar Voorschoten.
Per 8-7-'66: J. I. H. v. Lare, wmr., van Leidschendam naar Haastrecht.
Per 11-7-'66: J. Israël, wmr. 1e kl., van Barendrecht naar Oud-Beijerland; J. L. Bulse, wmr., van Zoetermeer naar Leidschendam.
Per 16-7-'66: J. C. Hilgersom, owmr., van 's-Gravensande naar Best.
Per 22-7-'66: J. Quaak, wmr. 1e kl., van Boskoop naar Driebruggen.
Per 1-8-'66: A. Jalving, wmr. 1e kl., van Pijnacker naar Tubbergen; F. J. H. Helversteijn, wmr., van Boskoop naar Rijnsburg; D. v. Duren, wmr. 1e kl., van Nw.hout naar Bilthoven.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'66: R. Wiggman, wmr., van Elburg naar Ommen.
Per 5-7-'66: S. v. d. Kooi, wmr., van Urk naar Eelde.
Per 6-7-'66: E. H. Mulder, wmr. 1e kl., van Urk naar Beilen.
Per 16-7-'66: E. W. J. Ketelaar, wmr. 1e kl., van Westervoort naar Eijgels-hoven.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
M. Nijmeijer
Hoogeveen
ressort Groningen
☆ 28-1-1926
† 20-7-1966

Per 1-8-'66: T. Eeninkwinkel, wmr. 1e kl., van Aalten naar Westervoort; F. H. Koning, adsp. off. van Zwolle naar Nijmegen; B. A. Lutken, adsp. off., van Almelo naar Breda; R. A. A. Verzijlbergh, adsp. off., van Nijmegen naar Leeuwarden; A. B. M. Loohuis, wmr. 1e kl., van Nijmegen naar Doetinchem; B. Wever, wmr. 1e kl., van Tubbergen naar Pijnacker.

RESSORT GRONINGEN

Per 8-7-'66: G. W. Spanninga, wmr. 1e kl., van Wedde naar Urk.
Per 1-8-'66: T. Annema, wmr. 1e kl., van Metslawier naar Dronrijp; A. C. J. v. d. Gaast, schrijver, van St. Anna Parochie naar Menaldum; J. H. Kooi, owmr., van Franeker naar St. Anna Parochie.

Aanwijzing voor functie

Per 1-8-'66: Adjudant J. H. Kooi tot groepscommandant te St. Anna Parochie.

Bevorderingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

tot schrijver A:

Per 1-4-'66: J. de Man te Den Haag.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-12-'65: F. Brouwer te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 5-7-'66: B. D. Willems en H. Hadderingh te Driebergen.

Per 6-7-'66: G. W. Klein Nulend te Driebergen.

Per 8-7-'66: A. C. J. Schaddelee te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'66: P. M. Boonstoppel te Nederhorst den Berg.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'66: R. H. Brouwer te A'dam.
Per 8-7-'66: J. P. Boom te Uithoorn.
Per 9-7-'66: S. M. Dujs te Breezand.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:

Per 1-5-'66: Mej. Mr. C. A. Meulendijk te Middelburg.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 30-5-'66: H. Bisschop te Middel-harnis.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: Mej. A. J. M. v. d. Zwet te Oegstgeest.

Per 1-5-'66: J. A. M. Dalhuisen te De Lier.

RESSORT ARNHEM

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 5-7-'66: J. Nijland te Zwartsluis.
Per 7-7-'66: Th. A. Keijser te Zeddam.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-2-'66: C. A. van Caspel te Vol-lenhove.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 15-4-'66: H. J. v.d. Putte te Weer-selo.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-8-'66: J. H. Kooi te St. Anna Parochie.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 3-7-'66: H. A. Daalman te Norg.

In dienst getreden

RESSORT ARNHEM

Per 15-7-'66: F. A. M. Willems, schrij-ver te Nijmegen.

Per 1-8-'66: A. C. Buitenhuys, adsp.-officier te Almelo; D. de Jong, adsp.-officier te Apeldoorn; K. A. Sjoorda, adsp.-officier te Doetinchem; P. Vellinga, adsp.-officier te Zwolle.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

Per 1-9-'66: A. J. v. d. Tempel, rijks-ambtenaar E te Bilthoven.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-8-'66: J. P. W. Jansen en A. Huijgen, Dordrecht; J. Th. M. van Hintum, J. M. Tonies en A. J. A. van Grunsven, 's-Hertogenbosch; L. Lek en A. J. M. Scheepers, Eindhoven; M. G. P. Warnier, Maastricht; M. M. Boekhout, Almelo.

Per 1-9-'66: H. Vlietstra, Dordrecht; F. J. W. Nikkelen en A. A. C. Sterken, Eindhoven; J. Willems, Doetinchem; H. Speelman en M. Sinkgra-ven, Assen.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-9-'66: Mej. A. v.d. Bosch, schrij-ver A te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-9-'66: K. Los, wmr. 1e kl. te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-7-'66: R. van Ingen, wmr. 1e kl. te Enkhuizen.

Per 1-8-'66: A. T. v. Ruiten, wmr. 1e kl. te Driebergen; H. v. Assenderp, wmr. te Koog a.d. Zaan.

RESSORT ARNHEM

Per 1-8-'66: G. J. H. ter Braak, wmr. 1e kl. te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'66: A. Wind, owmr. te Bui-nermond.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
H. Bisschop
Heiligerlee
ressort Groningen
25 jaar op 1-9-1966

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

8e JAARGANG No. 2 - OKTOBER 1966 WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1-10-66

Kolonel W. de Gast benoemd tot Inspecteur-Generaal

H. M. de Koningin heeft met ingang van 1 oktober 1966 de kolonel W. de Gast, territoriaal inspecteur in het ressort 's-Gravenhage, benoemd tot Algemeen-Inspecteur van het Korps Rijkspolitie, als opvolger van de generaal J. Gerritsen.

Op 1 augustus 1930 begonnen bij de gemeentepolitie van Leeuwarden, waar hij per 1 februari 1931 werd aangesteld als adjunct-inspecteur, verhuisde hij in 1932 naar Leiden, welke stad hij sedertdien trouw is gebleven. Op 1 januari 1935 werd hij aldaar bevorderd tot inspecteur. In 1946 ging hij, na in de rang van commissaris van Rijkspolitie bij de procureur-generaal, fungerend directeur van politie te Den Haag werkzaam geweest te zijn over naar het Korps Rijkspolitie als commandant van het district Winschoten in de rang van dirigerend officier der Rijkspolitie 3e klasse. Per 1 maart 1948 volgde zijn indeling bij de staf van de Algemeen-Inspecteur, wederom in Den Haag, gevolgd in 1952 door zijn aanwijzing tot chef van deze staf. Op 1 januari 1954 kwam zijn bevordering tot dirigerend officier 2e klasse en in 1958 onder gelijktijdige bevordering tot kolonel, werd hem als territoriaal inspecteur het ressort 's-Gravenhage toevertrouwd.

In één van de komende maanden — wanneer generaal De Gast de eerste inwerkperiode in zijn nieuwe functie achter de rug zal hebben — hopen wij in een interview de Algemeen-Inspecteur aan het woord te laten. Het Korpsblad spreekt de wens uit dat generaal De Gast dit hoge ambt tot heil van het Korps Rijkspolitie zal vervullen en dat hem daartoe naast wijsheid een goede gezondheid deelachtig zal zijn.

Bij de omslagfoto :

Bij de sluiting van de zitting van de Staten-Generaal inspecteert de minister van Binnenlandse Zaken, prof. mr P. J. Verdam, de erepelotons van de Rijkspolitie.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen-Inspecteur samengestelde redactie.

★

8e JAARGANG

No. 2 — oktober 1966

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

J. M. A. Kasprovicz te 's-Gravenhage

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

PLICHTSGETROUW
STEEDS PARAAT

Terugblik op voorbije periode en visie op nieuwe ontwikkelingen van organisatievorm

Scheidende generaal : „Ik heb m'n best gedaan”

Nieuwe generaal : „Ik heb u allen nodig”

„Ik heb m'n best gedaan, met een gevoel van weemoed ga ik weg, want ik heb 46 dienstjaren en ergens is een eind. De functie is omvangrijk en ik heb nu 't vooruitzicht te kunnen gaan doen wat ik zelf wil, in het nette natuurlijk.”

„Ik ben blij met mijn benoeming. Ik hoop dat het korps er ook blij mee is. Ik geef de verzekering dat ik het korps zal leiden met al wat in mij is en de belangen van ieder, wie of waar ook, zo goed mogelijk zal behartigen. Maar alleen kan ik het niet: ik heb u allen nodig. Als we samenwerken zal het 't Korps Rijkspolitie goed gaan.”

Tussen deze twee citaten uit de mond van de scheidende generaal J. Gerritsen en uit die van de nieuw benoemde generaal — op dat moment nog kolonel — W. de Gast lag ongeveer de sfeer van het korps-afschied van de scheidende generaal, dat op 29 september plaatsvond in de ontspanningszaal van de Opleidingsschool te Arnhem en werd geleid door de nieuw benoemde generaal van het korps rijkspolitie. Het was een sfeer met een tikkeltje weemoed, met wat humor en vol respect en goede wil. Bijna 300 afgevaardigden van het korps, die het gehele land en alle rangen en diensten vertegenwoordigden, waren naar Arnhem getogen om met vele officieren — hoewel het officiële afscheid van de officieren een dag later plaats vond — de generaal Gerritsen om zo te zeggen uit te wuiven en hem en zijn echtgenote de hand te drukken. Dat alles geschiedde in een samenkomst, die mede door het optreden van het Mannenkoor der Rijkspolitie uit het ressort Groningen onder leiding van Theo Westen met dienstopdracht gearriveerd, een bijzondere sfeer had, mede door de keuze van de uitgevoerde werken. Het „Domine salvum fac” was wel geen wekelijks smeekgebed voor het welzijn van het hoofd van de staat, maar klonk wel als een wel-

gemeende bede voor het toekomstig welzijn van de scheidende generaal van het korps rijkspolitie. Er zat iets symbolisch in „Ritters Abschied” en het „Choeur des soldats” paste goed bij het afscheid van een officier. Daarbij waren helaas slechts weinig reservisten tegenwoordig, niet door een gebrek aan belangstelling in die kring maar als gevolg van financiële consequenties ten aanzien van het „in dienst doen komen” en vooral omdat vele reservisten overdag moeilijk de belangen van hun burgerfunctie in de steek kunnen laten wanneer geen daadwerkelijk optreden vereist wordt.

De nieuwe Algemeen-Inspecteur W. de Gast zei in een treffende toespraak, die resulteerde in de aanbidding van een afscheidsgeschenk van het korps en waarin hij de loopbaan van de scheidende generaal schetste die de derde Algemeen-Inspecteur van het Korps Rijkspolitie was, onder meer:

Drie fasen . . .

„Wanneer ik de periode, waarin het Korps Rijkspolitie bestaat nader bekijk, dan zijn er duidelijk drie fasen te onderscheiden: ten eerste de fase onder generaal De Koningh, waarin de fundamenten van het korps werden gelegd, de periode van zuivering en eerste opbouw, de

. . . de komende en de gaande man . . .

periode waarin de ranglijsten ontstonden, de rechtpositiële regelingen gestalte kregen; de fase ook, waarin wegens een teveel aan personeel tot vervroegde pensionering moest worden overgegaan en tenslotte de fase, waarin de reserve-rijkspolitie werd opgericht.

De tweede fase was die onder generaal Penders. Dat was de periode van consolidatie, waarin — in afwachting van de Politiewet — bijzondere aandacht werd besteed aan organisatie, sterktebepaling, begroting, verdere vorming van het personeel, de bouw van bureaus en de verdere uitbouw van de reserve-rijkspolitie.

De derde fase begon op 1 januari 1958 toen de Politiewet in werking trad, die tal van nieuwe voorzieningen meebracht en het treffen van definitieve maatregelen mogelijk maakte. Dit is de fase Gerritsen. Ik dacht te mogen zeggen, dat in deze periode zeer veel belangrijke ontwikkelingen tot stand zijn gekomen. Ik denk aan de oprichting en uitbouw van de mobiele eenheden, die samen binnen het korps

een apparaat vormen dat onder moeilijke omstandigheden, in het bijzonder bij ordeverstoringen, doeltreffend kan optreden. Voorts de oprichting van de sectie bijzondere verkeerstakingen, hetgeen niet de onverdeelde instemming van verschillende commandanten had, maar die heeft bewezen een orgaan te zijn dat in een politiekorps dat met zijn tijd mee wil, niet gemist kan worden bij de grandioze ontwikkeling op verkeersgebied".

„Ik denk", aldus de spreker, „ook aan de invoering van een nieuw beoordelingssysteem, waardoor op den duur een beter personeelsbeleid tegen de achtergrond van de dienstbelangen kan worden bereikt. Voorts was er de oprichting van het Korpsblad Rijkspolitie, een bindmiddel bij uitstek. De arbeidstijdverkortung met de invoering van de 5-daagse werkweek maakte tal van regelingen noodzakelijk en hiermee annex was de nieuwe regeling overuren en de versnelde motorisering van het korps. Voorts denk ik aan de verbeterde communicatiemiddelen, de instelling van een kadercursus, de inrichting van een anti-slipschool en het methodisch toezicht met betrekking tot de surveillance. Ik denk ook aan de instelling van de algemene dienstcommissie, waarmee zulke prettige ervaringen zijn opgedaan.

Begin vierde fase . . .

Als ik spreek over drie fasen en die verbind aan de ambtstermijn van de Algemeen-Inspecteur, houdt zulks in, dat wij nu staan voor het begin van de vierde fase. En ik kan mij voorstellen, dat u zich afvraagt, wat ik daarvan denk. Ik geloof, dat wij binnen afzienbare tijd bij ons korps zullen worden geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de organisatie in verband met het verkeersvraagstuk, met nieuwe taken met betrekking tot het vreemdelingtoezicht, met de bezinning op de vraag of de huidige organisatie van de nederlandse politie en de ter beschikking staande hulpdiensten in overeenstemming zijn met de daaraan te stellen eisen tot bestrijding van de criminaliteit, welke langzamerhand een ernstiger

. . . afscheid van het Korps . . .

karakter krijgt — ook in internationaal verband. Mogelijk zal het streven naar schaalvergroting tengevolge waarvan vele gemeenten hun zelfstandigheid verliezen, zijn gevolgen hebben op de organisatievorm van het Korps Rijkspolitie". In deze toespraak, op een bijeenkomst ruim een dag voor het Korps Rijkspolitie de fase van de generaal De Gast inging, zei de kolonel De Gast voorts: „Hoewel het mij niet past een antwoord te geven op de vraag of u uw taak op de juiste wijze hebt vervuld, meen ik toch — en ik weet mij daarin gesteund — hierover een bescheiden oordeel te kunnen geven. Onder uw leiding hebben zich vele ontwikkelingen voorgedaan, soms moeilijk tot stand gekomen.

Korps berekend voor taak

U verlaat een korps, dat ten volle berekend is voor zijn taak en dat getoond heeft ook onder moeilijke

omstandigheden met succes te kunnen optreden. U hebt met grote toewijding en bekwaamheid uw taak vervuld. U hebt ook kritiek ondervonden, maar dat acht ik niet bezwaarlijk omdat daarin een bewijs ligt van het feit dat men meeleeft en belangstelling heeft. Bovendien kunt u zich troosten met de gedachte, dat het op deze post nooit zal kunnen lukken het iedereen naar de zin te maken."

Krachtige werving blijft nodig

„Het is jammer," aldus de kolonel, „dat er zo'n groot tekort aan personeel is, waardoor verschillende activiteiten — in het bijzonder op het gebied van de preventie — achterwege moeten blijven. Uwerzijds is er alles aan gedaan om meer personeel te krijgen en het bureau werving mag dan ook niet klagen over het tot nu toe behaalde succes. Gelet op het natuurlijke

De kapitein Frackers bood namens redactie en uitgever van het Korpsblad geschenken aan.

personeelsverloop in de komende jaren zal het nodig zijn alle krachten in te spannen en voorwaarden te scheppen voor het werven van grotere aantallen jonge personeelsleden. Dat het Korps Rijkspolitie ondanks het grote personeelstekort slagvaardig is, dat is bewezen. Ik denk hierbij aan de bankovervallen te Oploo en IJsselstein en de arrestaties van zware misdadigers in Noord-Brabant. U kunt met trots terugzien op de tijd waarin u als hoofd van het Korps Rijkspolitie optrad en dit Korps vervult mij met vertrouwen en trots".

Fors geschenk van korps

Namens het gehele Korps dankte de kolonel De Gast de scheidende generaal voor zijn leiding, zijn belangstelling voor en medeleven met de personeelsleden, voor hun in en buiten korpsverband verrichte activiteiten, zijn vertrouwen en be-

grip. Spreker overhandigde een envelop waarin de generaal Gerritsen op een vel papier vermeld vond wat korpsleden en reservisten op geheel vrijwillige basis en onder een comité van dertig „man" hebben bijeengebracht om de scheidende Algemeen-Inspecteur en zijn echtgenote in staat te stellen een „forsche" buitenlandse reis te maken. Het ligt voor de hand dat de kolonel De Gast zich ook speciaal richtte tot mevrouw Gerritsen, die voor zeer vele rijkspolitie-ambtenaren een bekende verschijning is geworden omdat zij haar man bij talloze gelegenheden vergezelde en zo bijijk gaf van belangstelling en medeleven. Uit dankbaarheid bood spreker een bloemenhulde aan.

Nog 5 sprekers . . .

De afscheidsbijeenkomst onttaarde hierna niet in een eindeloze spre-

kerij, want er kwamen nog maar vijf sprekers, van wie de adjudant W. W. Weymans, die namens de CPO-delegatie in de Algemene Dienst Commissie de eerste was. Hij werd op het spreekgestoelte opgevolgd door de adjudant J. J. van Zee namens de R.P.V.-delegatie, de majoor H. C. Honcoop namens de V.H.P.A.-delegatie in de Algemene Dienst Commissie, waarvan de generaal Gerritsen de eerste voorzitter was en vervolgens door de kapitein W. F. K. J. F. Frackers, die sprak namens de redactie van het Korpsblad Rijkspolitie en de opperwachtmeester De Winter van de Dienst Luchtvaart. De adjudant Weymans zei onder meer: „Er zijn resultaten en er was een prettige sfeer. Door uw persoonlijke inzet, rechtvaardigheidsgevoel, sportieve en sociale inslag, door uw belangstelling voor de korpsleden is het u gelukt tot een prettige samenwerking te komen". Hij bood een waardebon aan.

De adjudant Van Zee wees erop, dat de generaal aanvankelijk niet enthousiast was over nóg een commissie, maar dat het rechtstreeks contact met de hoogste korpsleiding effectief werkt en verdrinking van vele zaken in een stapel paperrassen voorkomt, al is de ADC geen automaat geworden, die bij elke inworp resultaten geeft. „Wij hopen," zo zij hij, „dat de leden van de ADC nog lang zullen werken in uw geest, namelijk in die van verdraagzaamheid". Hij bood mevrouw Gerritsen een bloemstuk, de scheidende generaal een boek aan. De majoor Honcoop verklaarde dat in de ADC niet alle ideeën uit de doeken kwamen. „Maar", zo zei hij, „als er een beslissing genomen kon worden dan deed u dat. Wij zijn dankbaar voor uw gemoedelijke manier van zeggen en het zakelijk afdoen van dingen". Hij bood een langspeelplaat aan van het tweede pianoconcert van Brahms.

Levenslang . . .

„Hier te staan is voor mij een verplichte vrijwilligheid of een vrijwillige verplichting, omdat u aan de wieg van het Korpsblad Rijkspolitie heeft gestaan", aldus de

kapitein Frackers, die een round up gaf van het ontstaan van dit blad in 1958 en de ontwikkeling sindsdien. Hij preeft de positieve, stimulerende, actieve en ook passieve medewerking van de man, die „inside” wel eens de meest gefotografeerde man in het Korpsblad, zelfs de „cover generaal” is genoemd en bood namens de Korpsblad-redactie een album aan met foto's van de generaal uit het Korpsblad, samengesteld en met tekeningen verlicht door de opperwachtmeester Schot van de Verkeersgroep Utrecht. Voorts wees de kapitein op de hier en daar nog bestaande verfoeilijke gewoonte van het „samenlezen” van het Korpsblad. Hij releveerde zelfs dat er een groep is, waar men het met één exemplaar doet. Hij veroordeelde de generaal vervolgens tot levenslang: de uitgever van het Korpsblad liet namelijk een levenslang gratis abonnement aanbieden, zij het dan op voorwaarde dat de generaal het blad nu niet gaat samenlezen met zijn zoon, de kapitein E. Gerritsen, commandant van de Dienst Luchtvaart. Tenslotte werd het woord gevoerd door de opperwachtmeester De Winter van de Dienst Luchtvaart. Hij zei: „Helaas heeft u nooit de gelegenheid gebruikt om met ons te vliegen. Om u te laten zien wat u gemist hebt, hebben wij een luchtfoto gemaakt van een huis dat u goed kent (het huis van de heer en mevrouw Gerritsen in Doorwerth). Als u de wens mocht hebben dat huis eens echt net zo te zien als wij, laat u het dan weten, ik

doe een goed woordje voor u bij de commandant”.

„'t Is te mooi gemaakt . . .”

De generaal Gerritsen zei in zijn dankwoord onder meer: „Het valt niet mee afscheid te nemen van mensen die je een warm hart toedraagt. De kolonel De Gast heeft het allemaal iets te mooi gemaakt, maar wel waar is in elk geval dat ik heb geprobeerd mijn taak te vervullen met alles wat in mij was. De mensen hebben altijd mijn bijzondere belangstelling gehad en ik heb mij ingespannen de verhoudingen zo goed mogelijk te doen zijn. Dat je het niet iedereen naar de zin kunt maken heb ik ondervonden, maar . . . Enfin, ik heb mijn best gedaan en ik hoop dat mijn opvolger het beter zal doen. Het is voor mij een voldoening, dat no. 1 op de ranglijst mij opvolgt, niet omdat hij no. 1 staat, maar een ervaren hoofdofficier is, die onder meer 10 jaar chef staf is geweest, wat een moeilijke, dikwijls onderschatte functie is. Hij zal, dat weet ik, de belangen van het personeel zeer hoog opnemen”. De scheidende generaal gewaagde met trots in toenemende mate van officieren van gemeentepolitie lof te horen over de correctheid en het doortastend optreden van het korps rijkspolitie en wenste zijn opvolger geluk met het korps.

Deel geschenk wordt geschonken

Over het geschenk van het korps zei de generaal: „Ik heb even geduizeld van het bedrag van de

vrijwillige gaven van 6000 korpsleden en een paar duizend reservisten. Wij maken er een reis voor, maar willen daar niet het hele bedrag aan besteden, maar een deel bestemmen voor een sociaal doel”.

Nog een perspectief . . .

De scheidende generaal wees op het grote nut van de ADC en zei tenslotte ten aanzien van het Korpsblad: „Nou ja, eigenlijk heb ik er niets meer aan gedaan: het hoefde niet. Het korpsblad voorziet in een grote behoefte voor de korpsleden en hun gezinnen: u zit hier nu. Probeer nu toch nog eens alle korpsleden abonnee te maken”. En dat is nóg een perspectief voor de vierde fase, die het Korps Rijkspolitie nu is ingegaan.

B. den Oudsten

★ ★ ★

In aansluiting op de afscheidsbijeenkomst van het Korps, vond een dag later een afscheidsreceptie plaats voor autoriteiten, relaties, vrienden en bekenden. Deze receptie was eveneens in het recreatiepaviljoen van de opleidingsschool. Eén van de eersten die hun opwachting kwamen maken, was de Commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, mr H. W. Bloemers. De belangstelling voor de receptie was overweldigend. Twee uur lang hebben de generaal en zijn echtgenote honderden handen gedrukt. Het zou een half Korpsblad vergen, om alle aanwezigen met naam en kwaliteit te vermelden. De grote zaal van het paviljoen was bijkans te klein, om de vele belangstellenden te bergen. De organisatie, zowel binnen als buiten het gebouw, andermaal onder leiding van de overste A. B. J. Proot, evenals bij het korpsafscheid, was perfect en bijzonder stijlvol. Onder de talrijke prominenten merkten we o.a. op, de minister van justitie, dr I. Samkalden; de secretaris-generaal van het ministerie van justitie, dr A. Mulder; de directeur-generaal van politie, hoofd van de directie politie, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen en het waarnemend hoofd van de

★
afcheid
van
„bedienings-
adspiranten”
★

directie, mr A. M. van Liere; de kolonel C. H. Koning was bij het korps-afscheid; de hoofdcommissarissen van politie uit Rotterdam, Utrecht, Nijmegen en Arnhem, respectievelijk de heren, A. Wolters, H. W. Offers, mr F. P. M. Prick, mr J. F. E. Hopman en talrijke andere functionarissen van gemeentepolitie en Koninklijke Marechaussee. De directeur van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren, mr J. Brink; de korpsarts R. G. Pieters; de dirigent van de Rijkspolitiekapel, de reservekapitein H. Ch. Hoogervorst. Verder waren aanwezig alle officieren van het Korps Rijkspolitie met hun dames, voor zover niet door dienst verhinderd.

We zeiden het reeds, dat het te ver zou voeren alle aanwezigen uit het ambtelijke-, het maatschappelijke- en het zakenleven hier te vermelden. Uit de overstelpende belangstelling kan zonder meer worden afgeleid, dat hier een functionaris afscheid nam, welke én om zijn persoon én om zijn kwaliteiten algemeen hogelijk werd geacht en gewaardeerd. Tijdens de receptie kregen de aanwezigen gelegenheid kennis te maken met de nieuwbenoemde opvolger van de generaal Gerritsen, de (toen nog) kolonel W. de Gast.

J. J. H. van Aerssen

Nieuwe generaal sprak over taak en functie van Algemeen-Inspecteur

De nieuwe Algemeen-Inspecteur, de generaal W. de Gast heeft bij het afscheid van zijn voorganger een inzicht gegeven in de taak van de Algemeen-Inspecteur en de inhoud van zijn functie, die meer eist dan een brede kennis van zaken aangaande de vele actuele vraagstukken. Eigenlijk gaf hij daarmee tegelijk een indruk van enkele van zijn opvattingen, reden waarom wij daaraan uitvoerig aandacht besteden.

„Artikel 11 van de Politiewet zegt”, aldus de generaal De Gast, „dat bij de minister van justitie de algemene leiding, de organisatie en het beheer van het Korps Rijkspolitie berusten. Bij de uitoefening van die taak bedient hij zich van de Algemeen-Inspecteur van het Korps. De minister van justitie bepaalt in hoeverre hij zich van de Algemeen-Inspecteur bedient en hij heeft zulks vastgelegd in een instructie. Daarin wordt vermeld, dat de Algemeen-Inspecteur hoofd is van het Korps Rijkspolitie, hetgeen op grond van de memorie

van antwoord naar aanleiding van het gestelde in de artikelen 2 en 11 van de Politiewet is te beschouwen als Korpschef. Voorts wordt in de instructie gesteld dat de Algemeen-Inspecteur is belast met de dagelijkse leiding. In de memorie van toelichting op artikel 12 van de Politiewet wordt gezegd, dat de Algemeen-Inspecteur alleen een taak heeft met betrekking tot de organisatie en het beheer van het Korps en tevens blijkt hieruit, dat de Algemeen-Inspecteur — voor zover de wet niet anders bepaalt — op beheersgebied, bevelsbevoegdheid bezit over onder anderen de districtscommandanten. De Algemeen-Inspecteur draagt zorg voor de paraatheid van het Korps en de daartoe behorende ambtenaren. Hij draagt er zorg voor dat de ambtenaren van het Korps de algemene en bijzondere voorschriften naleven en dat zij de opgedragen diensten op de juiste wijze vervullen. Hij geeft daartoe de nodige voorschriften en opdrachten. Hij doet de nodige voorstellen inzake de organisatie en dislocatie van het Korps Rijkspolitie, de sterkte van de onderdelen en de rangindeling. Hij draagt ten aanzien van het personeel de zorg voor het behoud en verdere ontwikkeling van de vak-kwaamheid, de handhaving van discipline en uiterlijk voorkomen, de lichamelijke geoeffendheid en de schietvaardigheid. Een belangrijke taak is neergelegd in artikel 5 van zijn instructie, waarin wordt bepaald, dat hij waakt voor de behartiging van de belangen van het personeel. Hij doet voorts voorstellen tot benoeming, bevordering, schorsing en ontslag van het personeel. Hij is belast met de indeling van en het toezicht op het materieel en doet voorstellen omtrent aanschaffing en vernieuwing.

Verder is hij belast met het in ontwerp samenstellen, aanvullen of herzien van de reglementen en

Laatste beoordeling . . .

Geschoeid op de leest van de officiersbeoordelingen, waarbij antwoord moet worden gegeven op de vragen „karakteromschrijving” en „algemene indruk”, gaf de nieuw benoemde generaal van het Korps Rijkspolitie tijdens de afscheidsbijeenkomst te Arnhem een beoordeling over de scheidende generaal. Hij kwam tot de volgende antwoorden:

Karakteromschrijving:

eerlijk, open, trouw, moedig, betracht rechtvaardigheid en billijkheid, komt recht voor zijn mening uit, vasthoudend, zegt waar het op staat, kan weleens impulsief reageren, religieuze instelling, krachtige persoonlijkheid.

Algemene indruk:

iemand aan wie duidelijk de opleiding tot officier in de ware zin des woords waarneembaar is. Correct in optreden, iemand van wie gezag uitgaat. Uervult met grote toewijding zijn taak, toont interesse voor anderen.

B. den O.

voorschriften betreffende de dienst van het korps, voor zover deze door de minister van justitie moeten worden vastgesteld”.

„De functie van Algemeen-Inspecteur is niet eenvoudig”, aldus de nieuwe generaal. „Het mag zijn dat hij zich omringt met bekwame medewerkers, maar hij is het die de eindbeslissing moet nemen en daarvoor verantwoordelijk is. Speciale aandacht vestig ik op zijn taak met betrekking tot personeelsaangelegenheden. Het gaat hierbij om de belangen van mensen, leden van het personeel, maar ook van hun gezinsleden. Zorgvuldige afweging van belangen van de dienst en van het personeel is een eerste vereiste. Het is duidelijk, dat aan beslissingen in deze sector genomen, bijzondere aandacht moet worden besteed en dat hierbij voorop moeten staan rechtvaardigheid en billijkheid. Juist in deze sector zal angstvallig moeten worden gewaakt, dat de rechtspositionele regelen nauwlettend worden nageleefd”.

B. den O.

Oriëntatiebezoek aan onbewoond eiland

Tekst en foto's: wmr. A. N. VAN DEN BERG te Delfzijl

Het is niet bekend of de generaal J. Gerritsen zich heeft willen oriënteren aangaande een rustige toekomstige woonplaats, maar niettemin heeft hij enkele weken geleden met de RP 19 vanuit Delfzijl zee gekozen voor een bezoek aan Nederlands enige onbewoonde eiland

Rottumeroog. De generaal heeft op die tocht in elk geval voor de laatste maal in functie rondgevoeren in het noordelijkste deel van het territorium van de Rijkspolitie te Water. Hij deed dat in gezelschap van de kolonel H. E. Overbeek, commandant van de rijkspolitie te water en de kapitein Th. P. Nelissen, waarnemend commandant van het district Leeuwarden.

Met een mok hete koffie in de hand voer de generaal door zon en zilte zeewind wijde horizonten tegemoet, waar het schip het verraderlijke rif voor Rottumeroog passeerde en door de branding driftig heen en weer werd geslingerd, voordat op de rede van het eiland het anker naar de diepte ging, de ketting ratelend meesleurend. Per vlet ging het gezelschap aan land, begroet door een zwerm krijgende meeuwen, die het gezelschap argwanend volgde tijdens een wandeling langs duinen en strand. Aangezien van het strand van Rottumeroog duidelijk de witte hotels van het Duitse vakantie-eiland Borkum te zien zijn, strekte de tocht zich tot dat eiland uit. De RP 19 voer langs het strand en bij het passeren van de badhuisdeuren werd met vlaggen een groet gewisseld, want zo gaat dat aan de zee kant.

Zo leerde de generaal op de valreep het gebied kennen van de grote vrijheid, het gebied van Rottumeroog, waar de politie bijna nooit iets te doen heeft. . .

Loopbaan van generaal J. Gerritsen

Na 46 jaar overheidsdienst is de generaal J. Gerritsen nu ambteloos burger. Hij sloot zijn carrière af in de hoogste rang en functie bij de Nederlandse politie, een carrière, waarvan de kolonel W. de Gast bij het korpsafscheid in Arnhem nog eens een overzicht gaf. De generaal Gerritsen scheen voorbestemd voor een militaire loopbaan: Op 16 september 1920 werd hij benoemd tot cadet aan de Koninklijke Militaire Academie te Breda. In 1924 werd hij tweede, in 1928 eerste luitenant. Op 10 april 1937 werd hij overgeplaatst van de Staf der Infanterie naar de Koninklijke Marechaussee en ter voorbereiding van een officiersfunctie bij dit wapen volgde hij aan de Amsterdamse universiteit een speciale cursus rechtswetenschappen. Eind 1938 volgde zijn benoeming tot kapitein en hij was vervolgens districtscommandant te Assen en Amers-

foort. In mei 1942 werd hij met vele andere officieren in krijgsgevangenschap gevoerd, waaruit hij tijdens een transport in juni 1943 ontsnapte om in Nederland onder te duiken. Aangezien het Wapen der Koninklijke Marechaussee krachtens het rijkspolitiebesluit 1935 tot de rijkspolitie behoorde, kan worden gezegd, dat de generaal Gerritsen bijna 30 jaar de rijkspolitie heeft gediend. Per 1 mei 1946 werd de generaal benoemd tot dirigerend officier der rijkspolitie 2e klasse en als overste belast met de functie van commandant van het gewest Amsterdam. In 1950 werd hij kolonel en in gelijke functie overgeplaatst naar Den Haag, waar hij eind 1957 chef staf werd ter voorbereiding van een benoeming tot Algemeen-Inspecteur, die reeds per 1 mei 1958 volgde door het overlijden van de generaal Penders.

Wijzigingen bij opleiding van reservisten

door J. VAN WEES, chef de bureau reserve-Rijkspolitie te 's-Gravenhage

Met ingang van 1 oktober j.l. onderging de oude methode van opleiden van reservisten, zoals die jaren bij het Korps werd gevolgd, een aantal veranderingen. Eén van die wijzigingen is, dat in afwijking van voorheen, de opleiding nu geschiedt volgens een vastgesteld lesprogramma, hetgeen voorkomt dat men bij het lesgeven steeds maar weer in herhalingen moet vervallen.

Het lesschema is thans een afgerond geheel en duurt twee jaren. Gedurende twee jaren zal de reservist per jaar acht maanden — van oktober tot en met mei — twee keer per maand de oefenavonden moeten bezoeken. Na het volgen van de volledige cursus wordt hij geschikt geacht om — indien nodig — de beroeps politie hulpdiensten te verlenen. Door de invoering van dit nieuwe lesschema wordt voorkomen dat de reservist de „eeuwige student” blijft en wordt er tevens minder beslag gelegd op zijn vrije tijd, zodat hij gemakkelijker zal kunnen voldoen aan de vrijwillig op zich genomen verplichtingen.

Een andere nieuwigheid is de instelling van een „Parate reserve” bij de reserve-Rijkspolitie. Bij de „Parate reserve” worden de reservisten ingedeeld die een volledige tweejarige cursus hebben gevolgd. Zij behoeven na hun indeling bij de „Parate reserve” niet meer deel te nemen aan de lessen. Weliswaar dienen zij hun geoefendheid te onderhouden, waartoe zij per jaar vier oefenavonden moeten bezoeken, w.o. begrepen de grote paraatheidsoefening, die jaarlijks in de maand febr./maart wordt gehouden. Naast deze oefeningen dienen zij minstens eenmaal per jaar deel te nemen aan een surveillance onder leiding van een beroeps politiemann en aan de voorgeschreven schietoefeningen. Deze reservisten zullen in tijden van „bijzondere omstandigheden” worden

opgeroepen om de eerder genoemde hulpdiensten te verlenen.

Als overgangsmaatregel werden de reservisten die reeds meer dan zes „dienstjaren” hadden, alsmede de reservisten met een graad van geoefendheid, ongeacht het aantal „dienstjaren”, per 1 oktober 1966 ingedeeld bij de „Parate reserve”. De reservisten die op genoemde datum nog geen zes jaren in dienst waren en nog geen enkele graad bezaten, moeten alsnog de tweejarige cursus gaan volgen. De reservisten zonder graad van geoefendheid, die meer dan zes „dienstjaren” hadden, mogen, indien zij dit wensen, alsnog trachten een graad van geoefendheid te behalen.

Ook het examen heeft enige wijzigingen ondergaan. Voorheen werd tweemaal per jaar examen gehouden. Nu zal dit nog slechts éénmaal per jaar plaats vinden en wel in de maand mei/juni. Aan dit examen kunnen de reservisten deelnemen die een volledige opleiding hebben gevolgd en door hun commandant hiervoor geschikt worden geoordeeld. Ook de mogelijkheid van slagen bij het examen werd gewijzigd. Voorheen was het voor de reservist slechts mogelijk de graad van buitengewoon geoefend man te behalen indien hij de graad van geoefend man reeds bezat. Dit is nu niet meer nodig. Bij de examens die nu worden gehouden kan aan de reservist die voor de vakken gemiddeld een zeven heeft, direct de graad van buitengewoon geoefend man worden toegekend, terwijl hij de graad van geoefend man krijgt indien zijn gemiddelde een zes is. Wordt hij bij het examen afgewezen of niet geschikt beoordeeld om deel te nemen, dan kan hij een herhalingscursus volgen. Deze cursus duurt één jaar en is meer theoretisch van opzet.

Evenals dit voorheen het geval was,

is ook nu het examen niet verplicht gesteld, doch het is zeer zeker wenselijk en de reservisten aan te raden dat zij trachten een graad van geoefend man te behalen. De reservist die een graad van geoefendheid behaalt wordt namelijk benoemd tot onbezoldigd ambtenaar van het Korps Rijkspolitie en aan hem kunnen derhalve meer taken worden toebedeeld indien hij in werkelijke dienst wordt opgeroepen.

De opleiding blijft in handen van de klasse-instructeurs, terwijl het „Handboek reserve-Rijkspolitie” het lesboek blijft. Tenslotte nog de volgende opmerking: Het staat de reservisten ingedeeld bij de „Parate reserve” vrij, om naast de voor hen vastgestelde oefenavonden ook de overige oefenavonden als toehoorder te blijven volgen.

Adjutant J. Prins naar Loppersum

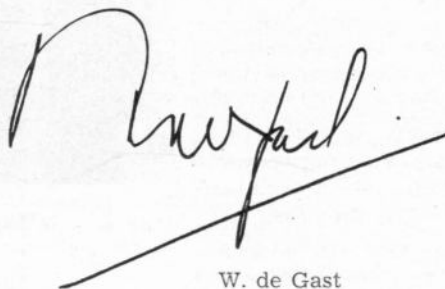
Met ingang van 1 oktober '66 is de adjutant J. Prins aangewezen als groepscommandant te Loppersum. Hij werd op 6 november 1916 geboren te Onst-

wedde en trad op 16 november 1937 in dienst bij het Korps Politietroepen. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marchaussee), waarna hij op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e klasse werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Coevorden. Op 1 augustus 1946 werd hij verplaatst naar Nieuw-Scheemda, op 2 januari 1948 naar Wildervank, op 5 april 1956 naar Zorgvlied en op 2 april 1958 naar Diever, waar hij werd aangewezen als postcommandant. Op 15 april 1962 werd hij verplaatst naar Sleen, in de functie van plaatsvervangend groepscommandant, tevens rayoncommandant. Hij werd op 1 januari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 oktober 1966 tot adjutant.

Middels het Korpsblad betuig ik allen, die bij het Korps Rijkspolitie werkzaam zijn en die ter gelegenheid van mijn benoeming tot Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie op enigerlei wijze van hun belangstelling blijk gaven, mijn hartelijke dank. Ik geef u de verzekering dat ik mijn best zal doen uw belangen - en daarmee de belangen van ons Korps - zo goed als mogelijk is te behartigen.

's-Gravenhage, 19 oktober 1966.

*De Algemeen Inspecteur van het Korps
De Inspecteur-Generaal der Rijkspolitie*

W. de Gast

Mejuffrouw mr G. Rookmaker naar het onderwijs

Contacten met politie blijven bewaard

Aan mej. mr G. Rookmaker werd met ingang van 15 september eervol ontslag verleend als officier voor jeugdzaken in het ressort Arnhem, in verband met haar benoeming bij het Nijverheidsonderwijs in Doetinchem. Zij gaat hier, bij de opleiding K. en O., de vakken Kinderrecht en Maatschappelijk inzicht doceren. Voor zeer velen in het korps kwam dit ontslag als een verrassing, hetgeen bleek uit velerlei reacties.

Mej. Rookmaker, die na het beëindigen van de rechtenstudie korte tijd in de advocatuur heeft gewerkt, werd op 1 april 1954 als inspectrice bij de gemeentepolitie in Hilversum benoemd. Op 1 november 1957

werd zij tot Officier der Rijkspolitie 1e klasse voor Jeugdzaken in het ressort Arnhem aangesteld.

Na ruim 12 jaar in de politiegelederen te hebben vertoefd kwam zij — zoals zij zelf zegt — tot de ontdekking, dat er buiten de politie-wereld nog zo enorm veel is dat de aandacht verdient, vooral met betrekking tot de vorming van de jeugd.

Zij gaf enkele jaren les aan de Opleidingsschool te Arnhem en was sinds twee jaar als docente verbonden aan de recherschool te Wolfheze. Diegenen, die haar voordrachten en lessen hebben bijge-

woond zullen zich kunnen voorstellen, dat zij juist deze richting heeft gekozen. Bij haar afscheid, zowel van het personeel van de Staf in Arnhem als van de collegae Jeugdzaken, is wel gebleken hoezeer betreurd wordt dat zij vertrekt. Allerwege werd zij in ons Korps gewaardeerd om haar collegialiteit, haar eenvoud, haar rustig optreden en haar warme belangstelling. Bovenal bezat zij de gave te kunnen luisteren. Hoewel haar vertrek uit het Korps zeker een verlies betekent, kunnen wij, gedachtig aan de Groningse spreuk in de hal van haar flat: „Dei 't dut, mot 't waitn”, vrede hebben met haar besluit.

Mej. Rookmaker zet haar werkzaamheden aan de recherschool te Wolfheze voorlopig voort, terwijl zij binnenkort ook zal worden verbonden aan het Opleidingsinstituut voor Hogere Politieambtenaren te Hilversum.

Ressort Amsterdam weer het sterkst bij schietwedstrijden reserve-rijkspolitie

Onder gunstige weersomstandigheden werden op zaterdag 24 september op de schietbanen te Driebergen de jaarlijkse korpsschietwedstrijden van de reserve-Rijkspolitie gehouden. Aan deze wedstrijden werd door ieder ressort van het Korps met een team deelgenomen. Zoals ook in de afgelopen jaren steeds het geval was, bleek na afloop ook dit jaar weer het ressort Amsterdam over het sterkste team te beschikken. Met een totaal van 252 punten werden de reservisten van het ressort Amsterdam winnaar en kwamen zij in het bezit van de nieuwe wisselprijs. De oude wisselbeker was in 1965 definitief in Amsterdams bezit gekomen na vijf gewonnen wedstrijden. Als tweede eindigde het team van het ressort Arnhem met 247 punten, derde werd het team van het ressort Groningen met 240 punten, vierde het ressort 's-Hertogenbosch met 237 punten en laatste het ressort 's-Gravenhage met 205 punten.

Tekst en foto's: J. VAN WEES te 's-Gravenhage

De winnaars van de personele wedstrijd revolver W en S-reserve-rijkspolitie: v.l.n.r. G. J. de Bloois, ressort 's-Gravenhage (3e prijs), G. M. Munneke, ressort Amsterdam (1e prijs) en J. Boersma, ressort Groningen (2e prijs).

Het winnende team van het ressort Amsterdam, v.l.n.r.: J. K. Pietersma, C. Eickhoff, H. v. Galen, G. M. Munneke, D. de Groot en L. W. Assies.

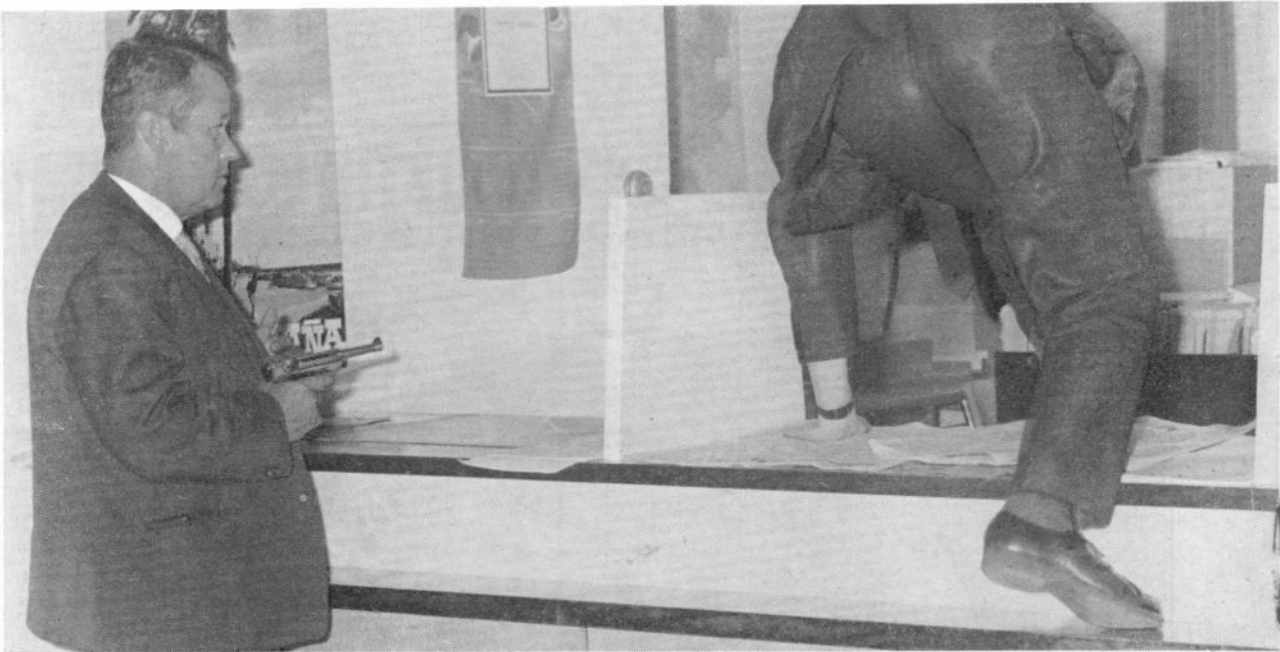
De teams van de ressorten Amsterdam, Arnhem en Groningen ontvingen een medaille, beschikbaar gesteld door de secretaris-generaal van het Ministerie van Justitie. Na de korpsschietwedstrijd volgde de personele wedstrijd. Ook hierbij bleek het ressort Amsterdam sterk te zijn vertegenwoordigd. De res. wmr. G. M. Munneke van dit ressort behaalde namelijk de eerste prijs met een totaal van 57 punten. Tweede werd de res. wmr. 1e kl. J. Boersma van het ressort Groningen met 56 punten, terwijl de res. wmr. 1e kl. G. J. de Bloois van het ressort 's-Gravenhage derde werd met eveneens 56 punten. Door een betere steunserie werd Boersma tweede geplaatst. De drie schutters ontvingen voor hun prestatie een medaille beschikbaar gesteld door de Algemeen Inspecteur van het korps.

Rest nog te vermelden dat de wedstrijden een vlot verloop hadden.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

In het augustus-nummer van dit blad kwam een artikel voor over de bankoverval te St. Anthonis. Die overval werd beschreven door de adjudant A. A. Obdam.

Hij merkte in het begin van zijn artikel op, dat de mogelijkheid niet uitgesloten moest worden gedacht, dat de kleinere bankinstellingen in de toekomst wat meer aandacht konden verwachten van bankrovers. De veronderstellingen van de groepscommandant Oploo zijn vermoedelijk sneller tot werkelijkheid gekomen dan hij zelf ooit vermoed had, getuige bijgaand zeer boeiende relaas over de bankoverval te IJsselstein, geschreven voor het Korpsblad door de luitenant E. Hubregtsen.

. . . „Als jullie niets doen, gebeurt er nie

Daders bankoverval na 3½ uur allen in a

★

De „scene”: „als je niets doet, gebeurt er niets”, bij de reconstructie.

Ruim negen weken na de overval te St. Anthonis werd op donderdag 1 september 1966 te omstreeks 09.55 uur de deur van de Nederlandsche Middenstandsbank te IJsselstein geopend door een drietal gemaskerde mannen. Het bankpersoneel, bestaande uit 2 mannen en 2 meisjes, stond plotseling onder bedreiging van twee pistolen, die twee van de overvallers hanteerden. In het Nederlands werd het personeel toegevoegd: „Als jullie niets doen, gebeurt er niets”. Eén van de meisjes, de jongste, draaide het hoofd af van de overvallers en durfde verder niet meer te kijken. De andere personeelsleden konden later nog een vage persoonsbeschrijving geven. Eén van de drie overvallers sprong met een geruite weekendtas over de balie. De kassier stond ech-

ter nog te dicht bij het geld. Degene die over de balie was gesprongen beval één van zijn gewapende kornuiten de kassier verder terug te dringen met de woorden: „Willy, die vent moet verder terug”. De kassier voldeed gewillig, conform de instructies, aan dit bevel. Hierna griste de man het geld weg.

Op dit moment kwam een vrouw de bank binnen. Direct toen zij de gemaskerde mannen zag, begon zij te gillen. De rovers schrokken hier danig van en bleezen de aftocht. Tijdens de vlucht loste één van de bankovervallers, naar hij later verklaarde, per ongeluk een schot uit een .22 Beretta. Dit schot had voor de overvallers een fataal gevolg. De directeur van het postkantoor dat tegenover de bank is gelegen, werd

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Foto links: Een dergelijke balie vormt geen enkele belemmering voor kwaadwilligen maar betekent eerder iets als „welkom bij de vleespotten“. Dat bleek bij de reconstructie ook nog eens.

★

hierdoor gealarmeerd. Het was deze man, die direct de directeur van de bank kon meedelen, dat de overvallers wegreden met een grote zwarte auto, vermoedelijk Chevrolet, (dit bleek later een Ford) met het kenteken BX-19-23.

De dagelijkse werkzaamheden op het groepsbureau te IJsselstein werden in deze ogenblikken verricht door de plaatsvervangend groepscommandant de opperwachtmeester D. v. d.

Kamp, daarin bijgestaan door de wachtmeesters 1e klasse L. A. v. d. Heuvel en A. H. M. Evers. Om ongeveer 09.59 uur rinkelde de telefoon. Opper v. d. Kamp meldde zich. Een zenuwachtige man (hoe kan het ook anders) aan de andere kant van de lijn riep: „Nederlandse Middenstandsbank, overval.

Drie mannen zijn weggereden met een zwarte auto BX-19-23, vermoedelijk Chevrolet. Er is geschoten“. Tijdens dit gesprek raasde een grote auto langs het groepsbureau het stadje IJsselstein uit. De wachtmeesters Van den Heuvel en Evers bedachten zich geen moment. Zij paktten de G.S.A. en zetten hiermede

een vergeefse achtervolging in. De voorsprong was al te groot.

Opper v. d. Kamp greep onmiddellijk de rode knop van de radioapparatuur (gelukkig bezit het district Utrecht reeds de relaiskring) en meldde het voorval aan „Bilthoven“. Het noodbericht werd op „De Varenkamp“ opgevangen door de opperwachtmeester van dienst P. Reijneker. Die droeg er zorg voor, dat het „radionoodverkeer“ verder op gang kwam en dat „Bilthoven“ de leider bleef bij de berichtenwisseling die thans de aether onrustig maakte. Hij alarmeerde bovendien de gemeentepolitiekorpsen van Utrecht en Arnhem. Ook de S.A.S. werd gewaarschuwd. Dat dit op snelle wijze geschiedde blijkt wel uit het feit, dat het dagrapport van de gemeentepolitie Utrecht 10.01 uur vermeldt. De Ploegcommandant van de S.A.S. wachtmeester 1e klasse P. Meijers noteerde 10.00 uur precies, toen hij de melding kreeg van een T.P.W. van de verkeersgroep Bilthoven.

Op het districts-bureau te De Bilt was ieder tegen 10.00 uur met zijn normale werkzaamheden bezig. Op het bureau van de districtscommandant Mr J. W. Buitendijk rinkelde om 10.00 uur precies de telefoon. Opperwachtmeester v. d. Kamp deelde kort en zakelijk mee wat er aan de hand was. De districtsrechercheur, adjudant K. Gerssen en de „auteur“ van dit verhaal moesten onmiddellijk en wel met spoed bij de majoor komen. Samen werden de eerste werkzaamheden verricht. Direct werd de bank te IJsselstein gebeld voor nadere gegevens. Hiermee werd bereikt, dat om 10.10 uur reeds telefonisch een telexbericht met dringende telefonische verspreiding aan de P.V.D. te Utrecht werd opgegeven. Alle politieteleposten ontvingen reeds te 10.21 uur het bewuste telexbericht. De telefoonlijnen van het districts-bureau werden „roodgloeiend“. Officier van Justitie, T.I., technische recherche en speurhondgeleider werden van hieruit gewaarschuwd.

De „24“ van de verkeersgroep Bilthoven, die zich ten tijde van de overval in de buurt bevond, bemand door de opperwachtmeester G. Rodermond en de wachtmeester 1e kl. C. Zeelenberg, smaakten het genoe-

ts” . . .

al te IJsselstein

rrest

door de officier der rijkspolitie 2e kl.
E. HUBREGTSEN te De Bilt

gen, dat zij om 10.30 uur het eerste resultaat boekten. Op de Lagedijk te IJsselstein in de richting van de Lekdijk troffen zij de verlaten BX-19-23 aan. Zij wisten daar bovendien een getuige te vinden, die vertelde, dat de inzittenden van de Ford waren verdwenen met een oude witte Fiat 5- of 600 in de richting Schoonhoven. Deze wetenschap werd uiteraard aan alle betrokkenen doorgeleid.

De wachtmeester 1e kl. J. F. M. A. Baijens van het vast detachement veldpolitie droeg vervolgens zijn steentje bij. Na een ontmoeting met de „24” snorde hij met de Volkswagen van het detachement in de richting Schoonhoven. Na ruim een kilometer gereden te hebben had hij succes. Hij vond aan de voet van de Lekdijk een witte Fiat zonder een kenteken. Op de dijk lag een afgescheurde kentekenplaat van de EG-27-34. Getuigen konden ter plaatse vertellen, dat om omstreeks 10.15 uur een boot uit het riet was weggevoerd met onbekende bestemming.

Inmiddels was al gebleken, dat de houder van het eerste kenteken zijn auto op dinsdag 30 augustus 1966 op de automarkt te Utrecht aan 3 onbekende mannen had verkocht. Het kenteken EG-27-34 bleek aan een inwoner van Amsterdam toe te behoren en was afgegeven voor een Chrysler (verwarring was niet mogelijk) Deze kentekenplaten waren onvreemd.

Nu bleek, dat de daders met een boot waren vertrokken kwam de RP 200 van pas. Allereerst zocht de bemanning, bestaande uit de adjudant W. R. G. Vosseberg en opperwachtmeester A. J. van der Spek de beide oevers van de Lek af. De mogelijkheid was immers niet uitgesloten, dat de daders overgestoken waren en op de zuidelijke oever hun tocht hadden voortgezet. Ook personeel van de groep Vianen zocht. Hier deed zich een grappig incident voor. Enkele jonge politiemensen van de groep IJsselstein hadden, van hun vrije dag genietend, via radio Veronica vernomen, dat de overval was gepleegd. Op eigen initiatief waren zij op de zuidelijke oever, in burger gekleed, in actie gekomen. Personeel van de groep Vianen meende in hen de daders te zien. Verzoeken om assistentie vlogen door de ether. Er bleek echter „misgeslagen” te zijn.

De speurtocht moest voortgezet worden. De groep Lekkerkerk, Rijkspolitie te water en gemeentepolitie te Rotterdam werden op de hoogte gebracht van de gegevens, die wij bezaten, betreffende het bootje. De RP 200 werd verzocht richting Rotterdam te vliegen. De spanning werd steeds groter. Van de bemanning van de RP 200 moesten we het nu hebben. Omstreeks 12.40 uur kwam het vliegtuig in de ether. De bemanning meldde ter hoogte van Krimpen aan de Lek een witte motorboot, die aan het signalement

voldeed. Het blauwe zeil aan de achterkant en de gordijntjes voor de ramen (wat kan men al niet zien van uit zo'n toestel) gaven ons wat zekerheid.

De tijd rond half één had voor ons echter nog meer in petto. De groep Lekkerkerk had een patrouille met de motor uitgestuurd. De wachtmeesters 1e kl. L. J. A. Fondse en J. de Mos hadden alle haventjes al bekeken toen zij plotseling voor zich uit twee mannen op de dijk zagen lopen in de richting Krimpen. Een kort vraaggesprek leerde de beide wachtmeesters, dat het niet helemaal „goed” zat met de heren. Fondse trok zijn vuurwapen en hierdoor gedekt fouilleerde De Mos de mannen ter plaatse. Uit de binnenzak van een van hen haalde De Mos een stuk krant, waarin een groot geldbedrag (later bleek dit ± f. 10.000 te zijn) zat. Aanhouding volgde.

Inmiddels vloog de Cessna door in de richting Rotterdam. Om omstreeks 13.00 uur werd nogmaals bij Rotterdam geïnformeerd of zij de nodige maatregelen voor de „feestelijke ontvangst” hadden getroffen. De havenpolitie van Rotterdam had geen halve maatregelen genomen. Het „comité van ontvangst” bestond uit 3 politieboden, terwijl aan de wal nog een drietal surveillanceauto's klaar stonden. Klokslag half twee voer de verdachte boot onder de Van Brienoordbrug door en twee minuten later was de „val” dichtgeslagen. Twee ronkende politieboden enterden het snelopende motorbootje en hielden daar de hevig ontkennende derde verdachte aan. De telexberichten werden ingetrokken. De bemanning van de „RP 8”, de nieuwe aanwinst van de Dienst te Water (op 6-8-66 in dienst gesteld) kon de zoekactie op de Lek beëindigen.

Natuurlijk was in IJsselstein het technisch onderzoek op volle toeren gaan draaien. Het Korps Rijkspolitie ontving op snelle wijze bijstand van de gemeentepolitie Utrecht, omdat de eigen technische recherche elders aan het werk was. De technische-hoofdambtenaar O. Wielenga en zijn assistent Balvers stelden in het bankgebouw een onderzoek in. De „eigen” technische-rechercheurs Van der Goot en Leguit, die zich

„BX-19-23”, zeil de postkantoor-directeur . . .

Kolonel H. A. van Steenis bij „reünie van snelle speurders”

„IJsselstein bewees: misdadiger treft slagvaardig politie-apparaat tegenover zich”

„Nauwer internationale samenwerking nodig op Euromarkt van de misdaad”

tekst en foto's: opperwachtmeester
J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

„Door uw voortreffelijk teamwork en enthousiaste inzet hebt ge ongetwijfeld het „wereldrekord oplossing bankovervallen” gevestigd”. Dit onder meer zei de kolonel H. A. van Steenis, territoriaal inspecteur in het ressort Amsterdam, tot de politie-ambtenaren die hebben meegewerkt aan de opsporing en arrestatie van de IJsselsteinse bankovervallers, waarover elders in dit blad een uitvoerig verslag van de luitenant E. Hubregtsen.

In hotel St. Joris te IJsselstein waren zij op dinsdag 6 september bijeen gekomen, om de zaken nog eens door te spreken en elkaar nader te leren kennen. Voor de meesten van hen was het contact namelijk slechts telefonisch of per mobilifoon geweest. Nu konden de mannen van de GSA's, de Porsche's, de politie-voertuigen en het vliegtuig en ook de collega's van de gemeentepolitie Utrecht en Rotterdam eens zien, welke gezichten er achter de stemmen, die hen per draad of draadloos bereikten, schuilgingen. En — wat misschien nog belangrijker is — zij

konden nagaan, op welke wijze het bij een volgende gelegenheid wellicht nog beter en doeltreffender zou kunnen.

De kolonel wees op de grote preventieve waarde, die van deze snelle

oplossing ongetwijfeld zal uitgaan. De misdadigers, zo zei hij, kunnen vaststellen dat zij in Nederland een snel en doeltreffend werkend politieapparaat tegenover zich zullen vinden, waarin — wanneer moet wor-

... reünie in IJsselstein ...

den samengewerkt — geen verschil in uniform of korps bestaat. Hij preeft het beleid van de majoor mr J. W. Buitendijk, die „als een spin midden in het web” is blijven zitten en zó doeltreffend leiding aan de operatie kon geven. Applaus onderstreepte de woorden van de kolonel, toen hij zijn bijzonder respect uitsprak ten opzichte van de wachtmeesters 1e kl. L. J. A. Fondse en J. de Mos, van de groep Lekkerkerk, die twee van de drie daders op de Lekdijk in de kraag grepen. Erkentelijkheid uitte de kolonel ook aan het adres van de collega's van de gemeentelijke politiekorpsen Utrecht en Rotterdam, die enerzijds het technisch onderzoek verrichtten en anderzijds in Rotterdam de derde verdachte geen schijn van kans tot ontsnapping overlieten.

Euromarkt van de misdaad

De kolonel Van Steenis bracht in zijn toespraak ook de internationale misdaad ter sprake. Hij meende, dat zo langzaam aan wel van een „Euro-markt van de misdaad” kon worden gesproken. Nauwere samenwerking in „EEG-verband”, met betrekking tot het internationale misdadigersverkeer, acht de kolonel noodzake-

Applaus voor de wachtmeesters 1e klas L. J. A. Fondse en J. de Mos, die twee overvallers arresteerden.

lijk. „Het is een gevaarlijke zaak”, zo zei hij, „en het is jammer, dat het zover nog niet is”.

De majoor Buitendijk bracht dank aan allen, die aan de totstandkoming van het succes hebben meegewerkt. Hij was de kolonel Van Steenis erkentelijk voor het feit, dat hij allen hier bijeen had gebracht. Belangstelling van buiten is prettig en noodzakelijk, maar de belangstelling binnen het Korps is misschien nog belangrijker. De majoor preeft de inzet, de activiteit en het enthousiasme van het personeel. „Voor mij”, zo zei hij, „betreft het slechts het in elkaar zetten van een legpuzzel uit de binnengekomen meldingen en gegevens. En vergat ik iets, dan werd dit aanstonds door anderen opgevangen”. De majoor zei voorts, dat het vertrouwen in het Korps bij hem door dit optreden van het personeel opnieuw was versterkt. Er is opnieuw bewezen, dat het Korps ook tegen moeilijke taken is opgewassen. Hij waarschuwde echter tevens, zich nu niet achter een regenboog te verschuilen, maar de opgaande lijn vast te houden.

Dank plaatselijke bevolking

De burgemeester van IJsselstein, mr A. H. van der Post, die de bijeenkomst eveneens bijwoonde, bracht de dank van de plaatselijke bevolking over. In een gesprek — enige tijd geleden — met de groepscommandant van IJsselstein, de adjudant H. Winter, was terloops opgemerkt dat er in IJsselstein eigenlijk nooit „iets spectaculairs” gebeurde. „Nu zijn we plotseling „wereldnieuws” geworden”, zei de burgemeester. „De bevolking van IJsselstein”, zo vervolgde hij, „heeft bewondering en is erkentelijk voor dit politieoptreden. Zij weet nu, dat de (rijks) politie over haar belangen waakt”. De adjudant Winter was de laatste spreker. Hij preeft in de eerste plaats het optreden van zijn vervanger (adjudant Winter was met verlof), de opperwachtmeester Van der Kamp, die meteen „op de goede knop” heeft gedrukt. Hij bracht voorts dank aan de majoor Buitendijk, die door zijn leiding de uitvoering van de taak ter plaatse aanmerkelijk had verlicht. Dat de adjudant verder ook alle verdere medewerkers bijzonder erkentelijk

was voor hun aandeel in de actie, behoeft geen nader betoog.

Schot in de roos

Was het politieoptreden bij de IJsselsteinse bankoverval een „schot in de roos”, ook de bijeenkomst in St. Joris mag op dit predikaat aanspraak maken, zo menen wij. Wat teamwork vermag heeft de oplossing van deze bankroof duidelijk aan het licht gebracht. Bijeenkomsten als deze dragen er — naar onze mening — in niet onbelangrijke mate toe bij, dat de onderlinge band wordt versterkt en daardoor het teamwork wordt bevorderd.

R.P.-kalender 1967 op komst

De rijkspolitiekalender voor 1967 is in 'de maak. De commissie, die de kalender al sinds jaar en dag verzorgt, heeft medegedeeld, dat het weer een fotokalender gaat worden. In een folder staat de commissie nog even stil bij de kritiek, die er op de kalender voor dit jaar is geweest, omdat de tekeningen waarin leerlingen van een kunstacademie hun visie op de politie weergaven, dikwijls niet helemaal werden begrepen of zonder meer niet gewaardeerd. Men was tot illustratie van de kalender op deze wijze overgegaan om eens iets anders te brengen dan de bekende „plaatjes” uit het politieleven. De nieuwe kalender wordt daarom weer verlicht met foto's. „We hebben,” aldus de commissie, „aller medewerking nodig om voor de prijs van twee gulden de uitgifte van een Rijkspolitiekalender mogelijk te maken.”

Beroeps- en reservepersoneel kan de kalender weer bestellen op de beproefde wijze, die via de bestelformulieren, die dienen te worden opgezonden naar de Territoriale Inspectie van het Korps Rijkspolitie in het ressort 's-Hertogenbosch. Postbus 260. Op de enveloppe vermelden K 67. Niet-korpsleden kunnen de kalender bestellen door storting van f 2,— op postrekening 1 12 79 94 van M. van Asperen te Uught.

B. den O.

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

De belangrijkste politieke gebeurtenis in de vlak achter ons liggende periode was ongetwijfeld de opkomst bij de verkiezingen voor een grondwetgevende vergadering in Zuid-Vietnam. Van de 5,2 miljoen personen voorkomende op de kieslijsten heeft ongeveer 70 pct. zijn stem uitgebracht. Deze opkomst is daarom een groot succes gebleken omdat van twee zijden alle pogingen in het werk zijn gesteld deze verkiezingen in de war te sturen. Noord-Vietnam en de communistische Vietcong hebben een ware terreur uitgeoefend om de Zuid-Vietnamezen te verhinderen naar de stembus te gaan. De meest gewelddadigste bedreigingen werden hierbij in het geding gebracht. In de wetenschap dat de kans groot was dat men door een sluipschutter of door een heimelijk geworpen bom om het leven zou kunnen komen, was het telkenmale een daad van moed naar de stembus te gaan.

Zeker is er van de zijde van de Vietnamese regering grote druk op de bevolking uitgeoefend naar de stembus te gaan, maar gezien de Vietcong-dreigingen die daar tegenover stonden is de stembusuitslag van grote betekenis. Daarbij komt nog dat de verkiezingen geboycot werden door de boeddhisten. Voor de boeddhisten waren de verkiezingen voor de grondwetgevende vergadering verwerpelijk omdat het resultaat hiervan toch niet de democratie zou dienen. Dat bleek volgens de boeddhisten al uit het feit dat de regering zelf toezicht hield op de kandidatuur. De 117 afgevaardigden naar deze grondwetgevende vergadering zullen zich slechts mogen bezig houden met de redactie van een ontwerpgrondwet. Deze zal daarna moeten worden goedgekeurd door het burgerlijke en militaire directorium te Saigon waarin de invloed van de generaals overheersend is. Enige wetgevende of zelfs maar raadgevende macht heeft het nieuw gekozen college niet. Mede daarom hebben de boeddhisten de verkiezingen geboycot. Zij willen de verdrijving van het generaalsbewind in Saigon, omdat dit de democratie in de weg staat. Een vraag die overigens hier buiten de orde is maar in de totaliteit van de situatie in Vietnam wel van groot belang is, is of in een natie, die een burgeroorlog en een internationaal conflict binnen haar grenzen heeft zich kan veroorloven westerse democratische procedures te kunnen toepassen.

Al met al heeft het resultaat van de verkiezingen twijfel doen rijzen aan de bewering van de Vietcong minstens de helft van de bevolking te vertegenwoordigen, een mening die in bepaalde nederlandse kringen ook wel gedeeld werd. Ook als men rekening

houdt met de druk van regeringszijde blijft het een feit dat de Vietcong heel wat minder greep op de bevolking heeft dan men tot dusver over het algemeen heeft aangenomen. Ondanks de oproep tot boycot van de Vietcong en de boeddhisten is de opkomst groot geweest. Het argument dat de grote opkomst uitsluitend een gevolg is geweest van de grote mate van terreur die de regering van Saigon op de kiezers heeft uitgeoefend gaat niet op als we de cijfers van de opkomst in het boeddhistische bolwerk Hué beschouwen. In dit centrum van boeddhistisch verzet tegen de regering te Saigon is maar 30 pct. van de kiesgerechtigden komen opdagen.

De verkiezingsuitslag is in Noord-Vietnam en door de Vietcong als een grote politieke nederlaag opgevat. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de manier waarop in de Noord-Vietnamese pers over de verkiezingen wordt geschreven. In deze berichten wordt gesproken over een brute terreur en het Noord-Vietnamese persbureau berichtte dat meer dan een half miljoen troepen en politie huis aan huis de woningen zijn binnengedrongen om de bevolking van de steden naar de stembus-lokalen te jagen. De regering Ky heeft met deze verkiezingsoverwinning een eerste stap op weg naar de democratisering van het land gezet. Vele zullen nog moeten volgen. De uitslag op zichzelf is minder belangrijk dan de mislukking van de boycot. Nu heeft de regering te Saigon de kans om door werkelijk vooruitstrevende ontwikkelingen de grote meerderheid van de Vietnamese bevolking achter zich te krijgen. Deze verkiezingen zullen grote indruk hebben gemaakt in Azië en andere landen. Ze kunnen een begin van een geheel nieuwe politieke ontwikkeling zijn.

GEZINSKREDIET

Lenen is nuttig. Het hoort bij onze economie: het rijk, gemeenten, grote bedrijven... zij lenen geld. Ook voor personen is dat normaal. De huidige persoonlijke lening is ons „Gezinskrediet“: contant geld voor belangrijke uitgaven. Zonder borg direct beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Van f 300,- tot f 4.800,- naar draagkracht. Geen behandelingskosten vooraf. Onder wettelijke voorwaarden en met grote discretie. Alles kan schriftelijk worden afgehandeld. Kwijtschelding restant bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

Amsterdam

Westeinde 10 tel. 237271

Den Haag

Rivierwijsmarkt 4 tel. 639586

Rotterdam

Mauritsweg 45 tel. 135743

Unieke rechtzitting aan boord van R.P.-vaartuig

Foto: opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Het „parkeren” van caravans bij de Loosdrechtse plassen, in strijd met de verordening van het Plassenschap Loosdrecht, was indirect oorzaak van een unieke rechtzitting aan boord van het te Utrecht gestationeerde rijkspolitievaartuig „R.P. 31”. Bij de behandeling in de rechtszaal (het betrof een hoger beroepszaak) waren de verdachten, die door de president overigens liever met belanghebbenden werden aangesproken, van oordeel, dat hun caravans niet op een voor het publiek toegankelijk zichtbare plaats, stonden opgesteld. Bovendien was er enig geharrewar over het begrip „openbaar water”.

R.P.-kapel nam afscheid van ere-voorzitter

Aldus toog de rechtbank, gepresideerd door mr M. B. van de Werk en met als officier van justitie, mr G. W. von Meyenfeldt, in gezelschap van verdachten, getuigen, deskundigen en een aantal persvertegenwoordigers, op 11 oktober naar de Loosdrechtse plassen, om zich ter plaatse nader te oriënteren en de zitting aan boord van het rijkspolitievaartuig voort te zetten.

Goed begrip voor elkaars positie leidde hier tot uitstekende samenwerking tussen justitie, politie, pers en publiek.

De Rijkspolitiekapel heeft apart afscheid genomen van de generaal J. Gerritsen, die ere-voorzitter was. De voorzitter, de overste F. M. C. Offermans, dankte de generaal voor zijn steun, mevrouw Gerritsen voor haar activiteiten voor de regencapes van de kapelleden. De opperwachtmeester K. Kortus bood de generaal een reisnecessaire aan.

Geheel en al is men er overigens in de geïmproviseerde rechtszaal ook niet uitgekomen, want nadat de officier van justitie zijn requisitoir had gehouden, verzocht de verdediger — enigszins tegen de normale gang van zaken in — alsnog twee getuigen te mogen horen en bovendien zijn pleidooi in het paleis van justitie te mogen houden. Na beraad in de „raadkamer” besliste de rechtbank, dat het bezwaar van de officier van justitie tegen het horen van de getuigen gegrond was en zij dus niet alsnog zouden worden gehoord, maar dat de verdediger in de „echte” rechtszaal zijn pleidooi mocht houden. Waarna het gehele gezelschap in de beste verstandhouding de terugreis naar de vaste wal aanvaardde.

Dans der centen . . .

Hoewel het leven niet uitsluitend daait om de centen, zeker niet een dorre dans om de rinkelboom is, spelen de centen toch wel een belangrijke rol zolang menige huisvrouw diepe rimpels in het voorhoofd trekt bij het ontknopen van de koorden der geldbuidel, die steeds sneller leeg raakt en slechts in vertraagd tempo wordt gevuld. Bij een geldende rentevoet van 7 0/0, een voortdurend stijgende index van de kosten voor direct levensonderhoud, zijn we langzamerhand in het stadium geraakt waarin we reeds lang zijn vergeten, dat grootmoe vroeger de cent als het begin van het miljoen bestempelde. Vergeten is de tijd waarin we vier vruchtentoffees voor een cent konden kopen of een zakje salmiak of zwart-op-wit, dan wel een stokje zoethout. We keren echt niet elke cent meer om voor we die uitgeven, want wat is vandaag de dag een cent? Maar toch doet het ons iets als de margarine een cent duurder wordt of het brood, wan-

neer de pap-van-de-kar twee cent in prijs stijgt.

En, eigenlijk zouden we die cent in deze dagen toch nog eens goed moeten bekijken, want die wordt precies 150 jaar oud. Al is de cent dan in feite min of meer uitgeteld; anderhalve eeuw trouwe dienst is toch wel de moeite waard om even bij stil te staan. En dan is het wel boeiend om meteen onze andere geldstukken even onder de loupe te nemen. De gulden bijvoorbeeld — al was het alleen maar omdat die een beetje lichter wordt —. De gulden was er al eerder dan de cent, want die kwam, toen in het einde van de zeventiende eeuw de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden een beetje eenheid in het geldstelsel wilde brengen. Dat was wel nodig want elke provincie en de rijksteden met muntrechten hadden eigen geldstukken.

Dat was bijvoorbeeld het geval met Groningen, Zwolle, Kampen, Deventer, Zutphen en Nijmegen. Toen de gulden van twintig stuivers

werd ingevoerd kwam er echter van de eenheid nog niet veel terecht, want allerwege ging met door ook de eigen munten nog te slaan. Onze voorvaders rekenden in die tijd met guldens van twintig stuivers, maar ook in stuivers van acht duiten. Rijksdaalders waren er in vele variaties. Er waren rijksdaalders van 47, 50 en 52 stuivers, leeuwendaalders van 38, 40 en 42 stuivers. Verder waren er zilveren ridders van 63 stuivers en zilveren dukaten, die 50 stuivers golden (be-

Voor Moeder

halve in Zeeland waar ze 52 stuivers waard waren).

Er waren ook provinciedaalders van 28 en 30 stuivers en schellingen van wisselende waarde en kwaliteit, meestal met een waarde van zes stuivers. Stuivers, dubbele stuivers, duiten en dubbele duiten of oordjes, drieguldenstukken, tweeguldenstukken, guldens, halve drie guldenstukken, tienstuiverstukken en kwartguldens maakten de chaos compleet. De cent werd geboren omstreeks 1817 en in 1821 werden er al grote aantallen van gemaakt: grote koperen centen met een grote W met een kroon en op de keerzijde het gekroonde nederlandse wapen. Die centen werden in 1877 voor het laatst gemaakt, want toen kwamen de bronzen centen en tegelijkertijd kwamen er nieuwe halve centen en tweeënhalve centstukken. Inmiddels was de zilveren stuiver — toen nog rond — verkleind en tenslotte vervangen door een nikkelen uitvoering. Het drieguldenstuk was in 1840 al afgeschaft en vervangen door een rijksdaalder.

Hoe dan ook, we kunnen nu de geldstukken best uit elkaar houden, doch netzomin als vroeger bijelkaar. De oude sok is met oude geldstukken verdwenen en da's maar goed ook: het is niet meer vertrouwd en . . . weet u, dat het zilverghalte van een gulden ongeveer 65 cent is? Vijfzestig van die centen, die nu bezig zijn te jubileren. Feestvieren doen ze trouwens reeds lang, want ze dansen de portemonnee uit, tenminste uit die van

MARIANNE

Langs de weg gezien

En toch was de zomer niet alle stervelingen nat genoeg . . .

Deze foto werd gemaakt door de opperwachtmeester T. den Ouden te 's-Gravenhage, die er zoals te doen gebruikelijk f 5,— voor krijgt toegesonden.

Een dief ontmaskerd . . .

De politie van Dwergenland had het erg druk, want een rijke dwerg was op een nacht bestolen. Een hele zak met gouden munten had de dief als buit meegenomen. Hoe de politie ook speurde, zij kon niet ontdekken, wie de dader was. Wel verdacht ze een paar slecht bekend staande dwergen, maar die waren

en Kind

al verhoord en dat had niets opgeleverd.

Teneinde raad was de commissaris naar koning Kri-Bul III, vorst van Dwergenland, gegaan en had hem om raad gevraagd. Deze had eens ernstig nagedacht. Eerst meende hij, dat hij er ook geen oplossing voor zou weten en had de commissaris weggestuurd, maar toen de dwerg bij de deur was, had koning Kri-Bul hem teruggeroepen, want hij had een plannetje. Samen gingen ze zitten. Fluisteren en toen de commissaris weg ging, straalde er een brede glimlach van zijn door zorgen doorgroefd gezicht.

Arrestaties

Diezelfde nacht ging de politie van de hoofdstad van Dwergenland in kleine groepjes op stap. Ze belden hier en daar aan, allemaal bij dwergen die slecht bekend stonden en al eens met de politie in aanraking waren geweest, of in de gevangenis hadden gezeten. Beleefd vroegen ze aan de mannetjes, of ze zich maar vlug aan wilden kleden en mee wilden gaan naar het bureau.

In de loop van de nacht stroomde de grote zaal van het politiebureau helemaal vol en het neusje van de zalm aan dwergenboeven zat gezellig bij elkaar en kon er alleen maar naar raden waarom ze hierheen gebracht waren. De politieagenten zeiden niets te weten, wanneer ze er naar vroegen. De spanning steeg bij het uur en de heren werden angstig en ongedurig. Wat wilden die politiemannen toch?

De koning komt

Toen de eerste stralen van de zon door de vensters van het politiebureau kwamen, ging de deur open en alle agenten sprongen in de houding, want daar kwam de koning in hoogst eigen persoon. Nu wisten de gevangenen dwergen helemaal niet wat ze ervan moesten denken. De meesten werden nog veel banger, want wanneer de koning zelf er zich mee ging bemoeien, zou het wel om iets heel ergs gaan en eerlijk gezegd hadden ze geen van allen een schoon geweten.

De koning kwam voor hen staan en begon: „Onderdanen, zoals jullie weten, is er twee dagen geleden ingebroken bij een rijke stadgenoot en er is door de dief een grote zak met gouden munten gestolen. Een van jullie hier heeft het gedaan, dat weten we zeker. Natuurlijk ontkennen jullie allemaal, maar dat is geen bezwaar, want daar hebben we al iets op gevonden.

Hier achter dit scherm staat een grote teil met water, waardoor een tovermiddel is gedaan. Om beurten gaan jullie nu achter het gordijn en steekt een voet in het water. De dader zal er met een zwarte voet uitkomen. Gaan jullie er nu maar vlug een voor een achter en steek je voet even in het water, dan zijn we snel klaar en kunnen zij, die onschuldig zijn, naar huis gaan.”

Ontmaskerd

De dwergen trokken nu hun schoenen en kousen uit en een voor een gingen ze achter het gordijn. Wanneer ze er achter vandaan kwamen, keken ze een beetje bang en nieuwsgierig of hun voet zwart was en was dat niet het geval, dan waren ze blij en gingen met een opgeuimd hart naar huis. De politiecommissaris en de koning keken toe en steeds wanneer een dwerg met zijn natte voet naar buiten kwam, knikten ze goedkeurend. Maar plotseling kwam er een dwerg te voorschijn met een droge voet en dadelijk grepen ze die vast. „Jij bent de dief”, brulde de koning.

De dwerg was zo geschrokken en begreep niet, hoe ze het ontdekt hadden, want hij had geen zwarte voet, omdat hij zijn voet helemaal niet in het water had gestoken. Koning Kri-Bul lachte, dat was juist waarop hij gerekend had, want natuurlijk zat er geen tovermiddel in het water. Hij en de commissaris hadden er op gerekend, dat de dief, bang een zwarte voet te krijgen, deze niet in het water zou durven steken en dus met een droge voet tevoorschijn zou komen. De dief was er mooi ingelopen en werd de volgende dag voor de rechtbank gebracht.

De mannen van de politie bedankten de koning voor zijn hulp en trots stapte de kleine koning naar huis. „Oei, wie niet sterk is, moet slim zijn,” lachte hij.

Meubileer met Mah-Jonggmeubelen van origineel Siam-Teak!

Wilt U nadere inlichtingen hebben?

Stuur dan een kaartje aan:

MAH-JONGG - Postbus 60 - Vlaardingen

Concours bereden groepen

Personalia

Wmr. 1e kl. C. A. de Haan nam beker definitief mee naar huis

Op de terreinen van het landgoed „Voorlinden” te Wassenaar zijn op 21 september de onderlinge wedstrijden gehouden van het bereden personeel van het Korps Rijkspolitie, dat deel uitmaakt van de Koninklijke stoet bij de opening van de Staten Generaal. Het springconcours bood weer een bijzonder boeiend schouwspel. Aan het slot werden de prijzen voor de laatste maal uitgereikt door de generaal J. Gerritsen. Niet alleen de prijswinnaars kregen echter een handdruk, maar in verband met zijn vertrek nam de generaal van alle ruiters persoonlijk afscheid. De wachtmeester 1e kl. C. A. de Haan van de groep Wassenaar ging na dit concours voor de derde maal en nu definitief met de wisselbeker naar huis.

De uitslagen waren als volgt:

SPRINGEN

Equipe: 1. Bereden groep Bergen 2. Bereden groep Wassenaar

Individueel:

				fout	tijd
1. G. Moerkerke,	wmr. I.	gr. Bergen	Zubina	0	26 1/5
2. A. de Jong,	wmr. I.	gr. Bilthoven	Erik	0	27 2/5
3. C. Zwaan,	owm.	gr. Bilthoven	Bennie	0	28 3/5
4. G. B. A. Jacket,	wmr. I.	gr. Wassenaar	Furioso	0	29 2/5
5. O. H. Klevringa,	owmr.	gr. Bergen	Trigger	0	31
6. G. S. Schoots,	wmr. I.	gr. Apeldoorn	Freule	4	26 4/5
7. T. C. H. Timmermans,	wmr. I.	gr. Boxtel	Adamo	4	28 4/5
8. G. O. Blanken,	wmr. I.	gr. Bergen	Hans	4	80 4/5
9. H. Stijkel,	wmr. I.	gr. Hoogeveen	Robert	4	82 3/5
10. M. J. Heinsdijk,	owmr.	gr. Wassenaar	Pacha	4	86 1/5
11. D. M. de Jonge,	wmr. I.	gr. Wassenaar	Marijke	4	89 1/5
12. C. P. H. v. Kemenade,	wmr. I.	gr. Boxtel	Aris	8	80 3/5
13. J. A. v. d. Kamp,	owmr.	gr. Apeldoorn	Trix	11	96 2/5

No's 1 t.m. 7 na barrage.

De prijs voor stijlbeoordeling werd toegekend aan G. S. Schoots, wm. I. Bereden groep Apeldoorn.

CROSS COUNTRY

Equipe: 1. Bereden groep Apeldoorn 3. Bereden groep Wassenaar
2. Bereden groep Boxtel 4. Bereden groep Hoogeveen

Individueel:

				tijd:
1. C. A. de Haan,	wmr. I.	gr. Wassenaar	Dr. Lexo	4.51
2. R. P. A. M. Leusink,	wmr. I.	gr. Apeldoorn	Kees	4.56
3. J. Booker,	wmr. I.	gr. Bilthoven	Erica	5.04
4. H. J. Rodijk,	wmr. I.	gr. Apeldoorn	Kitty	5.08
5. C. J. Reichgelt,	wmr. I.	gr. Boxtel	Anita	5.33
6. H. H. de Goeyen,	wmr. I.	gr. Apeldoorn	Last-Star	5.36
7. L. Pakvis,	owmr.	gr. Wassenaar	Zampa	5.41
8. W. de Kwaadsteniet,	wmr. I.	gr. Boxtel	Artist	5.51
9. T. de Gelder,	wmr. I.	gr. Bilthoven	Marnix	5.56
10. A. v. d. Bijl,	wmr. I.	gr. Hoogeveen	Nozem	6.10
11. H. J. de Man,	wmr.	gr. Boxtel	Cora	6.23
12. J. Davidse,	adjutant	gr. Bergen	Victor	6.47
13. G. te Velde,	wmr.	gr. Hoogeveen	Metcoor	6.50
14. H. van Leeuwen,	wmr. I.	gr. Wassenaar	Ascot	7.17
15. A. Ballema,	wmr. I.	gr. Hoogeveen	Pepita	7.28

Buiten mededinging werd aan de Cross deelgenomen door de off. 2e kl. K. de Maat op Freule in een tijd van 6.41.

Toegekende onderscheidingen

Ordre de la République Tunisienne:

Per 11-7-'66: W. Slob, wmr. 1e kl., Dordrecht; P. v. Berkel, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage; G. Zijlstra, wmr. 1e kl., Leiden.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-8-'66: J. Wagenaar, wmr. 1e kl., van Diemen naar Amsterdam.

Per 15-8-'66: J. W. Overeem, wmr., van Mijdrecht naar Maarsse; L. Ramakers, wmr., van Ouderkerk a. d. Amstel naar Duiwendrecht.

Per 16-8-'66: J. v. d. Heide, wmr. 1e kl., van Bilthoven naar Gameren; L. Muller, wmr., van Ouderkerk a. d. Amstel naar Bennebroek.

Per 1-9-'66: J. Verkuijl, wmr., van Ouderkerk a. d. Amstel naar Duiwendrecht; J. J. Baart, wmr. 1e kl., van Limmen naar Woubrugge; R. Jansen, wmr. 1e kl., van Houten naar Maarsse; C. G. Brouwer, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar Bilthoven.

Wij herdenken

Adjutant
J. de Rooij
Haastrecht
ress. 's-Gravenhage
☆ 1908
† 27-8-1966

Owmr.
A. J. van Loon
Simpelveld
ress. 's-Hert.bosch
☆ 23-5-1919
† 31-7-1966

Owmr.
L. C. Toma
Arcen
ress. 's-Hert.bosch
☆ 25-4-1919
† 16-8-1966

Wmr. 1e kl.
G. Th. Scholten
Echt
ress. 's-Hert.bosch
☆ 20-12-1916
† 2-9-1966

Wmr. 1e kl.
J. Schuit
Putten
ressort Arnhem
☆ 13-5-1911
† 16-8-1966

Wmr. 1e kl.
H. Schreuder
Leeuwarden
ressort Groningen
☆ 18-3-1910
† 2-9-1966

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-8-'66: D. v. Duren, wmr. 1e kl., van Noordwijkerhout naar Bilthoven. Per 16-8-'66: J. v. Luik, wmr. 1e kl., van Alblasserdam naar Driebruggen; P. v. Es, owmr., van Driebruggen naar Hoenkoop. Per 18-8-'66: A. P. v. d. Linde, wmr. 1e kl., van Ouddorp naar Goedereede. Per 1-9-'66: G. M. Brasser, wmr., van Westkapelle naar Capelle a. d. IJssel; E. de Vries, wmr., van Westkapelle naar Nieuwerkerk a. d. IJssel; B. B. Oldenburg, wmr., van Rijnsburg naar Bodegraven; C. Horneman, wmr., van Rijnsburg naar Noordwijkerhout.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 13-7-'66: P. Gouderjaan, wmr., van Horst naar Urk. Per 16-7-'66: A. C. Rademakers, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar Terneuzen; Th. G. den Hartog, owmr., van Amby naar Susteren. Per 1-8-'66: M. de Ruiters, dir. officier 3e kl., van Eindhoven naar 's-Gravenhage; G. J. v. d. Heuvel, wmr. 1e kl., van Nederweert naar Echt; C. J. A. M. v. d. Leijgraaf, wmr., van Oudenbosch naar Made en Drimmelen; S. Meijer, wmr. 1e kl., van Vliedren naar Liessel; S. J. Kostermans, owmr., van Hooge en Lage Mierde naar Leende. Per 15-8-'66: J. Branderhorst, wmr. 1e kl., van Helvoirt naar Middelbeers. Per 16-8-'66: W. V. Raa, wmr. 1e kl., van Echt naar Horn. Per 1-9-'66: C. H. E. Peeters, Aa C 3, van 's-Hertogenbosch naar Vlijmen; M. van Helvoort, Aa C 2, van 's-Hertogenbosch naar Berlicum; A. G. van Helvoort, Aa C 2, van 's-Hertogenbosch naar Rosmalen; G. J. Brinker, wmr. 1e kl., van Waalre naar Borne; C. v. d. Wal, wmr. 1e kl., van Dongen naar Rijen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-9-'66: A. Goedhart, owmr., van Wezep naar Hatten; H. de Jonge, owmr., van Giethoorn naar Vollenhove; W. Erkelens, adj. van Wezep naar Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-8-'66: H. J. Hesselink, owmr., van Nieuwe Schans naar Oldebroek. Per 1-9-'66: W. J. Dondorff, wmr. 1e kl., van Borger naar Buinermond; L. Uitham, wmr. 1e kl., van Groningen naar Tienhoven.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-7-'66: Adjudant J. C. Hilgersom tot groepscommandant te Best; adjudant Th. G. den Hartog tot groepscommandant te Susteren.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'66: J. A. v. Westerop te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-8-'66: J. W. Harrems te Heerhugowaard.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-4-'66: R. Gieseke te Heemskerk. Per 1-5-'66: E. Berger te Haarlemmerliede.

Per 1-7-'66: J. W. Maas te Hoogwoud.

Adjudant P. C. Clements naar Zevenbergen

Met ingang van 16 september '66 is de adjudant P. C. Clements aangewezen als groepscommandant te Zevenbergen. Hij werd op 4 mei 1916

geboren te Leerdam en trad op 1 augustus 1943 in dienst bij de toenmalige Parketwacht. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats 's-Gravenhage. Op 1 januari 1949 werd hij verplaatst naar de groep Haastrecht en op 15 april 1957 in de functie van postcommandant naar Maasland. Hij werd op 25 oktober 1962 tevens aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant van de groep De Lier. Op 1 januari 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 september 1966 tot adjudant.

sampermans voor autobanden

BRUIIL Apeldoorn n.v.

Wegenbouwbedrijf

De betere weg naar een veilig verkeer

Kantoren en werkplaatsen te:

APELDOORN : tel. (05760) 1 57 45
EDE : tel. (08380) 38 41
HARDERWIJK : tel. (03410) 27 47
VEENENDAAL : tel. (08385) 33 22

Een volledig prospectus van onze uitgaven:

Politie Studie Bibliotheek

de bekende taalboekjes v/d politie, inleiding tot de psychologie v/d politie, politiepraktijk, techniek en tactiek van het opsporingsonderzoek, enz. zenden wij gaarne op aanvraag.

Ook via de boekhandel.

VERMANDE ZONEN uitgevers - ijmuiden.

DOORNBOS TRANSPORT N.V.

voor bijzondere transporten
per dieplader
door geheel Europa

ROTTERDAM

Breevaartstraat 3-5 - Telefoon 15 50 66

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

8e JAARGANG No. 3 - NOVEMBER 1966 WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Achter de gevel van dit oude boerenhuis in Baarle-Nassau speelde zich een menselijk drama af.

★

Terreur van bende in Brabant en Limburg na spannende weken gebroken

Verbeten vasthoudendheid herstelde veiligheid

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSEN te Nijmegen

Foto's: Technische Recherche 's-Hertogenbosch

„Ik kan het niet meer uithouden. Mijn man werkt in Duitsland. Als ze de bende niet vlug pakken, moet hij maar terugkomen.” Deze telefonische mededeling die de adjudant W. Vierboom, groepscommandant te Vlijmen, van een doodangstige huisvrouw ontving, moge duidelijk de verontrusting aantonen, welke Noord-Brabant rondom Den Bosch en een deel van Limburg in de zomer van 1966 in zijn greep hield. „Het bericht betrof beslist geen op zichzelf staand geval,” zegt de adjudant.

„De gehele bevolking hier leefde tot aan het tijdstip, dat we zes van de misdadigers konden grijpen, in

voortdurende angst. De vrouwen en meisjes durfden zich bij donker praktisch niet meer alleen op straat te vertonen. Nu is de rust weergekeerd. Vraag niet, welke inspanningen van de zijde der politie daaraan zijn voorafgegaan. Vlijmen is feitelijk een verhaal op zich, evenals „Baarle-Nassau” en „Berkel-Enschot”.

Met de majoor Th. C. G. J. M. Vrijhoef, districtscommandant te Tilburg, spraken wij over de terreur in Noord-Brabant.

De majoor vertelt

Een golf van diefstallen, aanrandingen en geweldplegingen in de zomer van 1966, aldus majoor Vrijhoef, bracht geleidelijk aan de zekerheid, dat in Noord-Brabant „georganiseerd misdrijf” werd bedreven. Mét de driestheid van de daders, groeide de onrust onder de

bevolking. Al spoedig stond vast, dat de daders moesten worden gezocht onder de woonwagenbevolking, temeer daar een en ander samenviel met de ontsnapping uit de gevangenis van twee onderwereldfiguren. Aanvankelijk rechercheerde ieder zo'n beetje op zichzelf, dat wil zeggen, de onderscheidene districtsrecherches en rechercheurs van de gemeentepolitie hadden natuurlijk wel onderling contact en de politie-ambtenaren op de groepen waren uiteraard dubbel op hun qui vive, maar van „gerichte opsporing”, het enige middel om tot succes te komen, was geen sprake.

De coördinatie van krachten, welke tot deze „gerichte opsporing” moest leiden, werd toen aan mij opgedragen. Het ging hier dus in de eerste plaats om wat ik zou willen noemen de „administratieve samenwerking”, het op de juiste en doeltreffende wijze verspreiden van

Bij de voorplaat:

De rijkspolitie is overal bij: in het afgelopen seizoen natuurlijk ook bij de motorcross Dwingeloo en dat zelfs met 28 man.

(Foto: B. den Oudsten, Leeuwarden)

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

8e JAARGANG

No. 3 - november 1966

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
J. M. A. Kasprowicz te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester te klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 - Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

PLICHTSGETROUW
STEEDS PARAAT

terzake belangrijke mededelingen en berichten. Het optreden te plaaise bleef uiteindelijk voorbehouden aan de met het rechtstreeks bevel belaste commandanten. In deze „coalitie” waren naast het district „Gilburg en het district Eindhoven, waarover ik tijdelijk het bevel voer, de districten Breda en Den Bosch en ook de gemeentelijke politiekorpsen in deze area, betrokken. Ik wil hier meteen tot uitdrukking brengen dat van het begin tot het einde de samenwerking, zowel tussen de onderscheidene rijkspolitieonderdelen, als ook tussen rijks- en gemeentepolitie, zonder meer uitstekend kan worden genoemd.

rijks- en gemeentepolitie zich bezighielden met het naspeuren van familieverhoudingen en het doen en laten van daarvoor in aanmerking komende personen. Een belangrijk onderdeel van de coördinatie was ook het stimuleren en intensiveren van de „gerichte” activiteiten van de individuele politieambtenaar. Op deze wijze werd getracht het web rondom de bende dicht te trekken. Op het district Eindhoven werden alle van belang zijnde gegevens verzameld. Allengs ontstond een „draaiboek”, waaruit we hierna enkele passages laten volgen. In al hun nuchterheid geven zij toch wel een beeld van de berg van activiteiten en inspan-

Een overzicht van de kamer waarin het drama zich afspeelde, waarbij een oude man onder misdadigershanden bez week.

Er is in deze spannende weken veel, zo niet alles van de mensen gevegd, maar ze hebben de krachtproef met glans doorstaan. Bij nacht en ontij werden zij herhaaldelijk uit bed getrommeld en — u hebt het in de couranten kunnen lezen — met het toenemen van de brutaliteit van de bendeleden groeide ook de „harde bijstand”, hetgeen uitmondde in optreden met de karabijn in de aanslag. De diverse woonwagenkampen werden uitgekamd, waarbij de rechercheurs van

ningen, welke een klein legertje van rijks- en gemeentepolitieambtenaren in het kader van de „actie Brabant” hebben geleverd.

Draaiboek

Het dossier „zaak opsporing L.” zou het draaiboek voor een thriller kunnen vormen, al zou er wel enige fantasie voor nodig zijn om uit de nuchtere en daardoor droge opsomming van berichten een aantrekkelijk leesbaar verhaal te maken. Men behoeft echter zeker

geen ingewijde in de wereld van de opsporing te zijn, om te kunnen vaststellen, welke berg van opsporingsarbeid er ligt tussen het eerste bericht op 12 juli en het laatste op 24 september.

Het eerste, afkomstig van de wnd. C. v. P. te Breda, luidt: „L. met onbekende bestemming vertrokken in grote grijze Chevrolet of Ford, kenteken onbekend.”

Het laatste, afkomstig van gemeentepolitic Oosterhout: „L. hedenavond gearresteerd”.

Tussen deze twee data stapelde zich een baaierd van gegevens op, die uiteindelijk twee cahiers vulden en die met de verdere „administratieve aanwijzingen” een dossier vormen van respectabele omvang. Ieder bericht afzonderlijk bracht de nodige en noodzakelijke acties en activiteiten met zich. Dit bijvoorbeeld van 23 juli: . . . vanaf 22.00 uur omliggende groepen in paraatheid gebracht (zie rapportenboek); of dit: 31 juli: L. en D. gesignaleerd in Eindhoven; 1 augustus: Gemert, St. Oedenrode, Mierlo en Veldhoven, bericht omtrent L. doorgegeven; 15 augustus: L. op weg naar Best; 20 augustus: L. gesignaleerd omgeving Helmond; 30 augustus: L. gesignaleerd tussen Best en Den Bosch; 31 augustus:

Bloedsپاتten werden tot op de tafel gevonden.

tus: L. en D. in Vlijmen gesignaleerd; 1 september: D. in de richting Nijmegen, L. naar woonwagencamp Eindhoven.

Veel van deze berichten bleken achteraf „loos alarm” of slechts gedeeltelijk juist, maar het werk moest worden gedaan. En het werd ook gedaan, niet alleen omdat het nu eenmaal tot de taak behoorde, maar geleidelijk aan was ook een

verbeten stemming gegroeid. Het was zo langzaam aan een erezaak geworden, een kwestie van prestige als men wil.

En toen kwam 31 augustus 1966.

Vlijmen

Terug naar het groepsbureau in Vlijmen, waar de opperwachtmeester H. L. v. Wijlen en de adjudant Vierboom een gedetailleerd verslag geven van de arrestatie van zes bendeleden, waaronder D., die men één van de leiders zou kunnen noemen.

Op 31 augustus om 0.10 (feitelijk dus 1 september), zo vertelt de opperwachtmeester Van Wijlen, kreeg ik een telefoontje, dat zich in het huis van een Vlijmense inwoner, die we hier al geruime tijd op de korrel hadden en welk huis reeds lange tijd onze bijzondere belangstelling genoot, vier van de verdachten zouden ophouden. Nu gold de afspraak, dat — met het oog op de instelling van de voortvluchtigen — met minstens tien man een dergelijke „overval” zou worden gepleegd. Ik kon hier in Vlijmen echter slechts drie man op de been brengen. Samen met de post Helvoirt kwamen we op vijf. Op mijn beurt belde ik toen de districtscommandant in Den Bosch op, waarop de luitenant W. A. de Kraker spoedig met de nodige manschappen kwam

Overal stille getuigen: over de stoel de touwen waarmee het slachtoffer werd gekneveld.

opdagen. Tussen beide telefoontjes door meldde zich op het groepsbureau de enigszins gehavende en verformfaaide R., een bekende van de politie, die kwam vertellen in de bewuste woning door een aantal bendeleden te zijn afgetuigd. Het werd op dat moment voor kennisgeving aangenomen.

Toen begon een actie, die het — in welke detective-story ook — best zou doen, maar voor de politie-ambtenaren alleen maar harde realiteit betekende. Allereerst werd de wo-

ning omsingeld, waarna de luitenant De Kraker met enkele manschappen naar binnen ging. De eerste aanvalstoot leverde één arrestant op, die zich vergeefs achter een slaapkamerdeur probeerde te verbergen, alsmede wat gestolen goed. Bemoedigend, maar nog niet bevredigend. Besloten werd vanuit verdeckte opstellingen het huis in de gaten te houden en de loop van de gebeurtenissen af te wachten. Omstreeks 2.45 uur kondigde het geluid van een naderende auto de komst van nog meer belangstellen-

den voor het bewakingsobject aan. De auto stopte op de hoofdweg en werd na enige aarzeling achterruit tot vóór de woning gereden, welke op ongeveer 50 meter van de hoofdweg aan een zijweggetje is gelegen. Dat was het moment waarop als duveltjes uit een doosje de politieambtenaren van alle kanten op het voertuig toesprongen. Verzet had geen nut, dat zag men wel in en wederom moesten twee bendeleden ondervinden dat de kruik net zolang tewater gaat, tot hij breekt. De „third man” volgde hen binnen een minuut in gevangenschap, want bij onderzoek van de auto werd onder een zitbank nog een passagier ontdekt, die blijkbaar liever incognito had willen blijven. En toen waren er nog maar twee . . . Maar dat waren dan ook de gevaarlijke jongens, op wier aanhouding men bijzonder veel prijs stelde.

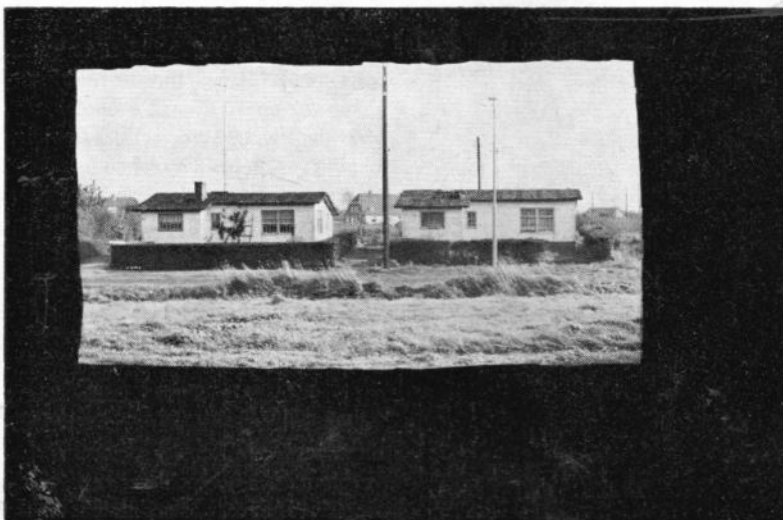
Na gehouden krijgsraad werd besloten de auto's als lokaas bij de woning te laten staan en de woning verder in observatie te houden. Er vanuit gaande dat vroeg of laat de gezochten er wel eens weer zouden opduiken. Zoals achteraf zou blijken, een gelukkige gedachte. Het toeval wilde, dat op een afstand van ongeveer 100 meter van de woning een grote industriehal is gelegen. Hoog in deze hal werd een observatiepost ingericht, terwijl de politievoertuigen in de hal werden opgesteld. Verder waren er nog twee gelukkige maar zeer belangrijke bijkomstige omstandigheden, namelijk a. vanuit een bureautje in de hal kon men in voortdurend telefonisch contact met het groepsbureau blijven en b. de hal kon via deuren in de van de te observeren woning afgelegen zijde worden betreden.

Een lange nacht- en dagwake begon. Terwijl vanuit de kijkpost de woning nauwlettend in de gaten werd gehouden, hielden talrijke politie-ambtenaren zich in de omgeving bezig met zoekacties. De dag (1 september) was reeds driekwart verstreken toen de opperwachtmeesters P. v. d. Steeg en P. Meerens van de verkeersgroep Den Bosch, terugkerende van een zoekactie, met hun Zephyr door de „geheime” ingang de industriehal

Een kijkgat (zie pijl) bood uitzicht op de verdachte woning die door de „verspieders” werd gezien als op onderstaande foto.

Foto's: Opperwachtmeester J. J. H. v. Aerssen, Nijmegen)

binnenreden. Verschillende malen reeds waren vanuit het „kraaienest” verdachte auto's bij de woning gemeld, maar telkens bleek het loos alarm. Op het moment echter dat de beide oppers binnenreden, de wijzers op de klok wezen 16.30 aan, signaleerde de opperwachtmeester M. Dierckx, postcommandant te Engelen (thans Uden), vanuit het kraaienest een auto bij de woning, waarin zich naar alle waarschijnlijkheid de gezochten bevonden. Een achtervolging met de opzichtige politieauto werd te riskant geacht en dus besloot men met een in de hal aanwezige bestelauto, bestuurd door een employé van de firma, de gezochten in de val te lokken.

Gewapend met de karabijn legden de opperwachtmeester Van der Steeg en de wachtmeester 1e kl. A. H. C. Dankers van de groep Schijndel zich op de bodem van de bestelauto, die vervolgens, als gold het de normaalste zaak van de wereld, in de richting van de auto met de verdachten reed. Deze had inmiddels koers gezet naar het dorp Vlijmen. Onderwijl was telefonisch contact gezocht met het groepsbureau en ook de opperwachtmeester Meerens begaf zich voor het opnemen van contact daarheen. Vlak bij het dorp Vlijmen ligt een brug en uitgerekend daar op deze brug, die de naam draagt van de grote strijder voor de vrijheid Kennedy, verloren de beide bendeleden hun vrijheid. Het voertuig werd „in de tang” genomen en met de karabijn in de aanslag werden de inzittenden, onder

grote publieke belangstelling (op veilige afstand uiteraard) gevangen genomen. Dit gebeurde met medewerking van de adjudant Vierboom en de wachtmeester W. Buitenhuis, die per motor met zijspan ter assistentie waren toegesnel. Stevig geboeid werden de arrestanten overgebracht naar het groepsbureau waar de ontknoping van het drama zich snel voltrok.

Bewijzen

Daar op het groepsbureau stapelden de bewijzen zich tegen de verdachten op. Onomstotelijk kwam hun schuld aan de overval in Berkel-Enschot, waar een caféhouder het leven er nog maar nauwelijks afbracht, vast te staan. Nog steeds buigen op tal van politiebureaus de deskundigen zich over de dossiers, om meer bewijsmateriaal te verzamelen in de reeks van diefstal en terreurdaden, die Brabant lange tijd onveilig maakten. Dankzij taai, verbeterd en vasthoudend werk van talrijke politie-ambtenaren kan de bevolking er weer vrij en opgelucht ademen. Uitsstekend teamwork tussen talrijke politie-onderdelen, zowel van rijks- als gemeentepolitie, had opnieuw tot succes geleid.

Wens

Zei een bij de actie betrokken deelnemer: „het zou best aardig zijn, als alle bij de acties betrokken politie-ambtenaren, evenals bij „IJsselstein”, eens voor een nabespreking bijeen werden geroepen . . .”

De hoofdcommies De Ruijter hoofd personeel Directie Politie

Met ingang van 17 oktober 1966 is de hoofdcommies H. J. de Ruijter ontheven van zijn indeling bij de Algemene Inspectie van het Korps Rijkspolitie en aangewezen

als hoofd van de onderafdeling Personeel van de afdeling Beheer Politie der Directie Politie van het Ministerie van Justitie. De hoofdcommies De Ruijter werd op 26 juli 1909 te Amsterdam geboren. Op 1 februari 1932 begon hij zijn loopbaan bij de politie op de typekamer van het hoofdbureau der gemeentepolitie te Amsterdam. Begin 1941 werd hij gedetacheerd bij het bureau van de gevolmachtigde voor de reorganisatie van de Nederlandse politie. Met ingang van 1 maart 1943 werd zijn detachering beëindigd; hij werd aangesteld bij de Staatspolitie met indeling bij het Directoraat-Generaal van Politie. Na de bezetting herkreeg hij een burgerrang en werd ingedeeld bij de Algemene Inspectie van het Korps Rijkspolitie. Bij voortdoring was hij werkzaam op het personeelsbureau. Op 1 januari 1956 — datum waarop hij de rang van hoofdcommies bereikte — werd hij eerste medewerker van het hoofd van het bureau Personeelszaken. Sedert de instelling van de Algemene dienstcommissie voor de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie fungeerde hij als secretaris van deze commissie.

NILLMIJ FINANCIERING N.V. v/h *Escofima*

f
f
f
f

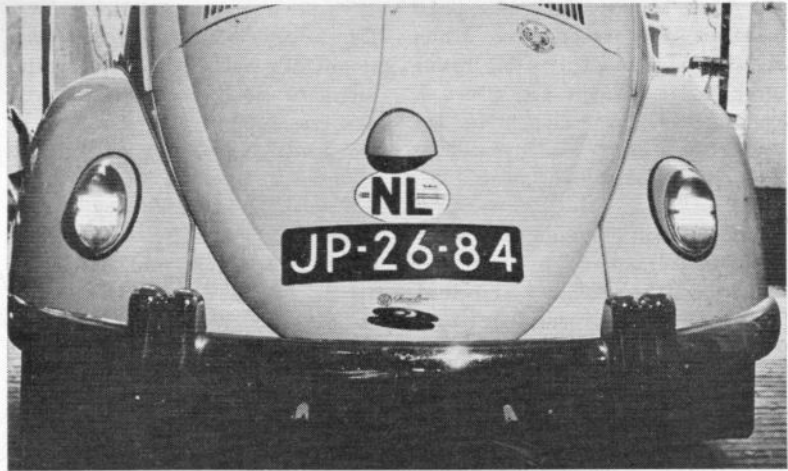
GEZINSKREDIET

f
f
f
f

Geen kosten vooruit
(na kredietverlening f 3,- inhouding).

Groot Hertoginnelaan 83 's-Gravenhage Telefoon (070) 514611

per
1 januari
1967

Diverse voorschriften voor oude en nieuwe auto's ...

door de adjudant H. J. DONTJE te Groningen
Foto's: Technische Recherche Groningen

Ja, 1 januari 1967 is het dan zo ver. U zult misschien denken, „dat is nog lang niet zeker; dat kan ook wel enige maanden later worden”. Mocht u hierop zo reageren, dan is 't wel duidelijk, dat we niet over hetzelfde spreken. Het gaat hier niet over het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (R.V.V.) van prof. Belinfante, dat uitgegeven is op 24 mei 1966 (Stbl. 181), doch over Stbl. 116, uitgegeven op 7 april 1966 (zie algemeen politiebld d.d. 7 mei 1966, no. 10, blz. 232 e.v.). (Opgemerkt zij, dat volgens de laatste berichten het R.V.V. wél op 1 januari 1967 in werking zal treden).

Het laatstgenoemde staatsblad bevat over 't algemeen technische voorschriften voor motorrijtuigen en aanhangwagens. Een gedeelte van deze voorschriften is 9 april 1966 in werking getreden. Voor een groot gedeelte heeft 't betrekking op „Nieuwe” auto's (en aanhangwagens) of, zoals 't in het wettelijk voorschrift staat: „Motorrijtuigen (en aanhangwagens) die na 31

december 1966 in Nederland in gebruik zijn genomen.”

We krijgen dus vanaf 1 januari 1967 t.o.v. diverse voorschriften te maken met twee soorten auto's (en aanhangwagens), die we gemakshalve „Oude” en „Nieuwe” auto's (en aanhangwagens) noemen. Hieronder volgt een globaal overzicht van de voorschriften; de genummerde kolom (1 t.m. 4) is 9 april 1966 in werking getreden en de andere (a t.m. j) heeft betrekking op „Nieuwe” auto's (en aanhangwagens).

1. Hoogte motorrijtuigen (en aanh. w.); (in werking getreden 1 juli 1966).
2. De achterverbouw van motorrijtuigen en meer-assige aanhangwagens.
3. Ruimte zitplaatsen voor bestuurder en passagiers.
4. Voorschriften betreffende richtingaanwijzers.
- a. Verhouding motorvermogen-gewicht motorrijtuigen (al of niet m.i.v. een aanhangwagen).

- b. Lengtematen voor motorrijtuigen en aanhangwagens.
- c. Twee stoplichten.
- d. Stootbalk voor vrachtauto's.
- e. De verplichte derde rem (de noodrem) voor motorrijtuigen.
- f. Twee ruitenwissers.
- g. Verplichte snelheidsmeter en kilometerteller.
- h. Verhoogde en verschillende remvertragingsseisen voor personenauto's, vrachtauto's en autobussen.
- i. Voorschriften betreffende richtingaanwijzers.
- j. Wijzigingen verlichtingstabel.

Op enkele punten zouden we wat nader willen ingaan:

1e - punt 3: Ruimte zitplaatsen voor bestuurder en passagiers van een auto.

Volgens de oude bepalingen moest voor de bestuurder een vrije ruimte beschikbaar zijn van 0.60 m. Er stond niet bij vermeld, waar die ruimte moest zijn; zo kon 't gebeuren dat een bestuurder, gedwon-

gen door iemand, die links naast hem zat, niet recht meer achter het stuurwiel kon zitten; bij meting bleek 't dan dikwijls dat 't met de „centimeters” wel klopte. In het verkeer is 't echter onaanvaardbaar dat een automobilist „naast” het stuur zit.

Sedert 9 april 1966 zijn deze voorschriften veranderd en naar onze mening aanmerkelijk verbeterd. Thans moet de „vrije ruimte” voor de bestuurder ten minste 0.55 m bedragen, doch deze zitgelegenheid moet **recht achter** het stuur aanwezig zijn. Dit zal in de praktijk tot gevolg hebben dat in weinige personenauto's en vrachtauto's nog iemand links van de bestuurder kan zitten.

Het tweede belangrijke punt is, dat de vrije ruimten voor de passagiers niet alleen — zoals voorheen — voor de voorste zitbank geldt, doch ook voor de overige zitbank(en). Vier volwassenen achter in de meeste personenauto's is dus nu fout. (Dat het R.V.V., wat dit laatste betreft, weer roet in 't eten gooit, is voor ons een onbegrijpelijke zaak. Uit artikel 95 R.V.V. trekken we de conclusie, dat de kwestie van de „vrije ruimten” alleen voor de voorste zitbank geldt).

Wanneer de handrem tenminste 50% van de voor de bedrijfsrem voorgeschreven minimum vertragung haalt, dan is aan de eis van een noodrem voldaan en hoeft de voetrem niet „gescheiden” te zijn.

2e - punt c: Twee stoplichten.

De „nieuwe” auto's moeten **twee stoplichten** hebben en deze moeten uiteraard ook beide kunnen werken (zie foto).

De „oude” auto's moeten van één of twee stoplichten zijn voorzien; er rijden momenteel nog slechts enkele auto's met één stoplicht. De kwestie „is de bestuurder strafbaar als de auto twee stoplichten heeft en het rechter werkt niet en het linker wél”, waarover bij de politie nogal verschil van mening bestaat, is in elk geval van de baan als er slechts „nieuwe” auto's op de wegen rijden.

3e - punt d: De Stootbalk.

Een gedeelte van de „nieuwe” vrachtauto's zal van een stootbalk voorzien moeten zijn. In grote lijn komt 't hierop neer, dat een stootbalk aangebracht moet zijn wanneer de laadvloer zich meer dan 1 m achter de **achterste** as (niet te verwarren met de achteras) uitstrekt en de hoogte van die vloer meer dan 0.70 m boven het wegdek is gelegen. In feite is de redactie van het artikel (art. 65 I W.V.R.) veel ingewikkelder en is hierboven zeer onvolledig weergegeven. Welke eisen de minister aan deze balk heeft gesteld, kan men lezen op blz. 385 van het algemeen politiebld d.d. 30 juli 1966, no. 10.

4e - punt e en h: De derde rem of wel de noodrem.

„Oude” auto's kunnen blijven rijden met **twee** remmen, doch de „nieuwe” zullen naast een **bedrijfsrem** en een **parkeerrem** ook nog voorzien moeten zijn van een **derde rem**, die officieel de naam **noodrem** draagt.

Voordat we verder gaan met deze „nieuwe” rem zij vermeld, dat de remvertragungseis voor de bedrijfsrem van de „nieuwe” auto's verhoogd is en wel voor:

- Personenauto's (zonder aanhangwagen) met ± 35 %
- Vrachtauto's (zonder aanhangwagen en niet zijnde een trekker met oplegger) met ± 3.6 %
- Autobussen (zonder aanhangwagen) met ± 16.5 %

Voorheen, nu en ook vanaf 1 januari 1967 gold en geldt, althans voor „oude” auto's een vertragungseis voor de bedrijfsrem van 3.86 m/sec², hetgeen overeenkomt met een remweg van 9 m bij een uursnelheid van 30 km, onverschillig of dat motorrijtuig nu een Fiat 500, een Mack of een autobus is. Bij de „nieuwe” auto's wordt hierin onderscheid gemaakt (zie bovenstaande verhoging).

Deze **noodrem** kan tevens de bedrijfsrem zijn; dit kan als de auto is voorzien van een zgn. „gescheiden circuit”, hetgeen inhoudt, dat, wanneer er een lek in een leiding ontstaat, er nog twee wielen (voor of achter of diagonaalsgewijze) beremd kunnen worden. Een noodrem in deze vorm is (voorlopig) nog niet nodig; men kan ook volstaan met een hele beste handrem (zie foto).

5e - punt j: De verlichtingstabel van artikel 84 W.V.R.

Deze tabel is op diverse punten belangrijk gewijzigd. Ook in de verlichtingsvoorschriften zien we het verschil tussen „oude” en „nieuwe” auto's voortgezet; dit heeft tot gevolg gehad dat de kolom A (motorrijtuigen op meer dan twee wielen) gesplitst is in: kolom A1: „oude” auto's en kolom A2: „nieuwe” auto's.

Evenzo heeft de kolom C (aanhangwagens) een uitbreiding ondergaan en wel met: kolom C1: „oude” aanhangwagens en kolom C2: „nieuwe” aanhangwagens.

Het aantal „oude” auto's zal uiteraard afnemen en het aantal „nieuwe” zal toenemen, doch het is een feit, dat we voorlopig steeds meer te maken zullen krijgen met beide groepen en dat wij ons bij de beoordeling met betrekking tot diverse voorschriften eerst steeds zullen moeten afvragen of 't een „oud” of „nieuw” exemplaar is.

Dezerzijds wordt verwacht dat de terminologie „in Nederland in gebruik genomen” nog wel de nodige moeilijkheden zal opwerpen. Hoe 't ook zij, de „wit-zwart-grijspetten” zullen binnenkort meerdere malen met „twee maten” moeten meten.

**Wachtmeester 1e kl.
P. Compaan
bevorderd tot luitenant**

De wachtmeester 1e kl. P. Compaan van de verkeersgroep Amsterdam werd op 15 september 1966 bevorderd tot officier 2e klasse. Op 2 juli 1932 te Stedum

(Gr.) geboren behaalde hij in 1950 te Loppersum het Mulo-diploma. Zijn militaire dienst bracht hij door bij het regiment infanterie Johan Willem Friso te Assen. Na de kaderopleiding te hebben doorlopen, werd hij in 1953 bevorderd tot sergeant. Op 1 januari 1954 werd hij op de opleidingsschool der rijkspolitie te Nistelrode geplaatst. Na het behalen van het politie-diploma Aa werd hij op 1 januari 1955 ingedeeld bij de post Hoofdorp van de toenmalige groep Haarlemmermeer.

In 1956 huwde hij en hij heeft thans twee dochtertjes van 7 en 5 jaar. Met de studie voor het diploma inspecteur van gemeentepolitie/officier der rijkspolitie begon hij in 1959. Na een anderhalfjarige onderbreking in verband met de aanvraag van de vereiste verklaring van geschiktheid pakte hij in 1962 deze studie — als extraneüs — resoluut aan. In 1964 slaagde hij voor gedeelte A en in het najaar van 1965 voor gedeelte B. Hij ontving les van mr C. Barends, commissaris van gemeentepolitie Haarlemmermeer en de hoofdinspecteur van gemeentepolitie mr J. J. van Gelder, ingedeeld bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

J. M. A. Kasprowicz op dienstbespreking reserve-rijkspolitie :

Nieuw schema opleiding reservisten maakt vorming tot afgerond geheel

In Utrecht vond dezer dagen een bespreking plaats tussen het Hoofd van het Bureau Reserve-Rijkspolitie en de ambtenaren-toegevoegd op de districten, c.q. ambtenaren belast met de werkzaamheden de Reserve-Rijkspolitie betreffende, over de nieuwe wijze van opleiden van de reservisten bij het Korps Rijkspolitie sinds 1 oktober 1966. Van deze bespreking maakte de generaal Gerritsen gebruik om van de aanwezigen persoonlijk afscheid te nemen en hen te danken voor het werk dat zij in het belang van de Reserve-Rijkspolitie in de loop der jaren hebben verricht.

„Niet door iedereen”, zo zei de generaal, „wordt het instituut van de Reserve-Rijkspolitie begrepen”. Hij was er evenwel van overtuigd dat een ieder in tijd van nood graag gebruik zal maken van de hulpdiensten van de reservisten. Bij de watersnoodramp in 1953 hebben de reservisten zeer zeker hun bruikbaarheid bewezen.

Na het vertrek van de generaal opende de heer J. M. A. Kasprowicz, Hoofd van het Bureau Reserve-Rijkspolitie, de vergadering. Uit de bespreking viel op te maken dat het nieuwe schema in het algemeen zowel bij het beroeps- als bij het reservepersoneel gunstig is ontvangen, alhoewel er ook reservisten blijken te zijn, die menen door de invoering van het nieuwe schema, niet meer nodig te zijn. Niets is minder waar. „Deze reservisten vergeten echter”, aldus de voorzitter, „waarvoor zij reservist zijn geworden”.

Dit was niet alleen om lessen te volgen, maar als dit nodig mocht zijn, hulpdiensten te verlenen aan het beroepspersoneel. Om deze taak naar behoren te kunnen verrichten dienen zij een opleiding te krijgen. Met het nieuwe schema is nu bereikt dat deze opleiding een afgerond geheel is. Indien de reservist meent door een geringer aantal lessen het contact te verliezen met zijn mede-reservisten of met het Korps, dan is het voor hem nog altijd mogelijk om lessen als toehoorder te blijven volgen of om deel te nemen aan schietwedstrijden K.S.O. of zich voor te bereiden op de wettencapaciteit. Zoals uit de besprekingen bleek was het niet nodig het nieuwe schema veel aan te vullen of te wijzigen. Na nog enige punten van algemeen belang voor de Reserve-Rijkspolitie te hebben besproken sloot de heer Kasprowicz de vergadering.

NILLMIJ FINANCIERING N.V. v/h *Escofima*

GEZINSKREDIET

Geen kosten vooruit
(na kredietverlening f 3,- inhouding).

Groot Hertoginnelaan 83 's-Gravenhage Telefoon (070) 514611

Hierbij moge ik allen — in welke rang en functie ook deel uitmakende van het Korps Rijkspolitie — mede namens mijn vrouw bijzonder hartelijk dankzeggen voor het grootse afscheid dat u ons op 29 september j.l. in Arnhem hebt willen geven.

Ik heb op die dag alle afgevaardigden van de diverse onderdelen en takken van dienst, alsmede de vertegenwoordigers van alle belangenverenigingen, reeds mondeling mijn dank betuigd voor dit voor ons onvergetelijke gebeuren. Het dankwoord dat ik hier in het Korpsblad weergeef, zal — naar ik hoop — allen bereiken die niet naar Arnhem konden komen, doch deel hebben gehad aan het mogelijk maken van het afscheidsfestijn en aan het prachtige korpscadeau in de vorm van een geweldig reisbedrag.

Voor de prachtige bloemen die mijn vrouw ontving en voor enkele afzonderlijke cadeaus zeggen wij alle gevers nogmaals hartelijk dank.

Wij hopen van het reisbedrag nog dit jaar een korte reis naar Madeira te maken en mogelijk in het voorjaar 1967 een reis voor familiebezoek naar Canada.

Wij wensen alle leden van het mooie Korps Rijkspolitie onder leiding van de nieuwe generaal een gelukkige toekomst toe.

De Inspecteur-Generaal b.d.

J. Gerritsen

Adjutant Euwema (instructeur en raadsman) nam afscheid

Na vanaf de stichting van de Opleidingschool van het Korps zijn beste krachten te hebben gewijd aan de opleiding van jonge aspiranten, verliet de adjudant H. Euwema de dienst met pensioen. In overeenstemming met zijn wensen namen officieren en collega's op bescheiden wijze afscheid. Er werd volstaan met hem te danken voor wat hij gedurende de afgelopen jaren voor de opleidingschool heeft gedaan en hem het beste te wensen voor de hopelijk vele jaren die hem nog resten.

Verliep dit afscheid dus kort (en uiteraard ook stemmig), toch bleek dat de adjudant Euwema voor de aspiranten der Opleidingschool meer is geweest, dan alleen maar „een instructeur”. In de loop der jaren hebben honderden met hem kennis gemaakt. Hij was niet slechts een leidsman op het gebied der „letteren”, zijn principiële levenswijze en overtuiging hebben niet nagelaten

De overste Proot overhandigde de adjudant Euwema het afscheidscadeau van de Opleidingschool.

indruk te maken. Velen hebben bij hem in die richting de steun kunnen vinden die ze nodig hadden om moeilijkheden, waarmee ze op particulier dan wel professioneel terrein hadden te kampen, het hoofd te bieden.

De collega's hebben van de adjudant

Euwema afscheid genomen met de gedachte, dat iemand die na beëindiging van zijn carrière op de lauweren kan gaan rusten van een reputatie als die hij zich verworven heeft, zonder meer te benijden is.

J. F. de Kock, Arnhem

Oplettendheid en wantrouwen leidden tot oprollen van dievenbende

„Vervroegde inventarisatie” in groepsbureau Diemen

De groep Diemen van de rijkspolitie heeft een merkwaardige vervroegde inventarisatie van de voorraden achter de rug, in het tot een soort grossierderij omgevormde groepsbureau, waar de adjudant R. Damen en zijn personeel zich tussen dozijnen dozen koffie, thee, corned-beef en nylons bewogen, die de buit vormden van de activiteiten van een bende die in vele plaatsen opereerde. In Diemen, Den Haag, Breda en Dordrecht werd voor tienduizenden guldens geroofd, totdat in het groepsbureau een telefoontje kwam . . .

De ontdekking van de roofpartijen, waarvan de buit in het groepsbureau zou terecht komen, is in feite te danken aan de oplettendheid van een nachtwaker en de beroepsmatige achterdocht van de wachtmeester Sikkema.

Het begon bij het industrieterrein

van Diemen, waar een ambtenaar van de nachtveiligheidsdienst bij een van zijn rondes een ongebeerd staande bestelwagen vond, die niet was afgesloten en waarvan de sleutels in het contactslot staken. Hij waarschuwde de rijkspolitie. De dienstdoende wachtmeester Sikkema ging op onderzoek uit en vond in de situatie reden genoeg om rustig bij de wagen post te vatten. Na verloop van tijd verscheen een man uit de braakliggende terreinen langs de weg. Hij wilde zonder meer in de auto stappen, maar de wachtmeester vond dat voornemen al te optimistisch en informeerde wat een en ander allemaal te betekenen had.

„Wel,” sprak de man luchtig, „’t is heel eenvoudig; ik heb wat gevrejen met een meisje in Diemen en ’t is wat laat geworden.”

De wachtmeester Sikkema vond dat

het dan nog maar wat later moest worden en nodigde de man op het groepsbureau. Daar raakte de chauffeur vast in het moeras van zijn verzinsels. De Diemer schone bleef in de nevels en de chauffeur wist geen aanvaardbare verklaring voor zijn nachtelijke escapade te geven.

In de auto werden intussen een paar nieuwe verpakte nylons en een blikje cornedbeef gevonden, die bijdroegen tot een bekentenis. De chauffeur, de 46-jarige gehuwde Hagenaar N. V. onthulde, dat diezelfde nacht al twee bestelwagens met levensmiddelen en 6000 paar nylons waren weggereden van het industrieterrein, waar N. V. met de 28-jarige D. G. en de 23-jarige A. R. V. uit Leiden een kraak had gezet bij de Levensmiddelen-Grossierderij Randstad Noord N.V. Zij hadden de deur opengebroken en waren met de bestelwagens naar binnen gereden. Daarna waren de deuren gesloten en werden de bestelwagens geladen. Twee auto's vertrokken geladen en wel met gedimde lichten toen de ambtenaar van de nachtveiligheidsdienst in zicht kwam. De derde wagen strandde.

Het spoor leidde via de chauffeur naar Den Haag en Leiden, Breda, Rotterdam, Dordrecht en ook naar Noordwijk, waar de daders een garage als opslagplaats gebruikten. Daar werden voor duizenden guldens gestolen goederen gevonden die per vrachtauto naar Diemen zijn vervoerd en daar moesten worden gesorteerd. Pas daarbij werd overigens ontdekt dat er ook andere goederen bij waren dan van de Grossierderij Randstad Noord, waarbij soortgelijke diefstallen elders aan het licht kwamen voor bedragen van in totaal omstreeks tachtigduizend gulden . . . B. den Oudsten

Foto: Anefo, Amsterdam

Crime has no frontiers

• • •

door de wachmeester 1e kl.
A. J. WILLEMS te Roermond

Foto's: Technische Recherche Roermond

„Crime has no frontiers”. Dit voor een der televisie programma's gebruikte motto is juist. Dat moge blijken uit dit verhaal over een gentleman-gangster en zijn vriendin.

Zowel letterlijk als figuurlijk kent de misdaad geen grenzen. Diefstal, oplichting, roofoverval en handel in verdovende middelen zijn enkele van die misdrijven waarvoor geen afstand te groot is en geen handeling of daad te veel. Steeds openen zich weer nieuwe perspectieven waarbij de misdaad altijd een slag voor is. Het klinkt vreemd, maar toch is het zo omdat de politie slechts die misdaad onderzoekt welke gepleegd is en waarvan zij kennis draagt. De individueel werkende dief komt steeds minder voor, daar bij een behoorlijke kraak het werk niet door een man kan worden gedaan. Vanuit Amerika is waarschijnlijk overgewaaid het collectief optreden en ook in Europa zijn de „gangs” ontstaan. Deze „gangs” of benden zijn niet alleen operationeel en actief maar tevens gespecialiseerd en mobiel. Alleen al de mobiliteit, waarbij men meestal gebruik maakt van gestolen auto's of valse en vervalste kentekens, vormt een moeilijk probleem. Planning, accuratesse en snelheid waarmee wordt gewerkt zijn evenzovele facetten waarmee men als opsporingsapparaat terdege rekening moet houden.

Gelukkig is ook het opsporingsapparaat gegroeid. De all round speurder met pijp en cape heeft afgedaan. De super speurder in de persoon van Sherlock Holmes is vervaagd. Misschien is hier en daar de pijp nog gebleven, maar het all round zijn is opgelost in de specialisatie. Er zijn nu specialisten van de meest uiteenlopende aard. Ondanks het feit dat elke specialist voor zijn taak berekend is, blijven toch nog de vraagstukken van organisatie en coördinatie. Wanneer in een team ieder maar iets doet op eigen houtje zonder enig overleg of samenwerking is er geen team en blijven de resultaten onder de maat, waarbij alleen de misdaad gebaat is. De laatste tijd zijn er door de Rijkspolitie enkele „welluidende successen” geboekt. Een van deze successen was de arrestatie van Willy René V. en zijn geliefde Jacoba van D. Zij vormden een internationaal misdadigerspaar en leefden in hoofdzaak van diefstal en oplichting. De snelheid waarmee zij werkten, de koelbloedigheid die aan de dag werd gelegd bij de uitvoering van een misdaad en de mobiliteit maakten van hen zeer moeilijke tegenstanders. Daar kwam nog bij dat dit paar een groot werkterrein had namelijk Nederland, België, Duitsland en Frankrijk. In ongeveer 3 jaar tijds werden zo'n 125 misdrijven door dit duo gepleegd.

De Officier van Justitie, hoofd van het Arrondissementsparket te Roermond, deelde in een schriftelijke opdracht van de Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch mede, dat de coördinatie inzake de door W. R. V. gepleegde feiten werd opgedragen aan de districtsrecherche van de Rijkspolitie te Roermond. Door dit schrijven werd een positief standpunt ingenomen voor wat betreft de moderne opsporing. Het was zaak een einde te maken aan de aaneenschakeling van misdrijven die aan de lopende band werden gepleegd vermoedelijk door W. R. V., een voortvluchtige nederlander. Van nu af aan werd de positie van V. wankel, ondanks het feit dat hij zeer geslepen was. Werd hij voorheen gezocht door verschillende individueel werkende politie-instanties in binnen- en buitenland, nu werd dit anders. De coördinatie zou niet alleen leiden tot de aanhouding van het paar maar ook tot oplossing van ruim 80 van de

Coördinatie was

... roof en fan

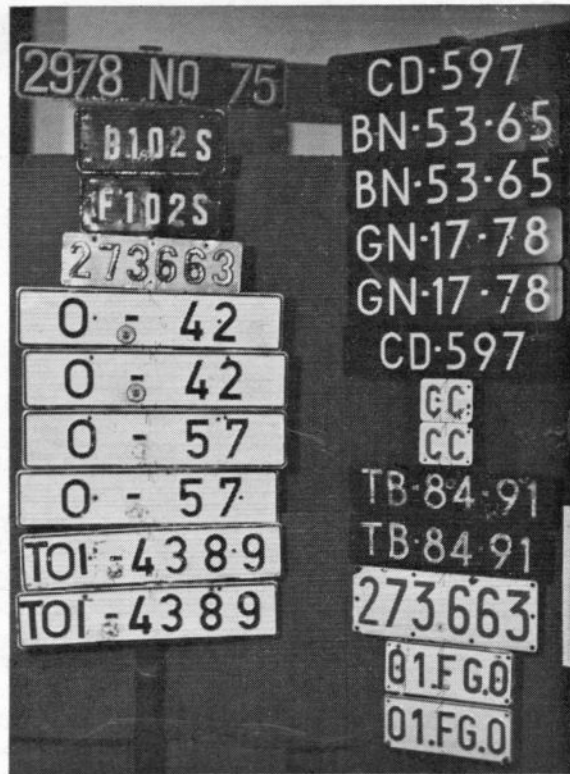
125 gepleegde misdrijven, hetgeen een verheugend resultaat is. Inlichtingen van zeer verschillende aard werden verkregen door bijvoorbeeld alle vermoedelijk door V. gepleegde misdrijven te gaan bekijken. Het lezen van opsporingsbladen, maar ook het zelf op informatie uitgaan, leverde een papieren V. Nu de coördinatie op gang kwam kon ook leiding worden gegeven aan het personeel van de opsporingsdienst. De gehele persoonlijke inzet van alle bij de opsporing betrokken personen moest leiden tot succes: tot aanhouding en veroordeling van de verdachten.

Doopceel . . .

De levensgeschiedenis van Willy René V., in het bijzonder voor wat

betreft de laatste vijf jaar is verbazingwekkend en lijkt een ongehoofd verhaal. In het jaar 1961 werd V., die op 21-10-1931 te Hontenisse werd geboren, in België veroordeeld tot 5 jaar internering wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde. Het was hem gelukt om 4 maanden in het Stuivenberggasthuis — afd. traumatologie — te Antwerpen en ongeveer acht maanden in de H. Hartkliniek — afd. abdominale chirurgie — te Morsel werkzaam te zijn als internist. In deze ziekenhuizen deed hij het voorkomen, militair arts te zijn en een stage te lopen om zich in chirurgie van diverse breuken en buikoperaties te bekwamen. Naderhand verrichtte hij zelfs autopsie (lijkschouwing). Het verhaal wordt nog fantastischer wanneer men bedenkt dat dit alles plaats vond met een vooropleiding die bestond uit het volgen van ongeveer 5 jaar lager onderwijs. Of dat lager onderwijs even goed is . . .

★
vervalste
kentekens

zeer belangrijk bij opsporing gangsterpaar

tasie aan lopende band eindigden met arrestatie in bos . . .

Om een beetje cachet aan de militaire arts te geven had hij zich, wat overigens vreemd klinkt, voor eigen rekening een militair uniform aangeschaft in de rang van luitenant-geneesheer van het Belgische leger. Om bekend te raken met door artsen gebruikte uitdrukkingen had hij de moeite genomen om de Medische Winkler Prins na te slaan. Gedurende deze pseudo-arts-periode woonde hij geheel in stijl, in een gehuurde villa op betere stand, te Brasschaat (België). Nu moet gezegd worden dat hij naast zijn 5 jaar L.O. ook een tijdje gewerkt heeft als vertegenwoordiger in farmaceutische artikelen, waarbij hij artsen bezocht en aan hen medicamenten verkocht en doende enig inzicht kreeg in de medische wereld. Zijn manier van

werken, waar het oplichting betrof, was ook apart. Zag hij bijvoorbeeld in een boekwinkel ergens in den lande een medisch boek, dat hem van pas kon komen, dan ging hij rustig de boekwinkel binnen. Hij zei dan dat hij arts was en dat hij verbleef bij een collega die in de buurt woonde. Dan noemde hij de naam van een in die buurt wonende praktizerende arts en vermeldde het juiste adres. Na enige tijd vroeg hij de boeken op zicht mee te mogen nemen. De boeken werden prompt ingepakt en meegegeven. Daags nadien belde hij dan de boekhandel op met de mededeling dat de boeken door hem werden behouden en dat de rekening gestuurd moest worden aan het door hem opgegeven adres van de bestaande dokter. De „me-

dische wetenschap” van V. stond voor niets.

Ontsnapt

De vijf jaar internering in België viel hem schijnbaar te lang, want na enkele jaren, om precies te zijn medio augustus 1963, ontsnapte hij uit de inrichting en dook onder op een boerderij in België. Het interneringskamp te Rekum (B) had weer een bewoner minder. Op de boerderij verrichtte hij voor de boer en boerin verschillende werkzaamheden. Hij deed dit blijkbaar zo goed, dat de boerin haar dankbaarheid toonde en met Willy vertrok naar een verlaten camping in de omgeving van de Moerdijk. In deze rustieke omgeving leefden zij enkele maanden, waarna ieder zijns weegs ging. De boerin ging

terug naar de boerderij en Willy vervolgde het pad van de misdaad. V. had ook een warme liefde voor grote auto's. Altijd lukte het hem een grote auto, die onbeheerd stond, weg te nemen en dan reed hij weer een poosje als een vorst over 's Heren wegen. Volgens zijn zegen is het gemakkelijker in België en Duitsland een auto te stelen dan in Nederland. In Nederland sluit men de auto's beter af. In België en Duitsland is men vaak zo nonchalant om de kontaktsleutel in de auto te laten steken. Dit kwam een lepe figuur als V. uitstekend van pas. Hij dacht ook aan zijn vervolgers en stal dus om de zoveel tijd een andere auto; weer een grote. Hierdoor werd de opsporing van V. zeer moeilijk. Daar kwam nog bij, dat hij een reeks mogelijkheden had om kentekens te verwisselen. Deze kentekens had hij meestal bij zich. Volgens de theorie van V. wordt men in een land waar men met vreemde kentekens rijdt en daarbij nog het bordje CC of CD voert niet aangehouden. De politie die zo'n magisch bordje CC of CD in het oog krijgt saluëert vriendelijk en maakt de doorgang vrij.

In deze periode stal hij in hoofdzak herenkleding, auto's en boeken. V. was hierdoor een „keurige uitziende persoon”. Welbespraakt was hij ook. Hij maakte de indruk

van een gentleman, beschikte uiteraard over royale kasmiddelen en leefde er maar op los. Zo te zien leidde hij een onbekommerd bestaan, totdat Amor roet in het eten strooide. Jacoba Theodora van D., geboren te Haarlem op 10-7-1937, kwam in contact met Willy V. Sinds het voorjaar van 1964 was zij spoorloos: laatste verblijfsadres in Den Haag. Begin mei verscheen zij in gezelschap van een man die zich Wim Winters noemde, bij haar ouders in Haarlem. Zij deed het verhaal, dat de man het beroep van chirurg had uitgeoefend, doch dit beroep had opgegeven omdat hij geen bloed kon zien. Thans had hij een betrekking bij de Nederlandse of Russische ambassade a's handelsattaché en moest zijn functie in Parijs uitoefenen. Omdat de man een auto bij zich had waarop het embleem CD was aangebracht, werd de familie overtuigd. Verder kregen de ouders te horen dat het paar naar Frankrijk zou reizen om aldaar een vakantie te genieten en daarna zouden zij in het huwelijk treden. Behoudens enkele prentbriefkaarten verzonden uit Le Lavandou, Mer et Montagne uit Frankrijk en uit Ostende in België, afzender Wim en Coby, hebben zij niets meer vernomen . . .

Opgelost in lucht . . . ?

Het leek erop als waren zij vanaf

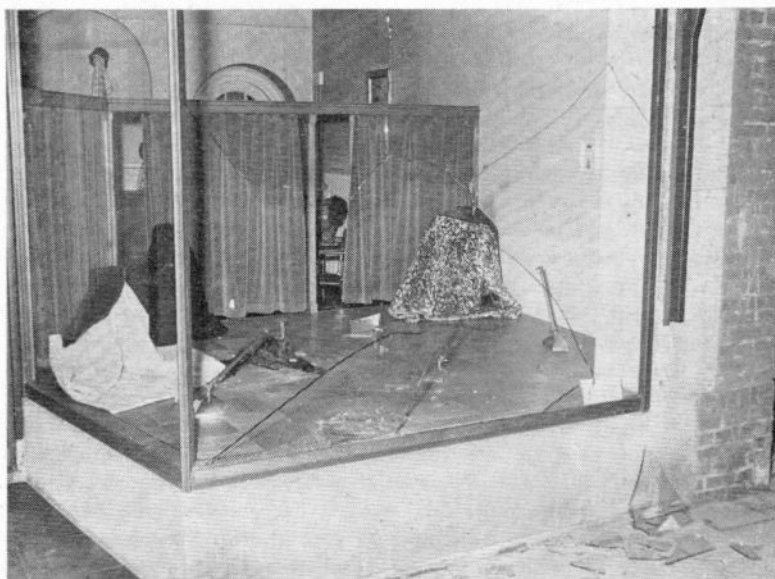
dit tijdstip van de aardbodem verdwenen. Alle verdere nasporingen liepen dood. Het opsporen van dit paar werd bemoeilijkt door het feit dat er van V. geen voor herkenning geschikte foto aanwezig was. Door bemiddeling van de recherche der gemeentepolitie te Den Haag was de districtsrecherche in Roermond echter spoedig in het bezit van een recente foto van Jacoba van D. Bij het verzamelen van de gegevens bij familieleden en verdere relaties van V. en Van D. werd door de districtsrecherche nauw samengewerkt met de betreffende recherchediensten van gemeente- en rijkspolitie elders in den lande. Eenmaal gelegde contacten met de daarvoor in aanmerking komende en geschikte relaties van het paar werden door bedoelde diensten geregeld onderhouden en de daarbij verkregen gegevens werden naar Roermond doorgegeven. Omgekeerd werden deze diensten ingelicht wanneer er sprake was van misdrijven waarvan men het paar verdacht.

De gecoördineerde gegevens omtrent de werkwijze, belangstelling voor bepaalde objecten en een bepaalde buit, het gebruik van auto's en de signalementen van die auto's, de valse en of vervalste kentekens, de plaatsen waar het paar vermoedelijk en vaker met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid was opgetreden, werden per stencil, opsporingsblad, telex en waar nodig telefonisch doorgegeven en/of verspreid aan de belanghebbende opsporingsinstanties in het gehele land. Ook werd zeer nauw samengewerkt met het O.O.B. te Den Haag, waarbij gegevens werden uitgewisseld en overleg plaatsvond, voor de eventueel te nemen maatregelen.

In het kader van klein grensverkeer werd intensief samengewerkt met de Kripo te Erkelens en Wegberg (Duitsland) en de Belgische Gerechtelijke Politie en de Rijks-wacht. Niet te vergeten de douanerecherchedienst heeft binnen de grenzen van haar mogelijkheden een uitstekende bijdrage geleverd in dit opsporingsvlak.

Te voet terug in 't land . . .

Op 28 juli 1964 te omstreeks 16.00

. . . object voor kledingvoorziening van V. . . .

uur poogde een bestuurder van een Ford-fairlane, voorzien van het Nederlandse kenteken TB 84-91, de z.g. groene landgrens, vanuit Duitsland naar Nederland te passeren. De bosrijke omgeving van Elmpt (D) biedt met vele paden een ideaal oord om de grens illegaal te overschrijden. Het door de Duitse douane gegeven stopteken werd uiteraard door de bestuurder genegeerd: met een snelle vlucht naar Nederlands gebied zou de lastige douaneman zijn afgeschud. Vol gas spoot de wagen naar de verlossende grenslijn maar op geringe afstand van de grens stopte de wagen plotseling en zag de Duitse douanier tot zijn verbazing dat twee personen verder naar Nederland vluchtten. De auto werd inbeslaggenomen en aan de Kripo overgegeven.

Toen werd duidelijk waarom de wagen vlak voor het overschrijden van de verlossende grens was blijven staan. Door het (vele) rijden over slechte oneffen wegen en paden was een van de accukabels losgetrild. De auto was voorzien van vervalste kentekenplaten en bleek in Schilde (B) te zijn gestolen. In de auto werden een verzameling goederen aangetroffen die wees in de richting van Willy V. en J. van D. Knipsels uit Belgische kranten en andere bladen waren publikaties over vroeger gepleegde daden van V., kennelijk bestemd voor zijn plakboek. Voorts trof men in de wagen een partij dames- en herenkleiding aan. Het kwam vast te staan dat het paar onder valse namen in Duitsland had vertoefd. Er was een briefje waarop de naam André P. M. de Remortel, geboren te Gent 18 mei 1929, wonende te Waterloo, militair-officier met nummer paspoort etcetera en de naam Christine de Ward, eveneens geboren en wonende te België met een nummer van het paspoort voorkwamen. Een onderzoek in België wees uit dat de namen en nummers vals waren. Onder deze namen hadden zij een kamer gehuurd van een boerderij te Koblenz (D). In de auto werd ook nog een opengebroken kassa aangetroffen, die in de nacht van 19 juli 1964 te Nederweert werd ontvreemd. Het net

om het paar begon te sluiten . . .

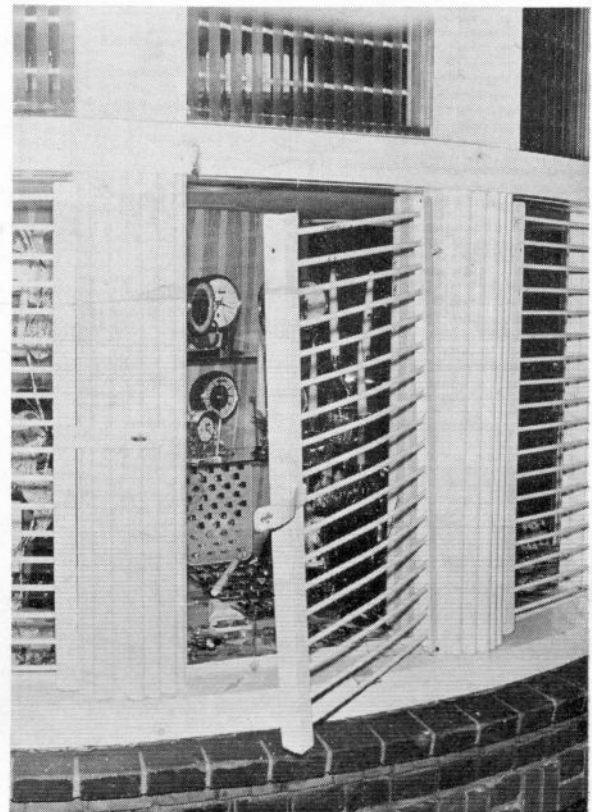
Roven zonder geweld

Bontmantels, gouden sieraden, draagbare radio's enz. werden in deze periode en masse ontvreemd. Hun werkwijze was eenvoudig. Met een steen of ander hard voorwerp werd een etalageruit verbrijzeld. Dan was het „grijpen wat je kunt” en vervolgens „wegwezen”. Vooraf maakten zij een plan omtrent waar en hoe gewerkt moest worden. Dat V. nooit geweld heeft gebruikt tegen personen stempelt hem als „gentleman-inbreker”. Voorzover bekend was V. nooit gewapend. Onwillekeurig rijst de vraag: „Waarom werd V. niet eerder gearresteerd?” Men kon niet zeggen dat hij zich schuil hield, want regelmatig werden „kraken” gepleegd, die het kenmerk V. droegen. Hij legde met zijn gestolen auto's ongeloofwaardig veel kilometers af. Toch was hij de politie enkele jaren te vlug af. Men kan dit niet allemaal op rekening van „het geluk” schrijven. Meer nog kan men dit onontdekt blijven toeschrijven aan de intelligentie van V. Ook zou hij

kunnen doorgaan voor een bekwame toneelspeler. Immers de koelbloedigheid en het aantal vermommingen dat hij heeft toegepast stempelt hem tot een artiest. Zijn zelfbeheersing is groot, want verscheidene malen stond hij oog in oog met de politie. Steeds lukte het hem, door gebruik te maken van een list, aan arrestatie te ontsnappen.

Zware taak

Het was een vererende opdracht V. te vangen, maar bij lange na geen gemakkelijke taak. Want wil men zo'n opdracht goed volbrengen dan is een eerste vereiste om zich in te leven in deze zaak. Hierbij komt veel kijken en een van de meest belangrijke facetten was, om inzicht te krijgen in de man V. en de vrouw Van D. Het verkrijgen van „backgroundinformatie” vereist tact en kennis. Elke inlichting — hoe klein ook — is dan belangrijk. Contacten met andere rechediensten of overheidsinstellingen zijn onmisbaar in het spel van de coördinatie. Tevens het op langere termijn warm hou-

★
 Voor lieden
 als V. vormt
 dit soort
 beveiliging
 geen problemen

★

den van een zaak, het voortdurend oplettend zijn en het steeds weer pousseren lijkt een onbegonnen taak.

Publiciteit

Pers is een niet te verwaarlozen medium. Perscontact moet er zijn. De moeilijkheid hierbij is, het publiek of de lezersschare voor te lichten over datgene wat het publiek wil weten en dit te doen op een eenvoudige aanvaardbare wijze, zo ongeveer schrijft W. N. van Hout in „Psychologie van de Pers”.

Voor wat betreft de Rijkspolitie is in Limburg een eerlijke systematische opbouw begonnen betreffende de relatie (rijks)politie — pers. In zijn algemeenheid genomen zijn er volgens de districtscommandant, majoor W. A. Hulsmans, prettige resultaten mee behaald. Met betrekking tot de zaak V. heeft de pers, de landelijke zowel als de provinciale, veel begrip getoond voor de situatie waarin de rijkspolitie, in dit geval de coördinerend optredende districtsrecherche te Roermond, verkeerde. Majoor Hulsmans deed de toezegging, dat als de zaak publicabel was, de pers in haar geheel zou worden uitgenodigd op een persconferentie. Dat is gebeurd! Niet alleen de Nederlandse pers en het N.T.S.-journaal waren aanwezig, maar ook de Belgische- en Duitse pers waren vertegenwoordigd.

In zomerhuisjes . . .

Door het luxueuse leven dat geleid werd door het voortvluchtige paar, kon het niet uitblijven of er moest vaker „een kraak gezet” worden. Intussen was het bekend geworden dat het paar in hoofdzaak verbleef in afgelegen weekend huisjes en in een op een camping onbewoond staande caravan. Het spreekt vanzelf dat nu een intensieve controle werd uitgeoefend in onbewoonde bungalows, campings en tuinhuisjes. Eind februari 1965 deelde de O.O.B. van de Rijkswacht te Turnhout mede dat op 27-2-1965 een personenauto merk Mercedes Benz, type 190d (diesel) was ontvreemd terwijl ter plaatse een eerder gestolen (29-7-1964) Mercedes, beschadigd was achtergelaten. Met deze ter plaatse aangetroffen auto

. . . werk van V. . . .

was in plm. 7 maanden ongeveer 50.000 km gereden. Er waren diverse aanwijzingen die erop wezen dat V. deze autodiefstallen had gepleegd. Het zou niet lang meer duren of de val klapte dicht.

Sein op rood . . .

Intussen kwamen feiten aan het licht aan de hand waarvan men mocht veronderstellen dat het paar na het plegen van een misdrijf zo spoedig mogelijk over de grenzen verdween en een veilig heenkomen zocht. Op 29 oktober 1965 werd van de Recherche van de Gemeentepolitie te Haarlem bericht ontvangen, dat zij een tip had gekregen waaruit bleek dat Coby — gekleed in bontmantel — in een warenhuis was gesignaleerd. Deze mededeling van de gemeentepolitie was voor de districtsrecherche te Roermond het teken te beginnen met het aftellen en controleren van de voorbereidingen. Het sein stond op rood. Diezelfde dag volgde het door de O.O.B. uitvoerig verzorgde opsporingsbericht en het was een gelukkige omstandigheid dat het bericht telefonisch werd doorgegeven. Het resultaat van de laatst ondernomen opsporingsactie was het door de gemeentepolitie te Renkum in de voormiddag van 1 november 1965 arresteren van de beide verdachten-vrijbuiters Willy en Coby.

In de fuik

Het lag aanvankelijk in de bedoeling van het tweetal om op 31 oktober 1965 de reis vanuit Nederland voort te zetten naar Duitsland, om dan door te reizen naar het vakantieverblijf in Zuid-Frankrijk. Vermoeidheid speelde V. echter parten en daardoor besloot men de nacht door te brengen in de bossen in de omgeving van Renkum. Het begin van het einde was begonnen. De altijd actieve commissaris van gemeentepolitie te Ede, de heer Van der Werff, had voor de bewuste nacht speciale aandacht besteed aan een mogelijk verblijf in de open lucht. De bosrijke omgeving van de gemeenten Ede en Renkum leende zich daar bij uitstek voor. Zo dacht ook V. Om een zo groot mogelijke waakzaamheid te verkrijgen had de korpsleiding van dit gemeentepolitiekorps het bericht van de O.O.B. ter kennis gebracht van de boswachters in deze gemeente. De boswachter B. Woudenberg had een bewakingsgebied dat zowel lag in de gemeente Ede als in de gemeente Renkum.

Deze boswachter deed nu met een speciale opdracht zijn nachtelijke ronde. Tot zijn niet geringe verbazing zag hij in de bossen nabij de spoorweg Arnhem-Ede een witte personenauto staan. Door dit vreemde tafereel kreeg hij meteen achterdocht en omdat hij bekend

FOTOCOPIE **FREIE UND HANSESTADT HAMBURG**
Behörde für Inneres

Der Polizeipräsident
Kriminalamt
K 205 F 2 / 957/65
(Dienststelle)

den 2. 12. 1965
Telefon:

Ausfertigung

Bei dem Pfandleiher
ist heute in Sachen
für die Dienststelle *Kripo Erkennung u. aridul. Kripo* Az: *K 217/65*
wegen *Diebstahls pp* Pfandstück Nr.: *26500*
Gegenstand:
1 gold. Armband 750 / 859p.

Versatztag: *17-9-65* Darlehen: *100,-* DM

sichergestellt worden und bei dem Pfandleiher verblieben.
Die Rückgabe des sichergestellten Pfandstückes regelt sich nach § 111 StPO.

H. H. H. H.
(Name)
KOM
(Amtsbezeichnung)

Der Pfandleiher:
Leihhaus Billstedt
Leihhaus Billstedt
Hamburg 5

Stukken van de buit werden beleend o.a. in Hamburg . . .

was met de opsporingsberichten dacht hij aan V. Zonder tijdverlies maakte hij direct melding aan de gemeentepolitie te Renkum, die uitrukte om een kans te hebben de gezochten te arresteren. Deze kans werd door de politie van Renkum terdege benut, want tegen hun doortastendheid was geen verweer van de zijde van V. bestand. Nadat de personenauto omsingeld was en men wist met wie men te doen had volgde nog een laatste stuip trekking om te ontsnappen aan de sterke arm. V. had de portieren van binnen gesloten zodat de kreet „had je me maar” opgang deed. V. zag dat hij omsingeld was, startte zonder zich te bedenken de motor en reed enkele malen vooruit en achteruit om weg te komen. Ook nu weer bleek dat de meester-oplichter aan alles had gedacht. De wagen stond zo, dat bij onraad hij zowel naar voren als naar achter een uitweg had. Hij weigerde pertinent de portieren te ontsluiten. Volgas reed hij per slot van rekening vooruit, ramde een weide-afrastering, maar de geloste waarschuwingschoten deerden hem niet. Een inmiddels verbrijzelde voorruit en een stukgeschoten achterband speelden hem wel lelijk parten. Zo kwam het ook dat hij in een nabijgelegen dennebos tot stilstand kwam. Daar lukte het een agent de contactsleutel weg te grissen.

Nog steeds gaf V. zich niet over. Een laatste krachttoer volgde. Met een formidabele sprong vloog hij over de schoot van Coby en kwam buiten de auto terecht. Tegen de glorieus uitgevoerde houdgreep van een der bij de arrestatie betrokken agenten was V. niet opgewassen en na enig verzet werd de langgezochte Willy V. gearresteerd en ingesloten op het politiebureau te Renkum. De vriendin van V. bleek geen kat om zonder handschoenen vast te pakken. Ze was chique gekleed in een natuurlijk van diefstal afkomstige, zeer kostbare Ocelot-mantel en met eveneens van diefstal afkomstige sieraden getooid. Dat een uitstekende slag was geslagen bleek bij inspectie van de gestolen personenauto, die voor duizenden guldens gouden- en zilveren sieraden en bontmantels bevatte. Met deze kleding en sie-

raden konden beiden doorgaan voor goed gesitueerde personen en hun gedrag was vrij behoorlijk, zij het dan alleen gedurende hun spaarzame vrije dagen. Beiden waren dierenvrienden, althans zo deden zij het voorkomen, immers Willy was tijdelijk in het bezit geweest van een mooie spaniel en Coby hield er een paar poezen op na.

Voordat zij uit het zonnige zuiden van Frankrijk, waar zij vaak verbleven, naar Nederland vertrokken hadden zij op het station te Fontainebleau aan de bagage-afdeling vier koffers met goederen in bewaring gegeven. Het reçu werd tussen andere stapels papieren in de auto gevonden. Natuurlijk ontsnapte dit kleine stukje papier niet aan de aandacht van de recherche. Het bleek zelfs dat de Franse politie niet alleen druk praat en gebaart, maar ook snel werkt: in no time was de buit in Roermond. Het stelen van goederen was voor een vakman als V. een koud kunstje. Het van de hand doen ging ook vrij goed. Uit telefoonboeken werden — bijvoorbeeld in Hamburg — enkele pandhuizen geprikt waar de gestolen goederen werden beleend. Tijdens de verhoeren op het districtsbureau te Roermond, waarbij de adjudanten L. H. Verhaegen en C. Oosterling en de opperwachtmeester H. M. J. Maessen gebruik maakten van de nauwkeurig opgestelde handel en wandel van V., bleek dat V. ook nu het predikaat gentleman-inbreker verdiende. Hij zei toe alle medewerking te zullen verlenen. Hij verklaarde verbaasd te zijn over de veelvoud van zaken die hij had gepleegd en de daarvan bestaande documentatie bij de politie. Hij meende nagenoeg geen

Coördinators-speurders van districtsrecherche Roermond

Adj. C. Oosterling

Adj. L. H. Verhaegen

Owmr. H. M. J. Maessen

sporen te hebben achtergelaten en nu bleken het er vele te zijn. Tijdens zijn eerste weken die hij weer in de cel doorbracht probeerde hij nog een ontvluchttingspoging. Deze mislukte omdat men ontdekte dat de koperen merk-knoppen uit de dekens van zijn cel waren verdwenen. Kennelijk wilde hij met buikklasten worden opgenomen in een ziekenhuis waaruit ontvluchten misschien makkelijker zou zijn. Een sterk laxeremiddel bracht echter uitkomst en twee merkknoppen werden teruggevonden.

Al met al zou men met betrekking tot de coördinatie nog eens het een en ander kunnen opmerken. Daar is dan in de eerste plaats de opdracht om te coördineren op een zo breed mogelijke basis. Het is daarna een vereiste dat men zich als coördinator in de opdracht gaat verdiepen. Het verkrijgen van inzicht in de te arresteren personen door het inwinnen van z.g. backgroundinformatie. Het bestuderen van hun doen en laten zowel van vroeger als van nu en van wat de oorzaak van het ontsporen was. In de tweede plaats is het belangrijk om contacten te hebben en te leggen, met daaraan onafscheidelijk verbonden: die te onderhouden. De te voeren communicatie verdient veel aandacht, vooral om te voorkomen dat misverstanden ontstaan omdat men op een andere golfrequentie zit of een verkeerd kanaal heeft gekozen. Het nauwkeurig verzamelen van alle gegevens — hoe onbelangrijk die ook mogen schijnen — en tevens de documentatie hiervan, het noteren van alle mogelijke misdrijven of overtredingen waarbij een zelfde werkwijze is of werd toegepast, of waaruit men het karakteristieke van de dader kan halen, is dan uiteraard niet te verwaarlozen. In de zaak V. bleek dit alles een uitstekend geheugensteuntje te zijn, zowel voor rechercheurs als later voor de verdachten.

Wanneer een zaak niet direct vruchten afwerpt en men gaat spreken van een slepende zaak of hangijzer, komt er nog een moeilijk facet bij namelijk die van het warm houden, het animeren, het pousseren van de opdracht. Een

Boswachter B. Woudenberg die de beslissende tip gaf, bij de „expositie” over de zaak V.

goede gewoonte is het hierbij om op geregelde tijden de ingeschakelde diensten of personen op de hoogte te houden van de gemaakte vorderingen.

De presentatie aan de pers waarbij de wachtmeester 1e kl. J. Plompen een visueel geheel had gemaakt van de hele opsporing en de daarbij wijdvertakte betrokken diensten was eveneens belangrijk.

Lof . . .

Aan het woord coördinatie zit een scala van mogelijkheden verbonden. Het was een prettige verrassing voor de districtscommandant, majoor W. A. Hulsmans, dat van de officier van justitie mr Meschaert een schrijven kwam waarin de officier zijn grote waardering uitsprak voor de voortreffelijke wijze waarop de districtsrecherche van de Rijkspolitie te Roermond zich van haar taak, tot coördinatie van het opsporingsonderzoek, heeft gekweten.

De laatste acte speelde met het onherroepelijk worden van het vonnis: drie jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest voor Willy V. en 1 jaar en acht maanden voor zijn vriendin Jacoba van D. Het doek is gevallen. Als men V. verder kan geloven zal van zijn hand een boek verschijnen over de levenswandel van hem met zijn vriendin. Voor wat betreft de laat-

ste drie jaren zal het boek zeer „fantastisch” kunnen zijn en desondanks niet minder waar . . .

Adjutant H. van Dam groepscommandant te Bedum

Met ingang van 16 oktober 1966 is de adjutant H. van Dam aangewezen als groepscommandant te Bedum. Hij werd op 30 september 1916 geboren te Gro-

ningen en trad op 12 augustus 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Zoutkamp. Op 2 januari 1949 werd hij postcommandant te Pieterburen en op 1 mei 1950 ging hij in gelijke functie naar Niekerk. Op 26 augustus 1959 werd hij onder aanwijzing als rayoncommandant, tevens plaatsvervangend - groepscommandant, verplaatst naar Slochteren. Hij werd op 1 januari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 oktober 1966 tot adjutant.

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

West-Europa dat een grote markt zou kunnen zijn is verdeeld in twee economische kampen. Enerzijds de Europese Economische Gemeenschap, ook wel EEG of Gemeenschappelijke Markt genoemd en anderzijds de Efta of wel de Europese Vrijhandelsassociatie. Bij de Efta zijn de Westeuropese landen aangesloten die niet tot de zes van de EEG behoren. Landen als Engeland, de Scandinavische landen, Oostenrijk, Portugal etc. maken er deel van uit. De Europese Vrijhandelsassociatie is altijd beschouwd als een tweede keus. Het was steeds de bedoeling dat Engeland, het land dat het initiatief nam tot oprichting van deze organisatie, zijn partners zou binnen voeren in een vergrote Gemeenschappelijke Markt. Vanaf de oprichting van de Europese Vrijhandelsassociatie werd Engeland als de leider geaccepteerd. Niet omdat dit land het grootste belang had in de handel met de oprichters van de Gemeenschappelijke Markt maar omdat het de grootste partner in het Efta-verbond is. Oostenrijk en Denemarken met name hebben meer belang bij een toetreding tot de EEG.

Vandaar dat in die landen stemmen opgaan tot opening van afzonderlijke onderhandelingen met de EEG en niet uitsluitend te wachten op initiatieven van de leider: Engeland. Oostenrijk heeft met deze onafhankelijke koers al een begin gemaakt en voert te Brussel onderhandelingen over een associatie-overeenkomst met de EEG. Ook aan een andere zijde kraakt het in de Europese Vrijhandelsassociatie. De drie Scandinavische leden van de Efta (afkorting van European Free Trade Association) alsmede het geassocieerde Finland hebben ervaren dat de Efta een geweldige groei van de handel tussen de Noordse landen heeft veroorzaakt, waarbij de groei van de handel met de overige Eftalanden in het niet valt. Dit heeft het idee van gezamenlijk optreden van de Noordse landen als economisch blok nieuw leven ingeblazen. Het denkbeeld van de Noordse gemeenschappelijke markt werd bij de oprichting van de Efta in de ijskast geplaatst. Een paar weken geleden deed men echter in Kopenhagen het voorstel tot een gemeenschappelijke Scandinavische toenaderingspoging tot Brussel. Al toonden Oslo en Stockholm zich helemaal niet enthousiast en vond de suggestie in Denemarken zelf slechts beperkte instemming, de indiening van dit voorstel was op zichzelf reeds typerend voor de situatie.

En het bericht dat Wilson eind oktober een speciale vergadering met zijn ministers heeft belegd om de opiniepeilingen met betrekking tot de toetreding van Engeland tot de EEG te bespreken, zal dan ook ongetwijfeld verwelkomd zijn door de Deense eerste minister Krag. Een van de beweegredenen van Krag's recente poging om een Scandinavisch initiatief te ontwikkelen voor toetreding tot de EEG was dat hij Engeland tot actie wilde wekken.

De druk in Denemarken om lid te worden van de EEG is aanzienlijk gestegen sinds de Zes van de EEG overeenstemming hebben bereikt over hun gemeenschappelijke landbouwpolitiek en sommige Deense landbouwsectoren zijn er nu voorstander van om spoedig met of zonder Engeland tot de EEG toe te treden. Men heeft er tegen gewaarschuwd dat toetreding zonder Engeland het verlies van Denemarken's traditionele bacon- en botermarkt zou kunnen betekenen. Als dit zou gebeuren zou Denemarken aan Zweden vragen om zijn import van deze producten te vergroten. Tezamen zijn Denemarken, Zweden en Noorwegen een belangrijke handelspartner van West-Duitsland, dat een groot handelsoverschot op de Scandinavische landen heeft. Maar onlangs is de Deense vleesexport naar West-Duitsland sterk afgenomen vanwege de hoge invoerrechten die de EEG heft.

Oppervlakkig gezien is Zweden niet erg gesteld op een gemeenschappelijke Scandinavische benadering van de EEG zonder Engeland, maar toch bestaat daarvoor belangstelling in de industriële sector. Daarbij komt nog dat men in Stockholm van mening is dat de Zweedse regering een soepeler houding aanneemt dan in het verleden en buiten regeringskringen geeft men toe dat er vele voordelen aan verbonden zijn om als Scandinavisch blok te onderhandelen als Engeland een afwachtende houding gaat aannemen. Noorwegen zal echter deze gedachte nog minder dan Zweden toejuichen. In Oslo lijkt de overheersende mening dat Frankrijk maar het initiatief moet ondernemen, omdat dit land de Europese integratie blokkeerde.

In de komende maanden zullen te Brussel besprekingen met Scandinavische regeringsfunctionarissen over de toetreding van de drie Noordse landen tot de EEG belangrijke agendapunten zijn.

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premieën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

Respect voor een produkt van de goden

't Is misschien niet zo erg netjes, maar ik ben kauwend op een blokje kaas deze maandelijks brief begonnen. Dat komt door de overweging, dat wij dagelijks kaas eten, maar in feite van de kaas niet veel kaas gegeten hebben. Als dat wél zo was, dan zouden we eenvoudig niet altijd zomaar akkoord gaan met de aankoop van een stuk „utility-kaas” met inferieure smaak tegen een navenant te hoge prijs. Wist u, dat de kaas eigenlijk een uitvinding is van de goden? Zover heb ik het tot voor kort niet gezocht omdat ik dacht, dat de kaas door de boeren is uitgevonden. De oudste berichten over de bereiding van kaas komen uit bronnen van de Sumeriërs, maar ook de Assyriërs, Babyloniërs en Egyptenaren kenden de kaas, die trouwens bij de Grieken en Romeinen bij elke maaltijd op tafel kwam. Ook de Scythen, die van diep in Rusland tot bijna aan de Donau woonden aten dagelijks kaas, die volgens Herodotus werd bereid uit paardemelk. Volgens een Griekse sage is de kaas evenwel uitgevonden door Aristeurs, een zoon van Apollo en Cyrene. En de kaas was zo populair, dat men de uitvinder de bijnaam Jupiter verleende. En daarmee zitten we in het moeras van historie en legende. Want, wanneer en waar precies de eerste kaas gemaakt werd, dat gaat in de nevels van de historie verloren en de meningen van de geleerden verschillen er danook nogal wat over. Sommigen beweren dat de kaas te danken is aan Finse nomadenstammen en een feit is dat in oude Noorse en IJslandse geschriften wordt gesproken over „skyr” of zure melk. De mogelijkheid om de melk te laten stremmen schijnt pas veel later te zijn gekomen en daarvoor gebruikte men verschillende soorten kruiden, onder meer takken van vijgebomen. Dat wordt weer duidelijk uit het oude Griekenland. Want, in de Ilias staat te lezen over de genezing van de wonden van Ares door Peon, op bevel van Zeus:

„Snel als de witte melk door de vijgetak gaat stremmen, vloeibaar

eerst, maar dan langzaam onder het roeren snel dik wordt, aldus sloot zich direct de wond van de tierende Ares”.

In het oude Rome had men al vele kaassoorten. In vele huizen was behalve een keuken ook een caseale, een speciale ruimte voor het kaasmaken en bovendien nog ruimten waarin de kaas kon rijpen. Er waren ook bedrijfjes waar men de zelfgemaakte kaas kon laten roken. Volgens de overlevering was er op het Velabrum, de zuivelmarkt van Rome voortreffelijke kaas te krijgen. Uit het bronzen tijdperk zijn Germaanse van zeefgaten voorziene bakken van aardewerk gevonden die bewijzen dat ook de Germanen al vroeg kaas maakten: zuremelkseken, zogenaamde „justa” en ook lebkazen, waarvan de Germanen de bereiding overnamen van de Romeinen. In Zwitserland en Oostenrijk moet ook al in de tijd van de grote volksverhuizing kaas zijn gemaakt. In Nederland waren Goudse en Edammer kazen al rond 1100 beroemd. Omstreeks de dertiende eeuw kregen Haarlem en Leiden een zuivelmarkt en in Friesland werd toen al eeuwen kaas gemaakt. Er was uit Nederland zelfs al kaasexport, aanvankelijk naar de zuidelijke Nederlanden, maar in de veertiende eeuw ook al naar de Baltische landen en nog later ook naar Frankrijk, Spanje en Portugal. Voor wat betreft de start van de kaasbereiding hebben de kloosters veelal een belangrijke rol gespeeld, maar in ons land werd het al gauw een zaak van boerinnen en in ons land niet alleen: vrouwen maakten elders de beroemde kaassoorten als de Camembert, de Tilsiter of de Emmentaler. In ons land hebben de vrouwen en de vrachtaarders die de kaas naar elders vervoerden al vele eeuwen geleden de naam van de Nederlandse kaas in het buitenland gevestigd.

Het verhaal van de kaas is eigenlijk hoogst boeiend: geschenk van de goden of produkt van de vrouw. Maar datzelfde verhaal leidt tot de conclusie, dat wij vandaag de

kaas, maar ook onszelf tekort doen. Tot dusver behoorde kaas tot de weinige artikelen, die zijn ontkomen aan de verpakkingsdrift waarvan wij zelf medeschuldig zijn omdat wij bereid bleken meer te betalen voor een goed verpakt merkartikel. De kaas bleef lang een produkt dat wij zelf naar kleur, geur en smaak konden beoordelen alvorens een keuze te doen. Dat was vooral te danken aan de kaas zelf, die zich nu eenmaal slecht leent voor verpakking en „opsluiting” van langere duur in cellofaan of plastic placht af te straffen met schimmelvorming. Langzamerhand heeft men daar wat op gevonden: de verpakte stukjes kaas hebben hun intrede

Voor Moeder

gedaan via de zelfbedieningswinkels. Weliswaar staat er summier op aangegeven wat er in het cellofaantje moet zitten, maar dat moeten we dan maar geloven. En, nu zijn er ook al de zakjes vacuum verpakte gesneden kaas, waarvan wij ook pas thuis merken wat er precies in zit. Afgezien van het feit dat alle kaas nog geen echte kaas is, dat de vrijheid om zelf naar eigen smaak te kiezen verloren gaat, is nog het ergste dat die verpakte kaas naar verhouding meestal te duur is. Het is van de leverancier gebrek aan respect voor onze persoonlijke smaak, waarvan wij zelf de oorzaak zijn wanneer wij er niet op staan onze eigen keuze te bepalen. Ik neem nog een blokje en dat ik zelf de soort gekozen heb, dat verzekert u

MARIANNE

GEZINSKREDIET

Geld nodig voor...? ... voor meubelen, kleding, auto, vakantie? Een persoonlijke lening is de nieuwe, algemeen aanvaarde oplossing. Wendt u tot de juiste bankinstelling. Ons „Gezinskrediet” biedt contant geld aan ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Zonder borg, direct beschikbaar. Geen behandelingskosten vooraf. Van f 300,- tot f 4.800,- naar draagkracht. Onder wettelijke voorwaarden en uiterste discretie. Kwijtschelding restant bij overlijden. Alles kan schriftelijk worden afgehandeld.

NATIONALE VOLKSBANK

Amsterdam
Westende 10 tel. 237271
Den Haag
Riviermarkt 4 tel. 639586
Rotterdam
Mauritsweg 45 tel. 135743

NVB
GEZINSKREDIET 1926

Sjef Kroes grijpt naar de macht

Het was al geruime tijd onrustig in Dwergerland. Een vreemde dwerg hitste de onderdanen van Kri-Bul III op tegen hun koning. De vorst hoorde wel van de be-roeringen in zijn rijk, maar hij meende dat het wel zo erg niet zou zijn en bovendien voelde hij er niets voor om de ontevreden en met geweld tot de orde te roepen. Och, wat kreeg hij daar later spijt van!

Op een nacht kwam een groep met stokken gewapende dwergen, onder aanvoering van de oproerkraaier,

en Kind

naar het paleis geslopen. Zij maakten de wachters van de koninklijke lijfwacht, die voor het paleis stonden, onschadelijk en voordat nu iemand aan verzet kon denken, waren de opstandelingen al in het paleis doorgedrongen, hadden ze de slapende garde overvallen, ontwapend en al het personeel in de kerkers onder het paleis opgesloten.

Gelukkig was koning Kri-Bul door het lawaai wakker geworden en hij begreep, dat het om hem te doen was. Snel schoot hij zijn kleren aan en vluchtte met de koningin door een onderaardse gang naar buiten. Wat waren de opstandigen boos, toen ze bemerkten, dat de koning en zijn vrouw verdwenen waren.

Een nieuwe heerser

Sjef Kroes, de vreemdeling die de rebellen aangevoerd had, riep zichzelf uit tot president van Dwergerland en in de dagen die volgden, nam hij krasse maatregelen. Ieder, die nog een goed woord over koning Kri-Bul zei, werd in de kerker geworpen en het duurde niet lang, of die zat propvol. Bovendien moesten de arme dwergen veel belasting betalen aan de nieuwe heerser en dat maakte hen vreselijk arm. Neen, tevreden wa-

ren de dwergen niet met hun president en met weemoed dachten zij terug aan de gelukkige dagen, toen Kri-Bul vorst van Dwergerland was.

Koning Kri-Bul en zijn vrouw waren de bossen even buiten de hoofdstad ingevlucht en hadden daar onderdak gevonden bij een paar arme boerenmensen. Niemand zou hen daar zoeken en trouwens, koning Kri-Bul was niet meer te herkennen. Hij had zijn mooie pakje verwisseld voor eenvoudige boerenkleren en hielp als knecht de gastvrije boer bij zijn werk.

Een keer in de week ging hij met eieren, kazen en boter voor de boer naar de markt in de hoofdstad en door de verhalen, die hij daar hoorde, bleef de koning op de hoogte met de toestand. Hij had vreselijk verdriet om de ellende waarin zijn arme volk gedompeld was. Geen van de dwergen durfde aan opstand te denken, want Sjef Kroes was verschrikkelijk wreed en zijn spionnen waren overal.

Een hoofd in de mand

Koning Kri-Bul besloot zijn volk van de tiran te redden en nachten lag hij wakker en pickerde. Het viel niet mee om een oplossing te vinden, want op steun behoefde hij niet te rekenen, omdat de dwergen te bang waren. Maar koning Kri-Bul kreeg een goed idee.

Op een morgen ging hij weer voor de boer naar de markt. In zijn mand droeg hij de boter, kazen en eieren, maar niemand kon zien, wat er onder zat. Zo kwam hij ongehinderd in de stad. Toen de markt was afgelopen, zwierf de koning tot donker wat rond en wachtte tot de poorten waren gesloten en alle dwergen naar bed waren. Hij had zich vlak bij het paleis verscholen en wachtte, totdat ook daar de lichten uit waren en iedereen naar bed was.

Verscholen tussen de struiken verkleedde de koning zich snel en even later kwam er een gedaante, gehuld in een lang wit kleed en zonder hoofd, tussen de struiken vandaan. Onder de arm droeg het

een hoofd, gemaakt van een grote meloen. Er zaten ogen, oren, een neus en een mond aan en het droeg een kroontje op het hoofd. Wie goed keek, kon zien, dat het precies op het hoofd van koning Kri-Bul leek. Met een stel rammelende kettingen in de andere hand, begaf het spook zich naar een verborgen poortje in de paleismuur. Hij boog de struiken uiteen en stapte de onderaardse gang in.

In het paleis

Voorzichtig tastend liep hij verder, totdat hij door een deur in een grote hal midden in het paleis kwam. Vreselijk rammelend met de kettingen en afschuwelijke kreten uitgillend, rende het spook door de gangen. Overal zwaaiden deuren open en staken dwergen in nachthemd het hoofd naar buiten, maar als ze de angstaanjagende gedaante zagen, trokken ze met een klap de deur dicht en stonden rillend van angst te wachten op de dingen die komen zouden. Koning Kri-Bul begaf zich regelrecht naar de kamer waar Sjef Kroes sliep. Toen hij de deur opendeed, lag die nog rustig te snorken. „Huuuu!”, riep het spook en de president werd wakker. In het maanlicht dat door het venster naar binnen scheen, zag hij de geestverschijning en hij herkende het hoofd van koning Kri-Bul, dat het witte wezen onder de arm hield. De koude rillingen liepen hem over de rug. Hier kwam de vergelding, een macht waartegen hij niets kon uitbrengen . . . Spierwit en bibberend lag hij in bed.

„Huuuu! Ik ben het spook van de wraak! U zult boeten voor uw misdaden!”, brulde de witte gedaante. De nieuwe paleisbewoner wachtte niet langer en met een grote sprong dook hij door het raam van de derde verdieping naar buiten.

Bevrijd

Het spook draaide zich om en wandelde statig de gang op. Daar

(vervolg op pag. 26)

BEDRIJFSTEFONIE
PERSONENOPROEP
WERKTIJDREGISTRATIE
LUIDSPREKENDE TELEFONIE
OVERVAL- EN
INBRAAKBEVEILIGING
CENTRALE BRANDMELDING
ZUSTER- EN HOTELROEP
OMROEP EN MUZIEK
ELECTR. KLOKKEN

N.V. NEDERLANDSCHE
HUISTELEFOON MAATSCHAPPIJ
PEGASUSSTRAAT 5-11, DEN HAAG

Bijkantoren: AMSTERDAM, Weteringschans 189 Tel.: 020-37680.
ROTTERDAM, Strevelsweg 700/309 Tel.: 010-270139.
GRONINGEN, Winschoterkade 7, Tel.: 05900-22612.
ARNHEM, Beaulieustraat 2, Tel.: 08300-21405

Sjef Kroes grijpt naar de macht

(vervolg van pag. 25)

stonden verschillende dwergen met elkaar te praten, maar toen ze de geest zagen, die angstwekkende kreten uitstootte en riep, dat het uur der wrake was gekomen, stormden ze in hun nachtkleding naar buiten. Ook de soldaten van de tyran, die op het tumult hun stokken hadden gegrepen, vluchtten zo hard als ze lopen konden. Toen hij al zijn vijanden had verjaagd, ging de koning naar de kelders en bevrijdde al de gevangenen, waaronder zijn trouwe lijfwacht. Het spook deed het laken af en gooide de meloen in een vuilnisvat en toen herkenden de dwergen hun koning. Luid stonden ze te juichen, maar koning Kri-Bul begreep, dat er dadelijk gehandeld moest worden. Hij liet zijn soldaten direct de wapens van de gevluichte vijanden bijeenzoeken en op de achtervolging uitgaan. De volgende dag was het groot feest in Dwergerland, want de dwergen waren verlost van de tyrannie. Hun geliefde koning was teruggekeerd en had helemaal alleen het land bevrijd.

NILLMIJ FINANCIERING N.V. v/h *Escofima*

GEZINSKREDIET

Geen kosten vooruit
(na kredietverlening f 3,- inhouding).

Groot Hertoginnelaan 83 's-Gravenhage Telefoon (070) 514611

Verzoeken inlichtingen over gezinskrediet.

NAAM: _____

ADRES: _____

WOONPLAATS: _____

Na jaren . . .

Banken doen nu iets tegen overvallen

Reeds jarenlang is er door de rijkspolitie in vele plaatsen bij directies van banken op aangedrongen maatregelen te treffen tegen eventuele bankovervallen. Het overleg was dikwijls nogal nutteloos, maar recente bankovervallen hebben aangetoond, dat de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie spraken over reële mogelijkheden en dat de politie er wel is om de eigendommen van de staatsburgers te beschermen, maar dat diezelfde staatsburgers daarmee niet van hun eigen verantwoordelijkheid worden ontheven en zomaar de deur kunnen openhouden voor de misdaad. Het is dan ook verheugend, dat het bestuur van de Nederlandse Bankiersvereniging recentelijk een aantal aanbevelingen van de Werkgroep Beveiliging heeft aanvaard. Over de recente overvallen en de aanbevelingen van de werkgroep leest u in bijgaand artikel meer.

Het bestuur van de Nederlandse Bankiersvereniging heeft de aanbevelingen van de door de Vereniging ingestelde „Werkgroep Beveiliging” aanvaard. Met de uitvoering van een aantal voorstellen ter beveiliging tegen bankovervallen is reeds een begin gemaakt. Het rapport van de Werkgroep Beveiliging is gebaseerd op een grondige bestudering van de technieken van roofovervallen in binnen en buitenland.

De Werkgroep werd indertijd op initiatief van het Ministerie van Financiën ingesteld naar aanleiding van het toegenomen aantal bankovervallen gedurende de laatste jaren en stond onder voorzitterschap van mr G. P. Kortenhorst, met als leden vertegenwoordigers van het bankwezen en de P.T.T. Als adviseurs waren toegevoegd mr ir W. H. Folmer, hoofd van de afdeling criminele zaken van het Ministerie van Justitie en A.

Vermey, hoofdinspecteur van politie te Rotterdam.

De roofovervallen in Europa vormen een probleem dat grote aandacht vraagt, aldus de Werkgroep. Het aantal bankroven neemt de laatste jaren sterk toe. Ook in ons land is het aantal overvallen gestegen, maar door de maatregelen van politie en banken is in het afgelopen jaar ook het aantal gevallen waarin de daders en buit werden opgespoord belangrijk toegenomen. In 1965 werden zes overvallen gepleegd, waarvan de daders nog niet zijn gevonden. Van de in 1966 gepleegde overvallen — negen in totaal — werden reeds in zeven gevallen de daders gearresteerd. In 1965 werd van de totale buit, f 920.850,— (waarvan f 880.000,— uit de overval in Tilburg), f 30.850,— achterhaald; van de geroofde f 379.900,— in 1966 werd f 202.500,— teruggevonden.

Bij haar aanbevelingen is de Werkgroep ervan uitgegaan dat de beroepsmisdadiger, alvorens hij tot actie overgaat, de mogelijkheden die hij heeft terdege onderzoekt. Hij zal zelfs bereid zijn een zeker risico te nemen dat hij betrapt wordt. Dit risico zal dan echter wel in een juiste verhouding moeten staan tot de grootte van de buit, die hij verwacht te kunnen maken. De Werkgroep heeft de indruk dat het afgelopen jaar enkele in Nederland gepleegde overvallen werden uitgevoerd door internationale bendes, die blijkbaar van mening waren dat hun risico's in Nederland minder groot waren dan in streken waar zij gewoonlijk opereerden. Van een snelle arrestatie, zo meent de Werkgroep, zal een grote preventieve werking uitgaan en van Nederland voor internationale bendes een minder gewenst werkterrein maken.

Bij de in het rapport vermelde maatregelen heeft de Werkgroep zich laten leiden door de gedachte het de eventuele overvallers niet mogelijk te maken onverwacht en onopvallend toegang te verkrijgen tot de werkruimte. Voorts zal door het treffen van technische en organisatorische voorzieningen het toeëigenen van kasmiddelen door

onbevoegden zoveel mogelijk moeten worden bemoeilijkt. De daarbij toe te passen vertragingstechnieken zullen geen nodeloos gevaar mogen opleveren voor de in en bij het kantoor aanwezige personen. Tenslotte moet na een gepleegde overval de opsporing van de daders zo snel en efficiënt mogelijk op gang kunnen worden gebracht. Hiervan uitgaande heeft de Werkgroep een complex van verschillende veiligheidsmaatregelen en waarschuwingssystemen ontworpen, die reeds bij een aantal banken zijn ingevoerd.

Zo is aanbevolen de in de werkruimte van de banken aanwezige kassaldi zo klein mogelijk te houden. Wel werd gerealiseerd dat deze maatregel voor sommige cliënten tot langere wachttijden kan leiden; nochtans hoopt de Werkgroep dat de betrokken cliënten begrip voor deze maatregel zullen hebben.

Stil alarm

Voorts zijn er systemen ontworpen om tijdens of onmiddellijk na een overval de opsporingsambtenaren te waarschuwen. Rechtstreekse verbindingen met de bankkantoren zullen het de politie mogelijk maken onmiddellijk met de opsporing te beginnen. De aanbevolen waarschuwingsinstallaties, die reeds bij vele banken zijn aangebracht, werken volgens verschillende systemen. Deze differentiatie levert het grote voordeel op, dat er een nieuw verrassingsmoment komt; eventuele overvallers weten niet met welke beveiligings- en waarschuwingsystemen zij te maken krijgen. Voor het waarschuwen van de politie heeft de werkgroep in haar aanbevelingen, waar zulks mogelijk is, de voorkeur gegeven aan de „stil alarm-installaties”. De overvaller weet bij dergelijke systemen niet of de politie reeds tijdens de overval een actie in gang heeft gezet.

Signalementen

Voor haar opsporingstaak heeft de politie allereerst behoefte aan goede signalementen. Methoden van technische en organisatorische aard zijn ontwikkeld om deze zo spoedig en zo juist mogelijk ter beschikking te stellen.

PERSONALIA

WIJZIGING GESLACHTSNAAM

C. B. Ruigrok wonende te Horst, Venrayseweg 20, achternaam gewijzigd in C. B. Ruigrok.

Benoeming

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-9-'66: P. Compaan, officier der Rijkspolitie 2e kl., voorlopige standplaats Amsterdam.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-9-'66: B. W. Rol, wmr. 1e kl., van Alkmaar naar Leeuwarden.
Per 1-10-'66: H. W. Botter, wmr. 1e kl., van Obdam naar Wervershoof; J. Schaaf, wmr., van Bergen-Binnen naar Opmeer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'66: N. W. Balder, owmr., van Vianen naar Utrecht.
Per 15-9-'66: W. Kooman, wmr. 1e kl., van Krimpen a.d. IJssel naar Capelle a.d. IJssel.

Per 16-9-'66: J. Th. Ammerlaan, wmr. 1e kl., van Pijnacker naar Linschoten; P. Clements, owmr., van Maasland naar Zevenbergen.

Per 27-9-'66: J. Hoek, wmr. 1e kl., van Leiderdorp naar Nieuwerbrug.

Per 1-10-'66: J. D. v. d. Berg, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage naar Capelle a.d. IJssel; J. W. Hogenbirk, wmr., van Bodegraven naar Boskoop; C. B. Langendoen, wmr., van Tholen naar Zwartsluis; M. v. d. Maas, wmr. 1e kl., van Kortgene naar Arnhem.

Per 3-10-'66: P. M. M. v. Deventer, wmr., van Berkel en Rodenrijs naar Capelle a.d. IJssel; J. W. Eckhardt, wmr., van Axel naar Zierikzee; J. B. de Graaf, wmr., van Papendrecht naar Capelle a.d. IJssel; T. v. d. Graaf, wmr., van Spijkenisse naar Poortugaal; P. den Hartog, wmr., van Ben. Hardinxveld - Giessendam naar

Papendrecht; J. Kamp, wmr., van Wateringen naar Krimpen a.d. IJssel; J. Kolff, wmr., van Oud-Beijerland naar Alblasserdam; L. Løke, wmr., van Berkel en Rodenrijs naar Nieuwerkerk a. d. IJssel; J. v. Loon, wmr., van Wateringen naar Leidschendam; S. J. Moerland, wmr., van Oud-Beijerland naar Spijkenisse; M. C. den Ouden, wmr., van Capelle a.d. IJssel naar Lekkerkerk; A. J. Schakel, wmr., van Barendrecht naar Alblasserdam; W. v. d. Spek, wmr., van Zoetermeer naar Krimpen a.d. IJssel; H. v. d. Spoel, wmr., van Spijkenisse naar Middelharnis; W. J. A. Steenvoort, wmr., van 's-Gravenzande naar Zoetermeer; W. Vermeulen, wmr., van Capelle a. d. IJssel naar Zoetermeer; W. v. Weert, wmr., van Ben. Hardinxveld-Giessendam naar 's-Gravenzande; J. de Wit, wmr., van Capelle a. d. IJssel naar Bleiswijk; G. de Jager, wmr., van Spijkenisse naar Oudenbosch; P. de Bruin, wmr., van Spijkenisse naar Rucphen; C. H. Slabbeekorn, wmr., van Westkapelle naar Halsteren.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-9-'66: J. J. v. Noortwijk, wmr., van Valkenburg naar Schaesberg.

Per 16-9-'66: J. A. Winkel, owmr., van Hoeven naar Stein; P. C. Stikkelman, owmr., van Roermond naar Venray; M. Dierckx, owmr., van Engelen naar Uden.

Per 1-10-'66: P. M. Hendriks, wmr. 1e kl., van Hunsel naar Staf T.I. subdetachment Hunsel (Veldpolitie Boxtel); G. J. Olde Hanhof, owmr., van Wijre naar Swalmen.

RESSORT ARNHEM

Per 15-9-'66: J. Hartman, owmr., van Gorssel naar Nijkerk.

Per 19-9-'66: A. W. v. d. Vliet, wmr. 1e kl., van Hoewelaken naar Putten.

Per 21-9-'66: F. G. v. Deursen, wmr. 1e kl., van Alphen naar Groesbeek.

Per 27-9-'66: J. Nijland, wmr. 1e kl., van Zwartsluis naar Losser.

Per 1-10-'66: J. H. v. d. Poll, wmr. 1e kl., van Vollenhove naar St. Jans klooster; G. de Jonge, wmr. 1e kl., van Tuk naar Willemsoord; W. Dunning, wmr. 1e kl., van Ommen naar Kloosterdijk; A. Hartgers, wmr. 1e kl., van Ommen naar Ommerschans; Th. M. Boer, wmr. 1e kl., van Heerde naar Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-9-'66: R. Heidema, owmr., van Marssum naar Franeker.

Per 22-9-'66: J. Geluk, wmr. 1e kl., van Ruinerwold naar Borger.

Per 28-9-'66: J. de Groot, wmr., van Oosterwolde naar Lemmer.

Per 1-10-'66: J. Prins, owmr., van Sleen naar Loppersum.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-9-'66: Adjudant P. Clements tot groepscommandant te Zevenbergen.

Per 1-10-'66: Adjudant G. J. Olde Hanhof tot groepscommandant te Swalmen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'66: Adjudant J. Prins tot groepscommandant te Loppersum.

Bevorderingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'66: M. J. Moerland te Middelharnis.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 16-9-'66: P. Clements te Zevenbergen.

Per 1-10-'66: G. J. Olde Hanhof te Swalmen.

tot wachtmeester:

Per 23-8-'66: A. Weiss te Zevenbergen.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-11-'65: G. van Leerzem te Ubach over Worms.

Per 10-2-'66: E. J. Werner te Asten.

Per 1-4-'66: L. M. G. Gallas te Best.

RESSORT ARNHEM

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-5-'66: J. H. Wasch te Putten.

Per 1-8-'66: E. Stoffer te Oldebroek.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-10-'66: J. Prins te Loppersum.

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'66: B. W. Rol te Leeuwarden.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'65: W. Westers te Nieuwe Pekela.

Per 1-3-'66: E. Timmer te Wildervank.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-9-'66: Mej. D. F. v. Bruggen, off. der rijkspolitie 2e kl. te 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 1-10-'66: H. te Pas, adm. ambt. C 3e kl. te Markelo.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'66: O. C. den Engelsman, adm. ambt. C 3e kl. te Sexbierum.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 15-10-'66: J. Hoogteijling, Leiden; M. A. Hoezen en P. Koolman, 's-Hertogenbosch; D. W. Lovink, Apeldoorn; T. A. van Dijken, Assen.

Per 1-11-'66: G. Visser, Winschoten; B. Fokkinga, Assen.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-9-'66: P. Compaan, wmr. 1e kl. te Amsterdam (benoemd tot officier).

Per 1-10-'66: J. P. H. Post, adjudant te Maartensdijk; H. J. Schouwenaar, adjudant te Kortenhoef.

Per 1-10-'66: J. P. H. Post, adjudant te Maartensdijk; H. J. Schouwenaar, adjudant te Kortenhoef.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'66: C. Kers, wmr. 1e kl. te Oud-Beijerland; H. v. Buren, adjudant te Leiden; C. Blokland, wmr. 1e kl. te Oud-Beijerland; M. A. v. d. Berg, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage; K. J. J. Doove, adm. ambt. C 3 te Pijnacker; H. J. Koningsveld-Oudhof, adm. ambt. C 3 te Meerkerk.

Per 18-10-'66: F. de Haan, wmr. te Papendrecht.

Per 1-10-'66: C. Kers, wmr. 1e kl. te Oud-Beijerland; H. v. Buren, adjudant te Leiden; C. Blokland, wmr. 1e kl. te Oud-Beijerland; M. A. v. d. Berg, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage; K. J. J. Doove, adm. ambt. C 3 te Pijnacker; H. J. Koningsveld-Oudhof, adm. ambt. C 3 te Meerkerk.

Per 18-10-'66: F. de Haan, wmr. te Papendrecht.

Per 1-10-'66: C. Kers, wmr. 1e kl. te Oud-Beijerland; H. v. Buren, adjudant te Leiden; C. Blokland, wmr. 1e kl. te Oud-Beijerland; M. A. v. d. Berg, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage; K. J. J. Doove, adm. ambt. C 3 te Pijnacker; H. J. Koningsveld-Oudhof, adm. ambt. C 3 te Meerkerk.

Per 18-10-'66: F. de Haan, wmr. te Papendrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Per 1-10-'66: J. van Lente, rijksambtenaar F te 's-Hertogenbosch; H. te Pas, owmr. te Waalre; P. Duran, adjudant te Gemert; F. W. G. Goossens, adjudant te Kessel; P. W. v. d. Horst, adjudant te Udenhout; P. E. Smeets, adjudant te Swalmen; O. J. van Kooten, owmr. te Meerssen; J. W. H. van der Linden, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

Wij herdenken

	
Wmr. 1e kl. M. Visser Alkmaar ressort Amsterdam ☆ 24-10-1910 † 28-9-1966	Wmr. 1e kl. H. de Kruijf Krimpen a.d. IJssel ress. 's-Gravenhage ☆ 26-9-1966
	
Wmr. L. Peper Groesbeek ressort Arnhem ☆ 18-2-1944 † 14-9-1966	Adjudant M. Cornelisz Arnhem ressort Arnhem ☆ 17-5-1908 † 3-10-1966